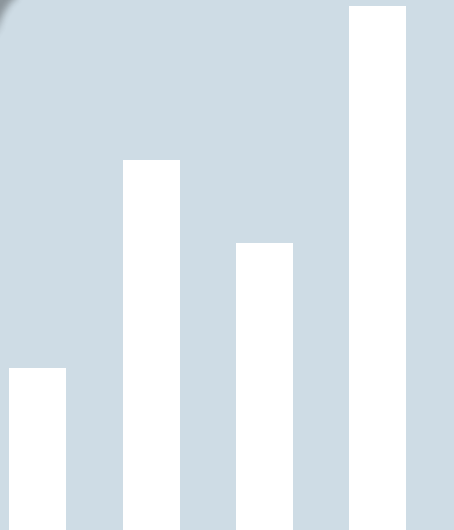

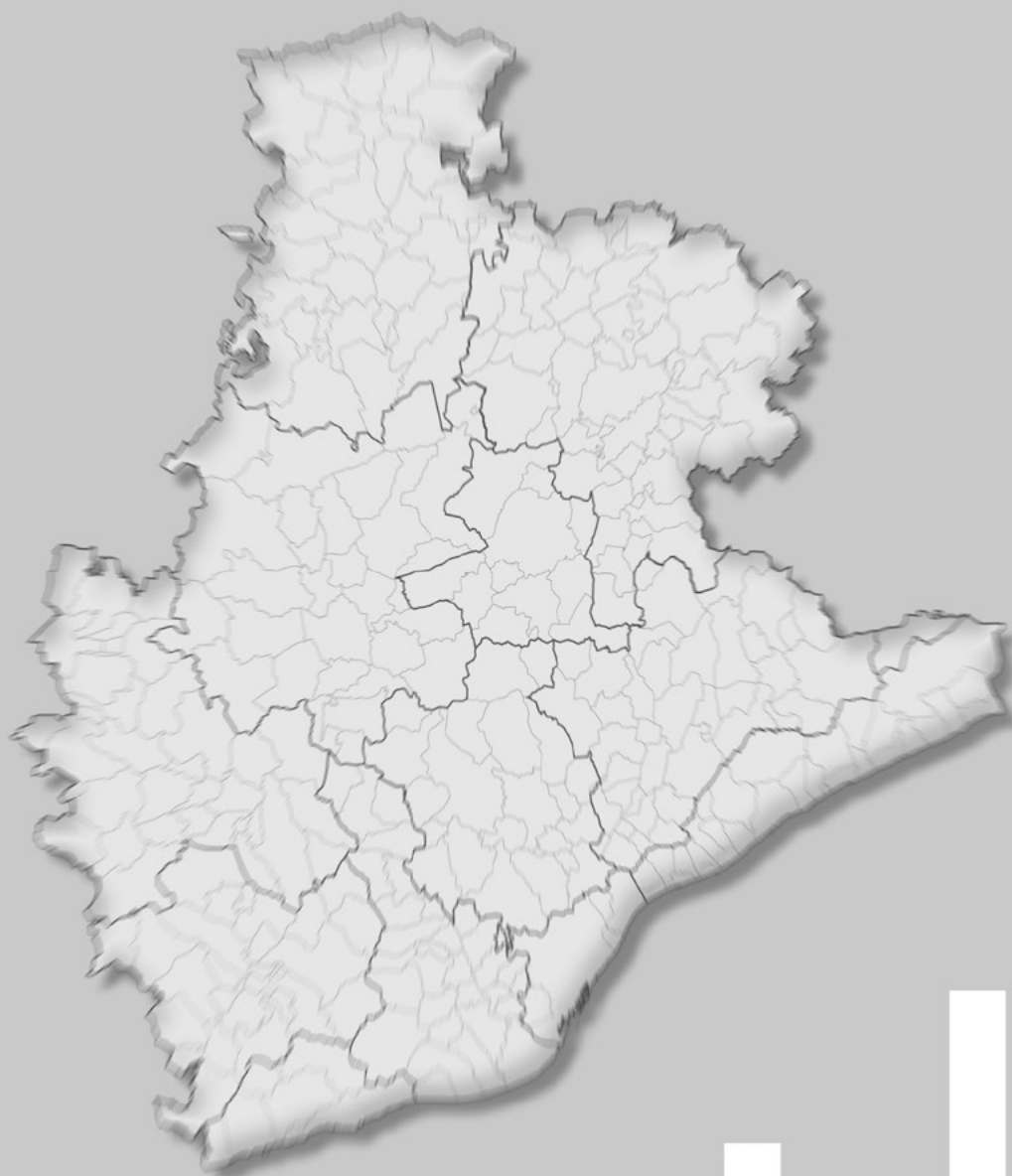

Informe Territorial

Demarcació
de Barcelona

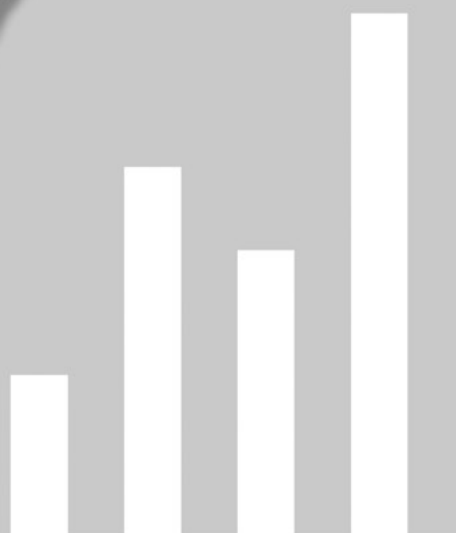

2 0 1 9

Informe Territorial

**Demarcació
de Barcelona**

2 0 1 9

Informe territorial de la demarcació de Barcelona 2019

Juny 2019

Diputació de Barcelona®

Cambra Oficial de Comerç, Indústria, Serveis i Navegació de Barcelona®

Direcció editorial

Diputació de Barcelona

Àrea de Desenvolupament Econòmic Local

Rosa Serra Rotés

Coordinadora

Cambra Oficial de Comerç, Indústria, Serveis i Navegació de Barcelona

Gabinet d'Estudis Econòmics i Infraestructures

Joan Ramon Rovira i Homs

Cap del Gabinet

Elaboració de continguts:

Diputació de Barcelona

Àrea de Desenvolupament Econòmic Local

Jordi Boixader i Solé, Josep Maria Canals i Miquel, Maria Blanco Sorell,

Daniel Restuccia Holguin, Sira Vidal Rua, Montserrat Giró i Torrens,

Rocío Macías Sánchez, Carlos Nogueira Cuesta

Cambra Oficial de Comerç, Indústria, Serveis i Navegació de Barcelona

Gabinet d'Estudis Econòmics i Infraestructures

Sandra Gutiérrez Cubero, Carme Poveda Martínez, Alejandra Marly Omedes

Disseny gràfic

Toni Fresno

Cambra Oficial de Comerç, Indústria, Serveis i Navegació de Barcelona

Autoedició i fotocomposició:

Cambra Oficial de Comerç, Indústria, Serveis i Navegació de Barcelona

El sumari és interactiu. Feu un clic sobre l'apartat que voleu consultar per accedir-hi directament.
Per tornar al sumari, cliqueu directament sobre el número de pàgina.

Índex

Presentació	5
Pròleg	7
Demarcació de Barcelona	9
1. L'entorn de la demarcació de Barcelona	11
2. La demarcació de Barcelona	13
3. Visió de conjunt de l'evolució econòmica comarcal	23
Alt Penedès	31
• Mapa de projectes estratègics locals de l'Alt Penedès	43
• Foment de l'ocupació local en clau competencial a Santa Margarida i els Monjos	46
Anoia	47
• Mapa de projectes estratègics locals de l'Anoia	59
• Igualada desenvolupa el «Healthy Destinations Lab», una aposta per a un turisme més sostenible	62
Bages	63
• Mapa de projectes estratègics locals del Bages	75
• Dones amb idees	78
Baix Llobregat	79
• Mapa de projectes estratègics locals del Baix Llobregat	91
• Salut mental i gestió forestal, dos sectors units per la inserció sociolaboral	94
Barcelonès	95
• Mapa de projectes estratègics locals del Barcelonès	107
• Per a què serveix un Pla de Desenvolupament Econòmic de Districte?	110
Berguedà	111
• Mapa de projectes estratègics locals del Berguedà	123
• El Berguedà, un territori per emprendre...	126
Garraf	127
• Mapa de projectes estratègics locals del Garraf	139
• Node Film Clúster	142
Maresme	143
• Mapa de projectes estratègics locals del Maresme	155
• Mar en Valor	158
Moianès	159
• Mapa de projectes estratègics locals del Moianès	171
• «BCN Smart Rural» Un projecte de dinamització agrària de la Barcelona rural	174
Osona	175
• Mapa de projectes estratègics locals d'Osona	187
• Les fires mercats de Vic, una eina per al desenvolupament econòmic i la cohesió social	190
Vallès Occidental	191
• Mapa de projectes estratègics locals del Vallès Occidental	203
• L'economia social a Sant Cugat del Vallès: punt de partida i evolució	206

Vallès Oriental	207
• Mapa de projectes estratègics locals del Vallès Oriental	219
• Banc d'empreses de solucions tecnològiques 4.0	222
Metodologia	223
Estudis Monogràfics	227
Els polígons d'activitat econòmica de la demarcació de Barcelona: principals característiques	228
Anàlisi territorial d'afiliacions i empreses al sector TIC, situació i recorregut del 2008 al 2018	242
Situació i evolució de les compravendes d'habitatges des del punt de vista comarcal	256
Els models de desenvolupament econòmic local als municipis	268
Relació d'estudis especials i treballs monogràfics publicats a l'Informe territorial de la província de Barcelona	280

Presentació

L'Informe territorial de la demarcació de Barcelona 2019 arriba ja a la dissetena edició. Aquesta iniciativa és el fruit de la col·laboració entre la Cambra de Comerç de Barcelona i la Diputació de Barcelona, i la voluntat d'ambdues institucions d'oferir un balanç econòmic anual de la província i de les dotze comarques que la conformen, i complementar-lo amb els requadres, mapes de projectes estratègics i les monografies de caire estructural.

Aquest any s'incorporen quatre monografies. En plena era digital, el sector de les TIC està adoptant un protagonisme creixent, en aquest marc el primer monogràfic fa referència a l'evolució de l'ocupació en aquest sector a nivell de la demarcació i per comarques. La segona monografia analitza l'evolució de les compravendes d'habitatges des del 2004 fins al 2018 a la província i territoris, les quals mostren que el sector s'ha recuperat respecte al 2013 (any en què va tocar fons), però, de moment, les xifres es mantenen lluny dels nivells de la bombolla immobiliària.

El tercer article presenta les dades del capítol «El Sistema d'Informació de Polígons d'Activitat Econòmica (SI-PAE): anàlisi de les dades de la demarcació de Barcelona» de la publicació *Els polígons d'activitat econòmica de la demarcació de Barcelona*, i la quarta monografia detalla els factors de desenvolupament econòmic a nivell municipal.

Miquel Valls i Maseda

President de la Cambra Oficial de Comerç, Indústria, Serveis i Navegació de Barcelona

En un context econòmic internacional de moderació, l'economia catalana ha continuat en expansió, però ha alentit el ritme de creixement respecte als anys precedents. En el conjunt de l'any, el PIB català ha crescut un 2,6% i set dècimes menys que l'any anterior. Igualment, la província de Barcelona i les dotze comarques que en formen part també han experimentat una evolució econòmica positiva però més moderada que en anys precedents, tal com es desprèn dels indicadors socioeconòmics que s'analitzen en aquest informe. Aquesta evolució econòmica s'ha vist reflectida especialment en la creació d'ocupació i en una tendència favorable del teixit empresarial per cinquè any consecutiu des del 2007, però a un ritme inferior al de l'any anterior. Paral·lelament, la taxa d'atur s'ha reduït fins al 10,5% a finals d'any, la taxa més baixa des del 2008. Per comarques destaca el fet que a totes augmenta la població ocupada registrada i es redueix l'aturada, però amb variacions menys intenses que el 2017.

Finalment, vull agrair la col·laboració de l'equip tècnic de la Cambra de Comerç de Barcelona i de la Diputació de Barcelona el treball i l'esforç de millora contínua en aquest projecte, que esdevé clau per conèixer la realitat econòmica del nostre territori, dona suport a la feina dels ens locals a favor del desenvolupament econòmic local, i és una eina útil per a tots els agents econòmics i les persones que es vulguin aproximar al coneixement de la seva realitat econòmica més propera.

Pròleg

L'exemplar que teniu a les mans és la dissetena edició de l'*Informe territorial de la demarcació de Barcelona*, una obra de referència entre les publicacions periòdiques orientades a l'estudi de les comarques i els municipis de Barcelona, en conjunt i per separat. Es tracta d'una obra feta en col·laboració per la Cambra de Comerç de Barcelona i la Diputació de Barcelona, i presenta una panoràmica exhaustiva de les principals magnituds econòmiques del nostre territori i n'explica l'evolució al llarg de l'any 2018. Les dades recollides en aquest volum confirmen la continuïtat de nombrosos indicadors positius i expressen la consolidació d'un creixement sostingut des de fa cinc anys.

Aquest creixement continuat —amb les xifres d'empreses i ocupació com a principals indicadors— reflecteix l'evolució positiva de l'economia durant 2018, sense que hàgim de renunciar, però, a mantenir una actitud vigilant i prudent. De fet, les xifres del 2018, tot i que positives, creixen amb menys força que en els anys anteriors. Tot i així, el 84% dels municipis augmenten el nombre d'ocupats, el 65% també ho fan en les empreses i en el 76% baixa el nombre d'aturats. Amb una dada a remarcar especialment: el sector de les tecnologies de la informació i la comunicació digital (TIC) és el segon que creix més a la demarcació i acumula un augment del 52% en els darrers cinc anys (22.000 nous ocupats).

A més, l'*Informe* incorpora una altra vegada un recull dels deu projectes estratègics considerats més rellevants en cada comarca (120 en total), acompanyats d'una breu descripció, així com una dotzena d'articles destacats de cadascuna de les comarques barcelonines. Es tracta de projectes que representen intervencions des del territori i per al territori i que es caracteritzen per la seva valenta vocació estratègica.

Marc Castells i Berzosa

President de la Diputació de Barcelona

Aquesta mena d'iniciatives demostra les enormes potencialitats del territori de les comarques de Barcelona, on la innovació i la tecnologia són valors essencials per abordar la nova economia verda i descentralitzada cap a la qual ens adreçem. Celebro, doncs, que cada cop siguin més els passos que es fan en aquesta direcció als nostres pobles i ciutats.

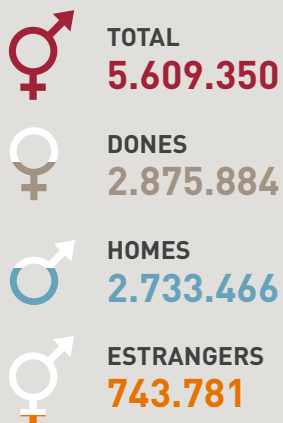
En aquest context esperançador, els quatre articles monogràfics que tanquen l'*Informe* constitueixen una valuosa aportació per estudiar amb més detall les perspectives i tendències innovadores de la nostra economia. Penso que, en efecte, és important que s'hagi abordat l'evolució de les empreses i l'ocupació del sector de les TIC, que, com he destacat abans, és un dels més dinàmics actualment a la demarcació; que s'analitzin les dades de la compravenda d'habitatges amb les seves diverses tipologies; que s'estudiïn els factors i els models de desenvolupament dels municipis de la demarcació; i, finalment, vull destacar el resum de l'estudi de les principals característiques dels polígons d'activitat econòmica de la demarcació de Barcelona a partir de l'anàlisi del Sistema d'Informació de Polígons d'Activitat Econòmica (SIPAE). Per a la Diputació de Barcelona, que ha engegat un ambiciós Pla de modernització d'aquests polígons, aquesta informació resulta especialment valuosa.

L'anàlisi aprofundida d'aquestes qüestions dona la justa mesura de l'abast i la transcendència de l'*Informe* per conèixer els àmbits decisius i vitals de l'economia del nostre territori en un moment alhora complex i esperançador del procés de recuperació econòmica del país. Un moment que ens apela col·lectivament, tant a les empreses com a les administracions públiques. Un moment en què el compromís de la Diputació de Barcelona amb el territori i amb les persones es manté més fort que mai.

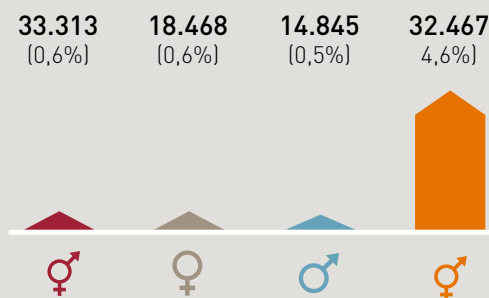

Demarcació de Barcelona

Població, 2018

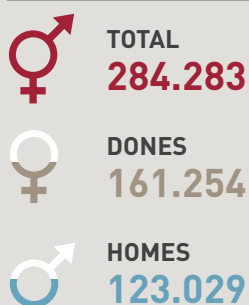

Variació interanual

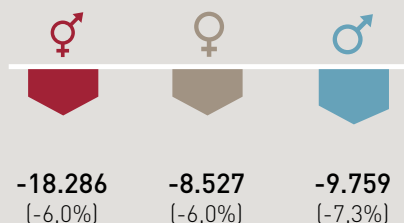

0,6%
La població augmenta lleugerament

Població aturada registrada, IVT 2018

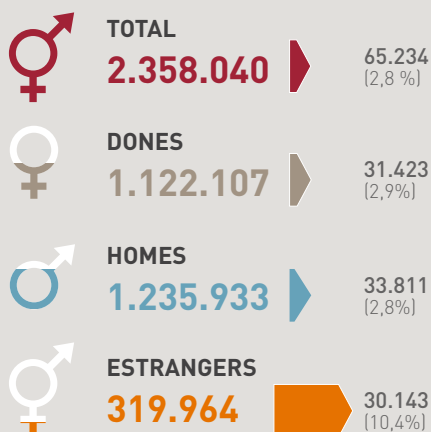

Variació interanual

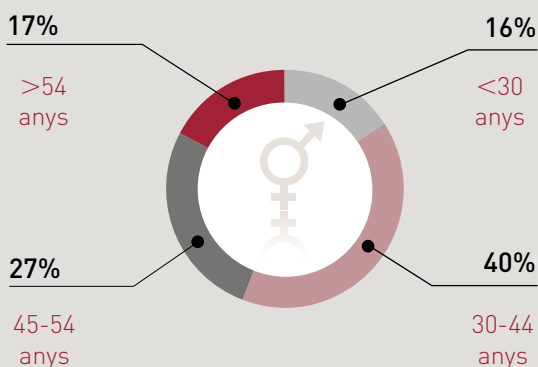

10,5%
Taxa d'atur registral

Població ocupada (residents a la comarca), IVT 2018

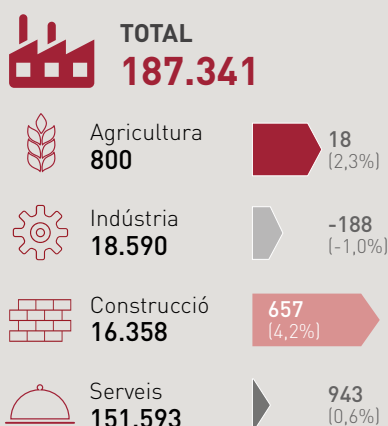

Distribució per edat sobre total d'ocupats (pes %)

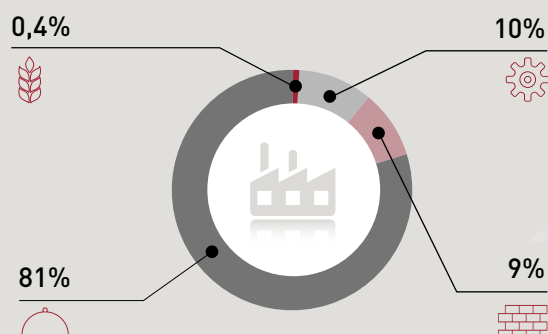

64,8%
Tasa d'ocupació registrada

Empreses de la demarcació, IVT 2018

Distribució per sectors (pes %)

0,8%
Augmenta el nombre d'empreses

Demarcació de Barcelona

1. L'entorn de la demarcació de Barcelona

L'any 2018 l'**economia mundial** ha avançat un 3,6%, dues dècimes menys que el 2017, segons les estimacions del Fons Monetari Internacional (FMI). Això suposa un punt d'inflexió que marca una nova tendència de moderació i desacceleració.

Aquesta desacceleració s'ha observat tant entre les economies avançades (del 2,4% el 2017 al 2,2% el 2018) com a les economies en desenvolupament (del 4,8% el 2017 al 4,5% el 2018). Aquest alentiment de l'economia s'ha fet notar al llarg de la segona meitat de l'any fruit de les tensions comercials entre els Estats Units i la Xina, la situació macroeconòmica de l'Argentina i Turquia, l'enduriment de les polítiques de crèdit a la Xina, la frenada del sector industrial i els seus efectes sobre l'economia Alemanya en particular, i l'inici de la normalització de la política monetària a les economies avançades.

Punt d'inflexió en l'economia mundial que modera el creixement el 2018.

Respecte a les economies avançades, només els EUA registren un augment del PIB de set dècimes fins al 2,9%. A la resta de països i regions l'alentiment és generalitzat. La zona euro es desaccelera i passa del 2,4% el 2017 a l'1,8% el 2018, bàsicament per les reduccions a Alemanya, -1 punt percentual (p.p.), França (-0,7 p.p.) i l'estancament a Itàlia (amb un augment del PIB del 0,9%). Fora de la UE, el Canadà registra un increment de l'1,8% (-1,2 p.p. en un any) i el Japó passa de créixer quasi un 2% el 2017 al 0,9% el 2018.

Quant a les economies emergents, la intensitat de l'alentiment és heterogeni segons la regió i el país. La Xina alenteix el creixement dues dècimes fins al 6,6%, fet que ha dut al país ha implementar polítiques d'estímul. A l'Índia, el PIB ha augmentat un 7,1%, una dècima menys pel context global. A l'Orient Mitjà i Nord d'Àfrica, l'activitat es desaccelera fins a l'1,4% per la disminució del preu de les matèries primeres (sense el petroli), les sancions econòmiques i les circumstàncies geopolítiques. A l'Amèrica Llatina, el creixement es llastra per la situació de l'Argentina i Veneçuela, i la moderació del Brasil (1,1%).

L'economia espanyola continua amb un ritme de creixement robust, però més moderat que anys anteriors.

En aquest context, el 2018 l'**economia espanyola** ha crescut un 2,6%, quatre dècimes menys que l'any anterior, però continua sent la que més creix de les principals economies europees i 0,8 punts percentuals per sobre de la mitjana de la zona euro (2,6% enfront de l'1,8%). Malgrat aquesta desacceleració, el 2018 és el cinquè any consecutiu que l'economia espanyola creix a taxes iguals o per sobre el 2,6%. El manteniment d'aquests resultats positius s'han recolzat en el notable creixement de la demanda interna —que es consolida com a motor del creixement econòmic—, afavorida pel bon comportament del mercat de treball, les favorables condicions financeres i l'elevat nivell de confiança empresarial. Pel contrari, la demanda externa neta ha fet una aportació negativa al creixement, com a resultat d'una desacceleració més pronunciada del creixement de les exportacions de béns i serveis que de les importacions, en un context de desacceleració del comerç mundial.

L'economia catalana ha continuat en expansió el 2018, i creix al mateix ritme que l'espanyola.

El 2018, l'**economia catalana** ha continuat en expansió, però ha moderat el ritme de creixement respecte als tres anys precedents. En el conjunt de l'any el PIB català ha crescut un 2,6%, segons dades de l'Idescat, el mateix que l'economia espanyola i set dècimes menys que l'any anterior. Tot i això, l'economia catalana ha crescut força per sobre de la mitjana de països de la zona euro. Aquest dinamisme de l'activitat econòmica s'ha vist reflectit al mercat laboral amb una intensa creació d'ocupació que ha permès reduir la taxa d'atur i recuperar els augments salarials, i ha permès continuar reduint altres desequilibris macroeconòmics, com el dèficit públic, el dèficit exterior i el nivell d'endeutament públic i privat.

Aquest creixement del PIB s'ha aconseguit gràcies a les aportacions positives tant de la demanda interna com l'externa.

Quadre 1

PIB a preus de mercat. Base 2008

(Dades corregides d'efectes estacionals i de calendari.

Taxes de variació interanual, en volum, en %)

	CATALUNYA		ESPANYA	
	2017	2018	2017	2018
PIBpm	3,3	2,6	3,0	2,6
DEMANDA				
Demanda interna (5)	2,9	2,5	3,0	3,0
Despesa en consum de les llars	2,4	2,0	2,5	2,3
Despesa en consum de les adm. Públiques (1) (5)	2,1	1,9	1,9	2,1
Formació Bruta de Capital (2)	5,2	4,6	5,4	5,6
Saldo exterior (3) (4) (5)	0,8	0,4	0,1	-0,3
Exportacions totals de béns i serveis	4,9	1,4	4,7	2,4
Importacions totals de béns i serveis	5,3	3,1	5,3	3,1
OFERTA				
Agricultura, ramaderia, silvicultura i pesca	3,7	-0,4	-0,9	2,6
Indústria	4,8	1,1	4,4	1,1
Construcció	5,8	4,7	6,2	7,6
Serveis	2,6	2,9	2,5	2,7

Font: Idescat i INE

(1) Inclou la despesa en consum de les institucions sense finalitat de lucre al servei de les llars.

(2) Inclou la variació d'existències.

(3) La dada de Catalunya inclou el saldo amb l'estranger i amb la resta d'Espanya.

(4) Aportació al creixement del PIB.

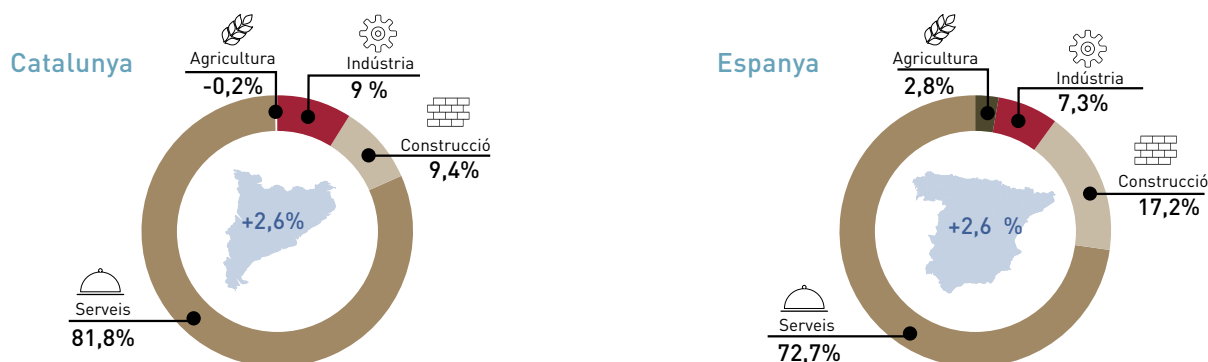
(5) La dada d'Espanya ha estat calculada per l'Idescat, a partir de l'informació publicada per l'INE, per facilitar la comparabilitat

La demanda interna continua sent el motor principal del creixement econòmic català el 2018.

Dels components de l'oferta, destaca l'increment relatiu de la construcció, proper al 5%.

Gràfic 1

Aportacions dels sectors al creixement anual del PIB. Any 2018 (en percentatge)

Font: Idescat

La **demanda** interna continua sent el motor principal del creixement econòmic català el 2018, amb una contribució al creixement del PIB de 2,2 punts percentuals. En taxes de creixement interanual, la demanda interna s'ha desaccelerat del 2,9% el 2017 al 2,5% el 2018. Aquest alentiment és el resultat d'una disminució del ritme de creixement de tots els components: consum privat, consum públic i inversió. Quant al sector exterior, continua contribuint favorablement a l'economia, tot i que disminueix la seva aportació positiva al creixement fins a 0,4 punts –saldo de béns i serveis resultat d'una contribució negativa del sector exterior amb l'estranger (0,4 punts) i d'una contribució positiva amb la resta d'Espanya (0,8 punts).

Pel que fa als components de l'**oferta**, tots els grans sectors econòmics presenten un balanç positiu de l'activitat durant el 2018, a excepció de l'agricultura (-0,4%). Dels tres grans sectors que han experimentat una evolució positiva, la construcció ha registrat la variació anual relativa més important, amb un 4,7%, seguida pels serveis (2,9%) i, per últim, la indústria (1,1%). Tanmateix, el sector terciari és l'únic que ha accelerat el ritme de creixement (en 0,3 punts respecte un any enrere). Si es té en compte el pes relatiu de cada sector, els serveis són el sector tractor del creixement el 2018. Dels 2,6 p.p. del creixement global, 2,1 punts s'expliquen per la millora de l'activitat en els serveis, mentre que l'aportació positiva de la construcció i de la indústria ha estat de poc més de dues dècimes.

2. La demarcació de Barcelona

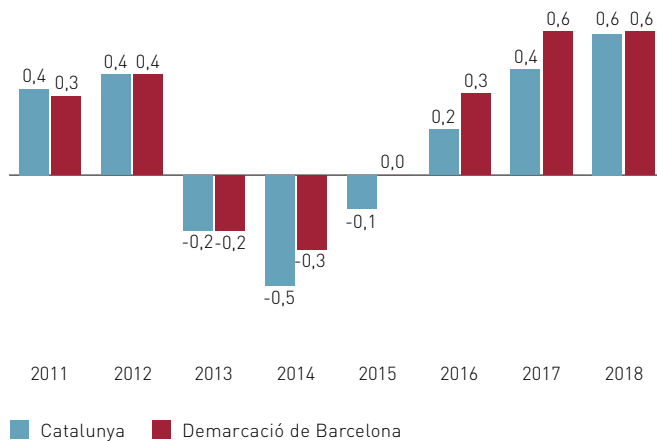
La **població** a la demarcació de Barcelona (província) creix per tercer any consecutiu i se situa en 5.609.350 persones, segons dades de l'INE a 1 de gener del 2018. Així, la població augmenta en més de 33.000 persones, un 0,6% (el mateix que l'any anterior) i continua la tendència positiva encetada l'any 2016. Barcelona és la segona demarcació que més creix demogràficament a Catalunya, per darrere de Girona (0,82%); però com aquest augment és pràcticament el mateix que el conjunt del Principat (0,59%), el pes poblacional del de la demarcació es manté en el 73,8%. El creixement de la població a la demarcació de Barcelona ha estat gràcies al de la població amb nacionalitat estrangera, que accelera el seu creixement per tercer any consecutiu (4,6%), després d'anys de retrocés (2010-2015), mentre que la població espanyola pràcticament s'estabilitza (0,02%). Així, el nombre d'estrangers se situa en 743.781 persones el 2018, xifra que ja supera a la que es va registrar el 2014, 729.667 persones. Això també es tradueix en un augment de la taxa d'estrangeria de 0,5 p.p., fins al 13,3%, tot i això continua sent la més baixa de les quatre demarcacions catalanes.

Val a dir que les nacionalitzacions d'estrangers han comportat un augment del 2,9% en el percentatge d'espanyols nascuts a l'estranger i, al seu torn, ha estat el motiu del manteniment de la població amb nacionalitat espanyola el 2018. En paral·lel, es comptabilitzen 234.423 persones inscrites a la demarcació que han emigrat a l'estranger, segons les dades del padró d'espanyols residents a l'estranger (PERE) a 1 de gener del 2018. El nombre de barcelonins que ha marxat a viure a l'estranger continua augmentant des del 2009, a un ritme anual mitjà del 8,6%.

Segons les projeccions de població de l'Idescat (escenari mitjà), en cas de mantenir-se les tendències demogràfiques actuals la població de la demarcació augmentaria un 5,3% fins al 2028 i tendria a un patró en què s'estreny la proporció de població compresa sobretot entre els 30 anys i els 49 anys i en el tram dels més joves (de 0 a 14 anys); per contra, la proporció s'ampliarà a partir dels 50 anys, tal com es pot veure en la figura piramidal. Per aquest motiu, l'índex d'envelliment augmentaria de forma considerable, del 113,6% el 2018 al 149,9% el 2028.

Gràfic 2

Taxes de variació de la població total, 2011-2018 (en percentatge)

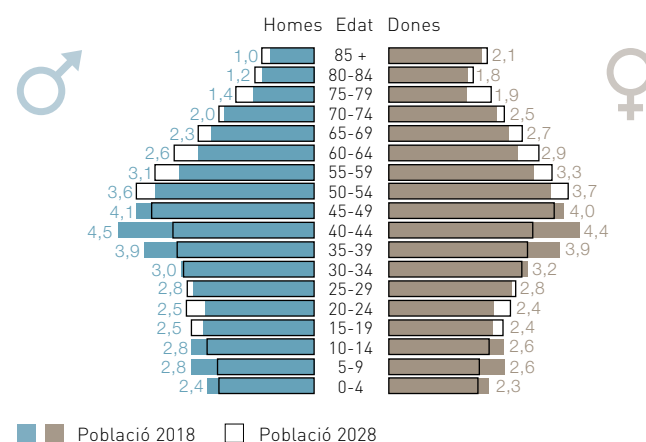
Font: idescat i INE

El 2018 la població de la demarcació

torna a créixer per tercer any consecutiu.

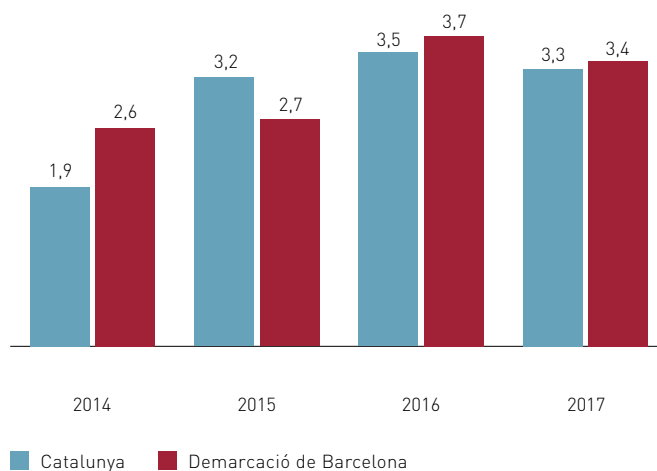
Gràfic 3

Piramide d'edats de la demarcació de Barcelona, 2018-2028 (en percentatge)

Font: Idescat. Projeccions de població (base 2018). Escenari mitjà

Gràfic 4
Taxes de variació interanual del Valor Afegit Brut (VAB)*
 (en percentatge)

Font: BBVA CX

* en termes reals

El nombre d'afiliats a la Seguretat Social i el teixit empresarial ha augmentat per cinquè any consecutiu des del 2007, però a un ritme una mica inferior al dels 3 anys anteriors.

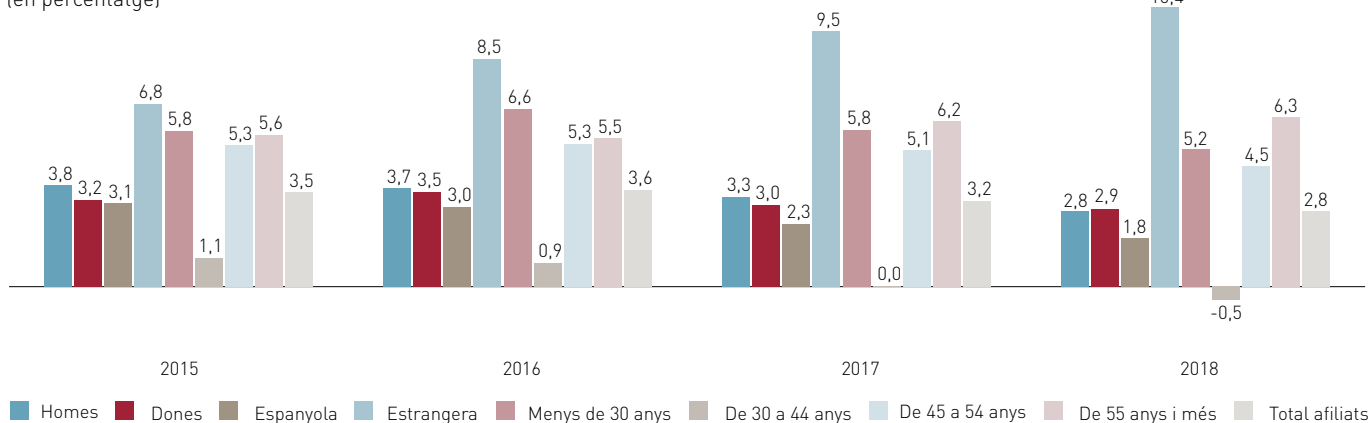
En un context nacional de consolidació de l'activitat, el **VAB** real de la demarcació de Barcelona va experimentar un increment del 3,4% el 2017 (darrera dada disponible), tres dècimes menys que l'any anterior i una dècima més

que el del conjunt de Catalunya, segons les darreres dades de l'*Anuari econòmic comarcal*, del BBVA CX. Aquest creixement del VAB ha estat el segon més positiu des del 2008 i s'ha produït gràcies al notable dinamisme de la construcció (5,3%) i la indústria (5,2%), i al manteniment dels serveis (2,9%).

En línia amb la consolidació de l'activitat, el **mercat de treball** ha registrat uns resultats força positius, d'acord amb la tònica iniciada a finals del 2013. Les dades confirmen que l'any 2018 es continua creant ocupació i reduint el nombre de persones aturades, tot i que amb menys intensitat que anys anteriors, i cada cop estan més a prop de les xifres precrisi. Així, segons l'Enquesta de Població Activa (EPA), el 2018 l'ocupació a la demarcació ha crescut en mitjana un 2,5% interanual, 2 dècimes menys que al conjunt de Catalunya (2,7%).

Anàlogament, el nombre d'afiliats a la Seguretat Social segons la residència (població ocupada registrada) i segons la seu de l'empresa (llocs de treball), també han seguit una evolució positiva per quart any consecutiu (el 2,8% i 3,3%, al quart trimestre, respectivament). El creixement relatiu ha estat més elevat entre els assalariats (3,7%) que en els autònoms (1,3%), entre la població estrangera (10,4%) que en l'espanyola (1,8%) i entre els més grans de 55 anys (6,3%) que en la resta de trams d'edat. Gràcies a aquesta evolució favorable, la xifra d'afiliacions del 2018 ja està per sobre dels registres del 2008, la qual cosa significa que s'ha recuperat el nombre de llocs de treball perdut durant la crisi.

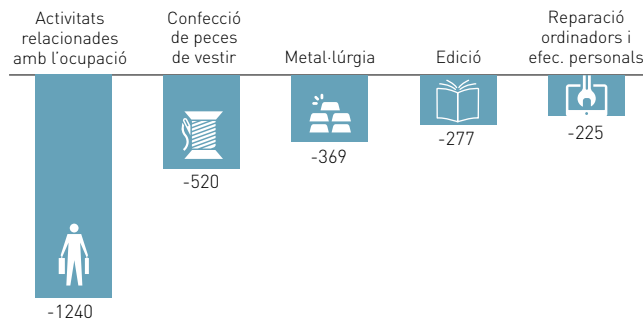
Gràfic 5
Taxes de variació interanual de la població ocupada registrada. Demarcació de Barcelona. 2015-2018
 (en percentatge)

Font: Idescat

Gràfic 6

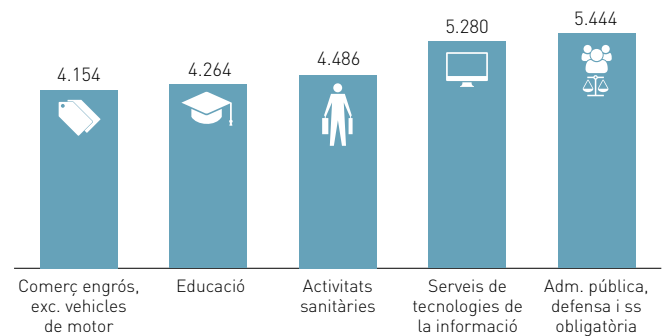
Subsectors d'activitat amb més pèrdua d'ocupació Demarcació de Barcelona, 2018 (absoluts)

Font: Observatori del treball de la Generalitat de Catalunya

Gràfic 7

Subsectors d'activitat amb més guany d'ocupació Demarcació de Barcelona, 2018 (absoluts)

Font: Observatori del treball de la Generalitat de Catalunya

El nombre de llocs de treball ha crescut a tots els grans sectors econòmics el 2018, excepte en el primari (-0,3%). Els serveis, amb un creixement del 3,5%, continua sent sense dubte l'element tractor de les afiliacions segons la seu de l'empresa, amb una aportació neta del 85% a l'augment dels llocs de treball a la demarcació. La construcció destaca per ser el sector en el qual més han crescut les afiliacions en termes relatius per quart any consecutiu, un 5,6%. Finalment, els llocs de treball a la indústria han augmentat un 1,5%.

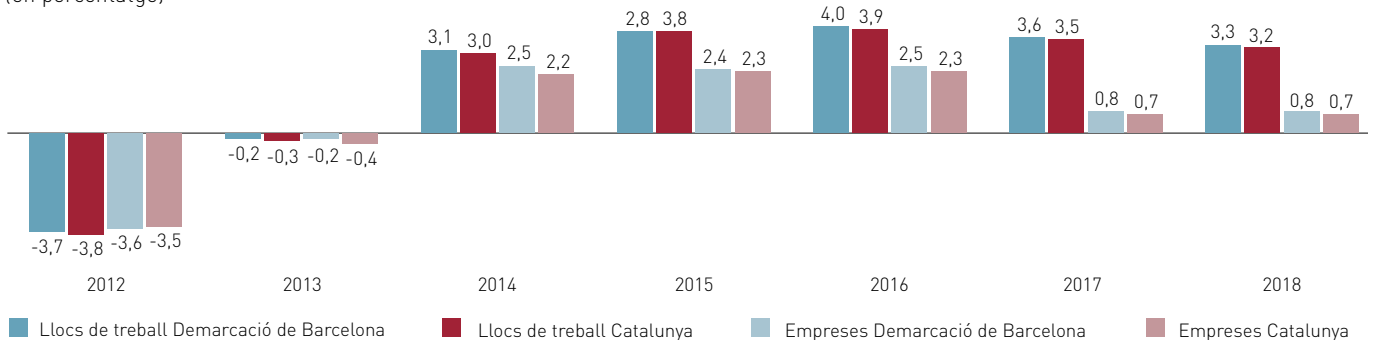
Pel que fa als subsectors, hi ha hagut un creixement dels llocs de treball en la gran majoria de branques (en 73 d'un total de 88), però les cinc que han crescut més en termes absoluts pertanyen al sector terciari (vegeu el gràfic 7).

D'altra banda, l'evolució de les afiliacions de les cinc branques principals de serveis i de la indústria amb més pes relatiu en l'estructura productiva de Barcelona —que proporcionen feina al 35% i al 7% del total de l'ocupació de la demarcació, respectivament— ha estat positiva en tots els casos.

En aquesta mateixa línia, el nombre d'**empreses** de la demarcació ha crescut per cinquè any consecutiu des de l'inici de la crisi, un 0,8% el 2018, segons les dades de la Seguretat Social. La construcció és el sector que més creix en termes relatius (4,2%), seguit del primari (2,3%). Els serveis, tot i créixer en menys magnitud (0,6%), és el sector que més ha contribuït al creixement total (el 66%), per la seva importància en el conjunt d'empreses (el 81% del total). En canvi, el nombre d'empreses a la indústria ha registrat una disminució de l'1%.

Gràfic 8

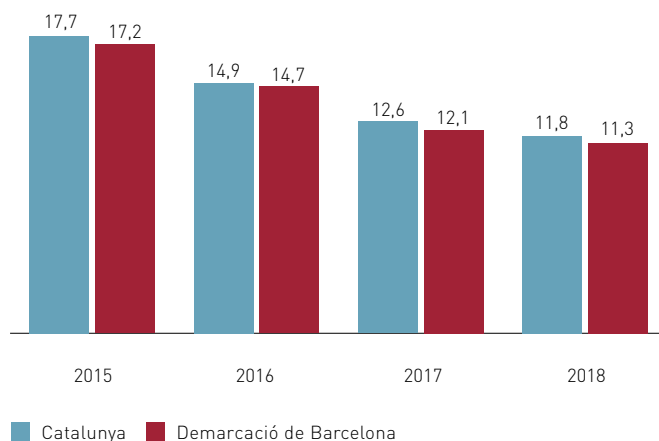
Taxes de variació interanuals dels llocs de treball i empreses. Demarcació de Barcelona (en percentatge)

Font: Observatori del Treball i Model Productiu de la Generalitat de Catalunya

Gràfic 9

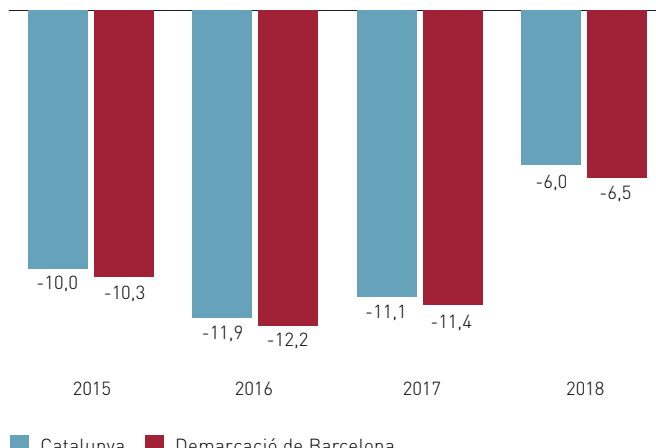
Taxa d'atur estimada, IV trimestre (en percentatge)

Font: EPA (INE)

Gràfic 10

Variació anual de l'atur registrat (en percentatge)

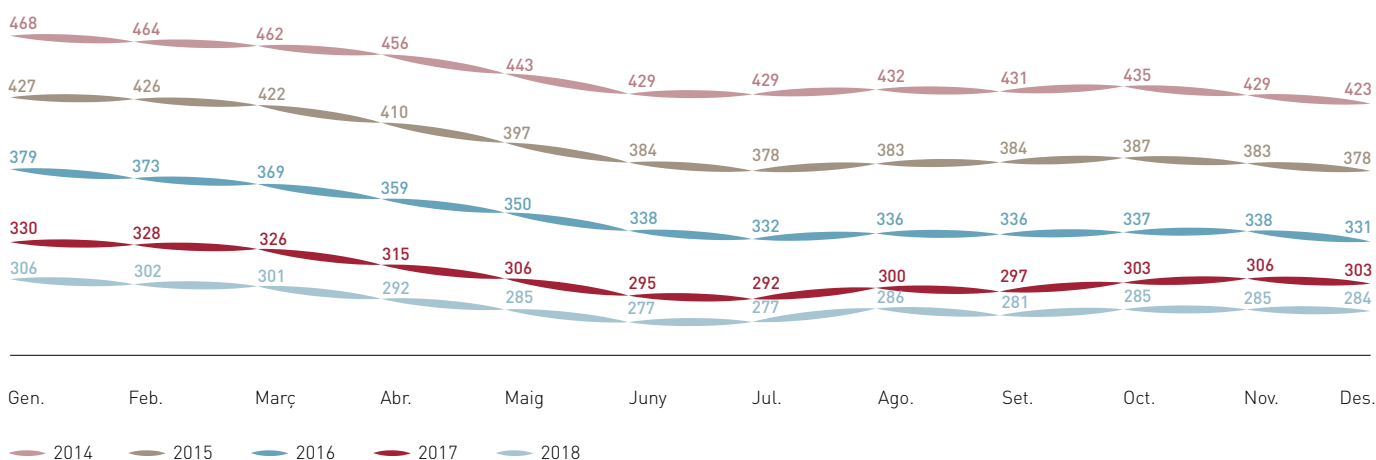
Font: Observatori del Treball i Model Productiu de la Generalitat de Catalunya

Paral·lelament a la conjuntura favorable de l'ocupació i del teixit empresarial el 2018, el nombre de **persones aturades** registrades a la demarcació de Barcelona ha disminuït per sisè any consecutiu (un -6% al desembre i un -6,5% de mitjana anual), però de manera menys intensa que en els anys precedents. Així, el nombre de persones aturades registrades a les oficines del Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC) s'ha anat reduïnt durant el transcurs de l'any fins a situar-se en 284.283 persones

aturades a finals del 2018, el mínim des del 2008. Com a conseqüència d'això, juntament amb l'augment de la població activa estimada (1,8%), la taxa d'atur registrat decreix per sisè any consecutiu, fins al 10,51% el 2018, 0,9 p.p. menys que l'any anterior. Així mateix, segons l'EPA, la taxa d'atur estimada al quart trimestre s'ha reduït per sisè any consecutiu fins a l'11,3% (contra l'11,8% del conjunt de Catalunya), la taxa més baixa que es registra a la demarcació des del 2008, just abans de la crisi.

Gràfic 11

Comparació de l'evolució mensual de les persones aturades registrades. Demarcació de Barcelona, 2014-2018 (en milers)

Font: Observatori del Treball i Model Productiu de la Generalitat de Catalunya

El 2018, els **beneficiaris de prestacions** per desocupació –treballadors en situació legal de desocupació que reben alguna de les prestacions següents: contributives, assistencials econòmiques, renda activa d’inserció laboral i programes d’activació per a l’ocupació– han disminuït de forma similar a la demarcació i al conjunt de Catalunya (-2,9% i -3,0%, respectivament). Per aquest motiu, el pes de les persones beneficiàries de la demarcació en el conjunt de Catalunya s’ha mantingut (67,4%). La taxa de cobertura de les prestacions –percentatge de persones aturades i demandants que reben prestacions d’atur, sense tenir en compte les aturades sense ocupació anterior– s’ha situat en el 61,3% a la demarcació, la qual cosa ha suposat gairebé un augment de dos punts percentuals respecte al 2017. Això ha estat degut al fet que la disminució de les persones aturades ha estat més intensa que la dels beneficiaris de prestacions.

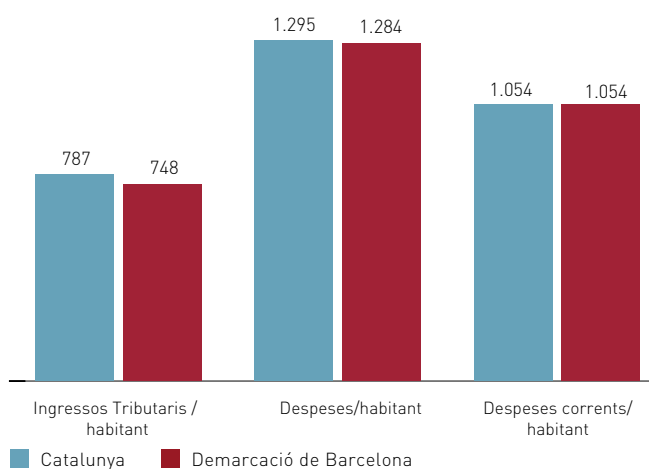
El nombre de **contractes de treball** signats a la demarcació de Barcelona el 2018 s’ha situat en poc més de 2,5 milions (un 5,6% més que el 2017 i el 75,8% del total a Catalunya), el màxim des del 1998 (inici de la sèrie disponible). L’augment de la contractació s’ha donat tant entre els contractes indefinits (un 12,3%) –amb quasi 40.000 nous contractes signats més respecte a l’any anterior, la qual cosa representa el 30% de l’increment del 2018–, i

els contractes temporals (4,5%). En comparació amb l’any 2017, els contractes signats han registrat un augment tant entre les dones com els homes, a tots els grans sectors productius, excepte al primari, a tots els trams d’edats, excepte els de 35 a 39 anys, i segons qualsevol tipus de jornada i durada del contracte.

Al conjunt de les finances dels municipis les despeses han augmentat al mateix ritme que els ingressos.

Pel que fa a les **finances públiques**, locals, els ingressos pressupostats en l’exercici 2018 han crescut amb la mateixa intensitat que les despeses (un 2,1%). Al conjunt de Catalunya, ambdós conceptes també han crescut al mateix ritme, però lleugerament per sobre de la demarcació (2,3%). Quant a les ràtios d’ingressos tributaris i despeses pressupostades per habitant, aquestes han estat lleugerament inferiors a la demarcació que al conjunt del Principat, i la de despeses corrents ha estat igual en ambdós territoris. Pel que fa a les dades de deute viu, el 2017 (última dada disponible) van disminuir per cinquè any consecutiu, tant a la demarcació com a Catalunya, i amb més intensitat que l’any anterior.

Gràfic 12
Finances públiques, 2018 (ratios euro per habitant)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Ministeri d’Hisenda i Administracions Públiques

L'evolució de l'**activitat turística** de la **demarcació de Barcelona** presenta dades favorables el 2018 en els principals indicadors que s'analitzen en aquesta publicació. En l'àmbit de l'oferta, el nombre de places continua incrementant-se en la major part de les tipologies d'allotjament. En conjunt es registra un increment del 3,7% respecte al 2017, fins a les 302.369 places d'allotjament a les cinc tipologies d'establiments turístics analitzats. En especial destaca els habitatges d'ús turístic (HUT), amb un augment del 9,8%, a continuació segueix el turisme rural (4,9%), els apartaments (2,8%) i hotels (1%). Per contra, les places en el sector de càmpings pràcticament s'han estancat.

Pel que fa als indicadors de demanda de la demarcació, cal destacar l'increment anual del 2,3% del total de viatgers en les tres modalitats d'allotjament turístic de les quals es disposa de dades (hotels, càmpings i turisme rural), fins a assolir els 13,2 milions de viatgers el 2018. Per tipologia d'allotjaments, el nombre de viatgers s'ha incrementat en establiments de turisme rural (12,0%) i també en hotels, però en menor mesura (2,4%). Per contra, els viatgers en càmpings han disminuït un 1,1%. Quant a les pernoctacions, en el seu conjunt han tingut valors molt similars a l'any anterior (35,3 milions). Per tipologies, als càmpings i als establiments de turisme rural el nombre de pernoctacions ha disminuït, mentre que als establiments hotelers pràcticament s'han mantingut. Quant al grau d'ocupació, aquest ha disminuït en hotels i

càmpings (-0,9 p.p. en ambdós casos), mentre que s'ha incrementat lleugerament en el turisme rural (+1,1 p.p.).

A l'**entorn de Barcelona** (la demarcació de Barcelona sense el Barcelonès) es registra un augment de les places en allotjaments turístics fins a les 160.943, un 6,4% més que l'any anterior. Per tipologia d'establiment, destaquen els HUTs, amb un creixement del 25,4%, els segueixen els apartaments turístics (9,0%) i el turisme rural (4,9%). En canvi, els càmpings i els hotels mantenen la seva oferta de places pràcticament inalterada.

Pel que fa als indicadors de demanda a l'entorn, el nombre total de viatgers (en establiments hotelers, càmpings i turisme rural) s'ha reduït un 3,4%, respecte al 2017, fins als pocs més de 4,7 milions. Aquesta disminució s'ha donat en hotels i càmpings; en canvi, als establiments de turisme rural s'ha incrementat un 12%. Les pernoctacions també s'han reduït (3,8%), fins a les 14,2 milions. La modalitat més afectada ha estat l'hotelera (-4,4%). Respecte al grau d'ocupació, aquest s'ha reduït en hotels i càmpings (-0,9 p.p.), mentre que en el turisme rural s'ha incrementat un 1,1 p.p.

La recaptació de la **taxa turística** en l'àmbit de la demarcació ha augmentat un 3,0%, superant els 37 milions d'euros. En canvi, a l'entorn de Barcelona s'ha recaptat una mica menys que l'any anterior (6,7 milions d'euros, un -1,0%).

Quadre 1
Indicadors de l'activitat turística a la Demarcació de Barcelona, 2017-2018

	Demarcació de Barcelona			Entorn de Barcelona*		
	2017	2018	% var. 2017-2018**	2017	2018	% var. 2017-2018**
Places en establiments hotelers	145.727	147.145	1,0	63.959	64.082	0,2
Places en càmpings	44.343	44.352	0,0	44.343	44.352	0,0
Places en establiments de turisme rural	5.063	5.310	4,9	5.063	5.310	4,9
Places en apartaments	3.483	3.581	2,8	2.213	2.412	9,0
Places en HUTs***	92.857	101.981	9,8	35.726	44.787	25,4
Viatgers allotjats en establiments hotelers	12.066.363	12.357.551	2,4	4.036.350	3.861.281	-4,3
Viatgers allotjats en càmpings	719.560	711.975	-1,1	719.560	711.975	-1,1
Viatgers allotjats en establiments de turisme rural	128.879	144.341	12,0	128.879	144.341	12,0
Pernoctacions en establiments hotelers	32.197.097	32.244.051	0,1	11.603.227	11.091.691	-4,4
Pernoctacions en càmpings	2.775.656	2.725.156	-1,8	2.775.656	2.725.156	-1,8
Pernoctacions en establiments de turisme rural	367.668	365.054	-0,7	367.668	365.054	-0,7
Grau d'ocupació hotelera (per hab., en %)	75,7	74,8	-0,9	75,7	74,8	-0,9
Grau d'ocupació en càmpings (per parcel·la, en %)	47,6	46,7	-0,9	47,6	46,7	-0,9
Grau d'ocupació en els establiments de turisme rural (per hab., en %)	25,1	26,2	1,1	25,1	26,2	1,1
Impost sobre les Estades en Establiments Turístics (euros)****	36.292.576	37.371.014	3,0	6.792.848	6.725.077	-1,0

*Demarcació de Barcelona sense el Barcelonès, a excepció del grau d'ocupació hotelera **La variació en el grau d'ocupació és en punts percentuals
 Places en HUTs estimades segons criteri de la Direcció General de Turisme * Import anual calculat sobre 1T, 2T, 3T 2018 i 4T 2017. Comparació amb el mateix període de l'any anterior nd: Dada no disponible nc: Dada no comparable
 Font: Laboratori de Turisme de la Diputació de Barcelona a partir de l'Idescat i la Direcció General de Turisme.

Recull estadístic. Demarcació de Barcelona

	Demarcació		Catalunya		Variació 2017-2018		Pes Demarcació/Catalunya	
	2017	2018	2017	2018	Demarcació	Catalunya	2017	2018
Entorn								
Nombre de municipis		311		947				32,8%
Superfície total (km²)		7.726,4		32.108,0				24,1%
Superfície mitjana municipal (km²)		24,84		33,90				nc
Demografia								
Població Total	5.576.037	5.609.350	7.555.830	7.600.065	0,6%	0,6%	73,8%	73,8%
Densitat (hab/km²)	722	726	235	237	0,6%	0,6%	nc	nc
Homes	2.718.621	2.733.466	3.710.200	3.730.326	0,5%	0,5%	73,3%	73,3%
Dones	2.857.416	2.875.884	3.845.630	3.869.739	0,6%	0,6%	74,3%	74,3%
Població de menys de 16 anys	915.587	914.938	1.253.572	1.253.117	-0,1%	0,0%	73,0%	73,0%
Població potencialment activa (16-64)	3.621.380	3.640.005	4.902.984	4.925.527	0,5%	0,5%	73,9%	73,9%
Població de 65 anys i més	1.039.070	1.054.407	1.399.274	1.421.421	1,5%	1,6%	74,3%	74,2%
Projecció de la població 2018-2028	5.571.966	5.866.767	7.543.825	7.937.393	5,3%	5,2%	73,9%	73,9%
Pob. resident a l'estranger	220.660	234.423	284.374	302.525	6,2%	6,4%	77,6%	77,5%
Índex de dependència global	54,0	54,1	54,1	54,3	0,1pp	0,2pp	nc	nc
Índex d'envelliment	113,5	115,2	111,6	113,4	1,8pp	1,8pp	nc	nc
Nacionalitat espanyola	4.864.723	4.865.569	6.514.468	6.517.966	0,0%	0,1%	74,7%	74,6%
Nacionalitat estrangera	711.314	743.781	1.041.362	1.082.099	4,6%	3,9%	68,3%	68,7%
Taxa d'estrangeria total	12,8%	13,3%	13,8%	14,2%	0,5pp	0,5pp	nc	nc
Taxa d'estrangeria extracomunitària	9,7%	10,1%	10,1%	10,5%	0,4pp	0,4pp	nc	nc
Població de menys de 16 anys	111.138	114.753	171.944	176.435	3,3%	2,6%	64,6%	65,0%
Població potencialment activa (16-64)	577.682	604.336	830.203	863.087	4,6%	4,0%	69,6%	70,0%
Població de 65 anys i més	22.494	24.692	39.215	42.577	9,8%	8,6%	57,4%	58,0%
Àfrica	160.369	162.850	283.745	288.581	1,5%	1,7%	56,5%	56,4%
Amèrica	206.669	221.620	258.350	277.435	7,2%	7,4%	80,0%	79,9%
Àsia	130.534	136.198	153.053	159.607	4,3%	4,3%	85,3%	85,3%
Europa	212.938	222.319	345.286	355.520	4,4%	3,0%	61,7%	62,5%
Unió Europea	168.912	176.066	275.288	282.410	4,2%	2,6%	61,4%	62,3%
Resta del món	804	794	928	956	-1,2%	3,0%	86,6%	83,1%
5 principals nacionalitats (provincia)	284.764	293.564	449.355	460.697	3,1%	2,5%	63,4%	63,7%
Marroc	119.779	121.931	207.082	211.192	1,8%	2,0%	57,8%	57,7%
Xina	48.464	50.507	57.239	59.380	4,2%	3,7%	84,7%	85,1%
Itàlia	44.199	47.925	51.761	55.823	8,4%	7,8%	85,4%	85,9%
Paquistan	39.150	39.809	44.202	45.125	1,7%	2,1%	88,6%	88,2%
Rumania	33.172	33.392	89.071	89.177	0,7%	0,1%	37,2%	37,4%
Activitat Econòmica								
Nombre d'empreses	185.911	187.341	255.943	257.812	0,8%	0,7%	72,6%	72,7%
Agricultura	782	800	2.518	2.580	2,3%	2,5%	31,1%	31,0%
Indústria	18.778	18.590	25.387	25.166	-1,0%	-0,9%	74,0%	73,9%
Construcció	15.701	16.358	23.415	24.341	4,2%	4,0%	67,1%	67,2%
Serveis	150.650	151.593	204.623	205.725	0,6%	0,5%	73,6%	73,7%
Dimensió mitjana	11,0	11,3	10,3	10,6	0,3	0,3	nc	nc
Agricultura	3,4	3,4	3,5	3,5	-0,1	0,0	nc	nc
Indústria	16,9	17,5	16,8	17,4	0,5	0,6	nc	nc
Construcció	5,5	5,6	5,3	5,5	0,2	0,2	nc	nc
Serveis	10,9	11,2	10,1	10,4	0,3	0,3	nc	nc
10 Sectors d'activitat principals	109.627	110.448	150.639	151.644	0,7%	0,7%	72,8%	72,8%
Comerç detall, exc. vehicles motor	27.780	27.330	38.341	37.677	-1,6%	-1,7%	72,5%	72,5%
Serveis de menjar i begudes	17.396	17.586	25.321	25.556	1,1%	0,9%	68,7%	68,8%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	15.142	15.140	19.286	19.278	0,0%	0,0%	78,5%	78,5%
Activitats especialitzades construcció	9.202	9.426	13.350	13.647	2,4%	2,2%	68,9%	69,1%
Activitats immobiliàries	8.109	8.347	9.965	10.252	2,9%	2,9%	81,4%	81,4%
Altres activitats de serveis personals	7.496	7.543	10.166	10.223	0,6%	0,6%	73,7%	73,8%
Activitats jurídiques i de comptabilitat	6.545	6.525	8.547	8.557	-0,3%	0,1%	76,6%	76,3%
Construcció d'immobles	6.062	6.480	9.431	10.052	6,9%	6,6%	64,3%	64,5%
Transport terrestre i per canonades	6.000	6.116	8.491	8.589	1,9%	1,2%	70,7%	71,2%
Educació	5.895	5.955	7.741	7.813	1,0%	0,9%	76,2%	76,2%
Transaccions immobiliàries habitatges	59.046	60.602	85.567	89.357	2,6%	4,4%	69,0%	67,8%
Habitatge lliure	57.726	59.321	83.820	87.627	2,8%	4,5%	68,9%	67,7%
Habitatge protegit	1.320	1.281	1.747	1.730	-3,0%	-1,0%	75,6%	74,0%
Habitatge nou	4.522	4.980	6.331	7.078	10,1%	11,8%	71,4%	70,4%
Habitatge segona mà	54.524	55.622	79.236	82.279	2,0%	3,8%	68,8%	67,6%

Recull estadístic. Demarcació de Barcelona (Continuació)

	Demarcació		Catalunya		Variació 2017-2018		Pes	
	2017	2018	2017	2018	Demarcació	Catalunya	2017	2018
Mercat de treball								
Població ocupada	2.292.806	2.358.040	3.131.688	3.221.797	2,8%	2,9%	73,2%	73,2%
Homes	1.202.122	1.235.933	1.668.596	1.716.244	2,8%	2,9%	72,0%	72,0%
Dones	1.090.684	1.122.107	1.463.092	1.505.553	2,9%	2,9%	74,5%	74,5%
Nacionals	2.002.985	2.038.076	2.722.557	2.771.511	1,8%	1,8%	73,6%	73,5%
Estrangers	289.821	319.964	409.131	450.286	10,4%	10,1%	70,8%	71,1%
Menys de 30 anys	355.999	374.270	493.812	518.566	5,1%	5,0%	72,1%	72,2%
De 30 a 44 anys	949.164	944.757	1.290.256	1.286.268	-0,5%	-0,3%	73,6%	73,4%
de 45 a 54 anys	616.239	644.210	834.667	872.421	4,5%	4,5%	73,8%	73,8%
Més de 55 anys	371.404	394.803	512.953	544.542	6,3%	6,2%	72,4%	72,5%
Taxa d'ocupació registrada	63,3%	64,8%	63,9%	65,4%	1,5pp	1,5pp	nc	nc
Llocs de treball	2.430.935	2.511.646	3.177.761	3.279.330	3,3%	3,2%	76,5%	76,6%
Agricultura	8.153	8.127	32.396	32.393	-0,3%	0,0%	25,2%	25,1%
Indústria	351.151	356.307	475.353	483.614	1,5%	1,7%	73,9%	73,7%
Construcció	129.769	137.037	189.752	200.294	5,6%	5,6%	68,4%	68,4%
Serveis	1.941.862	2.010.175	2.480.260	2.563.029	3,5%	3,3%	78,3%	78,4%
Activitats d'alt contingut tecnològic¹	231.270	241.511	269.043	280.436	4,4%	4,2%	86,0%	86,1%
Assalariats	2.044.003	2.119.653	2.631.811	2.728.019	3,7%	3,7%	77,7%	77,7%
Autònoms	386.932	391.993	545.950	551.311	1,3%	1,0%	70,9%	71,1%
10 Sectors d'activitat principals	1.283.496	1.322.340	1.680.780	1.728.796	3,0%	2,9%	76,4%	76,5%
<i>Comerç detall, exc. vehicles motor</i>	253.427	256.647	334.271	337.614	1,3%	1,0%	75,8%	76,0%
<i>Comerç engròs, exc. vehicles motor</i>	161.789	165.920	201.177	206.045	2,6%	2,4%	80,4%	80,5%
<i>Serveis de menjar i begudes</i>	149.542	153.361	204.180	209.562	2,6%	2,6%	73,2%	73,2%
<i>Activitats sanitàries</i>	147.032	151.518	187.437	193.307	3,1%	3,1%	78,4%	78,4%
<i>Adm. pública, Defensa i SS obligatòria</i>	135.454	140.898	197.088	204.610	4,0%	3,8%	68,7%	68,9%
<i>Educació</i>	136.467	140.731	167.202	172.468	3,1%	3,1%	81,6%	81,6%
<i>Activitats especialitzades construcció</i>	83.945	87.546	119.775	124.602	4,3%	4,0%	70,1%	70,3%
<i>Serveis a edificis i de jardineria</i>	79.700	82.696	101.307	105.176	3,8%	3,8%	78,7%	78,6%
<i>Transport terrestre i per canonades</i>	75.845	78.753	101.654	104.687	3,8%	3,0%	74,6%	75,2%
<i>Activitats administratives d'oficina</i>	60.295	64.270	66.689	70.725	6,6%	6,1%	90,4%	90,9%
Persones aturades registrades	302.569	284.283	418.018	392.907	-6,0%	-6,0%	72,4%	72,4%
Homes	132.788	123.029	185.296	171.150	-7,3%	-7,6%	71,7%	71,9%
Dones	169.781	161.254	232.722	221.757	-5,0%	-4,7%	73,0%	72,7%
Nacionals	249.149	233.833	331.490	312.143	-6,1%	-5,8%	75,2%	74,9%
Estrangers	53.420	50.450	86.528	80.764	-5,6%	-6,7%	61,7%	62,5%
Agricultura	3.288	2.668	10.508	8.684	-18,9%	-17,4%	31,3%	30,7%
Indústria	37.414	34.279	48.182	44.475	-8,4%	-7,7%	77,7%	77,1%
Construcció	26.681	23.002	37.745	32.461	-13,8%	-14,0%	70,7%	70,9%
Serveis	215.533	205.515	295.048	281.849	-4,6%	-4,5%	73,1%	72,9%
Sense ocupació anterior	19.653	18.819	26.535	25.438	-4,2%	-4,1%	74,1%	74,0%
Població activa local estimada	2.656.868	2.703.919	3.542.525	3.604.651	1,8%	1,8%	75,0%	75,0%
Taxa d'atur registral	11,4%	10,5%	11,8%	10,9%	-0,9pp	-0,9pp	nc	nc
Homes	9,8%	8,9%	10,1%	9,0%	-0,9pp	-1,1pp	nc	nc
Dones	13,1%	12,2%	13,6%	13,0%	-0,9pp	-0,6pp	nc	nc
Nombre total de contractes	2.389.366	2.522.789	3.187.159	3.329.416	5,6%	4,5%	75,0%	75,8%
Beneficiaris de prestacions	167.617	162.810	248.939	241.570	-2,9%	-3,0%	67,3%	67,4%
Taxa cobertura Prestacions	59,2%	61,3%	63,6%	65,7%	2,1pp	2,2pp	nc	nc
Comerç								
Establiments	74.299	72.964	103.214	101.276	-1,8%	-1,9%	72,0%	72,0%
Sup. venda (m ²)	10.350.337	10.167.256	14.949.531	14.668.363	-1,8%	-1,9%	69,2%	69,3%
Establ./1.000 hab.	13	13	14	13	-2,3%	-2,9%	97,1%	97,7%
m ² /1.000 hab.	1.856	1.813	1.979	1.930	-2,3%	-2,5%	93,8%	93,9%
Sup. Mitjana (m ²)	139	139	145	145	0,0%	0,0%	95,9%	95,9%
Turisme								
Places en establiments hotelers	145.727	147.145	311.661	315.167	1,0%	1,1%	46,3%	46,6%
Places en càmpings	44.343	44.352	269.343	271.926	0,0%	1,0%	16,3%	16,5%
Places en establiments de turisme rural	5.063	5.310	19.037	19.547	4,9%	2,7%	26,6%	26,6%
Places en apartaments turístics	3.483	3.581	14.289	14.436	2,8%	1,0%	25,2%	24,7%
Places en HUTs ²	92.857	101.981	356.230	410.075	9,8%	15,1%	27,0%	26,0%
Finances públiques³								
Pressupostos municipals: ingressos	6.964.487	7.112.704	9.640.192	9.857.753	2,1%	2,3%	72,2%	72,2%
Pressupostos municipals: despeses	6.963.059	7.109.836	9.624.166	9.845.192	2,1%	2,3%	72,3%	72,2%
Deute viu municipal ⁴	2.637.930	2.417.953	4.181.549	3.738.095	-8,3%	-10,6%	63,1%	64,7%

1. Es consideren d'alt contingut tecnològic les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta i els serveis de tecnologia alta-punta.

2. Habitatges d'ús turístic. 3. Xifres en milers d'euros. 4. Dades de 2016-2017 nd: no disponible. nc: no calculable. pp: punts percentuals. Vegeu l'apartat de Metodologia per a la definició dels indicadors. Per ampliar dades, consulteu el programa Hermes (www.diba.cat/hermes).

Comparativa provincial

El 2018, la **població** espanyola ha augmentat lleugerament per segon any consecutiu (0,3%). Tanmateix, només la meitat de províncies, 26, experimenta una creixement relatiu d'habitants. Al capdavant de la llista, amb un augment superior a l'1%, hi ha Illes Balears, Madrid i Tenerife. Per contra, les províncies en què hi ha una disminució poblacional més pronunciada són Zamora (-1,6%) i Àvila (-1,4%). Barcelona amb un augment del 0,6%, se situa com la dècima província que més ha crescut el nombre d'habitants en termes relatius. Quant a la població estrangera, totes les províncies espanyoles registren un creixement, excepte a quatre. Barcelona, amb el 4,6% se situa com a 11a. província amb un increment més elevat.

En línia amb la consolidació econòmica, el 2018 les **persones ocupades** registrades a la Seguretat Social han crescut a totes les províncies espanyoles, menys a Palència i Ourense. Barcelona s'ha situat com a 19a. província amb un major increment relatiu de l'ocupació, amb un creixement pràcticament igual a la mitjana del conjunt d'Espanya (un 3,1% i 3,2%, respectivament). És convenient dir, però, que hi ha una discrepància rellevant entre els ocupats registrats a la S.S.i les xifres que estima l'EPA.

Així mateix, el nombre d'**empreses** ha augmentat pràcticament a totes les províncies d'Espanya l'any 2018 respecte a l'any anterior, menys a cinc, segons el Directori

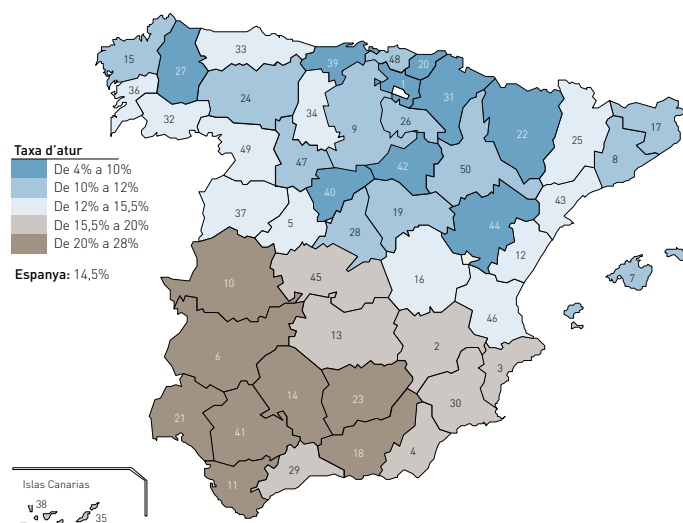
Central d'Empreses (DIRCE) de l'INE. A la demarcació de Barcelona, el teixit empresarial ha augmentat un 1,7% anual, sis dècimes menys que el 2017 i el mateix que la mitjana espanyola, fet que la situa com a 14a. província on més augmenta el teixit empresarial el 2018. La reducció més intensa s'ha registrat a Sòria (-0,9%) i l'increment més positiu a les Balears (3,8%).

Paral·lelament, el nombre de **persones aturades** registrades a finals de 2018 s'ha reduït a totes les províncies (un 6,2% de mitjana i un 6,0% a la demarcació de Barcelona), però amb diferent intensitat, que va des del -11,1% a Zamora fins al -2,5% a Cantàbria. Conseqüentment, la taxa d'atur estimada ha disminuït gairebé a totes les províncies, excepte a sis. Tot i així, la taxa d'atur encara presenta força heterogeneïtat entre les províncies espanyoles, des del 27,4% a Cadis al 4,4% a Sòria. La demarcació de Barcelona s'ha situat en la franja intermitja-alta entre les províncies espanyoles amb menys taxa d'atur (en ocupar la posició 17a. de menys a més) i més de tres punts percentuals per sota de la mitjana espanyola (l'11,3% enfront del 14,5%, respectivament). En el mapa 1 es visualitza com en general totes les províncies amb taxes d'atur més elevades (per sobre 15,5%) encara es concentren del centre cap al sud de la península.

El **deute viu** dels ajuntaments ha disminuït a totes les províncies l'any 2017 (última dada disponible) respecte a l'anterior, en un 9,5% de mitjana en el conjunt estatal (8,9% a Barcelona), excepte a Àlaba, Cadis i Segòvia.

Mapa 1

Taxa d'atur estimat, per províncies (Quart trimestre del 2018)

1	Àlaba	7,4	14	Còrdova	22,5	27	Lugo	9,2	40	Segòvia	9,3
2	Albacete	15,6	15	La Corunya	10,7	28	Madrid	11,5	41	Sevilla	20,9
3	Alacant	17,6	16	Conca	13,7	29	Màlaga	16,6	42	Sòria	4,4
4	Almeria	18,8	17	Girona	10,8	30	Múrcia	15,8	43	Tarragona	15,4
5	Àvila	13,5	18	Granada	22,4	31	Navarra	10,0	44	Terol	9,2
6	Badajoz	24,1	19	Guadalajara	11,7	32	Ourense	13,1	45	Toledo	17,5
7	Illes Balears	10,9	20	Guipúscoa	7,6	33	P.Astúries	12,9	46	País Valencià	13,2
8	Barcelona	11,3	21	Huelva	22,8	34	Palència	15,0	47	Valladolid	10,3
9	Burgos	11,0	22	Osca	9,9	35	Las Palmas	20,5	48	Biscaia	11,5
10	Càceres	21,3	23	Jaén	21,7	36	Pontevedra	14,4	49	Zamora	14,6
11	Cadis	27,4	24	Lleó	10,7	37	Salamanca	12,2	50	Saragossa	11,6
12	Castelló	15,1	25	Lleida	12,2	38	Tenerife	19,4	51	Ceuta	24,0
13	Ciudad Real	16,8	26	La Rioja	10,3	39	Cantàbria	9,7	52	Melilla	23,9

Recull estadístic comparatiu per Províncies 2018¹

	Població total	Població estrangera	Empreses (Dirce)	Ocupació registrada	Ocupació estimada	Persones aturades registrades	Persones aturades estimades	Taxa d'atur estimada	Deute viu ² / habitant	
Àlaba	0,7	6,1	3,4	1,6	3,0	-4,1	-17,7	7,4	468,7	Àlaba
Alacant	0,7	3,6	2,6	3,6	0,4	-4,8	-15,0	15,6	293,3	Alacant
Albacete	-0,3	3,5	-0,7	3,7	4,5	-7,5	-21,0	17,6	441,5	Albacete
Almeria	0,4	1,6	1,4	3,0	3,9	-4,2	-29,6	18,8	602,8	Almeria
Astúries	-0,6	3,1	0,5	1,1	0,6	-4,9	-13,5	12,9	267,6	Astúries
Àvila	-1,4	-11,1	-0,1	1,4	4,4	-9,9	-27,3	13,5	294,7	Àvila
Badajoz	-0,5	0,2	1,8	2,7	4,6	-9,3	-10,2	24,1	202,0	Badajoz
Barcelona	0,6	4,6	1,7	3,1	2,1	-6,0	-5,4	11,3	438,2	Barcelona
Biscaia	0,1	6,3	2,9	2,0	1,6	-6,5	-6,5	11,5	95,4	Biscaia
Burgos	-0,3	2,6	0,9	1,3	2,4	-7,6	1,6	11,0	630,1	Burgos
Càceres	-0,9	-0,1	1,3	1,3	0,8	-8,0	-1,6	21,3	231,5	Càceres
Cadís	-0,1	3,9	0,9	3,1	3,1	-3,4	-9,6	27,4	1633,9	Cadís
Cantàbria	0,0	4,1	0,2	1,5	1,7	-2,5	-30,0	9,7	169,7	Cantàbria
Castelló	0,2	2,1	0,5	3,6	-0,7	-5,6	5,3	15,1	296,1	Castelló
Ciudad Real	-0,7	0,5	0,6	4,3	5,4	-7,9	-29,8	16,8	370,6	Ciudad Real
Conca	-0,8	1,4	0,2	4,1	6,9	-9,5	-17,9	13,7	519,1	Conca
Còrdova	-0,4	3,3	0,2	2,5	4,1	-5,7	-18,4	22,5	398,0	Còrdova
Girona	0,8	2,7	1,5	3,0	5,0	-6,9	-19,2	10,8	508,5	Girona
Granada	-0,1	2,3	1,2	3,3	2,5	-3,7	-15,0	22,4	520,1	Granada
Guadalajara	0,4	2,0	0,7	3,8	4,9	-7,0	18,6	11,7	254,2	Guadalajara
Guipúscoa	0,2	5,3	2,7	2,2	1,0	-6,8	-10,4	7,6	258,9	Guipúscoa
Huelva	0,2	4,7	1,0	3,3	0,1	-5,1	-3,2	22,8	941,2	Huelva
I. Balears	1,2	3,2	3,8	3,1	6,9	-5,5	-9,3	10,9	451,4	I. Balears
Jaén	-0,8	-2,5	0,6	4,0	-0,8	-4,9	-12,4	21,7	1008,7	Jaén
La Corunya	-0,1	8,9	1,1	2,1	3,2	-9,3	-20,5	10,7	146,6	La Corunya
La Rioja	0,1	1,7	0,1	2,5	2,6	-7,1	-9,7	10,3	184,9	La Rioja
Las Palmas	0,8	4,6	3,0	3,2	2,6	-4,4	-3,2	20,5	163,8	Las Palmas
Lleida	0,1	1,6	0,2	2,5	3,6	-3,7	12,0	12,2	586,4	Lleida
Lleó	-1,0	1,4	0,3	1,7	6,7	-9,8	-27,3	10,7	724,5	Lleó
Lugo	-0,7	6,0	0,9	1,5	2,8	-8,9	-18,3	9,2	104,9	Lugo
Madrid	1,1	3,9	2,4	4,1	3,7	-8,3	-15,1	11,5	852,4	Madrid
Màlaga	0,6	2,3	3,0	4,5	8,1	-4,0	-18,0	16,6	555,3	Màlaga
Múrcia	0,6	2,1	2,1	3,3	3,1	-5,8	-6,7	15,8	597,7	Múrcia
Navarra	0,7	7,6	0,4	3,3	1,6	-8,1	5,7	10,0	274,4	Navarra
Osca	-0,2	2,9	0,2	2,0	-2,8	-7,5	22,1	9,9	288,1	Osca
Ourense	-0,8	3,9	0,7	-0,1	-0,3	-4,2	-5,1	13,1	128,0	Ourense
Palència	-0,8	3,4	0,0	-0,3	-7,1	-7,7	9,2	15,0	223,4	Palència
Pontevedra	-0,1	4,3	0,9	2,7	4,0	-8,8	-19,1	14,4	96,1	Pontevedra
Salamanca	-0,6	5,0	0,1	2,5	-1,7	-9,6	-3,7	12,2	286,8	Salamanca
Saragossa	0,1	2,8	0,8	2,7	2,8	-5,7	-2,3	11,6	1028,0	Saragossa
Segòvia	-0,5	0,8	0,5	1,7	1,4	-10,9	-28,4	9,3	301,6	Segòvia
Sevilla	0,0	4,0	1,3	3,5	4,2	-5,2	-4,5	20,9	356,6	Sevilla
Sòria	-0,3	3,2	-0,9	1,8	-2,4	-6,0	-56,8	4,4	358,7	Sòria
Tarragona	0,5	2,8	0,7	2,6	0,2	-6,1	-3,9	15,4	861,8	Tarragona
Tenerife	1,1	6,3	3,5	3,9	7,2	-4,0	-11,8	19,4	182,3	Tenerife
Terol	-0,7	0,8	0,5	2,2	4,5	-10,6	-14,5	9,2	232,3	Terol
Toledo	0,1	1,4	1,0	3,8	1,2	-7,1	-15,9	17,5	256,1	Toledo
València	0,3	3,8	1,6	4,1	2,4	-6,2	-21,0	13,2	545,4	València
Valladolid	-0,2	2,5	0,1	2,3	8,1	-10,5	-26,0	10,3	217,9	Valladolid
Zamora	-1,6	-2,4	-0,1	0,4	-4,0	-11,1	-18,4	14,6	140,1	Zamora
Espanya	0,3	3,5	1,7	3,2	3,0	-6,2	-12,3	14,5	509,5	Espanya

1. Variació 2018-2017, a excepció de la taxa d'atur (taxa del IV trim. 17, en percentatge) i deute viu (31 de des. 2017, en euros)

L'ocupació i les persones aturades registrades i estimades fan referència a l'últim dia de l'any i al IV trimestre, respectivament.

2. Suma del deute viu en euros dels ajuntaments de cada província dividit pel total d'habitants de la mateixa

Vegeu l'apartat de Metodologia per la definició dels indicadors.

3. Visió de conjunt de l'evolució econòmica comarcal

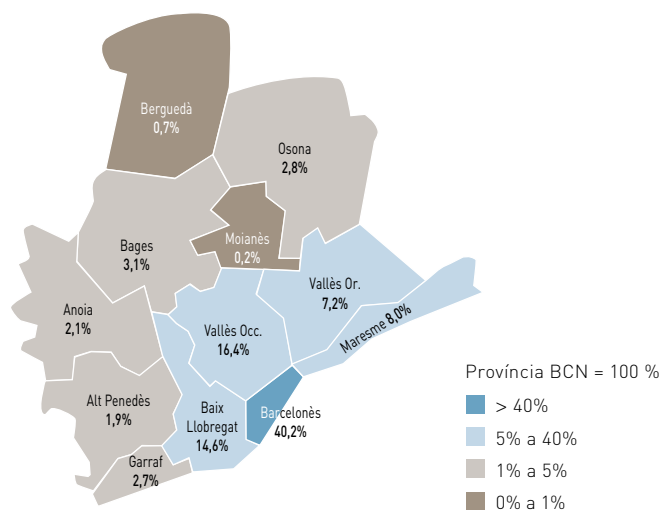
La província de Barcelona comprèn dotze comarques:¹ Alt Penedès, Anoia, Bages, Berguedà, Baix Llobregat, Barcelonès, Garraf, Maresme, Moianès, Osona, Vallès Occidental i Vallès Oriental.

La concentració més elevada de la **població** es dona al Barcelonès (el 40,2% del total de la població de la demarcació), tot i que és la comarca amb menys territori (145,8 km²). A continuació la segueixen les quatre comarques que l'envolten, el Baix Llobregat, el Maresme i les dues del Vallès. Aquestes cinc comarques concentren el 86,4% de la població de la demarcació i són, juntament amb el Garraf, les que tenen una densitat d'habitants per quilòmetre quadrat superior a la mitjana de la demarcació (726 habitants per quilòmetre quadrat). Per contra, la comarca del Moianès és la menys poblada de la demarcació (amb gairebé 13.432 habitants), seguida del Berguedà (amb 38.895 habitants).

Quant a l'evolució de la població, totes les comarques de la demarcació han augmentat el nombre d'habitants l'any 2018, un 0,6% en conjunt. Tanmateix, per comarques el creixement ha oscil·lat entre el 0,3% del Berguedà o Barcelonès i l'1,2% del Moianès. A totes les comarques, el principal factor explicatiu de l'augment demogràfic ha estat el creixement de la població estrangera, excepte a l'Alt Penedès, l'Anoia i el Vallès Oriental. De fet, la població estrangera ha crescut de forma notable a totes les comarques, entre el 2,7% de l'Anoia i el 9,8% del Berguedà. En canvi, la població de nacionalitat espanyola ha disminuït lleugerament al Barcelonès i el Berguedà (-0,5% i -0,4%, respectivament). A la resta de comarques el creixement de la població autòctona ha estat molt minso (entre el 0,1% d'Osona i el 0,7% del Moianès o de l'Alt Penedès) i explicat fonamentalment per la nacionalització d'estrangers.

Pel que fa al **teixit empresarial**, el nombre de comptes de cotització de la Seguretat Social ha augmentat a nou de les dotze comarques el 2018. Les comarques que han disminuït el teixit empresarial han estat el Garraf (-0,9%), l'Anoia (-0,9%) i Osona (-0,7%), les dues darreres ho fan per segon any consecutiu. El creixement relatiu de les comarques que han augmentat el nombre d'empreses ha

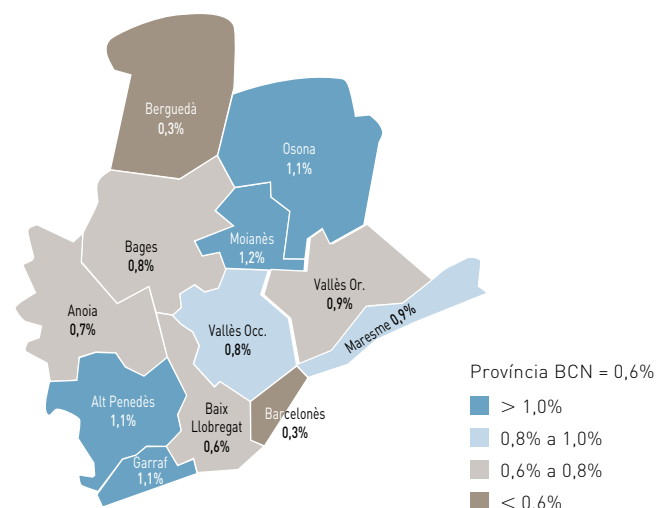
Mapa 2
Nombre d'habitants, 2018 (en percentatge sobre el total)

Font: Idescat

El 2018 la població augmenta a totes les comarques barcelonines, un 0,6% en el conjunt de la demarcació.

Mapa 3
Variació anual del nombre d'habitants, 2018 (en percentatge)

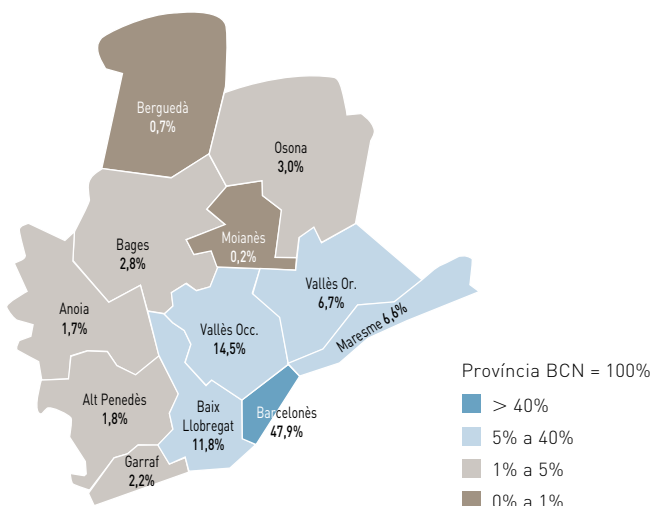

Font: Idescat

1. Els municipis d'Espinelves, Vidrà i Viladrau de la comarca d'Osona formen part de la província de Girona. Així mateix, Gósol (Berguedà) pertany a la província de Lleida. En canvi, el municipi de Fogars de la Selva, de la Selva, pertany a la província de Barcelona.

Mapa 4

Nombre d'empreses, any 2018 (en percentatge sobre el total)

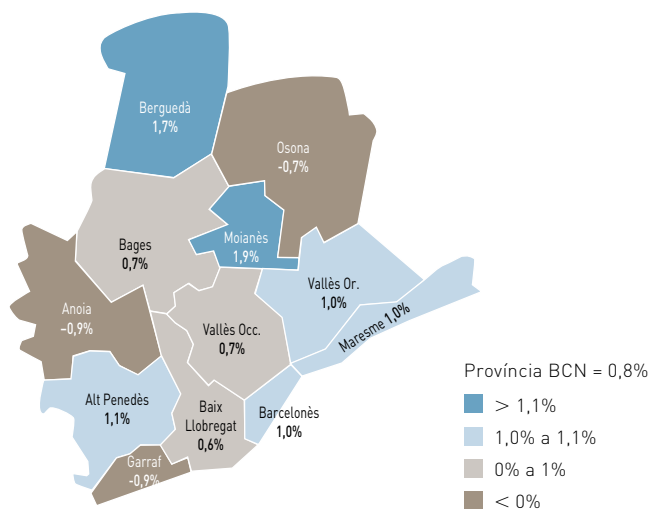

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

El 2018 el nombre d'empreses augmenta a totes les comarques, llevat del Garraf, l'Anoia i Osona.

Mapa 5

Variació anual del nombre d'empreses, 2018 (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

estat molt proper de la xifra de la demarcació (0,8%), des del 0,6% del Baix Llobregat a l'1,9% del Moianès. Aquestes dades estan força allunyades del període 2014-2016, quan a la província l'augment estava a l'entorn del 2,5% i el creixement era generalitzat a totes les comarques. El gran pol d'activitat empresarial de la província, el Barcelonès, ha aportat gairebé el 60% dels nous centres de cotització que s'han creat el 2018. A continuació, li segueixen el Vallès Occidental, que crea el 13% de les noves empreses de la província, i el Vallès Oriental, el Maresme i el Baix Llobregat, que en creen prop del 9% cadascuna.

Les empreses del sector terciari han crescut a nou de les dotze comarques, entre el 0,2% del Baix Llobregat i el 3,1% del Moianès. Les tres comarques que han disminuït el nombre d'empreses de serveis coincideixen amb les que han registrat una pèrdua del teixit empresarial en el seu conjunt: l'Anoia (-1,4%), el Garraf (-1,2%), i Osona (-0,4%). El teixit d'empreses industrials –el segon en importància en termes absoluts, excepte al Garraf i al Barcelonès, on és el sector de la construcció– només ha augmentat a tres comarques (6% al Berguedà, 0,7% al Vallès Oriental i 0,2% al Bages). En canvi, les empreses de la construcció creixen a totes les comarques excepte al Berguedà (-1,6%), i a més és el sector dins el qual més creixen les empreses a set comarques, en termes relatius. Finalment, les empreses del sector primari creixen a nou comarques.

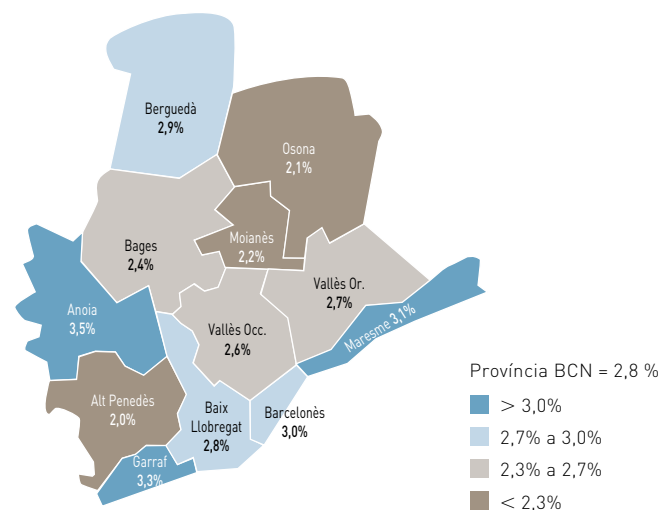
La dimensió mitjana de les empreses ha crescut lleugerament a totes les comarques el 2018, i ha oscil·lat entre els 12,4 treballadors per empresa al Barcelonès i els 6,2 al Berguedà i Garraf. La dimensió mitjana al conjunt de la demarcació de Barcelona ha augmentat lleugerament d'11,0 a 11,3 persones ocupades per empresa.

L'any 2018, la **població ocupada** registrada (afiliats a la Seguretat Social segons la residència dels treballadors) ha augmentat de forma generalitzada a totes les comarques respecte a l'any anterior. Les taxes de variació més baixes són el 2% a l'Alt Penedès, el 2,1% a Osona i el 2,2% al Moianès, i la resta oscil·len entre el 2,4% del Bages i el 3,5% de l'Anoia. A totes les comarques el creixement relatiu ha estat superior entre la població estrangera que a l'espanyola i entre les persones de 55 o més anys que a la resta de trams d'edat (a excepció del Barcelonès, en què el creixement relatiu de les persones menors de 30 anys ha estat una mica superior al de 55 o més anys).

Paral·lelament, el nombre de **llocs de treball** (afiliacions a la Seguretat Social segons el compte de cotització de l'empresa) també ha registrat un creixement a totes les comarques per cinquè any consecutiu. L'augment de les afiliacions s'ha produït de forma més intensa entre les persones assalariades que entre els autònoms a totes les comarques (el 3,7% vs. el 1,3%, respectivament, de mitjana a la demarcació). Així, els assalariats han crescut de forma generalitzada a totes les comarques i per sobre del 2,3%. En canvi, els autònoms han disminuït al Berguedà i Osona, i el creixement de la resta de comarques ha estat per sota de l'1,5%, a excepció del Garraf (2,6%) i el Barcelonès (2,5%).

Les afiliacions han crescut a tots els grans sectors econòmics i a totes les comarques –excepte a l'agricultura. En els serveis les afiliacions han crescut entre l'1,5% del Vallès Oriental i el 4,1% del Alt Penedès. Atès a la seva importància, els serveis han estat el principal factor de creixement de les afiliacions a totes les comarques (llevat del Vallès Oriental, en què ha estat per poc la indústria). Pel que fa a les afiliacions a la indústria, han augmentat a totes les comarques (entre el 0,2% de l'Alt Penedès i el 4,9% del Berguedà), excepte al Barcelonès i el Maresme (-0,2% i -1,3%, respectivament). Quant a la construcció, les afiliacions augmenten a totes les comarques, entre l'1,6% del Garraf i el 8% del Vallès Occidental, i és el sector en el qual les afiliacions creixen amb més intensitat, en termes relatius, llevat del Berguedà i el Garraf. Finalment, les afiliacions al sector primari només creixen a la meitat de comarques.

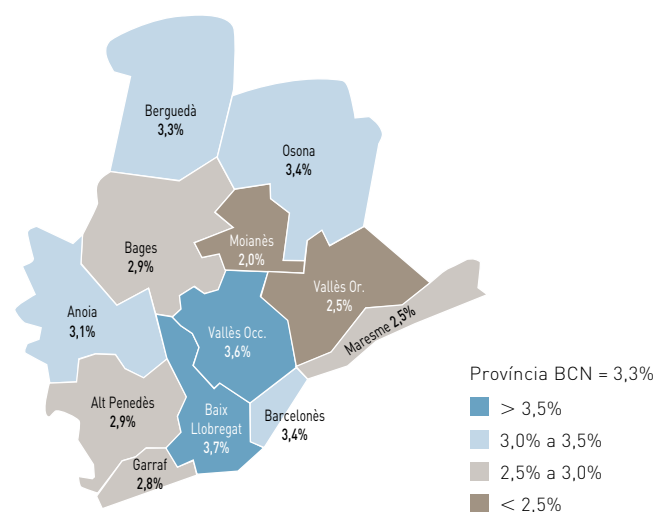
Mapa 6
Variació anual de la població ocupada registrada, any 2018 (en percentatge sobre el total)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

L'any 2018 els llocs de treball han augmentat a totes les comarques de la demarcació de Barcelona per cinquè any consecutiu.

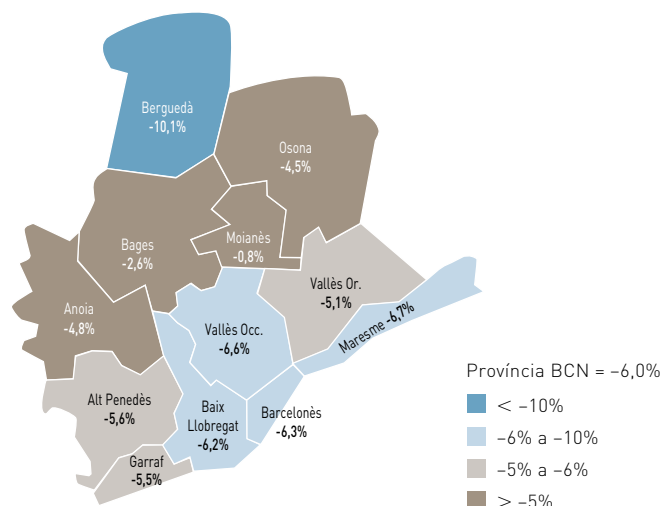
Mapa 7
Variació anual dels llocs de treball, 2018 (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Mapa 8

Variació de la població aturada registrada, 2018 (en percentatge)

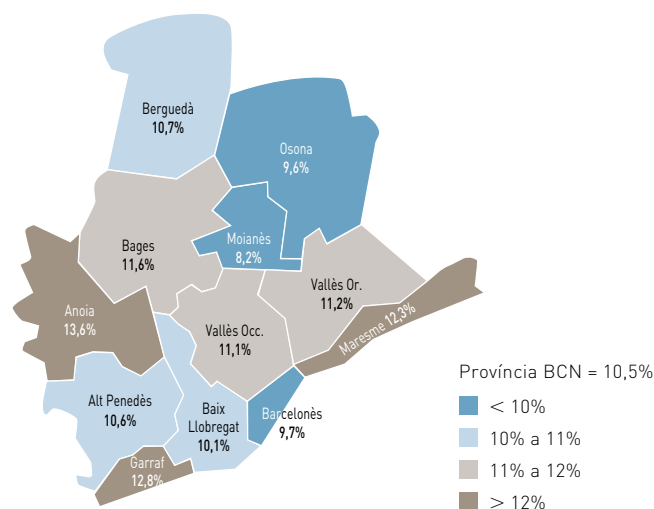

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

El quart trimestre del 2018, la taxa d'atur registrada ha disminuït a totes les comarques barcelonines, per sisè any consecutiu.

Mapa 9

Taxa d'atur registrat, 2018 (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Aquesta bona tendència del mercat laboral es continua traslladant a la disminució del nombre d'aturats. Així, l'**atur registrat** a la demarcació ha disminuït de forma generalitzada a totes les comarques el 2018, per sisè any consecutiu, però ho ha fet amb menys intensitat que els anys precedents, llevat del Berguedà. En termes relatius, el descens més important s'ha produït al Berguedà (-10,1%) i, per contra, el descens més moderat s'ha donat al Moianès (-0,8%). Aquesta caiguda del nombre de persones aturades inscrites al SOC, juntament amb l'increment de la població activa estimada, ha afavorit la reducció de la taxa d'atur registrada a totes les comarques, entorn a 1 punt percentual. La comarca amb una taxa d'atur més elevada continua sent l'Anoia, amb el 13,6%, i la més baixa ha estat el Moianès, amb el 8,2%, seguida d'Osona (10,3%) i el Barcelonès (10,5%).

Els **beneficiaris de prestacions** han disminuït a totes les comarques barcelonines, però amb menys intensitat que l'any anterior (a excepció del Moianès i el Berguedà). Aquesta caiguda ha oscil·lat entre el -9,3% al Moianès i el -0,9% al Bages. La taxa de cobertura –percentatge de persones desocupades que perceben prestacions sobre el total de persones aturades i demandants (sense tenir en compte els aturats sense ocupació anterior)– ha augmentat a totes les comarques, llevat del Moianès, ja que els beneficiaris de prestacions de desocupació en el terreny contributiu i assistencial han disminuït en menor mesura que les persones aturades registrades i demandants.

Pel que fa a les dades de **contractació**, aquestes han augmentat a totes les comarques de la demarcació de Barcelona el 2018, a excepció del Maresme (-0,4%). Així, al conjunt de la demarcació el nombre de contractes signats ha crescut un 5,6% el 2018 (enfront del 6,9% el 2017 o el 9,9% el 2016). Tanmateix, el creixement dels contractes ha estat de diferent intensitat, i ha oscil·lat entre el 0,8% a Osona i el 18,1% al Moianès. Per tipus de contracte, els indefinits han crescut a un ritme més alt que els temporals a totes les comarques, excepte al Moianès.

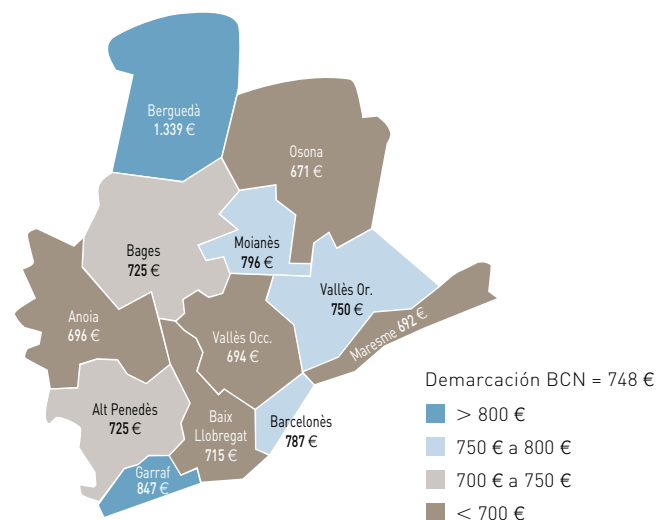
Quant a les **finances municipals públiques**, segons les dades dels pressupostos inicials tant els ingressos com les despeses han augmentat pràcticament igual a deu comarques de la demarcació el 2018. Només a l'Anoia i el Bages els ingressos han crescut a un ritme lleugerament més intens que les despeses (4,2% vs. 3,6% i 6,6% vs. 6,0%, respectivament). De fet, el Bages és la comarca amb l'evolució més positiva dels ingressos i de les despeses. Per contra, el Barcelonès es la comarca amb el creixement menys intens, tant pel que fa als ingressos com les despeses (un 0,3% en ambdós casos).

Els **ingressos tributaris per habitant** a la demarcació de Barcelona han augmentat a totes les comarques el 2018 –llevat de l'Anoia (-2,1%) i el Maresme (-4,6%) i Osona (-0,1%)–, uns valors que oscil·len entre el 9,7% del Berguedà i el 0,6% de l'Alt Penedès. A la demarcació de Barcelona els ingressos tributaris per habitant s'han situat en 748 € per habitant, una xifra que suposa un augment de l'1,9% respecte al 2017 (14 € més).

Pel que fa a l'**activitat turística** a les comarques, els indicadors d'oferta turística hotelera mostren un augment en el nombre de places disponibles a set comarques de la demarcació el 2018: des del 0,1% del Vallès Occidental al 2,0% a Osona. Quatre comarques mantenen el nombre de places hoteleres (l'Anoia, el Berguedà, el Moianès i el Vallès Oriental); i el Maresme és l'única comarca que disminueix lleugerament el nombre de places en hotels (-0,1%). Pel que fa als indicadors de demanda només es disposa de dades d'hotels a sis comarques, quatre d'elles amb una evolució positiva en nombre de viatgers (del 2,3% del Garraf al 5,8% del Barcelonès), i dos amb una de negativa (el Vallès Oriental -17,6% i el Baix Llobregat -3,9%). Respecte al turisme rural, només es disposen de dades a tres comarques: l'Alt Penedès i el Berguedà han registrat creixements significatius; en canvi, Osona, tot i incrementar el nombre de turistes, ha disminuït el nombre de pernoctacions.

La recaptació de la taxa turística el 2018 s'ha reduït a 7 de les 12 comarques de la demarcació (en especial al Vallès Oriental, -15,6 %, i a Osona, -14,9%). Per contra, quatre comarques han experimentat un creixement, el més elevat a l'Alt Penedès (16,7%). Per volum, el Barcelonès recapta el 82,0% del total de la taxa turística provincial, i el Maresme és la següent comarca que més recapta, amb un 7,9% del total.

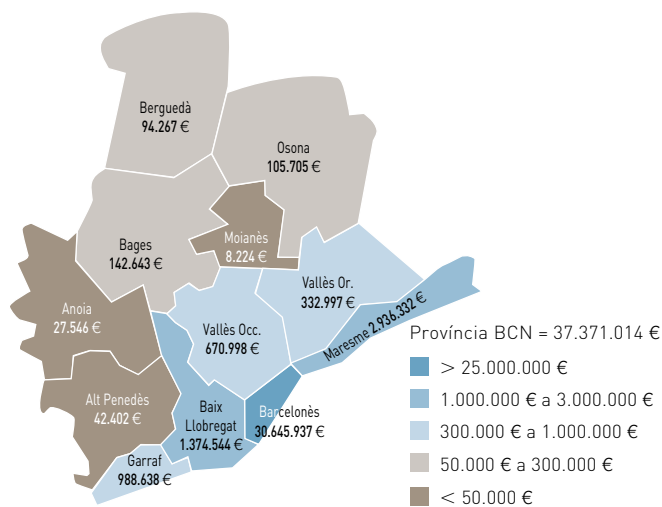
Mapa 10
Ingressos tributaris per habitant, 2018 (en euros)

Font: Elaboració pròpia a partir del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques

La recaptació de l'impost sobre les estades en establiments turístics, la taxa turística, ha tingut comportaments desiguals segons comarques.

Mapa 11
Impost sobre les Estades en Establiments Turístics, 2018* (en euros)

*Liquidació setmesstral: inclou del 4T 2017 al 3T 2018
Font: Elaboració pròpia a partir de la Direcció General de Turisme

Recull estadístic comparatiu per comarques 2018¹

	Demarcació de Barcelona	Alt Penedès	Anoia	Bages	Baix Llobregat	Barcelonès
Demografia						
Població Total	0,6%	1,1%	0,7%	0,8%	0,6%	0,3%
Població de menys de 16 anys	-0,1%	0,4%	-0,4%	0,5%	-0,5%	0,2%
Població potencialment activa (16-64)	0,5%	1,2%	0,6%	0,6%	0,5%	0,3%
Població de 65 anys i més	1,5%	1,6%	2,2%	1,8%	2,4%	0,4%
Població resident a l'estranger	6,2%	8,1%	7,6%	7,2%	7,9%	5,3%
<i>Índex d'envelliment</i>	115,2	93,2	99,4	119,0	98,0	147,9
Nacionalitat espanyola	0,0%	0,7%	0,5%	0,3%	0,2%	-0,5%
Nacionalitat estrangera	4,6%	5,3%	2,7%	5,5%	5,1%	4,1%
<i>Taxa d'estrangeria total</i>	13,3%	10,5%	7,8%	10,6%	9,6%	17,8%
Activitat econòmica						
Nombre d'empreses	0,8%	1,1%	-0,9%	0,7%	0,6%	1,0%
Agricultura	2,3%	10,3%	2,0%	7,4%	5,6%	7,0%
Indústria	-1,0%	-0,3%	-0,8%	0,2%	-0,5%	-2,0%
Construcció	4,2%	6,7%	2,7%	1,7%	4,4%	3,1%
Serveis	0,6%	0,6%	-1,4%	0,6%	0,2%	1,0%
<i>Dimensió mitjana</i>	11,3	9,1	8,1	10,5	11,8	12,4
Mercat de treball						
Població ocupada	2,8%	2,0%	3,5%	2,4%	2,8%	3,0%
Homes	2,8%	1,9%	2,9%	2,6%	2,7%	3,1%
Dones	2,9%	2,0%	4,3%	2,2%	2,9%	2,9%
Nacionals	1,8%	1,2%	3,1%	1,8%	2,0%	1,2%
Estrangers	10,4%	9,8%	10,1%	9,3%	10,8%	10,8%
Menys de 30 anys	5,1%	4,7%	7,1%	4,4%	4,3%	5,7%
De 30 a 44 anys	-0,5%	-2,4%	-0,5%	-0,8%	-1,4%	0,6%
de 45 a 54 anys	4,5%	5,1%	5,5%	3,7%	5,6%	3,8%
Més de 55 anys	6,3%	5,1%	7,2%	6,6%	7,3%	5,1%
<i>Taxa d'ocupació registrada</i>	64,8%	65,6%	63,7%	63,5%	66,4%	64,3%
Llocs de treball	3,3%	2,9%	3,1%	2,9%	3,7%	3,4%
Agricultura	-0,3%	-0,1%	2,0%	2,2%	-9,8%	7,9%
Indústria	1,5%	0,2%	0,9%	2,5%	1,8%	-0,2%
Construcció	5,6%	6,4%	4,9%	4,8%	7,3%	3,7%
Serveis	3,5%	4,1%	3,9%	2,9%	3,8%	3,6%
Activitats d'alt contingut tecnològic ²	4,4%	-4,3%	-9,8%	2,1%	5,9%	5,2%
Assalariats	3,7%	3,5%	3,8%	3,4%	4,3%	3,5%
Autònoms	1,3%	0,4%	1,0%	0,7%	0,7%	2,5%
Persones aturades registrades	-6,0%	-5,6%	-4,8%	-2,6%	-6,2%	-6,3%
Homes	-7,3%	-10,2%	-4,0%	-4,6%	-7,7%	-7,1%
Dones	-5,0%	-1,9%	-5,4%	-1,0%	-5,1%	-5,6%
Nacionals	-6,1%	-4,4%	-5,1%	-3,8%	-6,0%	-6,8%
Estrangers	-5,6%	-10,2%	-3,3%	2,4%	-7,4%	-4,0%
Agricultura	-18,9%	-20,4%	-12,7%	0,6%	-19,4%	-19,8%
Indústria	-8,4%	-8,9%	-6,9%	-9,0%	-10,1%	-7,5%
Construcció	-13,8%	-13,4%	-12,5%	-6,8%	-12,3%	-13,2%
Serveis	-4,6%	-2,7%	-3,3%	-0,7%	-4,9%	-5,5%
Sense ocupació anterior	-4,2%	-2,6%	-3,9%	-0,5%	-3,2%	-3,9%
<i>Taxa d'atur registral</i>	10,5%	10,6%	13,6%	11,6%	10,1%	9,7%
Homes	8,9%	8,4%	10,6%	9,9%	8,1%	8,7%
Dones	12,2%	13,1%	16,9%	13,3%	12,1%	10,6%
Nombre total de contractes	5,6%	1,8%	5,2%	6,7%	4,2%	6,7%
Beneficiaris de prestacions	-2,9%	-3,1%	-3,1%	-0,9%	-2,5%	-2,8%
<i>Taxa cobertura Prestacions</i>	61,3%	64,9%	57,2%	55,4%	62,3%	61,1%
Finances públiques						
Pressupostos municipals: ingressos	2,1%	3,6%	4,2%	6,6%	3,1%	0,3%
Pressupostos municipals: despeses	2,1%	3,6%	3,6%	6,0%	3,1%	0,3%
Deute viu municipal	-8,3%	-4,4%	-11,9%	-13,7%	-7,7%	-5,6%

1. Variació 2018-2017, a excepció d'alguns indicadors amb la dada de 2018 (en cursiva) i deute viu municipal variació 2017-2016.

L'ocupació i les persones aturades registrades i estimades fan referència a l'últim dia de l'any i al IV trimestre, respectivament.

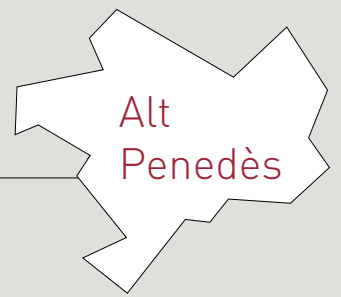
Vegeu l'apartat de metodologia per a la definició dels indicadors.

Per ampliar les dades, consulteu el programa Hermes (www.diba.cat/hermes).

Berguedà	Garraf	Maresme	Moianès	Osona	Vallès Occidental	Vallès Oriental	
Demografia							
0,3%	1,1%	0,9%	1,2%	1,1%	0,9%	0,8%	Població Total
0,8%	0,0%	-0,1%	-1,4%	0,3%	-0,2%	-0,4%	Població de menys de 16 anys
0,1%	0,9%	0,6%	1,6%	1,2%	0,8%	0,6%	Població potencialment activa (16-64)
0,5%	3,0%	2,6%	2,1%	1,8%	2,5%	2,7%	Població de 65 anys i més
5,9%	6,0%	7,2%	2,9%	13,0%	8,7%	10,2%	Pob. resident a l'estranger
175,0	102,0	105,8	114,1	101,1	89,3	91,3	Índex d'envelliment
-0,4%	0,5%	0,4%	0,7%	0,1%	0,4%	0,5%	Nacionalitat espanyola
9,9%	5,2%	4,4%	7,5%	8,0%	5,3%	3,8%	Nacionalitat estrangera
7,6%	13,4%	11,1%	7,6%	14,4%	10,1%	8,4%	Taxa d'estrangeria total
Activitat econòmica							
1,7%	-0,9%	1,0%	1,9%	-0,7%	0,7%	1,0%	Nombre d'empreses
0,0%	-30,8%	0,0%	14,3%	-0,8%	-3,6%	6,8%	Agricultura
6,0%	-1,2%	-1,4%	-8,1%	-2,5%	-1,2%	0,7%	Indústria
-1,6%	2,3%	5,1%	2,4%	1,1%	7,4%	4,3%	Construcció
1,5%	-1,2%	0,9%	3,1%	-0,4%	0,2%	0,6%	Serveis
6,2	6,2	8,0	6,5	9,2	12,0	9,2	Dimensió mitjana
Mercat de treball							
2,9%	3,3%	3,1%	2,2%	2,1%	2,6%	2,7%	Població ocupada
3,7%	2,9%	2,9%	2,5%	2,4%	2,5%	2,5%	Homes
2,0%	3,8%	3,3%	1,8%	1,9%	2,8%	3,0%	Dones
2,2%	2,7%	2,4%	2,0%	1,2%	2,0%	2,2%	Nacionals
15,0%	8,4%	10,0%	4,6%	8,4%	9,8%	9,2%	Estrangers
4,7%	6,0%	4,9%	3,8%	3,1%	4,8%	5,0%	Menys de 30 anys
2,1%	-1,0%	-0,3%	-0,5%	-0,8%	-1,5%	-1,6%	De 30 a 44 anys
0,9%	5,4%	4,7%	1,2%	3,0%	5,0%	5,3%	De 45 a 54 anys
6,0%	8,1%	6,7%	7,9%	6,7%	7,6%	7,2%	Més de 55 anys
63,1%	60,6%	62,9%	69,2%	68,5%	65,2%	65,9%	Taxa d'ocupació registrada
3,3%	2,8%	2,5%	2,0%	3,4%	3,6%	2,5%	Llocs de treball
-0,7%	-8,9%	-0,2%	0,0%	0,5%	-7,5%	0,4%	Agricultura
4,9%	4,0%	-1,3%	2,2%	2,4%	2,3%	3,6%	Indústria
1,8%	1,6%	6,6%	4,3%	5,1%	8,0%	6,3%	Construcció
3,4%	2,8%	2,9%	1,7%	3,9%	3,7%	1,5%	Serveis
-3,5%	0,0%	2,0%	-7,1%	2,3%	3,6%	5,3%	Activitats d'alt contingut tecnològic
4,9%	2,9%	2,9%	2,3%	7,1%	4,1%	2,9%	Assalariats
-0,3%	2,6%	1,5%	1,5%	-7,5%	1,5%	0,8%	Autònoms
-10,1%	-5,5%	-6,7%	-0,8%	-4,5%	-6,6%	-5,1%	Aturats registrats
-14,1%	-5,7%	-9,2%	-4,5%	-4,4%	-8,2%	-6,5%	Homes
-6,8%	-5,3%	-4,8%	1,7%	-4,6%	-5,4%	-4,1%	Dones
-9,5%	-5,3%	-6,5%	0,2%	-4,6%	-6,2%	-5,0%	Nacionals
-12,5%	-6,4%	-7,8%	-11,9%	-4,5%	-8,4%	-5,4%	Estrangers
-9,5%	-17,2%	-23,6%	-45,5%	-5,3%	-19,6%	-25,7%	Agricultura
-17,2%	-4,7%	-9,2%	8,7%	-2,2%	-10,0%	-7,5%	Indústria
-18,0%	-10,8%	-14,4%	-18,2%	-17,7%	-17,1%	-12,9%	Construcció
-7,0%	-4,5%	-4,6%	-1,5%	-2,9%	-4,2%	-3,5%	Serveis
-9,5%	-8,7%	-7,3%	18,8%	-8,1%	-4,5%	-1,9%	Sense ocupació anterior
10,7%	12,8%	12,3%	8,2%	9,6%	11,1%	11,2%	Taxa d'atur registrat estimada
8,6%	10,7%	10,0%	6,1%	7,5%	9,1%	8,8%	Homes
13,1%	15,1%	14,9%	10,5%	12,2%	13,3%	13,8%	Dones
3,8%	4,8%	-0,4%	18,1%	0,8%	5,4%	6,1%	Nombre de contractes total
-8,9%	-3,0%	-3,6%	-9,3%	-1,9%	-3,8%	-1,0%	Beneficiaris de prestacions
61,7%	60,9%	68,1%	62,0%	64,1%	58,6%	61,3%	Taxa cobertura prestacions
Finances públiques							
5,2%	6,0%	2,7%	3,8%	2,6%	3,8%	4,0%	Pressupostos municipals: ingressos
5,2%	6,0%	2,7%	3,8%	2,6%	3,8%	4,1%	Pressupostos municipals: despeses
-12,4%	-10,6%	-9,7%	-12,0%	-9,6%	-12,1%	-9,1%	Deute viu municipal

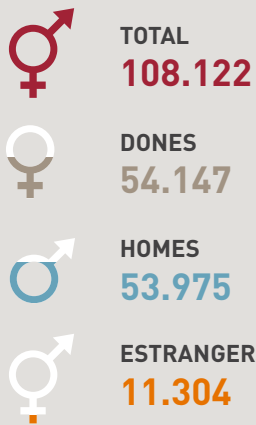

Alt Penedès

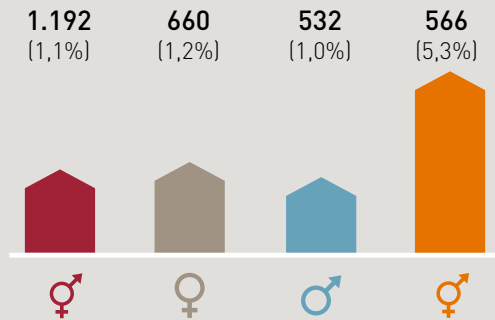

Alt Penedès

Població, 2018

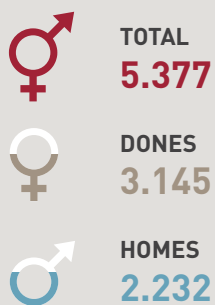

Variació interanual

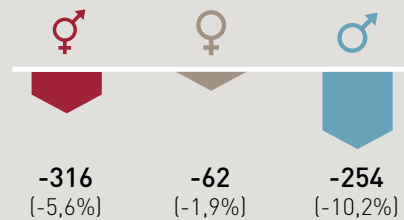

1,1%
La població creix lleugerament

Població aturada registrada, 2018

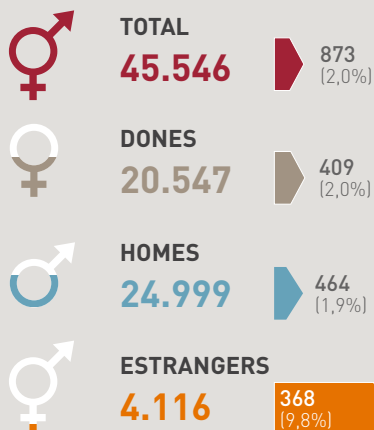

Variació interanual

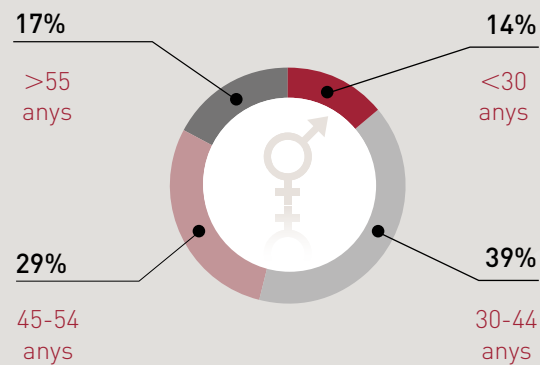

10,6%
Taxa d'atur registral

Població ocupada registrada (residents a la comarca), IVT 2018

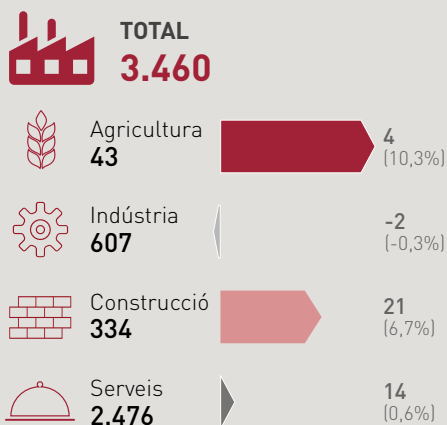

Distribució per edat sobre total d'ocupats (pes %)

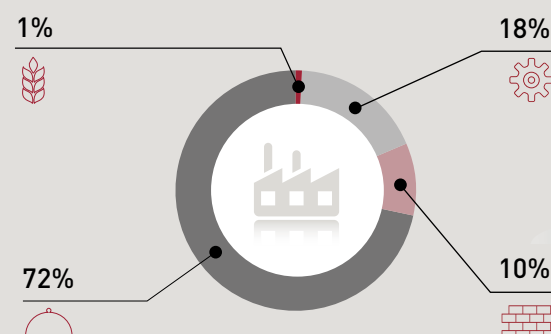

65,6%
Taxa d'ocupació registrada

Empreses de la comarca, IVT 2018

Distribució per sectors (pes %)

1,1%
Augmenta el nombre d'empreses

Alt Penedès

La comarca de l'Alt Penedès està formada per 27 municipis, els quals constitueixen una superfície de 592,7 km², el 7,7% de la superfície de la demarcació. Vilafranca del Penedès n'és la capital.

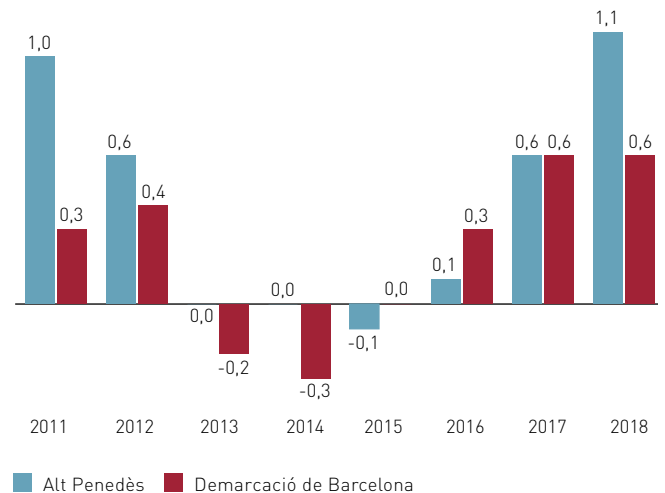
L'Alt Penedès, amb 108.122 habitants, és la tercera comarca menys poblada de les dotze comarques barcelonines, tan sols per davant del Moianès i del Berguedà, i hi resideix l'1,9% de la població de la demarcació. La població (vegeu el gràfic 1) ha crescut un 1,1% en l'últim any, convertint-se en el creixement més important dels últims anys. Els residents a l'estranger han crescut un 8,1%, i han arribat a les 2.351 persones.

Amb una densitat de població de 182 hab./km², és una de les menys densament poblades de la demarcació. La capital, amb 40.055 persones, representa el 37% de la població comarcal, i sumant-hi la població de Sant Sadurn d'Anoia (12.866) s'arriba gairebé al 50% del total comarcal. Vint-i-tres dels vint-i-set municipis de la comarca guanyen població, entre els quals destaquen els creixements de Vilafranca del Penedès (523) i Sant Sadurn d'Anoia (117).

La població estrangera (11.304) representa el 10,5% del total comarcal, un valor inferior a la mitjana provincial (13,3%), i ha experimentat un augment del 5,3% a l'any 2018. El 83,3% de les persones estrangeres són extracomunitàries, amb la nacionalitat marroquina (48,7%) com a col·lectiu més destacat. La segueixen les nacionalitats romanesa (4,2%), ucraïnesa (3,4%) i peruana (3,1%). Cal destacar el creixement interanual dels estrangers xinesos (11,2%), i peruans (15%).

El 18,5% de la població és menor de 16 anys (2,2 punts per sobre de la mitjana provincial) i el 17,3% té 65 anys o més. La població en edat de treballar aplega el 64,2% restant. L'índex d'envelliment de l'Alt Penedès se situa en 93,2 punts, una diferència notablement inferior al conjunt de la demarcació (115,2). Segons la projecció de població, elaborada per l'Idescat, l'any 2028 l'Alt Penedès serà la quarta comarca amb més augment de població, concretament del 7,7%.

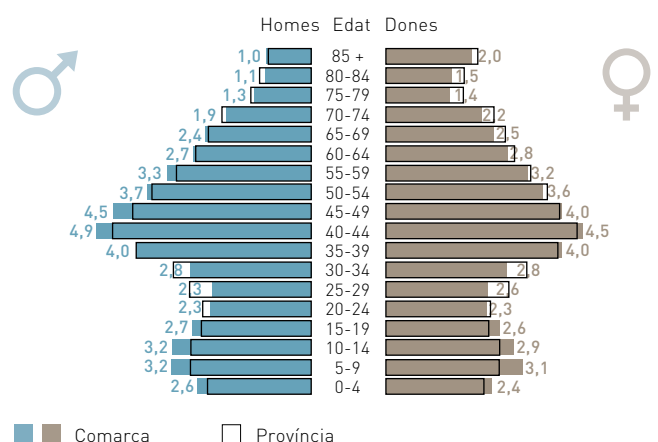
Gràfic 1
Taxes de variació de la població total, 2011-2018 (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

La població total de l'Alt Penedès creix un 1,1% l'any 2018, el major augment des de 2009.

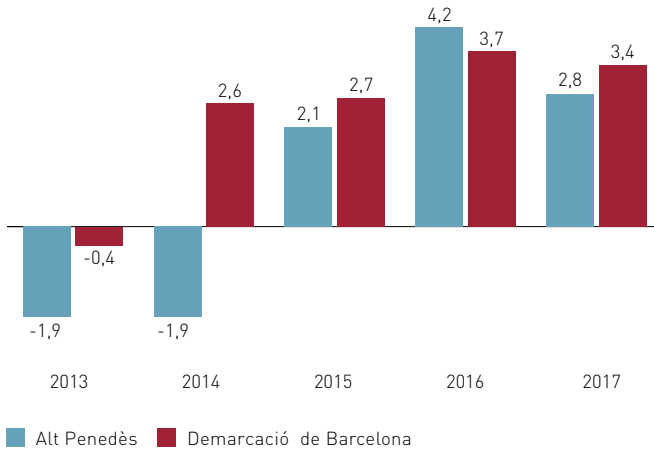
Gràfic 2
Piràmide d'edats d'Alt Penedès i Província, 2018 (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

Gràfic 3

Taxes de variació del Valor Afegit Brut (VAB) (en percentatge)

Font: BBVA CX. Anuari Econòmic Comarcal

Dintre de la demarcació de Barcelona, l'Alt Penedès és on ha crescut menys (2%) el nombre de persones ocupades residents a la comarca.

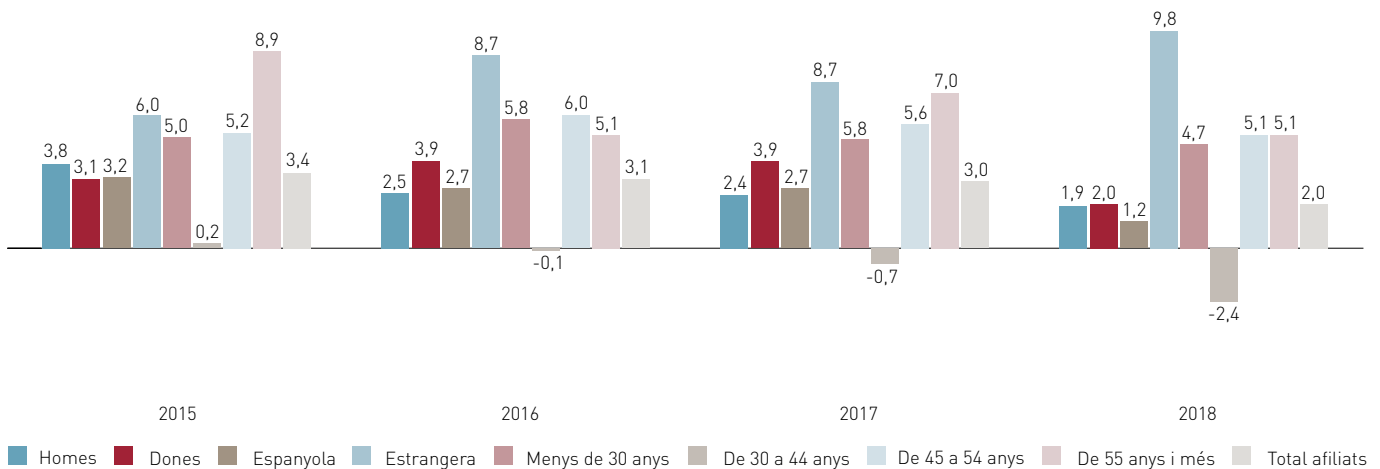
Segons l'*Anuari econòmic comarcal 2018*, de BBVA, el **VAB** de la comarca de l'Alt Penedès (vegeu el gràfic 3) augmenta un 2,8% durant l'any 2017, un increment inferior a la mitjana catalana (3,3%). El sector serveis, que representa el 50,7% del VAB comarcal, augmenta un 2,9%. Els altres sectors que creixen són l'industrial (3,5%), el de la construcció (2,5%) i cau fortament el sector primari amb un -9,5%.

Al final de l'any 2018, **l'ocupació** registrada de la població resident a l'Alt Penedès mostra un increment del 2%, el menor creixement des de l'any 2014 i és la comarca que menys augmenta de tota la demarcació. Així, l'any finalitza amb 45.546 persones ocupades residents a la comarca, 873 més que el 2017.

Per sexe, l'ocupació creix una mica més en les dones (2%) que en els homes (1,9%). En nombres absoluts, l'ocupació femenina arriba a 20.547 ocupades (409 més que l'any anterior) i la masculina, a 24.999 homes (464 ocupats més). El percentatge d'homes ocupats es del 54,9%, i el de dones del 45,1%.

Gràfic 4

Taxes de variació interanual de la població ocupada registrada (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades de l'Idescat

Pel que fa a la nacionalitat, el col·lectiu estranger arriba a 4.116 ocupats i els nacionals, a 41.430. Així, les persones ocupades amb nacionalitat estrangera incrementen més (9,8%) que les de nacionalitat espanyola (1,2%), uns increments percentuals semblants al del conjunt de la demarcació. La població estrangera ocupada té un pes (9%) superior al de l'any anterior, tot i mantenir-se clarament per sota de la mitjana provincial (13,6%).

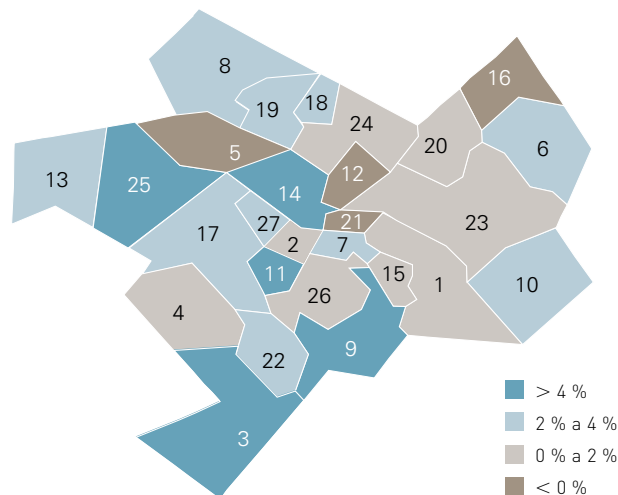
Per edats, 6.415 són menors de 30 anys; 17.983 tenen entre 30 anys i 44 anys; 13.198, entre 45 anys i 54 anys, i 7.950, més de 55 anys. Respecte a l'any anterior, tots els grups d'edat augmenten al voltant d'un (5%), tret de la franja de 30 anys a 44 anys, en què les persones ocupades disminueixen (-2,4%). El pes de les edats reflecteix que, respecte a les altres, els grups d'edat de 30 anys a 44 anys (39,5%) i els de 45 anys a 54 anys (29%) representen quasi el 70% de les persones ocupades.

A la comarca de l'Alt Penedès el 65,6% de la població resident en edat laboral es troba ocupada (registrada a la seguretat social), per sobre la mitjana de la demarcació (64,8%).

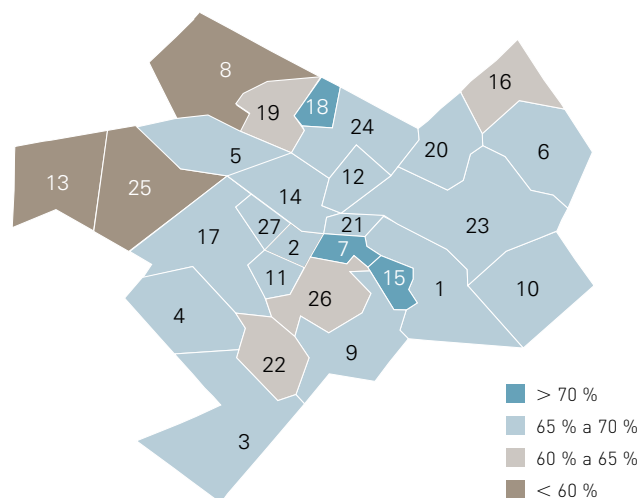
La variació interanual (vegeu el mapa 1) de la població ocupada resident a l'Alt Penedès registra una disminució en quatre municipis dels vint-i-set de la comarca: Font-rubí (-0,4%), Pla del Penedès (-0,6%), Sant Llorenç d'Hortons (-3,1%) i Santa Fe del Penedès (-4,1%). En canvi, els augments d'ocupació més importants en nombres absoluts es donen a Vilafranca del Penedès (262) i Gelida (104). En percentatges, els increments més importants es donen a Puigdàlber (6,2%) i Olèrdola (5,9%).

La taxa d'ocupació registrada global de la població en edat de treballar de l'Alt Penedès és del 65,6%. Per municipis (vegeu el mapa 2), Sant Pere de Riudebitlles (73,3%), Sant Cugat Sesgarrigues (71,3%), i la Granada (70%) destaquen amb les taxes més elevades, i en canvi Mediona (58,4%), Torrelles de Foix (51,5%) i Pontons (51,3%) són els municipis amb les taxes més baixes de la comarca.

Mapa 1
Variació població ocupada registrada. Alt Penedès, 2018
(en percentatge)

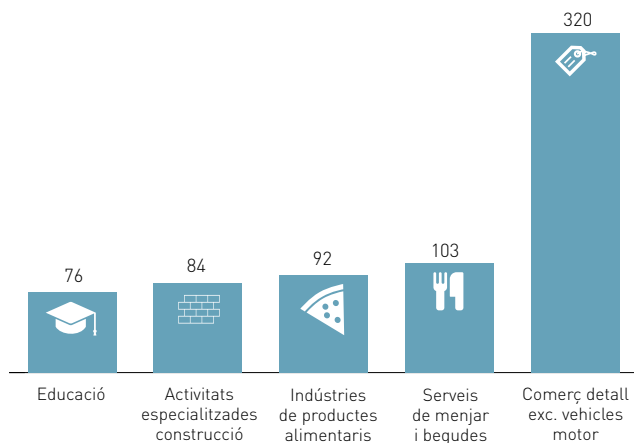
Mapa 2
Taxa d'ocupació registrada. Alt Penedès, 2018 (en percentatge)

1 Avinyonet del Penedès	16 Sant Llorenç d'Hortons
2 Cabanyes (Les)	17 Sant Martí Sarroca
3 Castellet i La Gornal	18 Sant Pere de Riudebitlles
4 Castelltví de la Marca	19 Sant Quintí de Mediona
5 Font-Rubí	20 Sant Sadurní d'Anoia
6 Gelida	21 Santa Fe del Penedès
7 Granada (La)	22 Santa Margarida i Els Monjos
8 Mediona	23 Subirats
9 Olèrdola	24 Torrelavit
10 Olesa de Bonesvalls	25 Torrelles de Foix
11 Pacs del Penedès	26 Vilafranca del Penedès
12 Pla del Penedès (El)	27 Vilobí del Penedès
13 Pontons	
14 Puigdàlber	
15 Sant Cugat Sesgarrigues	

Gràfic 5

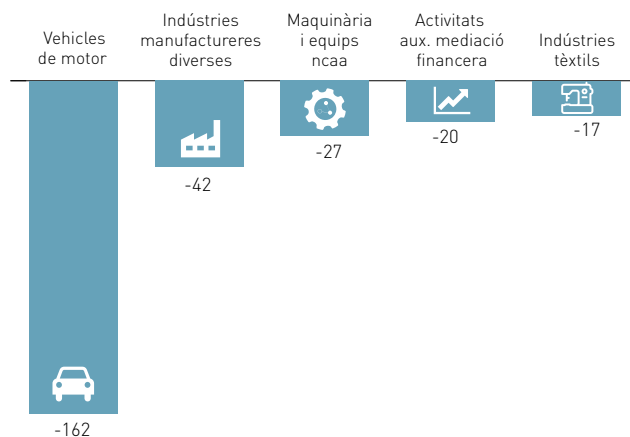
Subsectors d'activitat amb més guany de llocs de treball Alt Penedès, 2018 (absoluts)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Gràfic 6

Subsectors d'activitat amb més pèrdua de llocs de treball Alt Penedès, 2018 (absoluts)

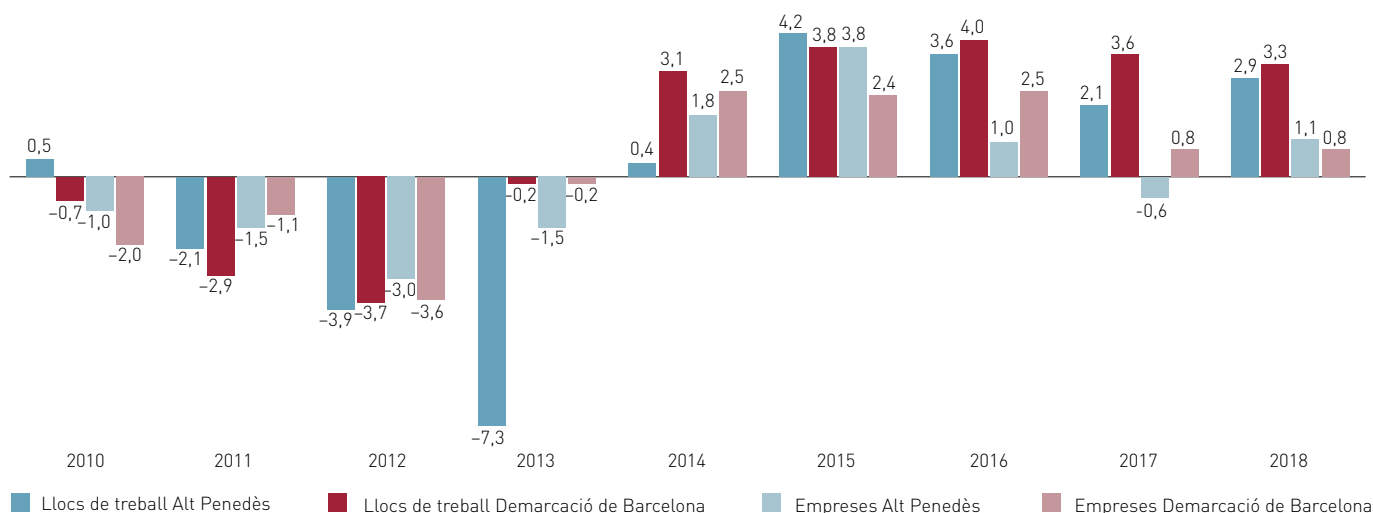
Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

L'any 2018 a la comarca de l'Alt Penedès les empreses van créixer un 1,1%, convertint-se en la tercera comarca on més han crescut de la demarcació de Barcelona.

L'evolució dels **llocs de treball** (treballadors de les empreses de la comarca, hi resideixin o no) continua la tendència positiva dels anys anteriors (2014-2017) i el 2018 el creixement se situa en el 2,9%. Malgrat ser un creixement positiu, és inferior a la mitjana del conjunt de les comarques (3,3%), però, superior respecte a l'any anterior (2,1%). Pel que fa a les empreses, aquestes han experimentat un augment d'un 1,1%, superior a la xifra positiva de la demarcació (0,8%).

Gràfic 7

Taxes de variació interanual dels llocs de treball i d'empreses (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

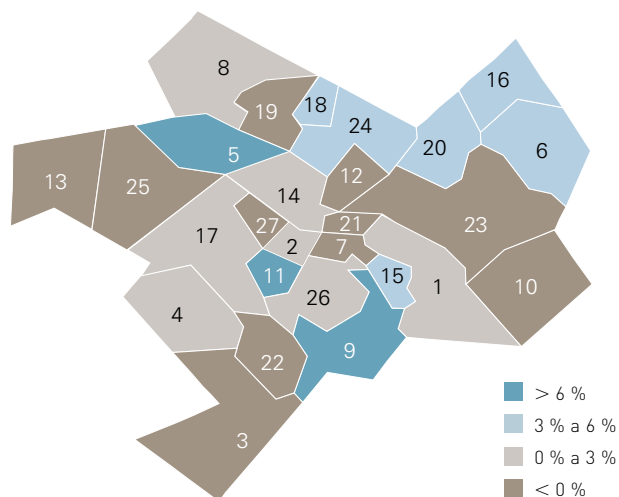
Els llocs de treball d'assalariats pugen un 3,5%, i el nombre d'autònoms creix un 0,4%, un percentatge superior al del l'any passat (-0,6%). Per sectors el de la construcció creix un 6,4% i el de serveis un 4,1% i el de la indústria un 0,2%. El de l'agricultura disminueix un 0,1%. Dels 10 subsectors principals, tots guanyen llocs de treball, destacant: el comerç al detall (8,5%) i els serveis de menjars i begudes (4,8%). En termes absoluts i si considerem tots els subsectors (vegeu els gràfics 5 i 6), les pèrdues d'ocupació es produeixen principalment en el subsector de vehicles de motor (-162), i els guanys en comerç al detall (320).

A l'any 2018 els llocs de treball del sector dels serveis a l'Alt Penedès és el que més augmenta (4,1%) de tota la demarcació.

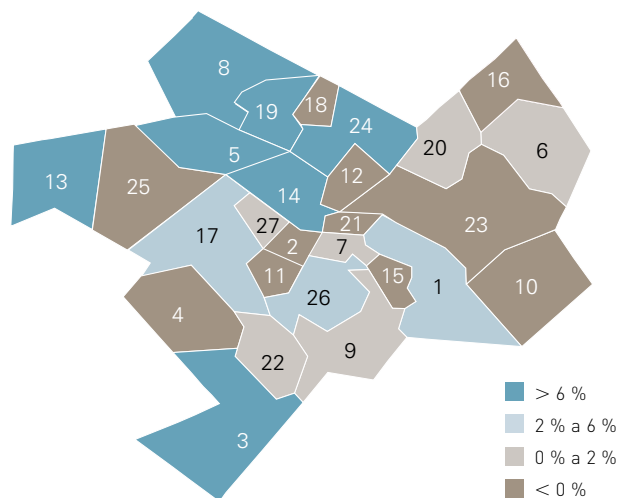
La variació interanual dels llocs de treball (vegeu el mapa 3) registra reduccions en onze municipis dels vint-i-set, de les quals es destaca Santa Fe del Penedès (-18,8%), Pla del Penedès (-11,6%) i Santa Margarida i els Monjos (-3,6%). En canvi, els principals augments d'ocupació es donen a Olèrdola (12,7%), Font-Rubí (12,4%) i a Pacs del Penedès (6,3%). Quant a l'evolució de les empreses (vegeu el mapa 4), destaquem una disminució a Santa Fe del Penedès (-23,1%), Torrelles de Foix (-19,5%) i a Olesa de Bonesvalls (-13,5%). Entre els municipis que més augmenten percentualment en nombre d'empreses, destaquen les Cabanyes (20,7%), Riudebitlles (12,7%) i Torrelavit (7,9%).

Segons el Sistema d'Anàlisi de Balanços Ibèrics, el 65% de les 200 empreses líders en facturació de l'Alt Penedès el 2017 són empreses exportadores i/o importadores. Entre les deu primeres hi ha elaboradores de vins i caves, com Freixenet, Codorniu i Miguel Torres i una de comerç al detall de fruites i hortalisses, Casa Ametller SL; també n'hi ha una de fabricació de productes de molinaria, Farinera Vilafranguina; una d'envasos i embalatges plàstics, Silvalac SA; dues de productes metàl·lics, components i accessoris per a l'automoció, Calsonic Kansei Spain SA, i Gedia España SL; i una de fabricació de pintures, vernissos i tints, Akzo Nobel Packaging Coatings SA.

Mapa 3
Variació llocs de treball registrats. Alt Penedès, 2018
(en percentatge)

Mapa 4
Variació empreses registrades. Alt Penedès, 2018
(en percentatge)

1 Avinyonet del Penedès	16 Sant Llorenç d'Hortons
2 Cabanyes (Les)	17 Sant Martí Sarroca
3 Castellet i La Gornal	18 Sant Pere de Riudebitlles
4 Castelví de la Marca	19 Sant Quintí de Mediona
5 Font-Rubí	20 Sant Sadurn d'Anoia
6 Gelida	21 Santa Fe del Penedès
7 Granada (La)	22 Santa Margarida i Els Monjos
8 Mediona	23 Subirats
9 Olèrdola	24 Torrelavit
10 Olesa de Bonesvalls	25 Torrelles de Foix
11 Pacs del Penedès	26 Vilafranca del Penedès
12 Pla del Penedès (El)	27 Vilobí del Penedès
13 Pontons	
14 Puigdàlber	
15 Sant Cugat Sesgarrigues	

L'atur a la comarca de l'Alt Penedès baixa un 5,6% l'any 2018, però només ho fa en un 1,9% en les dones (homes, 10,9%)

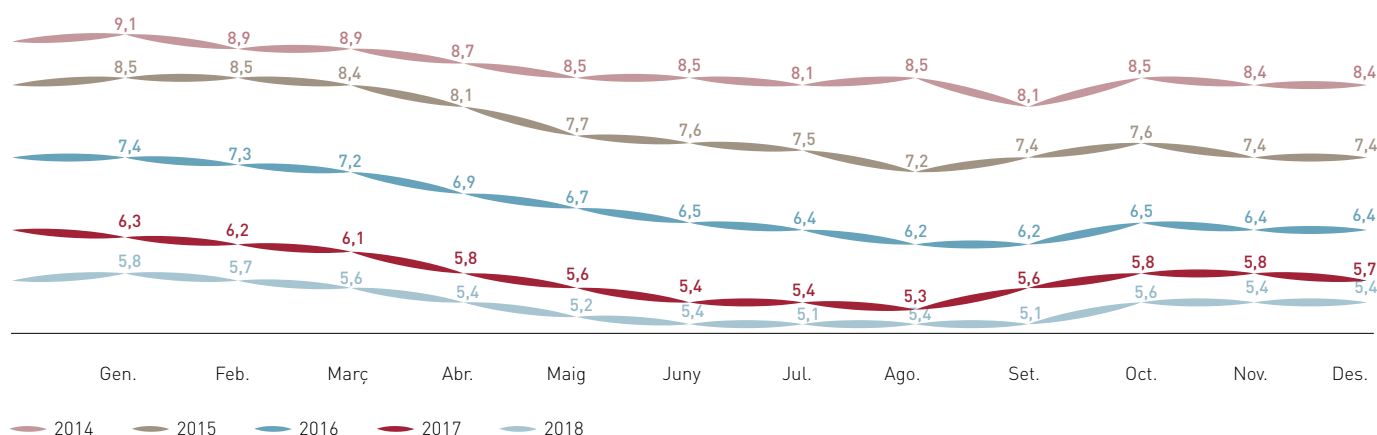
L'evolució de l'atur registrat (vegeu el gràfic 8) continua la dinàmica a la baixa dels darrers anys. El 2018 l'atur disminueix, en nombres absoluts, 316 aturats, amb una variació de -5,6% respecte l'any passat. En homes l'atur s'ha reduït un 10,2% i en les dones, un 1,9%. A final del 2018 hi ha 5.377 aturats registrats a la comarca, l'1,9% dels aturats totals del conjunt de les comarques barcelonines.

La taxa d'atur registrat és de 10,6%, inferior a la de l'any anterior (11,4%), i semblant a la de la demarcació (10,5%). La taxa d'atur femenina és del 13,1%, superior a la demarcació (12,2%). La taxa masculina se situa en el 8,4%, inferior a la de la demarcació (8,9%). Per edats, tots els grups d'edats experimenten una reducció respecte a l'any anterior, en què destaca la reducció de 15,9% entre els joves de 16 anys a 24 anys i la d'un 7,1% entre els de 35 anys a 44 anys. Pel que fa a la franja de 55 anys a 64 anys, la reducció és del 5,4% respecte a l'any anterior.

Tenint en compte els sectors d'activitat econòmica, cal destacar el pes de l'agricultura (5,3%), el més alt de totes les comarques de la província. Pel que fa el sector de la construcció, aquest té un pes del 6,2%, un dels més baixos de la demarcació. En general tots els sectors experimenten una reducció en l'atur respecte a l'any anterior, i cal destacar una reducció del 20,4% en l'agricultura i del 13,4% en la construcció.

Destaca la reducció anual de l'atur d'un 20,4% a l'agricultura i d'un 13,4% al sector de la construcció

Gràfic 8
Comparació de l'evolució mensual de las persones aturades registrades. Alt Penedès, 2014-2018 (en milers)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Tots els nivells formatius han experimentat una disminució en la taxa d'atur, excepte els programes de formació professional i els universitaris de segon i tercer cicle. Aquesta disminució en la taxa d'atur, s'ha produït especialment entre les persones sense estudis (16,3%), i en els universitaris primer cicle (12%). En nombres absoluts, l'educació general és el nivell formatiu que més baixa en atur (216 persones). Quant a la població estrangera, l'atur disminueix un 10,2%, dada superior a la xifra de l'any passat (-7,6%), i se situa en 1.016 aturats.

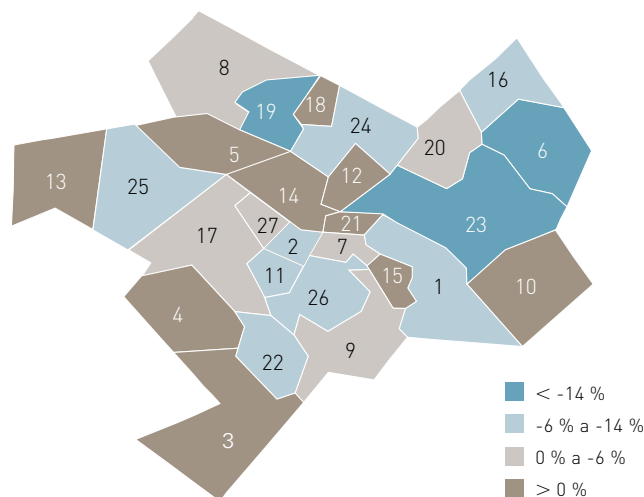
L'atur disminueix en setze municipis dels vint-i-set de la comarca (vegeu el mapa 5). Les reduccions més notables es troben a Sant Quintí de Mediona (-18,8%), Sant Llorenç d'Hortons (-16%) i a Subirats (-15,4%). Cal destacar l'increment de Pontons (42,4%), Sant Cugat Sesgarrigues (29,4%) i Font-Rubí (22,7%). D'entre els municipis amb una taxa d'atur superior a la mitjana comarcal (vegeu el mapa 6) destaquen Pontons (28,5%), Torrelles de Foix (20,2%) i Mediona (16,3%). Per contra, les taxes més baixes es donen a Les Cabanyes (7%), Torrelavit (7,1%) i Subirats (7,2%).

Entre la població estrangera l'atur disminueix un 10,2%, una dada que equival a la tercera disminució més destacada entre totes les comarques de la demarcació de Barcelona.

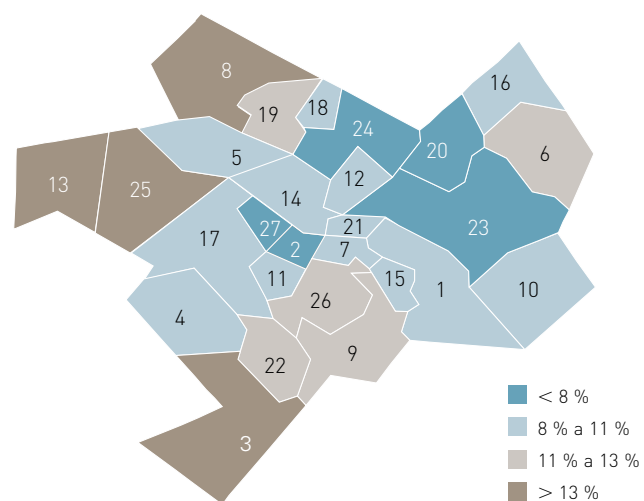
A final del 2018 hi ha concedides 3.273 **prestacions per desocupació**, i respecte al 2017 (3.378) la disminució ha estat de 105 prestacions. La taxa de cobertura augmenta fins a 64,9% (63,2% l'any anterior) i se situa pràcticament a 4 punts per sobre de la mitjana de la demarcació (61,3%). Dues de les 3 tipologies de prestació per desocupació disminueixen en nombre de prestacions respecte a l'any anterior. Únicament les prestacions contributives augmenten (149).

El nombre de **contractes laborals** l'any 2018 arriba a 43.688, que representa una pujada del 1,8% (761 contractes), un increment que és el tercer més baix de la demarcació, només per davant del Maresme (-0,43%) i Osona (0,80%). Per tipologia, la contractació indefinida augmenta en 494 contractes i la temporal ho fa en 267 contractes. Per sexe, la contractació masculina disminueix un 0,4% i la femenina augmenta un 5,7%. Per edats, l'augment dels contractes registrats en les persones menors de vint anys (27,5%).

Mapa 5
Variació de l'atur registrat. Alt Penedès, 2018
(en percentatge)

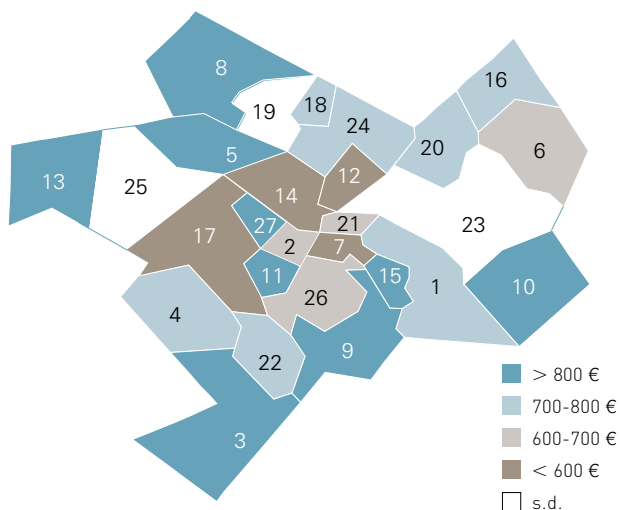

Mapa 6
Taxa d'atur registrat. Alt Penedès, 2018
(en percentatge)

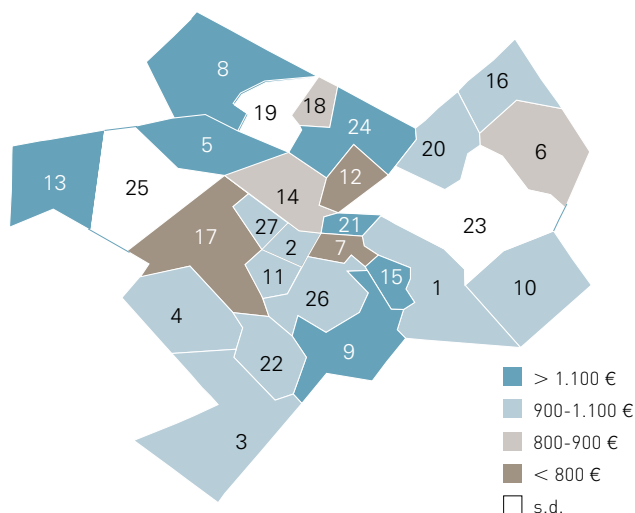

1 Avinyonet del Penedès	16 Sant Llorenç d'Hortons
2 Cabanyes (Les)	17 Sant Martí Sarroca
3 Castellet i La Gornal	18 Sant Pere de Riudebitlles
4 Castellví de la Marca	19 Sant Quintí de Mediona
5 Font-Rubí	20 Sant Sadurn d'Anoia
6 Gelida	21 Santa Fe del Penedès
7 Granada (La)	22 Santa Margarida i Els Monjos
8 Mediona	23 Subirats
9 Olèrdola	24 Torrelavit
10 Olesa de Bonesvalls	25 Torrelles de Foix
11 Pacs del Penedès	26 Vilafranca del Penedès
12 Pla del Penedès (El)	27 Vilobí del Penedès
13 Pontons	
14 Puigdàlber	
15 Sant Cugat Sesgarrigues	

Mapa 7
Ingressos tributaris per habitant. Alt Penedès, 2018
 (en euros)

Mapa 8
Despeses corrents per habitant. Alt Penedès, 2018
 (en euros)

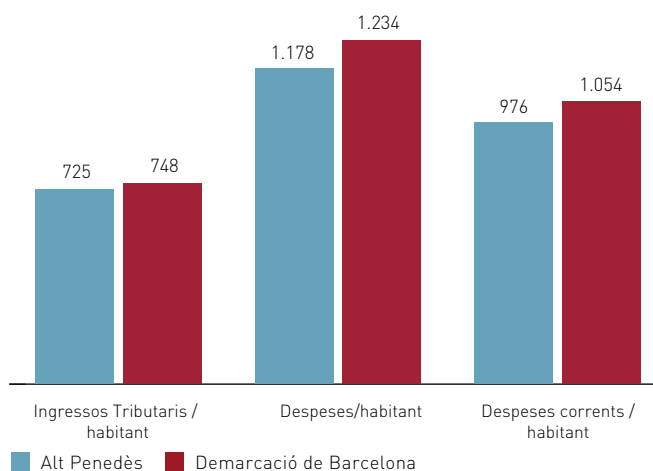
1 Avinyonet del Penedès	16 Sant Llorenç d'Hortons
2 Cabanyes (Les)	17 Sant Martí Sarroca
3 Castellet i La Gornal	18 Sant Pere de Riudebitlles
4 Castellví de la Marca	19 Sant Quintí de Mediona
5 Font-Rubí	20 Sant Sadurní d'Anoia
6 Gelida	21 Santa Fe del Penedès
7 Granada (La)	22 Santa Margarida i Els Monjos
8 Mediona	23 Subirats
9 Olèrdola	24 Torrelavit
10 Olesa de Bonesvalls	25 Torrelles de Foix
11 Pacs del Penedès	26 Vilafranca del Penedès
12 Pla del Penedès (El)	27 Vilobí del Penedès
13 Pontons	
14 Puigdàlber	
15 Sant Cugat Sesgarrigues	

En relació a les **finances públiques**, el pressupost inicial de l'exercici 2018 puja un 3,6% respecte al 2017 pel que fa als ingressos i les despeses, i la demarcació en conjunt augmenta un 2,1% en ambdues partides. Per habitant, a l'Alt Penedès les despeses suposen 1.178 euros, amb 976 euros de despeses corrents, i 154 euros de despeses d'inversió. L'Alt Penedès es situa per sota de la demarcació en els tres conceptes, en despeses (1.284), despeses corrents (1.054) i inversió per habitant (166). Els ingressos corrents són de 1.047 euros per habitant, i els tributaris de 725, situant la comarca per sota de la demarcació tant en els ingressos corrents (1.180) com en els tributaris (748).

En la distribució municipal dels ingressos tributaris (vegeu el mapa 7) destaca la ràtio euros/habitant en els municipis de: Sant Cugat Sesgarrigues (1.087), Olèrdola (1.013) i Pontons (974). Pel que fa a les despeses corrents (vegeu el mapa 8), setze municipis dels vint-i-set (no hi ha dades disponibles per Torrelles de Foix, Sant Quintí de Mediona i Subirats) superen la barrera de mil euros per habitant, entre els quals destaquen Sant Cugat Sesgarrigues (1.393), Font-Rubí (1.242) i Torrelavit (1.235).

En el conjunt dels municipis de la comarca de l'Alt Penedès els pressupostos inicials d'ingressos i de despeses pugen un 3,6% respecte a l'any anterior.

Gràfic 9
Finances públiques, 2018 (ratios en euro per habitant)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Ministeri d'Hisenda i Funció Pública

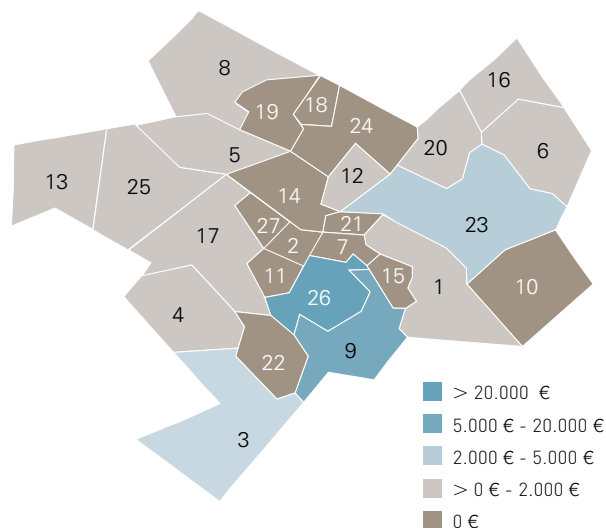
Els indicadors d'evolució **turística** de l'Alt Penedès presenten una oferta d'allotjament semblant a la del 2017. El nombre de places hoteleres s'ha mantingut bastant estable respecte l'any anterior, amb un increment de 4 places; mentre que l'increment de places de turisme rural ha estat una mica més elevat, d'un 5,1% respecte el 2017. Els habitatges d'ús turístic (HUT) són els que han ampliat més la seva oferta, amb un increment del 30,8% en nombre de places (114 places noves). Aquesta tipologia d'allotjament representa el 25% de la oferta de places total de la comarca. L'Alt Penedès no disposa d'establiments de càmpings i el nombre de places d'apartaments turístics es manté igual que l'any passat, amb 12 places.

En relació a la demanda turística de la comarca, només hi ha dades disponibles dels establiments de turisme rural, els quals han registrat un increment del 40,5% en nombre de viatgers (6.918 turistes més que el 2017) i un increment del 15,2% en nombre de pernотacions (7.695 pernотacions més que el 2017). L'ocupació per habitació ha augmentat 3,8 punts percentuals, registrant una ocupació del 35,2%.

Finalment, la taxa turística (IETT) recaptada a l'Alt Penedès ha estat de 42.402 euros, un 16,7% més que el 2017.

Mapa 9

Recaptació de l'impost sobre les estades en establiments turístics. Alt Penedès, 2018 (en euros)

Font: Elaboració pròpia a partir de la Direcció General de Turisme

La recaptació en l'impost sobre les estades en establiments turístics supera els 40.000 euros a l'Alt Penedès.

Quadre 1
Indicadors d'evolució turística a l'Alt Penedès, 2017-2018

	Alt Penedès			Entorn de Barcelona*		
	2017	2018	% var. 2017-2018**	2017	2018	% var. 2017-2018**
Places en establiments hotelers	710	714	0,6	63.959	64.082	0,2
Places en càmpings	0	0	0,0	44.343	44.352	0,0
Places en establiments de turisme rural	701	737	5,1	5.063	5.310	4,9
Places en apartaments	12	12	0,0	2.213	2.412	9,0
Places en HUTs***	370	484	30,8	35.726	44.787	25,4
Viatgers allotjats en establiments hotelers	nd	nd	nd	4.036.350	3.861.281	-4,3
Viatgers allotjats en càmpings	0	0	0,0	719.560	711.975	-1,1
Viatgers allotjats en establiments de turisme rural	17.086	24.004	40,5	128.879	144.341	12,0
Pernотacions en establiments hotelers	nd	nd	nd	11.603.227	11.091.691	-4,4
Pernотacions en càmpings	0	0	0,0	2.775.656	2.725.156	-1,8
Pernотacions en establiments de turisme rural	50.779	58.474	15,2	367.668	365.054	-0,7
Grau d'ocupació hotelera (per hab., en %)	nd	nd	nd	75,7	74,8	-0,9
Grau d'ocupació en càmpings (per parcel·la, en %)	0,0	0,0	0,0	47,6	46,7	-0,9
Grau d'ocupació en els establiments de turisme rural (per hab., en %)	31,4	35,2	3,8	25,1	26,2	1,1
Impost sobre les Estades en Establiments Turístics (euros)****	36.330	42.402	16,7	6.792.848	6.725.077	-1,0

*Demarcació de Barcelona sense el Barcelonès, a excepció del grau d'ocupació hotelera **La variació en el grau d'ocupació és en punts percentuals
 Places en HUTs estimades segons criteri de la Direcció General de Turisme * Import anual calculat sobre 1T, 2T, 3T 2018 i 4T 2017. Comparació amb el mateix període de l'any anterior nd: Dada no disponible nc: Dada no comparable
 Font: Laboratori de Turisme de la Diputació de Barcelona a partir de l'Idescat i la Direcció General de Turisme.

Quadre 2

Enquesta d'hàbits de consum i compra. Localització de la compra*. Alt Penedès, 2019

	Barri de residència	Altres barris o zones del municipi	Fora del municipi	Per internet	Índex d'atracció i pèrdues**
Alimentació fresca	65,7%	30,7%	26,5%	1,8%	97,32%
Resta alimentació	53,8%	31,0%	31,4%	1,8%	95,89%
Altres productes quotidians no alimentaris	54,0%	29,3%	30,1%	2,6%	98,64%
Equipament persona	19,7%	28,7%	64,8%	16,1%	52,17%
Equipament de la llar	19,0%	34,6%	54,7%	15,3%	69,57%

Quadre 2b

Enquesta d'hàbits de consum i compra. Valoració de l'oferta comercial***. Alt Penedès, 2017-2019

	2017	2019	% var. 2017-2019
Valoració global	6,32	6,45	2,1%
Els preus	5,84	6,11	4,6%
La varietat de l'oferta comercial	6,26	6,03	-3,7%
Qualitat oferta comercial	7,07	7,01	-0,8%
L'oferta en restaurants, cafeteries i bars	7,02	6,94	-1,1%
La varietat de l'oferta en oci	3,99	4,56	14,3%

* Resultat en percentatge de casos, sumen més del 100%

** Valors superiors a 100% indiquen guanys i els inferiors pèrdues.

***Puntuació de 0 a 10

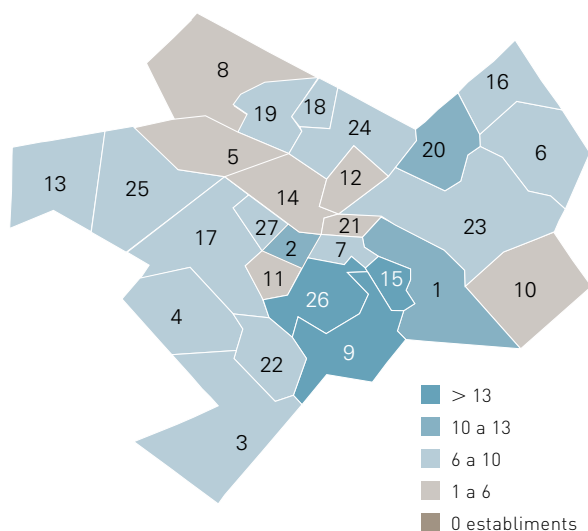
Font: Enquesta d'hàbits de consum i compra a la província de Barcelona 2017-2019, Gerència de Serveis de Comerç de la Diputació de Barcelona

En quant al sector del **comerç**, l'Alt Penedès té un total de 1.253 establiments, el que suposa 11,59 establiments per cada mil habitants (a la província de Barcelona varia entre els 11,02 i 16,06). El nombre total d'emplaçaments de les activitats comercials s'ha vist disminuït en un -2,3%, segons les dades extretes del Cens d'Establiments de Catalunya (CECC), gener 2017 i 2018.

Es destaca, en relació a la comparativa comarcal, que l'Alt Penedès presenta l'índex més alt de la província de Barcelona en quant a la dimensió de l'establiment comercial mitjà, mesurat en superfície per establiment, amb un valor de 180 m² (la mitjana provincial és de 139,35 m²/establiment).

Mapa 10

Nombre d'establiments comercials per 1.000 habitants. Alt Penedès, 2018

Font: Cens d'establiments comercials de Catalunya (CECC)

La dimensió de l'establiment mitjà comercial a la comarca és de 180 m², la més alta de la demarcació.

Pel que fa als últims resultats de l'Enquesta d'hàbits de consum i compra a la comarca, on el 40,9% i el 30,7% dels enquestats són els responsables de compra de les llars conformades per parelles amb o sense fills, el 21,80% llars unipersonals i el 67,7% són dones, la valoració de l'oferta comercial al municipi de residència és d'un 6,45 sobre 10 (quan la mitjana provincial és del 7,15).

En quant a l'Índex d'atracció i pèrdues que apareix al quadre superior, s'observa una alta retenció de despesa per als productes quotidians, no obstant es detecta una certa pèrdua d'oportunitat (els percentatges són inferiors al 100%). Aquest índex explica quina és la posició final respecte els compradors que els municipis de la comarca atreu i aquells altres que l'oferta comercial de la comarca perd. S'observa com per l'equipament de la llar i especialment per l'equipament de la persona, la comarca obté una important pèrdua de compradors.

Mapa de projectes estratègics locals de l'Alt Penedès

Xarxa Territorial Pla Estratègic del Penedès

El Pla Estratègic de la Vegueria del Penedès, impulsat per la Fundació Pro Penedès al costat de les administracions i els agents del territori, pretén unir esforços, dinamitzar lideratges i cercar instruments a escala supracomarcal eixamplant les sinèrgies entre l'Alt i el Baix Penedès, el Garraf i l'Anoia. Es treballa en un doble nivell: per un costat veure quines són les aspiracions que cada comarca vol incorporar a la dinàmica de tot el territori i, per l'altre, seguir els quatre eixos estratègics —planificació territorial; economia, especialment la indústria i el turisme; els serveis a les persones, i la cultura.

Penedès Sostenible i Saludable

Es tracta d'un projecte encapçalat pels ajuntaments de Vilafranca i Subirats, el Consell Comarcal i el Consell Regulador de la DO Penedès, en el qual es proposa que els aliments que es produeixen al Penedès no continguin rastres de residus nocius i s'elaborin utilitzant una energia que, com a mínim en el 50 per 100, provingui de fonts renovables, especialment en el sector del vi. Perquè això sigui possible cal avançar, entre altres aspectes, a obtenir les varietats autòctones de ceps resistents a les plagues i al canvi climàtic. Unes varietats que tendeixen al tractament zero (amb una reducció del 80% en quatre anys: passar del que preveu la producció ecològica de 100 kg/ha de sofre en pols a 6 kg/ha de sofre líquid i de 6 kg/ha de coure a 1,5 kg/ha, com ja preveu França en 12 varietats de ceps) i que són més resistents al canvi climàtic en retardar la maduració. Alhora es tira endavant un lab especialitzat en fer prototips de les idees que surtin durant el projecte.

Clinòmics

El projecte Clinòmics té com objectiu la posada en marxa de processos d'inversió pública i privada de modernització de les economies dels territoris per tal d'adaptar-les al canvi climàtic, augmentar-ne la competitivitat, millorar la seva posició en el mercat de les empreses i crear noves ocupacions. Es tracta d'augmentar la resiliència de les entitats locals mediterrànies a partir de la intervenció en tres territoris: el Parc Natural del Montseny, la comarca de l'Alt Penedès i les terres de l'Ebre; i al voltant de tres activitats econòmiques significatives: el turisme, l'agricultura i les explotacions forestals.

Un Municipi, Quatre Megawats Més

La necessitat de produir energia descentralitzada és cada vegada més assumida per la ciutadania. L'Ajuntament de Vilafranca del Penedès ha posat en marxa la construcció d'una instal·lació per produir quatre megawats de potència amb energia bàsicament solar. Extrapolat a tots els municipis de Catalunya serien 4.000 Mw. Aquesta iniciativa sumada que la Denominació d'Origen Penedès treballa per ser totalment ecològica i que els productes alimentaris no continguin metalls pesants haurà de revertir en una millora de la salut, el planeta i l'economia.

Cotxe elèctric: servei compartit per la ciutadania i per a ruta enoturística

El servei compartit de cotxe elèctric està obert a tota la ciutadania i alhora dona resposta a les necessitats de mobilitat de turistes que volen visitar els cellers. L'objectiu és apostar per la sostenibilitat i l'estalvi energètic a la comarca. La iniciativa compta amb els suports d'ens públics (Vilafranca, Canyelles, Sitges, i Olèrdola) i privats (Bodegues Torres). Els cellers es troben en un entorn rural i el transport públic sovint no arriba a complir les necessitats dels habitants i dels turistes. Per tant, el servei també s'enfoca en aquest sentit i els usuaris, mitjançant una aplicació mòbil, poden accedir al servei. Aquest projecte generarà una cultura d'estalvi i de sostenibilitat a la comarca i beneficiarà tots els habitants.

Millores culturals activadores del turisme

A l'Alt Penedès es van aprovar dos projectes cofinançats pel fons FEDER. El 2018 es van iniciar les obres de la segona fase del projecte de reforma i ampliació del Vinseum, el museu de les cultures del vi de Catalunya. L'altre projecte, presentat pel Consell Comarcal amb el suport de 12 municipis busca la millora de les infraestructures d'atracció turística en els municipis, que han de servir alhora per augmentar l'atracció enoturística del Penedès.

El Penedès, tasta'l

L'Alt Penedès és una territori amb una gran diversitat geogràfica, patrimonial, de tradicions i de gastronomia. Amb la voluntat d'aprofitar la qualitat dels productes i del sector de la restauració, des del Consell Comarcal, en el marc de la Xarxa de Productes de la Terra, i amb la participació del Gremi Comarcal d'Hosteleria i Turisme de l'Alt Penedès i l'Associació de Productors Artesans Agroalimentaris de l'Alt Penedès, s'impulsa un projecte que cerca, d'una banda, millorar la productivitat dels productes locals i, de l'altra, apropar-los a la gent aprofitant l'excel·lent oferta de restauració al territori. El 2018 s'han presentat la guia de restaurants de la comarca i el calendari gastronòmic, i s'han organitzat tallers de cuina de temporada.

Vilafranca Inclusió. Penedès Inclusió Bona pràctica «URBACT»

Aquest programa es proposa augmentar la renda dels nuclis familiars participants mitjançant la contractació laboral de l'integran del nucli que tingui el millor perfil d'ocupabilitat. Alhora, pretén millorar la qualificació de les persones contractades i les competències bàsiques i transversals del conjunt de membres del nucli familiar. Amb aquesta iniciativa es continua una nova generació de plans d'ocupació. Es realitza en xarxa amb el tercer sector i amb transversalitat interna i externa, amb una gestió plurianual i que busca la utilitat social, que en el cas de Vilafranca és passar d'habitatges buits a habitatges socials i a la comarca, tenir un riu viu. El projecte de Vilafranca forma part del Programa URBACT de la Unió Europea com a bona pràctica, i s'integra en un grup de treball amb la ciutat alemanya de Chemnitz i polonesa de Rybnik.

Xarxa de suport a petits i mitjans municipis i de proximitat al territori

Sobre un territori conformat per vint-i-set municipis es desenvolupa una metodologia de xarxa per al desplegament d'intervencions en els àmbits de l'ocupació i inserció laboral així com de la creació i consolidació d'empreses. El sistema de cooperació inclou espais descentralitzats per portar la prestació als municipis i, així, acostar al màxim els serveis a la ciutadania. La participació del Consell Comarcal juntament amb els ajuntaments i els agents territorials facilita l'augment de la confiança, l'experiència de treball conjunt i la col·laboració mútua.

Portal de polígons industrials Alt Penedès

El web de polígons industrials serveix per complir amb l'objectiu establert des del Consell Comarcal d'aconseguir que les noves empreses s'instal·lin als polígons de la comarca. Aporta informació per conèixer el sòl industrial, per saber la qualitat dels polígons, el seu potencial de comercialització i emprendre les actuacions necessàries per millorar la seva qualitat i perquè tinguin les màximes prestacions. I serveix especialment per promoció-los Hi donen suport diversos ajuntaments de la comarca, especialment el de la capital.

Recull estadístic. Alt Penedès

	Alt Penedès		Demarcació Barcelona		Variació 2017-2018		Pes	
							Alt Penedès / Demarcació	
	2017	2018	2017	2018	Alt Penedès	Demarcació	2017	2018
Entorn								
Nombre de municipis		27		311				8,7%
Superfície total (km²)		592,7		7.726,4				7,7%
Superfície mitjana municipal (km²)		22,0		24,8				nc
Demografia								
Població Total	106.930	108.122	5.576.037	5.609.350	1,1%	0,6%	1,9%	1,9%
Densitat (hab/km²)	180	182	722	726	1,1%	0,6%	nc	nc
Homes	53.443	53.975	2.718.621	2.733.466	1,0%	0,5%	2,0%	2,0%
Dones	53.487	54.147	2.857.416	2.875.884	1,2%	0,6%	1,9%	1,9%
Població de menys de 16 anys	19.953	20.040	915.587	914.938	0,4%	-0,1%	2,2%	2,2%
Població potencialment activa (16-64)	68.584	69.395	3.621.380	3.640.005	1,2%	0,5%	1,9%	1,9%
Població de 65 anys i més	18.393	18.687	1.039.070	1.054.407	1,6%	1,5%	1,8%	1,8%
Projecció Població 2018-2028	107.724	116.072	5.571.966	5.866.767	7,7%	5,3%	1,9%	2,0%
Pob. resident a l'estranger	2.174	2.351	220.660	234.423	8,1%	6,2%	1,0%	1,0%
Índex de dependència global	55,9	55,8	54,0	54,1	-0,1	0,1	nc	nc
Índex d'envelliment	92,2	93,2	113,5	115,2	1,0	1,8	nc	nc
Nacionalitat espanyola	96.192	96.818	4.864.723	4.865.569	0,7%	0,0%	2,0%	2,0%
Nacionalitat estrangera	10.738	11.304	711.314	743.781	5,3%	4,6%	1,5%	1,5%
Taxa d'estrangeria total	10,0%	10,5%	12,8%	13,3%	0,4pp	0,5pp	nc	nc
Taxa d'estrangeria extracomunitaria	8,3%	8,7%	9,7%	10,1%	0,4pp	0,4pp	nc	nc
Població de menys de 16 anys	2.423	2.474	111.138	114.753	2,1%	3,3%	2,2%	2,2%
Població potencialment activa (16-64)	8.011	8.483	577.682	604.336	5,9%	4,6%	1,4%	1,4%
Població de 65 anys i més	304	347	22.494	24.692	14,1%	9,8%	1,4%	1,4%
Àfrica	5.779	5.987	160.369	162.850	3,6%	1,5%	3,6%	3,7%
Amèrica	1.930	2.140	206.669	221.620	10,9%	7,2%	0,9%	1,0%
Àsia	594	667	130.534	136.198	12,3%	4,3%	0,5%	0,5%
Europa	2.424	2.500	212.938	222.319	3,1%	4,4%	1,1%	1,1%
Unió Europea	1.832	1.884	168.912	176.066	2,8%	4,2%	1,1%	1,1%
Resta del món	11	10	804	794	-9,1%	-1,2%	1,4%	1,3%
5 principals nacionalitats (comarca)	6.723	6.985	228.509	236.500	3,9%	3,5%	2,9%	3,0%
Marroc	5.301	5.500	119.779	121.931	3,8%	1,8%	4,4%	4,5%
Romania	488	472	48.464	50.507	-3,3%	4,2%	1,0%	0,9%
Ucraïna	383	389	44.199	47.925	1,6%	8,4%	0,9%	0,8%
Perú	301	346	5.368	5.292	15,0%	-1,4%	5,6%	6,5%
Bolívia	250	278	10.699	10.845	11,2%	1,4%	2,3%	2,6%
Activitat econòmica								
Nombre d'empreses	3.423	3.460	185.911	187.341	1,1%	0,8%	1,8%	1,8%
Agricultura	39	43	782	800	10,3%	2,3%	5,0%	5,4%
Indústria	609	607	18.778	18.590	-0,3%	-1,0%	3,2%	3,3%
Construcció	313	334	15.701	16.358	6,7%	4,2%	2,0%	2,0%
Serveis	2.462	2.476	150.650	151.593	0,6%	0,6%	1,6%	1,6%
Dimensió mitjana	8,9	9,1	11,0	11,3	0,2p	0,3p	nc	nc
Agricultura	3,1	2,8	3,4	3,3	-0,3p	-0,1p	nc	nc
Indústria	19,1	19,2	16,9	17,5	0,1p	0,5p	nc	nc
Construcció	4,3	4,4	5,5	5,6	0,1p	0,2p	nc	nc
Serveis	7,0	7,3	10,9	11,2	0,3p	0,3p	nc	nc
10 Principals sectors d'activitat	2.535	2.488	124.876	125.336	-1,9%	0,4%	2,0%	2,0%
Comerç detall, exc. vehicles motor	491	479	27.780	27.330	-2,4%	-1,6%	1,8%	1,8%
Serveis de menjar i begudes	354	346	17.396	17.586	-2,3%	1,1%	2,0%	2,0%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	271	269	15.142	15.140	-0,7%	0,0%	1,8%	1,8%
Activitats especialitzades construcció	180	194	9.202	9.426	7,8%	2,4%	2,0%	2,1%
Fabricació de begudes	174	176	336	337	1,1%	0,3%	51,8%	52,2%
Construcció d'immobles	122	129	6.062	6.480	5,7%	6,9%	2,0%	2,0%
Altres activitats de serveis personals	126	128	7.496	7.543	1,6%	0,6%	1,7%	1,7%
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	128	127	2.043	2.051	-0,8%	0,4%	6,3%	6,2%
Venda i reparació de vehicles motor	126	124	4.418	4.301	-1,6%	-2,6%	2,9%	2,9%
Transport terrestre i per canonades	105	112	6.000	6.116	6,7%	1,9%	1,8%	1,8%
Compravenda d'Habitatges	979	1.075	59.046	60.602	9,8%	2,6%	1,7%	1,8%
Habitatge lliure	972	1.049	57.726	59.321	7,9%	2,8%	1,7%	1,8%
Habitatge protegit	7	26	1.320	1.281	271,4%	-3,0%	0,5%	2,0%
Habitatge nou	51	70	4.522	4.980	37,3%	10,1%	1,1%	1,4%
Habitatge usat	928	1.005	54.524	55.622	8,3%	2,0%	1,7%	1,8%

Recull estadístic. Alt Penedès (Continuació)

	Alt Penedès		Demarcació Barcelona		Variació 2017-2018		Pes	
							Alt Penedès / Demarcació	
	2017	2018	2017	2018	Alt Penedès	Demarcació	2017	2018
Mercat de treball								
Població ocupada	44.673	45.546	2.292.806	2.358.040	2,0%	2,8%	1,9%	1,9%
Homes	24.535	24.999	1.202.122	1.235.933	1,9%	2,8%	2,0%	2,0%
Dones	20.138	20.547	1.090.684	1.122.107	2,0%	2,9%	1,8%	1,8%
Nacionals	40.925	41.430	2.002.985	2.038.076	1,2%	1,8%	2,0%	2,0%
Estrangers	3.748	4.116	289.821	319.964	9,8%	10,4%	1,3%	1,3%
Menys de 30 anys	6.129	6.415	355.999	374.270	4,7%	5,1%	1,7%	1,7%
De 30 a 44 anys	18.424	17.983	949.164	944.757	-2,4%	-0,5%	1,9%	1,9%
De 45 a 54 anys	12.558	13.198	616.239	644.210	5,1%	4,5%	2,0%	2,0%
Més de 55 anys	7.562	7.950	371.404	394.803	5,1%	6,3%	2,0%	2,0%
Taxa d'ocupació registrada	65,1%	65,6%	63,3%	64,8%	0,5pp	1,5pp	nc	nc
Llocs de treball	37.936	39.036	2.430.935	2.511.646	2,9%	3,3%	1,6%	1,6%
Agricultura	815	814	8.153	8.127	-0,1%	-0,3%	10,0%	10,0%
Indústria	12.383	12.410	351.151	356.307	0,2%	1,5%	3,5%	3,5%
Construcció	2.423	2.579	129.769	137.037	6,4%	5,6%	1,9%	1,9%
Serveis	22.315	23.233	1.941.862	2.010.175	4,1%	3,5%	1,1%	1,2%
Activitats d'alt contingut tecnològic ¹	3.238	3.100	231.270	241.511	-4,3%	4,4%	1,4%	1,3%
Assalariats	30.363	31.433	2.044.003	2.119.653	3,5%	3,7%	1,5%	1,5%
Autònoms	7.573	7.603	386.932	391.993	0,4%	1,3%	2,0%	1,9%
10 Principals sectors d'activitat	25.497	25.900	1.258.473	1.295.237	1,6%	2,9%	2,0%	2,0%
<i>Comerç detall, exc. vehicles motor</i>	3.751	4.071	253.427	256.647	8,5%	1,3%	1,5%	1,6%
<i>Fabricació de begudes</i>	3.283	3.305	6.043	6.022	0,7%	-0,3%	54,3%	54,9%
<i>Comerç engròs, exc. vehicles motor</i>	2.549	2.549	161.789	165.920	0,0%	2,6%	1,6%	1,5%
<i>Serveis de menjar i begudes</i>	2.161	2.264	149.542	153.361	4,8%	2,6%	1,4%	1,5%
<i>Activitats especialitzades construcció</i>	1.625	1.709	83.945	87.546	5,2%	4,3%	1,9%	2,0%
<i>Adm. pública, Defensa i SS obligatòria</i>	1.660	1.677	135.454	140.898	1,0%	4,0%	1,2%	1,2%
<i>Transport terrestre i per canonades</i>	1.523	1.590	75.845	78.753	4,4%	3,8%	2,0%	2,0%
<i>Activitats sanitàries</i>	1.416	1.487	147.032	151.518	5,0%	3,1%	1,0%	1,0%
<i>Indústries de productes alimentaris</i>	1.361	1.453	40.024	40.109	6,8%	0,2%	3,4%	3,6%
<i>Educació</i>	1.329	1.405	136.467	140.731	5,7%	3,1%	1,0%	1,0%
Persones aturades registrades	5.693	5.377	302.569	284.283	-5,6%	-6,0%	1,9%	1,9%
Homes	2.486	2.232	132.788	123.029	-10,2%	-7,3%	1,9%	1,8%
Dones	3.207	3.145	169.781	161.254	-1,9%	-5,0%	1,9%	2,0%
Nacionals	4.562	4.361	249.149	233.833	-4,4%	-6,1%	1,8%	1,9%
Estrangers	1.131	1.016	53.420	50.450	-10,2%	-5,6%	2,1%	2,0%
Agricultura	358	285	3.288	2.668	-20,4%	-18,9%	10,9%	10,7%
Indústria	947	863	37.414	34.279	-8,9%	-8,4%	2,5%	2,5%
Construcció	382	331	26.681	23.002	-13,4%	-13,8%	1,4%	1,4%
Serveis	3.660	3.561	215.533	205.515	-2,7%	-4,6%	1,7%	1,7%
Sense ocupació anterior	346	337	19.653	18.819	-2,6%	-4,2%	1,8%	1,8%
Població activa local estimada	49.887	50.556	2.656.868	2.703.919	1,3%	1,8%	1,9%	1,9%
Taxa d'atur registral	11,41%	10,64%	11,39%	10,51%	-0,8pp	-0,9pp	nc	nc
Homes	9,48%	8,42%	9,76%	8,88%	-1,1pp	-0,9pp	nc	nc
Dones	13,55%	13,07%	13,10%	12,23%	-0,5pp	-0,9pp	nc	nc
Nombre total de contractes	42.927	43.688	2.389.366	2.522.789	1,8%	5,6%	1,8%	1,7%
Beneficiaris de prestacions	3.378	3.273	167.617	162.810	-3,1%	-2,9%	2,0%	2,0%
Taxa cobertura prestacions	63,18%	64,94%	59,25%	61,33%	1,8pp	2,1pp	nc	nc
Comerç								
Establiments	1.282	1.253	74.299	72.964	-2,3%	-1,8%	1,7%	1,7%
Sup. Venda (m ²)	225.036	225.780	10.350.337	10.167.256	0,3%	-1,8%	2,2%	2,2%
establ./1.000 hab.	12,0	11,6	13,3	13,0	-3,3%	-2,4%	nc	nc
m ² /1.000 hab.	2.105	2.088	1.856	1.813	-0,8%	-2,4%	nc	nc
Sup. Mitjana (m ²)	176	180	139	139	2,5%	0,0%	nc	nc
Turisme								
Places en establiments hotelers	710	714	145.727	147.145	0,6%	1,0%	0,5%	0,5%
Places en càmpings	0	0	44.343	44.352	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Places en establiments de turisme rural	701	737	5.063	5.310	5,1%	4,9%	13,8%	13,9%
Places en apartaments turístics	12	12	3.483	3.581	0,0%	2,8%	0,3%	0,3%
Places en HUTs ²	370	484	92.857	101.981	nc	nc	0,4%	0,5%
Finances públiques³								
Pressupostos municipals: ingressos	114.455	118.550	6.964.487	7.112.704	3,6%	2,1%	1,6%	1,7%
Pressupostos municipals: despeses	114.455	118.519	6.963.059	7.109.836	3,6%	2,1%	1,6%	1,7%
Deute viu municipal ⁴	24.667	23.592	2.637.930	2.417.953	-4,4%	-8,3%	0,9%	1,0%

1. Es consideren d'alt contingut tecnològic les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta i els serveis de tecnologia alta-punta

2. Places Habitatges ús turístic estimades segons la Direcció General de Turisme. 3. Xifres en milers d'euros. 4. Dades de 2016-2017

nd: no disponible. nc: no calculable. p: punts absoluts. pp: punts percentuals.

Vegeu l'apartat de metodologia per a la definició dels indicadors. Per ampliar les dades, consulteu el programa Hermes (www.diba.cat/hermes).

Foment de l'ocupació local en clau competencial a Santa Margarida i els Monjos

Cristina Ferré, tècnica d'orientació del Servei Local d'Ocupació de l'Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos

El projecte Foment de l'ocupació en clau competencial que es porta a terme des del SLO de l'Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos pretén impulsar diferents accions per millorar l'ocupabilitat de les persones demandants d'ocupació del municipi, la implementació de la metodologia d'orientació per competències dirigides a les persones amb especials dificultats d'inserció i la gestió dels RRHH del teixit productiu del municipi en clau competencial.

El projecte té com a objectiu central disminuir la taxa d'atur de les persones amb risc d'exclusió (dones, majors de 45 anys i joves), utilitzar les TIC com a eina de transmissió dels continguts necessaris per a la millora de l'ocupabilitat entre usuaris i usuàries així com continuar implantant el model competencial en la gestió dels RRHH.

Per assolir la consecució d'aquest objectiu principal es marquen quatre grans línies d'actuació.

Millorar l'ocupabilitat dels col·lectius amb més risc d'exclusió

Es tracta d'acompanyar les persones amb especials dificultats d'inserció en el procés d'apoderament personal, perquè es converteixin en agents actius del seu procés de feina, donant eines per a la millora de les competències emocionals. Prioritzem les metodologies com el *mindfulness*, el *coaching* o la PNL que reforcen aquest tipus de competències.

Aquest projecte planteja la formulació d'un model d'apoderament de la persona perquè sigui capaç de millorar les seves competències emocionals, eliminar les falses creences limitadores i enfortir-se personalment. En aquest sentit, es promouen mesures efectives per la inserció sociolaboral d'aquests col·lectius, creant i experimentant sistemes i enfocaments destinats al foment de l'autonomia, l'activació ocupacional i l'acompanyament de les persones cap al procés d'inserció.

El desenvolupament competencial de totes les persones d'una organització és, actualment, una de les majors garanties de viabilitat per a qualsevol empresa i també la millor via per a la millora de l'ocupabilitat de qualsevol persona.

Les competències són un recurs que pertany a les persones. Podem exigir a les persones que realitzin determinades activitats, funcions i tasques i fins i tot que assumeixin determinades responsabilitats, però no podem obligar-les a desenvolupar totes les seves capacitats ni tampoc el màxim compromís a través de sistemes que no cerquin la seva motivació. Algunes d'aquestes competències, com la capacitat d'aprenentatge i d'adaptació, la capacitat creativa i innovadora, són imprescindibles en un context de canvi continu, molt competitiu i en què les tecnologies de la informació i la comunicació juguen un paper cabdal.

Implementació de les TIC en el disseny de la formació

Els continus canvis en el mercat de treball, la temporalitat en els contractes i l'increment de l'ús de les tecnologies de la informació han fet reduir l'assistència al Club de la feina del nostre servei i a molts de la província de Barcelona. Per aquest motiu, per continuar sent un servei de referència a les persones usuàries, és necessari poder acompanyar-los en el seu procés de recerca de feina des de les noves tecnologies. Les plataformes d'*e-learning* permeten posar a disposició dels usuaris cursos en línia i executar el control i seguiment de l'activitat d'aquests usuaris. Volem innovar en la transmissió de coneixement i implementar la formació en línia en tècniques de recerca de feina com a via de transmissió de coneixement a un major nombre d'usuaris i usuàries del nostre servei.

Implementació en la gestió dels recursos humans del model competencial

Ens reafirmem a seguir treballant apostant i assentant les bases del model de competències en l'orientació professional vers les persones i la interacció amb les empreses.

De la mateixa manera que la relació d'orientació amb les persones es fidelitza, en gran part, perquè se'ls ofereixen serveis i recursos que donen resposta a les seves necessitats, amb les empreses es fidelitzarà, en bona mesura, perquè es posa al seu abast un producte i una cartera de serveis que els poden ser d'interès. Si com hem dit anteriorment, el model de competències està sent clau en el nou marc organitzacional i de desenvolupament del mercat laboral, es tracta de plantejar una bona estratègia d'interacció amb les empreses per arribar a acords que beneficiïn ambdues parts i enforteixin la col·laboració. Això només serà possible amb la implicació del teixit productiu del territori i creant nexes entre dos col·lectius principals en el mercat laboral: les persones beneficiàries dels serveis d'orientació laboral i les empreses i organitzacions del territori que vulguin consolidar-se o créixer. Per tant, és imprescindible incloure accions de prospecció i d'intermediació laboral en clau de competències en el projecte.

L'objectiu és la implementació de mecanismes de gestió per competències a les empreses del municipi, analitzant el comportament que haurien de tenir les persones treballadores per tal de desenvolupar amb èxit les tasques assignades al seu lloc de feina i seleccionar-los en funció d'aquelles competències que l'empresa considera clau. Es tracta de realitzar l'acompanyament a l'empresa en la gestió de la selecció de personal, de donar suport en la definició dels perfils professionals, en la redacció de l'oferta de treball en clau competencial, amb l'objectiu d'encaixar millor els candidats amb les competències més rellevants considerades per l'empresa. De cara a implementar una estratègia innovadora de gestió del capital humà és necessària la capacitació del personal de recursos humans.

Per incentivar les empreses i fomentar que participin activament en els processos d'inserció, l'Ajuntament disposa de subvencions per al foment de l'ocupació, per a aquelles empreses locals que contractin persones amb especials dificultats d'inserció, empaïronades al municipi i usuàries del servei. Des del SLO s'assessorarà les empreses per a l'anàlisi i la definició de perfils competencials, mapes funcionals i poder gestionar les ofertes laborals en clau de competències.

Fomentar el desenvolupament competencial i dotar d'experiència laboral els joves en situació d'atur

En aquest àmbit, un projecte de brigada jove amb una formació prèvia per a la millora del desenvolupament competencial i professional i una posterior inserció de 2 mesos, per donar oportunitats laborals als joves amb especials dificultats personals i d'inserció.

Perspectives de futur

Per finalitzar, les perspectives de futur són continuar treballant en aquestes línies estratègiques ja que donen resposta a les necessitats dels ciutadans i del teixit productiu del municipi. Es valora com a molt important el treball coordinat dels diferents serveis de l'ajuntament per poder engegar nous projectes i donar major cobertura a les necessitats de la ciutadania.

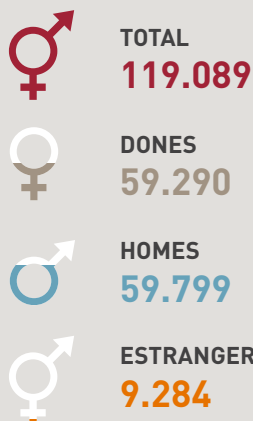

Anoia

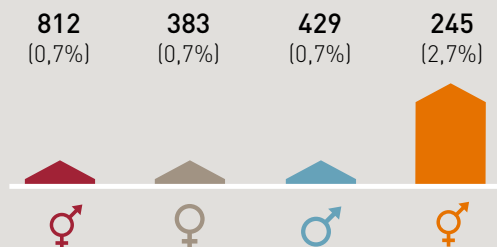
Població, 2018

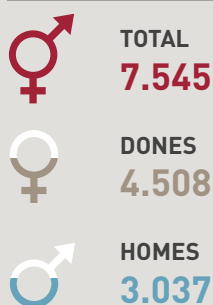
Anoia

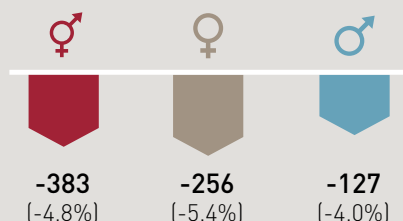
Variació interanual

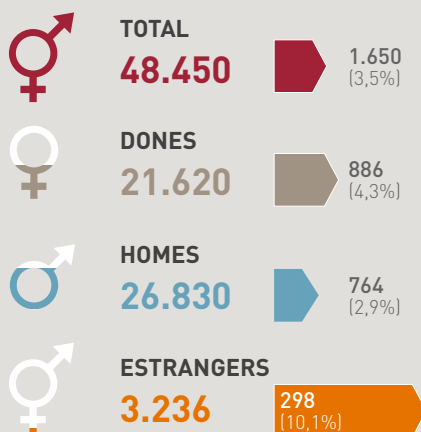
Població aturada registrada, 2018

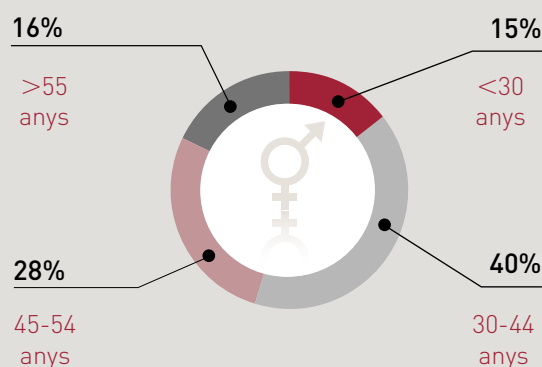
Variació interanual

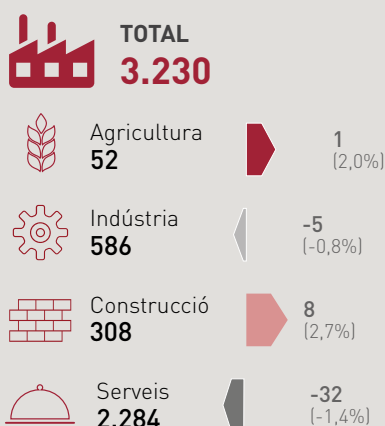
Població ocupada registrada (residents a la comarca), IVT 2018

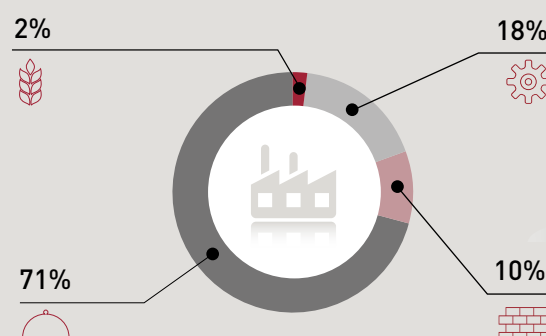
Distribució per edat sobre total d'ocupats (pes %)

Empreses de la comarca, IVT 2018

Distribució per sectors (pes %)

Anoia

La comarca de l'Anoia, amb una superfície de 866,3 km², representa l'11,2% del conjunt de la demarcació de Barcelona, i està integrada per 33 municipis d'una superfície mitjana de 26,3 km². Igualada n'és la capital.

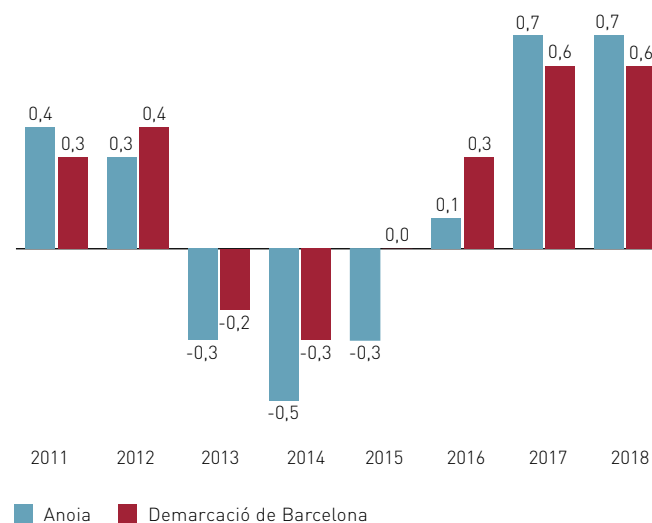
L'Anoia té 119.089 habitants, i és la quarta comarca menys poblada d'entre les dotze comarques barcelonines, on resideix el 2,1% de la població del conjunt de la demarcació. La variació interanual de població (vegeu el gràfic 1) ha experimentat un augment significatiu del 0,7%. La població resident a l'estranger augmenta un 7,6% el 2018, fins a arribar a les 2.934 persones.

La densitat de població de l'Anoia és de 137 hab./km², una dada que la situa com la quarta comarca menys densament poblada de la demarcació. La capital, Igualada, aplega el 33,2% (39.540) de la població comarcal. Dels trenta-tres municipis de la comarca, en el darrer any n'han guanyat població vint, entre els quals destaca l'augment d'Igualada (224), el de Piera (168), Masquefa (127) i el de Santa Margarida de Montbui (126). Per contra, onze municipis perden habitants, però amb disminucions poc significatives.

La proporció de població estrangera a la comarca és del 7,8%, la tercera més baixa només per sota del Moianès i del Berguedà, i per sota de la mitjana provincial (13,3%). Interanualment, la població estrangera creix un 2,7%, que en nombres absoluts es tradueix en 245 persones més i fan un total de 9.284 estrangers a la comarca. El 80,9% de la població estrangera és extracomunitària, amb un 44,6% de marroquins, un 10,5% de romanesos i un 4,6% de xinesos com a nacionalitats més destacades. En el creixement destaquen les nacionalitats pakistanesa (18%) i xinesa (3,9%), mentre que la població romanesa baixa un 0,5%.

El 18,1% de la població és menor de 16 anys (per sobre de la mitjana de la demarcació, 16,3%) i el 18% té 65 anys o més, un percentatge inferior al 18,8% provincial. La població en edat de treballar (vegeu el gràfic 2) n'agrupa el 64% restant, un percentatge per sota la mitjana barcelonina (64,9%). L'índex d'envelliment (99,4) se situa uns setze punts per sota del valor de la demarcació (115,2). Tenint en compte la projecció de població, i segons l'escenari mitjà elaborat per l'Idescat, l'any 2028 l'Anoia augmentarà la seva població un 4,5%, vuit dècimes per sota de la mitjana de la demarcació.

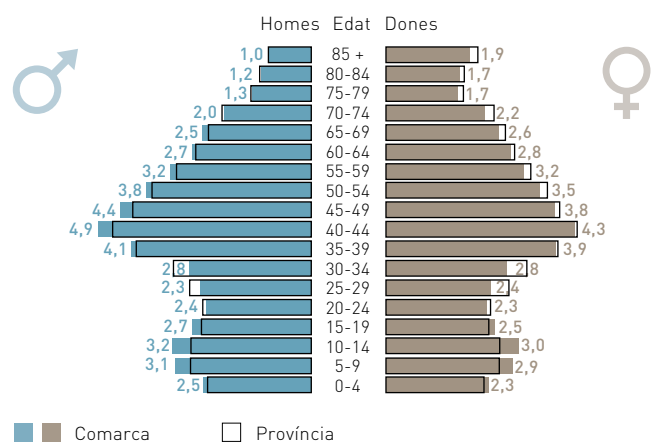
Gràfic 1
Taxes de variació de la població total, 2011-2018 (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

L'índex d'envelliment de l'Anoia és 99,4, molt per sota de la mitjana de la demarcació de Barcelona (115,2).

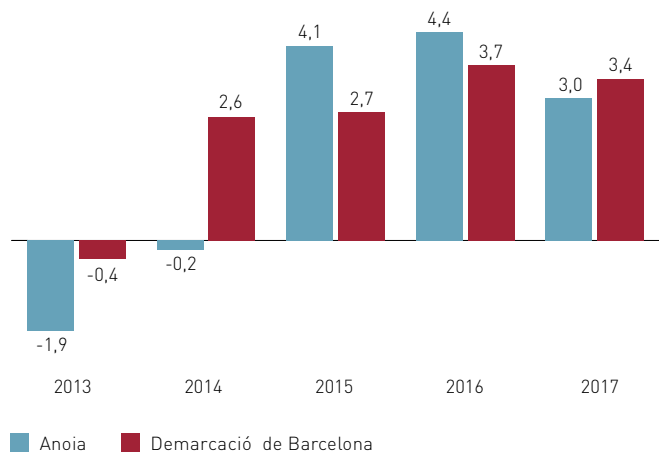
Gràfic 2
Piràmide d'edats d'Anoia i Província, 2018 (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

Gràfic 3

Taxes de variació real del Valor Afegit Brut (VAB) (en percentatge)

Font: BBVA CX. Anuari Econòmic Comarcal

Segons l'*Anuari econòmic comarcal 2018*, de BBVA, el **VAB** de la comarca de l'Anoia (vegeu el gràfic 3) creix un 3,0% durant l'any 2017, reflectint la positiva dinàmica de la construcció (7,3 %) i de la indústria (3,9 %), mentre els serveis van avançar menys (2,2 %) i el primari va caure d'un -5,8 %. L'augment de 2017 és inferior al que es dona al conjunt de Catalunya (3,3%). Tot i els avenços dels darrers anys, el VAB del 2017 en termes constants es troba encara un -8,2 % per sota del 2007.

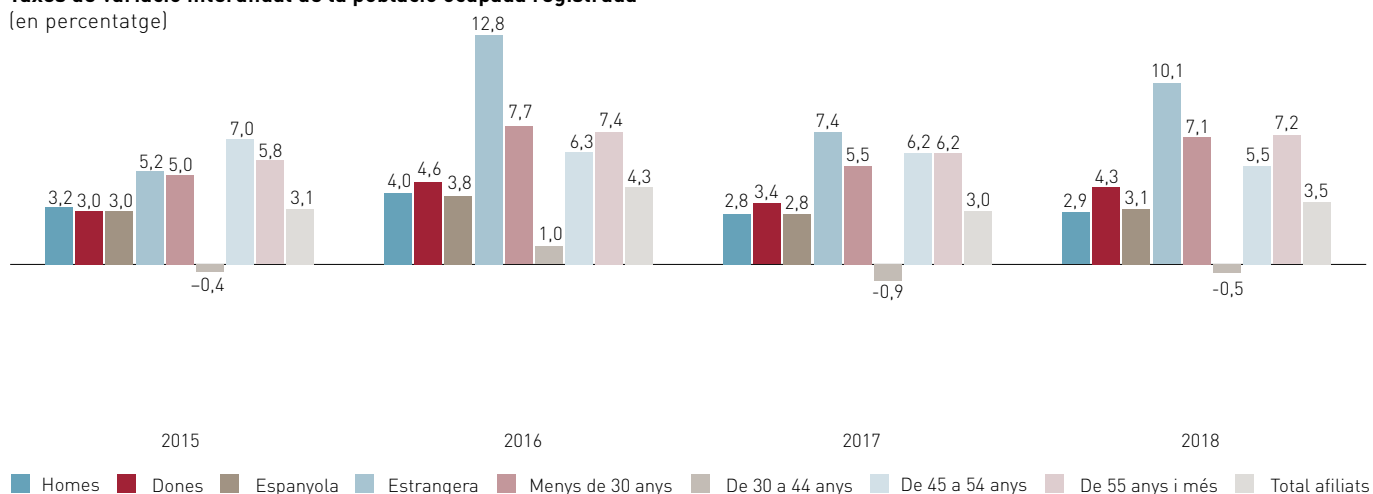
A finals de l'any 2018, l'**ocupació** registrada de la població que viu a la comarca de l'Anoia augmenta un 3,5%, la comarca barcelonina que més augmenta, i per sobre de la mitjana de la demarcació (2,8%). En nombres absoluts, el 2018 acaba amb 48.450 persones ocupades residents a la comarca, 1.650 més que l'any anterior.

Per sexe, l'ocupació creix més en les dones (4,3%) que en els homes (2,9%). L'augment fa que l'ocupació femenina arribi a 21.620 ocupades (886 més que l'any anterior) i la masculina, a 26.830 ocupats (764 més). Les dones representen el 44,6% del total d'ocupats, i guanyen 3 dècimes de pes respecte a l'any passat, malgrat això l'Anoia continua com la penúltima comarca quant a pes de dones ocupades, més de 3 punts per sota de la mitjana provincial (47,6%).

En el 2018 la comarca de l'Anoia és la que més augmenta percentualment el nombre d'ocupats (3,5%) a la demarcació, i especialment en l'ocupació femenina (4,3%).

Gràfic 4

Taxes de variació interanual de la població ocupada registrada (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades de l'Idescat

Els estrangers ocupats a la comarca de l'Anoia són 3.236, i d'espanyols n'hi ha 45.214. D'aquesta manera, els ocupats estrangers incrementen més (10,1%) que els espanyols (3,1%). L'increment d'ocupats estrangers està per sota de la mitjana provincial (10,4%), i en canvi dels nacionals estan per sobre (1,7%). El pes dels ocupats estrangers és del 6,7%, la segona comarca més baixa, i lluny de la mitjana de la demarcació (13,6%).

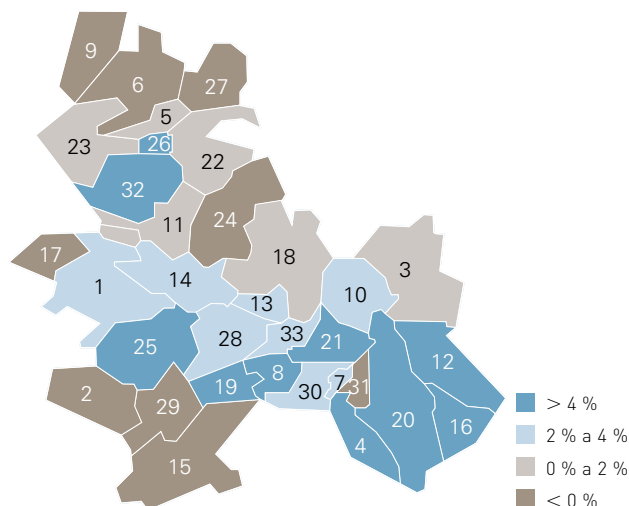
Per edats, 7.445 són menors de 30 anys; 19.447 tenen entre 30 anys i 44 anys; 13.791, entre 45 anys i 54 anys, i 7.767, més de 55 anys. Respecte a l'any anterior creixen totes les franges d'edat excepte la de 30 anys a 44 anys, que disminueix un 0,5%. Entre la resta d'increments cal destacar el creixement d'ocupats d'entre els menors de 30 anys (7,1%) i els majors de 55 anys (7,2%).

A l'any 2018, l'Anoia és la comarca on percentualment més augmenten els ocupats amb nacionalitat espanyola.

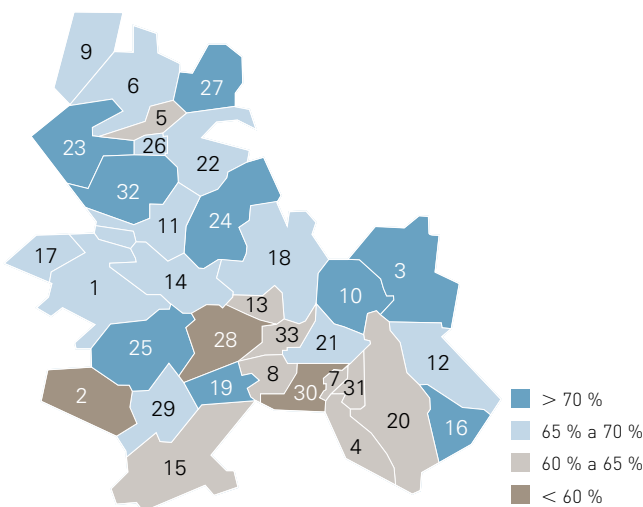
La variació respecte a l'any anterior (vegeu el mapa 1) de la població ocupada resident a la comarca registra disminucions en nou municipis dels trenta-tres. Destaquen Bellprat (-16%), Santa Maria de Miralles (-8,5%) i Montmaneu (-4,4%). En canvi, Veciana (20,3%), Orpí (12,3%) i Masquefa (10,5%) són els municipis que més incrementen entre els vint-i-quatre que ho fan. En nombres absoluts, Igualada (478), Masquefa (382) i Piera (243) són els municipis que més ocupats augmenten respecte a l'any anterior. D'altra banda, només Vallbona d'Anoia (-16) destaca d'entre els que perden ocupats. La capital, Igualada, registra una variació d'ocupats d'un 3,1%, amb una taxa d'ocupació del 63,5%.

La taxa d'ocupació global registrada de la població en edat de treballar a l'Anoia se situa en el 63,7%, 1,1 punts per sota de la mitjana provincial. Per municipis (vegeu el mapa 2), vint-i-un municipis dels trenta-tres registren una taxa d'ocupació per sobre de conjunt de la demarcació (64,8%). Veciana, Pujalt, i Castellolí tenen una taxa superior al 75%, i Bellprat, la Torre de Claramunt, i Santa Margarida de Montbui no superen el 60%.

Mapa 1
Variació població ocupada registrada. Anoia, 2018 (en percentatge)

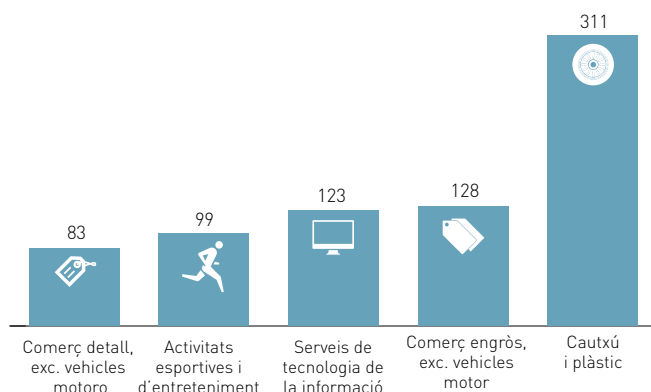

Mapa 2
Taxa d'ocupació registrada. Anoia, 2018 (en percentatge)

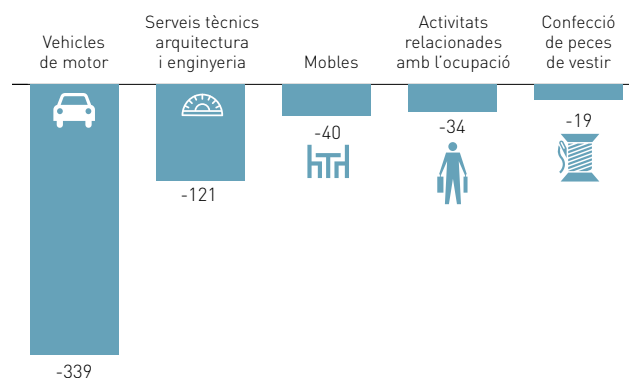
1 Argençola	18 Òdena
2 Bellprat	19 Orpí
3 Bruc	20 Piera
4 Cabrera d'Anoia	21 Pobla de Claramunt
5 Calaf	22 Prats de Rei
6 Calonge de Segarra	23 Pujalt
7 Capellades	24 Rubió
8 Carme	25 Sant Martí de Tous
9 Castellfollit de Riubregós	26 Sant Martí Sesgueioles
10 Castellolí	27 Sant Pere Sallavinera
11 Copons	28 Santa Margarida de Montbui
12 Hostalets de Pierola	29 Santa Maria de Miralles
13 Igualada	30 Torre de Claramunt
14 Jorba	31 Vallbona d'Anoia
15 Llacuna	32 Veciana
16 Masquefa	33 Vilanova del Camí
17 Montmaneu	

Gràfic 5
Subsectors d'activitat amb més guany de llocs de treball
Anoia, 2018 (absoluts)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Gràfic 6
Subsectors d'activitat amb més pèrdua de llocs de treball
Anoia, 2018 (absoluts)

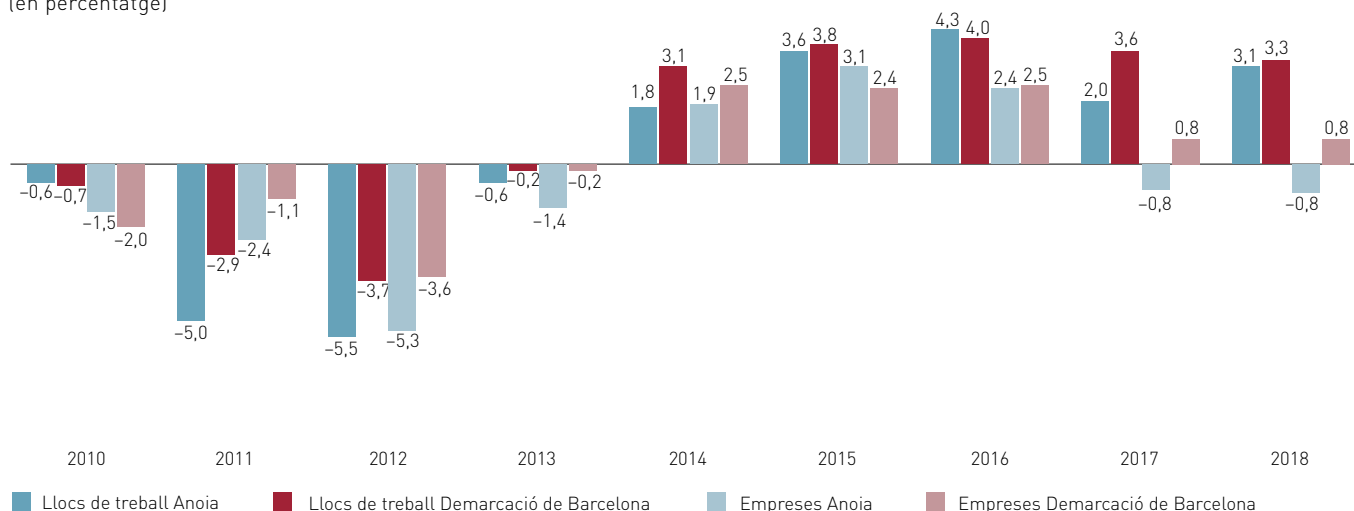

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Els llocs de treball han crescut un 3,1%, per sota de l'increment de la demarcació de Barcelona (3,3%), però el nombre d'empreses torna a mostrar xifres negatives (-0,9%).

L'evolució dels **llocs de treball** (persones que treballen a les empreses de la comarca, hi resideixen o no) ha crescut un 3,1% el 2018, més d'un punt respecte l'any passat, arribant als 34.062 ocupats. Aquest creixement es situa només un 0,2% per sota de la mitjana de la demarcació de Barcelona (3,3%). En el cas de les empreses el decreixement ha estat del -0,9% (-28), situant la xifra total de empreses en 3.230. Juntament amb el Garraf, l'Anoia és la comarca que percentualment més empreses perd al llarg del 2018.

Gràfic 7
Taxes de variació interanuals dels llocs de treball i empreses
(en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

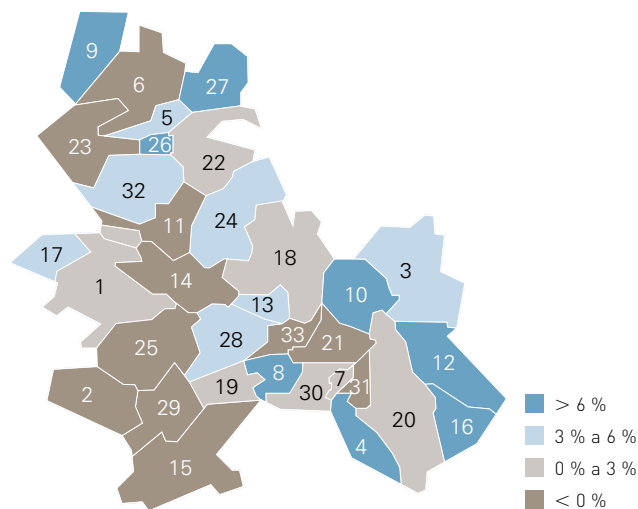
Els llocs de treball augmenten un 3,8% en el treball assalariat, i en els autònoms un 1%. Per sectors, tots creixen, destacant el sector de la construcció (4,9%) i els serveis amb un 3,9%. Dels 10 subsectors principals destaca l'evolució del comerç a l'engròs (6,8%), i de les activitats especialitzades de la construcció (4,3%). En termes absoluts les pèrdues d'ocupació es produeixen principalment en el subsector dels serveis tècnics d'arquitectura i enginyeria (-121), ja que la pèrdua de llocs de treball en vehicles de motor és un canvi d'adscripció administrativa dels treballadors a una altra comarca. Destaca en els increments el subsectors del cautxú i mobles (311) i el comerç al detall (128).

A l'any 2018 l'Anoia registra un augment de llocs de treball en el sector de la construcció (4,9%) i en el del serveis (3,9%), però la indústria creix amb menys intensitat (0,9%).

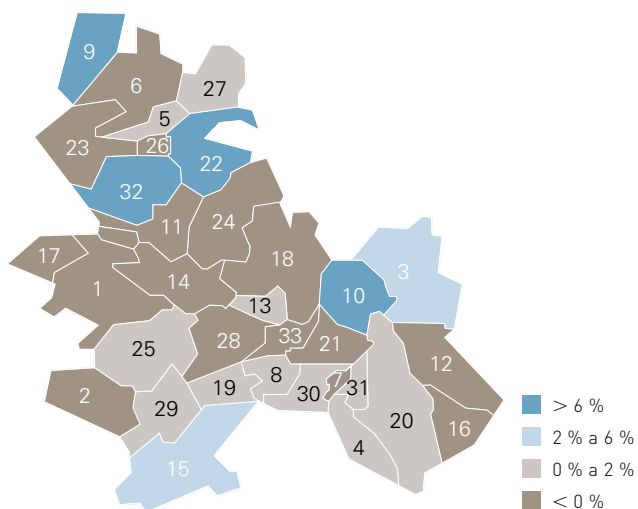
La variació interanual dels llocs de treball (vegeu el mapa 3) registra reduccions en onze municipis, dels quals a nivell percentual destaquen Vallbona d'Anoia (-12,2%) i La Llacuna (-4,3%). En canvi, Castellfollit de Riubregós (19,4%), Castellolí (14,2%) i Carme (10,8%) són els que més increments registren. En nombres absoluts, Igualada (701) i Masquefa (137) són els que més augment de llocs de treball registren. Pel que fa a l'evolució de les empreses (vegeu el mapa 4) es mostren reduccions en setze municipis, entre els quals sobresurten Vilanova del Camí (-13) i Capellades (-5), amb més empreses perdudes. Piera guanya 5 empreses i Castellolí 3.

Segons el Sistema d'Anàlisi de Balanços Ibèrics, el 61% de les 200 primeres empreses en facturació de l'Anoia el 2017 són exportadores i/o importadores. L'empresa amb major volum de facturació és la comercialitzadora de combustible al detall i a l'engròs Petromiralles, seguida per l'empresa de comerç al detall de productes alimentaris Aldi Masquefa Supermercados. Entre les deu primeres també hi ha una empresa de fabricació de paper i cartró, Unió Industrial Papelera; dues de fabricació de components, peces i accessoris per a vehicles de motor, SNOPE Estampació i Novares Iberica Automotive; una de comerç de cuirs i pells, Casas i Fills; una de treball amb cuirs i pells, Curtidos Badia; i una de construcció, Constructora de Calaf.

Mapa 3
Variació llocs de treball registrats. Anoia, 2018
(en percentatge)

Mapa 4
Variació empreses registrades. Anoia, 2018
(en percentatge)

1 Argençola	18 Òdena
2 Bellprat	19 Orpí
3 Bruc	20 Piera
4 Cabrera d'Anoia	21 Pobla de Claramunt
5 Calaf	22 Prats de Rei
6 Calonge de Segarra	23 Pujalt
7 Capellades	24 Rubió
8 Carme	25 Sant Martí de Tous
9 Castellfollit de Riubregós	26 Sant Martí Sesgueioles
10 Castellolí	27 Sant Pere Sallavinera
11 Copons	28 Santa Margarida de Montbui
12 Hostalet de Pierola	29 Santa Maria de Miralles
13 Igualada	30 Torre de Claramunt
14 Jorba	31 Vallbona d'Anoia
15 Llacuna	32 Veciana
16 Masquefa	33 Vilanova del Camí
17 Montmaneu	

L'atur registrat disminueix a la comarca de l'Anoia un 4,8% al llarg de 2018, el descens de l'atur més baix dels darrers cinc anys.

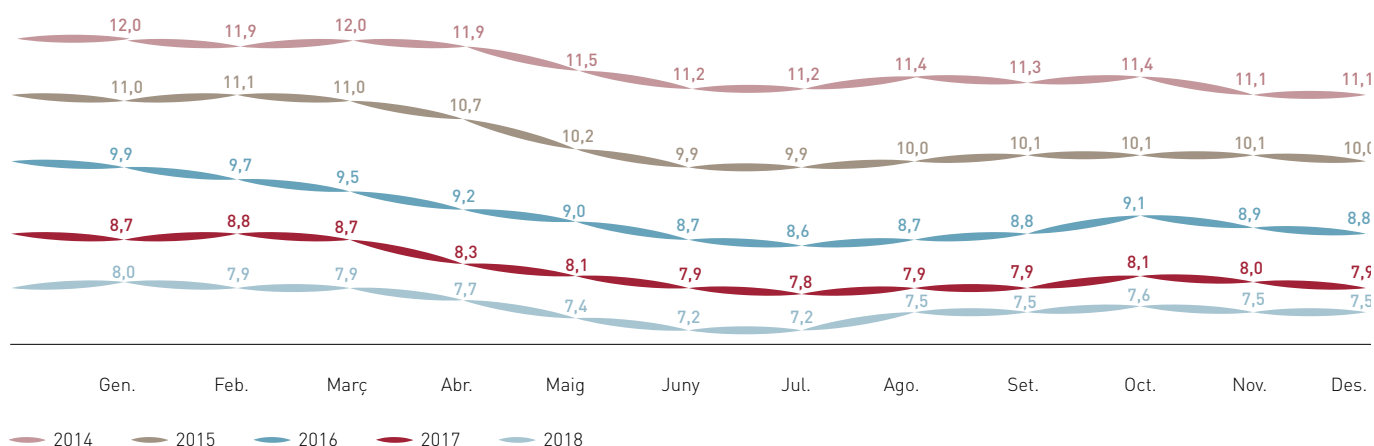
Malgrat reduir la taxa d'atur (13,6%) respecte a l'any anterior, l'Anoia continua com la comarca amb la taxa més alta de la demarcació de Barcelona.

L'evolució de l'atur registrat (vegeu el gràfic 8) segueix la tendència decreixent dels darrers anys. El 2018 disminueix un 4,8% (-383), un 4% en els homes i un 5,4% en les dones. Així doncs, a final del 2018 hi ha 7.545 persones aturades registrades a la comarca, el 2,7% del total de les dotze comarques barcelonines.

La taxa d'atur registral és del 13,6%, i segueix sent la més alta de les dotze comarques barcelonines, tres punts per sobre de la taxa mitjana de la demarcació (10,5%). Respecte a l'any anterior, la disminució de la taxa és de 0,9 punts. La taxa d'atur femenina és del 16,9%, 1,2 punts inferior a la de l'any anterior i 4,5 punts superior a la mitjana provincial (12,2%). La taxa masculina se situa en 10,6%, 0,9 punts inferior a la de l'any anterior i 1,7 punts per sobre de la mitjana de la demarcació (8,9%).

Per edat, el 8,2% és menor de 25 anys, el major pes de la demarcació; el 39,1% té entre 25 anys i 44 anys, i el 52,7% té més de 45 anys. Interanualment, tots els grups d'edat redueixen l'atur, excepte els menors de 25 anys que pugen un 6,2%. Per sectors d'activitat, el 64,8% de les persones aturades pertanyen al sector serveis; el 17,7%, a la indústria; el 6,2%, a la construcció; el 2,2%, a l'agricultura i el 9,1%, al grup sense ocupació anterior (SOA). Respecte al 2017, cal destacar la reducció d'un 12,5% a la construcció i d'un 12,7% a l'agricultura.

Gràfic 8
Comparació de l'evolució mensual de las persones aturades registrades. Anoia, 2014-2018 (en milers)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

La baixada de l'atur es manifesta en la majoria dels nivells formatius, excepte en els programes de formació professional (1,45%). Destaca la reducció en l'educació general (201 aturats menys) i en els universitaris de primer cicle (-44). L'atur de la població estrangera disminueix un 3,3%, i se situa en les 1.124 persones aturades, el 14,9% de l'atur comarcal, un percentatge força inferior a la mitjana de les dotze comarques barcelonines (17,7%). Els aturats nacionals disminueixen un 5,1%, i se situen en 6.421 persones.

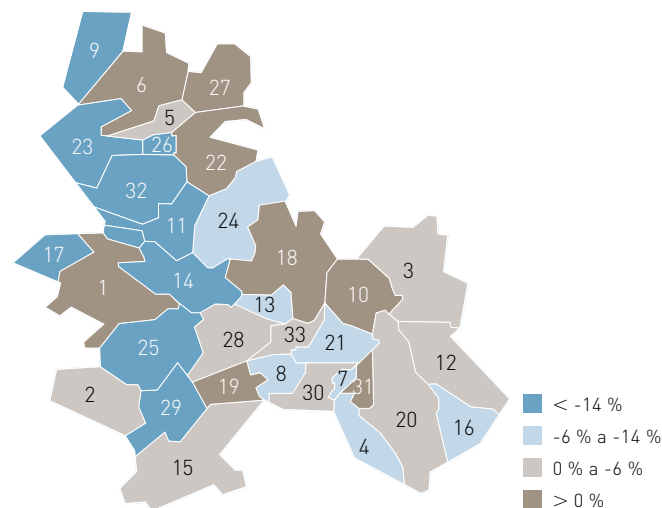
L'atur disminueix en vint-i-tres municipis dels trenta-tres de la comarca (vegeu el mapa 5). Destaquen les reduccions a Capellades (-13,7%), Masquefa (-12,5%) i Igualada (-6,4%). D'entre els municipis amb una taxa d'atur registrat superior a la mitjana comarcal (vegeu el mapa 6) destaquen: Cabrera d'Anoia (20,1%), Santa Margarida de Montbui (18,1%), la Torre de Claramunt (17,5%) i Vilanova del Camí (16,8%). Per contra, les taxes més baixes d'atur es donen en municipis com Sant Martí de Tous (7,5%), el Bruc (9,2%) i Jorba (7,4%).

L'atur disminueix en vint-i-tres municipis dels trenta-tres. La capital, Igualada, té una taxa d'atur del 12,3%.

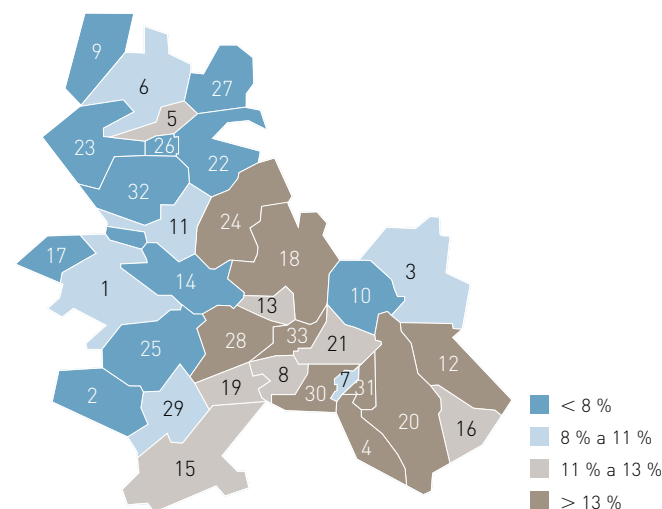
A final del 2018 hi ha concedides 3.918 **prestacions per desocupació**, que suposen una disminució del 3,14% respecte a l'any anterior. La taxa de cobertura es manté per sota del 60%. Per tipologia de prestació, disminueixen en nombre respecte el 2017: un -6,7% les prestacions assistencials i un -21,3% les rendes actives de inserció. Per contra, les prestacions contributives augmenten un 10,9%.

La **contractació laboral** augmenta un 5,2%, variació superior a l'any anterior (1,2%) i similar a la de la demarcació (5,6%). El 2018 se signen 35.454 contractes laborals. Per tipologia, la contractació indefinida augmenta un 11,4%, i la temporal un 4,4%. Per sexe, la contractació masculina augmenta un 7,8% i la femenina un 2,4%. Si ens centrem en l'edat, destaca l'augment de la contractació entre els joves menors de 20 anys (38,7%) i la disminució del 0,7% dels de 30 a 45 anys.

Mapa 5
Variació de l'atur registrat. Anoia, 2018
(en percentatge)

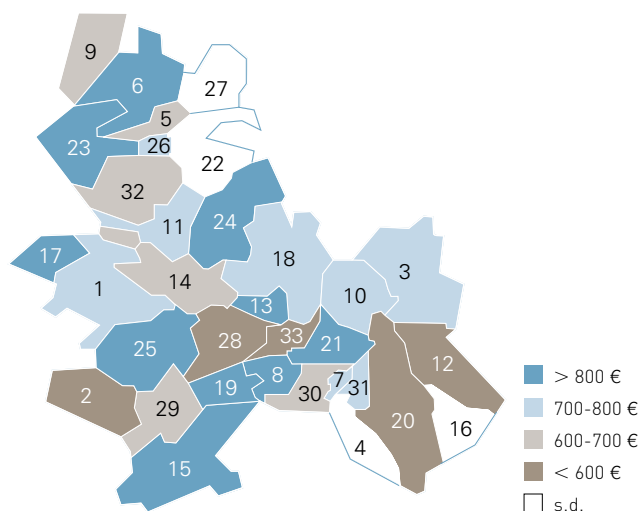

Mapa 6
Taxa d'atur registrat. Anoia, 2018
(en percentatge)

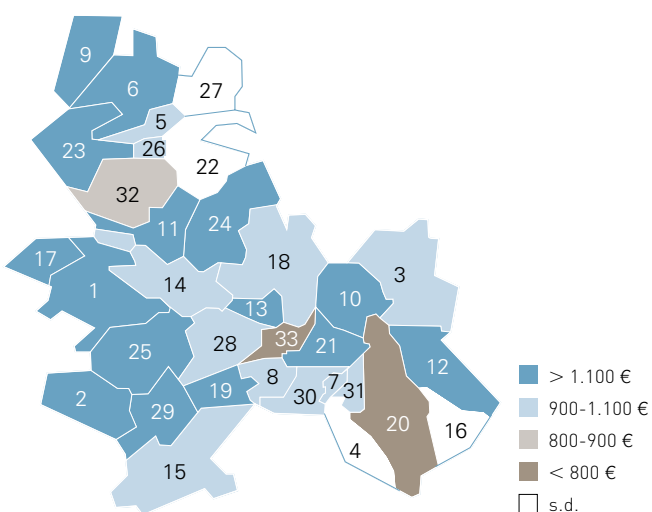

1 Argencola	18 Òdena
2 Bellprat	19 Orpi
3 Bruc	20 Piera
4 Cabrera d'Anoia	21 Pobla de Claramunt
5 Calaf	22 Prats de Rei
6 Calonge de Segarra	23 Pujalt
7 Capellades	24 Rubió
8 Carme	25 Sant Martí de Tous
9 Castellfollit de Riubregós	26 Sant Martí Sesgueioles
10 Castellolí	27 Sant Pere Sallavinera
11 Copons	28 Santa Margarida de Montbui
12 Hostalets de Pierola	29 Santa Maria de Miralles
13 Igualada	30 Torre de Claramunt
14 Jorba	31 Vallbona d'Anoia
15 Llacuna	32 Veciana
16 Masquefa	33 Vilanova del Camí
17 Montmaneu	

Mapa 7
Ingressos tributaris per habitant. Anoia, 2018
 (en euros)

Mapa 8
Despeses corrents per habitant. Anoia, 2018
 (en euros)

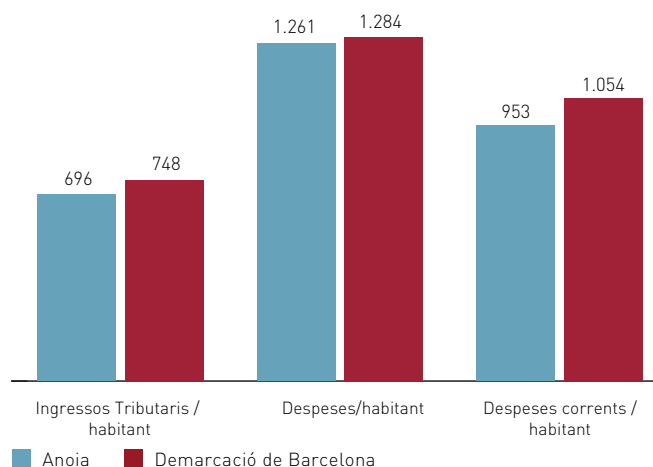
1 Argençola	18 Òdena
2 Bellprat	19 Orpí
3 Bruc	20 Piera
4 Cabrera d'Anoia	21 Pobla de Claramunt
5 Calaf	22 Prats de Rei
6 Calonge de Segarra	23 Pujalt
7 Capellades	24 Rubió
8 Carme	25 Sant Martí de Tous
9 Castellfollit de Riubregós	26 Sant Martí Sesgueioles
10 Castellolí	27 Sant Pere Sallavinera
11 Copons	28 Santa Margarida de Montbui
12 Hostalets de Pierola	29 Santa Maria de Miralles
13 Igualada	30 Torre de Claramunt
14 Jorba	31 Vallbona d'Anoia
15 Llacuna	32 Veciana
16 Masquefa	33 Vilanova del Camí
17 Montmaneu	

En relació amb les **finances públiques**, el pressupost inicial de l'exercici 2018 augmenta un 4,2% respecte al 2017 pel que fa als ingressos i un 3,6% en les despeses, per sobre la demarcació que creix un 2,1% tant en els ingressos com en les despeses. Per habitant, a l'Anoia les despeses suposen 1.261 euros; les despeses corrents, 953 euros, i les despeses d'inversió, 233 euros. En dos dels tres conceptes la comarca es troba per sota de la demarcació: en despeses per habitant (1.284) i en despeses corrents (1.054). En canvi en despeses d'inversió, la demarcació es troba per sota (166). Els ingressos corrents suposen 1.053 euros per habitant, amb 696 d'ingressos tributaris, xifres inferiors a la demarcació (1.180 i 748 respectivament).

En la distribució municipal dels ingressos tributaris (vegeu el mapa 7), destaca la ràtio d'euros/habitant en els municipis de Pujalt (2.248), Rubió (1.677) i Montmaneu (1.277). Pel que fa a les despeses corrents (vegeu el mapa 8), només sis municipis es troben per sobre els 1.000 euros (no disposem de dades dels municipis de Cabrera d'Anoia, Masquefa, Prats de Rei i Sant Pere Sallavinera) Pujalt (3.626), Rubió (2.203), Montmaneu (1.944), Sant Martí de Tous (1.022), la Pobla de Claramunt (1.017) i la Llacuna (1.002).

L'Anoia és la segona comarca amb més inversió per habitant (233 euros), només per darrere del Berguedà (494).

Gràfic 9
Finances públiques, 2018 (ratios euro per habitant)

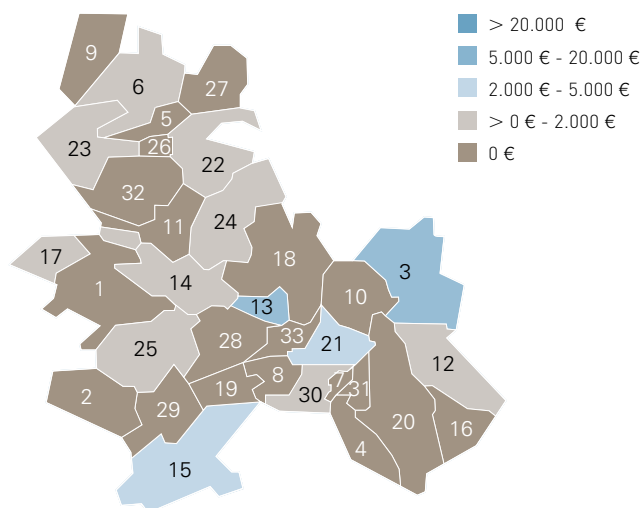
Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Ministeri d'Hisenda i Funció Pública

L'oferta de places **turístiques** a la comarca de l'Anoia es manté estable respecte l'any passat, excepte en habitatges d'ús turístic (HUT) que ha augmentat un 19,6% en nombre de places (66 places noves). Els establiments hotelers representen quasi el 41% del total de places turístiques ofertes a la comarca, seguits del turisme rural (28% del total) i dels HUT (23% del total).

La comarca ha rebut 12.593 viatgers en establiments de turisme rural, que han generat 42.766 pernoctacions i un grau d'ocupació del 27,1%. Tot i que aquestes dades no es poden comparar amb els anys anteriors, les dades corresponents a la marca turística de Paisatges de Barcelona, que engloba l'Anoia, Osona, el Bages i el Moianès, poden servir de referent. Paisatges de Barcelona ha registrat un total de 214.400 turistes, 390.400 pernoctacions i un grau d'ocupació del 44,1% en establiments hotelers; 44.700 turistes, 113.600 pernoctacions i 39,1% d'ocupació en càmpings; i 63.500 turistes i 156.000 pernoctacions i 22,7% d'ocupació en establiments de turisme rural.

En relació a la recaptació de la taxa turística, l'Anoia decreix un 3,8% en l'import recaptat i registra un total de 27.546 euros, dada que representa un 0,4% del total de la recaptació de l'Entorn de Barcelona.

Mapa 9
Recaptació de l'impost sobre les estades en establiments turístics. Anoia, 2018 (en euros)

Font: Elaboració pròpia a partir de la Direcció General de Turisme

Tot i que l'oferta turística tradicional de l'Anoia es manté estable, l'oferta de places d'habitatges d'ús turístic (HUT) segueix augmentant.

Quadre 1
Indicadors d'evolució turística a l'Anoia, 2017-2018

	Anoia			Entorn de Barcelona*		
	2017	2018	% var. 2017-2018**	2017	2018	% var. 2017-2018**
Places en establiments hotelers	695	695	0,0	63.959	64.082	0,2
Places en càmpings	90	90	0,0	44.343	44.352	0,0
Places en establiments de turisme rural	472	472	0,0	5.063	5.310	4,9
Places en apartaments	44	44	0,0	2.213	2.412	9,0
Places en HUTs	336	402	19,6	35.726	44.787	25,4
Viatgers allotjats en establiments hotelers	nd	nd	nd	4.036.350	3.861.281	-4,3
Viatgers allotjats en càmpings	nd	nd	nd	719.560	711.975	-1,1
Viatgers allotjats en establiments de turisme rural	nd	12.593	nd	128.879	144.341	12,0
Pernoctacions en establiments hotelers	nd	nd	nd	11.603.227	11.091.691	-4,4
Pernoctacions en càmpings	nd	nd	nd	2.775.656	2.725.156	-1,8
Pernoctacions en establiments de turisme rural	nd	42.766	nd	367.668	365.054	-0,7
Grau d'ocupació hotelera (per hab., en %)	nd	nd	nd	75,7	74,8	-0,9
Grau d'ocupació en càmpings (per parcel·la, en %)	nd	nd	nd	47,6	46,7	-0,9
Grau d'ocupació en els establiments de turisme rural (per hab., en %)	nd	27,1	nd	25,1	26,2	1,1
Impost sobre les Estades en Establiments Turístics (euros)****	28.645	27.546	-3,8	6.792.848	6.725.077	-1,0

*Demarcació de Barcelona sense el Barcelonès, a excepció del grau d'ocupació hotelera **La variació en el grau d'ocupació és en punts percentuals
 Places en HUTs estimades segons criteri de la Direcció General de Turisme * Import anual calculat sobre 1T, 2T, 3T 2018 i 4T 2017. Comparació amb el mateix període de l'any anterior nd: Dada no disponible nc: Dada no comparable
 Font: Laboratori de Turisme de la Diputació de Barcelona a partir de l'Idescat i la Direcció General de Turisme.

Quadre 2

Enquesta d'hàbits de consum i compra. Localització de la compra*. Anoia, 2019

	Barri de residència	Altres barris o zones del municipi	Fora del municipi	Per internet	Índex d'atracció i pèrdues**
Alimentació fresca	62,8%	31,0%	27,7%	1,5%	103,55%
Resta alimentació	60,4%	28,8%	25,7%	1,1%	107,14%
Altres productes quotidians no alimentaris	58,3%	27,6%	27,3%	2,8%	103,59%
Equipament persona	21,9%	29,3%	65,9%	17,0%	52,15%
Equipament de la llar	22,7%	29,6%	53,1%	13,7%	68,53%

Quadre 2b

Enquesta d'hàbits de consum i compra. Valoració de l'oferta comercial***. Anoia, 2017-2019

	2017	2019	% var. 2017-2019
Valoració global	6,26	6,30	0,6%
Els preus	6,13	6,33	3,3%
La varietat de l'oferta comercial	6,40	6,26	-2,2%
Qualitat oferta comercial	6,97	6,83	-2,0%
L'oferta en restaurants, cafeteries i bars	6,61	6,53	-1,2%
La varietat de l'oferta en oci	4,39	3,83	-12,8%

* Resultat en percentatge de casos, sumen més del 100%

** Valors superiors a 100% indiquen guanys i els inferiors pèrdues.

***Puntuació de 0 a 10

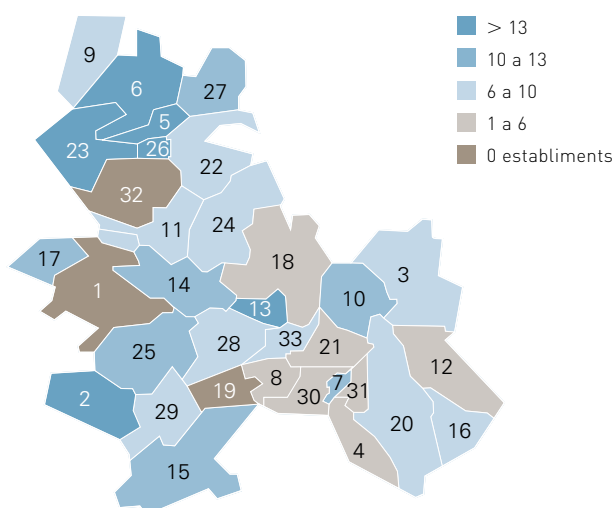
Font: Enquesta d'hàbits de consum i compra a la província de Barcelona 2017-2019, Gerència de Serveis de Comerç de la Diputació de Barcelona

A la comarca s'han comptabilitzat un total de 1.367 establiments **comercials** amb un resultat de 11,48 establiments per cada mil habitants (a la província l'indicador varia entre els 11,02 i 16,06). El nombre total d'emplaçaments de les activitats comercials, així com la superfície total, s'ha mantingut estable segons les dades extretes del Cens d'Establiments de Catalunya (CECC), gener de 2017 i 2018.

L'Anoia és la segona comarca amb l'índex més alt de la província de Barcelona en quant a la dimensió de l'establiment comercial mitjà, mesurat en superfície per establiment, amb un valor de 163 m² (la mitjana provincial és de 139,35 m²/establiment).

Mapa 10

Nombre d'establiments comercials per 1.000 habitants. Anoia, 2018

Font: Cens d'establiments comercials de Catalunya (CECC)

Estabilitat del nombre d'establiments i de la superfície total de venda comercial .

Pel que fa als últims resultats de l'Enquesta d'hàbits de consum i compra a la comarca, on el 36,80% i el 22,7% dels enquestats són els responsables de compra de les llars conformades per parelles amb o sense fills, el 20,40% llars unipersonals i el 69,7% són dones, la valoració de l'oferta comercial al municipi de residència és d'un 6,30 sobre 10 (la mitjana provincial és del 7,15).

En quant a l'Índex d'atracció i pèrdues que es presenta al quadre superior, s'observa una certa capacitat d'atracció de compra per als productes quotidians amb uns percentatges superiors al 100%. En aquests casos, el teixit comercial municipal és capaç d'atreure més dels compradors que perd. Contràriament, en el cas de l'equipament de la llar i especialment per l'equipament de la persona, l'índex evidencia la pèrdua de compradors. Per aquest últim cas, cal destacar que el percentatge de compra per internet és d'un 17%, el més alt de les comarques de la demarcació.

Mapa de projectes estratègics locals de l'Anoia

Igualada Leather Clúster Barcelona

Igualada té més de set segles d'història en l'adob de pells. Una trentena d'indústries s'han convertit en referent mundial per l'alta qualitat dels productes que fabriquen. Exporten el 70% de la producció a les principals marques internacionals del món del luxe. L'Ajuntament i el gremi d'adobers de la ciutat impulsen units el projecte «Igualada, capital europea de la pell de qualitat», una iniciativa per fer més competitiu aquest àmbit industrial i consolidar-lo. Consisteix a servir eines per a la innovació, la inversió, la formació de talent, la internacionalització i el creixement de les plantes de producció.

Igualada Fashion Lab

L'Igualada Fashion Lab és un projecte d'especialització i competitivitat territorial (PECT) cofinançat a través del Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER). Aquest projecte té l'objectiu de crear un centre neuràlgic d'innovació i de relançament de les indústries del disseny a la comarca. Algunes de les actuacions que s'estan duent a terme gràcies al desenvolupament del lab són el suport a la internacionalització de les indústries del disseny, la creació de l'IGD Fashion Hub –un espai equipat per a recolzar la competitivitat i el creixement del Clúster Tèxtil i Moda de l'Anoia, integrant formació tècnica i creativa, tecnologia i serveis en un espai comú– i la posada en marxa d'una Oficina de Promoció de les Capacitats Industrials de la Comarca, que ajudarà a atreure marques i distribuïdors i a promocionar el potencial de la fabricació local.

Inter-Tex

El projecte Inter-Tex està finançat pel Programa de Cooperació Transnacional de l'Espai Sud-oest Europeu (INTERREG-SUDOE), que dona suport al desenvolupament regional a través de projectes transnacionals cofinançats pel FEDER. Inter-Tex cerca incrementar la capacitat d'internacionalització de les pimes del sector tèxtil i confecció. A través d'aquest projecte, 150 pimes estan testejant diverses eines pilot per fomentar la seva internacionalització conjunta, com la creació de plataformes comercials en diferents mercats, la participació en fires o l'organització de *trade-shows* de promoció. La coordinació és realitzada per l'Ajuntament d'Igualada i compta amb la participació d'altres socis catalans, de l'estat espanyol, Portugal i del sud de França.

Campus Motor Anoia

El Campus Motor Anoia és una aposta per la diferenciació i l'especialització com a revulsiu per contribuir a accelerar l'economia de la comarca fomentant els sectors emergents, potenciant la formació i augmentant les oportunitats d'accés al mercat de treball. És un centre especialitzat en l'organització d'esdeveniments posant una sèrie d'espais modulars al servei de les empreses del sector del motor, aeronàutic i d'energies renovables perquè hi puguin fer projectes de recerca i desenvolupament, o bé organitzar-hi tot tipus d'activitats. Els eixos del projecte són motor, esport i sostenibilitat. La iniciativa és del Consell Comarcal amb múltiples aliances públiques i privades.

Reinmet

Es tracta d'un projecte impulsat per la Mancomunitat de la Conca d'Òdena amb l'objectiu de recuperar la capacitat professional i la capacitat productiva en tasques d'especialització per donar suport a la reindustrialització en el sector del metall. El projecte inclou tres fases: una de concertació institucional territorial i sectorial, una d'enfortiment del model industrial local (detecció de necessitats i concreció de les condicions del projecte) per, finalment, treballar en la retenció de talent i desenvolupament competencial. El projecte està generant una dinàmica de concertació que pot ser utilitzada en qualsevol SPL del territori i que pot servir com a exemple d'altres iniciatives futures semblants, com a mostra de bona pràctica en el sector.

Laboratori de Turisme Sostenible

Impulsada conjuntament per l'Ajuntament d'Igualada i l'empresa Airbnb, aquesta iniciativa vol fer d'Igualada el primer laboratori de turisme sostenible al món. El projecte consisteix en un programa d'activitats participatives i una plataforma de coneixement internacional per impulsar el turisme sostenible. L'objectiu és que una ciutat i una comarca que ara no són eminentment turístiques aprenguin a potenciar els propis atractius i esdevinguin una referència del turisme sostenible. Així, el laboratori és una eina per impulsar el turisme d'una manera participativa, acordada amb els agents locals, i que al mateix temps tingui un impacte positiu a les comunitats i l'entorn.

4D Health: innovació i recerca en seguretat del pacient

Aquest projecte, que ha de situar la capital de l'Anoia com un referent del sector en l'àmbit internacional, reutilitza l'antic Hospital d'Igualada i hi ubica una nova activitat també lligada a la salut. El 4D Health és un centre d'innovació per a la simulació en salut que permet augmentar la seguretat dels pacients i prevenir els errors en salut a través de l'entrenament dels professionals en situacions gairebé reals, però sense risc per a les persones. El 4D Health està estretament lligat a la formació, i s'obre a una àmplia gamma de professionals de la salut i la innovació, la tecnològica i la no tecnològica. L'equipament es configura com un catalitzador d'activitats econòmiques intenses en coneixement.

Comarca de les rutes

Partint de l'oferta turística, àmplia i diferenciada, es posiciona l'Anoia com a espai de referència de les rutes. En aquest sentit, es treballa per enllaçar els diferents punts d'interès de la comarca per articular els anomenats dominis transitables. Amb aquest projecte el territori ha d'esdevenir un referent en l'organització i la promoció de rutes, explotar les propostes existents i treballar en xarxa amb tots els sectors. Les tipologies de les rutes són de lleure, culturals i comercials. Com a exemple, s'han posat en marxa les Paleorutes als Hostalets de Pierola.

Anoia Activa

Coliderat pel Consell Comarcal de l'Anoia i l'Ajuntament d'Igualada, Anoia Activa és un projecte que té com a objectiu dinamitzar el territori, reduir la desocupació i millorar la competitivitat de les empreses. Durant aquest any s'han realitzat diferents actuacions per donar resposta a la problemàtica de la comarca: accions formatives per als demandants d'ocupació, dispositius d'inserció sociolaboral de col·lectius amb dificultats especials, així com l'impuls del programa Atenea, de foment de la inserció laboral de les dones amb un alt perfil formatiu, i foment de la Responsabilitat Social Empresarial, entre d'altres.

OTL Anoia, dispositiu d'inserció laboral especialitzat en salut mental

L'Oficina Tècnica Laboral (OTL) Anoia és un dispositiu d'inserció laboral, d'abast supramunicipal, gestionat per l'Ajuntament d'Igualada integrat a la Xarxa d'Oficines Tècniques Laborals de la Diputació de Barcelona, així com al Sistema Públic Local d'Ocupació de la demarcació de Barcelona, que complementa l'activitat dels Serveis Locals d'Ocupació d'Igualada i comarca. Aquesta Oficina va entrar en funcionament l'any 2018 i el seu objectiu és reduir els obstacles que dificulten la inserció i permanència al mercat de treball de persones amb diagnòstic de trastorn de salut mental. El dispositiu aplica una metodologia de treball específica adaptada a les necessitats de les persones amb problemes de salut mental, i contempla diferents accions de capacitació i d'acompanyament en el procés d'inserció, (assessorament individualitzat, accions grupals i elaboració d'itineraris) i seguiment post-inserció. S'adreça a totes aquelles persones amb un diagnòstic de trastorn mental, en tractament medicósanitari i estabilitzades.

Recull estadístic. Anoia

	Anoia		Demarcació Barcelona		Variació 2017-2018		Pes Anoia/ Demarcació	
	2017	2018	2017	2018	Anoia	Demarcació	2017	2018
Entorn								
Nombre de municipis		33		311				10,6%
Superfície total (km²)		866,3		7.726,4				11,2%
Superfície mitjana municipal (km²)		26,3		24,8				nc
Demografia								
Població Total	118.277	119.089	5.576.037	5.609.350	0,7%	0,6%	2,1%	2,1%
Densitat (hab/km²)	137	137	722	726	0,7%	0,6%	nc	nc
Homes	59.370	59.799	2.718.621	2.733.466	0,7%	0,5%	2,2%	2,2%
Dones	58.907	59.290	2.857.416	2.875.884	0,7%	0,6%	2,1%	2,1%
Població de menys de 16 anys	21.643	21.562	915.587	914.938	-0,4%	-0,1%	2,4%	2,4%
Població potencialment activa (16-64)	75.655	76.096	3.621.380	3.640.005	0,6%	0,5%	2,1%	2,1%
Població de 65 anys i més	20.979	21.431	1.039.070	1.054.407	2,2%	1,5%	2,0%	2,0%
Projecció Població 2018-2026	119.129	124.489	5.571.966	5.866.767	4,5%	5,3%	2,1%	2,1%
Pob. resident a l'estranger	2.726	2.934	220.660	234.423	7,6%	6,2%	1,2%	1,3%
Índex de dependència global	56,3	56,5	54,0	54,1	0,2	0,1	nc	nc
Índex d'envelliment	96,9	99,4	113,5	115,2	2,5	1,8	nc	nc
Nacionalitat espanyola	109.238	109.805	4.864.723	4.865.569	0,5%	0,0%	2,2%	2,3%
Nacionalitat estrangera	9.039	9.284	711.314	743.781	2,7%	4,6%	1,3%	1,2%
Taxa d'estrangeria total	7,6%	7,8%	12,8%	13,3%	0,2pp	0,5pp	nc	nc
Taxa d'estrangeria extracomunitaria	6,1%	6,3%	9,7%	10,1%	0,2pp	0,4pp	nc	nc
Població de menys de 16 anys	1.804	1.750	111.138	114.753	-3,0%	3,3%	1,6%	1,5%
Població potencialment activa (16-64)	6.985	7.230	577.682	604.336	3,5%	4,6%	1,2%	1,2%
Població de 65 anys i més	250	304	22.494	24.692	21,6%	9,8%	1,1%	1,2%
Àfrica	4.644	4.677	160.369	162.850	0,7%	1,5%	2,9%	2,9%
Amèrica	1.354	1.487	206.669	221.620	9,8%	7,2%	0,7%	0,7%
Àsia	744	807	130.534	136.198	8,5%	4,3%	0,6%	0,6%
Europa	2.291	2.307	212.938	222.319	0,7%	4,4%	1,1%	1,0%
Unió Europea	1.860	1.771	164.824	168.912	-4,8%	2,5%	1,1%	1,0%
Resta del món	6	6	804	794	0,0%	-1,2%	0,7%	0,8%
5 principals nacionalitats (comarca)	5.974	6.080	228.509	236.500	1,8%	3,5%	2,6%	2,6%
Marroc	4.102	4.139	119.779	121.931	0,9%	1,8%	3,4%	3,4%
Romania	977	972	48.464	50.507	-0,5%	4,2%	2,0%	1,9%
Xina	409	425	44.199	47.925	3,9%	8,4%	0,9%	0,9%
Pakistan	261	308	5.368	5.292	18,0%	-1,4%	4,9%	5,8%
Itàlia	225	236	10.699	10.845	4,9%	1,4%	2,1%	2,2%
Activitat econòmica								
Nombre d'empreses	3.258	3.230	185.911	187.341	-0,9%	0,8%	1,8%	1,7%
Agricultura	51	52	782	800	2,0%	2,3%	6,5%	6,5%
Indústria	591	586	18.778	18.590	-0,8%	-1,0%	3,1%	3,2%
Construcció	300	308	15.701	16.358	2,7%	4,2%	1,9%	1,9%
Serveis	2.316	2.284	150.650	151.593	-1,4%	0,6%	1,5%	1,5%
Dimensió mitjana	7,7	8,1	11,0	11,3	0,4p	0,3p	nc	nc
Agricultura	1,6	1,8	3,4	3,3	0,2p	-0,1p	nc	nc
Indústria	13,8	14,1	16,9	17,5	0,3p	0,5p	nc	nc
Construcció	5,4	5,6	5,5	5,6	0,1p	0,2p	nc	nc
Serveis	6,6	7,0	10,9	11,2	0,4p	0,3p	nc	nc
10 Principals sectors d'activitat	5.234	5.821	278.572	283.734	11,2%	1,9%	1,9%	2,1%
Comerç detall, exc. vehicles motor	545	530	27.780	27.330	-2,8%	-1,6%	2,0%	1,9%
Serveis de menjar i begudes	304	285	17.396	17.586	-6,3%	1,1%	1,7%	1,6%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	202	194	15.142	15.140	-4,0%	0,0%	1,3%	1,3%
Activitats especialitzades construcció	182	184	9.202	9.426	1,1%	2,4%	2,0%	2,0%
Educació	120	120	5.895	5.955	0,0%	1,0%	2,0%	2,0%
Altres activitats de serveis personals	111	119	7.496	7.543	7,2%	0,6%	1,5%	1,6%
Construcció d'immobles	113	116	6.062	6.480	2,7%	6,9%	1,9%	1,8%
Venda i reparació de vehicles motor	114	113	4.418	4.301	-0,9%	-2,6%	2,6%	2,6%
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	115	111	2.043	2.051	-3,5%	0,4%	5,6%	5,4%
Transport terrestre i per canonades	101	104	6.000	6.116	3,0%	1,9%	1,7%	1,7%
Compravenda d'Habitatges	1.109	1.315	59.046	60.602	18,6%	2,6%	1,9%	2,2%
Habitatge lliure	1.106	1.309	57.726	59.321	18,4%	2,8%	1,9%	2,2%
Habitatge protegit	3	6	1.320	1.281	100,0%	-3,0%	0,2%	0,5%
Habitatge nou	36	59	4.522	4.980	63,9%	10,1%	0,8%	1,2%
Habitatge usat	1.073	1.256	54.524	55.622	17,1%	2,0%	2,0%	2,3%

Recull estadístic. Anoia (Continuació)

	Anoia		Demarcació Barcelona		Variació 2017-2018		Pes	
	2017	2018	2017	2018	Anoia	Demarcació	2017	2018
Mercat de treball								
Població ocupada	46.800	48.450	2.292.806	2.358.040	3,5%	2,8%	2,0%	2,1%
Homes	26.066	26.830	1.202.122	1.235.933	2,9%	2,8%	2,2%	2,2%
Dones	20.734	21.620	1.090.684	1.122.107	4,3%	2,9%	1,9%	1,9%
Nacionals	43.862	45.214	2.002.985	2.038.076	3,1%	1,8%	2,2%	2,2%
Estrangers	2.938	3.236	289.821	319.964	10,1%	10,4%	1,0%	1,0%
Menys de 30 anys	6.949	7.445	355.999	374.270	7,1%	5,1%	2,0%	2,0%
De 30 a 44 anys	19.537	19.447	949.164	944.757	-0,5%	-0,5%	2,1%	2,1%
De 45 a 54 anys	13.067	13.791	616.239	644.210	5,5%	4,5%	2,1%	2,1%
Més de 55 anys	7.247	7.767	371.404	394.803	7,2%	6,3%	2,0%	2,0%
Taxa d'ocupació registrada	61,9%	63,7%	63,3%	64,8%	1,8pp	1,5pp	nc	nc
Llocs de treball	33.034	34.062	2.430.935	2.511.646	3,1%	3,3%	1,4%	1,4%
Agricultura	497	507	8.153	8.127	2,0%	-0,3%	6,1%	6,2%
Indústria	9.179	9.265	351.151	356.307	0,9%	1,5%	2,6%	2,6%
Construcció	2.699	2.831	129.769	137.037	4,9%	5,6%	2,1%	2,1%
Serveis	20.659	21.459	1.941.862	2.010.175	3,9%	3,5%	1,1%	1,1%
Activitats d'alt contingut tecnològic ¹	1.831	1.651	231.270	241.511	-9,8%	4,4%	0,8%	0,7%
Assalariats	25.184	26.137	2.044.003	2.119.653	3,8%	3,7%	1,2%	1,2%
Autònoms	7.850	7.925	386.932	391.993	1,0%	1,3%	2,0%	2,0%
10 Principals sectors d'activitat	17.612	18.060	1.191.776	1.224.361	2,5%	2,7%	1,5%	1,5%
<i>Comerç detall, exc. vehicles motor</i>	3.973	4.056	253.427	256.647	2,1%	1,3%	1,6%	1,6%
<i>Comerç engròs, exc. vehicles motor</i>	1.883	2.011	161.789	165.920	6,8%	2,6%	1,2%	1,2%
<i>Activitats especialitzades construcció</i>	1.825	1.904	83.945	87.546	4,3%	4,3%	2,2%	2,2%
<i>Serveis de menjar i begudes</i>	1.772	1.827	149.542	153.361	3,1%	2,6%	1,2%	1,2%
<i>Activitats sanitàries</i>	1.566	1.597	147.032	151.518	2,0%	3,1%	1,1%	1,1%
<i>Adm. pública, Defensa i SS obligatòria</i>	1.516	1.518	135.454	140.898	0,1%	4,0%	1,1%	1,1%
<i>Educació</i>	1.494	1.488	136.467	140.731	-0,4%	3,1%	1,1%	1,1%
<i>Productes metàl·lics</i>	1.289	1.336	40.072	40.662	3,6%	1,5%	3,2%	3,3%
<i>Indústries del paper</i>	1.244	1.252	8.203	8.325	0,6%	1,5%	15,2%	15,0%
<i>Transport terrestre i per canonades</i>	1.050	1.071	75.845	78.753	2,0%	3,8%	1,4%	1,4%
Persones aturades registrades	7.928	7.545	302.569	284.283	-4,8%	-6,0%	2,6%	2,7%
Homes	3.164	3.037	132.788	123.029	-4,0%	-7,3%	2,4%	2,5%
Dones	4.764	4.508	169.781	161.254	-5,4%	-5,0%	2,8%	2,8%
Nacionals	6.766	6.421	249.149	233.833	-5,1%	-6,1%	2,7%	2,7%
Estrangers	1.162	1.124	53.420	50.450	-3,3%	-5,6%	2,2%	2,2%
Agricultura	189	165	3.288	2.668	-12,7%	-18,9%	5,7%	6,2%
Indústria	1.432	1.333	37.414	34.279	-6,9%	-8,4%	3,8%	3,9%
Construcció	537	470	26.681	23.002	-12,5%	-13,8%	2,0%	2,0%
Serveis	5.052	4.887	215.533	205.515	-3,3%	-4,6%	2,3%	2,4%
Sense ocupació anterior	718	690	19.653	18.819	-3,9%	-4,2%	3,7%	3,7%
Població activa local estimada	54.529	55.455	2.656.868	2.703.919	1,7%	1,8%	2,1%	2,1%
Taxa d'atur registral	14,54%	13,61%	11,39%	10,51%	-0,9pp	-0,9pp	nc	nc
Homes	11,22%	10,56%	9,76%	8,88%	-0,7pp	-0,9pp	nc	nc
Dones	18,09%	16,89%	13,10%	12,23%	-1,2pp	-0,9pp	nc	nc
Nombre total de contractes	33.710	35.454	2.389.366	2.522.789	5,2%	5,6%	1,4%	1,4%
Beneficiaris de prestacions	4.045	3.918	167.617	162.810	-3,1%	-2,9%	2,4%	2,4%
Taxa cobertura prestacions	56,10%	57,16%	59,25%	61,33%	1,1pp	2,1pp	nc	nc
Comerç								
Establiments	1.372	1.367	74.299	72.964	-0,4%	-1,8%	1,8%	1,9%
Sup. Venda [m ²]	223.174	223.444	10.350.337	10.167.256	0,1%	-1,8%	2,2%	2,2%
Establiments/1.000 hab.	11,6	11,5	13,3	13,0	-1,0%	-2,4%	nc	nc
m ² /1.000 hab.	1.887	1.876	1.856	1.813	-0,6%	-2,4%	nc	nc
Sup. Mitjana [m ²]	163	163	139	139	0,2%	0,0%	nc	nc
Turisme								
Places en establiments hotelers	695	695	145.727	147.145	0,0%	1,0%	0,5%	0,5%
Places en càmpings	90	90	44.343	44.352	0,0%	0,0%	0,2%	0,2%
Places en establiments de turisme rural	472	472	5.063	5.310	0,0%	4,9%	9,3%	8,9%
Places en apartaments	44	44	3.483	3.581	0,0%	2,8%	1,3%	1,2%
Places en HUTs ²	336	402	92.857	101.981	nc	nc	0,4%	0,4%
Finances públiques³								
Pressupostos municipals: ingressos	132.044	137.614	6.964.487	7.112.704	4,2%	2,1%	1,9%	1,9%
Pressupostos municipals: despeses	131.877	136.690	6.963.059	7.109.836	3,6%	2,1%	1,9%	1,9%
Deute viu municipal ⁴	57.673	50.801	2.637.930	2.417.953	-11,9%	-8,3%	2,2%	2,1%

1. Es consideren d'alt contingut tecnològic les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta i els serveis de tecnologia alta-punta

2. Places Habitables ús turístic estimades segons la Direcció General de Turisme. 3. Xifres en milers d'euros. 4. Dades de 2016-2017

nd: no disponible. nc: no calculable. p: punts absoluts. pp: punts percentuals.

Vegeu l'apartat de metodologia per a la definició dels indicadors. Per ampliar les dades, consulteu el programa Hermes (www.diba.cat/hermes).

Igualada desenvolupa el “Healthy Destinations Lab”, una aposta per a un turisme més sostenible

Patricia Illa i Borge, quarta tinent d'alcaldia i regidora de Dinamització Econòmica, Ensenyament i Universitats de l'Ajuntament d'Igualada

L'Ajuntament d'Igualada en col·laboració amb l'empresa Airbnb ha implementat el Healthy Destinations Lab. Aquesta iniciativa ha fet que l'Adoberia Bella d'Igualada sigui la seu d'un laboratori de turisme sostenible, iniciativa pionera a nivell internacional.

Innovació local connectada a les agendes globals

La ciutat d'Igualada, en línia amb els objectius de l'Estratègia Europea 2020, té l'objectiu de generar un creixement econòmic intel·ligent, sostenible i integrador. L'Ajuntament té la voluntat de desenvolupar accions d'especialització competitiva que generin innovació i assumeix els objectius de l'estratègia de recerca i innovació per a l'especialització intel·ligent de Catalunya (RIS3CAT). En aquest sentit, Igualada aposta per desenvolupar projectes treballant en la innovació des d'un punt de vista ampli, és a dir, entesa com la generació i implementació d'idees creatives que facilitin actuacions que no formin part de l'activitat habitual de l'administració o els agents del territori.

Igualada també està desenvolupant una política de desenvolupament del territori que s'inspira en els Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030 de Nacions Unides i en l'Agenda Urbana per a la Unió Europea. Ambdues agendes defineixen un model de desenvolupament sostenible de les ciutats basat en la construcció d'aliances estratègiques, el respecte al medi ambient i la participació de la comunitat local.

L'Ajuntament d'Igualada ha finalitzat recentment el seu Pla per al desenvolupament de la gestió i promoció de l'activitat turística, un document que contempla precisament la creació d'un espai per a la reflexió i el desenvolupament d'iniciatives turístiques modernes, basades en les experiències i els valors sostenibles. A més, Igualada ja fa anys que ha apostat per la internacionalització del territori, per aquest motiu la ciutat es va dotar d'un Pla d'Internacionalització l'any 2013. La política d'internacionalització vol fer d'Igualada una ciutat oberta al món amb la vocació de projecció a nivell internacional per desenvolupar les seves potencialitats en els diferents àmbits d'actuació de la ciutat, millorar el seu bon govern i la qualitat de vida de la ciutadania.

En aquest context, doncs, la cooperació amb Airbnb i la creació de Healthy Destinations Lab, s'ha considerat estratègica perquè és una oportunitat de desenvolupament de la planificació turística local. Aquesta col·laboració és alhora una oportunitat de posicionament d'Igualada a nivell català i internacional com a una ciutat que treballa en la innovació per resoldre els seus reptes de desenvolupament urbà.

El Healthy Destinations Lab

El Healthy Destinations Lab consisteix en un programa d'activitats dissenyades especialment per a la capital de l'Anoia i el conjunt de la comarca i una plataforma de coneixement internacional per impulsar el «*healthy tourism*», que podem associar al concepte de turisme sostenible. L'objectiu és que una ciutat i una comarca que ara no són eminentment turístiques, aprenguin a potenciar els propis atractius i esdevinguin una referència del healthy tourism. En aquest sentit, el laboratori és una eina per impulsar el turisme i convertir-lo en una eina de dinamització econòmica del territori, d'una manera participativa i acordada amb els agents locals, i que al mateix temps tingui un impacte positiu a la comunitat i l'entorn. El lab s'ha posat en marxa a Igualada perquè tant la ciutat com la

comarca gaudeixen d'una sèrie d'atributs molt particulars: una geografia propera a un hub de comunicacions; un teixit econòmic, industrial i comercial arrelats; la presència de coneixement gràcies a ser seu universitària; una forta tradició cultural i una reconeguda experiència en l'organització d'esdeveniments internacionals, com el REC.0 o l'European Balloon Festival, entre d'altres. Igualada té una mida i unes característiques que la converteixen en un territori de proves i d'innovació molt adient. Aquest fet no és, però, cap novetat. A Igualada s'hi ha testat l'únic hospital de simulació del sud d'Europa, el 4D Health construït gràcies al finançament dels Fons de Desenvolupament Regional de la Unió Europea.

El Healthy Destinations Lab ha realitzat diverses activitats, com tallers temàtics i activitats de cocreació dirigides per experts, amb l'objectiu d'oferir a amfitrions, empresaris i públic l'oportunitat de millorar les experiències d'hospitalitat i beneficiar, d'aquesta manera, la comunitat local. La primera activitat del lab va consistir en la instal·lació d'un espai efímer durant les festes de Nadal al centre de la ciutat per recollir l'opinió de la ciutadania sobre el turisme i el model turístic que voldrien per la seva ciutat. Gràcies a aquesta acció s'han recollit 31 testimonis i s'ha elaborat un vídeo de resum del mateixos.

Els tallers també han servit per treballar d'una manera participativa l'estratègia de foment del turisme a la ciutat, l'increment de l'oferta d'anuncis d'habitatsges i d'experiències disponibles, i l'ús de les eines digitals per a la promoció turística. Tot el procés del Laboratori de Turisme Sostenible va culminar amb la celebració el 9 de maig de 2019 de l'Igualada New Destinations Summit.

New Destinations Summit

El New Destinations Summit ha estat una jornada amb la finalitat de debatre sobre els reptes del turisme sostenible, la creació de noves destinacions sostenibles (com per exemple Igualada i l'Anoia) i el rol dels emprenedors en el món del turisme. La cimera ha estat un esdeveniment internacional format per panels, xerrades i tallers amb experts internacionals, que van posar en comú les millors experiències de turisme sostenible al món.

El New Destinations Summit ha portat a Igualada desenes d'experts i governants internacionals. Van participar en aquesta iniciativa personalitats com Chris Lehane, responsable de política global i afers públics d'Airbnb; Sandra Howard Taylor, exviceministra de Turisme de Colòmbia; David Scowsill, expresident i CEO del WTTC; Taleb Rifai, exsecretari general del WTTC i Maribel Rodríguez, directora regional d'Europa i l'Amèrica Llatina del WTTC. L'esdeveniment també va comptar amb la representació d'alcaldes i responsables de turisme de ciutats i regions de tot el món.

Balanç i perspectives de futur

Fruit de la col·laboració amb Airbnb, Igualada ha desenvolupat aquesta activitat pionera a nivell internacional que ha convertit la ciutat en un punt de debat i formació sobre turisme sostenible. El Healthy Destinations Lab ha generat un coneixement que fa que compti amb les eines adients per oferir activitats i experiències turístiques integrades i respectuoses amb els elements socials, culturals i ambientals del territori. En definitiva, gràcies a aquesta iniciativa la ciutat està construint una estratègia de foment del turisme sostenible amb potencial d'èxit i generadora de creixement econòmic.

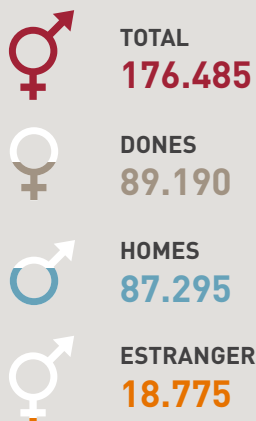

Bages

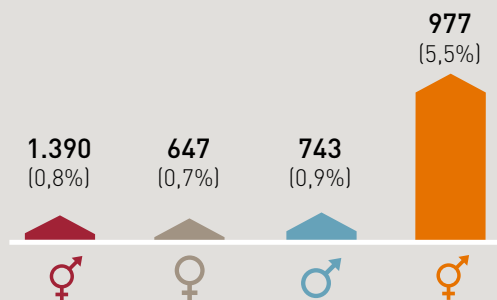
Població, 2018

Bages

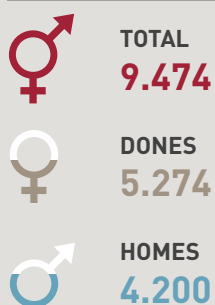

Variació interanual

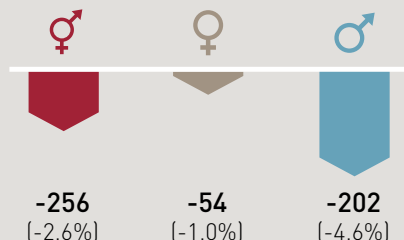

0,8%
La població creix lleugerament

Població aturada registrada, 2018

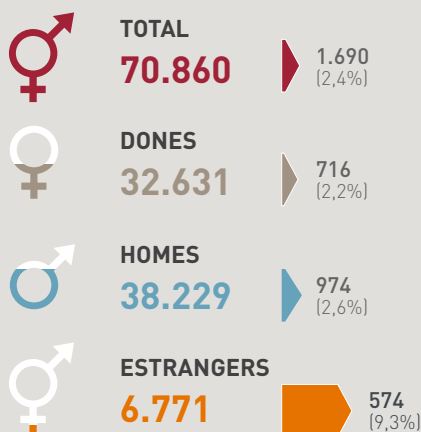

Variació interanual

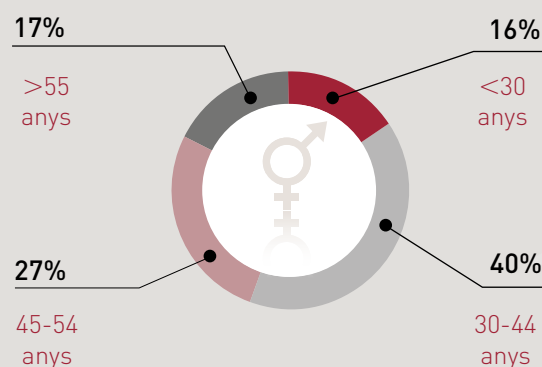

11,6%
Taxa d'atur registral

Població ocupada registrada (residents a la comarca), IVT 2018

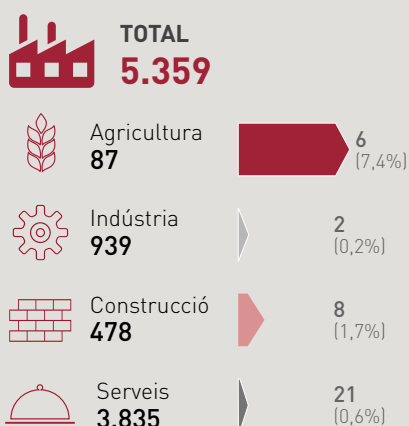

Distribució per edat sobre total d'ocupats (pes %)

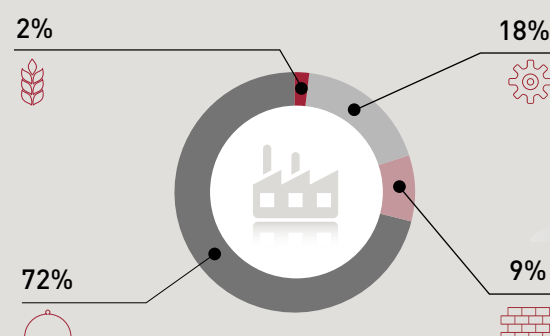

63,5%
Taxa d'ocupació registrada

Empreses de la comarca, IVT 2018

Distribució per sectors (pes %)

0,7%
Augment del nombre d'empreses

Bages

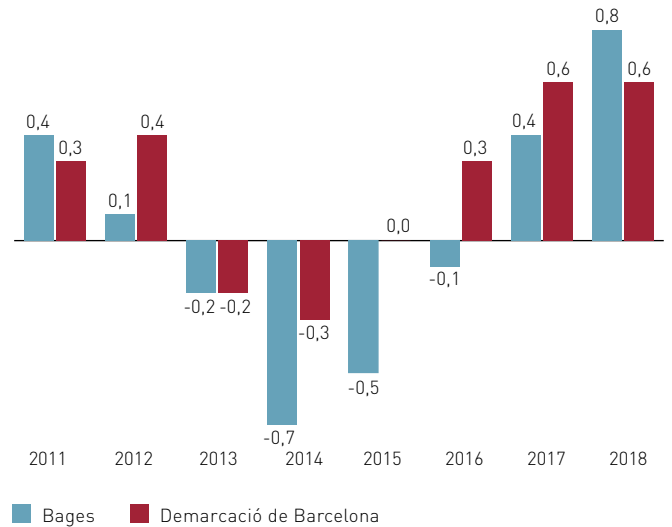
La comarca del Bages té una superfície de 1.092 km², el 14,1% de la superfície de la demarcació de Barcelona, i està integrada per 30 municipis que tenen una superfície mitjana de 36,4 km², la segona més gran de la demarcació i que supera en gairebé 12 km² la mitjana. Manresa n'és la capital.

El Bages és, amb 176.485 habitants, la sisena comarca més poblada de la província, i hi resideix el 3,1% de la **populació** de la demarcació. La població creix un 0,8% respecte a l'any anterior i es converteix en el creixement més important dels últims anys (vegeu el gràfic 1). La població resident a l'estranger augmenta un 7,2% el 2018, fins a arribar a les 5.171 persones. La densitat de població és de 162 hab./km². La capital, Manresa, aglutina el 43,2% (76.250) de la població comarcal. La població ha augmentat en vint-i-tres municipis dels trenta, entre els quals destaquen els creixements de Manresa (1.098) i Sant Fruitós de Bages (81). Per contra, les disminucions més importants s'han produït a Cardona, que continua perdent població (-76), i Balsareny (-35).

El 10,6% de la població comarcal és estrangera (18.775), un valor inferior a la mitjana de la demarcació (13,3%). Interanualment, la població estrangera ha augmentat un 5,5% (977 persones), i en canvi a la província l'increment ha estat del 4,6%. El 80,1% de la població estrangera és extracomunitària, i destaquen els nacionals del Marroc (42,3%), de Romania (12,3%), de la Xina (3,9%), d'Ucraïna (3,5%) i del Senegal (3,2%). Ressalta l'augment de la població ucraïnesa amb un 5,8% i la pèrdua de població xinesa amb un -2,2%, respecte l'any 2017.

El 16,8% de la població és menor de 16 anys (similar al 16,3% provincial) i el 20% té 65 anys o més, un percentatge superior al 18,8% provincial. La població en edat de treballar (vegeu el gràfic 2) representa el 63,2% restant, un percentatge lleugerament per sota del provincial (64,9%). L'índex d'envelliment és de 119, el tercer més alt de la demarcació per darrere del Berguedà i del Barcelonès i per sobre de la mitjana comarcal (115,2). Respecte a la projecció de població, i segons l'escenari mitjà elaborat per l'Idescat, el 2028 al Bages hi haurà un augment del 3%, la tercera comarca que menys augmenta de la demarcació.

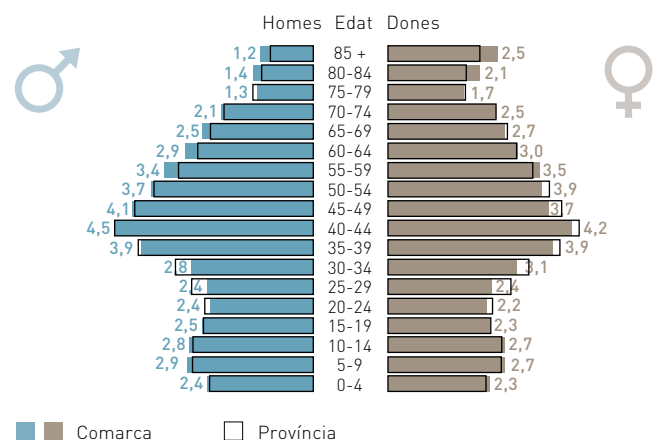
Gràfic 1
Taxes de variació de la població total, 2011-2018 (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

La població major de 65 anys creix prop del 2%, i fa augmentar l'índex d'envelliment fins els 119 punts, per sobre de la demarcació (115).

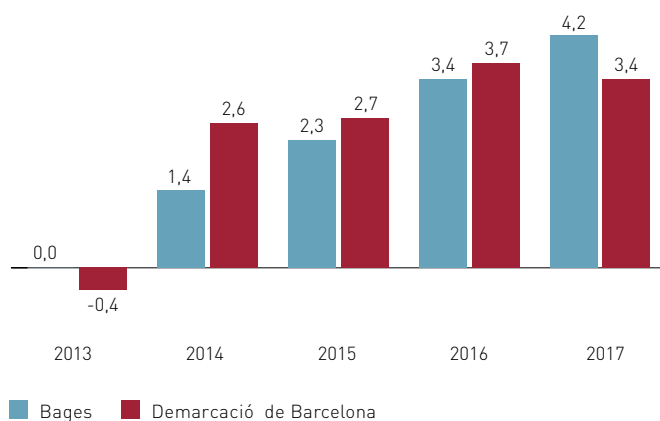
Gràfic 2
Piràmide d'edats del Bages i Província, 2018 (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

Gràfic 3

Taxes de variació real del Valor Afegit Brut (VAB) (en percentatge)

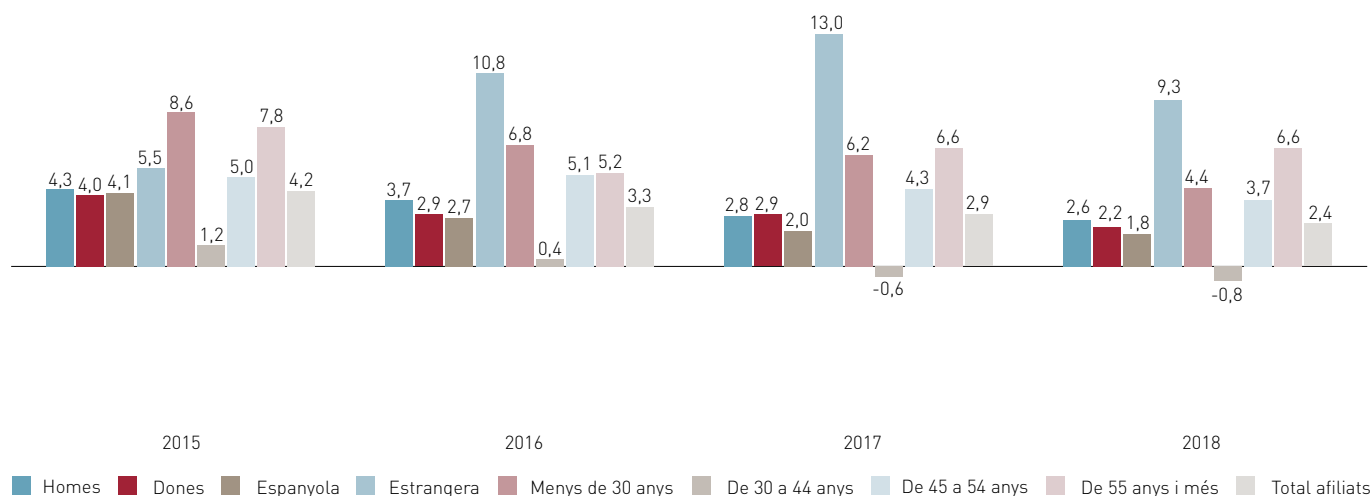

Font: BBVA CX. Anuari Econòmic Comarcal

La població ocupada resident al Bages augmenta un 2,4 l'any 2018 i supera les setanta-mil persones (70.860).

Gràfic 4

Taxes de variació interanual de la població ocupada registrada (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades de l'Idescat

Segons l'*Anuari Econòmic Comarcal 2018*, de BBVA, el **VAB** de la comarca del Bages (vegeu el gràfic 3) experimenta el 2017 un increment del 4,2%, superior al de la mitjana Catalana (3,3%), i al de l'any anterior. Per sectors, el de la indústria va créixer un 5,5%, el de la construcció un 4,1%, el de serveis un 3,4% (aportació al VAB de la comarca el 2016 del 55,5%) i el sector primari, un 1,4%.

A la finalització de l'any 2018, l'**ocupació** registrada de la població resident a la comarca del Bages augmenta un 2,4%, un creixement de 0,5 punts inferior al que es va experimentar l'any anterior i per sota de la mitjana provincial (2,8%). Així, l'any acaba amb 70.860 persones ocupades residents a la comarca, 1.690 més que a l'any anterior.

Per sexe, l'ocupació en els homes creix un 2,6% i en les dones creix un 2,2%. En ambdós casos el creixement és similar a la mitjana de la demarcació, sobretot en el cas dels homes. En nombres absoluts, la comarca assoleix una ocupació masculina de 38.229 ocupats (974 més) i una de femenina de 32.631 dones (716 més). Les dones representen el 46,1% del total de persones ocupades, un percentatge lleugerament inferior al de la demarcació (47,6%).

Pel que fa a la nacionalitat, la població estrangera arriba a 6.771 ocupats (574 més) i l'espanyola, a 64.089 (1.116 més). La variació interanual entre les persones ocupades de nacionalitat estrangera ha estat del 9,3%, inferior a la de l'any anterior (13%). Quant als ocupats nacionals, aquests han experimentat una variació del 1,8%, un percentatge lleugerament superior al de la mitjana de la demarcació (1,75%).

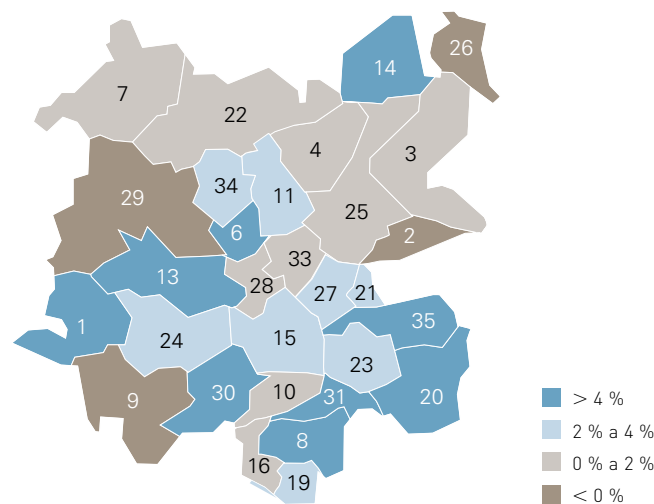
Per edats, 11.186 són menors de 30 anys; 28.197 tenen entre 30 anys i 44 anys; 19.276, entre 45 anys i 54 anys, i 12.201, més de 55 anys. Respecte a l'any anterior, destaca la disminució del (-0,8%) en els ocupats d'entre 30 anys i 44 anys, un augment del 4,4% en els menors de 30 anys i un increment del 6,6% en els de més de 55 anys. Per pes de les edats, la franja de 30 anys a 44 anys representa el 40%. Això, sumat amb la franja de 45 anys a 54 anys (30%), suposa el 70% dels ocupats.

26 dels 30 municipis augmenten la població ocupada resident a la comarca, destacant Sant Vicenç de Castellet amb un 4,1% (144).

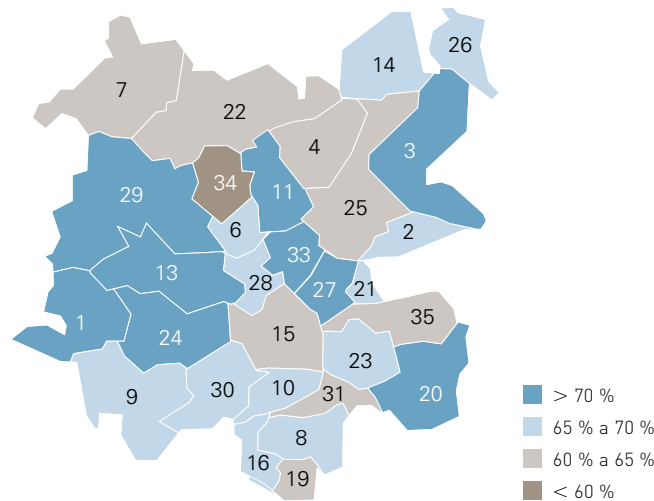
La variació interanual (vegeu el mapa 1) de la població ocupada resident a la comarca registra reduccions en quatre dels trenta municipis: Artés (-0,6%), Sant Feliu Sasserra (-2,3%), Castellfollit del Boix (-2,5%) i Sant Mateu de Bages (-2,7%). Entre els augments destaquen els municipis de Mura (12,4%), Gaià (11,4%), Talamanca (6,9%) i Sant Vicenç de Castellet amb un 4,1%. En nombres absoluts, destaquen amb més increment d'ocupats: Manresa (742 ocupats més) i Sant Vicenç de Castellet (144).

La taxa d'ocupació registrada global de la població en edat de treballar al Bages se situa en el 63,5%, superior a la de l'any passat (62,4%) i lleugerament inferior a la de la demarcació (64,8%). Per municipis (vegeu el mapa 2), vint-i-un municipis dels trenta tenen una taxa d'ocupació superior a la mitjana comarcal (64,8%), entre els quals destaquen Aguilar de Segarra (76,7%), Rajadell (74,4%) i Mura (73,5%). Per contra, Cardona (61,4%), Sant Vicenç de Castellet (61,4%), Manresa (60%), i Súria (58,7%) tenen la menor taxa d'ocupació de la comarca.

Mapa 1
Variació població ocupada registrada. Bages, 2018 (en percentatge)

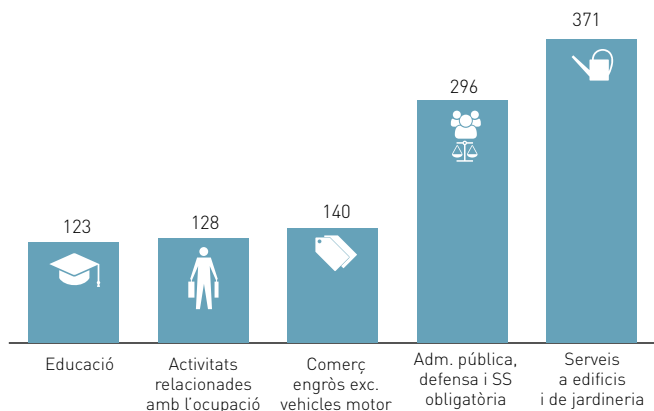

Mapa 2
Taxa d'ocupació registrada. Bages, 2018 (en percentatge)

1 Aguilar de Segarra	20 Mura
2 Artés	21 Navarces
3 Avinyó	22 Navàs
4 Balsareny	23 Pont de Vilomara i Rocafort
6 Callús	24 Rajadell
7 Cardona	25 Sallent
8 Castellsbell i el Vilar	26 Sant Feliu Sasserra
9 Castellfollit del Boix	27 Sant Fruitós de Bages
10 Castellsalí	28 Sant Joan de Vilatorrada
11 Castellsnou de Bages	29 Sant Mateu de Bages
13 Fonollosa	30 Sant Salvador de Guardiola
14 Gaià	31 Sant Vicenç de Castellet
15 Manresa	33 Santpedor
16 Marganell	34 Súria
19 Monistrol de Montserrat	35 Talamanca

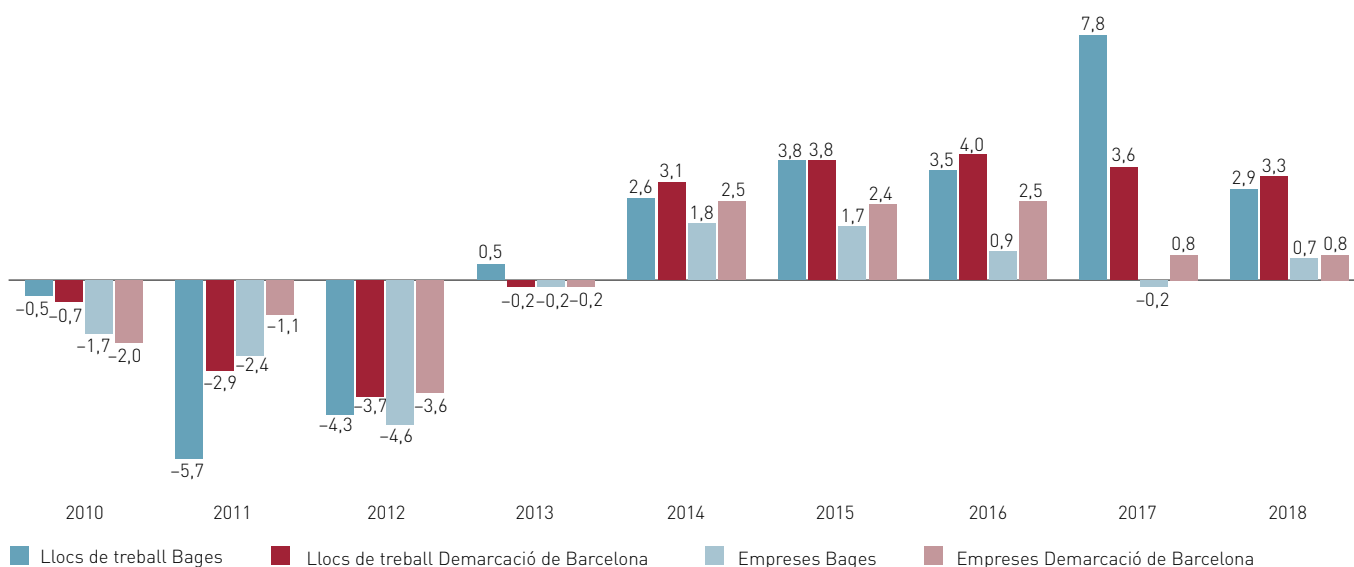
Gràfic 5
Subsectors d'activitat amb més guanys de llocs de treball
Bages, 2018 (absoluts)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

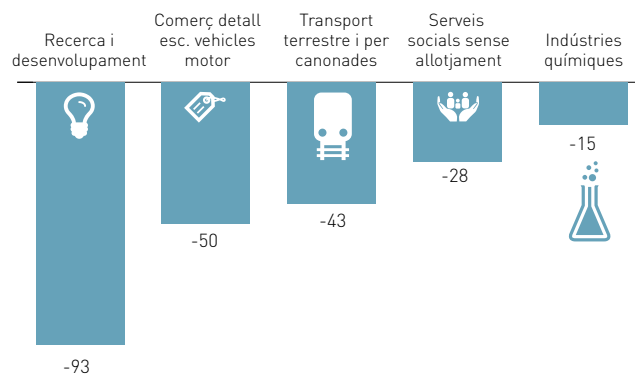
Després del decreixement de l'any 2017 (-0,2%), l'any 2018 les empreses han experimentat un creixement del 0,7%.

Gràfic 7
Taxes de variació interanuals dels llocs de treball i empreses (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Gràfic 6
Subsectors d'activitat amb més pèrdua de llocs de treball
Bages, 2018 (absoluts)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

L'evolució dels **llocs de treball** (professionals de les empreses de la comarca, hi resideixin o no) ha estat positiva amb un creixement del 2,9%, molt inferior al creixement de l'any anterior (7,8%). Cal esmentar que aquesta diferència es deu a que l'any passat van fer la redistribució administrativa dels professors del Departament d'Ensenyament, que abans cotitzaven al Barcelonès. Les empreses creixen un 0,7%, i es situen en 5.339.

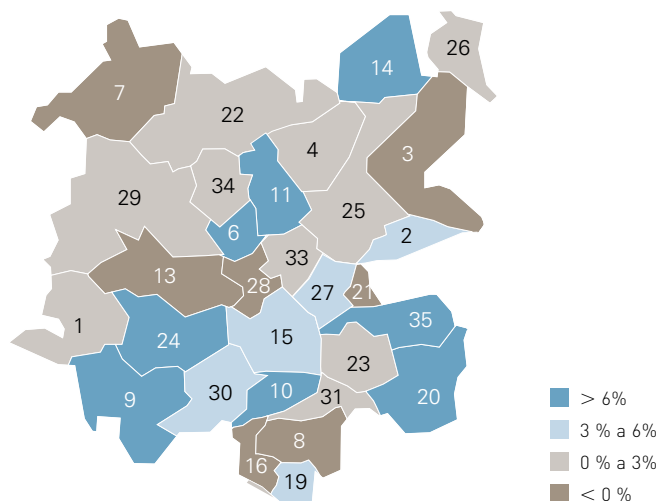
Pel que respecta als assalariats i els autònoms han tingut un creixement del 3,4% i del 0,7% respectivament. Per grans sectors, tots augmenten els llocs de treball, destacant la construcció (4,8%). Dels 10 principals subsectors, només comerç al detall perd (-0,6%), i cal destacar entre els que creixen a l'administració pública (5,4%), l'educació (4,6%), comerç a l'engròs (4,0%) i indústria de productes alimentaris (3,6%). En canvi, en nombres absoluts i si considerem tots els subsectors (vegeu els gràfics 5 i 6), els increments principals es donen en serveis a edificis i jardineria (371), administració pública (296), i comerç a l'engròs (140). I entre els que perden ressalten: recerca i desenvolupament (-93), comerç al detall (-50) i transport terrestre i per canonades (-43).

Es produeix un increment dels llocs de treball en tots els sectors: construcció (4,8%), serveis (2,9%), indústria (2,5%) i agricultura (2,2%).

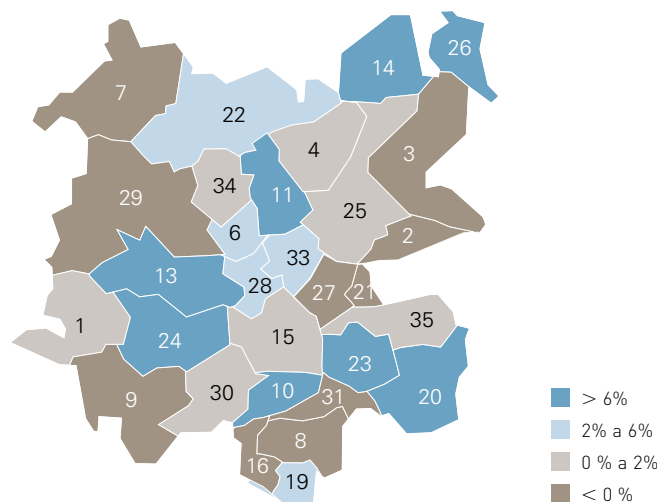
La variació interanual dels llocs de treball (vegeu el mapa 3) registra reduccions en set municipis, però poc significatives. Per contra, destaquem els creixements en llocs de treball a Callús (14,8%), i Castellgalí (8,6%). Pel que fa a les empreses registrades, onze municipis perden empreses, amb Sant Mateu de Bages (-27,8%), Castellfollit del Boix (-18,2%) i Talamanca (-16,7%), com a municipis que més empreses perden percentualment. En nombre absoluts destaquen: Cardona (-15), Navarcles (-6), Balsareny (-6) i Sant Salvador de Guardiola (-6). En canvi, Sallent (15), Navàs (9) i Castellbell i el Vilar (9) ressalten per l'augment del nombre d'empreses.

Segons el Sistema d'Anàlisi de Balanços Ibèrics, el 64% de les 200 primeres empreses en volum de vendes el 2017 són exportadores i/o importadores. L'empresa líder és Denso Barcelona, empresa de fabricació de components per a l'automoció, seguida per l'empresa Iberpotash, dedicada a l'extracció de minerals per a productes químics i fertilitzants. Entre les deu primeres també hi ha empreses de fabricació de components per a l'automoció del grup Gestamp; els escorxadors Matadero Frigorífico Avinyó, Matadero Comarcal del Bages, Matadero Frigorífico del Cardoner i Escorxador Comarcal del Moianès.

Mapa 3
Variació llocs de treball registrats. Bages, 2018
(en percentatge)

Mapa 4
Variació empreses registrades. Bages, 2018
(en percentatge)

1 Aguilar de Segarra	20 Mura
2 Artés	21 Navarcles
3 Avinyó	22 Navàs
4 Balsareny	23 Pont de Vilomara i Rocafort
6 Callús	24 Rajadell
7 Cardona	25 Sallent
8 Castellbell i el Vilar	26 Sant Feliu Sasserra
9 Castellfollit del Boix	27 Sant Fruitós de Bages
10 Castellgalí	28 Sant Joan de Vilatorrada
11 Castelnou de Bages	29 Sant Mateu de Bages
13 Fonollosa	30 Sant Salvador de Guardiola
14 Gaia	31 Sant Vicenç de Castellet
15 Manresa	33 Santpedor
16 Marganell	34 Súria
19 Monistrol de Montserrat	35 Talamanca

L'any 2018 la comarca del Bages és la segona que menys redueix el nombre d'aturats (-2,6%), només superada pel Moianès (-0,8%).

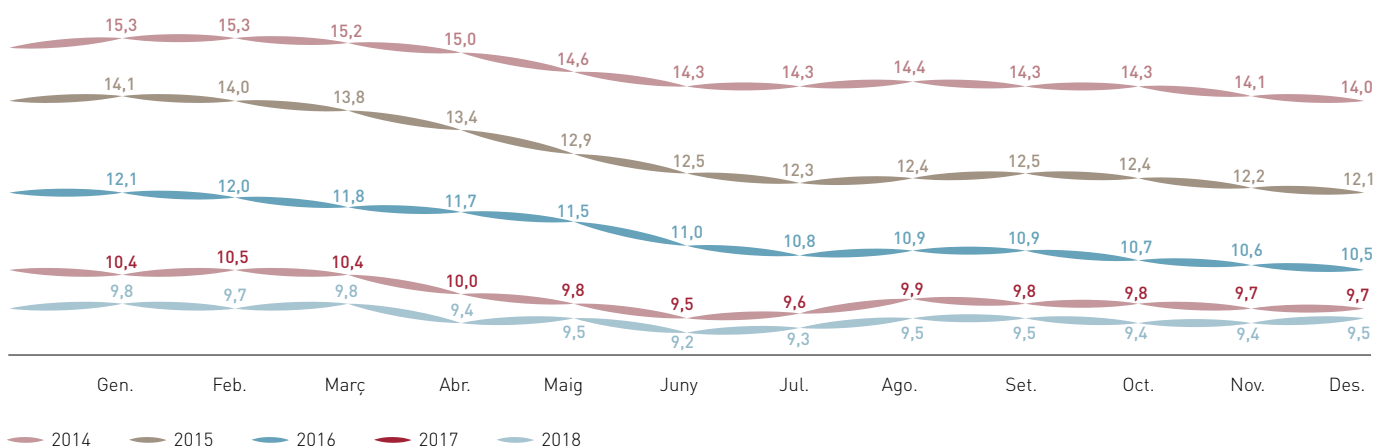
El Bages és l'única comarca de la demarcació de Barcelona, en la qual ha hagut un increment en el total d'aturats estrangers (2,4%).

L'evolució de l'atur registrat (vegeu el gràfic 8) continua la tendència a la baixa any rere any. Així, el 2018 l'atur disminueix un 2,6% (-256), una reducció inferior a la de l'any anterior (7%) i a la del conjunt de la demarcació (6%). A final del 2018 hi ha 9.474 persones aturades registrades al Bages, el 3,3% dels aturats de la demarcació.

La taxa d'atur registrat és del 11,6%, lleugerament superior a la taxa provincial (10,5%). La taxa d'atur femenina és del 13,3%, quatre dècimes inferior a la de l'any anterior i 1,1 punts per sobre de la taxa provincial. La taxa masculina és del 9,9%, sis dècimes inferior a la de l'any anterior i un punt superior a la taxa del conjunt comarcal. Per franja d'edats, les persones amb una edat superior als 45 anys representen el 55,5% d'aturats de la comarca. Pel que respecta a la variació interanual per edats, el grup de 35 anys a 44 anys ha experimentat la major reducció amb un 5,9%, i també els de 45 a 54 (-3,6%) i els majors de 55 anys (-3,5%). La resta de grups d'edat experimenten augments: entre 16 i 24 anys (8,8%) i el de 25 a 34 anys (1,3%).

Per sectors d'activitat econòmica, el 66,6% de la població aturada pertany al sector serveis; el 15,7%, a la indústria; el 9,5%, a la construcció; el 1,7%, a l'agricultura, i el 7%, al grup sense ocupació anterior (SOA). Interanualment, destaca la reducció de l'atur en la indústria en un 9% i en la construcció en un 6,8%.

Gràfic 8
Comparació de l'evolució mensual de las persones aturades registrades. Bages, 2014-2018 (en milers)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

L'atur disminueix interanualment en la majoria de nivells formatius, excepte en els tècnics-professionals superiors (1,5%) i en els universitaris de segon i tercer cicle (2,1%). Cal destacar la disminució en els estudis primaris complets (-10,7%), en els universitaris de primer cicle (-12,1%) i en l'educació general (-1,6%). L'atur de la població estrangera augmenta un 2,4% i arriba als 1.939 aturats registrats, i és la única comarca que augmenta el nombre d'aturats estrangers l'any 2018. La població aturada nacional disminueix un 3,8%, i se situa en les 7.535 persones.

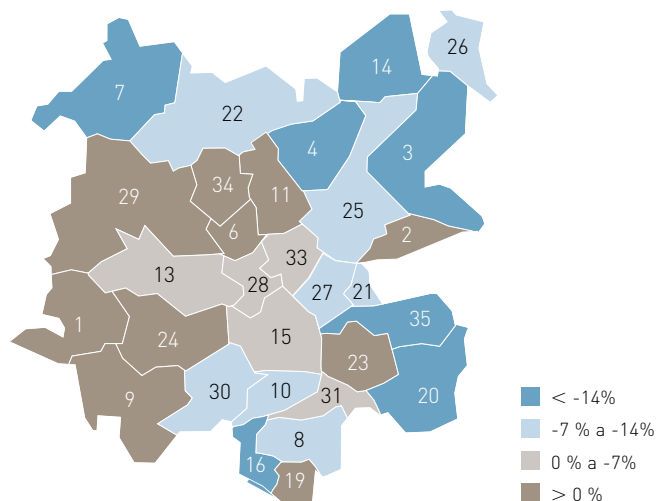
Entre els municipis amb una taxa d'atur superior a la mitjana comarcal (vegeu el mapa 6) es troben Talamanca (21,6%), Sant Vicenç del Castellet (14,3%), Marganell (13,8%) i Manresa (13,7%). Entre els municipis amb taxa d'atur més baixa, destaca Avinyó (5,7%), Sant Feliu Sasserra (6,1%) i Rajadell (7,2%). Quant a la variació d'atur respecte a l'any anterior (vegeu el mapa 5), dels municipis on augmenta l'atur destaca Sant Mateu de Bages (64,3%), Aguilar de Segarra (40%) i Rajadell (25%). Entre els municipis que han reduït l'atur respecte a l'any anterior, les reduccions percentuals més importants es troben a Avinyó (-32,2%), Gaià (-30%) i Talamanca (-26,7%).

L'atur disminueix en vint municipis dels trenta del Bages, destacant les reduccions d'Avinyó, Cardona, Balsareny i Navarcles.

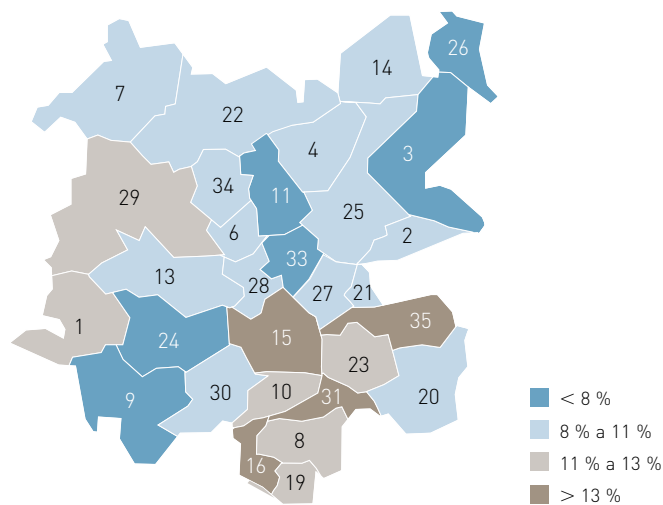
A final del 2018 hi ha concedides 4.902 **prestacions per desocupació**, un 0,9% menys que l'any anterior. La taxa de cobertura se situa al 55,4%, per sota de la taxa de cobertura provincial (61,3%). De les tres tipologies, les prestacions contributives pugen un 10,8%, i les de renda activa d'inserció i les assistencials baixen un 18,4% i 8,1%, respectivament.

La **contractació laboral** augmenta un 6,7%, una variació superior al 5,6% provincial. El 2018 acaba amb 63.314 contractes signats. La contractació temporal, el 87,5% del total, augmenta un 5,8%, i la indefinida ho fa un 13,2%. La contractació masculina, augmenta en un 4,1%. La femenina, augmenta un 9,7%. Interanualment, per edats, la contractació augmenta en totes les edats, però ho fa més destacadament entre els majors de 45 anys (10,1%), els menors de vint anys (21%) i entre els de 20 anys a 25 anys (7,4%).

Mapa 5
Variació de l'atur registrat. Bages, 2018
(en percentatge)

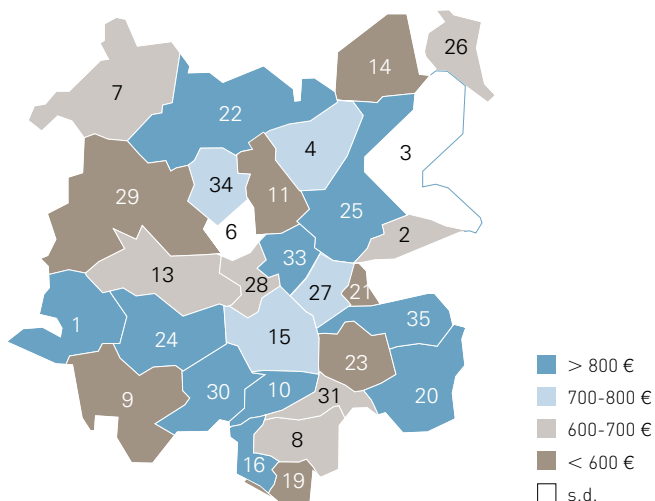

Mapa 6
Taxa d'atur registrat. Bages, 2018
(en percentatge)

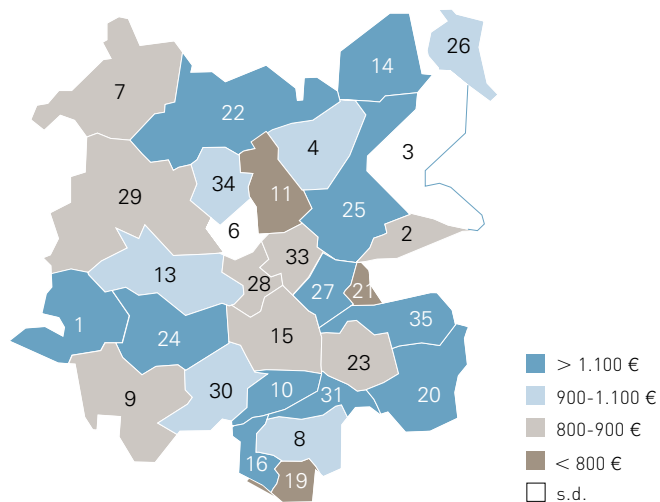

1 Aguilar de Segarra	20 Mura
2 Artés	21 Navarcles
3 Avinyó	22 Navàs
4 Balsareny	23 Pont de Vilomara i Rocafort
6 Callús	24 Rajadell
7 Cardona	25 Sallent
8 Castellbell i el Vilar	26 Sant Feliu Sasserra
9 Castellfollit del Boix	27 Sant Fruitós de Bages
10 Castellsalí	28 Sant Joan de Vilatorrada
11 Castellnou de Bages	29 Sant Mateu de Bages
13 Fonollosa	30 Sant Salvador de Guardiola
14 Gaià	31 Sant Vicenç de Castellet
15 Manresa	33 Santpedor
16 Marganell	34 Súria
19 Monistrol de Montserrat	35 Talamanca

Mapa 7
Ingressos tributaris per habitant. Bages, 2018
 (en euros)

Mapa 8
Despeses corrents per habitant. Bages, 2018
 (en euros)

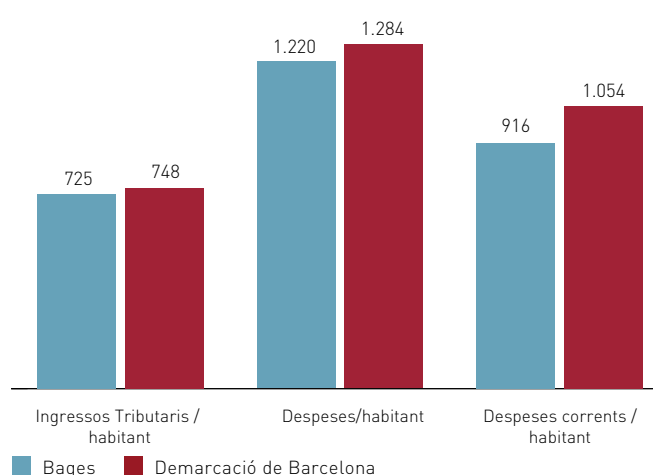
1 Aguilars de Segarra	20 Mura
2 Artés	21 Navarres
3 Avinyó	22 Navàs
4 Balsareny	23 Pont de Vilomara i Rocafort
5 Callús	24 Rajadell
6 Cardona	25 Sallent
7 Castellbell i el Vilar	26 Sant Feliu de Sasserra
8 Castellfollit del Boix	27 Sant Fruitós de Bages
9 Castellgalí	28 Sant Joan de Vilatorrada
10 Castells de Bages	29 Sant Mateu de Bages
11 Fonollosa	30 Sant Salvador de Guardiola
12 Gaià	31 Sant Vicenç de Castellet
13 Manresa	32 Santpedor
14 Marganell	33 Súria
15 Monistrol de Montserrat	34 Talamanca
	35 Talamanca

En relació amb les **finances públiques**, el pressupost inicial de l'exercici 2018 creix un 6,6% respecte al 2017 pel que fa als ingressos i un 6% a les despeses. El creixement està per sobre de la mitjana de la demarcació, i és la comarca que més incrementa el pressupost juntament amb el Garraf. Per habitant, al Bages, les despeses suposen 1.220 euros, amb 916 euros de despeses corrents i 208 euros de despeses d'inversió, valors per sota de la demarcació. En canvi, les despeses d'inversió de la comarca són superiors a les de la demarcació (166). Els ingressos corrents per habitant es xifren en 1.046 euros, amb 725 euros d'ingressos tributaris, situant-se per sota de la demarcació en ambdós casos.

En la distribució municipal dels ingressos tributaris (vegeu el mapa 7) destaca la ràtio euros/habitant als municipis de Rajadell (2.091), Aguilars de Segarra (1.950) i Mura (1.351). En relació a les despeses corrents, (vegeu el mapa 8), dotze municipis de la comarca superen els mil euros (no hi ha dades disponibles d'Avinyó i Callús), entre els quals destaquen Aguilars de Segarra (4.427) Rajadell (2.781) i Mura (1.768)).

El Bages és la primera comarca de la demarcació on més creix el pressupost inicial respecte a l'any anterior (6,6% en ingressos i 6% en despeses).

Gràfic 9
Finances públiques, 2018 (ratios en euro per habitant)

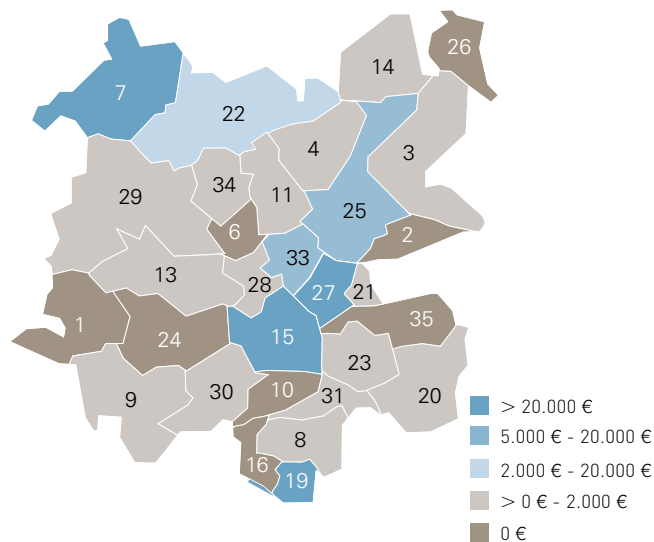
Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Ministeri d'Hisenda i Funció Pública

Els indicadors d'oferta **turística** del Bages es mantenen estables pel que fa a càmpings i apartaments (504 i 236 places respectivament). En canvi, l'oferta en establiments hotelers creix un 1,5% respecte l'any anterior, amb un total de 1.073 places; els establiments rurals també creixen un 3,8% en places (496 en total); i els habitatges d'ús turístic (HUT) registren un creixement del 14,5% (792 places en total).

La comarca ha rebut 8.147 viatgers en establiments de turisme rural, que han generat 22.667 pernoctacions i un grau d'ocupació del 40,0%. Tot i que aquestes dades no es poden comparar amb els anys anteriors, les dades corresponents a la marca turística de Paisatges de Barcelona, que engloba l'Anoia, Osona, el Bages i el Moianès, poden servir de referent. Paisatges de Barcelona ha registrat un total de 214.400 turistes, 390.400 pernoctacions i un grau d'ocupació del 44,1% en establiments hotelers; 44.700 turistes, 113.600 pernoctacions i 39,1% d'ocupació en càmpings; i 63.500 turistes, 156.000 pernoctacions i 22,7% d'ocupació en establiments de turisme rural.

Pel que respecta a la recaptació de la taxa turística, el Bages ha obtingut un total de 142.643 € al 2018, xifra molt semblant a la de l'any anterior (142.583 €).

Mapa 9
Recaptació de l'impost sobre les estades en establiments turístics. Bages, 2018 (en euros)

Font: Elaboració pròpia a partir de la Direcció General de Turisme

Creixement en habitatges d'ús turístic (HUT) i també en el nombre de places ofertes d'allotjament en turisme rural.

Quadre 1
Indicadors d'evolució turística al Bages, 2017-2018

	Bages			Entorn de Barcelona*		
	2017	2018	% var. 2017-2018**	2017	2018	% var. 2017-2018**
Places en establiments hotelers	1.057	1.073	1,5	63.959	64.082	0,2
Places en càmpings	504	504	0,0	44.343	44.352	0,0
Places en establiments de turisme rural	478	496	3,8	5.063	5.310	4,9
Places en apartaments	236	236	0,0	2.213	2.412	9,0
Places en HUTs	692	792	14,5	35.726	44.787	25,4
Viatgers allotjats en establiments hotelers	nd	nd	nd	4.036.350	3.861.281	-4,3
Viatgers allotjats en càmpings	nd	8.147	nd	719.560	711.975	-1,1
Viatgers allotjats en establiments de turisme rural	nd	nd	nd	128.879	144.341	12,0
Pernoctacions en establiments hotelers	nd	nd	nd	11.603.227	11.091.691	-4,4
Pernoctacions en càmpings	nd	nd	nd	2.775.656	2.725.156	-1,8
Pernoctacions en establiments de turisme rural	nd	22.667	nd	367.668	365.054	-0,7
Grau d'ocupació hotelera (per hab., en %)	nd	nd	nd	75,7	74,8	-0,9
Grau d'ocupació en càmpings (per parcel·la, en %)	nd	40,0	nd	47,6	46,7	-0,9
Grau d'ocupació en els establiments de turisme rural (per hab., en %)	nd	nd	nd	25,1	26,2	1,1
Impost sobre les Estades en Establiments Turístics (euros)****	142.583	142.643	0,0	6.792.848	6.725.077	-1,0

*Demarcació de Barcelona sense el Barcelonès, a excepció del grau d'ocupació hotelera **La variació en el grau d'ocupació és en punts percentuals
 Places en HUTs estimades segons criteri de la Direcció General de Turisme * Import anual calculat sobre 1T, 2T, 3T 2018 i 4T 2017. Comparació amb el mateix període de l'any anterior nd: Dada no disponible nc: Dada no comparable
 Font: Laboratori de Turisme de la Diputació de Barcelona a partir de l'Idescat i la Direcció General de Turisme.

Quadre 2

Enquesta d'hàbits de consum i compra. Localització de la compra*. Bages, 2019

	Barri de residència	Altres barris o zones del municipi	Fora del municipi	Per internet	Índex d'atracció i pèrdues**
Alimentació fresca	65,9%	32,9%	27,5%	1,7%	100,00%
Resta alimentació	52,2%	33,9%	32,0%	1,5%	1000,00%
Altres productes quotidians no alimentaris	52,4%	30,5%	31,5%	2,6%	99,19%
Equipament persona	22,3%	32,9%	63,0%	12,2%	101,75%
Equipament de la llar	15,6%	30,1%	63,6%	12,5%	89,11%

Quadre 2b

Enquesta d'hàbits de consum i compra. Valoració de l'oferta comercial***. Bages, 2017-2019

	2017	2019	% var. 2017-2019
Valoració global	6,56	6,66	1,5%
Els preus	5,89	6,20	5,3%
La varietat de l'oferta comercial	6,57	6,51	-0,9%
Qualitat oferta comercial	7,16	7,08	-1,1%
L'oferta en restaurants, cafeteries i bars	7,01	6,92	-1,3%
La varietat de l'oferta en oci	4,58	4,89	6,8%

* Resultat en percentatge de casos, sumen més del 100%

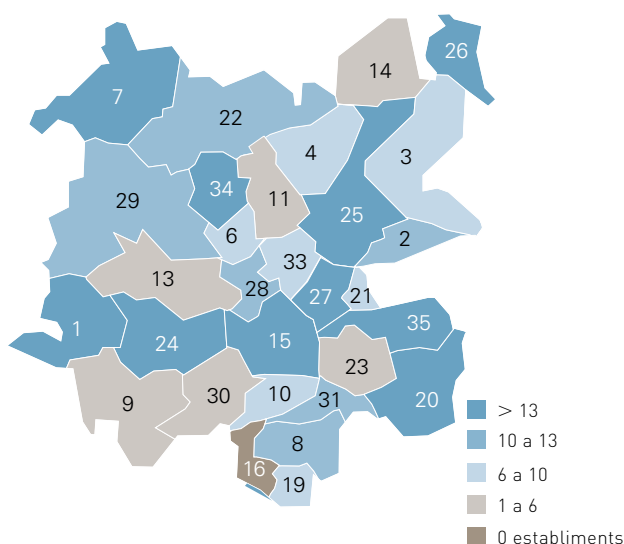
** Valors superiors a 100% indiquen guanys i els inferiors pèrdues.

***Puntuació de 0 a 10

Font: Enquesta d'hàbits de consum i compra a la província de Barcelona 2017-2019, Gerència de Serveis de Comerç de la Diputació de Barcelona

Mapa 10

Nombre d'establiments comercials per 1.000 habitants. Bages, 2018

Font: Cens d'establiments comercials de Catalunya (CECC)

En quant al sector de **comerç**, s'han comptabilitzat un total de 2.382 establiments, el qual suposa 13,5 establiments per cada mil habitants, coincidint amb la mitjana provincial (13,01 establiments/1000 habitants). Segons les dades extretes del Cens d'Establiments de Catalunya (CECC), gener de 2017 i 2018, es detecta una discreta disminució del nombre d'establiments (-1,7%), el qual es veu superat per la disminució d'un- 3,7% del total de la superfície comercial.

Pel que fa als últims resultats de l'Enquesta d'hàbits de consum i compra a la comarca, on el 35,10% i el 24,1% dels enquestats són els responsables de compra de les llars conformades per parelles amb o sense fills, el 20,70% llars unipersonals i el 69,4% són dones, la valoració de l'oferta comercial al municipi de residència és d'un 6,66 sobre 10 (quan la mitjana provincial és del 7,15). En quant a les oportunitats de millora, destaca la baixa valoració de la varietat de l'oferta en oci, amb un 4,89 sobre 10, aspecte a tenir en compte donada l'actual tendència de lleure i compra.

Contenció de la despesa comercial a la comarca per a totes les categories de productes.

En quant a l'Índex d'atracció i pèrdues, s'observa una contenció de la despesa, dins dels municipis que conformen la comarca, excepte per a l'equipament de la llar el qual és del 89,11%. Aquest últim índex encara que denota una pèrdua de compradors respecte els que atreu, es situa com un dels més alts de la província. Destacar que per l'equipament de la persona, la comarca del Bages és, juntament amb el Barcelonès, el territori on el teixit comercial dels municipis és capaç d'atreure més compradors dels que perd.

Mapa de projectes estratègics locals del Bages

Geoparc Mundial UNESCO de la Catalunya Central

El Geoparc Mundial UNESCO de la Catalunya Central és un projecte que té un objectiu doble: per un costat, la conservació del patrimoni geològic i miner del Bages i, per l'altre, que tot aquest espai s'integri dins d'una estratègia territorial de desenvolupament econòmic sostenible. Gràcies a una aposta pel turisme sostenible basat en el relat d'un mar interior que va desaparèixer, el Geoparc té la capacitat d'aprofitar la singularitat d'un territori amb un enorme patrimoni geològic i miner. El turisme al Geoparc es promou a través d'una oferta que integra la cultura, el medi ambient i el foment del benestar dels residents.

Indústria circular al Bages

L'any 2015 es va posar en marxa el projecte pilot "Manresa en Simbiosi" amb l'objectiu de promoure les sinèrgies entre les empreses del Bages per millorar l'optimització dels recursos i la gestió dels residus, a través de diferents estratègies de l'economia circular. Més de 50 empreses i entitats es van sumar a la iniciativa i es van detectar vuit sinèrgies en la recuperació i la valoració dels materials, la substitució de recursos per materials reciclats, la gestió conjunta de residus, la simbiosi energètica i la recuperació de calor. Durant el 2018, s'implicà com a nou soci el Consell Comarcal del Bages i s'han organitzat ponències i sessions de treball i assessoraments individualitzats a empreses, la qual cosa ha permès la detecció de quinze oportunitats de sinèrgies noves.

OBI, Ocupació al Bages Industrial

L'OBI és un projecte de desenvolupament local amb finançament publico-privat per impulsar la indústria metal·lúrgica i l'auxiliar d'automoció de la comarca del Bages. En el marc del projecte es qualifiquen persones amb dificultats d'inserció per facilitar-los l'accés a vacants de difícil cobertura en el sector industrial del metall així com per millorar la competitivitat de les empreses amb un fort arrelament a la comarca per reduir el risc de deslocalització. El projecte Ocupació al Bages Industrial està cofinançat per la Diputació de Barcelona, i està liderat per l'Ajuntament de Manresa amb la participació del Consell Comarcal del Bages i diversos ajuntaments de la comarca així com els principals ens publico-privats: EPSEM-UPC, Fundació Lacetània, Patronal Metal·lúrgica del Bages, PIMEC Catalunya Central, Cambra de Comerç i Indústria de Manresa.

El Pla Director Urbanístic de l'activitat minera al Bages

El Pla parteix de la base que l'activitat minera és d'interès públic i estratègica pels llocs de feina que genera a la comarca. Impulsa el Pla Phoenix renovat que permetrà seguir desenvolupant i incrementant l'activitat d'aprofitament dels recursos naturals de la conca potàssica catalana. Els eixos estratègics són: 1) Millorar l'accés a la mina de Súrria i garantir un encaix urbanístic a Súrria i la conca del Cardener. 2) Vetllar per una retirada ordenada de l'activitat minera a Balsareny i a Sallent. 3) Establir els mitjans per a la progressiva eliminació dels dipòsits salins i la restauració dels espais que ocupen tant a Cardona com a Balsareny-Sallent. 4) establir les reserves de sòl necessàries per a garantir la continuïtat futura de la mineria i de la indústria associada de manera sostenible.

Taula de la Formació del Bages

El Consell Comarcal del Bages impulsa la creació d'un espai de concertació per tal d'identificar problemàtiques i activar solucions que millorin l'àmbit formatiu al Bages a partir de les necessitats del teixit empresarial. La Taula de la Formació del Bages neix amb la voluntat d'esdevenir un espai de coordinació entre tots els agents que ofereixen formació. Els objectius són: millorar l'oferta de formació professional inicial, per l'ocupació i contínua; donar resposta a les necessitats formatives de les empreses i a les demandes de

perfiles professionals qualificats; i adaptar l'oferta formativa a les necessitats del teixit productiu. La coordinació amb els diferents agents i organismes existents a la comarca vinculats a la formació permetrà impulsar, planificar i dinamitzar accions conjuntes.

Anella Verda de Manresa

L'Anella Verda és un dels actius destacats de Manresa. La preservació i posada en valor de l'espai periurbà de la ciutat en potencia els usos productius (agropecuaris), possibilita una agricultura de proximitat (km0) i contribueix a la contenció del creixement urbà, i incorpora un nou espai de lleure per a la ciutadania. Entre els actuals reptes hi ha millorar la connectivitat de l'Anella Verda amb el nucli urbà de Manresa i completar el sector sud del Parc Fluvial del Cardener.

Vies Blaves al seu pas pel Bages

El projecte de rehabilitació de la llera del riu Llobregat i el seu afluent Cardener que impulsa la Diputació de Barcelona amb el suport de la Generalitat de Catalunya convertirà en transitables les vores dels dos rius perquè s'hi puguin fer excursions a peu, en bicicleta o a cavall. L'objectiu és posar en valor la natura i el patrimoni de les comarques de Barcelona i convertir-los en un motor d'atracció turística de l'interior del país. Les Vies Blaves del Bages permetran als visitants descobrir la comarca, des del monestir de Sant Benet o l'imponent perfil de Montserrat fins a algunes de les primeres colònies industrials catalanes.

Bages Turisme

Bages Turisme, l'ens de gestió i planificació turística impulsat pel Consell Comarcal del Bages i l'Ajuntament de Manresa, compta amb l'adhesió de tots els municipis de la comarca i l'Associació Bages Impuls! que aglutina els principals agents privats del sector turístic de la comarca. Té com a objectiu la planificació, la gestió i la promoció del turisme a la comarca. El 2018 va ser el primer any en què, formalment, Bages Turisme va comptar amb representants dels sectors públics i privats, i es preveu anar incorporant més entitats locals de la comarca, empreses privades, entitats sense ànim de lucre, agents econòmics i socials, així com també entitats no territorials, organitzacions i associacions representatives del Bages i de Catalunya de l'àmbit turístic.

Manresa 2022 i el camí Ignasià

Manresa 2022 és una aposta estratègica de la ciutat, transversal i participativa, amb l'objectiu de celebrar els 500 anys de l'arribada de Sant Ignasi de Loiola a Manresa, de camí en el seu pelegrinatge cap a Jerusalem. Ignasi va romandre prop d'un any a la ciutat, i hi va escriure els exercicis espirituals i va tenir una experiència reveladora que va marcar la seva vida i el va dur a fundar la Companyia de Jesús. Per això Manresa és considerada ciutat bressol de l'orde jesuïta. Tant és així que molts centres jesuïtes arreu del món duen el nom de Manresa.

Oleoturisme i Fet al Bages: visites a productors i elaboradors de la comarca

Fet al Bages és una iniciativa del Rebost del Bages que pretén impulsar la creació d'experiències gastronòmiques a través de les visites a explotacions agrícoles i ramaderes, així com a obradors de productes agroalimentaris amb l'objectiu de consolidar un calendari regular anual de visites fixes a productors i elaboradors. El programa capacita les empreses per oferir una experiència turística i les converteix en visitables en el marc del programa "Fet al Bages: visites a productors i elaboradors de la comarca". En l'actualitat, les visites als cellers d'oli del Bages són una proposta de turisme gastronòmic única a la demarcació de Barcelona i està perfectament integrada en l'oferta dels gairebé 70 Punts d'Informació Turística de la comarca.

Recull estadístic. Bages

	Bages		Demarcació Barcelona		Variació 2017-2018		Pes	
	2017	2018	2017	2018	Bages	Demarcació	2017	2018
Entorn								
Nombre de municipis		30		311				9,6%
Superfície total (km²)		1092,3		7.726,4				14,1%
Superfície mitjana municipal (km²)		36,4		24,8				nc
Demografia								
Població Total	175.095	176.485	5.576.037	5.609.350	0,8%	0,6%	3,1%	3,1%
Densitat (hab/km²)	160	162	722	726	0,8%	0,6%	nc	nc
Homes	86.552	87.295	2.718.621	2.733.466	0,9%	0,5%	3,2%	3,2%
Dones	88.543	89.190	2.857.416	2.875.884	0,7%	0,6%	3,1%	3,1%
Població de menys de 16 anys	29.498	29.654	915.587	914.938	0,5%	-0,1%	3,2%	3,2%
Població potencialment activa (16-64)	110.935	111.555	3.621.380	3.640.005	0,6%	0,5%	3,1%	3,1%
Població de 65 anys i més	34.662	35.276	1.039.070	1.054.407	1,8%	1,5%	3,3%	3,3%
Projecció Població 2018-2028	174.703	179.993	5.571.966	5.866.767	3,0%	5,3%	3,1%	3,1%
Pob. resident a l'estranger	4.824	5.171	220.660	234.423	7,2%	6,2%	2,2%	2,2%
Índex de dependència global	57,8	58,2	54,0	54,1	0,4	0,1	nc	nc
Índex d'envelliment	117,5	119,0	113,5	115,2	1,5	1,8	nc	nc
Nacionalitat espanyola	157.297	157.710	4.864.723	4.865.569	0,3%	0,0%	3,2%	3,2%
Nacionalitat estrangera	17.798	18.775	711.314	743.781	5,5%	4,6%	2,5%	2,5%
Taxa d'estrangeria total	10,2%	10,6%	12,8%	13,3%	0,5pp	0,5pp	nc	nc
Taxa d'estrangeria extracomunitaria	8,1%	8,5%	9,7%	10,1%	0,4pp	0,4pp	nc	nc
Població de menys de 16 anys	3.495	3.560	111.138	114.753	1,9%	3,3%	3,1%	3,1%
Població potencialment activa (16-64)	13.887	14.725	577.682	604.336	6,0%	4,6%	2,4%	2,4%
Població de 65 anys i més	416	490	22.494	24.692	17,8%	9,8%	1,8%	2,0%
Àfrica	8.852	9.298	160.369	162.850	5,0%	1,5%	5,5%	5,7%
Amèrica	2.894	3.167	206.669	221.620	9,4%	7,2%	1,4%	1,4%
Àsia	1.328	1.413	130.534	136.198	6,4%	4,3%	1,0%	1,0%
Europa	4.718	4.889	212.938	222.319	3,6%	4,4%	2,2%	2,2%
Unió Europea	3.618	3.743	168.912	176.066	3,5%	4,2%	2,1%	2,1%
Resta del món	6	8	804	794	33,3%	-1,2%	0,7%	1,0%
5 principals nacionalitats (comarca)	11.734	12.256	228.509	236.500	4,4%	3,5%	5,1%	5,2%
Marroc	7.521	7.947	119.779	121.931	5,7%	1,8%	6,3%	6,5%
Romania	2.248	2.312	48.464	50.507	2,8%	4,2%	4,6%	4,6%
Xina	756	739	44.199	47.925	-2,2%	8,4%	1,7%	1,5%
Ucraïna	619	655	5.368	5.292	5,8%	-1,4%	11,5%	12,4%
Senegal	590	603	10.699	10.845	2,2%	1,4%	5,5%	5,6%
Activitat econòmica								
Nombre d'empreses	5.302	5.339	185.911	187.341	0,7%	0,8%	2,9%	2,8%
Agricultura	81	87	782	800	7,4%	2,3%	10,4%	10,9%
Indústria	937	939	18.778	18.590	0,2%	-1,0%	5,0%	5,1%
Construcció	470	478	15.701	16.358	1,7%	4,2%	3,0%	2,9%
Serveis	3.814	3.835	150.650	151.593	0,6%	0,6%	2,5%	2,5%
Dimensió mitjana	10,2	10,5	11,0	11,3	0,3p	0,3p	nc	nc
Agricultura	3,2	3,2	3,4	3,3	0,0p	-0,1p	nc	nc
Indústria	16,5	16,9	16,9	17,5	0,4p	0,5p	nc	nc
Construcció	5,8	6,0	5,5	5,6	0,2p	0,2p	nc	nc
Serveis	9,4	9,6	10,9	11,2	0,3p	0,3p	nc	nc
10 Principals sectors d'activitat	7.735	8.595	280.690	285.632	11,1%	1,8%	2,8%	3,0%
Comerç detall, exc. vehicles motor	840	827	27.780	27.330	-1,5%	-1,6%	3,0%	3,0%
Serveis de menjar i begudes	470	477	17.396	17.586	1,5%	1,1%	2,7%	2,7%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	373	364	15.142	15.140	-2,4%	0,0%	2,5%	2,4%
Activitats especialitzades construcció	297	291	9.202	9.426	-2,0%	2,4%	3,2%	3,1%
Productes metàl·lics	245	240	3.616	3.540	-2,0%	-2,1%	6,8%	6,8%
Altres activitats de serveis personals	206	209	7.496	7.543	1,5%	0,6%	2,7%	2,8%
Venda i reparació de vehicles motor	192	196	4.418	4.301	2,1%	-2,6%	4,3%	4,6%
Activitats jurídiques i de comptabilitat	159	171	6.062	6.480	7,5%	6,9%	2,6%	2,6%
Transport terrestre i per canonades	169	166	6.545	6.525	-1,8%	-0,3%	2,6%	2,5%
Educació	164	164	5.895	5.955	0,0%	1,0%	2,8%	2,8%
Compravenda d'habitatges	1.540	1.830	59.046	60.602	18,8%	2,6%	2,6%	3,0%
Habitatge lliure	1.529	1.816	57.726	59.321	18,8%	2,8%	2,6%	3,1%
Habitatge protegit	11	14	1.320	1.281	27,3%	-3,0%	0,8%	1,1%
Habitatge nou	131	70	4.522	4.980	-46,6%	10,1%	2,9%	1,4%
Habitatge usat	1.409	1.760	54.524	55.622	24,9%	2,0%	2,6%	3,2%

Recull estadístic. Bages (Continuació)

	Bages		Demarcació Barcelona		Variació 2017-2018		Pes	
	2017	2018	2017	2018	Bages	Demarcació	2017	2018
Mercat de treball								
Població ocupada	69.170	70.860	2.292.806	2.358.040	2,4%	2,8%	3,0%	3,0%
Homes	37.255	38.229	1.202.122	1.235.933	2,6%	2,8%	3,1%	3,1%
Dones	31.915	32.631	1.090.684	1.122.107	2,2%	2,9%	2,9%	2,9%
Nacionals	62.973	64.089	2.002.985	2.038.076	1,8%	1,8%	3,1%	3,1%
Estrangers	6.197	6.771	289.821	319.964	9,3%	10,4%	2,1%	2,1%
Menys de 30 anys	10.711	11.186	355.999	374.270	4,4%	5,1%	3,0%	3,0%
De 30 a 44 anys	28.425	28.197	949.164	944.757	-0,8%	-0,5%	3,0%	3,0%
De 45 a 54 anys	18.585	19.276	616.239	644.210	3,7%	4,5%	3,0%	3,0%
Més de 55 anys	11.449	12.201	371.404	394.803	6,6%	6,3%	3,1%	3,1%
Taxa d'ocupació registrada	62,4%	63,5%	63,3%	64,8%	1,2pp	1,5pp	nc	nc
Llocs de treball	66.164	68.072	2.430.935	2.511.646	2,9%	3,3%	2,7%	2,7%
Agricultura	823	841	8.153	8.127	2,2%	-0,3%	10,1%	10,3%
Indústria	17.166	17.593	351.151	356.307	2,5%	1,5%	4,9%	4,9%
Construcció	4.256	4.459	129.769	137.037	4,8%	5,6%	3,3%	3,3%
Serveis	43.919	45.179	1.941.862	2.010.175	2,9%	3,5%	2,3%	2,2%
Activitats d'alt contingut tecnològic ¹	5.921	6.047	231.270	241.511	2,1%	4,4%	2,6%	2,5%
Assalariats	54.176	56.000	2.044.003	2.119.653	3,4%	3,7%	2,7%	2,6%
Autònoms	11.988	12.072	386.932	391.993	0,7%	1,3%	3,1%	3,1%
10 Principals sectors d'activitat	38.019	38.976	1.183.809	1.213.842	2,5%	2,5%	3,2%	3,2%
<i>Comerç detall, exc. vehicles motor</i>	7.756	7.706	253.427	256.647	-0,6%	1,3%	3,1%	3,0%
<i>Adm. pública, Defensa i SS obligatòria</i>	5.461	5.757	135.454	140.898	5,4%	4,0%	4,0%	4,1%
<i>Activitats sanitàries</i>	4.796	4.898	147.032	151.518	2,1%	3,1%	3,3%	3,2%
<i>Comerç engròs, exc. vehicles motor</i>	3.544	3.684	161.789	165.920	4,0%	2,6%	2,2%	2,2%
<i>Activitats especialitzades construcció</i>	2.942	3.032	83.945	87.546	3,1%	4,3%	3,5%	3,5%
<i>Serveis de menjar i begudes</i>	2.987	3.008	149.542	153.361	0,7%	2,6%	2,0%	2,0%
<i>Indústries de productes alimentaris</i>	2.782	2.883	40.024	40.109	3,6%	0,2%	7,0%	7,2%
<i>Educació</i>	2.646	2.769	136.467	140.731	4,6%	3,1%	1,9%	2,0%
<i>Productes metàl·lics</i>	2.629	2.685	40.072	40.662	2,1%	1,5%	6,6%	6,6%
<i>Vehicles de motor</i>	2.476	2.554	36.057	36.450	3,2%	1,1%	6,9%	7,0%
Persones aturades registrades	9.730	9.474	302.569	284.283	-2,6%	-6,0%	3,2%	3,3%
Homes	4.402	4.200	132.788	123.029	-4,6%	-7,3%	3,3%	3,4%
Dones	5.328	5.274	169.781	161.254	-1,0%	-5,0%	3,1%	3,3%
Nacionals	7.836	7.535	249.149	233.833	-3,8%	-6,1%	3,1%	3,2%
Estrangers	1.894	1.939	53.420	50.450	2,4%	-5,6%	3,5%	3,8%
Agricultura	161	162	3.288	2.668	0,6%	-18,9%	4,9%	6,1%
Indústria	1.633	1.486	37.414	34.279	-9,0%	-8,4%	4,4%	4,3%
Construcció	961	896	26.681	23.002	-6,8%	-13,8%	3,6%	3,9%
Serveis	6.348	6.306	215.533	205.515	-0,7%	-4,6%	2,9%	3,1%
Sense ocupació anterior	627	624	19.653	18.819	-0,5%	-4,2%	3,2%	3,3%
Població activa local estimada	80.594	81.848	2.656.868	2.703.919	1,6%	1,8%	3,0%	3,1%
Taxa d'atur registral	12,07%	11,58%	11,39%	10,51%	-0,5pp	-0,9pp	nc	nc
Homes	10,55%	9,93%	9,76%	8,88%	-0,6pp	-0,9pp	nc	nc
Dones	13,71%	13,34%	13,10%	12,23%	-0,4pp	-0,9pp	nc	nc
Nombre total de contractes	59.335	63.314	2.389.366	2.522.789	6,7%	5,6%	2,5%	2,5%
Beneficiaris de prestacions	4.946	4.902	167.617	162.810	-0,9%	-2,9%	3,0%	3,0%
Taxa cobertura prestacions	54,33%	55,39%	59,25%	61,33%	1,1pp	2,1pp	nc	nc
Comerç								
Establiments	2.424	2.382	74.299	72.964	-1,7%	-1,8%	3,3%	3,3%
Sup. Venda [m ²]	386.943	372.739	10.350.337	10.167.256	-3,7%	-1,8%	3,7%	3,7%
establ./1.000 hab.	13,8	13,5	13,3	13,0	-2,5%	-2,4%	nc	nc
m ² /1.000 hab.	2.210	2.112	1.856	1.813	-4,4%	-2,4%	nc	nc
Sup. Mitjana [m ²]	160	156	139	139	-2,3%	0,0%	nc	nc
Turisme								
Places en establiments hotelers	1.057	1.073	145.727	147.145	1,5%	1,0%	0,7%	0,7%
Places en càmpings	504	504	44.343	44.352	0,0%	0,0%	1,1%	1,1%
Places en establiments de turisme rural	478	496	5.063	5.310	3,8%	4,9%	9,4%	9,3%
Places en apartaments	236	236	3.483	3.581	0,0%	2,8%	6,8%	6,6%
Places en HUTs ²	692	792	92.857	101.981	nc	nc	0,7%	0,8%
Finances públiques³								
Pressupostos municipals: ingressos	200.771	213.956	6.964.487	7.112.704	6,6%	2,1%	2,9%	3,0%
Pressupostos municipals: despeses	200.719	212.825	6.963.059	7.109.836	6,0%	2,1%	2,9%	3,0%
Deute viu municipal ⁴	94.078	81.234	2.637.930	2.417.953	-13,7%	-8,3%	3,6%	3,4%

1. Es consideren d'alt contingut tecnològic les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta i els serveis de tecnologia alta-punta

2. Places Habitatges ús turístic estimades segons la Direcció General de Turisme. 3. Xifres en milers d'euros. 4. Dades de 2016-2017

nd: no disponible. nc: no calculable. p: punts absoluts. pp: punts percentuals.

Vegeu l'apartat de metodologia per a la definició dels indicadors. Per ampliar les dades, consulteu el programa Hermes (www.diba.cat/hermes).

Dones amb idees

Anna Gasulla Sabaté, tècnica d'emprenedoria i empresa de l'Ajuntament de Manresa-CEDEM (Centre de Desenvolupament Empresarial)

El projecte Dones amb Idees pretén donar suport a la dona emprenedora que malgrat la seva iniciativa i esforç troba obstacles a l'hora de dur a terme els seus objectius. Un programa fet per dones, pensat per a les dones com una eina de suport i acompanyament per a impulsar els seus projectes, la seva idea de negoci i facilitar que es faci xarxa.

Antecedents i justificació

L'Ajuntament de Manresa des del CEDEM ha anat treballant en diferents accions dirigides a la dona emprenedora, i degut a l'èxit que van anar tenint les diferents propostes vam veure que era important no treballar accions puntuals, sinó que es necessitava un programa més ampli que contingés tot un seguit d'accions complementàries que cobrissin aquesta necessitat detectada i també donar compliment a un dels objectius del nostre Pla d'Igualtat que és el d'afavorir l'accés i la permanència de les dones en el mercat de treball en condicions d'igualtat, fomentant l'emprenedoria de les dones i el treball cooperatiu.

El treball només en l'àmbit de Manresa no tenia sentit, per tant vam implicar diferents ajuntaments amb serveis a l'emprenedoria del territori per tal que donessin suport a engegar un projecte relacionat amb la dona, l'emprenedoria i l'empresa. Així el programa va néixer de la voluntat de l'Ajuntament de Manresa, acompanyat del Ajuntaments d'Artés, Avinyó, Sallent, Sant Joan de Vilatorrada i Navàs, per donar un impuls decisiu a les polítiques de discriminació positiva envers les dones emprenedores.

Objectius principals

Els objectius del projecte són promoure la formació i el debat sobre l'emprenedoria femenina al Bages, promocionar la creació d'empreses liderades per dones i visibilitzar el talent femení com a motor empresarial i social.

Desenvolupament del programa

Per tal d'assolir els diferents objectius es van dur a terme tot un seguit d'accions. Així, es va crear una imatge pròpia del programa per a la seva identificació sota el lema «Dones amb Idees».

Es van desenvolupar diferents tallers. Un era adreçat a tècnics i tècniques del territori "L'emprenedoria femenina en clau de gènere" de cinc hores de durada on es va conèixer i crear un espai de debat sobre la situació de les dones dins el món econòmic, el perfil de les dones emprenedores i les barreres per emprendre des del punt de vista de gènere, com es pot donar més visibilitat a la dona emprenedora i el coneixement de bones pràctiques. També es va fer el taller formatiu "Dones amb Idees" adreçat a dotze dones emprenedores, de 24 hores de durada, amb la incorporació d'hores de *coaching* col·lectiu i individualitzat. Introduir les sessions de coaching en aquest taller ajuda a l'apoderament emocional i professional acompanyant les participants en el seu procés de creixement personal. La formació eminentment pràctica, aporta uns coneixements necessaris per engegar una empresa, treballant el pla d'empresa, màrqueting, acció comercial i finances.

Es van fer sessions específiques "Dona&Empresa". Per complementar la formació i donar cabuda a més dones emprenedores i empresàries, per establir sinèrgies entre elles, les sessions es van realitzar en diferents municipis del Bages, per fer palès aquest sentit de territorialitat i ecosistema. Els temes tractats van ser "Imatge personal+actitud=influència i venda" i "L'economia soci-

al: un model organitzatiu que posa les persones al centre" on es va donar a conèixer el model de cooperativa i es va posar en valor l'economia de les cures.

El programa ha contemplat la formació d'empresàries mentores i emprenedores per establir el que és una relació de *mentoring* i el paper de cada un dels actors. Es van lligar quatre relacions de *mentoring* amb una duració d'un any.

Donat que la xarxa social de la persona emprenedora és un recurs clau es va realitzar una sessió networking.

Així mateix, per part dels tècnics del CEDEM es va tutoritzar i assessorar l'elaboració del pla d'empresa, l'estudi de la seva viabilitat i la cerca de finançament.

«Emprenedores del segle XXI» va ser el lema de la jornada final. Aquesta trobada es va estructurar en una primera part on es va parlar sobre l'emprenedoria femenina com una aventura professional i vital. Seguidament va tenir lloc un taller inspiracional sota el títol "Totes som creatives! ReAprenem?", on es van donar eines i recursos per ser més creatives i innovadores i prendre consciència d'aquesta capacitat creativa. Finalment, algunes de les participants al programa van explicar la seva experiència.

Dins el programa i degut al seu encaix des de l'Ajuntament de Manresa (CEDEM) es va participar com a jurat i col·laboradors de la jornada "e-Woman" celebrada per primer cop a Manresa de la mà de Regio7 (*Prensa Ibérica*). En conjunt, la jornada va servir per posar a l'aparador públic un seguit de carreres i perfils especialitzats que esdevenen "models". I alhora per reivindicar accions, tant a l'administració com a les mateixes empreses, per afavorir la igualtat i lluitar contra les discriminacions. Un aspecte important a destacar també és la necessitat d'educar en la transmissió de valors igualitaris.

Conclusions i valoració final

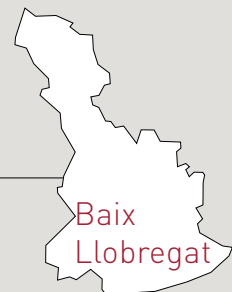
El projecte ha permès corroborar la necessitat de fer un programa específic per a dones. És necessari adaptar els itineraris de les persones emprenedores segons el col·lectiu i tipus de projecte, per tant queden enrere els serveis generalistes i és important treballar per aconseguir estandarditzar aquests tipus d'itineraris per oferir un millor servei.

Si utilitzem el concepte «sexe» fem referència a les característiques biològiques que diferencien homes i dones. En canvi, el concepte «gènere» identifica les diferències socials i culturals entre homes i dones emfasitzant com la majoria de característiques que en la nostra societat s'associen a dones i homes són producte d'una construcció social, de la forma com es defineix el gènere masculí. Incorporar en les accions que s'estan fent dins dels nostres serveis la "perspectiva de gènere" implica una forma d'analitzar la realitat i les relacions de gènere més enllà de la pretesa igualtat formal entre homes i dones, qüestionant els seus rols socialment atribuïts, identificant elements de discriminació de gènere i valorant l'impacte de gènere que qualsevol actuació pot tenir.

Treballar en la creació d'empreses amb dones significa donar suport i acompanyar-les en la definició, execució i manteniment integral d'un projecte d'empresa propi. Això implica assessorar-les en l'estudi de viabilitat, en la gestió per obtenir recursos financers i també reforçar aquesta assessoria amb les diferents accions complementàries proposades que permetin a les dones obtenir i desenvolupar diverses competències per tenir una empresa d'èxit.

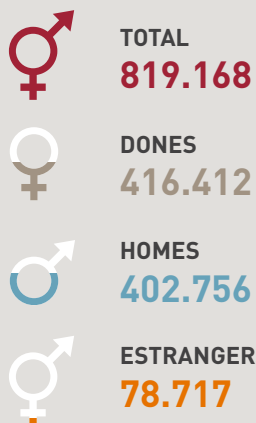

Baix
Llobregat

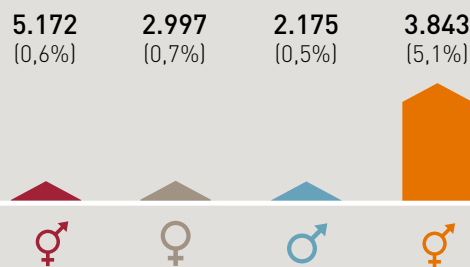

Baix Llobregat

Població, 2018

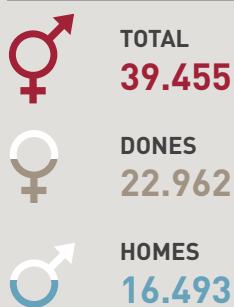

Variació interanual

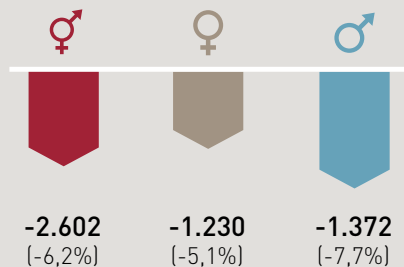

0,6%
La població creix lleugerament

Població aturada registrada, 2018

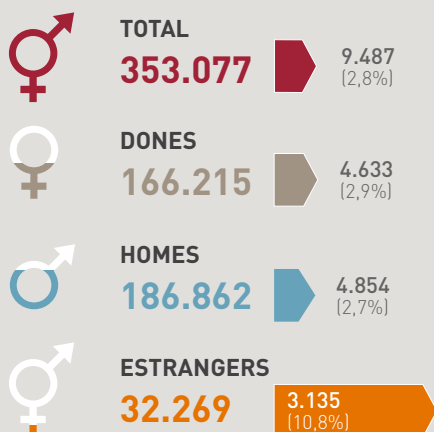

Variació interanual

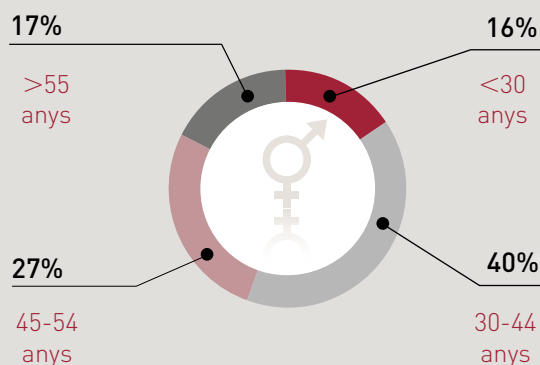

10,1%
Taxa d'atur registral

Població ocupada registrada (residents a la comarca), IVT 2018

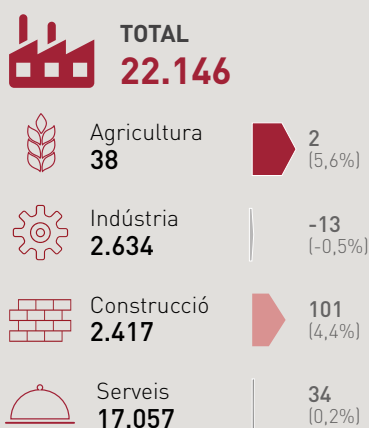

Distribució per edat sobre total d'ocupats (pes %)

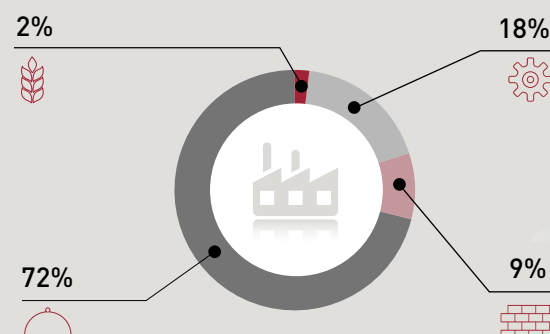

66,4%
Taxa d'ocupació registrada

Empreses de la comarca, IVT 2018

Distribució per sectors (pes %)

0,6%
Augment del nombre d'empreses

Baix Llobregat

La comarca del Baix Llobregat té una superfície de 486 km², el 6,3% de la superfície de la demarcació. La integren 30 municipis amb una superfície mitjana de 16,2 km². Sant Feliu de Llobregat n'és la capital.

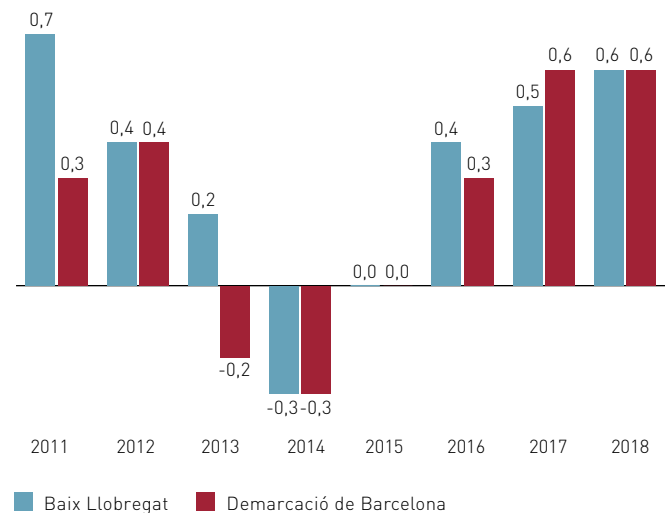
El Baix Llobregat és, amb 819.168 habitants, la tercera comarca més poblada de la demarcació, i hi resideix el 14,6% de la **població** provincial. El creixement poblacional continua com l'any anterior en petites variacions percentuals, encara que positives (vegeu el gràfic 1), en correspondència amb el que succeeix al conjunt de la província. La població resident a l'estranger augmenta un 7,9% el 2018, fins arribar als 15.296.

La densitat de població és de 1.686 hab./km², la segona més alta del conjunt de comarques barcelonines. La meitat dels municipis de la comarca tenen més de 20.000 habitants. Els més poblats són Cornellà de Llobregat (87.173), Sant Boi de Llobregat (82.904) i Castelldefels (66.375). La població ha augmentat en vint-i-sis municipis dels trenta, i destaquen especialment els creixements de Sant Boi de Llobregat (762) i Cornellà de Llobregat (563).

El 9,6% de la població comarcal és estrangera (78.717), per sota de la mitjana provincial (13,3%). Interanualment, la població estrangera creix en un 5,1%. La nacionalitat més representada és la marroquina (18.156), la segueix la romanesa (5.718) i la xinesa (4.675).

El 17,7% de la població és menor de 16 anys (per sobre del 16,3% provincial) i el 17,4% té 65 anys o més, un percentatge inferior al 18,8% provincial. La població en edat de treballar (vegeu el gràfic 2) n'agrupa el 64,9% restant. L'índex d'envelliment, 98, se situa gairebé vint punts per sota de la mitjana provincial. Respecte a la projecció de població, i segons l'escenari mitjà elaborat per l'Idescat per al 2028, el Baix Llobregat augmentaria un 7,4% de població.

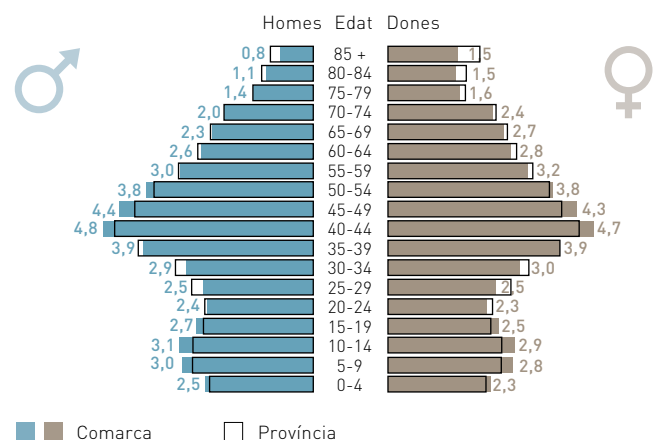
Gràfic 1
Taxes de variació de la població total, 2011-2018 (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

La població ha augmentat en vint-i-sis municipis dels trenta de la comarca, entre els quals destaquen els creixements de Sant Boi de Llobregat (762) i Cornellà de Llobregat (563).

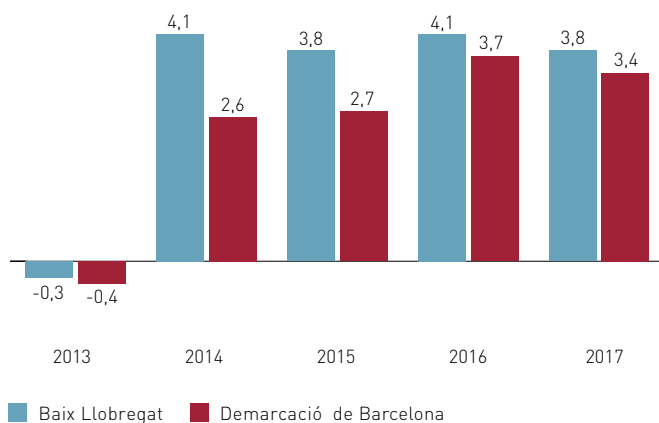
Gràfic 2
Piràmide d'edats del Baix Llobregat i Província, 2018 (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

Gràfic 3

Taxes de variació real del Valor Afegit Brut (VAB) (en percentatge)

Font: BBVA CX. Anuari Econòmic Comarcal

Cinquè any consecutiu d'augment dels treballadors residents a la comarca, el que representa un 17% (+50.320) en el període 2013-2018.

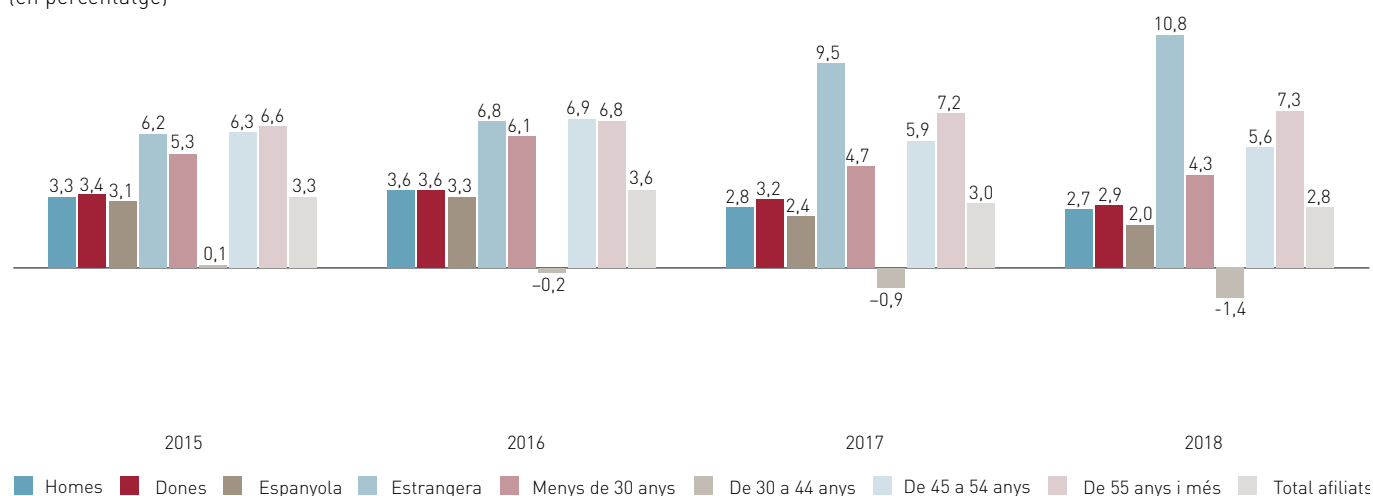
Segons l'*Anuari Econòmic Comarcal 2018*, del BBVA, el **VAB** de la comarca del Baix Llobregat (vegeu el gràfic 3) experimenta el 2017 un increment significatiu del 3,8%, un creixement superior a la mitjana provincial (3,4%). El 2017, l'augment del VAB reflecteix els bons registres dels serveis (amb un pes de més del 70% del VAB de la comarca i un augment del 3,4%) i de la indústria (22,7% del VAB i un augment del 4,8%), amb el suport de la construcció (4,6%), i el sector primari disminueix amb un -10,2%.

A la finalització de l'any 2018, l'**ocupació** registrada de la població resident a la comarca del Baix Llobregat augmenta un 2,8%, un 0,2% menys respecte l'any anterior i un 0,9% per sota de la mitjana de la demarcació (2,8%). Amb aquesta variació el nombre de persones ocupades residents a la comarca a final del 2018 se situa en 353.077, 9.487 més que l'any l'anterior.

Per sexe, l'ocupació creix una mica més en les dones (2,9%) que en els homes (2,7%). En nombres absoluts, a la comarca s'assoleix una ocupació masculina de 186.862 homes (4.854 més respecte a l'any anterior) i 166.215 dones (4.633 més). D'aquesta manera, les dones representen el 47,1% del total de la població ocupada resident a la comarca.

Gràfic 4

Taxes de variació interanual de la població ocupada registrada (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades de l'Idescat

Pel que fa a la nacionalitat, la població estrangera arriba a 32.269 ocupats i els espanyols, a 320.808. Els ocupats de nacionalitat estrangera augmenten un 10,8% i els de nacionalitat espanyola, un 2%. D'aquesta manera el pes de les persones estrangeres sobre el total de la població ocupada arriba al 9,1%.

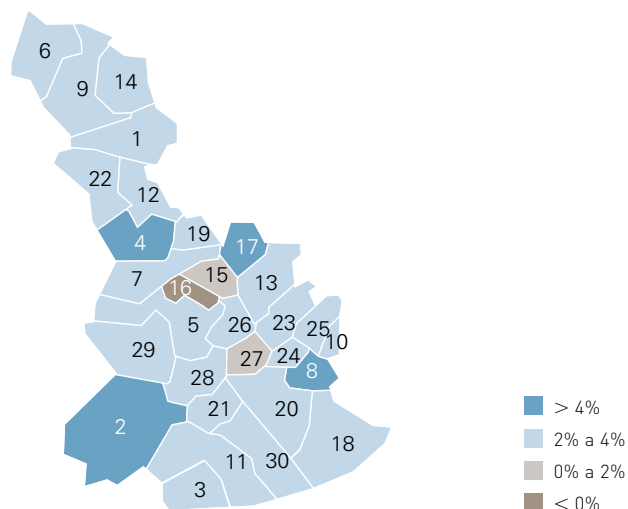
Per edats, 53.049 són menors de 30 anys; 141.487 tenen entre 30 anys i 44 anys; 103.605, entre 45 anys i 54 anys, i 54.936, més de 55 anys. Respecte a l'any anterior destaca el lleuger retrocés en el nombre d'ocupats d'entre 30 i 44 anys (-1,4%), que es contraposa a la resta de franges d'edat, que creixen entre un 4% i un 8%. El pes de les edats és una mica més rejuenit que al conjunt de la demarcació.

La comarca del Baix Llobregat, amb un 66,4%, és la tercera comarca amb la taxa d'ocupació més alta de la demarcació de Barcelona.

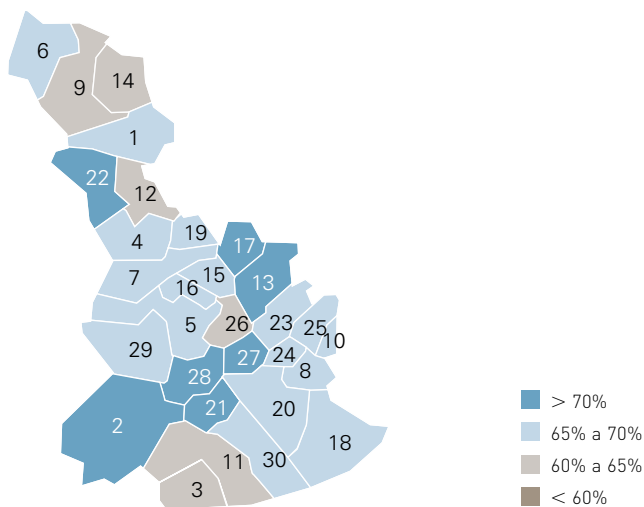
La variació interanual (vegeu el mapa 1) de la població ocupada resident a la comarca registra valors positius a tots els municipis de la comarca excepte a La Palma de Cervelló (-0,2%). De totes les variacions absolutes destaquen les de Cornellà de Llobregat (1.409), Sant Boi de Llobregat (1.026) i Viladecans (794). En percentatge la variació positiva destaca a Castellví de Rosanes (4,6%), El Papiol (4,3), Begues (4,1%) i Cornellà de Llobregat (4%).

La taxa d'ocupació registrada de la població en edat de treballar a la comarca se situa en el 66,4%, per sobre de la taxa de la demarcació (64,8%), i és la tercera comarca amb la taxa més alta de la província de Barcelona. Per municipis (vegeu el mapa 2) Sant Climent de Llobregat (74%), Santa Coloma de Cervelló (72,4%), Torrelles de Llobregat (71,7%) i Sant Esteve Sesrovires (70,6%), destaquen per tenir una taxa d'ocupació superior al 70%. D'altra banda, entre els municipis amb la taxa d'ocupació més baixa de la comarca destaquen: Castelldefels (63%) i Martorell (61%).

Mapa 1
Variació població ocupada registrada. Baix Llobregat, 2018
(en percentatge)

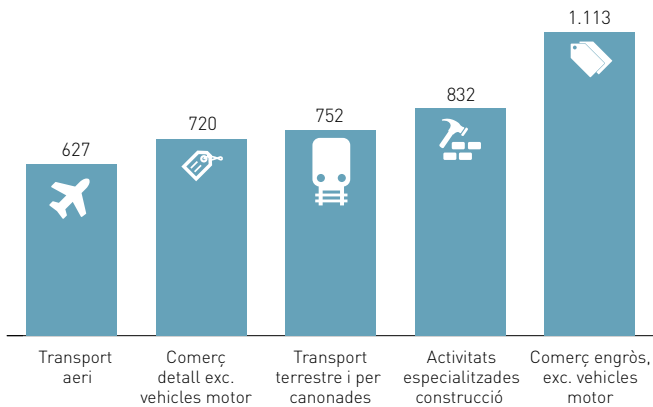
Mapa 2
Taxa d'ocupació registrada. Baix Llobregat, 2018 (en percentatge)

1 Abrera	17 Papiol
2 Begues	18 Prat de Llobregat
3 Castelldefels	19 Sant Andreu de la Barca
4 Castellví de Rosanes	20 Sant Boi de Llobregat
5 Cervelló	21 Sant Climent de Llobregat
6 Collbató	22 Sant Esteve Sesrovires
7 Corbera de Llobregat	23 Sant Feliu de Llobregat
8 Cornellà de Llobregat	24 Sant Joan Despí
9 Esparreguera	25 Sant Just Desvern
10 Esplugues de Llobregat	26 Sant Vicenç dels Horts
11 Gavà	27 Santa Coloma de Cervelló
12 Martorell	28 Torrelles de Llobregat
13 Molins de Rei	29 Vallirana
14 Olesa de Montserrat	30 Viladecans
15 Pallejà	
16 Palma de Cervelló	

Gràfic 5

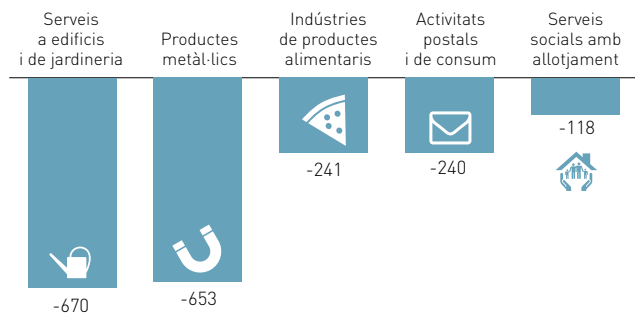
**Subsectors d'activitat amb més guanys de llocs de treball
Baix Llobregat, 2018 (absoluts)**

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Gràfic 6

**Subsectors d'activitat amb més pèrdua de llocs de treball
Baix Llobregat, 2018 (absoluts)**

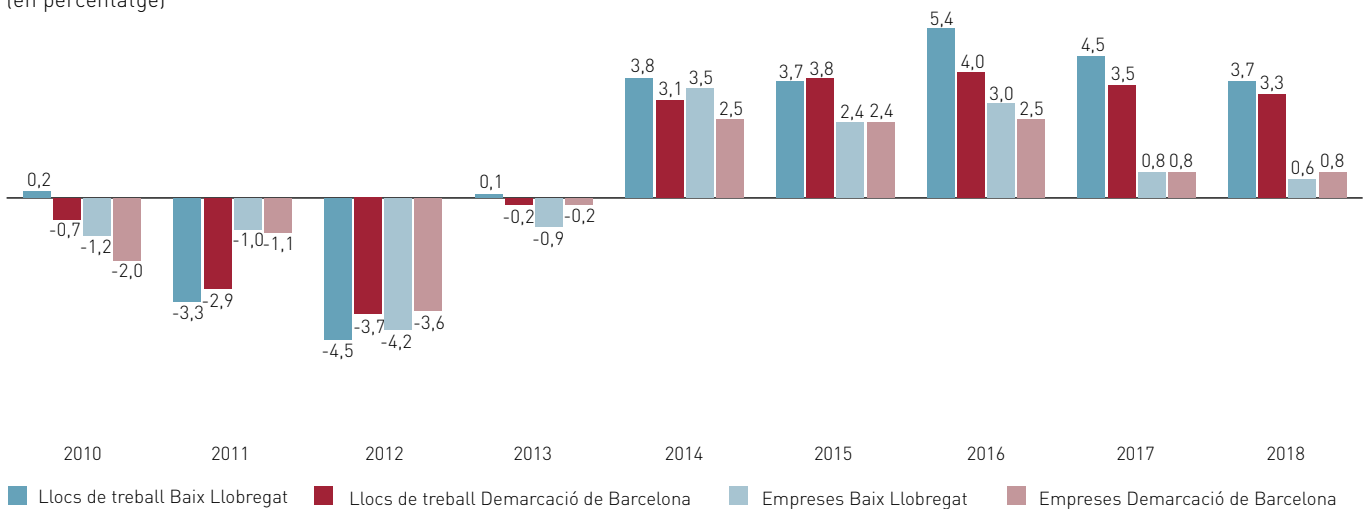
Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Els llocs de treball continuen creixent a bon ritme el 2018, situant la comarca del Baix Llobregat, amb un 3,7% de creixement, en primera posició respecte a les altres comarques de la demarcació de Barcelona.

L'evolució dels **llocs de treball** continua la tendència positiva, amb un creixement del 3,7%, tot i que es un increment menor al de l'any anterior (4,5%), però superior a la mitjana de la demarcació (3,3%), on ocupa el primer lloc de totes les comarques. En el cas de les empreses, el creixement ha estat del 0,6%. Tot i els dos creixements, la diferència s'explica perquè el creixement dels llocs de treball s'ha donat principalment en grans empreses o empreses mitjanes i petites ja creades.

Gràfic 7

**Taxes de variació interanuals dels llocs de treball i empreses
(en percentatge)**

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

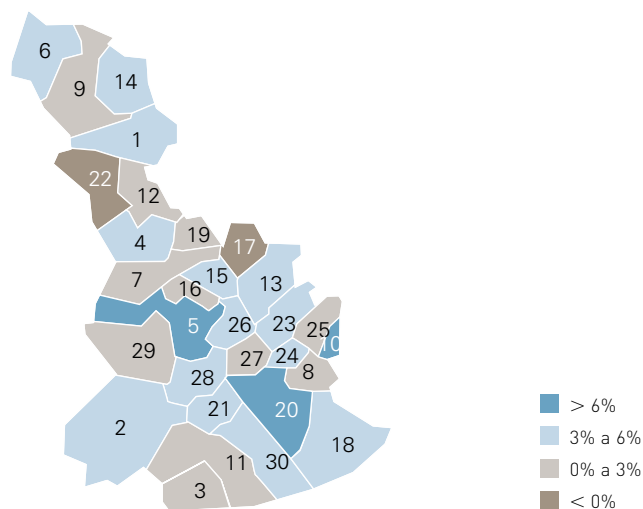
L'augment interanual dels llocs de treball es basa en l'increment del treball assalariat (4,3%). Per contra, l'autònom obté un creixement del 0,7%. Per grans sectors, destaca l'augment de la construcció (7,3%), la segona comarca que més creix en aquest sector, i el decreixement del sector de l'agricultura (-9,8%). Dels 10 subsectors principals només es perden llocs de treball en el subsector de serveis a edificis i de jardineria (-6,5%). Dels que augmenten destaquen l'emmagatzematge (6,2%), el transport terrestre (6,2%), i les activitats especialitzades de la construcció (5,0%). En termes absoluts les pèrdues d'ocupació més notables es produeixen en serveis a edificis i de jardineria (-670) i en la fabricació de productes metàl·lics (-653). Els increments se situen principalment en comerç a l'engròs (1.113) i en les activitats especialitzades de la construcció (832).

La comarca del Baix Llobregat ha experimentat un creixement positiu dels llocs de treball a 27 dels 30 municipis, destacant Cervelló (9,9%) i Esplugues de Llobregat (7%).

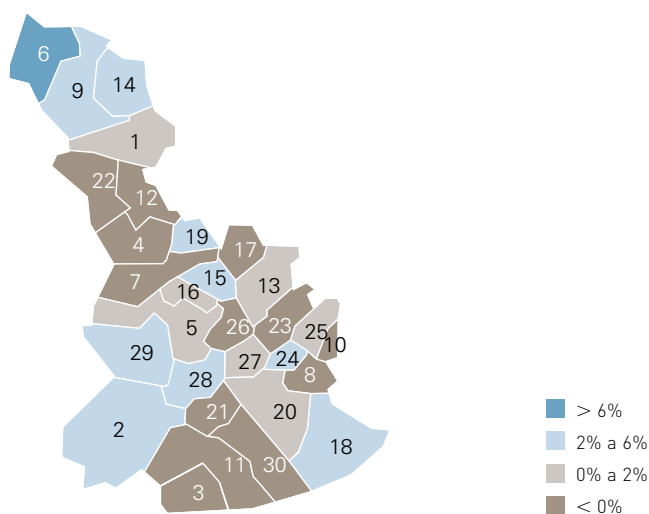
La variació interanual dels llocs de treball (vegeu el mapa 3) registra reduccions en tres municipis, que són El Papiol (-1,7%), i Sant Esteve Sesrovires (-0,4%) i Santa Coloma de Cervelló (-0,04%). Dels 27 municipis restants destaquen els increments de Cervelló (9,9%), Esplugues de Llobregat (7%) i Sant Boi de Llobregat (6%). Pel que fa a l'evolució de les empreses (vegeu el mapa 4) sobresurt l'increment relatiu de Begues (12,6%) i l'absolut de Castelldefels (57). Per contra, es registren reduccions d'empreses a 8 municipis de la comarca, i en destaca Viladecans (-38).

Segons el Sistema d'Anàlisi de Balanços Ibèrics, el 2016 el Baix Llobregat té 53 empreses amb uns ingressos d'explo-tació superiors als cent milions d'euros. Cinc d'aquestes tenen un import superior als mil milions: Seat, SA, Volkswagen Group España Distribución, SA, Vueling Airlines, SA, Nestle España, SAU i Cargill, SLU. Entre les deu primeres també es troben Carburants Axoil, SL, Cobega Embotellador, SLU i Bayer Hispania, SL. El 80% de les 200 primeres empreses en volum de vendes són exportadores o importadores, el percentatge més elevat conjuntament amb el del Vallès Occidental i el del Vallès Oriental.

Mapa 3
Variació llocs de treball registrats. Baix Llobregat, 2018
(en percentatge)

Mapa 4
Variació empreses registrades. Baix Llobregat, 2018
(en percentatge)

1	Abrebra	17	Papiol
2	Begues	18	Prat de Llobregat
3	Castelldefels	19	Sant Andreu de la Barca
4	Castellví de Rosanes	20	Sant Boi de Llobregat
5	Cervelló	21	Sant Climent de Llobregat
6	Collbató	22	Sant Esteve Sesrovires
7	Corbera de Llobregat	23	Sant Feliu de Llobregat
8	Cornellà de Llobregat	24	Sant Joan Despí
9	Esparreguera	25	Sant Just Desvern
10	Esplugues de Llobregat	26	Sant Vicenç dels Horts
11	Gavà	27	Santa Coloma de Cervelló
12	Martorell	28	Torrelles de Llobregat
13	Molins de Rei	29	Vallirana
14	Olesa de Montserrat	30	Viladecans
15	Pallejà		
16	Palma de Cervelló		

L'atur disminueix per sisè any consecutiu, i assoleix una taxa d'atur registral del 10%, la quarta més baixa de la demarcació.

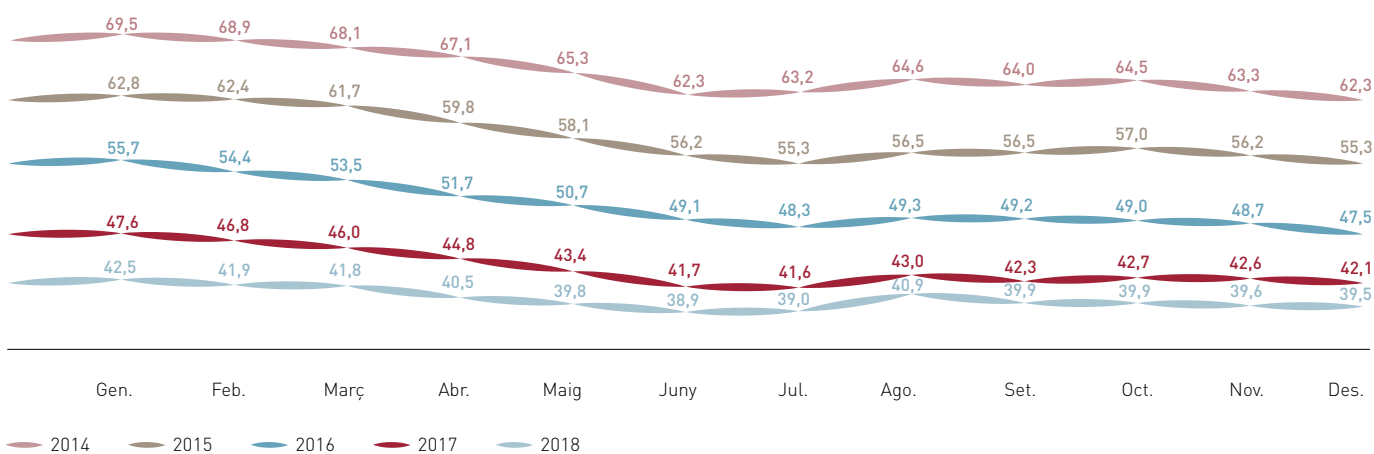
Tots els grups d'edat redueixen el percentatge d'aturats, excepte els de 16 i 24 anys, que guanya un 10,5% de població aturada.

L'evolució de l'atur (vegeu el gràfic 8) segueix marcada, com en els últims anys, per una disminució significativa. El 2018 es redueix un 6,2% (-2.602), un valor similar a la reducció provincial (-6%). A final del 2018 al Baix Llobregat hi ha 39.455 persones aturades registrades, el 13,9% de l'atur de la demarcació.

La taxa d'atur registrat és del 10%, mig punt inferior al valor provincial (10,5%). La taxa d'atur femenina és del 12,1%, pràcticament un punt inferior a la del 2017 i gairebé idèntica a la provincial. La taxa masculina se situa en el 8,1%, 0,8 punts per sota de la taxa de l'any anterior i 0,8 punts inferior a la taxa provincial. Per edat, el 7,1% és menor de 25 anys, el 38,7% té entre 25 anys i 44 anys i el 54,2% té més de 45 anys. Interanualment, tots els grups d'edat redueixen l'atur, excepte el grup d'edat comprès entre els 16 i 24 anys, que ha guanyat un 10,5% d'aturats. Cal destacar la disminució d'aturats en les persones entre 35 i 44 anys (-9,6%).

Per sectors d'activitat econòmica, el 72,7% de la població aturada pertany al sector serveis; el 11,7%, a la indústria; el 8,4%, a la construcció; el 0,6%, a l'agricultura, i el 6,6%, al grup sense ocupació anterior. Interanualment, l'atur es redueix en tots ells: a l'agricultura, un 19,4%; a la construcció, un 12,3%; a la indústria, un 10,1%, i als serveis, un 4,9%. Els aturats sense ocupació anterior també disminueixen en un 3,2%.

Gràfic 8
Comparació de l'evolució mensual de las persones aturades registrades. Baix Llobregat, 2014-2018 (en milers)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

L'atur disminueix interanualment en tots els nivells formatius, excepte els universitaris de segon i tercer cicle. Cal destacar la disminució dels que tenen estudis primaris incomplets (-14,1%) i estudis primaris complets (-18,8%). Destaca el fet que l'atur entre els que tenen educació general, el grup majoritari, cau un 6,3%. D'altra banda, l'atur entre la població estrangera disminueix un 7,4%, i arriba a les 5.673 persones aturades. La població aturada nacional disminueix un 6,0%, i se situa en les 33.782 persones.

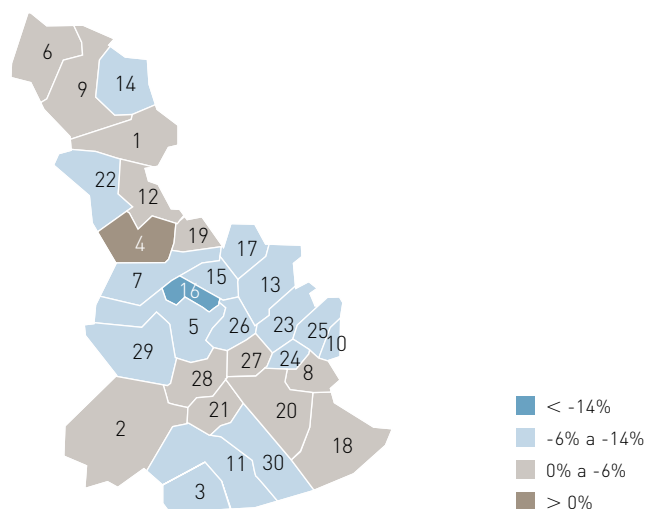
D'entre els municipis amb una taxa d'atur superior a la mitjana comarcal (vegeu el mapa 6) destaquen: Martorell (13,5%), Sant Vicenç dels Horts (12,6%), i Esparreguera (12,5%). Per contra, Begues registra la taxa més baixa (6,3%), seguida de Sant Just Desvern (6,3%), Sant Climent de Llobregat (6,9%) i Santa Coloma de Cervelló (7,1%). L'atur disminueix en vint-i-vuit municipis dels trenta (vegeu el mapa 5). Només Castellví de Rosanes augmenta el nombre d'aturats (6,2%) i Abrera es manté amb un (0%). En les reduccions destaquen: La Palma de Cervelló (-16%), El Papiol (-13,9%) i Sant Esteve Sesrovires (-10,9%).

A finals del 2018 vint-i-vuit municipis dels trenta del Baix Llobregat han reduït el percentatge d'aturats respecte l'any anterior.

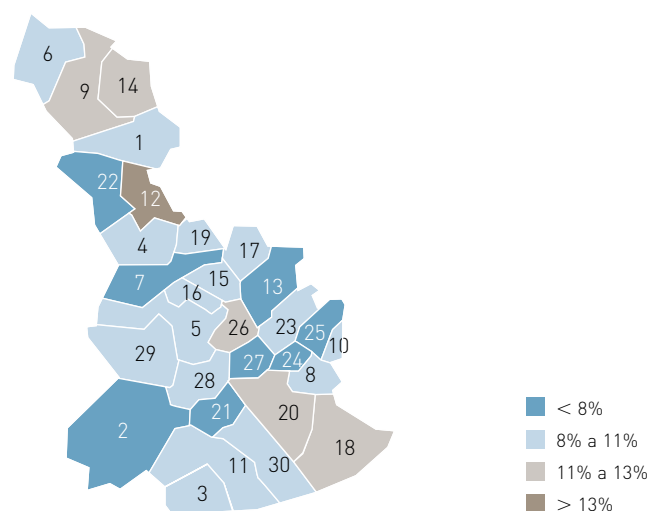
A desembre del 2018 hi ha concedides 22.949 **prestacions per desocupació**, un 2,5% menys que l'any anterior. La taxa de cobertura puja del 59,8% del 2017 al 62,3% del 2018, una dècima per sobre del total provincial. Totes les tipologies de prestació disminueixen respecte a l'any anterior, excepte les prestacions contributives, que augmenten un 7,3%; les assistencials es redueixen un 7,5%, i les de renda activa d'inserció, un 21,6%.

La **contractació laboral** augmenta un 4,2%, un increment inferior al 5,6% provincial. El 2018 acaba amb 303.210 contractes signats. La contractació temporal, el 87,5% del total, augmenta un 5,8%, i la indefinida ho fa un 13,17%. La contractació femenina, un 43,8% del total, augmenta per sobre de la masculina (7,5% i 1,8% respectivament). Interanualment, la contractació augmenta en tots els grups d'edat, excepte en les persones entre 30 i 45 anys. Cal destacar l'augment del 22,7% dels menors de 20 anys.

Mapa 5
Variació de l'atur registrat. Baix Llobregat, 2018
(en percentatge)

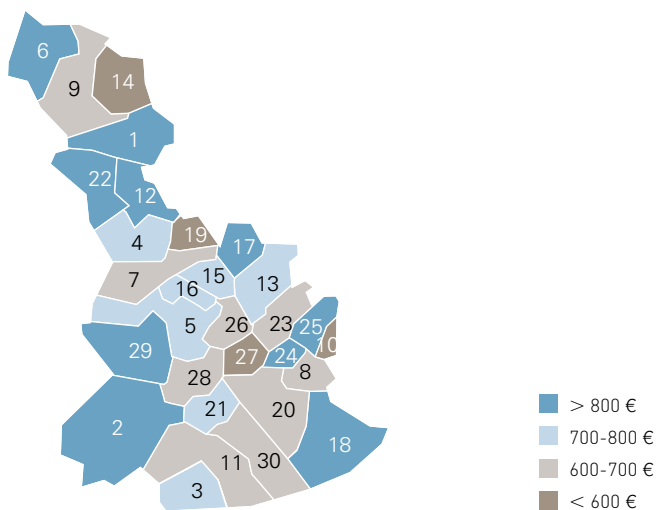

Mapa 6
Taxa d'atur registrat. Baix Llobregat, 2018
(en percentatge)

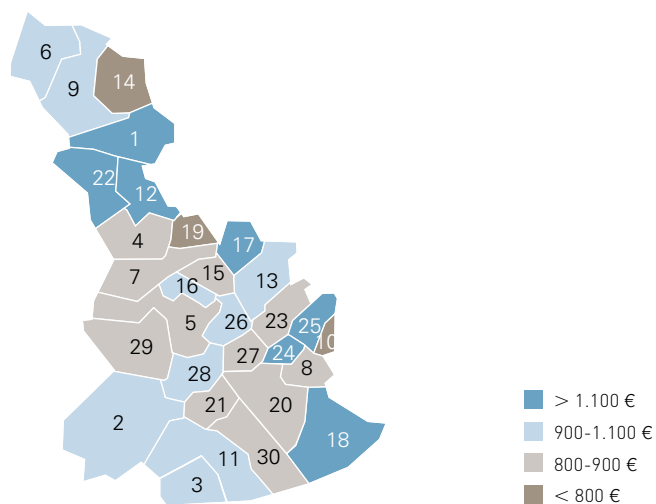

1	Abrera	17	Papiol
2	Begues	18	Prat de Llobregat
3	Castelldefels	19	Sant Andreu de la Barca
4	Castellví de Rosanes	20	Sant Boi de Llobregat
5	Cervelló	21	Sant Climent de Llobregat
6	Collbató	22	Sant Esteve Sesrovires
7	Corbera de Llobregat	23	Sant Feliu de Llobregat
8	Cornellà de Llobregat	24	Sant Joan Despi
9	Esparreguera	25	Sant Just Desvern
10	Esplugues de Llobregat	26	Sant Vicenç dels Horts
11	Gavà	27	Santa Coloma de Cervelló
12	Martorell	28	Torrelles de Llobregat
13	Molins de Rei	29	Vallirana
14	Olesa de Montserrat	30	Viladecans
15	Pallejà		
16	Palma de Cervelló		

Mapa 7
Ingressos tributaris per habitant. Baix Llobregat, 2018
 (en euros)

Mapa 8
Despeses corrents per habitant. Baix Llobregat, 2018
 (en euros)

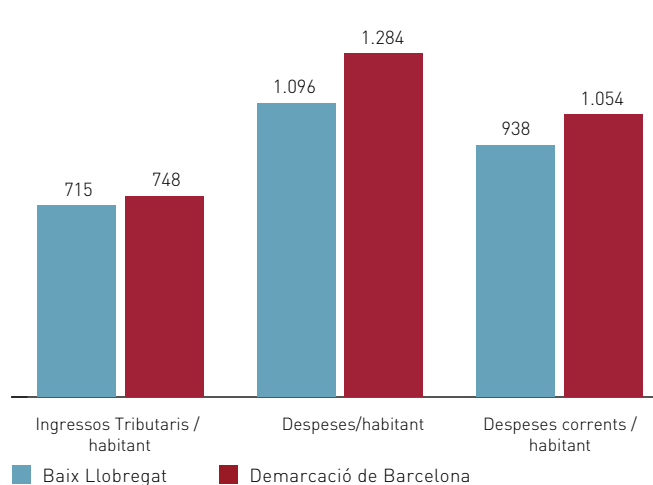
1 Abrera	17 Papiol
2 Begues	18 Prat de Llobregat
3 Castelldefels	19 Sant Andreu de la Barca
4 Castellví de Rosanes	20 Sant Boi de Llobregat
5 Cervelló	21 Sant Climent de Llobregat
6 Collbató	22 Sant Esteve Sesrovires
7 Corbera de Llobregat	23 Sant Feliu de Llobregat
8 Cornellà de Llobregat	24 Sant Joan Despí
9 Esparreguera	25 Sant Just Desvern
10 Esplugues de Llobregat	26 Sant Vicenç dels Horts
11 Gavà	27 Santa Coloma de Cervelló
12 Martorell	28 Torrelles de Llobregat
13 Molins de Rei	29 Vallirana
14 Olesa de Montserrat	30 Viladecans
15 Pallejà	
16 Palma de Cervelló	

En relació amb les **finances públiques**, el pressupost inicial de l'exercici 2018 s'incrementa un 3,1% respecte al 2017 pel que fa als ingressos i les despeses, valors superiors a la mitjana de la demarcació, que augmenta un 2,1% en ambdós conceptes. Per habitant, al Baix Llobregat les despeses suposen 1.171 euros, amb 999 euros de despeses corrents i 109 euros de despeses d'inversió, uns valors que estan per sota de la demarcació: en despeses (1.268), en despeses corrents (1.041) i també inferior en despeses d'inversió (164). Els ingressos corrents es xifren en 1.082 euros per habitant, i en 773 els ingressos tributaris, dada per sota de la demarcació en els ingressos corrents (1.166) i lleugerament per sobre en els tributaris (739).

En la distribució municipal dels ingressos tributaris (vegeu el mapa 7) destaca la ràtio euros/habitant als municipis de Sant Esteve Sesrovires (1.171), Abrera (1.149) i el Prat de Llobregat (1.068). Pel que fa a les despeses corrents (vegeu el mapa 8), deu dels trenta municipis es situen per sobre dels 1.000 euros en aquest concepte, entre els que destaquen Sant Just Desvern (1.307), Abrera (1.279) i el Papiol (1.278).

El Baix Llobregat representa la tercera comarca amb menys inversió per habitant el 2018 (109 euros), només per davant del Vallès Occidental (62) i del Garraf (53).

Gràfic 9
Finances públiques, 2018 (ratios euro per habitant)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Ministeri d'Hisenda i Funció Pública

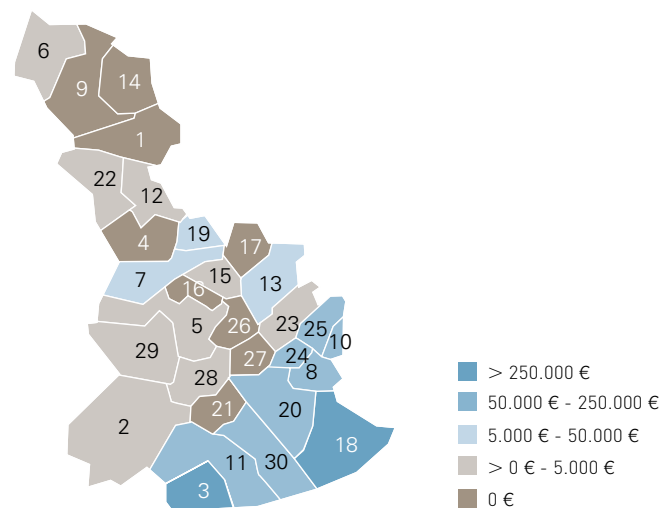
El Baix Llobregat presenta creixements generals en l'oferta **turística**. El nombre de places en establiments hotelers creix un 0,6% respecte l'any anterior (59 places noves); les places en establiments de turisme rural creixen un 107,1% (15 places noves); les places en apartaments turístics s'incrementen un 4,8% (42 places noves); i les places en habitatges d'ús turístic s'incrementen un 54,4% (1.341 places noves). L'oferta de places en càmpings es manté en 3.042 places. En total, l'oferta d'allotjament a la comarca ha augmentat un 8,8%.

El volum de turistes allotjats en establiments hotelers ha disminuït un 3,9% respecte el 2017, que ha generat un decreixement del 7,3% en pernoctacions i una disminució de 2,9 punts percentuals en el grau d'ocupació. No es disposa de dades oficials de demanda pel que fa a l'activitat en càmpings i en turisme rural.

Pel que respecta a la recaptació de la taxa turística, el Baix Llobregat ha obtingut un import 6,2% menor que l'any 2017, amb un total de 1.374.000 € recaptats. Aquest import representa el 20,4% de l'import total recaptat a l'Entorn de Barcelona (província de Barcelona sense el Barcelonès).

Mapa 9

Recaptació de l'impost sobre les estades en establiments turístics. Baix Llobregat, 2018 (en euros)

Font: Elaboració pròpia a partir de la Direcció General de Turisme

El Baix Llobregat ha registrat un augment en el total de places ofertes, i un decreixement en el nombre de viatgers en establiments hotelers respecte l'any 2017.

Quadre 1
Indicadors d'evolució turística al Baix Llobregat, 2017-2018

	Baix Llobregat			Entorn de Barcelona*		
	2017	2018	% var. 2017-2018**	2017	2018	% var. 2017-2018**
Places en establiments hotelers	10.166	10.225	0,6	63.959	64.082	0,2
Places en càmpings	3.042	3.042	0,0	44.343	44.352	0,0
Places en establiments de turisme rural	14	29	107,1	5.063	5.310	4,9
Places en apartaments	873	915	4,8	2.213	2.412	9,0
Places en HUTs	2.465	3.806	54,4	35.726	44.787	25,4
Viatgers allotjats en establiments hotelers	1.205.947	1.158.398	-3,9	4.036.350	3.861.281	-4,3
Viatgers allotjats en càmpings	nd	nd	nd	719.560	711.975	-1,1
Viatgers allotjats en establiments de turisme rural	nd	nd	nd	128.879	144.341	12,0
Pernoctacions en establiments hotelers	2.280.813	2.113.337	-7,3	11.603.227	11.091.691	-4,4
Pernoctacions en càmpings	nd	nd	nd	2.775.656	2.725.156	-1,8
Pernoctacions en establiments de turisme rural	nd	nd	nd	367.668	365.054	-0,7
Grau d'ocupació hotelera (per hab., en %)	73,8	70,9	-2,9	75,7	74,8	-0,9
Grau d'ocupació en càmpings (per parcel·la, en %)	nd	nd	nd	47,6	46,7	-0,9
Grau d'ocupació en els establiments de turisme rural (per hab., en %)	nd	nd	nd	25,1	26,2	1,1
Impost sobre les Estades en Establiments Turístics (euros)****	1.464.800	1.374.544	-6,2	6.792.848	6.725.077	-1,0

*Demarcació de Barcelona sense el Barcelonès, a excepció del grau d'ocupació hotelera **La variació en el grau d'ocupació és en punts percentuals
 Places en HUTs estimades segons criteri de la Direcció General de Turisme * Import anual calculat sobre 1T, 2T, 3T 2018 i 4T 2017. Comparació amb el mateix període de l'any anterior nd: Dada no disponible nc: Dada no comparable
 Font: Laboratori de Turisme de la Diputació de Barcelona a partir de l'Idescat i la Direcció General de Turisme.

Quadre 2

Enquesta d'hàbits de consum i compra. Localització de la compra*. Baix Llobregat, 2019

	Barri de residència	Altres barris o zones del municipi	Fora del municipi	Per internet	Índex d'atracció i pèrdues**
Alimentació fresca	76,4%	31,3%	15,9%	1,6%	102,95%
Resta alimentació	71,0%	28,4%	14,2%	3,6%	104,66%
Altres productes quotidians no alimentaris	71,4%	26,2%	14,2%	4,0%	104,08%
Equipament persona	31,1%	31,7%	64,7%	14,6%	68,61%
Equipament de la llar	29,3%	26,0%	60,2%	12,7%	73,90%

Quadre 2b

Enquesta d'hàbits de consum i compra. Valoració de l'oferta comercial***. Baix Llobregat, 2017-2019

	2017	2019	% var. 2017-2019
Valoració global	7,05	7,06	0,1%
Els preus	6,02	6,46	7,3%
La varietat de l'oferta comercial	6,98	6,82	-2,3%
Qualitat oferta comercial	7,26	7,17	-1,2%
L'oferta en restaurants, cafeteries i bars	6,95	6,82	-1,9%
La varietat de l'oferta en oci	5,50	5,38	-2,2%

* Resultat en percentatge de casos, sumen més del 100%

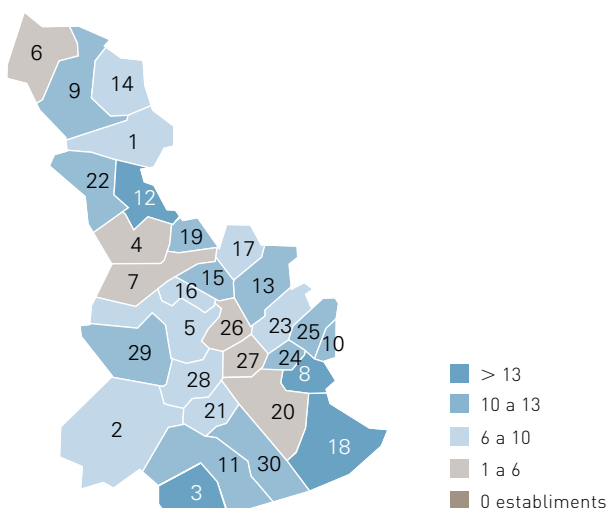
** Valors superiors a 100% indiquen guanys i els inferiors pèrdues.

***Puntuació de 0 a 10

Font: Enquesta d'hàbits de consum i compra a la província de Barcelona 2017-2019, Gerència de Serveis de Comerç de la Diputació de Barcelona

Mapa 10

Nombre d'establiments comercials per 1.000 habitants. Baix Llobregat, 2018

Font: Cens d'establiments comercials de Catalunya (CECC)

Els indicadors de **comerç** a la comarca comptabilitzen un total de 9.145 establiments, tercera comarca en nombre d'establiments de la demarcació, el qual suposa 11,16 establiments per cada mil habitants (a la província l'indicador varia entre els 11,02 i 16,06). Segons les dades extretes del Cens d'Establiments de Catalunya (CECC), gener de 2017 i 2018, es detecta una disminució del nombre d'establiments (-2,1%), el qual es veu superat per la disminució d'un -4% del total de la superfície comercial.

Pel que fa als últims resultats de l'Enquesta d'hàbits de consum i compra a la comarca, on el 42% i el 23,50% dels enquestats són els responsables de compra de les llars conformades per parelles amb o sense fills, el 16,20% llars unipersonals i el 64,5% són dones, la valoració de l'oferta comercial al municipi de residència és d'un 7,06 sobre 10 (quan la mitjana provincial és del 7,15). Es destaca que la percepció del nivell preus a l'oferta comercial del municipi es valora amb un 6,46 sobre 10, amb el valor més alt de les comarques de la demarcació.

Bona percepció del nivell de preus de l'oferta comercial, obté la valoració més alta de la demarcació.

En quant a l'Índex d'atracció i pèrdues, s'observa una bona retenció de les compres dels productes quotidians amb uns percentatges superiors al 100%. Aquest índex explica quina és la posició final respecte els compradors que el territori atrau i aquells altres que l'oferta comercial de la comarca perd. Contràriament, en el cas de l'equipament de la llar i especialment per l'equipament de la persona (73,90% i 68,61 % respectivament), l'índex evidencia la pèrdua de compradors que el teixit comercial municipal no és capaç de retenir.

Mapa de projectes estratègics locals del Baix Llobregat

Innovaix

Innovaix, l'Agència d'Innovació i Creixement del Baix Llobregat, impulsa la innovació creant xarxes de col·laboració, programes de recerca i processos d'innovació entre empreses, agents socials, institucions pedagògiques, universitats, administracions, etc. Aquest projecte fomenta el creixement de les empreses donant suport als processos d'innovació i de creació de nous productes i serveis, trobant-los socis de valor afegit, ajudant-los a millorar el pla de negoci i facilitant-los l'accés al finançament públic i privat i a la inversió. En l'àmbit de l'educació ha desenvolupat Innosocial, que se centra en l'emprenedoria col·laborativa i el foment dels valors de la solidaritat. En paral·lel també s'ha ideat Innolab, que treballa amb projectes i situacions reals.

Ecoindústria: foment de models d'economia circular a les empreses

Es tracta d'un projecte en el que participen els ajuntaments de Viladecans, Gavà, el Prat de Llobregat i Sant Boi de Llobregat. Es basa en un model que visualitza el sistema industrial com un ecosistema productiu circular i que promou una estratègia per impulsar la relació entre indústries, entitats i societat. L'interès és trobar un balanç industrial, econòmic i ecològic que s'orienti a la mateixa sostenibilitat del territori. Identifica sinergies entre empreses perquè els residus i l'energia i els fluids d'unes empreses es converteixin en la matèria primera d'altres.

ESA BIC Barcelona

La incubadora d'empreses de l'Agència Espacial Europea-ESA BIC (Business Incubation Center) de Barcelona està ubicada a l'edifici RDIT del Parc Mediterrani de la Tecnologia de Castelldefels, i involucra Barcelona Activa, l'Àrea Metropolitana de Barcelona, la Diputació de Barcelona, el Consell Comarcal del Baix Llobregat, la UPC i Caixa Capital Risc. El seu objectiu és donar suport i expertesa tècnica per a la creació d'empreses innovadores en el sector aeroespacial. Es configura com un espai de *coworking*, de generació de coneixement, d'innovació, de millora professional i de creació d'ocupació. Més de 25 empreses han entrat dins del programa d'incubació des que es va posar en marxa.

Centre de Formació Professional d'Automoció de Martorell (CFPAC)

El Centre de FP d'Automoció de Martorell és una aposta emmarcada en l'estratègia industrial de la Generalitat que promou la reindustrialització. Ha de contribuir a la inserció laboral dels joves, a impulsar la millora de la qualificació dels treballadors i les treballadores i la competitivitat de les empreses i a reforçar l'atractiu de Catalunya per acollir inversions de les multinacionals del sector. La localització de l'equipament afavoreix la creació de sinergies entre el centre docent i les diferents empreses de l'entorn.

Consell de la Formació Professional del Baix Llobregat

L'objectiu del Consell és contribuir a l'ajust entre la FP, la formació continua i la formació ocupacional i les necessitats actuals i futures del territori mitjançant un sistema de governança compartit entre les diferents administracions, actors i entitats que intervenen en l'àmbit de la formació professional, el mercat de treball i el teixit productiu. Actualment disposen de cinc taules tècniques de treball: relleu generacional a nivell de treball; perspectiva de gènere i formació professional; oferta de formació professional-demanda dels professionals; indústria 4.0; i anàlisi i avaluació d'indicadors estratègics.

Parc Mediterrani de la Tecnologia (PMT)

El PMT és un parc científic i tecnològic impulsat per la Generalitat de Catalunya, el Consell Comarcal, l'Ajuntament de Castelldefels i la Universitat Politècnica de Catalunya. És un nucli de confluència d'interessos que, sota un mateix model, integra i interconnecta centres docents, espais de recerca, empreses amb activitat d'innovació tecnològica i empreses derivades (spin-off) de base tecnològica. Funciona com un espai multidisciplinari en el qual s'integren les tecnologies de la informació i les comunicacions, l'aeronàutica, l'enginyeria biològica, la biotecnologia i l'enginyeria agroalimentària, les ciències i tecnologies òptiques i fotòniques, les tecnologies de la geoinformació i del medi ambient, així com mètodes numèrics en enginyeria.

Parc Agrari del Baix Llobregat

El Parc Agrari del Baix Llobregat és un projecte consolidat, però que avui presenta reptes renovats. Entre aquests reptes se situa el mateix manteniment de l'espai, que està inserit en una zona periurbana amb una forta pressió que juga un paper clau en el mosaic paisatgístic, ambiental i socioeconòmic del Llobregat i del conjunt de l'àrea metropolitana de Barcelona. El Parc actua en tres eixos particularment rellevants en clau de futur: impulsar la comercialització de proximitat amb l'objectiu de consolidar les vendes de productes per mantenir les rendes de la pagesia, facilitar l'accés a la terra i involucrar el conjunt de la societat en el seu funcionament i manteniment, en especial els més joves.

Ateneu Cooperatiu del Baix Llobregat

Forma part de la Xarxa d'Ateneus Cooperatius, avui present a tot Catalunya per impulsar l'economia social i solidària. Sumant les capacitats de tota la comarca, de les administracions públiques i de les entitats vol generar ocupació de qualitat i fomentar la creació de noves iniciatives econòmiques transformadores. La carta de serveis inclou la promoció, el suport a la creació i la consolidació, la transformació i la continuïtat de les organitzacions de l'economia social i solidària, la formació i l'acompanyament a prescriptores i gestories.

Clúster de salut mental

La raó de ser del clúster de Salut Mental és oferir a les persones que pateixen malalties mentals i a les seves famílies un espai on convergeixin la recerca, l'ensenyament i el guariment d'aquestes patologies. Es planteja com una concentració geogràfica d'empreses, serveis i institucions interconnectats. A dia d'avui l'eix estratègic de salut mental al territori se sustenta en quatre conceptes: salut mental comunitària, estratègia integral, col·laboració institucional i potenciació de la investigació

Pla Estratègic de Desenvolupament Turístic de la Zona Nord del Baix Llobregat

L'objectiu d'aquest pla és dinamitzar l'activitat turística de la zona nord del Baix Llobregat i promoure els atractius turístics que disposa cadascun dels set municipis que comprenen aquesta zona de la comarca: Abrera, Castellví de Rosanes, Collbató, Esparreguera, Martorell, Olesa de Montserrat i Sant Esteve Sesrovires. El Pla se centra en potenciar i crear nous productes turístics on es plantejgen propostes per al conjunt de la zona nord, així com per a cada municipi de manera individual. En l'àmbit comarcal, destaca la creació dels set Miradors de Montserrat, el desenvolupament del senderisme carener vinculat al Pla de Senders Turístics, la potenciació del turisme gastronòmic i dels esdeveniments singulars com les Passions.

Recull estadístic. Baix Llobregat

	Baix Llobregat		Demarcació Barcelona		Variació 2017-2018		Pes Baix Llobregat/ Demarcació	
	2017	2018	2017	2018	Baix Llobr.	Demarcació	2017	2018
Entorn								
Nombre de municipis		30		311				9,6%
Superfície total (km²)		486,0		7.726,4				6,3%
Superfície mitjana municipal (km²)		16,2		24,8				nc
Demografia								
Població Total	813.996	819.168	5.576.037	5.609.350	0,6%	0,6%	14,6%	14,6%
Densitat (hab/km²)	1.675	1.686	722	726	0,6%	0,6%	nc	nc
Homes	400.581	402.756	2.718.621	2.733.466	0,5%	0,5%	14,7%	14,7%
Dones	413.415	416.412	2.857.416	2.875.884	0,7%	0,6%	14,5%	14,5%
Població de menys de 16 anys	146.024	145.221	915.587	914.938	-0,5%	-0,1%	15,9%	15,9%
Població potencialment activa (16-64)	529.013	531.642	3.621.380	3.640.005	0,5%	0,5%	14,6%	14,6%
Població de 65 anys i més	138.959	142.305	1.039.070	1.054.407	2,4%	1,5%	13,4%	13,5%
Projecció Població 2018-2028	812.149	871.908	5.571.966	5.866.767	7,4%	5,3%	14,6%	14,9%
Pob. resident a l'estranger	14.175	15.296	220.660	234.423	7,9%	6,2%	6,4%	6,5%
Índex de dependència global	53,9	54,1	54,0	54,1	0,2	0,1	nc	nc
Índex d'envelliment	95,2	98,0	113,5	115,2	2,8	1,8	nc	nc
Nacionalitat espanyola	739.122	740.451	4.864.723	4.865.569	0,2%	0,0%	15,2%	15,2%
Nacionalitat estrangera	74.874	78.717	711.314	743.781	5,1%	4,6%	10,5%	10,6%
Taxa d'estrangeria total	9,2%	9,6%	12,8%	13,3%	0,4pp	0,5pp	nc	nc
Taxa d'estrangeria extracomunitaria	6,8%	7,1%	9,7%	10,1%	0,3pp	0,4pp	nc	nc
Població de menys de 16 anys	12.858	13.244	111.138	114.753	3,0%	3,3%	11,6%	11,5%
Població potencialment activa (16-64)	59.179	62.318	577.682	604.336	5,3%	4,6%	10,2%	10,3%
Població de 65 anys i més	2.837	3.155	22.494	24.692	11,2%	9,8%	12,6%	12,8%
Àfrica	20.973	21.232	160.369	162.850	1,2%	1,5%	13,1%	13,0%
Amèrica	20.786	22.756	206.669	221.620	9,5%	7,2%	10,1%	10,3%
Àsia	8.658	9.318	130.534	136.198	7,6%	4,3%	6,6%	6,8%
Europa	24.391	25.345	212.938	222.319	3,9%	4,4%	11,5%	11,4%
Unió Europea	19.722	20.469	168.912	176.066	3,8%	4,2%	11,7%	11,6%
Resta del món	66	66	804	794	0,0%	-1,2%	8,2%	8,3%
5 principals nacionalitats (comarca)	34.566	35.661	228.509	236.500	3,2%	3,5%	15,1%	15,1%
Marroc	18.013	18.156	119.779	121.931	0,8%	1,8%	15,0%	14,9%
Romania	5.644	5.718	48.464	50.507	1,3%	4,2%	11,6%	11,3%
Xina	4.325	4.675	44.199	47.925	8,1%	8,4%	9,8%	9,8%
Itàlia	3.954	4.294	5.368	5.292	8,6%	-1,4%	73,7%	81,1%
Pakistan	2.630	2.818	10.699	10.845	7,1%	1,4%	24,6%	26,0%
Activitat econòmica								
Nombre d'empreses	22.022	22.146	185.911	187.341	0,6%	0,8%	11,8%	11,8%
Agricultura	36	38	782	800	5,6%	2,3%	4,6%	4,8%
Indústria	2.647	2.634	18.778	18.590	-0,5%	-1,0%	14,1%	14,2%
Construcció	2.316	2.417	15.701	16.358	4,4%	4,2%	14,8%	14,8%
Serveis	17.023	17.057	150.650	151.593	0,2%	0,6%	11,3%	11,3%
Dimensió mitjana	11,4	11,8	11,0	11,3	0,4p	0,3p	nc	nc
Agricultura	4,6	2,9	3,4	3,3	-1,7p	-0,1p	nc	nc
Indústria	17,9	18,4	16,9	17,5	0,5p	0,5p	nc	nc
Construcció	6,7	7,0	5,5	5,6	0,4p	0,2p	nc	nc
Serveis	11,0	11,5	10,9	11,2	0,5p	0,3p	nc	nc
10 Principals sectors d'activitat	38.029	39.989	284.638	290.030	5,2%	1,9%	13,4%	13,8%
Comerç detall, exc. vehicles motor	3.308	3.240	27.780	27.330	-2,1%	-1,6%	11,9%	11,9%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	2.217	2.219	15.142	15.140	0,1%	0,0%	14,6%	14,7%
Serveis de menjar i begudes	2.117	2.138	17.396	17.586	1,0%	1,1%	12,2%	12,2%
Activitats especialitzades construcció	1.524	1.568	9.202	9.426	2,9%	2,4%	16,6%	16,6%
Transport terrestre i per canonades	1.119	1.129	6.000	6.116	0,9%	1,9%	18,7%	18,5%
Altres activitats de serveis personals	922	905	7.496	7.543	-1,8%	0,6%	12,3%	12,0%
Construcció d'immobles	722	777	6.062	6.480	7,6%	6,9%	11,9%	12,0%
Activitats immobiliàries	689	705	8.109	8.347	2,3%	2,9%	8,5%	8,4%
Venda i reparació de vehicles motor	730	705	4.418	4.301	-3,4%	-2,6%	16,5%	16,4%
Educació	654	671	5.895	5.955	2,6%	1,0%	11,1%	11,3%
Compravenda d'Habitatges	8.009	8.644	59.046	60.602	7,9%	2,6%	13,6%	14,3%
Habitatge lliure	7.688	8.342	57.726	59.321	8,5%	2,8%	13,3%	14,1%
Habitatge protegit	321	302	1.320	1.281	-5,9%	-3,0%	24,3%	23,6%
Habitatge nou	780	890	4.522	4.980	14,1%	10,1%	17,2%	17,9%
Habitatge usat	7.229	7.754	54.524	55.622	7,3%	2,0%	13,3%	13,9%

Recull estadístic. Baix Llobregat (Continuació)

	Baix Llobregat		Demarcació Barcelona		Variació 2017-2018		Pes Baix Llobregat/ Demarcació	
	2017	2018	2017	2019	Baix Llobr.	Demarcació	2017	2018
Mercat de treball								
Població ocupada	343.590	353.077	2.292.806	2.358.040	2,8%	2,8%	15,0%	15,0%
Homes	182.008	186.862	1.202.122	1.235.933	2,7%	2,8%	15,1%	15,1%
Dones	161.582	166.215	1.090.684	1.122.107	2,9%	2,9%	14,8%	14,8%
Nacionals	314.456	320.808	2.002.985	2.038.076	2,0%	1,8%	15,7%	15,7%
Estrangers	29.134	32.269	289.821	319.964	10,8%	10,4%	10,1%	10,1%
Menys de 30 anys	50.842	53.049	355.999	374.270	4,3%	5,1%	14,3%	14,2%
De 30 a 44 anys	143.471	141.487	949.164	944.757	-1,4%	-0,5%	15,1%	15,0%
De 45 a 54 anys	98.075	103.605	616.239	644.210	5,6%	4,5%	15,9%	16,1%
Més de 55 anys	51.202	54.936	371.404	394.803	7,3%	6,3%	13,8%	13,9%
Taxa d'ocupació registrada	64,9%	66,4%	63,3%	64,8%	1,5pp	1,5pp	nc	nc
Llocs de treball	300.802	311.903	2.430.935	2.511.646	3,7%	3,3%	12,4%	12,4%
Agricultura	552	498	8.153	8.127	-9,8%	-0,3%	6,8%	6,1%
Indústria	51.081	51.996	351.151	356.307	1,8%	1,5%	14,5%	14,6%
Construcció	22.206	23.826	129.769	137.037	7,3%	5,6%	17,1%	17,4%
Serveis	226.963	235.583	1.941.862	2.010.175	3,8%	3,5%	11,7%	11,7%
Activitats d'alt contingut tecnològic ¹	27.129	28.726	231.270	241.511	5,9%	4,4%	11,7%	11,9%
Assalariats	250.631	261.369	2.044.003	2.119.653	4,3%	3,7%	12,3%	12,3%
Autònoms	50.171	50.534	386.932	391.993	0,7%	1,3%	13,0%	12,9%
10 Principals sectors d'activitat	185.168	196.492	1.371.876	1.415.602	6,1%	3,2%	13,5%	13,9%
<i>Comerç engròs, exc. vehicles motor</i>	28.718	29.831	161.789	165.920	3,9%	2,6%	17,8%	18,0%
<i>Comerç detall, exc. vehicles motor</i>	28.748	29.468	253.427	256.647	2,5%	1,3%	11,3%	11,5%
<i>Serveis de menjar i begudes</i>	20.326	20.513	149.542	153.361	0,9%	2,6%	13,6%	13,4%
<i>Activitats especialitzades construcció</i>	16.482	17.314	83.945	87.546	5,0%	4,3%	19,6%	19,8%
<i>Adm. pública, Defensa i SS obligatòria</i>	14.401	14.900	135.454	140.898	3,5%	4,0%	10,6%	10,6%
<i>Educació</i>	13.060	13.329	136.467	140.731	2,1%	3,1%	9,6%	9,5%
<i>Transport terrestre i per canonades</i>	12.135	12.887	75.845	78.753	6,2%	3,8%	16,0%	16,4%
<i>Activitats sanitàries</i>	10.351	10.721	147.032	151.518	3,6%	3,1%	7,0%	7,1%
<i>Serveis a edificis i de jardineria</i>	10.296	9.626	79.700	82.696	-6,5%	3,8%	12,9%	11,6%
<i>Emmagatzematge i afins al transport</i>	8.965	9.517	33.030	36.255	6,2%	9,8%	27,1%	26,3%
Persones aturades registrades	42.057	39.455	302.569	284.283	-6,2%	-6,0%	13,9%	13,9%
Homes	17.865	16.493	132.788	123.029	-7,7%	-7,3%	13,5%	13,4%
Dones	24.192	22.962	169.781	161.254	-5,1%	-5,0%	14,2%	14,2%
Nacionals	35.933	33.782	249.149	233.833	-6,0%	-6,1%	14,4%	14,4%
Estrangers	6.124	5.673	53.420	50.450	-7,4%	-5,6%	11,5%	11,2%
Agricultura	283	228	3.288	2.668	-19,4%	-18,9%	8,6%	8,5%
Indústria	5.143	4.624	37.414	34.279	-10,1%	-8,4%	13,7%	13,5%
Construcció	3.791	3.324	26.681	23.002	-12,3%	-13,8%	14,2%	14,5%
Serveis	30.154	28.678	215.533	205.515	-4,9%	-4,6%	14,0%	14,0%
Sense ocupació anterior	2.686	2.601	19.653	18.819	-3,2%	-4,2%	13,7%	13,8%
Població activa local estimada	385.620	392.478	2.656.868	2.703.919	1,8%	1,8%	14,5%	14,8%
Taxa d'atur registral	10,91%	10,05%	11,39%	10,51%	-0,9pp	-0,9pp	nc	nc
Homes	8,95%	8,11%	9,76%	8,88%	-0,8pp	-0,9pp	nc	nc
Dones	13,01%	12,14%	13,10%	12,23%	-0,9pp	-0,9pp	nc	nc
Nombre total de contractes	290.935	303.210	2.389.366	2.522.789	4,2%	5,6%	12,2%	12,0%
Beneficiaris de prestacions	23.537	22.949	167.617	162.810	-2,5%	-2,9%	14,0%	14,1%
Taxa cobertura prestacions	59,78%	62,27%	59,25%	61,33%	2,5pp	2,1pp	nc	nc
Comerç								
Establiments	9.343	9.145	74.299	72.964	-2,1%	-1,8%	12,6%	12,5%
Sup. Venda [m ²]	1.424.744	1.368.001	10.350.337	10.167.256	-4,0%	-1,8%	13,8%	13,5%
establ./1.000 hab.	11,5	11,2	13,3	13,0	-2,8%	-2,4%	nc	nc
m ² /1.000 hab.	1.750	1.670	1.856	1.813	-4,6%	-2,4%	nc	nc
Sup. Mitjana [m ²]	152	150	139	139	-1,6%	0,0%	nc	nc
Turisme								
Places en establiments hotelers	10.166	10.225	145.727	147.145	0,6%	1,0%	7,0%	6,9%
Places en càmpings	3.042	3.042	44.343	44.352	0,0%	0,0%	6,9%	6,9%
Places en establiments de turisme rural	14	29	5.063	5.310	107,1%	4,9%	0,3%	0,5%
Places en apartaments	873	915	3.483	3.581	4,8%	2,8%	25,1%	25,6%
Places en HUTs ²	2.465	3.806	92.857	101.981	nc	nc	2,7%	3,7%
Finances públiques³								
Pressupostos municipals: ingressos	870.704	898.076	6.964.487	7.112.704	3,1%	2,1%	12,5%	12,6%
Pressupostos municipals: despeses	870.374	897.685	6.963.059	7.109.836	3,1%	2,1%	12,5%	12,6%
Deute viu municipal ⁴	317.292	292.951	2.637.930	2.417.953	-7,7%	-8,3%	12,0%	12,1%

1. Es consideren d'alt contingut tecnològic les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta i els serveis de tecnologia alta-punta

2. Places Habitatges ús turístic estimades segons la Direcció General de Turisme. 3. Xifres en milers d'euros. 4. Dades de 2016-2017

nd: no disponible. nc: no calculable. p: punts absoluts. pp: punts percentuals.

Vegeu l'apartat de metodologia per a la definició dels indicadors. Per ampliar les dades, consulteu el programa Hermes (www.diba.cat/hermes).

Salut mental i gestió forestal, dos sectors units per la inserció sociolaboral

Patricia Salgado i Agustina Caballero, equip OTL de l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat

L'any 2004, l'Associació Espanyola de Neuropsiquiatria feia públic un informe mostrant el creixent interès que existia llavors en introduir a persones amb trastorns mentals greus en programes d'inserció sociolaboral. El document exposava el valor positiu de l'ocupació com a eina de millora tant de la situació clínica com psicossocial dels afectats per alguna alteració mental o discapacitat.

Tot i això, gran part del recorregut fet anys enrere es va esfumar amb l'esclat de la crisi econòmica que va afectar especialment a Espanya. Segons les dades de l'INE, l'ocupació de persones amb trastorns mentals va experimentar una davallada durant aquesta època, sent els anys 2012 i 2016 els pitjors situant-se per sota del 12,5%. Fent una ràpida comparació d'aquestes dades amb els altres tipus de discapacitats que es contemplen a l'estudi (física, intel·lectual i sensorial), les persones amb trastorns mentals també surten mal parades.

Durant l'última dècada, aquest sector social s'ha posicionat a la cua de l'ocupació estatal, molt per sota dels altres tipus de discapacitats mencionats. Encara que les taxes definides al reial decret legislatiu 1/2013 (*Les empreses públiques i privades amb 50 o més treballadors han de reservar obligatòriament un 2% dels llocs de treball a persones amb discapacitat*), no fan distinció entre tipus de discapacitat, la realitat és que la majoria de persones contractades pertanyen al grup de discapacitats sensorials o físiques, respectivament. Alguns anys aquesta bretxa ha arribat a ser de quasi el 30%. Així doncs, es confirma que l'estigma que envolta la salut mental no només és un factor decisiu a escala social, sinó laboral.

El projecte

Davant aquest escenari, l'any 2017, el Clúster Salut Mental Catalunya va impulsar un projecte interclúster amb el seu homòleg de la Biomassa per tal de potenciar una activitat minvada, com és la inserció laboral de persones amb trastorns mentals.

Els dos clústers es van reunir amb professionals de les dues àrees amb la finalitat de valorar les competències necessàries i la viabilitat del projecte. Segons Marc Cortina, project manager del Clúster de la Biomassa: "Més del 60% del territori és superfície forestal. Això suposa ser el 4t indret europeu amb més superfície arbrada. No obstant això, només es gestiona el 30% del potencial de Biomassa possible". Les dades proporcionaven un futur optimista a l'hora de fer realitat el projecte. Segons dades oficials, la inserció laboral en persones amb trastorns mentals suposa un retorn anual de més d'11 milions d'euros cada any i estalvis pels diferents sistemes de protecció social.

El projecte reuneix tots els factors determinants: salut mental, sostenibilitat, inserció, inclusió i economia Circular. Una sèrie d'inputs que l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat porta incloent a la seva estratègia durant anys i que se'ls presentava com una oportunitat a mida.

La gestió i subministrament de biomassa implica una sèrie de feines tant de gestió agroforestal com logística que en alguns casos poden ser utilitzats com a vectors per la inserció de persones amb trastorns mentals temporals i/o permanents.

Mitjançant l'anàlisi de cadascuna de les feines involucrades en aquest procés de subministrament de biomassa, s'ha dut a terme un desglossament de les competències i tipus de formació necessària per desenvolupar amb èxit i seguretat cadascuna d'aquestes feines per avaluar-ne la viabilitat de ser realitzades o no per col·lectius com els esmentats anteriorment.

L'objectiu principal d'aquest projecte és analitzar el potencial d'inserció laboral en la gestió agroforestal de cultius energètics

per a l'autoconsum de biomassa a l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat.

Les tasques a desenvolupar han estat les següents:

- Identificar el millor cultiu energètic que, amb la superfície donada, compleixi amb la capacitat d'abastir les necessitats de biomassa per una banda i per l'altra maximitzi la ocupabilitat de persones amb risc d'exclusió social i trastorn mental.
- Caracteritzar totes les tasques incloses en la gestió agroforestal de cultius energètics, inclosa la part logística del subministrament fins a la sitja d'alimentació de la instal·lació de biomassa.
- Per a cada tasca, definir les capacitats i coneixements mínims requerits per fer la feina de forma segura i efectiva.
- Realitzar i obtenir dades en una prova experimental amb el suport de persones en risc d'exclusió i trastorn mental.
- Estudiar l'impacte econòmic de forma global per valorar la seva viabilitat en termes socials i ambientals.
- Definir uns models base que permetin valorar per altres emplaçaments la viabilitat de replicar la iniciativa.

Activitat productiva i ocupació de persones amb trastorn mental o en risc d'exclusió

L'interès per l'ocupació de persones amb trastorn mental ha crescut i continua creixent de forma significativa, adquirint un progressiu reconeixement professional i ciutadà com una de les àrees a cobrir en l'atenció sociosanitària a aquest col·lectiu.

Diverses investigacions exposen clarament el valor positiu de l'ocupació com a eina de millora tant de la situació clínica com psicossocial dels afectats per alguna alteració mental discapacitant. L'activitat laboral no només millora la seva situació econòmica, sinó que també facilita una planificació diària amb rutines definides i significatives. L'ocupabilitat, a més, incideix en la millora de l'autoestima i l'autoimatge, la reducció de la simptomatologia, l'increment del contacte social i l'augment de la qualitat de vida. D'altra banda, també s'ha demostrat que l'estabilitat laboral és un gran suport que facilita la inserció social de la persona amb trastorn mental, garantint l'accés a l'exercici dels seus drets com a ciutadà.

Paral·lelament, els obstacles amb què es troben els individus que presenten algun trastorn mental són:

- La pròpia malaltia, amb afectacions diverses.
- Les repercussions de la malaltia (determinant del possible baix nivell educatiu, absència d'habilitats socials i actituds, valors i aspiracions habitualment poc adequades).
- Els possibles efectes derivats del propi tractament.
- El conjunt de barreres socials existents (estigma social, baix salari, etc.).

La conclusió

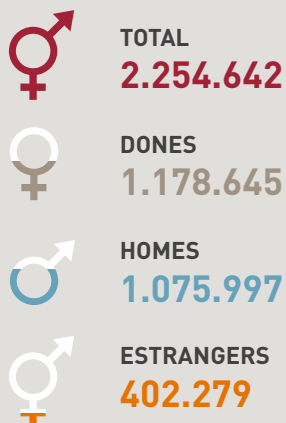
Hi ha diferents iniciatives per inserir col·lectius en risc d'exclusió, però dissenyar un procés en el sector de la gestió agroforestal, on la premissa no sigui maximitzar la rendibilitat econòmica sinó la inserció de persones fa d'aquest projecte una iniciativa pionera.

La situació es pot revertir si s'amplien els paràmetres cap a una visió més completa que tingui en compte la gestió forestal. Una porta oberta cap a un futur on la salut mental no sigui exclosa del mercat laboral.

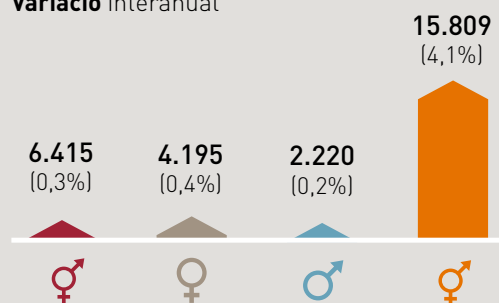

Barcelonès

Població, 2018

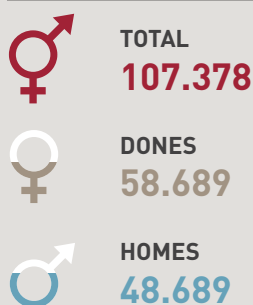

Variació interanual

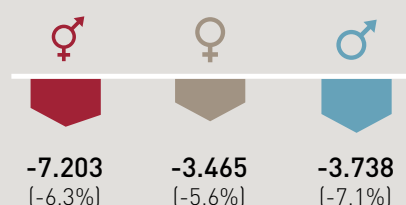

0,3%
La població creix lleugerament

Població aturada registrada, 2018

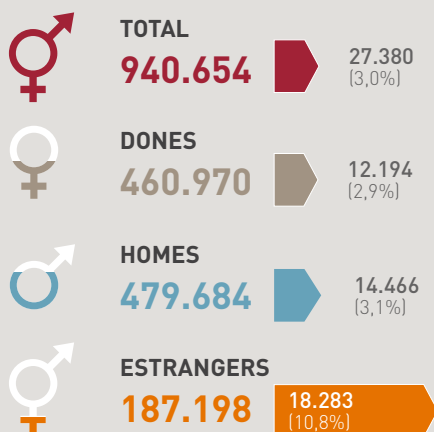

Variació interanual

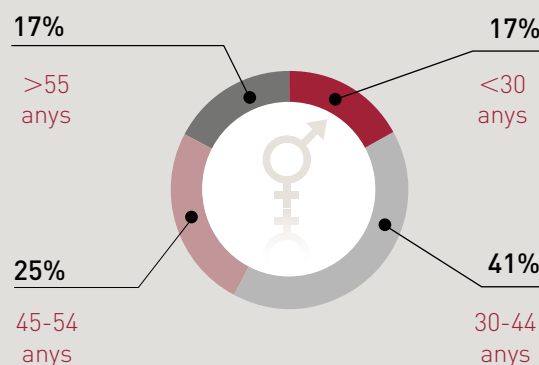

9,7%
Taxa d'atur registral

Població ocupada registrada (residents a la comarca), IVT 2018

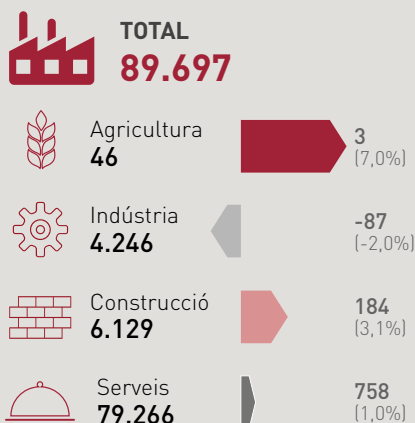

Distribució per edat sobre total d'ocupats (pes %)

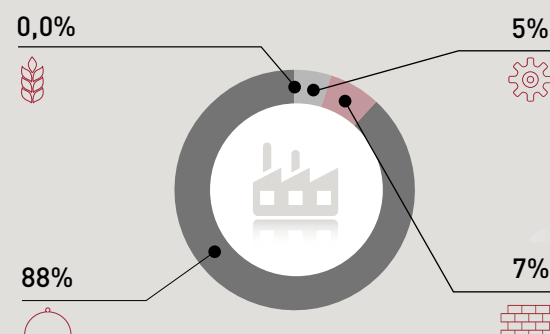

64,3%
Taxa d'ocupació registrada

Empreses de la comarca, IVT 2018

Distribució per sectors (pes %)

1,0%
Augmenta el nombre d'empreses

Barcelonès

La comarca del Barcelonès té una superfície de 146 km², l'1,9% de la superfície de la demarcació, i està integrada per 5 municipis. Barcelona n'és la capital.

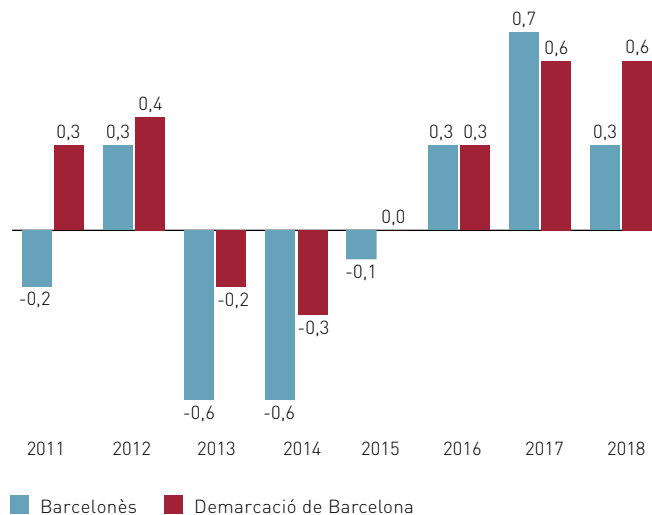
El Barcelonès és, amb 2.254.642 habitants, la comarca més poblada, on resideix el 40,2% de la població de la demarcació. La població (vegeu el gràfic 1) ha crescut un 0,3% el 2018, només el Berguedà creix menys. La població resident a l'estranger augmenta un 5,3% el 2018 fins a arribar als 158.715.

És la comarca amb més densitat de població (15.464 hab./km²), 21 vegades la mitjana de la demarcació. La ciutat de Barcelona aplega el 72% (1.620.343) de la població comarcal. La població augmenta en els municipis de: l'Hospitalet de Llobregat (3.719), Badalona (1.893), Santa Coloma de Gramenet (1.224) i Sant Adrià de Besòs (45), i cau a Barcelona (-466).

El 17,8% de la població és estrangera (402.279), la comarca amb un percentatge més alt i superior a la mitjana de la demarcació (13,3%). La població estrangera augmenta, 4,1% (15.809), per tercer any consecutiu. El 75,5% és extracomunitària. Les cinc primeres nacionalitats sumen el 35% de la població estrangera comarcal. Per primera vegada la població amb nacionalitat italiana (8,2%) és posiciona en primer lloc per davant de la xinesa (8,1%), pakistanesa (7,8%) i marroquina (6,8%). Destaca la reducció interanual de la població pakistanesa (-0,6%) i boliviana (-1,8%), i augmenta la població de nacionalitat italiana (8,3%), xinesa (3,7%) i marroquina (0,6%). Cal destacar que a la comarca hi resideix el 78% de la població pakistanesa de la demarcació i el 62% de la boliviana.

El 14,2% de la població és menor de 16 anys (per sota del 16,3% del conjunt de les comarques) i el 21% té 65 anys o més, per sobre del 18,8% de la demarcació. La població en edat de treballar (vegeu el gràfic 2) n'agrupa el 64,9% restant, igual a la demarcació. L'índex d'envelliment, 147,9 que relaciona les persones de 65 anys i més per cada 100 joves menors de 16 anys, situa la comarca com la segona més envellida després del Berguedà (175), i per damunt de la mitjana de la demarcació (115). Respecte a la projecció de població i segons l'escenari mitjà elaborat per l'Idescat, el Barcelonès guanyarà un 2,5% de població el 2028.

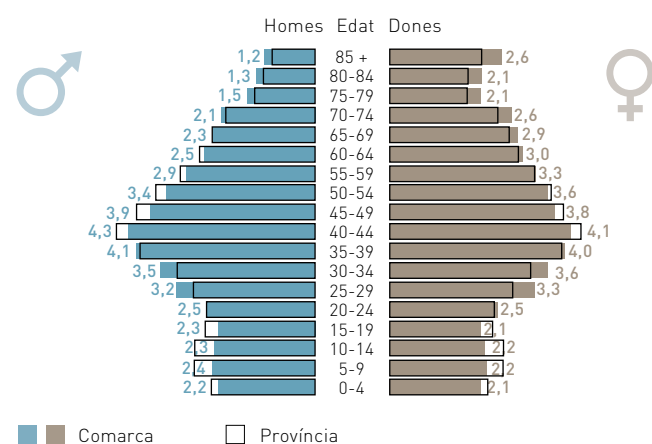
Gràfic 1
Taxes de variació de la població total, 2011-2018 (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

La població del Barcelonès amb nacionalitat italiana creix un 8,2% interanual, i és situa per primera vegada com la més nombrosa de la comarca.

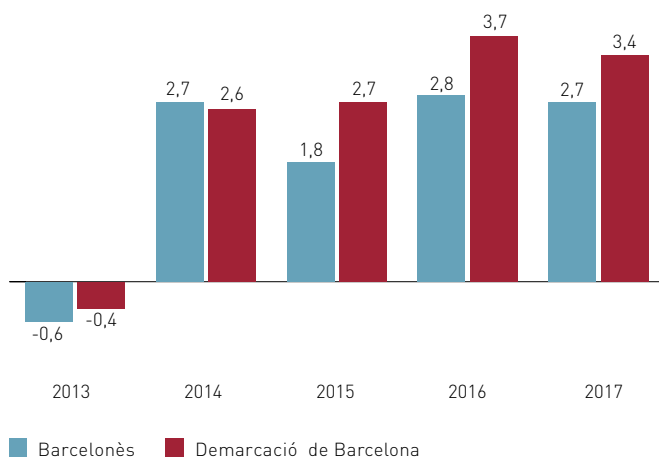
Gràfic 2
Piràmide d'edats del Barcelonès i Província, 2018 (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

Gràfic 3

Taxes de variació real del Valor Afegit Brut (VAB) (en percentatge)

Font: BBVA CX. Anuari Econòmic Comarcal

Segons l'*Anuari Econòmic Comarcal 2018*, del BBVA, el **VAB** de la comarca del Barcelonès (vegeu el gràfic 3) experimenta el 2017 un increment del 2,7%, que permet reforçar la recuperació 2013-2017 (10,4%) empentada per la recuperació industrial i dels serveis productius, així com del turisme. Aquest avenç del 2017 reflecteix el del sector dels serveis (2,4%), el de la indústria (5%) i el de la construcció (5,1%).

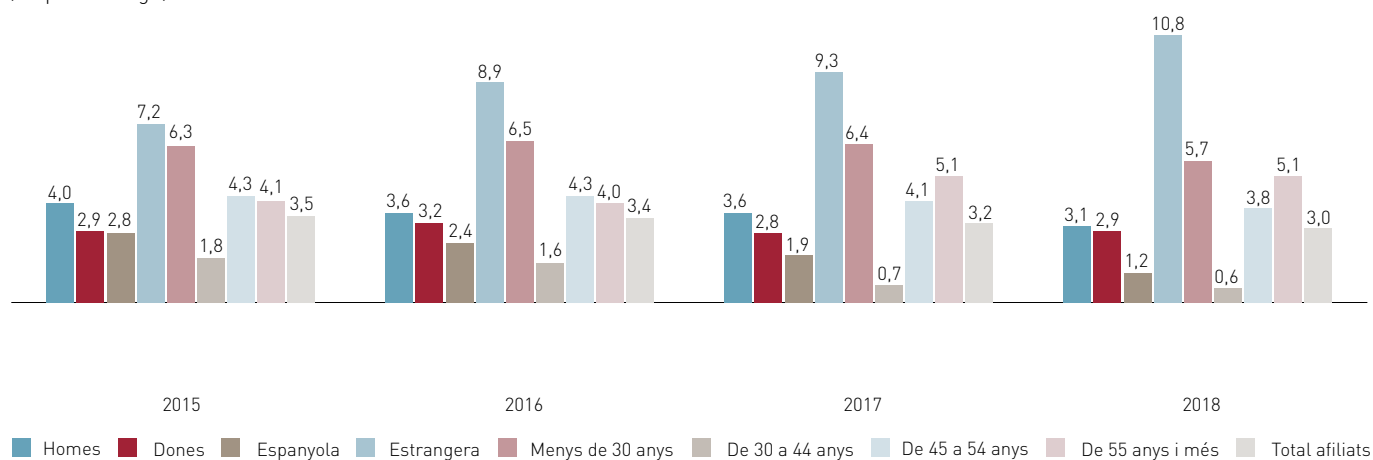
A la finalització de l'any 2018, l'**ocupació** registrada de la població resident a la comarca del Barcelonès obté un increment del 3%, dues dècimes inferior a l'any anterior, en què l'augment se situà en un 3,2%, i quatre dècimes menys al creixement obtingut l'any 2016. Així, l'any acaba amb 940.654 persones ocupades residents a la comarca, 27.380 més que l'any anterior. És la quarta comarca que més augmenta, darrere de l'Anoia, Garraf i Maresme.

Per sexe, l'ocupació creix menys en les dones (2,9%) que en els homes (3,1%). L'augment fa que l'ocupació femenina arribi a 460.970 ocupades (12.914 més que l'any anterior) i la masculina, a 479.684 ocupats (14.466 més). Les dones representen el 49% del total de persones ocupades de la comarca, 1,4 punts per sobre de la mitjana de totes les comarques barcelonines.

En els darrers quatre anys l'ocupació resident de la comarca ha augmentat 114 mil persones, a un ritme de prop de trenta mil nous ocupats cada any.

Gràfic 4

Taxes de variació interanual de la població ocupada registrada (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades de l'Idescat

Pel que fa a la nacionalitat, el col·lectiu estranger arriba a 187.198 persones ocupades i l'espanyol, a 753.456. Així, les persones ocupades amb nacionalitat estrangera incrementen més (10,8%) que les de nacionalitat espanyola (1,2%), i destaca que el Barcelonès és la segona comarca on més augmenten els ocupats amb nacionalitat estrangera, després del Berguedà (15%). El pes dels estrangers sobre el total de població ocupada va augmentar més d'un punt en el darrer any, fins a arribar a un 19,9%, el percentatge més important amb diferència respecte a la resta de comarques.

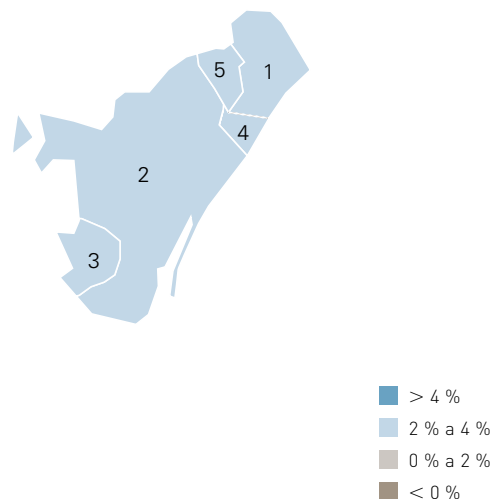
Per edats, 158.917 són menors de 30 anys; 381.689 tenen entre 30 anys i 44 anys; 238.807, entre 45 anys i 54, i 161.241, més de 55 anys. Respecte a l'any anterior destaca el creixement dels menors de 30 anys (5,7%), i és la comarca que menys augmenta percentualment en el segment de més de 55 anys (5,1%). El pes de les edats reflecteix una població ocupada menys envellida que la de la resta de comarques, així el Barcelonès és la comarca amb més pes dels menors de 44 anys (57,5%). Pel que fa als majors de 55 anys, el seu pes se situa en el 17,1%, i si observem els d'entre 45 anys i 54 anys, el pes és d'un 25,4%, el menor pes en aquest grup de totes les comarques.

Gairebé el 20% de la població ocupada resident al Barcelonès té nacionalitat estrangera, amb diferència, el pes més alt de tota la demarcació de Barcelona.

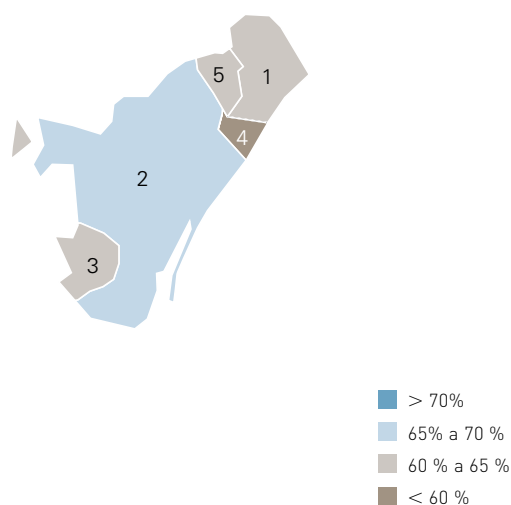
La variació interanual (vegeu el mapa 1) de la població ocupada resident a la comarca registra augments superiors al 3% en dos municipis dels cinc: l'Hospitalet de Llobregat (3,6%) i Badalona (3,2%). Per sobre del 3%, Sant Adrià de Besòs (2,9%), Barcelona (2,9%) i Santa Coloma de Gramenet (2,4%). En xifres absolutes Barcelona augmenta 19.423 persones ocupades; l'Hospitalet de Llobregat 3.689; Badalona 2.794; Santa Coloma de Gramenet 1.067; i Sant Adrià de Besòs 407 persones .

La taxa d'ocupació al Barcelonès se situa en el 64,3%, cinc dècimes per sota de la demarcació. Per municipis (vegeu el mapa 2) Barcelona arriba al 65%, i Badalona (63,2%), l'Hospitalet de Llobregat (63,1%) i Santa Coloma de Gramenet (60,4%) es situen per sobre del 60%. Sant Adrià de Besòs (59,7%) no arriba per poc a aquest valor.

Mapa 1
Variació població ocupada registrada. Barcelonès, 2018 (en percentatge)

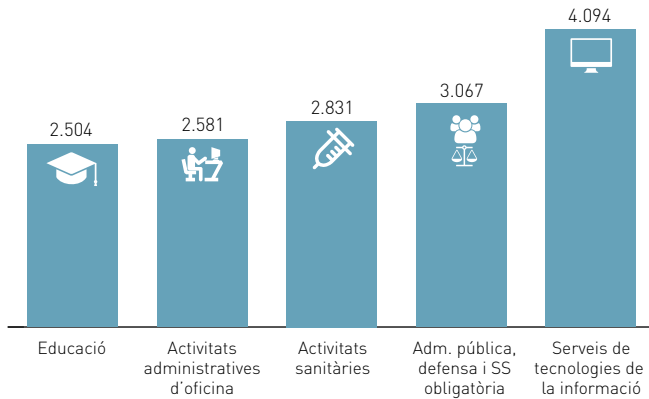
Mapa 2
Taxa d'ocupació registrada. Barcelonès, 2018 (en percentatge)

1 Badalona	4 Sant Adrià de Besòs
2 Barcelona	5 Santa Coloma de Gramenet
3 Hospitalet de Llobregat [L']	

Gràfic 5

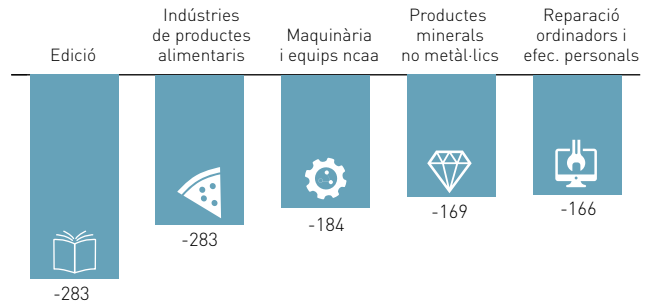
Subsectors d'activitat amb més guanys de llocs de treball Barcelonès, 2018 (absoluts)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Gràfic 6

Subsectors d'activitat amb més pèrdua de llocs de treball Barcelonès, 2018 (absoluts)

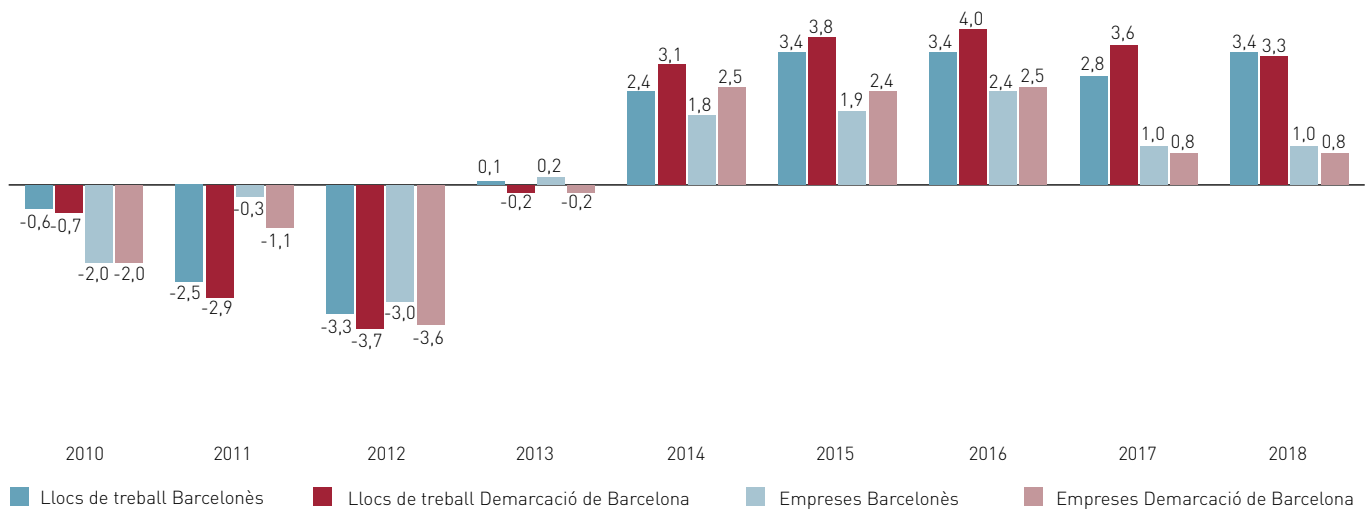
Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

El 2018 el Barcelonès augmenta (3,4%) per sisè any consecutiu els llocs de treball de la comarca.

L'evolució dels **llocs de treball** (treballadors de les empreses de la comarca, hi resideixin o no) continua la tendència positiva, amb un creixement del 3,4%, una xifra superior a la de l'any anterior, i similar a la mitjana de la demarcació (3,3%), on només Vallès Occidental i Baix Llobregat creixen més. En el cas de les empreses el creixement ha estat de l'1%, igual al de l'any anterior i per sobre de la mitjana de totes les comarques (0,8%).

Gràfic 7

Taxes de variació interanuals dels llocs de treball i empreses (en percentatge)

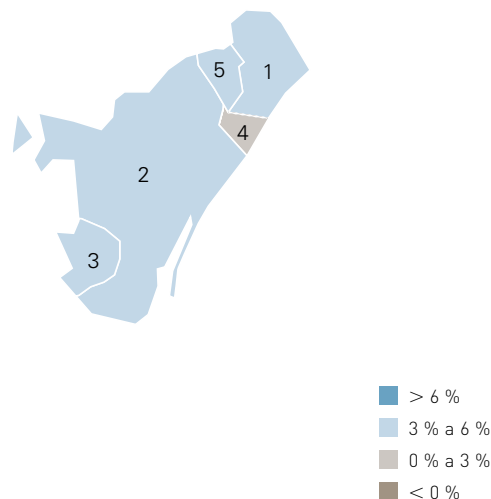
Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Els llocs de treball augmenten tant en el treball assalariat (3,5%) com en l'autònom (2,5%), molt per sobre de la mitjana de la demarcació en els autònoms (1,3%), i per sota en els assalariats (3,7%). Dels 10 subsectors principals (vegeu el recull estadístic al final del capítol) els increments més destacats es registren en els serveis de tecnologies de la informació (9,5%), activitats administratives d'oficina (5,8%) i serveis a edificis i de jardineria (5,4%). En termes absoluts i considerant tots els subsectors (vegeu el gràfic 5 i 6), les pèrdues d'ocupació més notables es produeixen en Edició (-283), i a la indústria de productes alimentaris (-207). Els increments se situen en serveis de tecnologies de la informació (4.094), administració pública (3.067), activitats sanitàries (2.831), activitats administratives d'oficina (2.581) i educació (2.504).

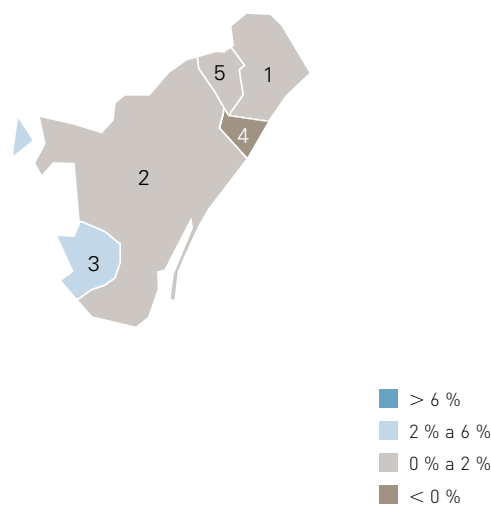
La variació interanual dels llocs de treball (vegeu el mapa 3) registra augments en tots els municipis: l'Hospitalet de Llobregat (4,5%), Santa Coloma de Gramenet (3,7%), Barcelona (3,3%), Badalona (3,1%), Sant Adrià de Besòs (2,4%). En nombres absoluts Barcelona guanya 34.389 llocs de treball; Badalona, 1.764, l'Hospitalet de Llobregat, 4.296, Sant Adrià de Besòs, 235, i Santa Coloma de Gramenet, 583. Pel que fa a l'evolució de les empreses (vegeu el mapa 4) també es registren augments en tots els municipis de la comarca, excepte a Sant Adrià de Besòs (-1,5%).

Segons el Sistema d'Anàlisi de Balanços Ibèrics, cent vint-i-cinc empreses van tenir una facturació superior als cent milions d'euros el 2017. D'aquestes, cinc van facturar més de mil milions: la fabricant de vehicles Nissan Motor Iberica; les constructores Fomento de Construcciones y Contratas i FCC Construcción; l'empresa de fabricació de productes bàsics de química inorgànica BASF Española; i la de fabricació de perfums i cosmètics Antonio Puig. A continuació es troba la d'especialitats farmacèutiques Novartis farmacèutica SA; la fabricant d'aparells de distribució i control elèctric Schneider Electric España; i la comercialitzadora al detall de productes alimentaris Caprabo.

Mapa 3
Variació llocs de treball registrats. Barcelonès, 2018
(en percentatge)

Mapa 4
Variació empreses registrades. Barcelonès, 2018
(en percentatge)

1 Badalona	4 Sant Adrià de Besòs
2 Barcelona	5 Santa Coloma de Gramenet
3 Hospitalet de Llobregat (L')	

Els llocs de treball en el subsector dels serveis de tecnologies de la informació al Barcelonès, 47.168, augmenten en el 2018 un 9,5%, i ja acumulen un 115% de variació en els darrers 10 anys.

De totes les comarques de la demarcació de Barcelona només el Berguedà baixa més que el Barcelonès (-5,6%) l'atur femení en el 2018.

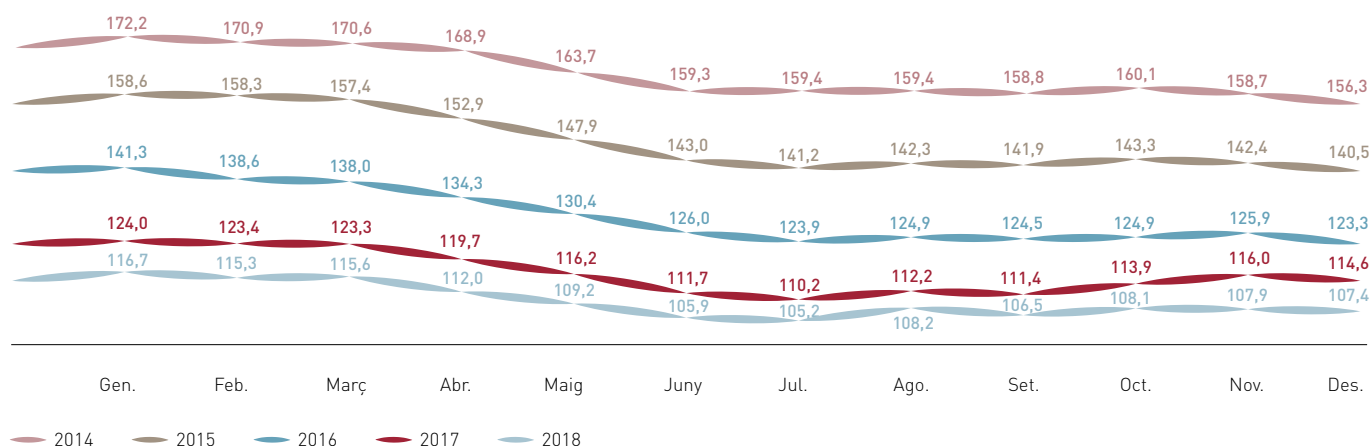
Després de deu anys el Barcelonès torna a baixar la taxa d'atur registral per sota del deu per cent (9,7%).

L'atur (vegeu el gràfic 8) continua disminuint any rere any. El 2018 l'atur disminueix un 6,3% (-7.203), una reducció tres dècimes superior a la de la demarcació de Barcelona. A final del 2018 hi ha 107.378 aturats registrats, el 37,8% de les persones aturades de la demarcació.

La taxa d'atur registral és del 9,7%, la tercera més baixa de totes les comarques, després del Moianès i Osona, prop d'un punt inferior a la taxa de la demarcació (10,5%), i vuit dècimes inferior a la de l'any anterior. El Barcelonès registra també la segona taxa d'atur femenina més baixa (10,6%) i la sisena taxa masculina menor (8,7%). Per edat, el 6,1% és menor de 25 anys; el 40,8%, entre 25 anys i 44 anys (el percentatge més alt de la demarcació), i el 53,2% té més de 45 anys. Interanualment, tots els grups d'edat redueixen l'atur.

El Barcelonès és la comarca amb un percentatge d'atur més elevat en els serveis (77,6%), i un menor percentatge d'atur en la indústria (8,4%), i en el sector agrícola, 0,4%. La resta, el 5,9% són aturats sense ocupació anterior (SOA), i el 7,7% de la construcció. Interanualment, l'atur de la l'agricultura és el que disminueix més (-19,8%), seguit de la construcció (-13,2%) i de la indústria (-7,5%). També disminueix en el sector dels serveis (-5,5%), i en els aturats sense ocupació anterior (-3,9%).

Gràfic 8
Comparació de l'evolució mensual de las persones aturades registrades. Barcelonès, 2014-2018 (en milers)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

L'atur disminueix interanualment en tots els nivells formatius, excepte entre els universitaris de segon i tercer cicle i destaquen les reduccions en educació general (-7,1%) i en estudis primaris complets (-10,7%). L'atur de la població estrangera disminueix un 4% (-904) i se situa en els 21.519 aturats, el 20% de l'atur comarcal, dos punts superior a la demarcació (17,7%). Els aturats nacionals disminueixen un 6,8% (-6.299).

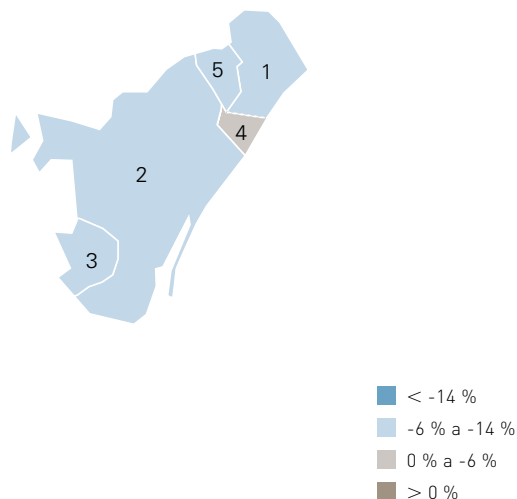
La xifra de persones aturades disminueix en els cinc municipis (vegeu el mapa 5). L'Hospitalet de Llobregat registra la disminució més important (-7,3%) i Sant Adrià de Besòs (-5,3%), la menor. La ciutat de Barcelona registra la taxa d'atur registral més baixa (8,7%) a final del 2018, que contrasta amb la taxa de Sant Adrià de Besòs (15,7%). Segueixen les taxes de Santa Coloma de Gramenet (13,1%), Badalona (12,7%) i l'Hospitalet de Llobregat (10,7%) (vegeu el mapa 6).

L'any 2018 es van comptabilitzar més d'un milió de contractes a Barcelonès, el 54% del total de la demarcació.

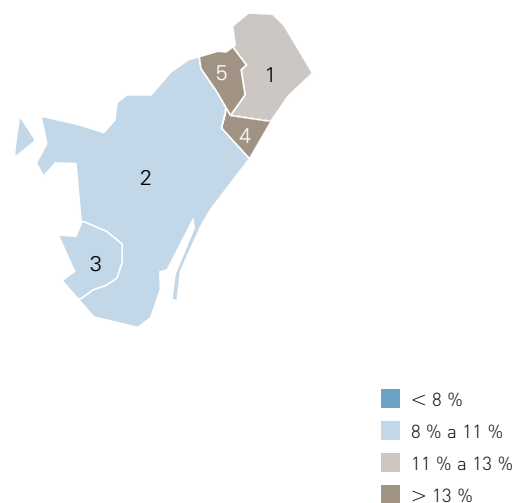
A final del 2018 hi ha concedides 61.757 **prestacions per desocupació**, un 2,8% menys que l'any anterior. La taxa de cobertura puja del 58,8% el 2017 al 61,1% el 2018. Dos de les tres tipologies de prestació per desocupació disminueixen el nombre de prestacions respecte a l'any anterior: les assistencials, un -8,9%, i les de renda activa d'inserció, un -22,7%. Les prestacions contributives augmenten un 6,4%.

L'any 2018 al Barcelonès es van comptabilitzar més d'un milió de **contractes** (1.353.373), xifra que es tradueix en un augment del 6,7% (84.916 contractes), una variació per sobre del 5,6% de la demarcació i que representa la tercera variació més important d'entre totes les comarques. Per tipologia, la contractació indefinida s'incrementa un 11,3%, i la temporal ho fa un 5,9%. Per sexe, la contractació masculina augmenta un 6,5% i la femenina, un 6,9%. Per edat, els contractes registrats dels menors de 20 anys augmenten un 22,6%; els de 20 anys a 25 anys, un 7,7%; els de 25 anys a 30 anys, un 4%; els de 30 anys a 45 anys, un 3,7%, i els majors de 45 anys, un 10,7%

Mapa 5
Variació de l'atur registrat. Barcelonès, 2018
(en percentatge)

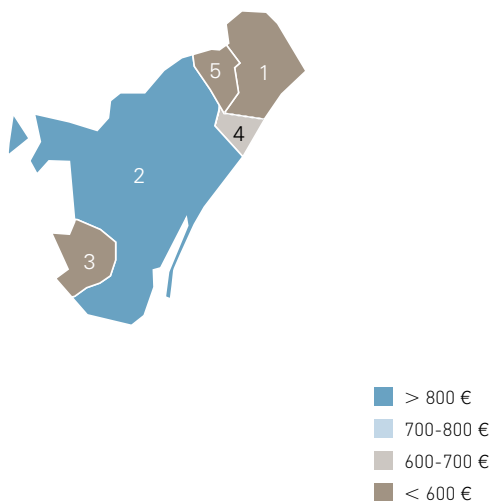

Mapa 6
Taxa d'atur registrat. Barcelonès, 2018
(en percentatge)

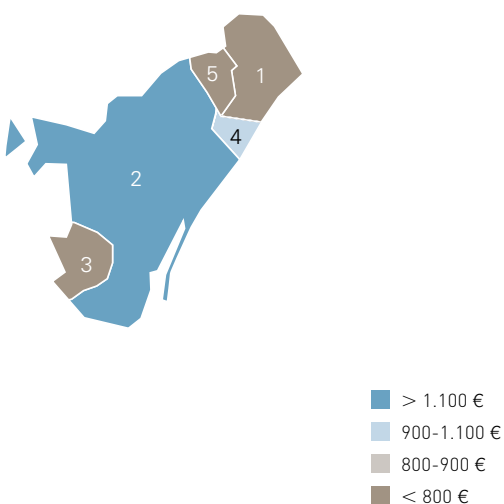

1 Badalona	4 Sant Adrià de Besòs
2 Barcelona	5 Santa Coloma de Gramenet
3 Hospitalet de Llobregat (L')	

Mapa 7
Ingressos tributaris per habitant. Barcelonès, 2018
 (en euros)

Mapa 8
Despeses corrents per habitant. Barcelonès, 2018
 (en euros)

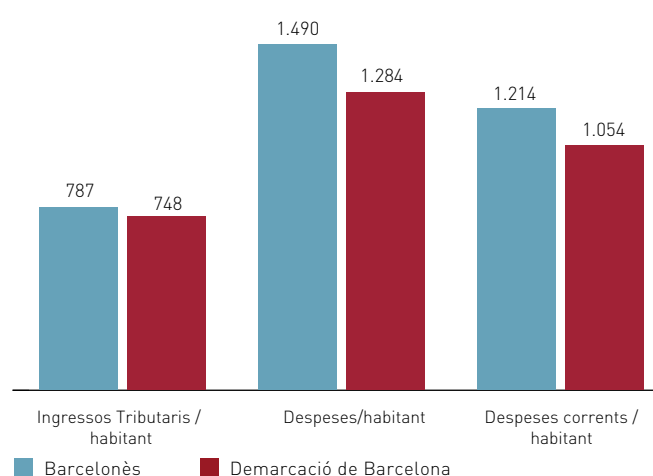
1 Badalona	4 Sant Adrià de Besòs
2 Barcelona	5 Santa Coloma de Gramenet
3 Hospitalet de Llobregat (L')	

En relació a les **finances públiques**, el pressupost inicial de l'exercici 2018 augmenta un 0,3% respecte al 2017 pel que fa als ingressos i a les despeses, valors inferiors a la demarcació, que augmenta un 2,1% en ambdós conceptes. Per habitant, al Barcelonès les despeses suposen 1.490 euros, amb 1.214 euros de despeses corrents i 217 de despeses d'inversió. En els tres conceptes, la comarca es situa per sobre de la mitjana de la demarcació: despeses (1.284), despeses corrents (1.054) i despeses d'inversió (166). Els ingressos corrents són de 1.391 euros per habitant, i 787 euros per habitant en ingressos tributaris. El Barcelonès es situa significativament per sobre de la demarcació en els ingressos corrents (1.180), i semblant en els tributaris (748).

En la distribució municipal dels ingressos tributaris (vegeu el mapa 7) la ràtio euros/habitant als municipis és de 898 a Barcelona, 617 a Sant Adrià de Besòs, 554 a l'Hospitalet de Llobregat, 480 a Badalona i de 391 a Santa Coloma de Gramenet. Pel que fa a les despeses corrents (vegeu el mapa 8), només a Barcelona es superen els 1.000 euros (1.308), seguit de Sant Adrià de Besòs (908), l'Hospitalet de Llobregat (791), Santa Coloma de Gramenet (773) i de Badalona (745).

El Barcelonès és la comarca de la demarcació on el pressupost ha crescut menys en 2018, només ho fa un 0,3%, tant en ingressos com en despeses.

Gràfic 9
Finances públiques, 2018 (ratios euro per habitant)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Ministeri d'Hisenda i Funció Pública

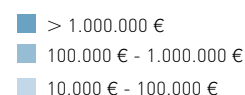
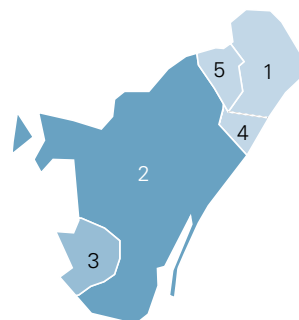
La ciutat de Barcelona configura el node d'atracció **turística** més important de la demarcació de Barcelona i de Catalunya. El Barcelonès està format per cinc municipis, no obstant, les dades sobre l'activitat turística al Barcelonès estan plenament condicionades per la ciutat de Barcelona. El Barcelonès disposa el 2018 de 83.063 places hoteleres, que representen més de la meitat del total de places a la demarcació de Barcelona, i amb un creixement del 1,6% respecte a l'any anterior. Els habitatges d'ús turístic (HUT) creixen d'una forma molt més moderada, un 0,1% i les places d'apartaments turístics disminueixen un 8,0% respecte l'any passat.

En quant a la demanda turística de la comarca, el Barcelonès ha rebut quasi 8,5 milions de viatgers en establiments hotelers, un 5,8% més que l'any anterior, que han generat més de 21 milions de pernотacions (+2,7%). El grau d'ocupació per habitació ha estat del 67,4% el 2018, 0,2 p.p. per sota del 2017. No es disposa de dades de demanda en HUT i apartaments turístics.

Pel que fa a la recaptació de la taxa turística, el Barcelonès representa el 82,0% del total de l'import recaptat a la demarcació de Barcelona i registra 30,6 milions d'euros l'any 2018, que suposa un increment del 3,9% respecte l'any 2017.

Mapa 9

Recaptació de l'impost sobre les estades en establiments turístics. Barcelonès, 2018 (en euros)

Font: Elaboració pròpia a partir de la Direcció General de Turisme

La recaptació en l'impost sobre les estades en establiments turístics supera els 30 milions d'euros al Barcelonès.

Quadre 1
Indicadors d'evolució turística al Barcelonès, 2017-2018

	Barcelonès			Demarcació de Barcelona		
	2017	2018	% var. 2017-2018**	2017	2018	% var. 2017-2018**
Places en establiments hotelers	81.768	83.063	1,6	145.727	147.145	1,0
Places en càmpings	0	0	0,0	44.343	44.352	0,0
Places en establiments de turisme rural	0	0	0,0	5.063	5.310	4,9
Places en apartaments	1.270	1.169	-8,0	3.483	3.581	2,8
Places en HUTs	57.131	57.195	0,1	92.857	101.981	9,8
Viatgers allotjats en establiments hotelers	8.030.013	8.496.270	5,8	12.066.363	12.357.551	2,4
Viatgers allotjats en càmpings	0	0	0,0	719.560	711.975	-1,1
Viatgers allotjats en establiments de turisme rural	0	0	0,0	128.879	144.341	12,0
Pernотacions en establiments hotelers	20.593.870	21.152.360	2,7	32.197.097	32.244.051	0,1
Pernотacions en càmpings	0	0	0,0	2.775.656	2.725.156	-1,8
Pernотacions en establiments de turisme rural	0	0	0,0	367.668	365.054	-0,7
Grau d'ocupació hotelera (per hab., en %)	78,5	78,3	-0,2	75,7	74,8	-0,9
Grau d'ocupació en càmpings (per parcel·la, en %)	0,0	0,0	0,0	47,6	46,7	-0,9
Grau d'ocupació en els establiments de turisme rural (per hab., en %)	0,0	0,0	0,0	25,1	26,2	1,1
Impost sobre les Estades en Establiments Turístics (euros)****	29.499.728	30.645.973	3,9	36.292.576	37.371.014	3,0

La variació en el grau d'ocupació és en punts percentuals *Places en HUTs estimades segons criteri de la Direcció General de Turisme

**** Import anual calculat sobre 1T, 2T, 3T 2018 i 4T 2017. Comparació amb el mateix període de l'any anterior nd: Dada no disponible nc: Dada no comparable

Font: Laboratori de Turisme de la Diputació de Barcelona a partir de l'Idescat i la Direcció General de Turisme.

Quadre 2

Enquesta d'hàbits de consum i compra. Localització de la compra*. Barcelonès, 2019

	Barri de residència	Altres barris o zones del municipi	Fora del municipi	Per internet	Índex d'atracció i pèrdues**
Alimentació fresca	85,6%	16,0%	5,7%	2,7%	98,53%
Resta alimentació	78,7%	15,6%	8,0%	3,5%	94,15%
Altres productes quotidians no alimentaris	79,4%	17,0%	6,4%	5,8%	97,14%
Equipament persona	35,2%	48,8%	25,8%	21,4%	124,36%
Equipament de la llar	29,4%	40,1%	27,3%	18,3%	120,03%

Quadre 2b

Enquesta d'hàbits de consum i compra. Valoració de l'oferta comercial***. Barcelonès, 2017-2019

	2017	2019	% var. 2017-2019
Valoració global	7,83	7,54	-3,7%
Els preus	5,53	6,13	10,8%
La varietat de l'oferta comercial	7,72	7,33	-5,1%
Qualitat oferta comercial	7,59	7,15	-5,8%
L'oferta en restaurants, cafeteries i bars	7,62	7,22	-5,2%
La varietat de l'oferta en oci	6,72	6,47	-3,7%

* Resultat en percentatge de casos, sumen més del 100%

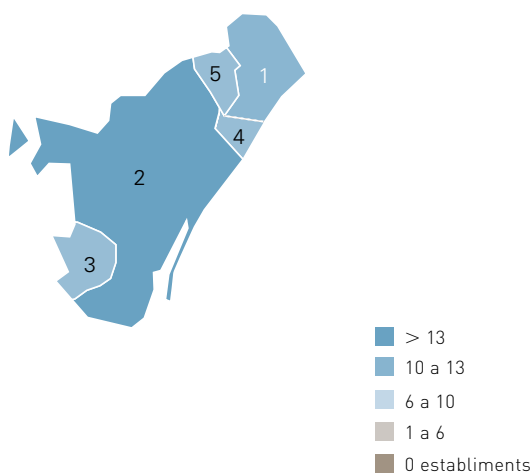
** Valors superiors a 100% indiquen guanys i els inferiors pèrdues.

***Puntuació de 0 a 10

Font: Enquesta d'hàbits de consum i compra a la província de Barcelona 2017-2019, Gerència de Serveis de Comerç de la Diputació de Barcelona

Mapa 10

Nombre d'establiments comercials per 1.000 habitants. Barcelonès, 2018

Font: Cens d'establiments comercials de Catalunya (CECC)

En quant al sector del **comerç** i per la vessant de l'oferta, al Barcelonès es comptabilitzen un total de 33.493 establiments, gairebé el 46% de total de l'oferta comercial de la demarcació de Barcelona. Segons les dades extretes del Cens d'Establiments de Catalunya (CECC), amb dades de l'1 de gener de 2018, s'obté l'indicador global de la comarca de 14,86 establiments per cada mil habitants.

Pel que fa als últims resultats de l'Enquesta d'hàbits de consum i compra a la comarca, on el 27,40% i el 22,40% dels enquestats són els responsables de compra de les llars conformades per parelles amb o sense fills, el 27,50% llars unipersonals i el 58,50% són dones, la valoració de l'oferta comercial al municipi de residència és d'un 7,54 sobre 10 (la mitjana provincial és del 7,15). Es destaca la bona valoració de la varietat de l'oferta comercial, oferta en oci, restaurants, cafeteries i bars respecte el global de la demarcació.

Destaca l'alt percentatge de compra per internet per a l'equipament de la persona i de la llar.

En quant a l'Índex d'atracció i pèrdues (quadre superior), s'observa l'elevada atracció de compres per als productes no quotidians, equipament de la persona i de la llar, amb uns percentatges respectius del 124,36% i 120,03%. Aquest índex explica quina és la posició final respecte els compradors que el territori atrau i aquells altres que l'oferta comercial podria perdre. En quant als productes quotidians, el Barcelonès presenta una alta retenció de despesa.

Així mateix, destaca l'alt percentatge de compra per internet per als productes d'equipament a la persona i de la llar, 21,40% i 18,30%, significativament per sobre de la resta de comarques.

Mapa de projectes estratègics locals del Barcelonès

B-MINCOME

El B-MINCOME és un projecte pilot de lluita contra la pobresa i la desigualtat. Consisteix a testar l'eficiència i l'eficàcia de combinar un ajut econòmic amb polítiques socials en l'àrea de l'Eix Besòs. L'ajut econòmic es combina amb quatre tipus de polítiques actives d'inserció sociolaboral en els àmbits següents: formació i ocupació, economia social, ajuts al lloguer d'habitacions i foment de la participació comunitària. Amb un pressupost de 17 milions d'euros el projecte està cofinançat pel programa Urban Innovative Actions de la UE (5 milions d'€) i liderat per l'Àrea de Drets Socials de l'Ajuntament de Barcelona (12 milions d'€). Té una durada de dos anys: del setembre del 2017 al desembre del 2019.

Are@8

L'Associació Empresarial Pedrosa promou un ecosistema econòmic-industrial-tecnològic-urbà singular que proposa solucions als reptes empresarials, ambientals i ciutadans en el procés de desenvolupament sostenible del territori, al voltant de tres eixos principals: connectivitat, energia i sostenibilitat. Ubicat a l'Hospitalet de Llobregat, Are@8 es crea com un entorn d'especialització basat en la infraestructura crítica tant física com tecnològica on es concentren els data centers més grans de Catalunya per l'execució d'activitats de connectivitat com ho son el *cloud computing*, Big Data, internet de les coses i indústria 4.0 principalment. Els objectius principals son: impulsar un projecte sostenible i socialment responsable i desenvolupar les potencialitats de la indústria 4.0, desplegament de 5G, projectes transversals d'indústria 4.0 i la transformació digital de les pimes.

Barcelona Energia

Comercialitzadora elèctrica pública de l'Àrea Metropolitana de Barcelona. La seva missió és contribuir a la transició cap a un model energètic sostenible potenciant l'autoconsum, la generació de proximitat i l'energia 100% verda.

Barcelona Energia ha començat a subministrar, de forma progressiva, electricitat a edificis i equipaments municipals de l'Ajuntament de Barcelona. Un cop acabi el traspàs donarà servei a 3.908 punts i 19 organismes i entitats del grup d'empreses municipals. A partir de 2019, també obrirà el servei als equipaments de l'Àrea Metropolitana i a la ciutadania per a un màxim de 20.000 habitatges.

Carta Alimentària Metropolitana

La Carta Alimentària Metropolitana és una declaració formal d'intencions per fer més sostenible el sistema alimentari metropolità de Barcelona. Permetrà situar l'alimentació a l'agenda urbana i generar un clima de consens i col·laboració entre la societat civil, el sector públic i el sector privat per al desenvolupament de polítiques compartides. Els objectius de la Carta són: donar a conèixer i ampliar els compromisos del Pacte de Polítiques Alimentàries Urbanes de Milà, atorgar una dimensió metropolitana a les polítiques alimentàries, i dotar-les de consistència al llarg del territori a través del marc de treball comú que representarà la Carta i establir una sèrie d'accions re-comanades per tal d'augmentar els impactes positius del sistema alimentari metropolità, i reduir-ne els negatius.

La Grama, Moneda Local

La Grama és un mitjà de pagament complementari a l'euro impulsat per l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet, que neix amb l'objectiu d'augmentar l'impacte de la despesa pública (subvencions, salaris, compra a proveïdors) en el comerç local i incrementar la circulació dels diners entre els comerços de Santa Coloma. Tècnicament, és un sistema de pagaments digitals i per internet i, sobretot, amb el telèfon mòbil. Són transferències de saldo del compte d'un usuari al compte d'un altre usuari. La Grama té unes normes pròpies, compta amb un reglament municipal que, a més d'estimular l'objectiu d'enfortir l'economia local, dona garanties jurídiques al sistema i als seus usuaris.

Coòpolis

Coòpolis és una aposta conjunta del veïnat, les iniciatives de l'economia social i solidària i de l'administració pública per desenvolupar un equipament de promoció de l'economia cooperativa al recinte de Can Batlló. L'objectiu és crear-hi un ecosistema d'activitat socioeconòmica i formativa, de generació d'ocupació i d'impacte social, que afavoreixi la creació de llocs de treball en cooperatives i enfortir el teixit socioeconòmic local. Entre altres, Coòpolis vol esdevenir un espai de referència per a persones i entitats que vulguin formar-se i rebre suport en processos de constitució de noves iniciatives cooperatives.

El Districte Cultural de l'Hospitalet

El Districte Cultural és un projecte de regeneració cultural, econòmica i urbanística d'una àrea urbana industrial en progressiu desús a la ciutat de l'Hospitalet. És una aposta de la ciutat de l'Hospitalet perquè la cultura jugui un element central en la seva acció municipal i en el seu creixement futur. La cultura és un estímul necessari per agitar la participació, la convivència i l'expressió de la identitat. I també és economia, un motor que incidirà en la regeneració de sectors industrials en declivi. El projecte compta amb la complicitat del món cultural de la ciutat: les escoles, els agents culturals, les institucions de recerca, la indústria, el món associatiu, etc. La idea és que sigui un espai de referència dins l'àrea metropolitana de Barcelona per acollir empreses i iniciatives de creació i difusió dins el sector de la cultura.

Plans de desenvolupament econòmic de districte en clau de proximitat

L'objectiu és construir plans integrals de desenvolupament socioeconòmic als districtes entre actors del territori (associacions de productors, teixit comercial, empresarial, associatiu, ciutadans, etcètera). Insistint, especialment, a d'arribar a sectors socials castigats per la crisi econòmica en clau de reequilibri territorial. Aquests plans han de dibuixar una estratègia compartida de reforç i promoció d'emprenedoria, empresa, comerç o ocupació, així com apoderar els actors i la ciutadania en la construcció de propostes i iniciatives que satisfacin les necessitats individuals i col·lectives.

Ciutat Oberta Biennal de Pensament

Projecte cultural a Barcelona que vol relacionar el debat sobre el paper de la ciutat en el canvi d'època amb els grans corrents de pensament actuals. Amb la participació de molts d'especialistes d'arreu del món, es creen activitats de debat en relació amb iniciatives polítiques, socials, tecnològiques que poden ajudar a fer les ciutats del segle XXI més justes i solidàries. La iniciativa s'estructura en quatre itineraris o eixos: ciutat democràtica, ciutat digital, ciutat diversa i ciutat habitable.

5G Barcelona

Iniciativa públic-privada que treballa per transformar l'Àrea Metropolitana de Barcelona en un laboratori urbà obert i neutral que permeti validar i adoptar tecnologies i aplicacions 5G en un entorn real. 5G És un projecte innovador impulsat per la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Barcelona, Mobile World Capital Barcelona, i2CAT, CTT, Atos i la UPC. La missió és que Barcelona es pugui convertir en el *hub* de referència en 5G del sud d'Europa mitjançant la creació d'un ecosistema únic gràcies a l'atracció d'actors clau nacionals i internacionals per posicionar la ciutat com a líder en innovació i tecnologia 5G.

Eix Besòs Circular

Projecte de simbiosi industrial a Badalona i Sant Adrià de Besòs, l'objectiu del qual és oferir un servei de suport a la indústria local per ajudar-la a avançar cap a un paradigma d'economia circular, que es pugui estendre per tots els polígons i empreses dels dos municipis, per tal que estableixin relacions. Aquest projecte busca que les empreses entrin en relacions de simbiosi industrial, amb un ús més eficient dels recursos, fomentat la cooperació entre elles i explorant noves oportunitats de negoci. A la vegada, s'aconsegueixen beneficis ambientals, econòmics i socials que reverteixen al conjunt del territori.

Recull estadístic. Barcelonès

	Barcelonès		Demarcació Barcelona		Variació 2016-2017		Pes Barcelonès/ Demarcació	
	2017	2018	2017	2018	Barcelonès	Demarcació	2017	2018
Entorn								
Nombre de municipis		5		311				1,6%
Superfície total (km²)		145,8		7.726,4				1,9%
Superfície mitjana municipal (km²)		29,2		24,8				nc
Demografia								
Població Total	2.248.227	2.254.642	5.576.037	5.609.350	0,3%	0,6%	40,3%	40,2%
Densitat (hab/km²)	15.420	15.464	722	726	0,3%	0,6%	nc	nc
Homes	1.073.777	1.075.997	2.718.621	2.733.466	0,2%	0,5%	39,5%	39,4%
Dones	1.174.450	1.178.645	2.857.416	2.875.884	0,4%	0,6%	41,1%	41,0%
Població de menys de 16 anys	318.693	319.364	915.587	914.938	0,2%	-0,1%	34,8%	34,9%
Població potencialment activa (16-64)	1.459.032	1.462.929	3.621.380	3.640.005	0,3%	0,5%	40,3%	40,2%
Població de 65 anys i més	470.502	472.349	1.039.070	1.054.407	0,4%	1,5%	45,3%	44,8%
Projecció Població 2018-2028	2.239.915	2.296.414	5.571.966	5.866.767	2,5%	5,3%	40,2%	39,1%
Pob. resident a l'estranger	150.790	158.715	220.660	234.423	5,3%	6,2%	68,3%	67,7%
Índex de dependència global	54,1	54,1	54,0	54,1	0,0	0,1	nc	nc
Índex d'envelliment	147,6	147,9	113,5	115,2	0,3	1,8	nc	nc
Nacionalitat espanyola	1.861.757	1.852.363	4.864.723	4.865.569	-0,5%	0,0%	38,3%	38,1%
Nacionalitat estrangera	386.470	402.279	711.314	743.781	4,1%	4,6%	54,3%	54,1%
Taxa d'estrangeria total	17,2%	17,8%	12,8%	13,3%	0,7pp	0,5pp	nc	nc
Taxa d'estrangeria extracomunitaria	13,0%	13,5%	9,7%	10,1%	0,5pp	0,4pp	nc	nc
Població de menys de 16 anys	51.519	53.455	111.138	114.753	3,8%	3,3%	46,4%	46,6%
Població potencialment activa (16-64)	323.890	336.956	577.682	604.336	4,0%	4,6%	56,1%	55,8%
Població de 65 anys i més	11.061	11.868	22.494	24.692	7,3%	9,8%	49,2%	48,1%
Àfrica	38.927	39.022	160.369	162.850	0,2%	1,5%	24,3%	24,0%
Amèrica	127.193	134.808	206.669	221.620	6,0%	7,2%	61,5%	60,8%
Àsia	98.471	101.453	130.534	136.198	3,0%	4,3%	75,4%	74,5%
Europa	121.340	126.480	212.938	222.319	4,2%	4,4%	57,0%	56,9%
Unió Europea	94.811	98.685	168.912	176.066	4,1%	4,2%	56,1%	56,1%
Resta del món	539	516	804	794	-4,3%	-1,2%	67,0%	65,0%
5 principals nacionalitats (comarca)	136.877	140.249	277.791	286.023	2,5%	3,0%	49,3%	49,0%
Itàlia	30.485	33.008	44.199	47.925	8,3%	8,4%	69,0%	68,9%
Xina	31.532	32.687	48.464	50.507	3,7%	4,2%	65,1%	64,7%
Pakistan	31.355	31.177	39.150	39.809	-0,6%	1,7%	80,1%	78,3%
Marroc	27.244	27.416	119.779	121.931	0,6%	1,8%	22,7%	22,5%
Bolívia	16.261	15.961	26.199	25.851	-1,8%	-1,3%	62,1%	61,7%
Activitat econòmica								
Nombre d'empreses	88.829	89.687	185.911	187.341	1,0%	0,8%	47,8%	47,9%
Agricultura	43	46	782	800	7,0%	2,3%	5,5%	5,8%
Indústria	4.333	4.246	18.778	18.590	-2,0%	-1,0%	23,1%	22,8%
Construcció	5.945	6.129	15.701	16.358	3,1%	4,2%	37,9%	37,5%
Serveis	78.508	79.266	150.650	151.593	1,0%	0,6%	52,1%	52,3%
Dimensió mitjana	12,1	12,4	11,0	11,3	0,3p	0,3p	nc	nc
Agricultura	5,6	5,4	3,4	3,3	-0,3p	-0,1p	nc	nc
Indústria	19,8	20,3	16,9	17,5	0,4p	0,5p	nc	nc
Construcció	5,7	5,8	5,5	5,6	0,0p	0,2p	nc	nc
Serveis	12,2	12,5	10,9	11,2	0,3p	0,3p	nc	nc
10 Principals sectors d'activitat	125.325	120.575	284.064	288.955	-3,8%	1,7%	44,1%	41,7%
Comerç detall, exc. vehicles motor	13.619	13.413	27.780	27.330	-1,5%	-1,6%	49,0%	49,1%
Serveis de menjar i begudes	8.331	8.450	17.396	17.586	1,4%	1,1%	47,9%	48,0%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	6.488	6.522	15.142	15.140	0,5%	0,0%	42,8%	43,1%
Activitats immobiliàries	5.034	5.188	8.109	8.347	3,1%	2,9%	62,1%	62,2%
Activitats jurídiques i de comptabilitat	4.078	4.058	6.545	6.525	-0,5%	-0,3%	62,3%	62,2%
Altres activitats de serveis personals	3.608	3.660	7.496	7.543	1,4%	0,6%	48,1%	48,5%
Llars que ocupen personal domèstic	3.578	3.487	4.065	3.953	-2,5%	-2,8%	88,0%	88,2%
Activitats especialitzades construcció	3.194	3.181	9.202	9.426	-0,4%	2,4%	34,7%	33,7%
Activitats sanitàries	3.018	3.010	5.296	5.344	-0,3%	0,9%	57,0%	56,3%
Educació	2.830	2.865	5.895	5.955	1,2%	1,0%	48,0%	48,1%
Compravenda d'Habitatges	23.849	22.247	59.046	60.602	-6,7%	2,6%	40,4%	36,7%
Habitatge lliure	23.191	21.756	57.726	59.321	-6,2%	2,8%	40,2%	36,7%
Habitatge protegit	658	491	1.320	1.281	-25,4%	-3,0%	49,8%	38,3%
Habitatge nou	1.824	1.871	4.522	4.980	2,6%	10,1%	40,3%	37,6%
Habitatge usat	22.025	20.376	54.524	55.622	-7,5%	2,0%	40,4%	36,6%

Recull estadístic. Barcelonès (Continuació)

	Barcelonès		Demarcació Barcelona		Variació 2016-2017		Pes Barcelonès/ Demarcació	
	2017	2018	2017	2018	Barcelonès	Demarcació	2017	2018
Mercat de treball								
Població ocupada	913.274	940.654	2.292.806	2.358.040	3,0%	2,8%	39,8%	39,9%
Homes	465.218	479.684	1.202.122	1.235.933	3,1%	2,8%	38,7%	38,8%
Dones	448.056	460.970	1.090.684	1.122.107	2,9%	2,9%	41,1%	41,1%
Nacionals	744.359	753.456	2.002.985	2.038.076	1,2%	1,8%	37,2%	37,0%
Estrangers	168.915	187.198	289.821	319.964	10,8%	10,4%	58,3%	58,5%
Menys de 30 anys	150.365	158.917	355.999	374.270	5,7%	5,1%	42,2%	42,5%
De 30 a 44 anys	379.326	381.689	949.164	944.757	0,6%	-0,5%	40,0%	40,4%
De 45 a 54 anys	230.118	238.807	616.239	644.210	3,8%	4,5%	37,3%	37,1%
Més de 55 anys	153.465	161.241	371.404	394.803	5,1%	6,3%	41,3%	40,8%
Taxa d'ocupació registrada	62,6%	64,3%	63,3%	64,8%	1,7pp	1,5pp	nc	nc
Llocs de treball	1.230.967	1.272.234	2.430.935	2.511.646	3,4%	3,3%	50,6%	50,7%
Agricultura	457	493	8.153	8.127	7,9%	-0,3%	5,6%	6,1%
Indústria	94.247	94.089	351.151	356.307	-0,2%	1,5%	26,8%	26,4%
Construcció	46.475	48.194	129.769	137.037	3,7%	5,6%	35,8%	35,2%
Serveis	1.089.788	1.129.458	1.941.862	2.010.175	3,6%	3,5%	56,1%	56,2%
Activitats d'alt contingut tecnològic ¹	117.495	123.577	231.270	241.511	5,2%	4,4%	50,8%	51,2%
Assalariats	1.078.379	1.115.880	2.044.003	2.119.653	3,5%	3,7%	52,8%	52,6%
Autònoms	152.588	156.354	386.932	391.993	2,5%	1,3%	39,4%	39,9%
10 Principals sectors d'activitat	681.534	704.927	1.258.148	1.298.651	3,4%	3,2%	54,2%	54,3%
<i>Comerç detall, exc. vehicles motor</i>	124.337	125.379	253.427	256.647	0,8%	1,3%	49,1%	48,9%
<i>Activitats sanitàries</i>	90.344	93.175	147.032	151.518	3,1%	3,1%	61,4%	61,5%
<i>Adm. pública, Defensa i SS obligatòria</i>	79.118	82.185	135.454	140.898	3,9%	4,0%	58,4%	58,3%
<i>Educació</i>	79.676	82.180	136.467	140.731	3,1%	3,1%	58,4%	58,4%
<i>Serveis de menjar i begudes</i>	76.186	78.306	149.542	153.361	2,8%	2,6%	50,9%	51,1%
<i>Comerç engròs, exc. vehicles motor</i>	66.124	67.108	161.789	165.920	1,5%	2,6%	40,9%	40,4%
<i>Serveis de tecnologies de la informació</i>	43.074	47.168	58.597	63.857	9,5%	9,0%	73,5%	73,9%
<i>Activitats administratives d'oficina</i>	44.174	46.755	60.295	64.270	5,8%	6,6%	73,3%	72,7%
<i>Serveis a edificis i de jardineria</i>	42.449	44.762	79.700	82.696	5,4%	3,8%	53,3%	54,1%
<i>Transport terrestre i per canonades</i>	36.052	37.909	75.845	78.753	5,2%	3,8%	47,5%	48,1%
Persones aturades registrades	114.581	107.378	302.569	284.283	-6,3%	-6,0%	37,9%	37,8%
Homes	52.427	48.689	132.788	123.029	-7,1%	-7,3%	39,5%	39,6%
Dones	62.154	58.689	169.781	161.254	-5,6%	-5,0%	36,6%	36,4%
Nacionals	92.158	85.859	249.149	233.833	-6,8%	-6,1%	37,0%	36,7%
Estrangers	22.423	21.519	53.420	50.450	-4,0%	-5,6%	42,0%	42,7%
Agricultura	576	462	3.288	2.668	-19,8%	-18,9%	17,5%	17,3%
Indústria	9.716	8.986	37.414	34.279	-7,5%	-8,4%	26,0%	26,2%
Construcció	9.511	8.260	26.681	23.002	-13,2%	-13,8%	35,6%	35,9%
Serveis	88.196	83.347	215.533	205.515	-5,5%	-4,6%	40,9%	40,6%
Sense ocupació anterior	6.582	6.323	19.653	18.819	-3,9%	-4,2%	33,5%	33,6%
Població activa local estimada	1.090.334	1.109.791	2.656.868	2.703.919	1,8%	1,8%	41,0%	41,8%
Taxa d'atur registral	10,51%	9,68%	11,39%	10,51%	-0,8pp	-0,9pp	nc	nc
Homes	9,58%	8,74%	9,76%	8,88%	-0,8pp	-0,9pp	nc	nc
Dones	11,44%	10,61%	13,10%	12,23%	-0,8pp	-0,9pp	nc	nc
Nombre total de contractes	1.268.457	1.353.373	2.389.366	2.522.789	6,7%	5,6%	53,1%	53,6%
Beneficiaris de prestacions	63.528	61.757	167.617	162.810	-2,8%	-2,9%	37,9%	37,9%
Taxa cobertura prestacions	58,82%	61,11%	59,25%	61,33%	2,3pp	2,1pp	nc	nc
Comerç								
Establiments	34.197	33.493	74.299	72.964	-2,1%	-1,8%	46,0%	45,9%
Sup. Venda [m ²]	4.201.328	4.102.594	10.350.337	10.167.256	-2,4%	-1,8%	40,6%	40,4%
establ./1.000 hab.	15,2	14,9	13,3	13,0	-2,3%	-2,4%	nc	nc
m ² /1.000 hab.	1.869	1.820	1.856	1.813	-2,6%	-2,4%	nc	nc
Sup. Mitjana [m ²]	123	122	139	139	-0,7%	0,0%	nc	nc
Turisme								
Places en establiments hotelers	81.768	83.063	145.727	147.145	1,6%	1,0%	56,1%	56,4%
Places en càmpings	0	0	44.343	44.352	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Places en establiments de turisme rural	0	0	5.063	5.310	0,0%	4,9%	0,0%	0,0%
Places en apartaments	1.270	1.169	3.483	3.581	-8,0%	2,8%	36,5%	32,6%
Places en HUTs ²	57.131	57.195	92.857	101.981	nc	nc	61,5%	56,1%
Finances públiques³								
Pressupostos municipals: ingressos	3.347.303	3.358.304	6.964.487	7.112.704	0,3%	2,1%	48,1%	47,2%
Pressupostos municipals: despeses	3.347.303	3.358.304	6.963.059	7.109.836	0,3%	2,1%	48,1%	47,2%
Deute viu municipal ⁴	1.088.157	1.027.176	2.637.930	2.417.953	-5,6%	-8,3%	41,3%	42,5%

1. Es consideren d'alt contingut tecnològic les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta i els serveis de tecnologia alta-punta

2. Places Habitatges ús turístic estimades segons la Direcció General de Turisme. 3. Xifres en milers d'euros. 4. Dades de 2016-2017

nd: no disponible. nc: no calculable. p: punts absoluts. pp: punts percentuals.

Vegeu l'apartat de metodologia per a la definició dels indicadors. Per ampliar les dades, consulteu el programa Hermes (www.diba.cat/hermes).

Per a què serveix un Pla de Desenvolupament Econòmic de Districte?

Esmeralda Blasi i Mar Vallecillos, responsables d'accions a la Direcció de Desenvolupament de Proximitat de Barcelona Activa

El desenvolupament econòmic a Barcelona es distribueix de manera desigual entre els seus 10 districtes i els 73 barris. Els 6 districtes per sota la renda mitjana integren el 62% de la població i representen el 45% de la renda de la ciutat i el 70% de la població en situació d'atur. Són: Nou Barris, Sant Andreu, Sants-Montjuïc, Horta-Guinardó, Ciutat Vella i Sant Martí. En aquest context, es planteja la necessitat de substituir la visió de Barcelona entesa com un tot a l'hora de generar desenvolupament econòmic, per una altra que reconegui que la ciutat és territorialment plural i diversa quant a la distribució dels seus actius econòmics, així com desigual pel que fa a la distribució de l'activitat econòmica, renda i ocupació.

Amb aquest fi, al 2016 s'articula una nova eina per al desenvolupament local: els Plans de Desenvolupament Econòmic de Districte (PDE), impulsats per Barcelona Activa i cadascun dels districtes esmentats i on participaran les diferents àrees municipals relacionades amb la promoció econòmica. Són fulls de ruta en matèria de desenvolupament econòmic local per a cada territori amb una previsió de cinc anys.

Nova concepció del desenvolupament econòmic

El desenvolupament econòmic que volen articular els PDE concep la promoció econòmica des de l'heterogeneïtat territorial. A més, vol fomentar una economia plural, que incorpori al paradigma clàssic en economia, el de l'economia social i solidària. En tercer lloc, vol situar al centre el veïnat, per tal d'incidir en el seu desenvolupament social i comunitari, en la reducció de les desigualtats i en la garantia d'oportunitats, amb la visió de fugir de l'assistencialisme i facilitar la coproducció.

Àmbits d'actuació, contingut i metodologia

Cada PDE respon a les realitats d'un territori, per tant, existeixen notables diferències entre ells, però cadascun consta d'una desena de línies estratègiques i una quarantena de mesures que s'organitzen en els cinc àmbits que dibuixava el Pla d'Actuació Municipal 2016-2019: desenvolupament i economia de proximitat; economia cooperativa, social i solidària; un nou lideratge públic; ocupació de qualitat, i turisme sostenible.

El pressupost anual de cada PDE oscil·la entre els 4 i 5 milions d'euros, si bé aquesta xifra inclou nou pressupost específic per a accions de proximitat i també accions que es feien amb anterioritat, a tota la ciutat o en aquests districtes, però que no s'estaven comptabilitzant ni tractant des d'un criteri territorial. En aquest càlcul hi ha doncs assignació de Barcelona Activa, així com de cada districte i d'altres àrees municipals i programes relacionats amb desenvolupament econòmic.

Cada PDE s'aprova mitjançant un procés de concertació amb cadascun dels districtes (equip tècnic i governamental) i en diàleg, mitjançant sessions de treball, amb la resta d'actors de l'ecosistema socioeconòmic del territori: entitats socials, plans comunitaris, associacions de comerciants i xarxes d'ocupació, entre d'altres. El procés, que té uns quatre mesos de durada, no parteix de zero. Recull les propostes prèvies contemplades en diferents documents, com ara el Pla d'Actuació de Districte 2016-2019 elaborat a partir d'un procés participatiu previ i general.

A més de les mesures redactades i calendaritzades, un altre dels resultats ha estat el reconeixement, reactivació o generació de prop de 6 espais de governança en matèria de desenvolupament econòmic per a cada districte.

El cas de Ciutat Vella i Nou Barris

Presentat com a mesura de govern el 2016, el PDE de Ciutat Vella defineix quin desenvolupament econòmic cal a Ciutat Vella, diferenciant-lo d'un altre tipus de creixement econòmic que es determina com a no sostenible i per tant no desitjable. Així, per primera vegada en aquest àmbit i amb aquest nivell de concreció, el PDE indica quines són les dinàmiques socioeconòmiques negatives que pateix el territori i que cal revertir: monocultiu econòmic al voltant del turisme, de la restauració i de l'oci nocturn; gentrificació, precarietat laboral i atur. També estableix sectors o àmbits a potenciar per avançar cap a una economia que posi les persones al centre: cures, àmbit comunitari, comerç de proximitat, consum responsable, projectes culturals, petita producció urbana, economia circular, coneixement i innovació. Amb 57 mesures, el PDE ha donat lloc a projectes com el punt de defensa de drets laborals, els baixos de protecció oficial (programa per posar locals municipals al servei dels sectors prioritaris indicats) o el banc de recursos mancomunats (aglutina recursos i els posa a disposició gratuïta d'entitats). En el marc de les subvencions Impulsem el que fas, ideades en el marc de l'Estratègia de Proximitat de Barcelona, s'ha finançat amb més d'un milió d'euros 42 projectes socioeconòmics d'entitats de Ciutat Vella amb impacte territorial durant 2017 i 2018.

Pel que fa al PDE de Nou Barris, presentat com a mesura de govern el 2017, inclou 38 mesures que han estat fruit d'un procés consultiu amb 73 representants del territori. Té com a projecte central la posada en marxa, des de setembre de 2018, d'un nou equipament municipal: Nou Barris Activa: espai per a la promoció econòmica i l'ocupació. Aquest equipament de proximitat acosta, per una banda, serveis i programes d'ocupació que van des de la informació, l'assessorament, l'orientació, la formació en competències claus o l'espai de recerca de feina al punt de defensa de drets laborals; i per altra banda, també té un punt d'atenció a l'activitat econòmica per impulsar i enfortir el teixit comercial, empresarial o emprenedor del districte. Una altra mesura a destacar és l'activació de locals buits en barris amb especials situacions de desertització comercial a través de diferents intervencions que van des del cens i estudi individual d'aquests locals fins a la incorporació d'una línia específica d'ajuts a la instal·lació de nova activitat econòmica dins la convocatòria de subvencions Impulsem el que fas. I és precisament en el marc d'aquestes subvencions per donar suport econòmic a projectes nous o existents que busquen millorar la situació econòmica dels barris, que durant l'exercici 2017-2018 s'han aprovat 26 projectes amb un import de 634.000 €.

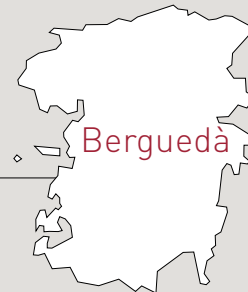
Principals fites assolides

A més del contingut específic de cada pla, els PDE han servit doncs per crear relat sobre el desenvolupament local, avançar notòriament en la coordinació de les polítiques relacionades amb el desenvolupament econòmic dins de l'Administració, apropar de forma decisiva i des del territori serveis fins al moment llunyans al veïnat, afavorir la coproducció amb altres agents socials i impulsar la innovació en polítiques públiques de desenvolupament local a la ciutat de Barcelona, gràcies a l'agilitat que facilita la presència al territori d'equips de treball de Barcelona Activa d'estructura i imbricats amb el cos de tècnics i tècniques de cada districte.

Berguedà

Població, 2018

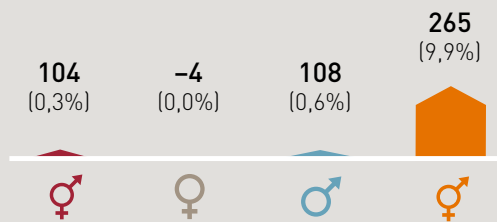
TOTAL
38.895

DONES
19.513

HOMES
19.382

ESTRANGERS
2.939

Variació interanual

0,3%
La població creix lleugerament

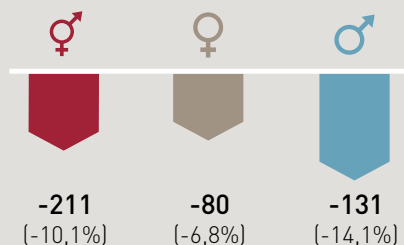
Població aturada registrada, 2018

TOTAL
1.888

DONES
1.093

HOMES
795

Variació interanual

10,7%
Taxa d'atur registral

Població ocupada registrada (residents a la comarca), IVT 2018

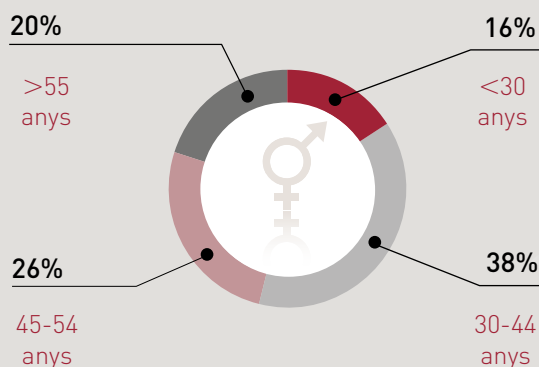
TOTAL
15.107
430 (2,9%)

DONES
6.869
133 (2,0%)

HOMES
8.238
297 (3,7%)

ESTRANGERS
990
129 (15,0%)

Distribució per edat sobre total d'ocupats (pes %)

61,4%
Taxa d'ocupació registrada

Empreses de la comarca, IVT 2018

TOTAL
1.289

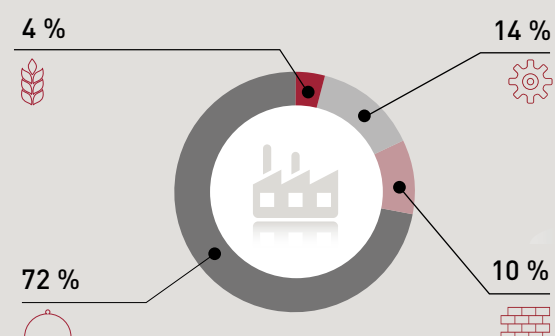
Agricultura
55
0 (0,0%)

Indústria
178
10 (6,0%)

Construcció
125
-2 (-1,6%)

Serveis
931
14 (1,5%)

Distribució per sectors (pes %)

1,7%
Augment del nombre d'empreses

Berguedà

La comarca del Berguedà, amb Berga com a capital, està constituïda per 31 municipis, dels quals 30 pertanyen a la demarcació de Barcelona i 1, a la de Lleida. La seva superfície és de 1.129 km² (només es tenen en compte els 30 municipis barcelonins, com es fa en tot aquest capítol), i representa el 14,6% de la superfície del conjunt de la demarcació.

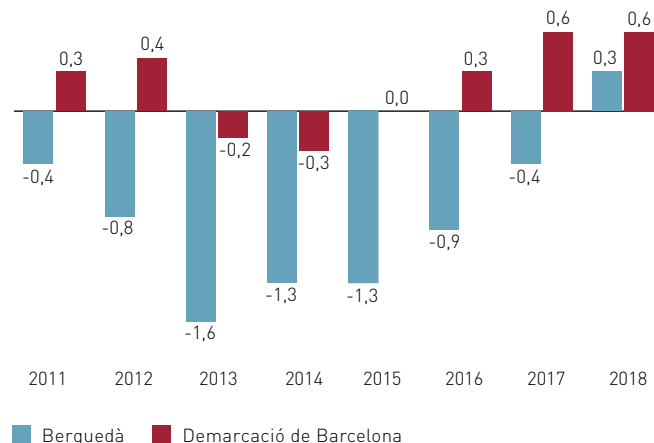
El Berguedà és la comarca menys poblada de les dotze barcelonines, tan sols per darrere del Moianès, i aplega el 0,7% de la **població** de la demarcació (vegeu el gràfic 1). Amb 38.895 habitants el 2018. La població resident a l'estranger augmenta un 5,9% el 2018, fins a arribar a les 1.042 persones.

És la comarca amb menys densitat de població de la demarcació, amb un valor de 34,5 hab./km². La capital, Berga, aplega el 41,6% (16.199) de la població comarcal. El 2018 disset dels trenta municipis han guanyat població, entre els quals destaquen Berga (84), Gironella (26) i L'Espunyola (18). Pel que respecta als municipis que han perdut població, cal destacar a Borredà (-24), Guardiola de Berguedà (-17) i Cercs (-14).

El conjunt de població estrangera al Berguedà és de 2.939 persones, i representen el 7,6% de la població comarcal, un valor clarament inferior a la mitjana barcelonina (13,3%). Durant el darrer any, la població estrangera ha augmentat un 9,9%. El 38% prové del continent africà, concretament la marroquina és la nacionalitat principal amb 1.075 persones (36,6%). La segona nacionalitat amb més representació a la comarca és la romanesa, amb un pes del 20,9% i la tercera és la veneçolana, que passa de tenir 48 habitants al 2017 a tenir 110 habitants al 2018.

El 14% de la població és menor de 16 anys, un percentatge inferior al que es dona a tota la demarcació (16,3%), i el 24,5% té 65 anys o més, més de 5 punts per sobre del que hi ha a la demarcació (18,8%). La població en edat de treballar (vegeu el gràfic 2) aplega el 61,5% restant, el percentatge més baix d'entre totes les comarques. L'índex d'envelliment, 175, és el més elevat de la demarcació, més de 60 punts per sobre de la mitjana (115). Respecte a la projecció de població per al 2028 elaborada per l'Idescat, el Berguedà apunta ser la comarca de la demarcació que més població perdria, amb una disminució del 2,2%.

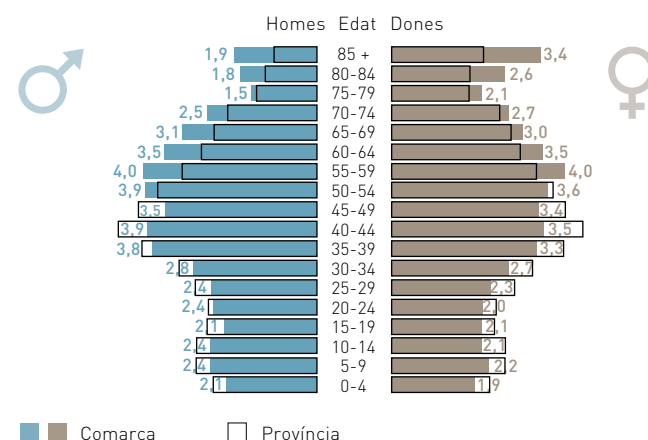
Gràfic 1
Taxes de variació de la població total, 2011-2018 (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

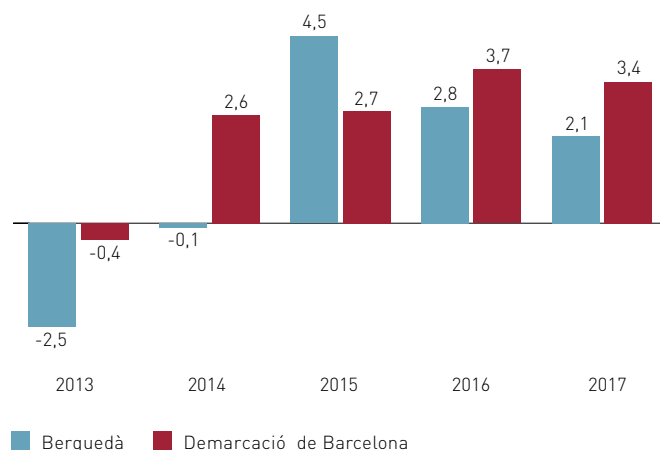
Tot i obtenir el menor increment de la demarcació, la població del Berguedà creix un 0,3%, primera dada positiva després de nou anys de caiguda demogràfica.

Gràfic 2
Piràmide d'edats del Berguedà i Província, 2018 (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

Gràfic 3
Taxes de variació real del Valor Afegit Brut (VAB) (en percentatge)

Font: BBVA CX. Anuari Econòmic Comarcal

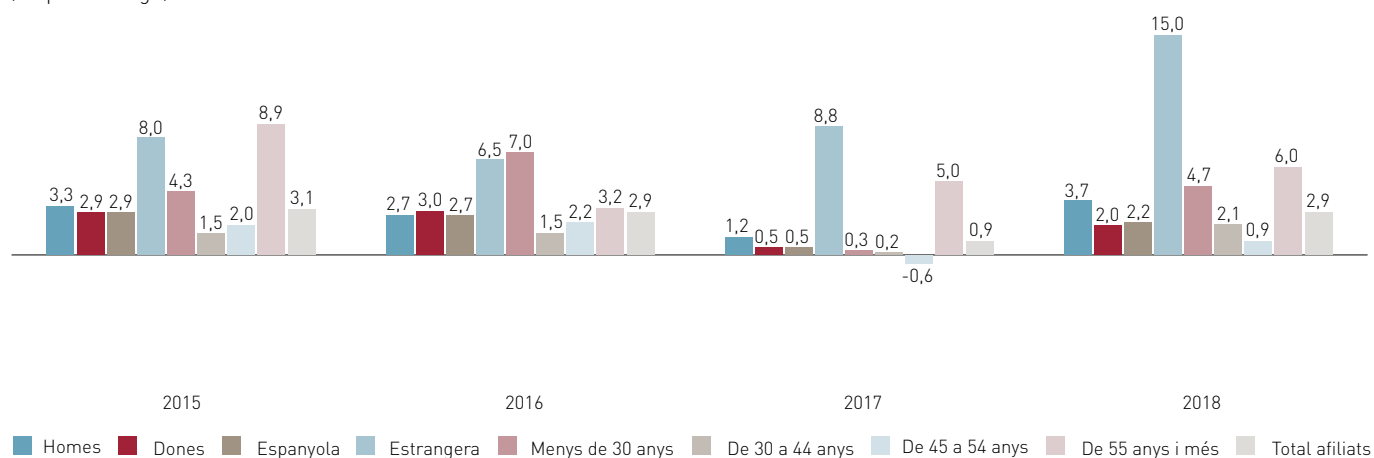
El Berguedà és la comarca que té més creixement de població ocupada masculina (3,7%) de tota la demarcació de Barcelona.

Segons l'*Anuari Econòmic Comarcal 2018*, del BBVA, el **VAB** de la comarca del Berguedà (vegeu el gràfic 3) creix un 2,1% durant l'any 2017, un increment inferior al que es dona al conjunt de Catalunya (3,3%), i que permet consolidar l'increment 2013-2017 (9,6%). L'increment del 2017 reflecteix l'impacte positiu dels serveis (augment del 2,7%), frenat principalment per la caiguda del sector primari (-5,9%), tot i que la indústria i la construcció han crescut (3,5%) i (2,8%), respectivament.

Acabat l'any 2018, **l'ocupació** registrada de la població resident a la comarca del Berguedà mostra un increment del 2,9%. En xifres absolutes, a finals del 2018 hi ha 15.107 persones ocupades residents a la comarca, 430 més que l'any anterior. Percentualment, és la cinquena comarca amb un increment més alt, superant la mitjana provincial (2,8%).

Per sexe, l'ocupació creix menys en les dones (2%) que en els homes (3,7%). La xifra d'ocupació femenina arriba a les 6.869 ocupades (133 més que l'any anterior) i la d'ocupació masculina, als 8.238 ocupats (297 més). El pes de les dones sobre el total de persones ocupades és del 45,5%, lleugerament inferior al del darrer any. Aquesta proporció és també inferior al pes de les dones ocupades al conjunt de la demarcació (47,6%).

Gràfic 4
Taxes de variació interanual de la població ocupada registrada (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades de l'Idescat

Pel que fa a la nacionalitat, el col·lectiu estranger arriba a 990 ocupats i els espanyols, a 14.117. Interanualment, les persones ocupades amb nacionalitat estrangera incrementen més (15%) que les de nacionalitat espanyola (2,2%). El pes dels estrangers sobre el total de la població ocupada al Berguedà és del 6,5%, i esdevé la comarca amb menys proporció i significativament per sota de la mitjana de la demarcació (13,6%).

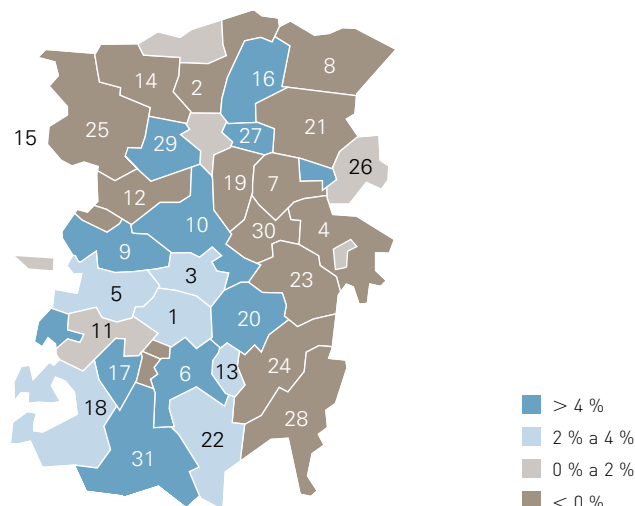
Per edats, 2.410 ocupats són menors de 30 anys; 5.806 tenen entre 30 anys i 44 anys; 3.901, entre 45 anys i 54 anys, i 2.990, més de 55 anys. Respecte a l'any anterior, destaca l'increment d'ocupats en els majors de 55 anys (6,0%), i l'increment de les persones ocupades amb menys de 30 anys (4,7%).

La taxa d'ocupació de la comarca del Berguedà (63,1%) es la tercera més baixa de la demarcació de Barcelona, després del Maresme i el Garraf.

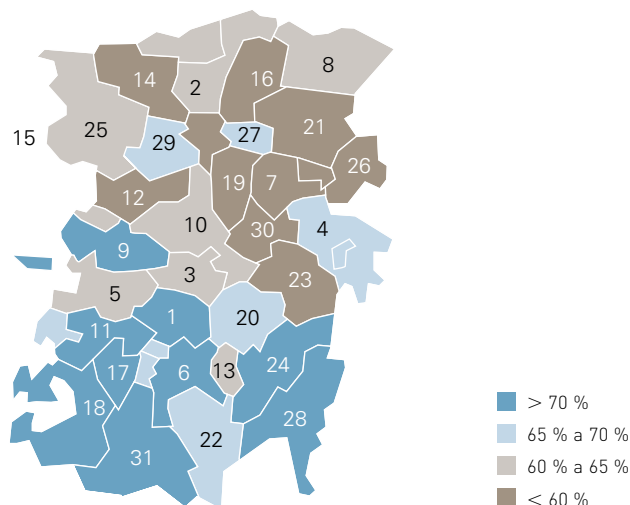
La variació interanual (vegeu el mapa 1) de la població ocupada resident al Berguedà registra reduccions en tretze municipis dels trenta de la comarca. En xifres absolutes, es perden 9 ocupats a Bagà, 7 a Saldes, 6 a Vilada i a Borredà, 4 a La Pobla de Lillet, entre els més destacats. Setze municipis augmenten en nombre d'ocupats, entre els quals destaquen Berga (212) i Gironella (49). Els percentatges més elevats d'augment de persones ocupades es donen a Vallcebre (17,4%), Castellar del Riu (9%) i a Montclar (8,5%).

La taxa d'ocupació registrada global de la població en edat de treballar a la comarca del Berguedà se situa al 63,1%, la tercera més baixa de la demarcació després del Maresme i el Garraf. Per municipis (vegeu el mapa 2), superen el 70% de taxa d'ocupació Montclar, Viver i Serrateix, Montmajor, Santa Maria de Merlès, Castellar del Riu, l'Espunyola, Avià, Sagàs i Casserres. I per sota del 60% destaquen Guardiola de Berguedà, La Pobla de Lillet i Gisclareny, entre d'altres.

Mapa 1
Variació població ocupada registrada. Berguedà, 2018 (en percentatge)

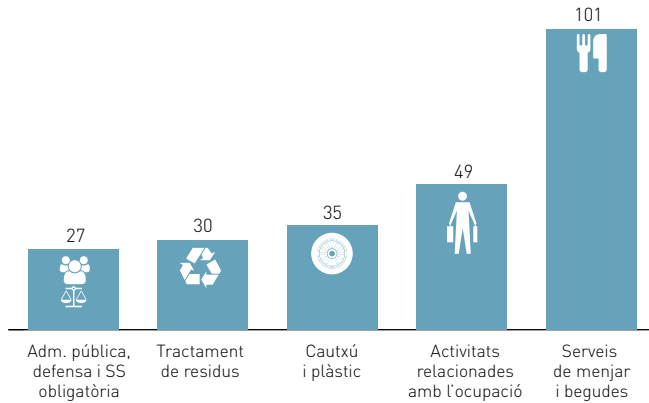
Mapa 2
Taxa d'ocupació registrada. Berguedà, 2018 (en percentatge)

1	Avià	17	Montclar
2	Bagà	18	Montmajor
3	Berga	19	Nou de Berguedà (La)
4	Borredà	20	Olvan
5	Capolat	21	Pobla de Lillet (La)
6	Casserres	22	Puig-reig
7	Castell de l'Areny	23	Quar (La)
8	Castellar de n'Hug	24	Sagàs
9	Castellar del Riu	25	Saldes
10	Cercs	26	Sant Jaume de Frontanyà
11	Espunyola (L')	27	Sant Julià de Cerdanyola
12	Fígols	28	Santa Maria de Merlès
13	Gironella	29	Vallcebre
14	Gisclareny	30	Vilada
15	Gósol*	31	Viver i Serrateix
16	Guardiola de Berguedà		

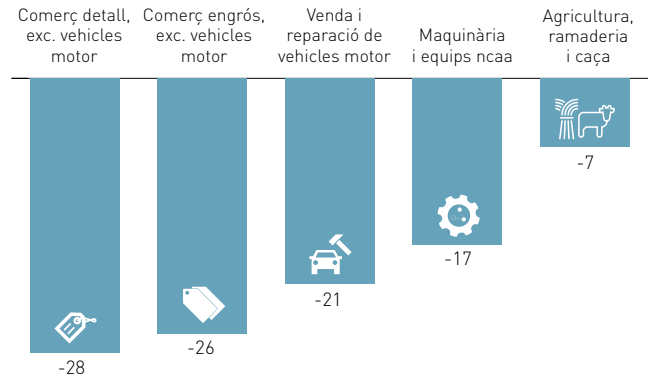
*Nota: Gósol, en color blanc, no pertany a la província de Barcelona, sinó a la de Lleida

Gràfic 5
Subsectors d'activitat amb més guanys de llocs de treball
Berguedà, 2018 (absoluts)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Gràfic 6
Subsectors d'activitat amb més pèrdua de llocs de treball
Berguedà, 2018 (absoluts)

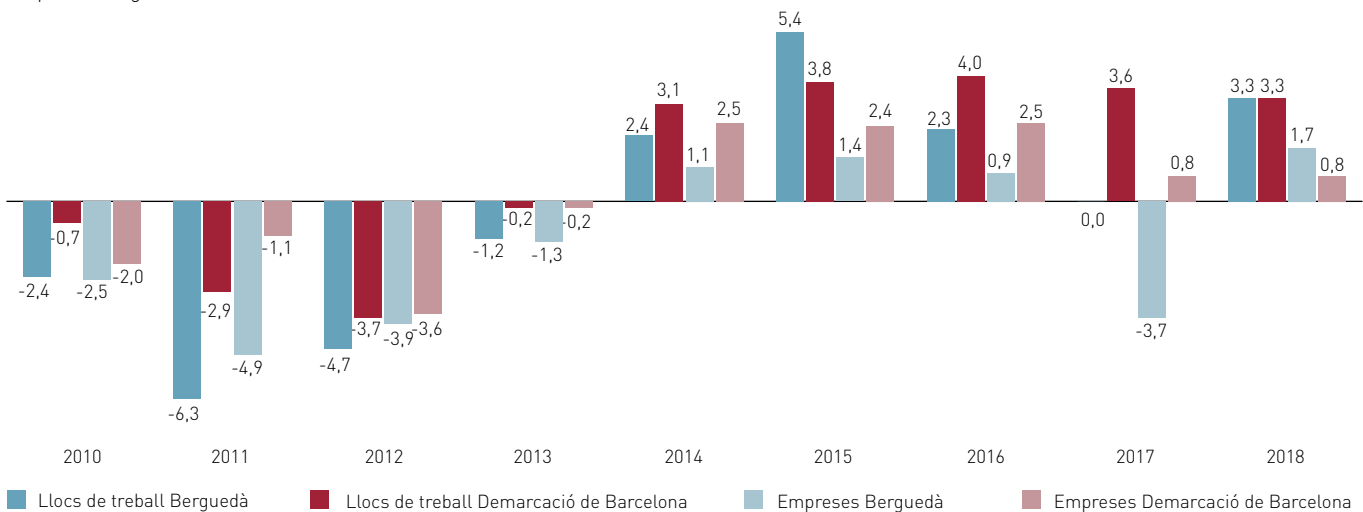

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

El Berguedà amb (1,7%) es converteix en la segona comarca de la demarcació de Barcelona, que més ha crescut en nombre d'empreses.

L'evolució dels **llocs de treball** (professionals de les empreses de la comarca, hi resideixin o no) ha crescut un 3,3%, aquest és un augment important degut a que l'any anterior va tenir un decreixement del 0,02%. L'evolució del nombre d'empreses augmenta un 1,7%, trencant amb el -3,7% de l'any anterior. D'aquesta manera, el Berguedà és la segona comarca de la demarcació de Barcelona que té un augment important en nombre d'empreses, després del Moianès (1,9%).

Gràfic 7
Taxes de variació interanuals dels llocs de treball i empreses
 (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

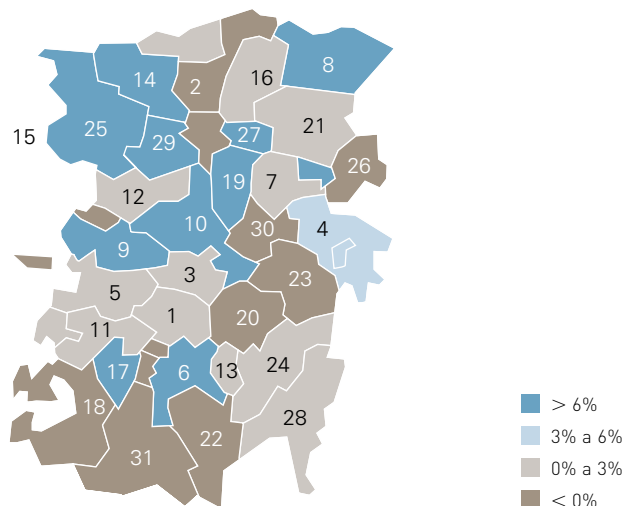
Els llocs de treball assalariat incrementen un 4,9%, però l'autònom cau un -0,3%; així, el Berguedà és la comarca que registra més pèrdues en el treball autònom, després d'Osona (-7,5%) i la segona comarca que creix més en el treball assalariat. Per grans sectors, destaca l'evolució positiva del sector de serveis (3,4%), del sector industrial (4,9%) i de la construcció (1,8%). L'únic sector que presenta pèrdues es el de l'agricultura (-0,7%). Dels 10 subsectors principals destaquen la caiguda dels llocs de treball en el comerç al detall (-2,3%) i l'agricultura (-1,4%). També cal destacar el fort creixement del subsector de serveis de menjar i begudes (12,7%). En termes absoluts es donen pèrdues de llocs de treball en el comerç al detall (-28) i en el comerç a l'engròs (-26), i en canvi els increments més destacats tenen lloc en els serveis de menjar i begudes (101) i en les activitats relacionades amb l'ocupació (49).

La comarca del Berguedà és la segona de tota la demarcació amb més creixement de llocs de treball d'assalariats (4,9%), però en el cas dels autònoms es produeix un decreixement (-0,3%).

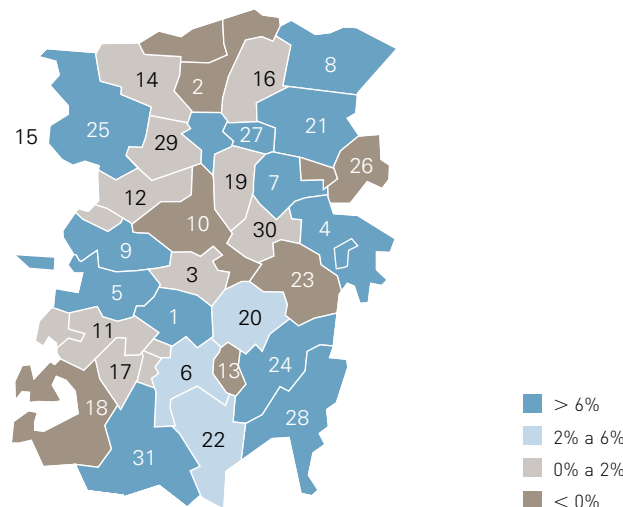
La variació interanual dels llocs de treball (vegeu el mapa 3) registra reduccions en vuit municipis, on destaca Puig-reig (-24), mentre que a Cercs (135), Berga (145), Casserres (42) i Gironella (24) es produeixen els augments més notoris. Pel que fa a l'evolució de les empreses (vegeu el mapa 4), es registren reduccions en deu municipis, amb pèrdues de 18 empreses a Berga i 8 a Bagà i 5 a Puig-reig i Avià. Els increments més significatius es donen a Borredà (3) i Viver i Serrateix (4).

Segons el Sistema d'Anàlisi de Balanços Ibèrics, el 2017 onze empreses tenen una facturació de més de deu milions d'euros: entre elles hi ha Montajes Rus (reparació i muntatge d'equips de mineria i de plantes industrials), Catalana de Pinsos (comerç de cereals), Serradora Boix (fabricació d'envasos), Comercial Peralba (comerç de ferreria), Cedinsa Conservació (construcció de carreteres), Sirap Packaging Iberica (fabricació d'envasos i embalatges de plàstic), Automovils Pedret (venda de vehicles de motor), i Ballús (comercialització de combustibles). Només el 26% de les 200 primeres empreses en volum de vendes realitzen activitat exportadora o importadora.

Mapa 3
Variació llocs de treball registrats. Berguedà, 2018
(en percentatge)

Mapa 4
Variació empreses registrades. Berguedà, 2018
(en percentatge)

1 Avià	17 Montclar
2 Bagà	18 Montmajor
3 Berga	19 Nou de Berguedà (La)
4 Borredà	20 Olvan
5 Capolat	21 Poble de Lillet (La)
6 Casserres	22 Puig-reig
7 Castell de l'Areny	23 Quar (La)
8 Castellar de n'Hug	24 Sagàs
9 Castellar del Riu	25 Saldes
10 Cercs	26 Sant Jaume de Frontanyà
11 Espunyola (L')	27 Sant Julià de Cerdanyola
12 Fígols	28 Santa Maria de Merlès
13 Gironella	29 Vallcebre
14 Gisclareny	30 Vilada
15 Gósol*	31 Viver i Serrateix
16 Guardiola de Berguedà	

*Nota: Gósol, en color blanc, no pertany a la província de Barcelona, sinó a la de Lleida

L'any 2018 al Berguedà la població aturada es redueix un 10,1%, el percentatge més elevat de la demarcació.

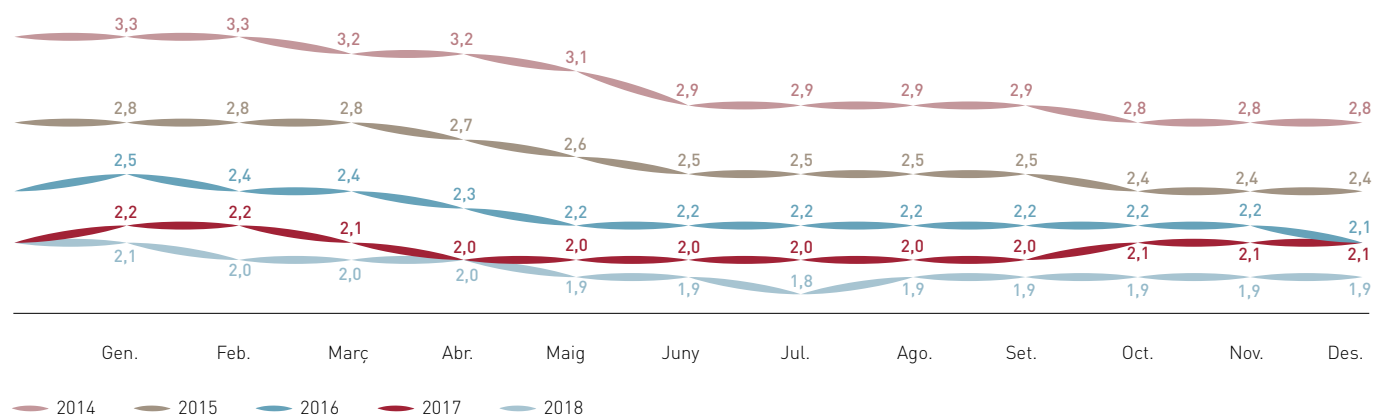
Al Berguedà el sector de la indústria ha tingut una reducció en el nombre d'aturats del -17,2%, essent la comarca amb el percentatge més alt de la demarcació de Barcelona.

L'evolució de l'atur (vegeu el gràfic 8) ha tingut una disminució del 10,1% respecte a l'any anterior. A final del 2018 hi ha 1.888 persones aturades registrades a la comarca del Berguedà, el 0,7% dels aturats de la demarcació.

La taxa d'atur registrat és del 10,7%, que disminueix només 1,4 punts respecte a la de l'any anterior i se situa per sobre de la taxa mitjana de la demarcació (10,5%). Entre la població femenina, la taxa d'atur és del 13,1%, 1,2 punts inferior a la de l'any passat i per sobre de la mitjana de la demarcació (12,2%). La taxa masculina se situa al 8,6%, 1,6 punts per sota que l'any anterior, i 0,27 punts per sobre de la demarcació. Per edat, destaca que el 58,3% d'aturats són majors de 45 anys, el percentatge més elevat de la demarcació.

Per sectors d'activitat econòmica, el 65,8% dels aturats pertanyen al sector serveis; el 15,2%, a la indústria; el 8,9%, a la construcció; el 2,0%, a l'agricultura, i el 8,1%, al grup sense ocupació anterior (SOA). Respecte a l'any anterior, tots els sectors d'activitat econòmica baixen el nombre d'aturats: la construcció (-18%), l'agricultura (-9,5%) i la indústria (-17,2%), els serveis (-7,0%) i els SOA (-9,5%).

Gràfic 8
Comparació de l'evolució mensual de las persones aturades registrades. Berguedà, 2014-2018 (en milers)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Segons el nivell formatiu de la persona aturada, disminueixen la majoria, destaquen en la reducció els estudis primaris complets (-17,7%) i l'educació general (-11,8%). L'atur entre la població estrangera disminueix un 12,5%, i se situa en els 336 aturats, mentre que els aturats amb nacionalitat espanyola baixen un 9,5% i es queden en 1.552 persones aturades.

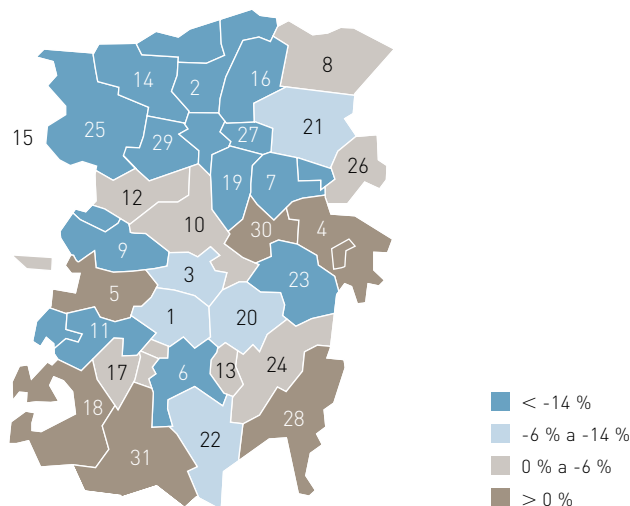
L'atur disminueix (vegeu el mapa 5) en 18 municipis dels 30 de la comarca. Les reduccions més destacades es produeixen a Casserres (-28%), Guardiola de Berguedà (-17,9%) i Bagà (-14,4%). Són 6 els municipis que es mantenen, i 6 els que augmenten l'atur, amb petits increments com a Santa Maria de Merlès, Montclar i Sagàs. Respecte a la taxa d'atur registrat (vegeu el mapa 6), 10 municipis dels 30 es troben amb una taxa d'atur superior a la mitjana comarcal, entre els quals destaquen Fígols (20%), Gisclareny (18,8%), la Quar (15,4%). En canvi, les taxes més baixes es donen a Castellar del Riu (2,4%), Sant Julià de Cerdanyola (2,5%) i Montmajor (5%).

La contractació laboral augmenta tant en homes com en dones així com els contractes indefinits i temporals, canviant la dinàmica de l'any anterior.

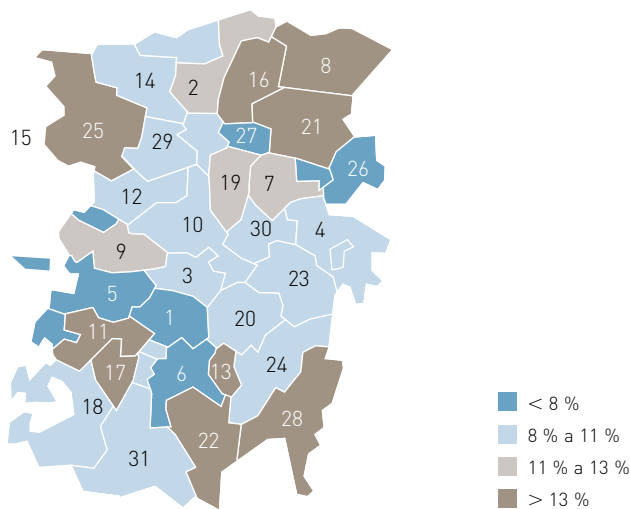
A final del 2018 hi ha concedides 1.071 **prestacions per desocupació**, que representa una disminució del 8,8% respecte a l'any anterior. La taxa de cobertura, que és del 61,7%, 0,4 punts per sobre la mitjana de la demarcació, augmenta respecte al 2017 (60,8%). Totes les tipologies de prestació per desocupació disminueixen el nombre respecte a l'any anterior, tot i que no són disminucions gaire importants. En nombres absoluts: contributives (-9), assistencials (-69) i renda activa d'inserció (-8).

La **contractació laboral** augmenta un 3,7% en el 2018, una variació contrària a la de l'any anterior (-5,3%). El 2018 finalitza amb 10.343 contractes signats. Per tipologia, la contractació indefinida augmenta un 10,8%, un valor inferior a la mitjana de les comarques barcelonines (12,3%), i la temporal augmenta un 2,8%. Per sexe, la contractació masculina augmenta un 2,2% i la femenina, un 1,7%. Per edats augmenten totes les franges d'edat, excepte els de 25 i 30 anys i els de 30 a 45 anys. Cal destacar l'augment del majors de 45 anys (23,1%).

Mapa 5
Variació de l'atur registrat. Berguedà, 2018
(en percentatge)

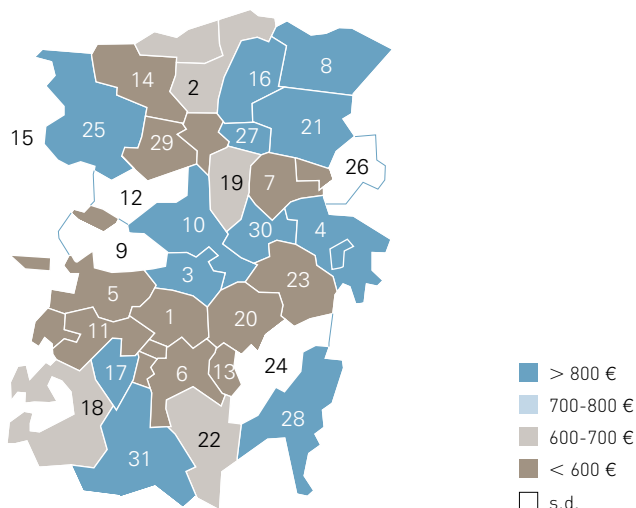
Mapa 6
Taxa d'atur registrat. Berguedà, 2018
(en percentatge)

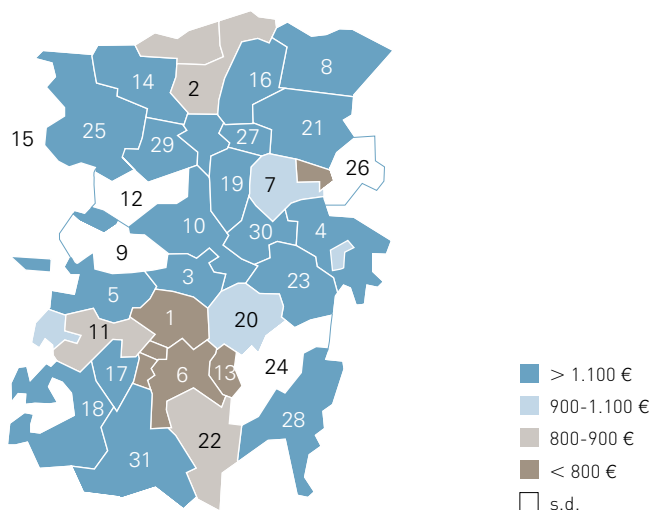
1	Avià	17	Montclar
2	Bagà	18	Montmajor
3	Berga	19	Nou de Berguedà (La)
4	Borredà	20	Olvan
5	Capolat	21	Pobla de Lillet (La)
6	Casserres	22	Puig-reig
7	Castell de l'Areny	23	Quar (La)
8	Castellar de n'Hug	24	Sagàs
9	Castellar del Riu	25	Saldes
10	Cercs	26	Sant Jaume de Frontanyà
11	Espunyola (L')	27	Sant Julià de Cerdanyola
12	Fígols	28	Santa Maria de Merlès
13	Gironella	29	Vallcebre
14	Gisclareny	30	Vilada
15	Gósol*	31	Viver i Serrateix
16	Guardiola de Berguedà		

*Nota: Gósol, en color blanc, no pertany a la província de Barcelona, sinó a la de Lleida

Mapa 7
Ingressos tributaris per habitant. Berguedà, 2018
(en euros)

Mapa 8
Despeses corrents per habitant. Berguedà, 2018
(en euros)

1 Avià	17 Montclar
2 Bagà	18 Montmajor
3 Berga	19 Nou de Berguedà (La)
4 Borredà	20 Olvan
5 Capolat	21 Pobla de Lillet (La)
6 Casserres	22 Puig-reig
7 Castell de l'Areny	23 Quar (La)
8 Castellar de n'Hug	24 Sagàs
9 Castellar del Riu	25 Saldes
10 Cercs	26 Sant Jaume de Frontanyà
11 Espunyola (L')	27 Sant Julià de Cerdanyola
12 Figols	28 Santa Maria de Merlès
13 Gironella	29 Vallcebre
14 Gisclareny	30 Vilada
15 Gósol*	31 Viver i Serrateix
16 Guardiola de Berguedà	

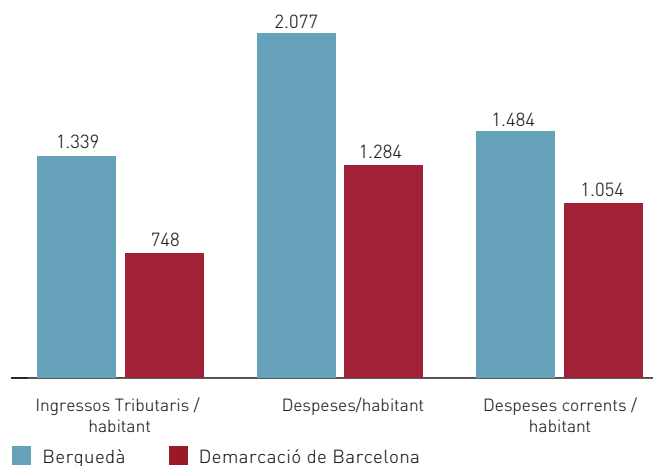
*Nota: Gósol, en color blanc, no pertany a la província de Barcelona, sinó a la de Lleida

En relació amb les **finances públiques**, el pressupost inicial de l'exercici 2018 augmenta un 5,2% respecte al 2017 en els ingressos en les despeses, 3,1 punts per sobre del creixement de la demarcació (2,1% en ambdós casos). Per habitant, al Berguedà les despeses suposen 2.077 euros, amb 1.484 euros de despeses corrents i 494 euros de despeses d'inversió, uns valors superiors als de la demarcació en els tres conceptes: despeses (1.284), despeses corrents (1.054) i despeses d'inversió (166). Els ingressos corrents suposen 1.703 euros per habitant, 1.339 d'ingressos tributaris, que superen la mitjana de la demarcació (1.180 en ingressos corrents i 748 en ingressos tributaris).

En la distribució municipal dels ingressos tributaris (vegeu el mapa 7) destaca la ràtio euros/habitant als municipis de Berga (2.193), la Pobla de Lillet (2.045) i Viver i Serrateix (1.135). Pel que fa a les despeses corrents (vegeu el mapa 8), dinou municipis dels trenta superen els 1.000 euros en aquest apartat (no hi ha dades disponibles de quatre municipis: Castellar del Riu, Figols, Sagàs i Sant Jaume de Frontanyà). Tres d'ells superen la xifra dels 2.000 euros per habitant: Gisclareny (4.034), la Pobla de Lillet (2.281) i Berga (2.139).

El Berguedà és la comarca capdavantera en tots els rànquings d'ingressos i despeses per habitant, i destaca la inversió per habitant (494), que supera en 328 euros la mitjana de la demarcació (166).

Gràfic 9
Finances públiques, 2018 (ratios euro per habitant)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Ministeri d'Hisenda i Funció Pública

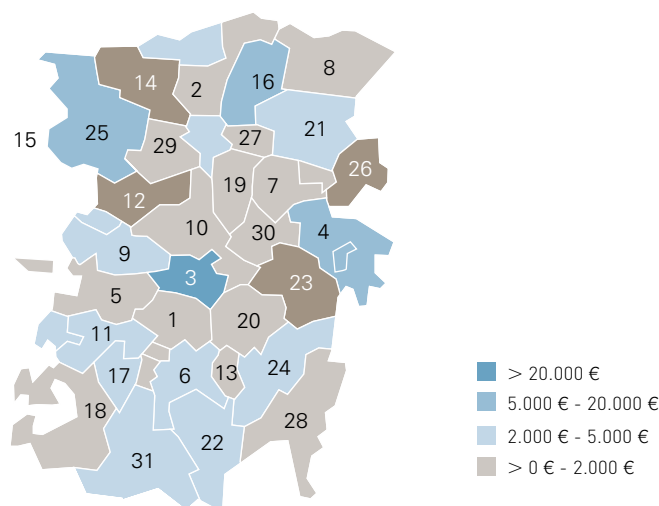
Els indicadors d'oferta **turística** al Berguedà el 2018 presenten un creixement important en habitatges d'ús turístic (HUT), que han augmentat un 42,1% (238 places noves), i un creixement menor en l'oferta d'apartaments turístics (12 places noves), i en establiments de turisme rural (30 places noves). En canvi, tant els establiments hotelers com els càmpings mantenen el mateix nombre de places turístiques que l'any passat.

En demanda, el Berguedà registra creixements en nombre de turistes, però decreix el nombre de pernoctacions i el grau d'ocupació respecte el 2017. El nombre de viatgers en càmpings ha augmentat un 6,0% (superant els 104.000 viatgers), però en canvi el nombre de pernoctacions ha disminuït un 1,8%. L'activitat turística en turisme rural segueix una dinàmica molt semblant a la dels càmpings: augment en viatgers (+4,7%), i disminució en pernoctacions (-4,4%). En tots dos casos, el grau d'ocupació registra decreixements (-4,8 pp i -0,4 pp respectivament), però es manté per sobre la mitjana d'ocupació de l'Entorn de Barcelona. No es disposa de dades de demanda en establiments hotelers.

El Berguedà ha recaptat 94.267 euros corresponents a la taxa turística, un 6,5% menys que el 2017. Aquest decreixement en la recaptació de la taxa turística s'atribueix principalment al decreixement de pernoctacions a la comarca.

Mapa 9

Recaptació de l'impost sobre les estades en establiments turístics. Berguedà, 2018 (en euros)

Font: Elaboració pròpia a partir de la Direcció General de Turisme

El Berguedà registra augments generals en nombre de viatgers, però decreixements en nombre de pernoctacions.

Quadre 1
Indicadors d'evolució turística al Berguedà, 2017-2018

	Berguedà			Entorn de Barcelona*		
	2017	2018	% var. 2017-2018**	2017	2018	% var. 2017-2018**
Places en establiments hotelers	1.235	1.235	0,0	63.959	64.082	0,2
Places en càmpings	7.992	7.992	0,0	44.343	44.352	0,0
Places en establiments de turisme rural	1.425	1.455	2,1	5.063	5.310	4,9
Places en apartaments	6	18	200,0	2.213	2.412	9,0
Places en HUTs	565	803	42,1	35.726	44.787	25,4
Viatgers allotjats en establiments hotelers	nd	nd	nd	4.036.350	3.861.281	-4,3
Viatgers allotjats en càmpings	98.529	104.454	6,0	719.560	711.975	-1,1
Viatgers allotjats en establiments de turisme rural	41.210	43.145	4,7	128.879	144.341	12,0
Pernoctacions en establiments hotelers	nd	nd	nd	11.603.227	11.091.691	-4,4
Pernoctacions en càmpings	283.367	278.132	-1,8	2.775.656	2.725.156	-1,8
Pernoctacions en establiments de turisme rural	125.708	120.177	-4,4	367.668	365.054	-0,7
Grau d'ocupació hotelera (per hab., en %)	nd	nd	nd	75,7	74,8	-0,9
Grau d'ocupació en càmpings (per parcel·la, en %)	52,7	47,9	-4,8	47,6	46,7	-0,9
Grau d'ocupació en els establiments de turisme rural (per hab., en %)	29,8	29,4	-0,4	25,1	26,2	1,1
Impost sobre les Estades en Establiments Turístics (euros)****	100.803	94.267	-6,5	6.792.848	6.725.077	-1,0

*Demarcació de Barcelona sense el Barcelonès, a excepció del grau d'ocupació hotelera **La variació en el grau d'ocupació és en punts percentuals
 Places en HUTs estimades segons criteri de la Direcció General de Turisme * Import anual calculat sobre 1T, 2T, 3T 2018 i 4T 2017. Comparació amb el mateix període de l'any anterior nd: Dada no disponible nc: Dada no comparable
 Font: Laboratori de Turisme de la Diputació de Barcelona a partir de l'Idescat i la Direcció General de Turisme.

Quadre 2

Enquesta d'hàbits de consum i compra. Localització de la compra*. Berguedà, 2019

	Barri de residència	Altres barris o zones del municipi	Fora del municipi	Per internet	Índex d'atracció i pèrdues**
Alimentació fresca	68,8%	33,9%	16,5%	0,6%	103,23%
Resta alimentació	57,8%	34,5%	23,9%	0,9%	101,64%
Altres productes quotidians no alimentaris	56,1%	30,5%	24,2%	1,6%	103,33%
Equipament persona	28,4%	29,7%	62,8%	13,6%	55,36%
Equipament de la llar	31,4%	27,7%	46,9%	11,3%	97,87%

Quadre 2b

Enquesta d'hàbits de consum i compra. Valoració de l'oferta comercial***. Berguedà, 2017-2019

	2017	2019	% var. 2017-2019
Valoració global	6,41	6,51	1,6%
Els preus	5,74	6,15	7,1%
La varietat de l'oferta comercial	6,63	6,26	-5,6%
Qualitat oferta comercial	7,37	7,22	-2,0%
L'oferta en restaurants, cafeteries i bars	6,79	6,71	-1,2%
La varietat de l'oferta en oci	3,87	3,61	-6,7%

* Resultat en percentatge de casos, sumen més del 100%

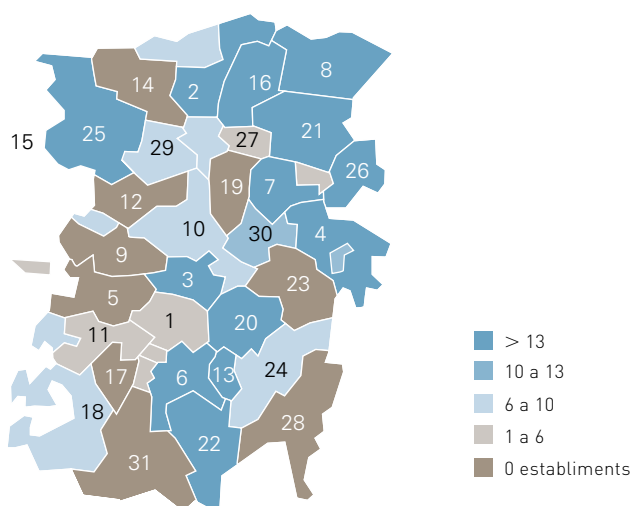
** Valors superiors a 100% indiquen guanys i els inferiors pèrdues.

***Puntuació de 0 a 10

Font: Enquesta d'hàbits de consum i compra a la província de Barcelona 2017-2019, Gerència de Serveis de Comerç de la Diputació de Barcelona

Mapa 10

Nombre d'establiments comercials per 1.000 habitants. Berguedà, 2018

Font: Cens d'establiments comercials de Catalunya (CECC)

Els indicadors de **comerç** disponibles a la comarca del Berguedà comptabilitzen un total de 628 establiments, el qual suposa un índex de 16,06 establiments per cada mil habitants, el més alt de la província de Barcelona. Segons les dades extretes del Cens d'Establiments de Catalunya (CECC), gener de 2017 i 2018, es confirma l'estabilitat del nombre d'establiments totals. En quant a la superfície mitjana dels negocis comercials, amb un valor de 128 m², es constata la menor dimensió dels establiments en referència a la mitjana provincial, que és de 139,35 m²/establiment.

Pel que fa als últims resultats de l'Enquesta d'hàbits de consum i compra a la comarca, on el 30,7% i el 25,20% dels enquestats són els responsables de compra de les llars conformades per parelles amb o sense fills, el 26,80% llars unipersonals i el 70,20% són dones, la valoració de l'oferta comercial al municipi de residència és d'un 6,51 sobre 10 (quan la mitjana provincial és del 7,15).

Comparativament el Berguedà presenta una bona capacitat de retenció per a l'equipament de la llar.

En quant a l'Índex d'atracció i pèrdues que es presenta al quadre superior, s'observa una bona atracció i contenció de la despesa dins dels municipis que conformen la comarca, per als productes quotidians i equipament de la llar. L'excepció radica en els productes d'equipament de la persona, el qual és del 55,36%. Aquest índex evidencia la pèrdua de compradors que el teixit comercial municipal no és capaç de retenir, expressat en agregat comarcal. Destacar que per l'equipament de la llar, l'oferta comercial presenta comparativament una molt bona capacitat de retenció de compra respecte les altres comarques de la demarcació.

Mapa de projectes estratègics locals del Berguedà

Estratègia Berguedana Pla d'Acció 2018-2022

El Pla d'Acció és el document que ha de concretar les actuacions en promoció econòmica que es duran a terme en els propers cinc anys. Es tracta d'una descripció pràctica de les iniciatives que es duran a terme a curt i mig termini en el marc de l'estratègia de desenvolupament comarcal orientades prioritàriament a les persones i les empreses, i al voltant d'uns eixos temàtics tals com: la dinamització econòmica per generar oportunitats d'ocupació a la comarca amb el focus en els sectors més estratègics; afavorir la creació de noves empreses, empenedoria i consolidació empresarial; treballar en la qualificació i l'orientació laboral de la població i millorar l'encaix amb el teixit productiu; millorar aquells factors de l'entorn que afavoreixen la retenció i l'atracció de població i talent; així com augmentar l'impacte en termes econòmics de la població flotant, sota criteris de qualitat i sostenibilitat.

Pla de promoció del comerç Berguedà

El Pla té l'objectiu de dinamitzar actuacions respecte la creació d'un cens de comerços que permeti segmentar i dirigir d'una manera més eficaç la promoció i comunicació; la capacitació i l'assessorament tècnic especialitzat per tal de millorar la competitivitat del sector; la promoció dels establiments vinculant-los amb la promoció turística i que puguin exercir de punts d'informació turística al territori; la sensibilització i assistència tècnica per la implantació de les noves tecnologies en el sector comerç i diversificació dels canals de venda, i la realització de campanyes de promoció del comerç de proximitat per fomentar-ne la visibilitat, captar nous clients i afavorir la fidelització.

Impuls de l'Economia Circular

Economia Circular al Berguedà es mostra com la primera iniciativa de projecte intersectorial executat en un àmbit comarcal, rural i de muntanya. El resultat de l'anàlisi i del treball realitzat amb les empreses del sector agrari-ramader i del sector industrial ha dibuixat el mapa dels materials que es consumeixen i residus que es generen, obtenint finalment un mapa de recursos i oportunitats de simbiosi i sinèrgies que interaccionen entre aquests sectors, tenint en compte l'actuació del sector públic en aquests fluxos.

Sectors d'especialització territorials

El projecte Energia i Forest: bioeconomia circular en comarques rurals i de muntanya desenvolupa actuacions en el sector de la fusta en tres eixos de treball: la gestió sostenible dels boscos i posada en funcionament de la central de calor de biomassa al polígon industrial de la Vall d'Alldan; la viabilitat de construcció d'estructures amb fusta de la comarca i la creació de noves activitats empenedores i ocupació en l'economia verda. El sector tèxtil, en el marc de la xarxa ACTE Associació de ciutats tèxtils europees, treballa en la incorporació d'innovació i tecnologia en nous materials així com en productes de més valor afegit.

Cooperació amb Europa

Natura i turisme són els elements de l'acrònim NATTUR, un projecte de col·laboració transfronterera entre els agents del Berguedà, Girona i l'Ariège, per fomentar el desenvolupament de les activitats de turisme basades en la natura. El repte és fer d'aquests espais de muntanya un àrea viva preservant l'entorn, amb una coordinació que uneixi sota una mateixa estructura agents turístics, empreses, administracions i institucions acadèmiques del territori. Una de les accions importants que vertebrar el projecte és l'harmonització i millora de l'oferta i promoció de la ruta transfronterera del Camí dels Bons Homes-Camí de l'Últim Càtar.

Ocupabilitat en el sector industrial

El programa pretén la capacitació i ocupació de persones aturades en activitats tèxtils i electromecàniques. Fomentar les vocacions tecnològiques als estudiants de secundària i batxillerat de la comarca també és un dels eixos prioritaris del programa en un món que avança cap a la innovació, la tecnologia i la digitalització. Es treballa a l'aula potenciant el desenvolupament d'habilitats i coneixements que els permetin entendre i formar part d'aquest entorn canviant, complex i incert. Enguany s'ha signat un conveni amb la UPC-Manresa per tal que cinc estudiants d'enginyeria tutoritzin als equips de treball i els ajudin a desenvolupar els seus prototips.

Dinamització dels polígons d'activitat econòmica

La redacció dels Plans d'acció dels polígons industrials de Berga, Cercs, Gironella i Puig-Reig han permès detectar les necessitats i mancances d'aquests, així com les estratègies a desenvolupar en el futur. L'assoliment de tres projectes de "Modernització dels polígons industrials" permetran posar al dia aquests espais industrials pel que fa a la viabilitat, serveis, fibra òptica i eficiència energètica. L'activitat industrial és un dels vectors clau de desenvolupament econòmic a potenciar que són completades amb actuacions com el portal web de sòl i sostre industrial, l'oferta de nou sòl industrial al polígon Rocarodona-Olvan i la gestió i promoció conjunta dels polígons comarcals claus per la creació d'ocupació i activitat econòmica.

Escola d'estiu per a persones empenedores

L'Escola d'empenedoria, que compta amb l'expertesa de la Universitat de Manresa, arriba a la 10a edició amb un gir a l'estructura que venia essent impartida per fer-la més dinàmica i adaptada a les necessitats reals del món empresarial actual. S'ha implantat un nou model metodològic, propi de la FUB, on es recullen els ingredients que un empenedor ha de reunir per arribar a l'èxit, mesclant-los i treballant-los d'una forma més vivencial i pràctica, a través d'una metodologia híbrida dividida en classes magistrals, simulacions i dinàmiques de grup. Aquesta metodologia es presenta amb la fórmula que quantifica el procés empenedor amb actituds, capital i habilitats empenedores, amb la ponderació dels seus capitals.

Escola de competències

Enguany es consolida la "Metodologia d'orientació laboral per competències" amb el repte d'ajudar les persones a prendre decisions sobre la formació i l'ocupació així com dotar de les estratègies i recursos més adequats per accedir al món laboral. S'estableix una primera fase d'assessorament per determinar l'objectiu professional a partir de les competències personals i laborals de cada persona. Posteriorment, mitjançant un procés d'acompanyament, el personal orientador porta a terme accions individuals i grupals per millorar les tècniques de cerca de feina, facilitar recursos laborals, informar sobre formació i ajudar a trobar ofertes de feina o pràctiques en empresa.

El Berguedà, terra de futurs

Lema de la nova marca territorial. Els objectius d'aquesta són enfortir el sentiment de pertinença al territori i autoestima dels ciutadans, posicionar la comarca com un destí per establir-s'hi, incrementar el turisme de qualitat, facilitar l'obertura i increment d'empreses així com augmentar la visibilitat i la reputació del Berguedà a Catalunya. Es vol transmetre la idea que és una comarca de futur i un territori empenedor, destacant l'estil de vida berguedà, la seva rica gastronomia, les tradicions, el fet de poder viure en un espai amb natura propera, tranquil i saludable.

Recull estadístic. Berguedà

	Berguedà		Demarcació Barcelona		Variació 2017-2018		Pes Berguedà/ Demarcació	
	2017	2018	2017	2018	Berguedà	Demarcació	2017	2018
Entorn								
Nombre de municipis		30		311				9,6%
Superfície total (km²)		1129,0		7.726,4				14,6%
Superfície mitjana municipal (km²)		37,6		24,8				nc
Demografia								
Població Total	38.791	38.895	5.576.037	5.609.350	0,3%	0,6%	0,7%	0,7%
Densitat (hab/km²)	34	34	722	726	0,3%	0,6%	nc	nc
Homes	19.274	19.382	2.718.621	2.733.466	0,6%	0,5%	0,7%	0,7%
Dones	19.517	19.513	2.857.416	2.875.884	0,0%	0,6%	0,7%	0,7%
Població de menys de 16 anys	5.398	5.441	915.587	914.938	0,8%	-0,1%	0,6%	0,6%
Població potencialment activa (16-64)	23.919	23.932	3.621.380	3.640.005	0,1%	0,5%	0,7%	0,7%
Població de 65 anys i més	9.474	9.522	1.039.070	1.054.407	0,5%	1,5%	0,9%	0,9%
Projecció Població 2018-2028	38.980	38.112	5.571.966	5.866.767	-2,2%	5,3%	0,7%	0,6%
Pop. resident a l'estranger	984	1.042	220.660	234.423	5,9%	6,2%	0,4%	0,4%
Índex de dependència global	62,2	62,5	54,0	54,1	0,3	0,1	nc	nc
Índex d'envelliment	175,5	175,0	113,5	115,2	-0,5	1,8	nc	nc
Nacionalitat espanyola	36.117	35.956	4.864.723	4.865.569	-0,4%	0,0%	0,7%	0,7%
Nacionalitat estrangera	2.674	2.939	711.314	743.781	9,9%	4,6%	0,4%	0,4%
Taxa d'estrangeria total	6,9%	7,6%	12,8%	13,3%	0,7pp	0,5pp	nc	nc
Taxa d'estrangeria extracomunitaria	4,7%	5,3%	9,7%	10,1%	0,7pp	0,4pp	nc	nc
Població de menys de 16 anys	547	586	111.138	114.753	7,1%	3,3%	0,5%	0,5%
Població potencialment activa (16-64)	2.045	2.265	577.682	604.336	10,8%	4,6%	0,4%	0,4%
Població de 65 anys i més	82	88	22.494	24.692	7,3%	9,8%	0,4%	0,4%
Àfrica	1.060	1.146	160.369	162.850	8,1%	1,5%	0,7%	0,7%
Amèrica	472	598	206.669	221.620	26,7%	7,2%	0,2%	0,3%
Àsia	124	152	130.534	136.198	22,6%	4,3%	0,1%	0,1%
Europa	1.016	1.040	212.938	222.319	2,4%	4,4%	0,5%	0,5%
Unió Europea	860	862	168.912	176.066	0,2%	4,2%	0,5%	0,5%
Rest del món	2	3	804	794	50,0%	-1,2%	0,2%	0,4%
5 principals nacionalitats (comarca)	1.832	1.974	228.509	236.500	7,8%	3,5%	0,8%	0,8%
Marroc	1.017	1.075	119.779	121.931	5,7%	1,8%	0,8%	0,9%
Romania	608	613	48.464	50.507	0,8%	4,2%	1,3%	1,2%
Veneçuela	48	110	44.199	47.925	129,2%	8,4%	0,1%	0,2%
Colòmbia	69	90	5.368	5.292	30,4%	-1,4%	1,3%	1,7%
Polònia	90	86	10.699	10.845	-4,4%	1,4%	0,8%	0,8%
Activitat econòmica								
Nombre d'empreses	1.267	1.289	185.911	187.341	1,7%	0,8%	0,7%	0,7%
Agricultura	55	55	782	800	0,0%	2,3%	7,0%	6,9%
Indústria	168	178	18.778	18.590	6,0%	-1,0%	0,9%	1,0%
Construcció	127	125	15.701	16.358	-1,6%	4,2%	0,8%	0,8%
Serveis	917	931	150.650	151.593	1,5%	0,6%	0,6%	0,6%
Dimensió mitjana	6,0	6,2	11,0	11,3	0,2p	0,3p	nc	nc
Agricultura	2,2	2,1	3,4	3,3	-0,1p	-0,1p	nc	nc
Indústria	10,4	10,3	16,9	17,5	0,0p	0,5p	nc	nc
Construcció	6,3	6,5	5,5	5,6	0,2p	0,2p	nc	nc
Serveis	5,4	5,6	10,9	11,2	0,2p	0,3p	nc	nc
10 Principals sectors d'activitat	1.728	1.813	274.358	279.425	4,9%	1,8%	0,6%	0,6%
Comerç detall, exc. vehicles motor	223	217	27.780	27.330	-2,7%	-1,6%	0,8%	0,8%
Serveis de menjar i begudes	139	147	17.396	17.586	5,8%	1,1%	0,8%	0,8%
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	89	89	2.043	2.051	0,0%	0,4%	4,4%	4,3%
Activitats especialitzades construcció	76	78	9.202	9.426	2,6%	2,4%	0,8%	0,8%
Venda i reparació de vehicles motor	51	52	4.418	4.301	2,0%	-2,6%	1,2%	1,2%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	50	49	15.142	15.140	-2,0%	0,0%	0,3%	0,3%
Transport terrestre i per canonades	48	48	6.000	6.116	0,0%	1,9%	0,8%	0,8%
Indústries de productes alimentaris	43	48	1.681	1.646	11,6%	-2,1%	2,6%	2,9%
Altres activitats de serveis personals	45	47	7.496	7.543	4,4%	0,6%	0,6%	0,6%
Construcció d'immobles	49	45	6.062	6.480	-8,2%	6,9%	0,8%	0,7%
Compravenda d'Habitatges	305	331	59.046	60.602	8,5%	2,6%	0,5%	0,5%
Habitatge lliure	302	328	57.726	59.321	8,6%	2,8%	0,5%	0,6%
Habitatge protegit	3	3	1.320	1.281	0,0%	-3,0%	0,2%	0,2%
Habitatge nou	17	25	4.522	4.980	47,1%	10,1%	0,4%	0,5%
Habitatge usat	288	306	54.524	55.622	6,3%	2,0%	0,5%	0,6%

Recull estadístic. Berguedà (Continuació)

	Berguedà		Demarcació Barcelona		Variació 2017-2018		Pes Berguedà/ Demarcació	
	2017	2018	2017	2018	Berguedà	Demarcació	2017	2018
Mercat de treball								
Població ocupada	14.677	15.107	2.292.806	2.358.040	2,9%	2,8%	0,6%	0,6%
Homes	7.941	8.238	1.202.122	1.235.933	3,7%	2,8%	0,7%	0,7%
Dones	6.736	6.869	1.090.684	1.122.107	2,0%	2,9%	0,6%	0,6%
Nacionals	13.816	14.117	2.002.985	2.038.076	2,2%	1,8%	0,7%	0,7%
Estrangers	861	990	289.821	319.964	15,0%	10,4%	0,3%	0,3%
Menys de 30 anys	2.301	2.410	355.999	374.270	4,7%	5,1%	0,6%	0,6%
De 30 a 44 anys	5.687	5.806	949.164	944.757	2,1%	-0,5%	0,6%	0,6%
De 45 a 54 anys	3.868	3.901	616.239	644.210	0,9%	4,5%	0,6%	0,6%
Més de 55 anys	2.821	2.990	371.404	394.803	6,0%	6,3%	0,8%	0,8%
Taxa d'ocupació registrada	61,4%	63,1%	63,3%	64,8%	1,8pp	1,5pp	nc	nc
Llocs de treball	11.003	11.362	2.430.935	2.511.646	3,3%	3,3%	0,5%	0,5%
Agricultura	583	579	8.153	8.127	-0,7%	-0,3%	7,2%	7,1%
Indústria	2.064	2.166	351.151	356.307	4,9%	1,5%	0,6%	0,6%
Construcció	1.359	1.384	129.769	137.037	1,8%	5,6%	1,0%	1,0%
Serveis	6.997	7.233	1.941.862	2.010.175	3,4%	3,5%	0,4%	0,4%
Activitats d'alt contingut tecnològic ¹	254	245	231.270	241.511	-3,5%	4,4%	0,1%	0,1%
Assalariats	7.574	7.943	2.044.003	2.119.653	4,9%	3,7%	0,4%	0,4%
Autònoms	3.429	3.419	386.932	391.993	-0,3%	1,3%	0,9%	0,9%
10 Principals sectors d'activitat	6.352	6.546	906.480	929.192	3,1%	2,5%	0,7%	0,7%
<i>Comerç detall, exc. vehicles motor</i>	1.217	1.189	253.427	256.647	-2,3%	1,3%	0,5%	0,5%
<i>Serveis de menjar i begudes</i>	798	899	149.542	153.361	12,7%	2,6%	0,5%	0,6%
<i>Activitats especialitzades construcció</i>	859	884	83.945	87.546	2,9%	4,3%	1,0%	1,0%
<i>Adm. pública, Defensa i SS obligatòria</i>	576	603	135.454	140.898	4,7%	4,0%	0,4%	0,4%
<i>Activitats relacionades amb l'ocupació</i>	525	574	36.379	35.139	9,3%	-3,4%	1,4%	1,6%
<i>Indústries de productes alimentaris</i>	503	513	40.024	40.109	2,0%	0,2%	1,3%	1,3%
<i>Construcció d'immobles</i>	488	487	39.635	42.975	-0,2%	8,4%	1,2%	1,1%
<i>Agricultura, ramaderia i caça</i>	492	485	7.219	7.167	-1,4%	-0,7%	6,8%	6,8%
<i>Indústries tèxtils</i>	467	465	13.823	13.832	-0,4%	0,1%	3,4%	3,4%
<i>Activitats sanitàries</i>	427	447	147.032	151.518	4,7%	3,1%	0,3%	0,3%
Persones aturades registrades	2.099	1.888	302.569	284.283	-10,1%	-6,0%	0,7%	0,7%
Homes	926	795	132.788	123.029	-14,1%	-7,3%	0,7%	0,6%
Dones	1.173	1.093	169.781	161.254	-6,8%	-5,0%	0,7%	0,7%
Nacionals	1.715	1.552	249.149	233.833	-9,5%	-6,1%	0,7%	0,7%
Estrangers	384	336	53.420	50.450	-12,5%	-5,6%	0,7%	0,7%
Agricultura	42	38	3.288	2.668	-9,5%	-18,9%	1,3%	1,4%
Indústria	348	288	37.414	34.279	-17,2%	-8,4%	0,9%	0,8%
Construcció	205	168	26.681	23.002	-18,0%	-13,8%	0,8%	0,7%
Serveis	1.336	1.242	215.533	205.515	-7,0%	-4,6%	0,6%	0,6%
Sense ocupació anterior	168	152	19.653	18.819	-9,5%	-4,2%	0,9%	0,8%
Població activa local estimada	17.285	17.588	2.656.868	2.703.919	1,8%	1,8%	0,7%	0,7%
Taxa d'atur registral	12,14%	10,73%	11,39%	10,51%	-1,4pp	-0,9pp	nc	nc
Homes	10,19%	8,61%	9,76%	8,88%	-1,6pp	-0,9pp	nc	nc
Dones	14,31%	13,08%	13,10%	12,23%	-1,2pp	-0,9pp	nc	nc
Nombre total de contractes	9.969	10.343	2.389.366	2.522.789	3,8%	5,6%	0,4%	0,4%
Beneficiaris de prestacions	1.175	1.071	167.617	162.810	-8,9%	-2,9%	0,7%	0,7%
Taxa cobertura prestacions	60,85%	61,69%	59,25%	61,33%	0,8pp	2,1pp	nc	nc
Comerç								
Establiments	623	628	74.299	72.964	0,8%	-1,8%	0,8%	0,9%
Sup. Venda [m ²]	79.814	80.482	10.350.337	10.167.256	0,8%	-1,8%	0,8%	0,8%
establ./1.000 hab.	16,0	16,1	13,3	13,0	0,6%	-2,4%	nc	nc
m ² /1.000 hab.	2.046	2.058	1.856	1.813	0,6%	-2,4%	nc	nc
Sup. Mitjana [m ²]	128	128	139	139	-0,1%	0,0%	nc	nc
Turisme								
Places en establiments hotelers	1.235	1.235	145.727	147.145	0,0%	1,0%	0,8%	0,8%
Places en càmpings	7.992	7.992	44.343	44.352	0,0%	0,0%	18,0%	18,0%
Places en establiments de turisme rural	1.425	1.455	5.063	5.310	2,1%	4,9%	28,1%	27,4%
Places en apartaments	6	18	3.483	3.581	200,0%	2,8%	0,2%	0,5%
Places en HUTs ²	565	803	92.857	101.981	nc	nc	0,6%	0,8%
Finances públiques³								
Pressupostos municipals: ingressos	76.210	80.210	6.964.487	7.112.704	5,2%	2,1%	1,1%	1,1%
Pressupostos municipals: despeses	76.025	79.971	6.963.059	7.109.836	5,2%	2,1%	1,1%	1,1%
Deute viu municipal ⁴	20.120	17.624	2.637.930	2.417.953	-12,4%	-8,3%	0,8%	0,7%

1. Es consideren d'alt contingut tecnològic les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta i els serveis de tecnologia alta-punta

2. Places Habitatges ús turístic estimades segons la Direcció General de Turisme. 3. Xifres en milers d'euros. 4. Dades de 2016-2017

nd: no disponible. nc: no calculable. p: punts absoluts. pp: punts percentuals.

Vegeu l'apartat de metodologia per a la definició dels indicadors. Per ampliar les dades, consulteu el programa Hermes (www.diba.cat/hermes).

El Berguedà, un territori per emprendre...

Rosa Pujols Castellà, directora de programes de l'Agència de Desenvolupament del Berguedà

L'aposta pels valors emprenedors a la comarca

Des de fa anys que el Berguedà aposta per ser un territori empenedor, on el foment de l'activitat empenedora, la difusió de l'esperit empenedor, el suport i acompanyament de les persones empenedores en el procés de creació i consolidació dels seus negocis, la visibilització i l'impuls d'espais de relació i cooperació entre empenedors, estiguin presents en el nostre dia a dia.

A través de programes com Cultura Empenedora a l'Escola, ja present a 20 de les 24 escoles de la comarca, i més de 2.600 nens i nenes han participat des que vàrem iniciar-lo el curs 2010-2011, o el programa Empresa Jove Europea, amb la qual donem continuïtat al foment de la cultura i esperit empenedor a alumnes de secundària i en què ja hi participen tots els centres d'educació secundària del Berguedà i on, des que vàrem iniciar-lo al 2014, ja hi han participat més de 580 alumnes, es treballa amb les escoles per ensenyar als nens i nenes i als joves de la comarca a tenir un objectiu com a grup, a organitzar-se i treballar en equip per aconseguir-lo i, en definitiva, acostar-los als valors com la perseverança, la responsabilitat, l'esforç, l'autonomia, la capacitat d'aprendre dels valors... valors empenedors.

La transmissió d'aquests valors empenedors i promoure una actitud empenedora són reptes que també ens plantejem a l'Escola d'Estiu per Persones Empenedores que desenvolupem al Berguedà des de l'any 2009, i per la qual han passat al voltant de les 200 persones durant aquestes 10 edicions. Una escola dirigida a persones majors d'edat amb inquietuds per emprendre o que ja hagin emprès recentment, una escola que té per objectiu difondre l'esperit empenedor i capacitar les persones en la generació d'idees i el procés empenedor així com en el desenvolupament de les habilitats, actituds, recursos i capacitats per a la creació i gestió d'un projecte professional.

El Concurs d'Idees Empenedores al Berguedà neix al 2012 també amb aquesta dinàmica de seguir apostant per l'empenedoria en el nostre territori, amb l'objectiu d'incentivar i fer aflorar el talent creatiu i empenedor, per dinamitzar i promocionar la iniciativa empenedora, per seguir fomentant l'esperit empenedor i innovador a la comarca. Durant les set edicions que portem ja del concurs, més de cent-vint idees i projectes empenedors s'han pogut visualitzar i posar en valor. El concurs s'ha anat consolidant com l'espai per projectar aquestes idees i iniciatives empresarials, i anar visualitzant i teixint una "xarxa empenedora" al territori, connectant i compartint idees, projectes i experiències, i a la vegada també, transmetent aquests valors empenedors a joves i nens de la nostra comarca.

Un Concurs renovat i més visible

El Concurs d'Idees Empenedores ha arribat enguany a la seva 7a edició carregada de novetats i en un format innovador, per tal de fer més visible el propi concurs, posar en valor el potencial empenedor que tenim a la comarca i, sobretot, visualitzar i donar a conèixer els onze projectes que enguany s'hi han presentat, fins i tot més enllà de la nostra comarca.

I com? Doncs cercant la complicitat i col·laboració d'altres agents que ens han permès que més de 20.000 telespectadors sense moure's del sofà coneguessin aquestes iniciatives empenedores, o fins i tot que poguessin votar a través del seu mòbil aquelles que més els haguessin agradat.

A través de la col·laboració amb Televisió del Berguedà (Catalunya Central) i que forma part de la xarxa de TV locals, s'han realitzat i emès de forma setmanal un programa per cada una de les candidatures presentades al concurs, on cada empenedor ha pogut exposar davant de càmera i en conseqüència davant de l'audiència la seva idea de negoci. Durant el programa però, l'empenedor no ha estat sol, en el plató hi ha hagut la presència de dos empresaris consolidats i reconeguts a nivell comarcal i que han tingut el rol de qüestionar els projectes empenedors i aconsellar-los en el camí cap a l'èxit.

L'emissió d'aquests programes per Televisió del Berguedà ha suposat que més de 20.000 espectadors diaris, sense comptar l'emissió del cap de setmana en què es repetien els programes, veiessin els projectes dels empenedors. Tot un aparador que els protagonistes han valorat molt i molt positivament, ja que una de les necessitats més latents en tot inici d'un projecte empresarial és la publicitat, donar-se a conèixer, diferenciar-se de la competència, i captar i fidelitzar els clients

Així doncs, en cada programa l'empenedor ha pogut posar de relleu del seu projecte: l'objecte de l'activitat que desenvolupa, el mercat al qual es dirigeix, la seva visió innovadora i enfocament vers la competència, la seva experiència personal o professional, així com la seva capacitat de comunicació i persuasió per captar clients, i els recursos necessaris d'inversió i finançament que requereix o ha requerit la posada en marxa del negoci. Una posada en escena a plató del pla de viabilitat del seu projecte.

A banda de la realització i emissió dels programes televisius, una altra de les novetats que s'ha incorporat enguany ha estat un quart premi: el premi al vot popular dotat en 500€ per la candidatura més votada. Per tal de poder articular el mecanisme per fer efectiva la dotació d'aquest premi, s'ha comptat amb la col·laboració del diari Regió7, on a través de la seva plataforma i de forma en línia, els espectadors i ciutadans que han anat visualitzant els projectes dels empenedors a través dels diferents programes emesos, han pogut votar la candidatura que més els ha agradat. En total més de 1.600 persones han votat les diferents candidatures, i la guanyadora que s'ha endut el premi ha obtingut més de 550 vots.

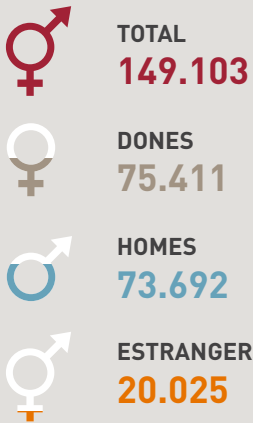
Perspectives de futur

Satisfets del nou format que permet posar en valor el potencial empenedor de la comarca i donar l'oportunitat que aquests empenedors puguin donar a conèixer el seus projectes i idees de negoci, ja no només a la comarca sinó també a la Catalunya Central a través d'aquest mitjà audiovisual, o a través de les xarxes socials amb els links per veure els programes i per votar el projecte que més agradi i interressi a l'espectador, hi seguirem apostant.

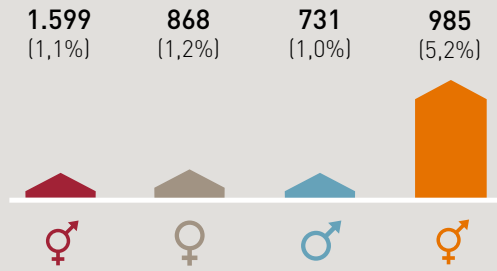
Tant el Concurs d'Idees com l'Escola d'Estiu, com el servei de suport i assessorament en la creació i consolidació empresarial que oferim des de l'Agència de Desenvolupament del Berguedà, ens han permès anar creant un espai de trobada envers l'empenedoria, fomentant i teixint vincles entre les persones empenedores, i en definitiva anar creant una "Xarxa Empenedora" que volem potenciar i valoritzar. Una xarxa que fomenti l'intercanvi i la coneixença de bones pràctiques entre els mateixos empenedors i empresaris, una xarxa que garanteixi la transmissió de coneixement i la difusió dels valors empenedors, i una xarxa que fomenti el sentiment de pertinença a aquest col·lectiu, i que en definitiva sigui una xarxa que vetlli perquè el Berguedà sigui una "terra de futurs".

Garraf

Població, 2018

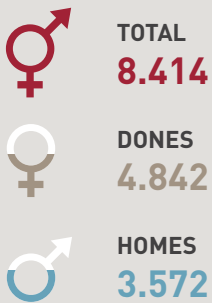

Variació interanual

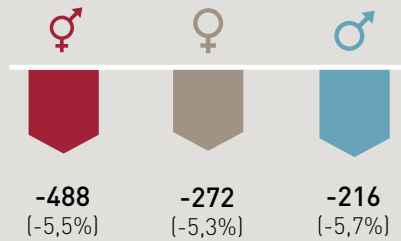

1,1%
La població creix lleugerament

Població aturada registrada, 2018

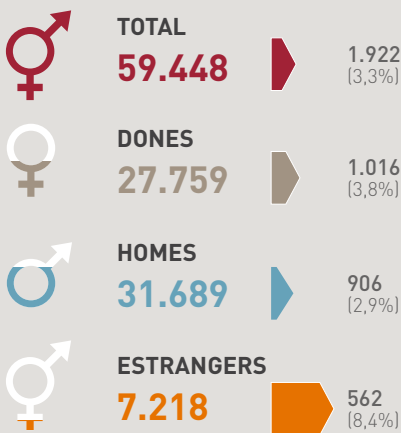

Variació interanual

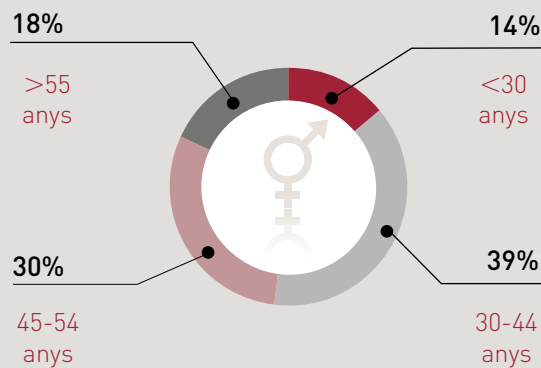

12,8%
Taxa d'atur registral

Població ocupada registrada (residents a la comarca), IVT 2018

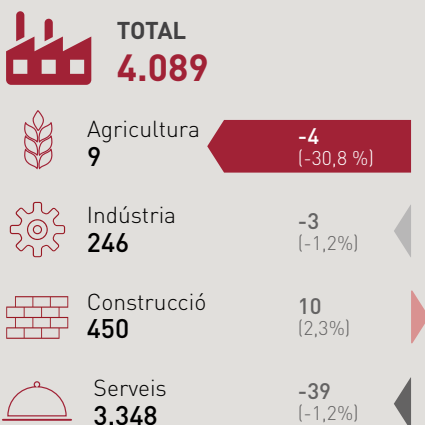

Distribució per edat sobre total d'ocupats (pes %)

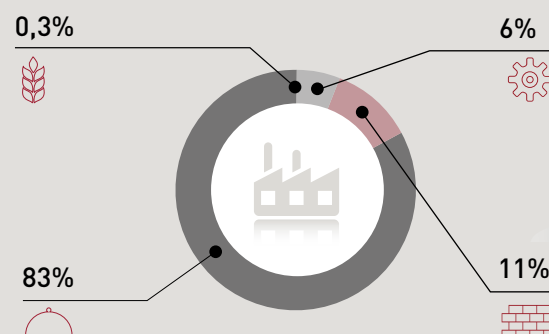

60,6%
Taxa d'ocupació registrada

Empreses de la comarca, IVT 2018

Distribució per sectors (pes %)

-0,9%
Decreix el nombre d'empreses

Garraf

La comarca del Garraf ocupa una extensió de 185,1 km² el que suposa una superfície del 2,4% de la demarcació de Barcelona, i està integrada per 6 municipis. Vilanova i la Geltrú n'és la capital.

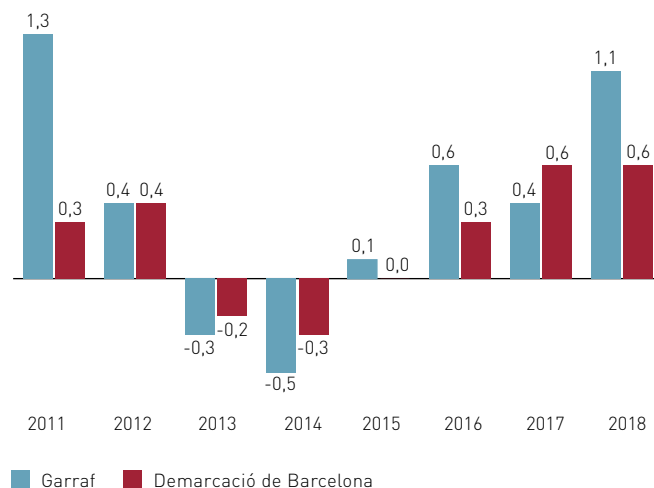
El Garraf té 149.103 habitants, el 2,7% de la població de la demarcació. El creixement poblacional (vegeu el gràfic 1) de la comarca se situa al 1,1%, un valor notablement superior al de l'any anterior (0,4%) i al de la província (0,6%). La població resident a l'estranger augmenta un 6% respecte al 2017, es tracta d'un increment similar al del conjunt de la demarcació (6,2%) i arriba a les 4.110 persones.

La densitat de població és de 805,5 hab./km², amb la qual cosa el Garraf és la cinquena comarca més densament poblada. Vilanova i la Geltrú, la capital, aplega el 44,5% (66.274) de la població comarcal. Els altres dos municipis més poblats, Sant Pere de Ribes (30.658) i Sitges (28.969), sumen gairebé el 40% de la població de la comarca. La població ha augmentat en tots els municipis, entre els quals destaquen, en nombres absoluts, els creixements de Sant Pere de Ribes (516), de Sitges (442) i de Cubelles (277).

La taxa d'estrangeria se situa al 13,4%, la tercera més alta de la província, per darrere d'Osona i del Barcelonès. Interanualment la població estrangera ha augmentat un 5,2% respecte a l'any anterior, i se situa a 20.025 estrangers. El 52,1% de la població estrangera és extracomunitària, entre la qual predomina la nacionalitat marroquina (14,5%). La resta de nacionalitats predominants són: britànica (8,6%), romanesa (8,4%), italiana (8,2%) i francesa (7,7%).

El 17% de la població és menor de 16 anys (superior al 16,3% de la demarcació) i el 17,3% té 65 anys o més (inferior al 18,8% de la demarcació de Barcelona). La població en edat de treballar agrupa el 65,7% restant (lleugerament superior al 64,9% de la demarcació) (vegeu el gràfic 2). L'índex d'envelliment és de 102 punts, 13,2 punts percentuals per sota de la demarcació (115,2). Respecte a la projecció de població, i segons l'escenari mitjà elaborat per l'Idescat, Garraf guanyaria un 6,1% de la població actual en el 2028.

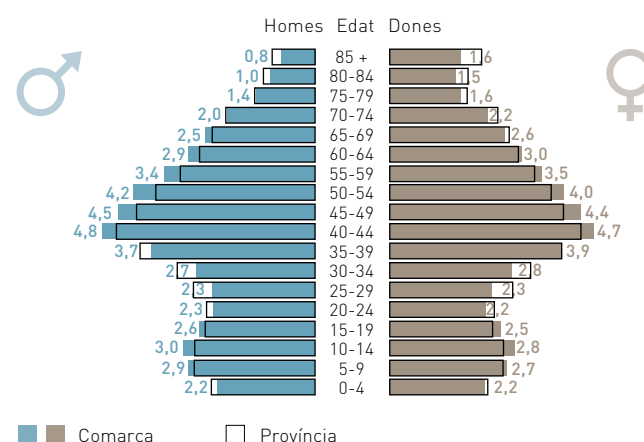
Gràfic 1
Taxes de variació de la població total, 2011-2018 (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

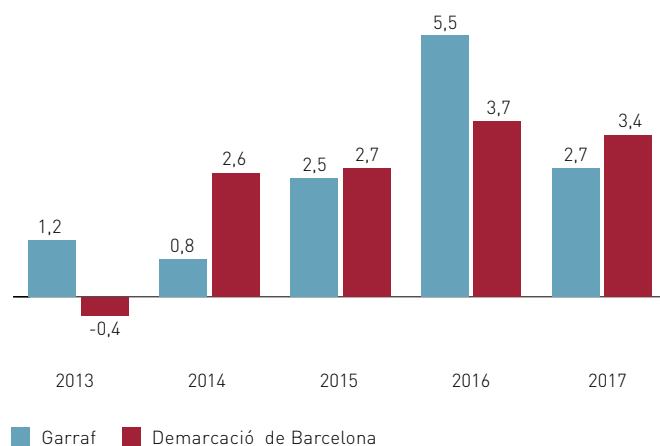
La població amb nacionalitat estrangera ha augmentat un 5,2% respecte al 2017, ascendint a la xifra de 20.025 persones.

Gràfic 2
Piràmide d'edats del Garraf i Província, 2018 (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

Gràfic 3
Taxes de variació real del Valor Afegit Brut (VAB) (en percentatge)

Font: BBVA CX. Anuari Econòmic Comarcal

Segons l'*Anuari econòmic comarcal 2018*, del BBVA, el **VAB** de la comarca del Garraf (vegeu el gràfic 3) experimenta el 2017 un creixement del 2,7%, gairebé la meitat que el de l'any anterior, 5,5%, i 0,7 punts percentuals per sota del VAB del conjunt de la demarcació (3,4%). Aquests resultats mostren una dinàmica moderada del sector predominant, el sector serveis (2,1%). El sector de la construcció creix a bon ritme (7%), i la indústria (3,4%) també augmenta. El sector primari, en canvi, retrocedeix de manera important (-6,8%).

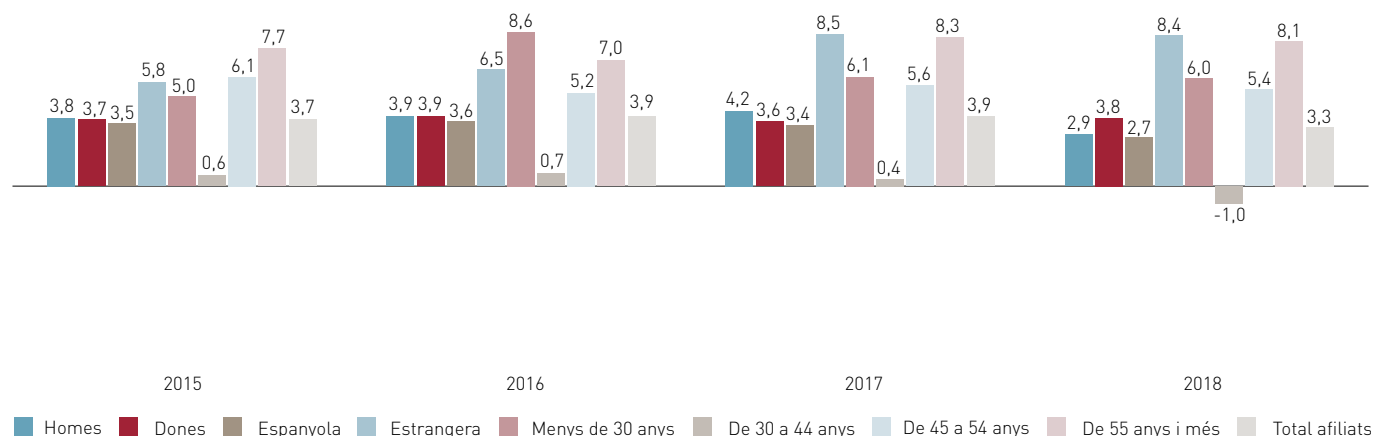
Al cap de l'any 2018, l'**ocupació** registrada de la població resident a la comarca del Garraf augmenta un 3,3%, un creixement semblant al dels últims 3 anys i superior al del conjunt de la demarcació (2,8%). D'aquesta manera l'any acaba amb 59.448 persones ocupades residents a la comarca, 1.922 més que l'any anterior.

En el 2018 el Garraf augmenta un 3,3% el nombre d'ocupats residents, el segon creixement més important de la demarcació.

Al Garraf, l'ocupació resident creix més entre les dones (3,8%) que entre els homes (2,9%).

Per sexe, l'ocupació creix més entre les dones (3,8%) que entre els homes (2,9%). Es tracta d'un creixement superior al creixement interanual de les dones a la demarcació (2,9%) i el més important de les dotze comarques barcelonines. En nombres absoluts, a la comarca s'assoleix una ocupació masculina de 31.689 persones (906 més) i una de femenina de 27.759 (1.016 més).

Gràfic 4
Taxes de variació interanual de la població ocupada registrada (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades de l'Idescat

Quant a la nacionalitat, l'ocupació del col·lectiu estranger augmenta un 8,4%, i se situa a 7.218 persones ocupades. D'altra banda, els ocupats nacionals augmenten un 2,7%, i s'arriba a les 52.230 persones ocupades. El pes de la població estrangera ocupada sobre el total de la població ocupada és de l'12,1%.

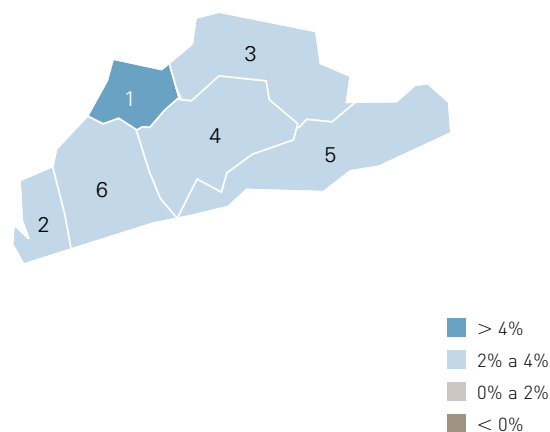
Per edats, 8.063 persones són menors de 30 anys; 23.082 tenen entre 30 anys i 44 anys; 17.858 tenen entre 45 anys i 54 anys, i 10.445 tenen més de 55 anys. Respecte a l'any anterior, tres de les quatre franges d'edat han experimentat un augment en l'ocupació, i destaca l'increment d'un 8,1% del col·lectiu de majors de 55 anys (el que més creix de totes les comarques) i d'un 6% els menors de 30 anys. Per contra, la franja que inclou a les persones entre 30 i 44 anys ha patit un creixement negatiu (-1%). Pel que fa al pes de les edats, els ocupats d'entre 30 i 44 anys (38,8%) i els de 45 a 54 (30%) suposen gairebé un 69% del total dels ocupats de la comarca.

La taxa d'ocupació del Garraf és la més baixa de la demarcació (60,6%), 4,2 punts percentuals inferior a la mitjana (64,8%).

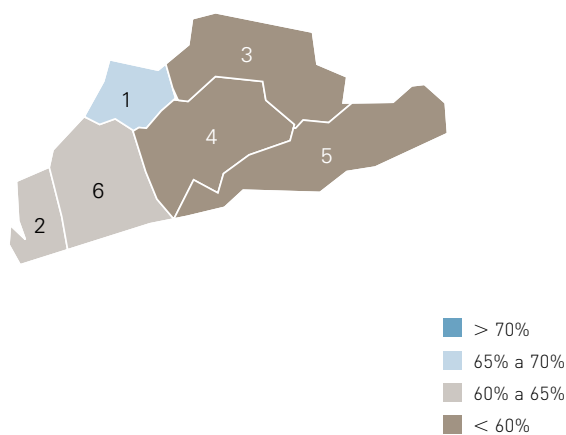
La variació interanual de la població ocupada resident a la comarca (vegeu el mapa 1) registra augments en els sis municipis del Garraf. A Canyelles es registra un augment important (8,7%), però també destaquen els creixements de Sant Pere de Ribes (3,7%) i de Vilanova i la Geltrú (3,4%). La variació del conjunt de la comarca (3,3%) és major que el de la demarcació (2,85%), situant-se en segona posició, després de l'Anoia, que registra un creixement del 3,5%. En nombres absoluts, destaquen els increments a Vilanova i la Geltrú (878), Sant Pere de Ribes (436) i Sitges (252).

La taxa d'ocupació registrada del Garraf se situa en el 60,6%, la més baixa de totes les comarques de la demarcació. Només un municipi, Canyelles (66,2%) es troba per sobre del 65% d'ocupació. Cubelles (62,9%) i Vilanova (61,3%) es situen per sobre del 60%. En canvi, Sant Pere de Ribes (59,8%), Olivella (59,5%) i Sitges (58,2%) són les que registren taxes d'ocupació més baixes.

Mapa 1
Variació població ocupada registrada. Garraf, 2018 (en percentatge)

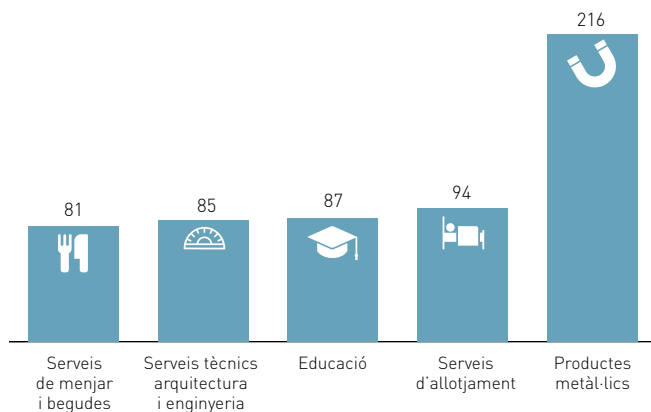

Mapa 2
Taxa d'ocupació registrada. Garraf, 2018 (en percentatge)

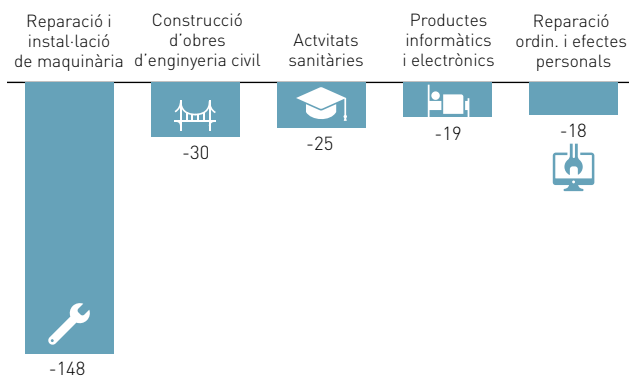
1 Canyelles	4 Sant Pere de Ribes
2 Cubelles	5 Sitges
3 Olivella	6 Vilanova i la Geltrú

Gràfic 5
Subsectors d'activitat amb més guanys de llocs de treball
Garraf, 2018 (absoluts)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Gràfic 6
Subsectors d'activitat amb més pèrdua de llocs de treball
Garraf, 2018 (absoluts)

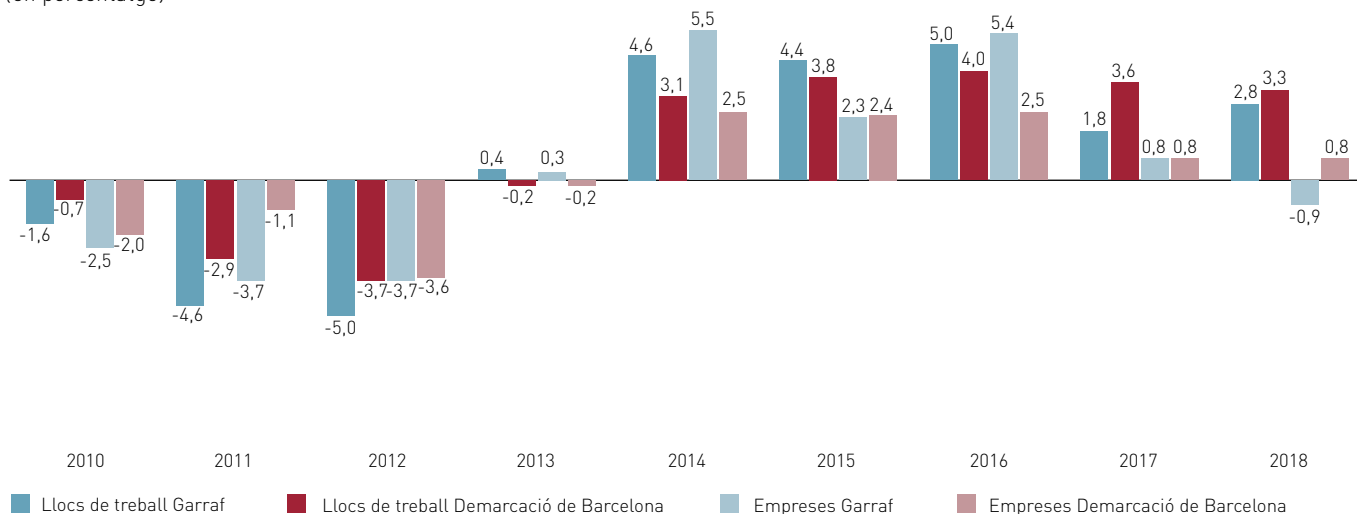

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

La comarca del Garraf és la que percentualment més creix en nombre d'autònoms (2,6%) de la demarcació, però és la darrera en la variació de les empreses (-0,9%).

L'evolució dels **llocs de treball** (professionals de les empreses de la comarca, hi resideixin o no) experimenta un creixement del 2,8%, cinc dècimes per sota de la mitjana de la demarcació (3,3%). Pel que fa a les empreses, s'ha produït un creixement negatiu (-0,9%). En canvi, en el conjunt de la demarcació el creixement ha estat positiu, del 0,8%. En nombres absoluts, a la comarca del Garraf hi ha 985 llocs de treball més, però 36 empreses menys que l'any anterior.

Gràfic 7
Taxes de variació interanuals dels llocs de treball i empreses
(en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

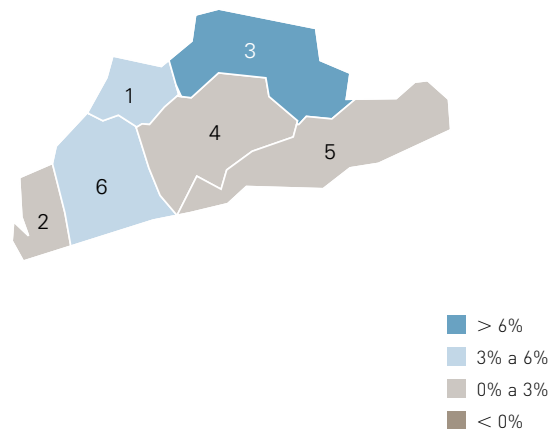
L'increment de l'ocupació es basa en l'evolució positiva del treball assalariat (2,9%) però també de l'autònom (2,6%). El Garraf és la primera comarca on més creixen els autònoms. Per grans sectors, el sector de la indústria (4%), el sector serveis (2,8%) i el de la construcció (1,6%) creixen, i en canvi el sector de l'agricultura decreix significativament (-8,9%). Quan als 10 subsectors principals, només 2 subsectors experimenten una evolució negativa: transport terrestre (-1,3%) i les activitats sanitàries (-1,2%). Dels subsectors restants, destaca l'increment del 5,2% d'altres activitats de serveis personals i un 4,7% del sector de l'educació. En nombres absoluts, ressalten positivament els subsectors de productes metàl·lics (216) i els serveis d'allotjament (94). Per contra, el subsector de reparació i instal·lació de maquinària (-148) i el de la construcció d'obres d'enginyeria civil (-30) són els que més en perden.

Tots els municipis augmenten els llocs de treball al llarg de l'any 2018, destacant Vilanova i la Geltrú (583) i Sitges (186).

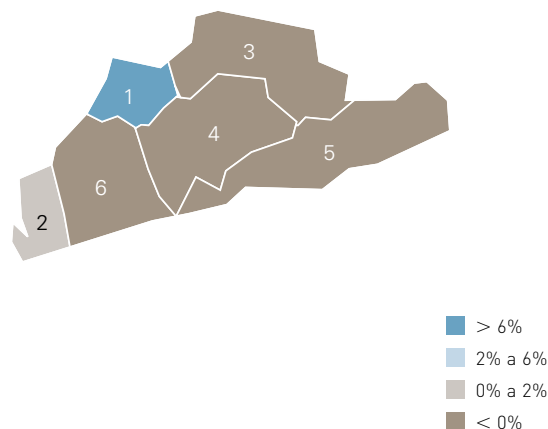
En observar la variació interanual dels llocs de treball (vegeu el mapa 3) destaca el fet que tots els municipis experimenten creixement. En nombres absoluts, destaquen Vilanova i la Geltrú (583) i Sitges (186). En termes relatius destaca el creixement d'Olivella (13,2%), i en menor mesura, Canyelles (4,4%). En relació a les empreses, augmenten en dos municipis: Canyelles (7) i Cubelles (3). En canvi, en perden Vilanova i la Geltrú (-24), Sant Pere de Ribes (-11), Sitges (-7) i Olivella (-4). Percentualment, Olivella perd un 8,3% de les empreses i Canyelles en guanya un 10,4%.

Segons el Sistema d'Anàlisi de Balanços Ibèrics, el 28% de les 200 primeres empreses en facturació del Garraf el 2017 són exportadores o importadores. Disset empreses tenen uns ingressos d'explotació superiors als deu milions d'euros. Destaquen Prysmian Cables Spain (fabricació de cables electrònics i elèctrics); Grupo Componentes Vilanova, i Mahle (fabricació de components per a l'automoció); Biotrading 2007 (comercialització de combustible); Digital Lola Commerce (comerç al detall per correspondència o internet); i Kuka Iberia (comerç a l'engròs de maquinària i robots industrials).

Mapa 3
Variació llocs de treball registrats. Garraf, 2018
(en percentatge)

Mapa 4
Variació empreses registrades. Garraf, 2018
(en percentatge)

1 Canyelles	4 Sant Pere de Ribes
2 Cubelles	5 Sitges
3 Olivella	6 Vilanova i la Geltrú

L'atur s'ha reduït un 5,5% respecte a l'any anterior, una reducció que continua amb la dinàmica a la baixa d'aquest indicador en els últims anys.

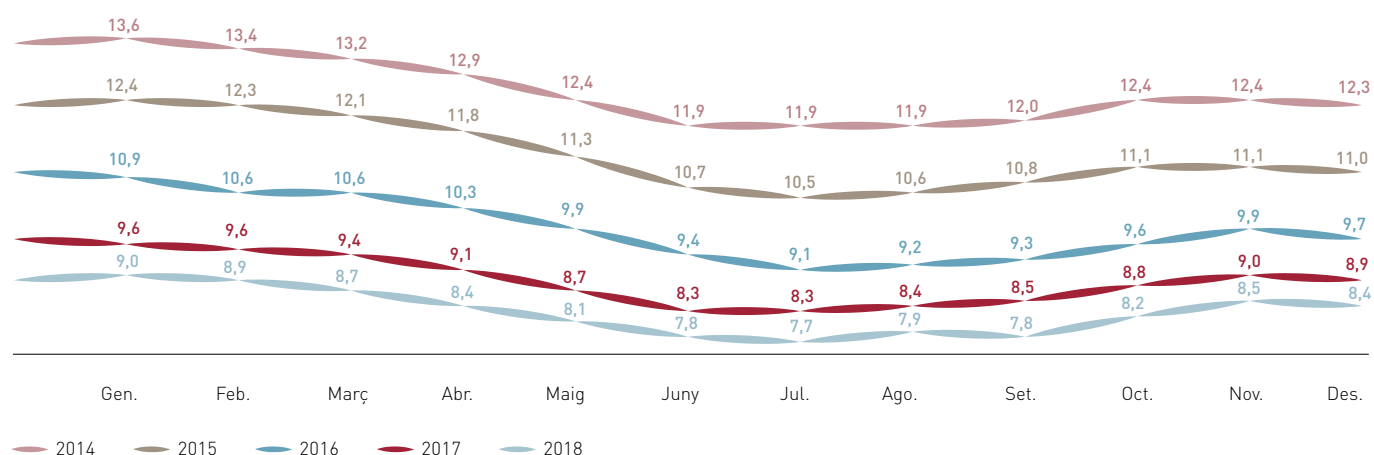
La taxa d'atur registrat del Garraf (12,8%), tot i reduir-se un punt percentual l'any 2018, continua com la segona més alta de la demarcació després de l'Anoia (13,6%).

L'evolució de l'atur (vegeu el gràfic 8) continua amb la dinàmica de descens interanual dels últims anys. El 2018 l'atur disminueix un 5,5% (-488) respecte a l'any anterior i deixa la xifra de persones aturades registrades en 8.414. Aquesta reducció és semblant a la mitjana de la demarcació (-6%). Per gènere, l'atur masculí s'ha reduït un 5,7% i el femení s'ha reduït un 5,3%.

La taxa d'atur registral és del 12,8%, un punt percentual inferior a l'any anterior (13,8%), i 2,3 punts percentuals superior a la del conjunt de la demarcació (10,5%). Pel que fa a la taxa d'atur, la dels homes és d'un 10,7% (3.572 aturats) i la de les dones és d'un 15,1% (4.842 aturades). La taxa d'atur dels homes és la més alta de la demarcació i la de les dones, la segona més alta. En global, la taxa d'atur de la comarca és la segona més alta després de l'Anoia (13,6%). Per edats, un 6,1% d'aturats són menors de 25 anys, un 38,1% tenen entre 25 anys i 44 anys i un 55,7% tenen més de 45 anys. Totes les franges han experimentat una reducció en l'atur respecte a l'any anterior, entre les quals destaca la reducció del 7,1% entre els aturats de 25 anys a 34 anys i del -6,6% dels 45 als 54 anys.

Per sectors d'activitat, el 76,5% dels aturats pertanyen al sector serveis; el 8,7%, a la construcció; el 8,5%, a la indústria; i l'1,4% a l'agricultura. A l'any 2018 tots els sectors han experimentat una reducció en l'atur, i destaca el -17,2% en l'agricultura i el -10,8% en la construcció.

Gràfic 8
Comparació de l'evolució mensual de las persones aturades registrades. Garraf, 2014-2018 (en milers)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Respecte a l'any anterior, l'atur disminueix en la majoria de nivells formatius, entre els quals sobresurt el 13,3% de reducció entre els universitaris de primer cicle. Per contra, l'atur creix, en nombres absoluts, sobretot en els universitaris de segon i tercer cicle (7,6%). L'atur de la població estrangera es redueix en un 6,4% (89 persones menys) i se situa a 1.308 aturats estrangers. Aquest col·lectiu suposa el 15,5% de l'atur comarcal, un pes inferior al de la demarcació (17,7%). Els aturats nacionals disminueixen un 5,3% (-399) i se situen en les 7.106 persones.

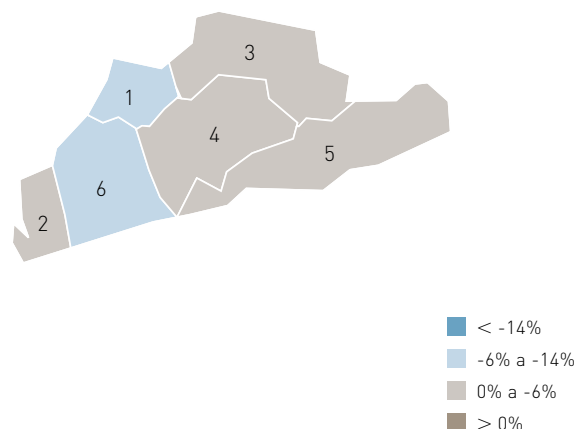
L'atur disminueix en tots els municipis de la comarca (vegeu el mapa 5). Les reduccions més notables es produeixen a Canyelles (-7,4%), Vilanova i la Geltrú (-6,6%) i Sant Pere de Ribes (-5,4%). Pel que fa a la taxa d'atur als municipis, Sitges és el municipi que té una taxa d'atur més baixa (10%), mentre la resta de municipis superen el 13% en aquest indicador, sent Olivella el que presenta una taxa d'atur més elevada (14,2%).

Sitges és el municipi que té una taxa d'atur més baixa (10%) de la comarca; la resta de municipis superen el 13% en aquest indicador.

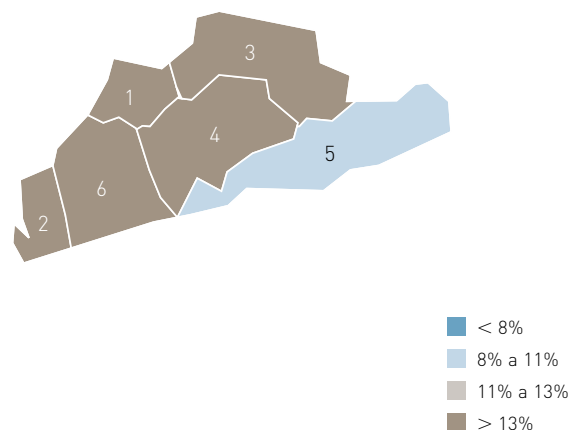
A final del 2018 hi ha concedides 4.877 **prestacions per desocupació**, un 3% menys que l'any anterior. La taxa de cobertura puja lleugerament fins al 60,9%. Dues de les tres tipologies de prestació per desocupació disminueixen en nombre respecte a l'any anterior: ho fan un 25,2% en la renda activa d'inserció i un 9,3% les assistencials. Al contrari, les de caràcter contributiu augmenten un 12,2%.

La **contractació laboral** augmenta un 4,8%, un percentatge inferior a l'augment de la demarcació (5,6%). L'any tanca amb 48.574 contractes signats. Per tipologia, la contractació indefinida augmenta un 11,4% (pes del 11,4% sobre el total de contractes) i la temporal ho fa un 4% (amb un pes del 88,6%). Per sexe, la contractació masculina augmenta un 3% (696 més) i la femenina, un 6,5% (1529). Es produeix un augment de la contractació en tots els grups d'edat, especialment entre els menors de 20 anys (15,5%; 491) i els majors de 45 anys (8,9%; 978).

Mapa 5
Variació de l'atur registrat. Garraf, 2018
(en percentatge)

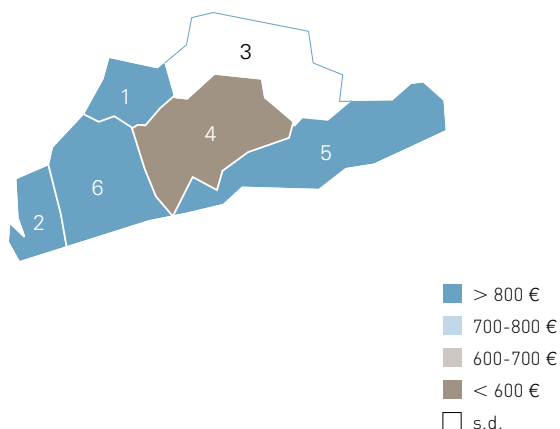

Mapa 6
Taxa d'atur registrat. Garraf, 2018
(en percentatge)

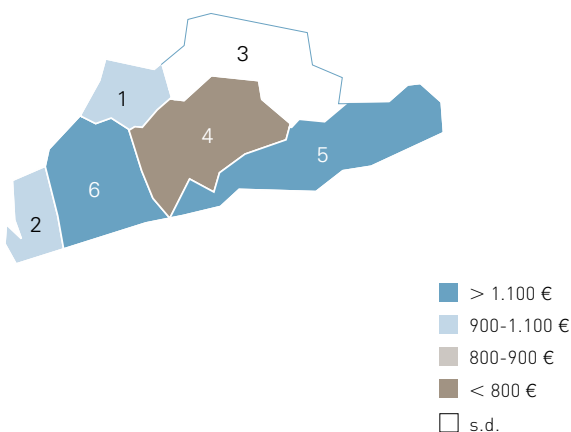

1 Canyelles	4 Sant Pere de Ribes
2 Cubelles	5 Sitges
3 Olivella	6 Vilanova i la Geltrú

Mapa 7
Ingressos tributaris per habitant. Garraf, 2018
(en euros)

Mapa 8
Despeses corrents per habitant. Garraf, 2018
(en euros)

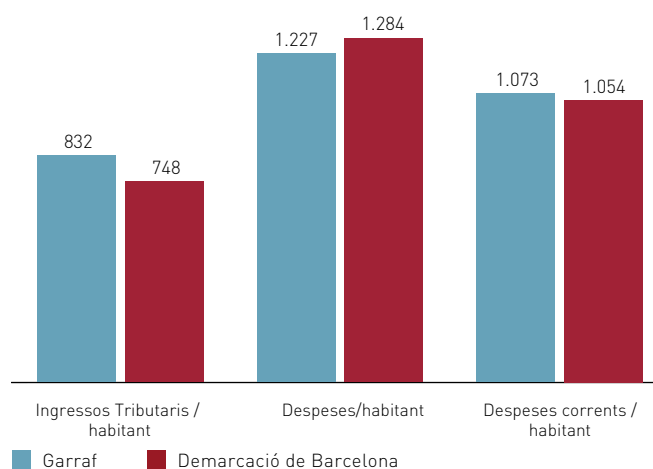
1 Canyelles
2 Cubelles
3 Olivella
4 Sant Pere de Ribes
5 Sitges
6 Vilanova i la Geltrú

En relació amb les **finances públiques**, el pressupost inicial de l'exercici 2018 augmenta, respecte a l'any anterior, un 6% pel que fa als ingressos i un 6% en les despeses, un increment superior a la demarcació en ingressos (2,1%) i superior en despeses (2,1%). Per habitant, les despeses suposen 1.227 euros; les despeses corrents, 1.079 euros, i la inversió, 94 euros (la més baixa de la demarcació). Pel que fa als ingressos per habitants, els ingressos corrents suposen 1.187 euros i els ingressos tributaris representen 847 euros, només superats pel Berguedà (1.339 euros).

Des de la perspectiva dels municipis, els ingressos tributaris per habitants (vegeu el mapa 7) són superiors a la mitjana de la demarcació (748) en quatre municipis dels sis, però sobretot a Sitges (1.214) i Canyelles (1.100). Per contra, Sant Pere de Ribes (568) està per sota de la mitjana. Quant a les despeses corrents per habitants (vegeu el mapa 8), Sitges (1.351) és el municipi que més despeses per habitant té, i Sant Pere de Ribes (734) el que menys.

Al Garraf, la inversió per habitant se situa en 94 euros, la més baixa de la demarcació i molt per sota de la mitjana del conjunt de les comarques (166 euros).

Gràfic 9
Finances públiques, 2018 (ratios euro per habitant)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Ministeri d'Hisenda i Funció Pública

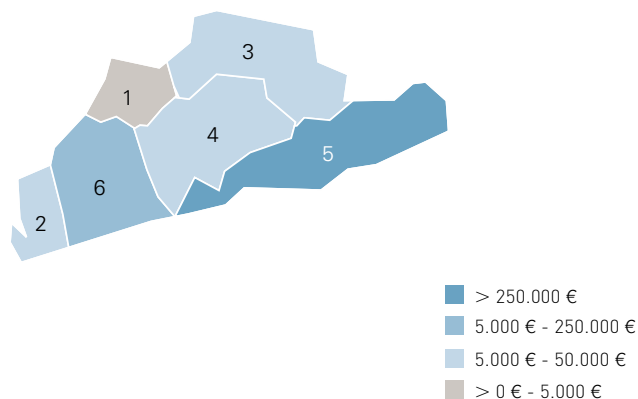
L'oferta de places **turístiques** a la comarca del Garraf es manté aquest 2018 en comparació a l'any passat. Tant en càmpings, com en establiments de turisme rural i en apartaments turístics es mantenen les mateixes places ofertes que el 2017. Pel que fa als establiments hotelers, aquests incrementen lleugerament la seva oferta de places (un 0,5%), mentre que les places ofertes d'habitatges d'ús turístic (HUT) augmenten més significativament, un 11,3% (1.632 places noves), i ja representen més de la meitat del total de les places ofertes a la comarca (un 52%).

En relació a l'anàlisi de la demanda, el nombre de viatgers allotjats en establiments hotelers augmenta un 2,3%, generant un 2,7% més de pernoctacions. Tot i això, el grau d'ocupació ha disminuït 1,5 punts percentuals. Pel que fa a l'activitat turística en càmpings, el nombre de viatgers ha crescut un 4,3%, superant els 180.000 viatgers, i el nombre de pernoctacions ha augmentat un 2,9%. El grau d'ocupació en càmpings és 1,4 pp superior al grau d'ocupació registrat al 2017. No es disposa de dades oficials de demanda de turisme rural.

Pel que respecta a la recaptació de la taxa turística, el Garraf ha registrat un import de 988.638 euros, un 0,3% més que el 2017. Aquesta comarca recapta el 14,7% del

Mapa 9

Recaptació de l'impost sobre les estades en establiments turístics. Garraf, 2018 (en euros)

Font: Elaboració pròpia a partir de la Direcció General de Turisme

total de l'impost de l'Entorn de Barcelona (província de Barcelona menys el Barcelonès).

Els habitatges d'ús turístic (HUT) segueixen ampliant la seva oferta i ja representen més de la meitat de places d'allotjament turístic de la comarca.

Quadre 1
Indicadors d'evolució turística al Garraf, 2017-2018

	Garraf			Entorn de Barcelona*		
	2017	2018	% var. 2017-2018**	2017	2018	% var. 2017-2018**
Places en establiments hotelers	5.452	5.477	0,5	63.959	64.082	0,2
Places en càmpings	8.526	8.526	0,0	44.343	44.352	0,0
Places en establiments de turisme rural	47	47	0,0	5.063	5.310	4,9
Places en apartaments	538	538	0,0	2.213	2.412	9,0
Places en HUTs	14.384	16.016	11,3	35.726	44.787	25,4
Viatgers allotjats en establiments hotelers	305.141	312.072	2,3	4.036.350	3.861.281	-4,3
Viatgers allotjats en càmpings	175.457	183.060	4,3	719.560	711.975	-1,1
Viatgers allotjats en establiments de turisme rural	nd	nd	nd	128.879	144.341	12,0
Pernoctacions en establiments hotelers	855.136	878.266	2,7	11.603.227	11.091.691	-4,4
Pernoctacions en càmpings	738.157	759.381	2,9	2.775.656	2.725.156	-1,8
Pernoctacions en establiments de turisme rural	nd	nd	nd	367.668	365.054	-0,7
Grau d'ocupació hotelera (per hab., en %)	63,8	62,4	-1,4	75,7	74,8	-0,9
Grau d'ocupació en càmpings (per parcel·la, en %)	34,9	36,3	1,4	47,6	46,7	-0,9
Grau d'ocupació en els establiments de turisme rural (per hab., en %)	nd	nd	nd	25,1	26,2	1,1
Impost sobre les Estades en Establiments Turístics (euros)****	985.274	988.638	0,3	6.792.848	6.725.077	-1,0

*Demarcació de Barcelona sense el Barcelonès, a excepció del grau d'ocupació hotelera **La variació en el grau d'ocupació és en punts percentuals
 Places en HUTs estimades segons criteri de la Direcció General de Turisme * Import anual calculat sobre 1T, 2T, 3T 2018 i 4T 2017. Comparació amb el mateix període de l'any anterior nd: Dada no disponible nc: Dada no comparable
 Font: Laboratori de Turisme de la Diputació de Barcelona a partir de l'Idescat i la Direcció General de Turisme.

Quadre 2

Enquesta d'hàbits de consum i compra. Localització de la compra*. Garraf, 2019

	Barri de residència	Altres barris o zones del municipi	Fora del municipi	Per internet	Índex d'atracció i pèrdues**
Alimentació fresca	64,8%	38,8%	20,8%	0,8%	99,07%
Resta alimentació	64,7%	34,9%	18,2%	1,7%	97,66%
Altres productes quotidians no alimentaris	65,2%	32,9%	16,0%	1,8%	96,73%
Equipament persona	26,4%	35,7%	61,6%	13,2%	79,90%
Equipament de la llar	29,0%	33,9%	51,6%	13,1%	74,01%

Quadre 2b

Enquesta d'hàbits de consum i compra. Valoració de l'oferta comercial***. Garraf, 2017-2019

	2017	2019	% var. 2017-2019
Valoració global	6,83	6,90	1,0%
Els preus	5,74	6,03	5,1%
La varietat de l'oferta comercial	6,71	6,65	-0,9%
Qualitat oferta comercial	7,17	6,91	-3,6%
L'oferta en restaurants, cafeteries i bars	7,50	7,52	0,3%
La varietat de l'oferta en oci	4,33	4,45	2,8%

* Resultat en percentatge de casos, sumen més del 100%

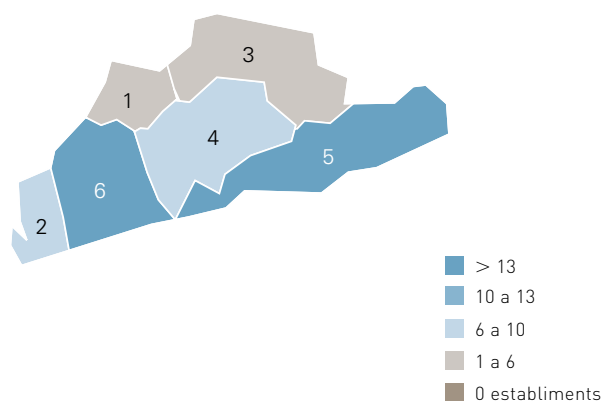
** Valors superiors a 100% indiquen guanys i els inferiors pèrdues.

***Puntuació de 0 a 10

Font: Enquesta d'hàbits de consum i compra a la província de Barcelona 2017-2019, Gerència de Serveis de Comerç de la Diputació de Barcelona

Mapa 10

Nombre d'establiments comercials per 1.000 habitants. Garraf, 2018

Font: Cens d'establiments comercials de Catalunya (CECC)

Els indicadors de **comerç** disponibles a la comarca comptabilitzen un total de 1957 establiments, el qual suposa un índex de 13,13 establiments per cada mil habitants, coincidint amb la mitjana provincial (13,01). Segons les dades extretes del Cens d'Establiments de Catalunya (CECC), gener de 2017 i 2018, es confirma l'estabilitat del nombre d'establiments. En quant a la superfície mitjana dels negocis comercials, amb un valor de 138 m², es constata la proximitat a la mitjana provincial, que és de 139,35 m²/establiment (amb l·lindars entre 112 i 180).

Pel que fa als últims resultats de l'Enquesta d'hàbits de consum i compra a la comarca, on el 33,90% i el 23,60% dels enquestats són els responsables de compra de les llars conformades per parelles amb o sense fills, el 24,90% llars unipersonals i el 70% són dones, la valoració de l'oferta comercial al municipi de residència és d'un 6,9 sobre 10 (quan la mitjana provincial és del 7,15). S'obté una valoració significativament més alta respecte el global de la demarcació (7,52) per l'oferta en restaurants, cafeteries i bars.

S'obté la millor valoració de l'oferta en restauració, cafeteries i bars de tota la demarcació.

En quant a l'Índex d'atracció i pèrdues que apareix al quadre superior, s'observa una alta retenció de despesa per als productes quotidians. Aquest índex explica quina és la posició final respecte els compradors que els municipis de la comarca atreu i aquells altres que l'oferta comercial de la comarca perd. S'observa com per l'equipament de la persona i especialment per l'equipament de la llar, s'obté una relativa pèrdua de compradors degut a presentar un índex per sota del 100% (79,90% i 74,01% respectivament).

Mapa de projectes estratègics locals del Garraf

Pacte per a l'Ocupació del Garraf: compromís d'una acció comarcal per a la generació de llocs de treball

Full de ruta de les actuacions en l'àmbit de l'ocupació a la comarca en el període 2018-2020. Es tracta d'un acord marc que funcionarà com a instrument de detecció de necessitats i de planificació de les actuacions formatives i ocupacionals en el territori. El Pacte defineix cinc objectius clau: la coordinació entre diferents actors en matèria d'ocupació; l'optimització dels recursos i potencialitats de la comarca; la direcció dels recursos formatius i ocupacionals cap a aquelles activitats que estan generant ocupació a la comarca; la lluita contra la precarietat laboral, el baix nivell adquisitiu, la temporalitat, parcialitat i l'estacionalitat dels contractes, i treballar per un mercat laboral a la comarca més inclusiu i lliure de discriminacions de gènere.

Node Garraf: programa de televisió Origen Garraf

Durant el 2018, Node Garraf i Canal Blau han estat preparant una primera tanda de 15 capítols d'un programa de televisió, cadascun amb una durada de 30 minuts. L'objectiu del programa és exposar les singularitats i els actius dels sis municipis de la comarca, mostrar les particularitats del comerç, la indústria, la gastronomia i el patrimoni cultural. Aquests capítols mantindran una composició polifacètica, amb diferents seccions i un fil transversal que, un per un, pot ser relacionat amb els mateixos municipis, els agents socials o els sectors econòmics. En els diferents apartats es podran veure entrevistes, dades estadístiques, reportatges d'empreses, restaurants, museus i també una secció dedicada als productes de la terra i el mar. Origen Garraf posa molt l'accent en el campus universitari de la UPC i fa divulgació de l'oferta acadèmica i dels diferents grups de recerca que treballen al Garraf.

Hèlix Garraf i Quadern Blanc de l'Economia del Garraf

Hèlix Garraf és un fòrum permanent d'intercanvi i cooperació entre els agents socials i econòmics de la comarca per propulsar l'economia. Relacionat amb les estratègies d'aquest territori, s'ha elaborat el Quadern Blanc de l'Economia del Garraf, un document que recopila les principals impressions, dades i conclusions del 1r Simposi Garraf, dut a terme els dies 27 i 28 de setembre de 2018. El quadern neix amb la voluntat de traçar un fil argumental que faciliti la comprensió de totes les anàlisis, aportacions, reflexions, manifestacions i conclusions de les esmentades jornades. Vol ser un quadern al servei de totes les entitats privades i públiques presents al congrés. Des de l'agència de desenvolupament ja s'està treballant en un dels apartats, el de la formació.

Carta dels paisatge del Garraf

La carta del paisatge del Garraf és un document impulsat pel Consell Comarcal del Garraf, en col·laboració amb altres entitats. Es va iniciar a finals del 2016 i defineix un projecte col·lectiu i uns compromisos a assolir per part dels agents implicats. El document és un acord concertat per a la preservació del paisatge, és a dir, un compromís col·lectiu entre les administracions i els ciutadans per vetllar per la conservació del patrimoni. La carta abasta els municipis de Vilanova i la Geltrú, Sitges, Olivella, Cubelles, Sant Pere de Ribes i Canyelles. Una àrea que comprèn els sis municipis de la comarca i que distingeix nou àmbits de paisatge, establint la necessitat d'executar 57 actuacions, que els actors signants es comprometen a portar a terme.

Impuls de l'economia social i solidària a Vilanova i la Geltrú

L'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú treballa des del 2017 de forma transversal amb un equip de tècnics que a través del Pla anual d'acció per l'economia social i solidària a Vilanova i la Geltrú intenta generar projectes que contribueixin a la difusió i el creixement de l'ESS en col·laboració amb els agents del territori. El Pla d'acció 2018 manté els 4 eixos estratègics iniciats al 2017: formació i sensibilització; promoció, coneixement i difusió; col·laboració i treball en xarxa; i acció al territori.

La voluntat del pla és impulsar una transformació de la ciutat incorporant aquesta visió més social en les polítiques econòmiques i contribuir a una major justícia social a través de la participació, l'orientació a la persona i el compromís amb la comunitat.

Fòrum de la Innovació Local (FIL)

El Fòrum de la Innovació Local (FIL) és una iniciativa de ciutat impulsada per l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú. El FIL pretén ser un punt de trobada on les persones innovadores de la ciutat puguin treballar plegades. El protagonisme i la gestió del FIL ha de recaure principalment en els innovadors locals, mentre que l'Ajuntament ha de ser gestor del coneixement generat i garant de la continuïtat del projecte. L'objectiu és disposar d'un grup de treball ampli multidisciplinari, que vetlli per la innovació a la ciutat de Vilanova i la Geltrú, així com la internacionalització dels seus actius.

Taller d'Estratègia i Creativitat Publicitària com a visibilització i dinamització del sector creatiu

El departament de Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Sitges va dissenyar un taller de innovació en la publicitat amb l'objectiu de dinamitzar les indústries culturals, atès que el sector publicitari és un pol d'atracció d'una economia en constant creixement al territori, molt vinculat transversalment amb la indústria de l'audiovisual. A més, el taller buscava promoure la creativitat i la recerca del jove talent. El reclam d'aquesta activitat va comptar amb docents i professionals de renom que lideren agències de publicitat de referència a nivell nacional i internacional.

Centre d'Empreses Creatives de Sitges

El viver d'empreses de la indústria cultural i creativa ubicat a Sitges dona suport a la creació i creixement de noves empreses d'aquest sector. El centre cedeix en ús temporalment espai a emprenedors que vulguin ubicar el seu projecte empresarial a Sitges. Però sobretot les empreses reben, durant la seva estada al Centre, suport i acompanyament individualitzat en el desenvolupament dels seus projectes així com formació en gestió empresarial i contactes per construir xarxes de relacions empresarials. Les empreses actualment allotjades realitzen activitats diverses com: creació i direcció artística d'espectacles per a grans creuers, desenvolupament d'un kit de diagnòstic precoç de malalties oculars o assessorament en tendències de moda.

Projecte de connexió del polígon de Sant Pere de Ribes amb el de Vilanova i la Geltrú

Sant Pere de Ribes compta amb el polígon d'activitat econòmica Vilanoveta. Amb un centenar d'empreses, és el polígon amb més activitat de la zona. A tocar d'aquest espai hi trobem zones amb una important intensitat econòmica com el Parc d'Oci amb que acull iniciatives empresarials, comercials i de serveis. Un dels reptes ara és facilitar els accessos, connectar la xarxa viària del sector Vilanoveta del terme municipal de Sant Pere de Ribes amb les vies del terme municipal de Vilanova i la Geltrú. Això ha de permetre millorar la mobilitat de vehicles i persones i facilitar la implantació de noves activitats econòmiques que ajudin a promoure l'economia local.

Projecte Biomassa al complex esportiu municipal Espai Blau a Sant Pere de Ribes

L'hivern del 2018 s'ha instal·lat a l'Espai Blau una caldera de biomassa en un equipament municipal que servirà per fer funcionar el sistema de calefacció i aigua calenta del complex esportiu. L'estella que s'obté de restes vegetals dels boscos de l'entorn esdevé una font d'energia renovable sostenible poc contaminant. La instal·lació del nou equip d'escalfament a la piscina municipal permetrà una reducció important del consum de gas (un 90% de l'energia consumida actualment passarà a ser energia renovable i el 10% restant seguirà sent consum de gas) i un estalvi econòmic d'uns 14.500 euros anuals. Quant a la reducció de CO2 representarà una disminució de prop de 200 tones a l'any. Durant els propers anys es preveu la construcció d'una planta d'assecatment i emmagatzematge de biomassa per al tractament de les restes vegetals dels boscos del municipi.

Recull estadístic. Garraf

	Garraf		Demarcació Barcelona		Variació 2017-2018		Pes	
	2017	2018	2017	2018	Garraf	Demarcació	2017	2018
Entorn								
Nombre de municipis		6		311				1,9%
Superfície total (km²)		185,1		7.726,4				2,4%
Superfície mitjana municipal (km²)		30,9		24,8				nc
Demografia								
Població Total	147.504	149.103	5.576.037	5.609.350	1,1%	0,6%	2,6%	2,7%
Densitat (hab/km²)	797	806	722	726	1,1%	0,6%	nc	nc
Homes	72.961	73.692	2.718.621	2.733.466	1,0%	0,5%	2,7%	2,7%
Dones	74.543	75.411	2.857.416	2.875.884	1,2%	0,6%	2,6%	2,6%
Població de menys de 16 anys	25.300	25.288	915.587	914.938	0,0%	-0,1%	2,8%	2,8%
Població potencialment activa (16-64)	97.154	98.024	3.621.380	3.640.005	0,9%	0,5%	2,7%	2,7%
Població de 65 anys i més	25.050	25.791	1.039.070	1.054.407	3,0%	1,5%	2,4%	2,4%
Projecció Població 2018-2028	146.650	155.655	5.571.966	5.866.767	6,1%	5,3%	2,6%	2,7%
Pob. resident a l'estranger	3.878	4.110	220.660	234.423	6,0%	6,2%	1,8%	1,8%
Índex de dependència global	51,8	52,1	54,0	54,1	0,3	0,1	nc	nc
Índex d'envelliment	99,0	102,0	113,5	115,2	3,0	1,8	nc	nc
Nacionalitat espanyola	128.464	129.078	4.864.723	4.865.569	0,5%	0,0%	2,6%	2,7%
Nacionalitat estrangera	19.040	20.025	711.314	743.781	5,2%	4,6%	2,7%	2,7%
Taxa d'estrangeria total	12,9%	13,4%	12,8%	13,3%	0,5pp	0,5pp	nc	nc
Taxa d'estrangeria extracomunitaria	6,7%	7,0%	9,7%	10,1%	0,3pp	0,4pp	nc	nc
Població de menys de 16 anys	3.016	3.125	111.138	114.753	3,6%	3,3%	2,7%	2,7%
Població potencialment activa (16-64)	14.766	15.519	577.682	604.336	5,1%	4,6%	2,6%	2,6%
Població de 65 anys i més	1.258	1.381	22.494	24.692	9,8%	9,8%	5,6%	5,6%
Àfrica	3.291	3.340	160.369	162.850	1,5%	1,5%	2,1%	2,1%
Amèrica	4.276	4.565	206.669	221.620	6,8%	7,2%	2,1%	2,1%
Àsia	1.148	1.277	130.534	136.198	11,2%	4,3%	0,9%	0,9%
Europa	10.296	10.808	212.938	222.319	5,0%	4,4%	4,8%	4,9%
Unió Europea	9.187	9.598	168.912	176.066	4,5%	4,2%	5,4%	5,5%
Resta del món	29	35	804	794	20,7%	-1,2%	3,6%	4,4%
5 principals nacionalitats (comarca)	9.244	9.492	232.832	240.565	2,7%	3,3%	4,0%	3,9%
Marroc	2.896	2.905	119.779	121.931	0,3%	1,8%	2,4%	2,4%
Regne Unit	1.579	1.718	12.840	13.519	8,8%	5,3%	12,3%	12,7%
Romania	1.742	1.685	33.172	33.392	-3,3%	0,7%	5,3%	5,0%
Itàlia	1.543	1.640	44.199	47.925	6,3%	8,4%	3,5%	3,4%
França	1.484	1.544	22.842	23.798	4,0%	4,2%	6,5%	6,5%
Activitat econòmica								
Nombre d'empreses	4.089	4.053	185.911	187.341	-0,9%	0,8%	2,2%	2,2%
Agricultura	13	9	782	800	-30,8%	2,3%	1,7%	1,1%
Indústria	249	246	18.778	18.590	-1,2%	-1,0%	1,3%	1,3%
Construcció	440	450	15.701	16.358	2,3%	4,2%	2,8%	2,8%
Serveis	3.387	3.348	150.650	151.593	-1,2%	0,6%	2,2%	2,2%
Dimensió mitjana	6,0	6,2	11,0	11,3	0,2p	0,3p	nc	nc
Agricultura	2,0	1,9	3,4	3,3	-0,1p	-0,1p	nc	nc
Indústria	13,8	14,6	16,9	17,5	0,8p	0,5p	nc	nc
Construcció	3,8	3,7	5,5	5,6	-0,1p	0,2p	nc	nc
Serveis	5,7	5,9	10,9	11,2	0,2p	0,3p	nc	nc
10 Principals sectors d'activitat	9.455	10.500	286.765	292.254	11,1%	1,9%	3,3%	3,6%
Comerç detall, exc. vehicles motor	712	704	27.780	27.330	-1,1%	-1,6%	2,6%	2,6%
Serveis de menjar i begudes	644	641	17.396	17.586	-0,5%	1,1%	3,7%	3,6%
Activitats especialitzades construcció	230	248	9.202	9.426	7,8%	2,4%	2,5%	2,6%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	240	227	15.142	15.140	-5,4%	0,0%	1,6%	1,5%
Altres activitats de serveis personals	206	203	7.496	7.543	-1,5%	0,6%	2,7%	2,7%
Construcció d'immobles	190	186	6.062	6.480	-2,1%	6,9%	3,1%	2,9%
Activitats immobiliàries	151	159	8.109	8.347	5,3%	2,9%	1,9%	1,9%
Educació	163	157	5.895	5.955	-3,7%	1,0%	2,8%	2,6%
Transport terrestre i per canonades	124	118	6.000	6.116	-4,8%	1,9%	2,1%	1,9%
Activitats jurídiques i de comptabilitat	105	108	6.545	6.525	2,9%	-0,3%	1,6%	1,7%
Compravenda d'Habitatges	2.230	2.583	59.046	60.602	15,8%	2,6%	3,8%	4,3%
Habitatge lliure	2.200	2.572	57.726	59.321	16,9%	2,8%	3,8%	4,3%
Habitatge protegit	30	11	1.320	1.281	-63,3%	-3,0%	2,3%	0,9%
Habitatge nou	267	371	4.522	4.980	39,0%	10,1%	5,9%	7,4%
Habitatge usat	1.963	2.212	54.524	55.622	12,7%	2,0%	3,6%	4,0%

Recull estadístic. Garraf (Continuació)

	Garraf		Demarcació Barcelona		Variació 2017-2018		Pes	
	2017	2018	2017	2018	Garraf	Demarcació	2017	2018
Mercat de treball								
Població ocupada	57.526	59.448	2.292.806	2.358.040	3,3%	2,8%	2,5%	2,5%
Homes	30.783	31.689	1.202.122	1.235.933	2,9%	2,8%	2,6%	2,6%
Dones	26.743	27.759	1.090.684	1.122.107	3,8%	2,9%	2,5%	2,5%
Nacionals	50.870	52.230	2.002.985	2.038.076	2,7%	1,8%	2,5%	2,6%
Estrangers	6.656	7.218	289.821	319.964	8,4%	10,4%	2,3%	2,3%
Menys de 30 anys	7.609	8.063	355.999	374.270	6,0%	5,1%	2,1%	2,2%
De 30 a 44 anys	23.312	23.082	949.164	944.757	-1,0%	-0,5%	2,5%	2,4%
De 45 a 54 anys	16.940	17.858	616.239	644.210	5,4%	4,5%	2,7%	2,8%
Més de 55 anys	9.665	10.445	371.404	394.803	8,1%	6,3%	2,6%	2,6%
Taxa d'ocupació registrada	59,2%	60,6%	63,3%	64,8%	1,4pp	1,5pp	nc	nc
Llocs de treball	34.940	35.925	2.430.935	2.511.646	2,8%	3,3%	1,4%	1,4%
Agricultura	112	102	8.153	8.127	-8,9%	-0,3%	1,4%	1,3%
Indústria	4.005	4.166	351.151	356.307	4,0%	1,5%	1,1%	1,2%
Construcció	3.098	3.147	129.769	137.037	1,6%	5,6%	2,4%	2,3%
Serveis	27.725	28.510	1.941.862	2.010.175	2,8%	3,5%	1,4%	1,4%
Activitats d'alt contingut tecnològic ¹	2.301	2.302	231.270	241.511	0,0%	4,4%	1,0%	1,0%
Assalariats	24.372	25.084	2.044.003	2.119.653	2,9%	3,7%	1,2%	1,2%
Autònoms	10.568	10.841	386.932	391.993	2,6%	1,3%	2,7%	2,8%
10 Principals sectors d'activitat	21.850	22.240	1.228.798	1.265.682	1,8%	3,0%	1,8%	1,8%
<i>Comerç detall, exc. vehicles motor</i>	4.807	4.857	253.427	256.647	1,0%	1,3%	1,9%	1,9%
<i>Serveis de menjar i begudes</i>	4.265	4.346	149.542	153.361	1,9%	2,6%	2,9%	2,8%
<i>Activitats sanitàries</i>	2.135	2.110	147.032	151.518	-1,2%	3,1%	1,5%	1,4%
<i>Educació</i>	1.861	1.948	136.467	140.731	4,7%	3,1%	1,4%	1,4%
<i>Comerç engròs, exc. vehicles motor</i>	1.834	1.908	161.789	165.920	4,0%	2,6%	1,1%	1,1%
<i>Activitats especialitzades construcció</i>	1.815	1.883	83.945	87.546	3,7%	4,3%	2,2%	2,2%
<i>Adm. pública, Defensa i SS obligatòria</i>	1.830	1.831	135.454	140.898	0,1%	4,0%	1,4%	1,3%
<i>Construcció d'immobles</i>	1.153	1.164	39.635	42.975	1,0%	8,4%	2,9%	2,7%
<i>Altres activitats de serveis personals</i>	1.094	1.151	45.662	47.333	5,2%	3,7%	2,4%	2,4%
<i>Transport terrestre i per canonades</i>	1.056	1.042	75.845	78.753	-1,3%	3,8%	1,4%	1,3%
Aturats registrats	8.902	8.414	302.569	284.283	-5,5%	-6,0%	2,9%	3,0%
Homes	3.788	3.572	132.788	123.029	-5,7%	-7,3%	2,9%	2,9%
Dones	5.114	4.842	169.781	161.254	-5,3%	-5,0%	3,0%	3,0%
Nacionals	7.505	7.106	249.149	233.833	-5,3%	-6,1%	3,0%	3,0%
Estrangers	1.397	1.308	53.420	50.450	-6,4%	-5,6%	2,6%	2,6%
Agricultura	145	120	3.288	2.668	-17,2%	-18,9%	4,4%	4,5%
Indústria	751	716	37.414	34.279	-4,7%	-8,4%	2,0%	2,1%
Construcció	817	729	26.681	23.002	-10,8%	-13,8%	3,1%	3,2%
Serveis	6.741	6.440	215.533	205.515	-4,5%	-4,6%	3,1%	3,1%
Sense ocupació anterior	448	409	19.653	18.819	-8,7%	-4,2%	2,3%	2,2%
Població activa local estimada	64.279	65.619	2.656.868	2.703.919	2,1%	1,8%	2,4%	2,5%
Taxa d'atur registral	13,85%	12,82%	11,39%	10,51%	-1,0pp	-0,9pp	nc	nc
Homes	11,57%	10,67%	9,76%	8,88%	-0,9pp	-0,9pp	nc	nc
Dones	16,21%	15,06%	13,10%	12,23%	-1,2pp	-0,9pp	nc	nc
Nombre total de contractes	46.349	48.574	2.389.366	2.522.789	4,8%	5,6%	1,9%	1,9%
Beneficiaris de prestacions	5.027	4.877	167.617	162.810	-3,0%	-2,9%	3,0%	3,0%
Taxa cobertura prestacions	59,46%	60,92%	59,25%	61,33%	1,5pp	2,1pp	nc	nc
Comerç								
Establiments	1.947	1.957	74.299	72.964	0,5%	-1,8%	2,6%	2,7%
Sup. Venda (m ²)	276.147	270.698	10.350.337	10.167.256	-2,0%	-1,8%	2,7%	2,7%
establ./1.000 hab.	13,2	13,1	13,3	13,0	-0,5%	-2,4%	nc	nc
m ² /1.000 hab.	1.872	1.816	1.856	1.813	-3,0%	-2,4%	nc	nc
Sup. Mitjana (m ²)	142	138	139	139	-2,7%	0,0%	nc	nc
Turisme								
Places en establiments hotelers	5.452	5.477	145.727	147.145	0,5%	1,0%	3,7%	3,7%
Places en càmpings	8.526	8.526	44.343	44.352	0,0%	0,0%	19,2%	19,2%
Places en establiments de turisme rural	47	47	5.063	5.310	0,0%	4,9%	0,9%	0,9%
Places en apartaments	538	538	3.483	3.581	0,0%	2,8%	15,4%	15,0%
Places en HUTs ²	14.384	16.016	92.857	101.981	nc	nc	15,5%	15,7%
Finances públiques³								
Pressupostos municipals: ingressos	168.399	178.421	6.964.487	7.112.704	6,0%	2,1%	2,4%	2,5%
Pressupostos municipals: despeses	168.399	178.421	6.963.059	7.109.836	6,0%	2,1%	2,4%	2,5%
Deute viu municipal ⁴	105.136	94.016	2.637.930	2.417.953	-10,6%	-8,3%	4,0%	3,9%

1. Es consideren d'alt contingut tecnològic les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta i els serveis de tecnologia alta-punta

2. Places Habitatges ús turístic estimades segons la Direcció General de Turisme. 3. Xifres en milers d'euros. 4. Dades de 2016-2017

nd: no disponible. nc: no calculable. p: punts absoluts. pp: punts percentuals.

Vegeu l'apartat de metodologia per a la definició dels indicadors. Per ampliar les dades, consulteu el programa Hermes (www.diba.cat/hermes).

Node Film Clúster

Isidre Also, conseller delegat de Node Garraf, Agència de Desenvolupament

La iniciativa Node Film Clúster es va envolar per posar en marxa i consolidar un programa de gestió, atracció i coordinació d'activitats derivades, directament i indirecta, de rodatges de produccions cinematogràfiques i audiovisuals, així com de reportatges fotogràfics, en escenaris de la demarcació de Costa Barcelona.

Ideació i context

La iniciativa obeeix a la demanda creixent a la demarcació de Costa Barcelona per part dels professionals que es dediquen a la localització d'indrets que puguin servir com a escenaris per a l'enregistrament de petites, mitjanes i grans produccions.

Les opcions que ofereix aquest gran plató territorial són cada dia més preuades pels productors, que valoren especialment els factors de diversitat, complementarietat, accessibilitat, assequibilitat, permissibilitat, mobilitat, connectivitat, facilitació, proximitat a les principals infraestructures viàries i de transport i ubicació geoestratègica, molt especialment en relació amb la regió metropolitana.

Les característiques ambientals, així com la lluminositat que intensifica la Mediterrània són coadjuvants superlatius. A més, les característiques climàtiques aporten fiabilitat, atesa la pluviometria escassa i una evolució mai sobtada de les condicions meteorològiques. Els productors accentuen molt aquest factor de ponderació en relació amb les condicions tempestives que envolten els rodatsges.

Els ajuntaments valoren molt favorablement aquesta tipologia d'activitats pel seu factor contributiu, en forma de taxes i tributs directes, i també per la seva repercussió econòmica en el mosaic comercial, turístic i de serveis, en general.

La iniciativa promoguda des de l'Agència de Desenvolupament Node té el propòsit, a més, d'estructurar una estratègia de màrqueting que aplegui els interessos de tots i cadascun dels municipis que componen la demarcació Costa Barcelona.

Des del film clúster de Costa Barcelona es pot bastir una agència de suport als professionals del sector, particularment els localitzadors i els realitzadors de produccions comercials i cinematogràfiques.

La missió del Film Clúster Costa Barcelona és consolidar un entorn altament facilitador de l'activitat de rodatsges, atraure més produccions i propiciar un nou sector d'activitat que impliqui la participació d'oficis, especialitats, professionals, empreses, escoles i acadèmies, és a dir, un ecosistema al voltant dels rodatsges.

Antecedents

Sens dubte, Sitges ha estat inspirador i instigador d'un fenomen que des de fa molts anys ha evolucionat fins a esdevenir, actualment, una activitat habitual en el dia a dia de la població. Sitges és cinema. El Festival Internacional i la qualitat escenogràfica de nombrosos indrets de la vila li confereixen una atractivitat excepcional, com molt poques altres localitzacions arreu de la regió euromediterrània.

Sovint i amb escreix, l'anomenada Blanca Subur serveix d'escenari a produccions audiovisuals, tant publicitàries com cinematogràfiques. Fins fa dos anys, la coordinació de l'activitat es portava a terme per part de Sitges Film Office, de la mà d'un professional resident a Sitges que actuava com a facilitador i mediador amb els localitzadors, i que servia d'interlocutor amb la municipalitat per a l'obtenció de permisos i altres requeriments de les productores.

Els alentorns

De la mateixa manera que Sitges s'ha posat de moda entre els localitzadors, Costa Barcelona conté altres localitzacions de gran singularitat i de màxim interès per als creatius de les productores.

La feina ben feta per les diferents *film office* que es troben a les comarques de l'Alt Penedès, el Baix Llobregat, el Garraf, el Maresme, el Vallès Occidental i el Vallès Oriental, com també per algunes de les municipalitats, ha generat un onatge continuat.

Aquestes complementarietats de mar i terra, marina i vinya, masís i platges, història i paisatge, patrimoni cultural i tradicions, aboquen en la conveniència d'un embolcall de marca més poderós i de major calat. A més, pels nombrosos factors coadjuvants i facilitadors, aquest gran plató que és Costa Barcelona és del tot competitiu i consolida la seva atractivitat a escala internacional.

Cal orquestrar aquest cicle favorable, coordinar esforços i promoure sinergies des del sector públic i de la mà de la iniciativa privada si volem erigir un gran plató de màxima referència en la regió euromediterrània.

La conseqüència

El creixement vertical de l'activitat, la necessitat de coordinar les actuacions i, ensems, la detecció de nombroses oportunitats han posat en evidència la peremptorietat d'una plataforma promocional que actuï des del sector públic i que tingui com a objectiu gestionar els potencials, multiplicar la repercussió i promoure la indústria i els oficis relacionats amb el cinema, la videoproducció i les arts escèniques, així com vitalitzar les empreses de serveis complementaris i d'acompanyament, com ara les del sector de l'hostaleria i el turisme.

Referents internacionals

Vet aquí la creació d'un film clúster, que segueix el model d'altres palanques internacionals de gran renom i projecció, com ara Múnic, Vilnius, Tallin, Cracòvia o San Francisco; també Astúries, Tenerife i, per descomptat, Barcelona. Tot just al nostre país cal destacar la Catalunya Film Commission i la Barcelona Film Commission, a banda d'espais *film office* a municipis com Girona, Tarragona, Terrassa, El Prat de Llobregat, Castelldefels i Mataró.

El web

Més que en cap altre programa d'aquestes característiques, l'espai no és només un recurs d'aparador; sobretot és l'hèlix propulsora de la iniciativa atès que estimula sobre manera l'adhesió de nous ajuntaments, nous proveïdors i nous partners. Cal visitar www.filmcluster.cat

En síntesi

L'activitat relacionada amb els rodatsges audiovisuals i cinematogràfics justifica la seva conjugació com a "projecte estratègic" per a tota la demarcació de Costa Barcelona, atesa l'exposició de factors de proclivitat, atenent a l'expectativa creixent per part dels ajuntaments i tenint en compte la demanda sostinguda dels localitzadors, principals avaladors de la iniciativa d'un film clúster.

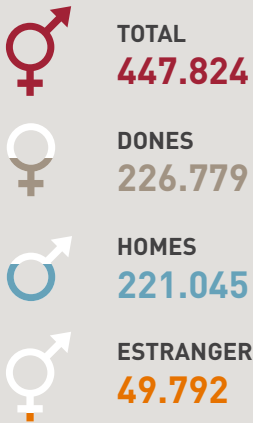
Aquest és el primer film clúster a Catalunya i ha de ser un dels de major referència a l'euroregió mediterrània i a la resta d'Europa.

En els primers episodis s'ha donat impuls a la iniciativa per continuar progressant en els anys següents fins a consolidar tot un nou sector d'activitat, amb una projecció i uns potencials que conjuntament, estructural i factual es poden trobar en molt poques altres iniciatives de cicle primigeni arreu d'Europa.

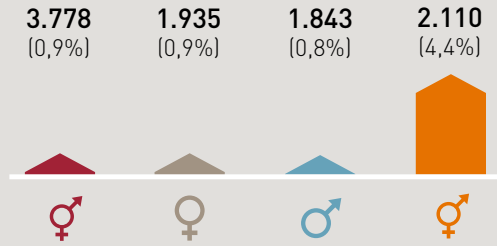

Maresme

Població, 2018

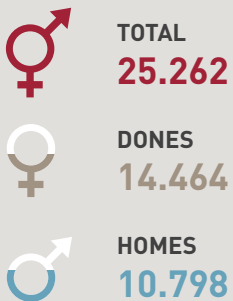

Variació interanual

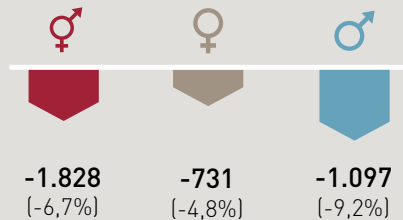

0,9%
La població creix lleugerament

Població aturada registrada, 2018

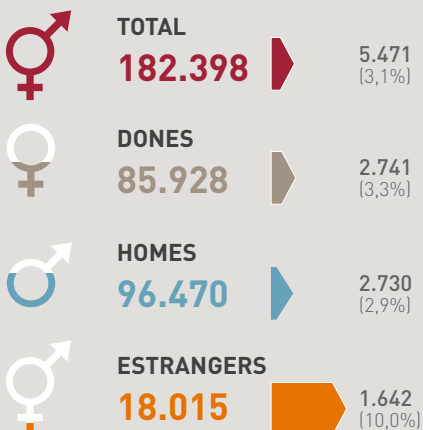

Variació interanual

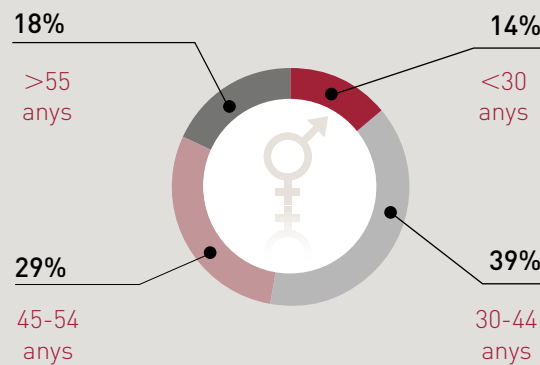

12,3%
Taxa d'atur registral

Població ocupada registrada (residents a la comarca), IVT 2018

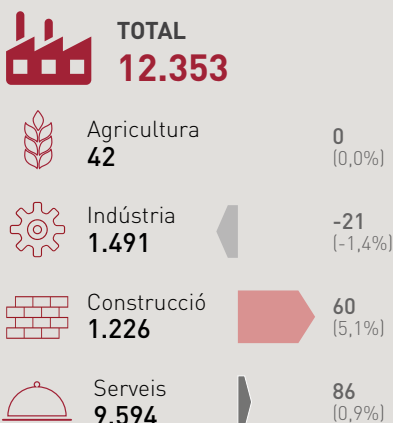

Distribució per edat sobre total d'ocupats (pes %)

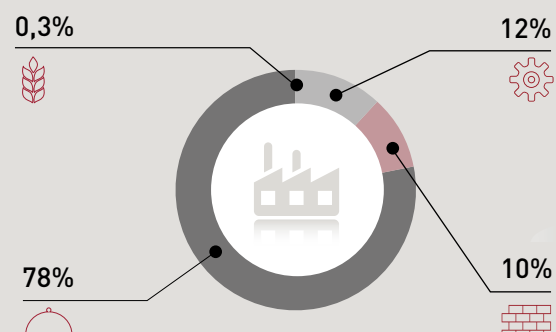

62,9%
Taxa d'ocupació registrada

Empreses de la comarca, IVT 2018

Distribució per sectors (pes %)

1,0%
Augment del nombre d'empreses

Maresme

La comarca del Maresme té una superfície de 398,5 km², el 5,2% de la superfície de la demarcació de Barcelona, i està integrada per 30 municipis que tenen una superfície mitjana de poc més de 13 km², la menor respecte a la resta de comarques barcelonines, més de deu quilòmetres quadrats menys que la mitjana d'entre tots els municipis de la demarcació. Mataró n'és la capital.

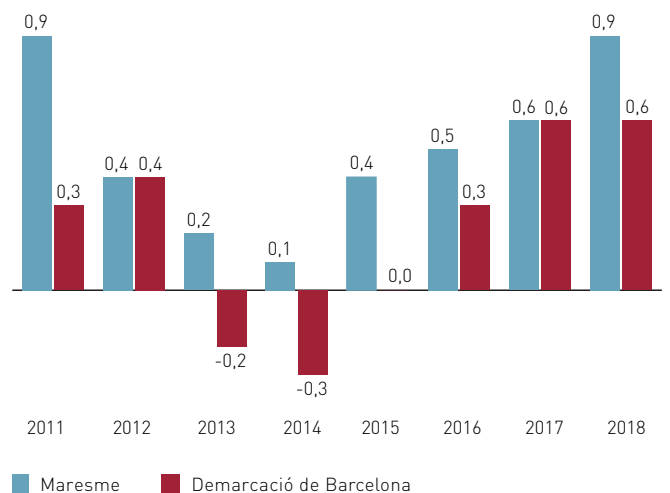
El Maresme és, amb 447.824 habitants, la quarta comarca més poblada de les dotze comarques de la demarcació, i aplega el 8% de la **població** barcelonina. La població (vegeu el gràfic 1) augmenta significativament un 0,9% respecte a l'any anterior. Els residents a l'estranger incrementen un 7,2% el 2018, fins a arribar a les 11.116 persones.

Amb una densitat de població de 1.123 hab./km², és la quarta més alta de la demarcació. La capital, Mataró, aplega el 28,4% (126.988) de la població comarcal. La població ha augmentat en vint-i-nou municipis dels trenta de la comarca, entre els quals destaquen els creixements de Mataró (861), Pineda de Mar (310), Tordera (300), i Cal·lells (247). Per contra, només Teià (-21) ha disminuït el nombre d'habitants.

El 11,1% de la població comarcal és estrangera (49.792), un valor inferior a la mitjana de la demarcació (13,3%). Interanualment, la població estrangera augmenta en 2.110 persones (4,4%). El 40,5% de la població estrangera prové del continent africà, i un 68,2% d'aquesta és de nacionalitat marroquina (13.770). Destaca també que al Maresme hi viu el 48% dels gambians i el 21% dels senegalesos residents a la demarcació. La població italiana és la que més augmenta del 2017 al 2018, un 8,9%.

El 17,1% de la població és menor de 16 anys (per sobre del 16,3% de la demarcació) i el 18,1% té 65 anys o més, un percentatge inferior al 18,8% mitjà. La població en edat de treballar (vegeu el gràfic 2) n'agrupa el 64,7%, semblant al pes de la demarcació. L'índex d'envelliment, 105,8 continua per sobre dels cent punts, tot i que se situa gairebé a deu punts per sota dels 115,2 de la demarcació. Respecte a la projecció de població, i segons l'escenari mitjà elaborat per l'Idescat, el Maresme seria la comarca de la demarcació que més població guanyaria el 2028 respecte 2018, amb un creixement del 8,4%.

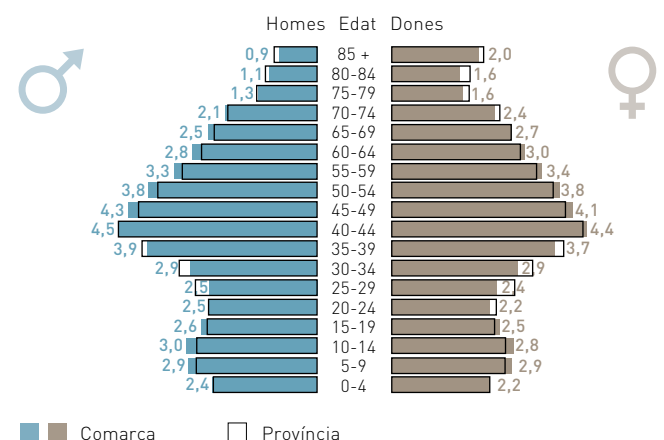
Gràfic 1
Taxes de variació de la població total, 2011-2018 (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

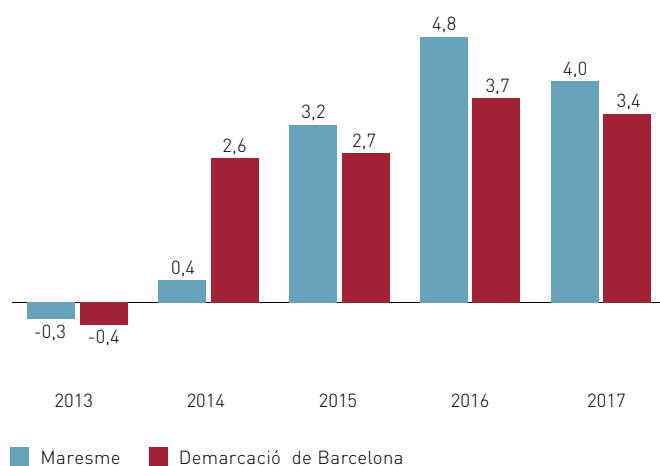
L'any 2018 la comarca del Maresme obté un creixement de la població del 0,9% (3.778), xifra que no es donava des de l'any 2011.

Gràfic 2
Piràmide d'edats del Maresme i Província, 2018 (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

Gràfic 3
Taxes de variació real del Valor Afegit Brut (VAB) (en percentatge)

Font: BBVA CX. Anuari Econòmic Comarcal

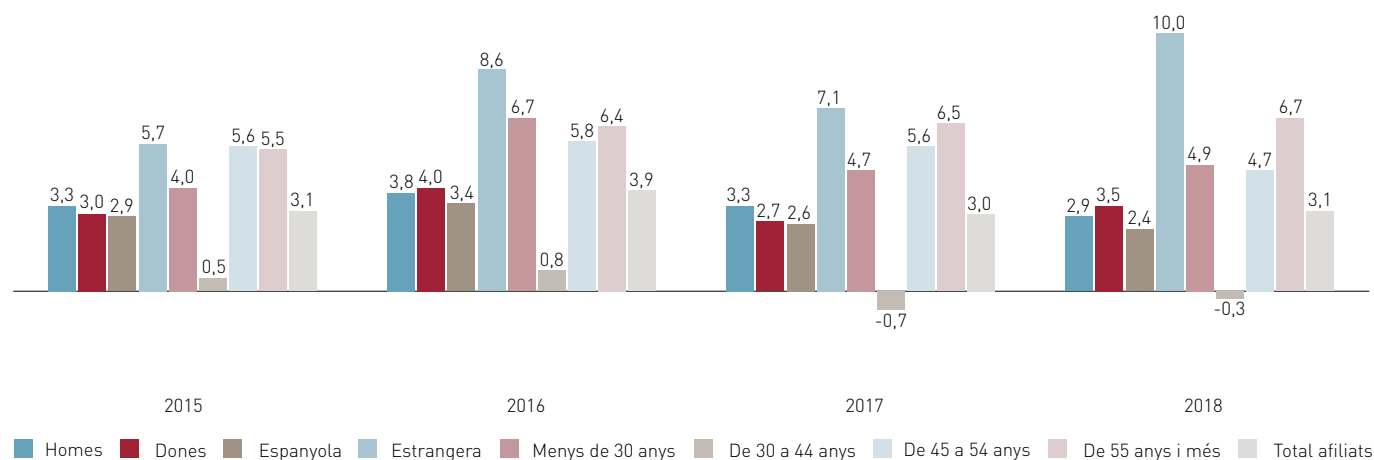
Segons l'*Anuari Econòmic Comarcal 2018*, del BBVA, el **VAB** de la comarca del Maresme (vegeu el gràfic 3) experimenta el 2017 un increment del 4,0%, un registre superior a la mitjana de la demarcació de Barcelona (3,4%). Aquest avenç reflecteix els augments de la indústria (6,9%) i, en particular, dels serveis (3%), el sector que domina l'activitat, recolzats per la construcció (7,6%), mentre que el primari retrocedia un -2,1 %. Entre 2013 i 2017 el Maresme acumula un avenç en el VAB del 12,9%, per sobre de la davallada del 2007-2013 (-11,5%).

A la finalització de l'any 2018, l'**ocupació** registrada de la població resident a la comarca del Maresme obté un increment del 3,1%, tres dècimes més que a la demarcació, una més que l'any 2017 (3%) i vuit menys que el 2016 (3,9%). Així, l'any acaba amb 182.398 persones ocupades residents a la comarca, 5.471 més que en l'anterior.

Per sexe, l'ocupació creix en les dones (3,3%) i també en els homes (2,9%), i es tracta de la tercera comarca on l'ocupació femenina creix més, després de l'Anoia i el Garraf. L'augment fa que l'ocupació femenina arribi a 85.928 ocupades (2.741 més que l'any anterior) i la masculina, a 96.470 homes (2.730 més). Per comarques, el pes de les dones ocupades al Maresme és superior al de la majoria de comarques, només el Barcelonès i el Vallès Occidental tenen un pes més gran.

Percentualment només l'Anoia i el Garraf augmenten més l'ocupació femenina al Maresme l'any 2018.

Gràfic 4
Taxes de variació interanual de la població ocupada registrada (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades de l'Idescat

Pel que fa a la nacionalitat, el col·lectiu estranger arriba a les 18.015 persones ocupades i els espanyols, a 164.383. Així, els ocupats amb nacionalitat estrangera incrementen més (10%) que els de nacionalitat espanyola (2,4%), i destaca que el Maresme és la tercera comarca on més augmenten les persones ocupades amb nacionalitat espanyola. El pes dels estrangers sobre el total de la població ocupada va augmentar set dècimes en el darrer any, fins a un 9,9%.

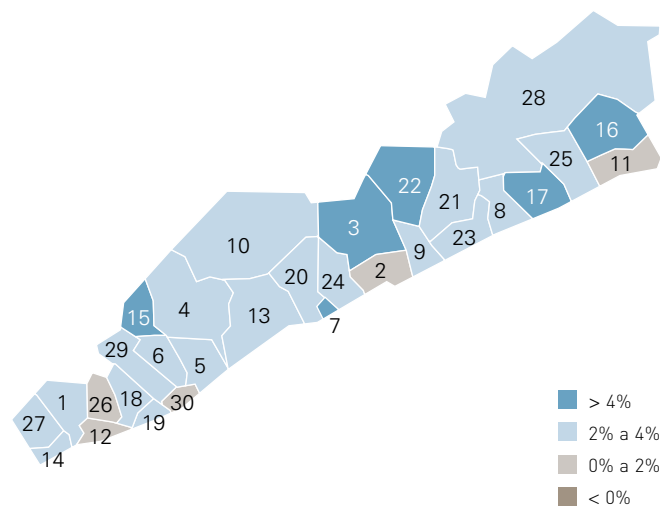
Per edats, 26.054 són menors de 30 anys; 71.138 tenen entre 30 anys i 44 anys; 52.637, entre 45 anys i 54 anys, i 32.569, més de 55 anys. Respecte a l'any anterior totes les edats creixen en nombre d'ocupats, excepte els de 30 anys a 44 anys (-0,3%), per segon any consecutiu. El pes de les edats reflecteix un augment de la importància de les edats grans, i la pèrdua de pes de les edats centrals. Així en els darrers cinc anys la població ocupada de 30 anys a 44 anys ha perdut cinc punts percentuals en el seu pes sobre el total.

Mentre que la població ocupada total ha augmentat en prop de vint-i-set mil ocupats en el període 2013-2018, en el grup d'edat de 30 a 44 anys es mantenen les mateixes xifres de treballadors.

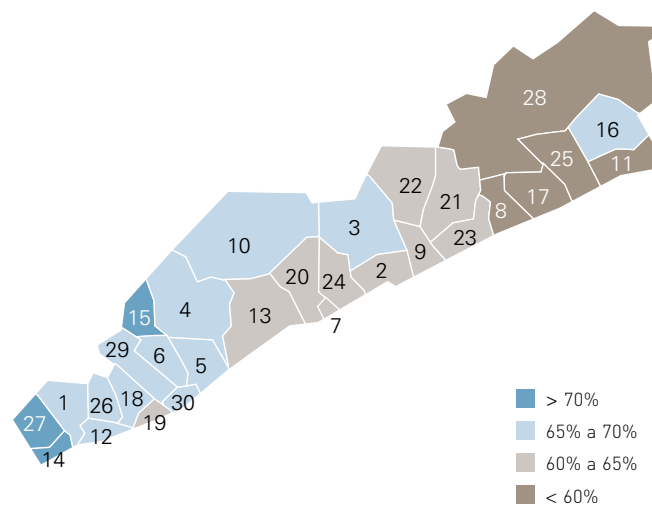
La variació interanual de la població ocupada resident a la comarca (vegeu el mapa 1) registra augments en els trenta municipis. En nombres absoluts destaquen: Mataró (1.856), Pineda de Mar (515), Premià de Mar (322) i Tordera (208). En percentatge, la variació positiva ressalta a Caldes d'Estrac (7,1%), Òrrius (6,7%), Sant Iscle de Vallalta (6,5%) i Pineda de Mar (5,8%).

La taxa d'ocupació registrada global de la població en edat de treballar al Maresme se situa al 62,9%, la segona taxa d'ocupació més baixa de totes les comarques, només superada pel Garraf (60,6%). Tres municipis superen el 70%, Òrrius (72,7%), Tiana (71,8%) i Montgat (70,4%). Per contra, cinc no arriben al 60%: Calella (54,2%), Pineda de Mar (55,3%), Malgrat de Mar (55,6%) Santa Susanna (58,5%) i Tordera (59,6%).

Mapa 1
Variació població ocupada registrada. Maresme, 2018
(en percentatge)

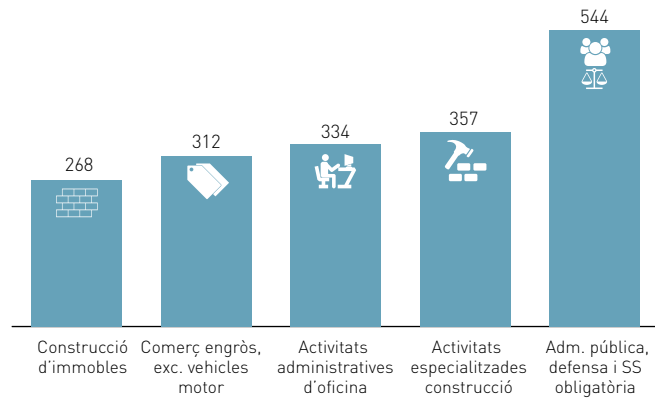
Mapa 2
Taxa d'ocupació registrada. Maresme, 2018 (en percentatge)

1 Alella	17 Pineda de Mar
2 Arenys de Mar	18 Premià de Dalt
3 Arenys de Munt	19 Premià de Mar
4 Argentona	20 Sant Andreu de Llavanes
5 Cabrera de Mar	21 Sant Cebrià de Vallalta
6 Cabrils	22 Sant Iscle de Vallalta
7 Caldes d'Estrac	23 Sant Pol de Mar
8 Calella	24 Sant Vicenç de Montalt
9 Canet de Mar	25 Santa Susanna
10 Dosrius	26 Teià
11 Malgrat de Mar	27 Tiana
12 Masnou (E)	28 Tordera
13 Mataró	29 Vilassar de Dalt
14 Montgat	30 Vilassar de Mar
15 Òrrius	
16 Palafolls	

Gràfic 5

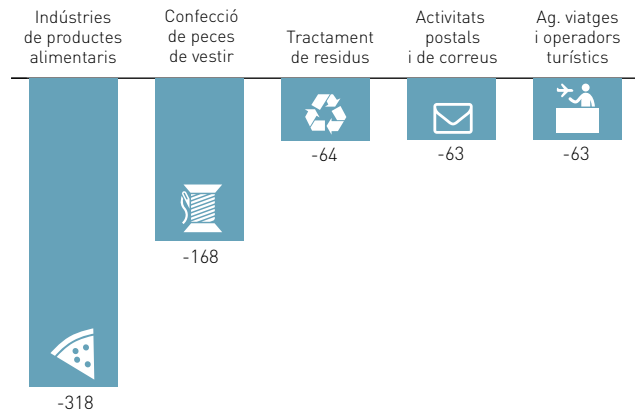
Subsectors d'activitat amb més guany de llocs de treball Maresme, 2018 (absoluts)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Gràfic 6

Subsectors d'activitat amb més pèrdua de llocs de treball Maresme, 2018 (absoluts)

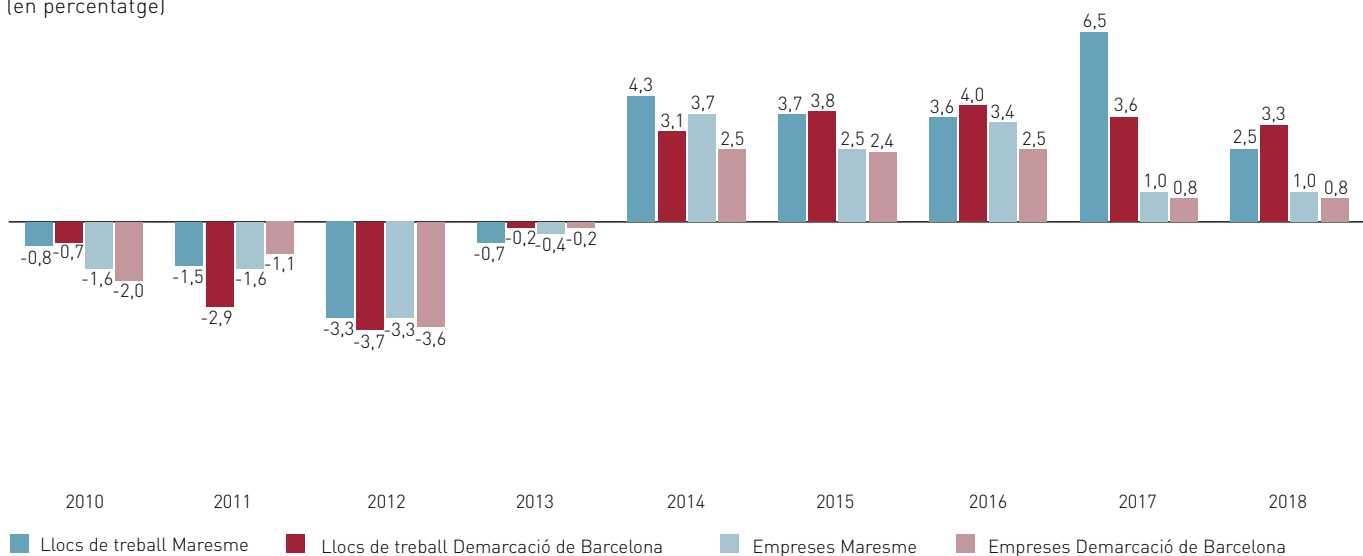
Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

En els darrers cinc anys s'han generat vint mil nous llocs de treball a la comarca, deixant la xifra total a finals de 2018 en 134.624 treballadors.

L'evolució dels **llocs de treball** (treballadors de les empreses de la comarca, hi resideixin o no) continua la tendència positiva, amb un creixement del 2,5%, una xifra inferior a la dels anys anteriors, i també inferior a la mitjana de la demarcació (3,3%), on només Vallès Oriental (2,5%) i el Moianès creixen menys (2%). En el cas de les empreses el creixement ha estat de l'1%, igual al de l'any anterior i per sobre de la mitjana de totes les comarques (0,8%). Per sectors, les empreses han crescut més en construcció (5,1%) i serveis (0,9%), mentre que han caigut en la indústria (-1,4%).

Gràfic 7

Taxes de variació interanuals dels llocs de treball i empreses (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

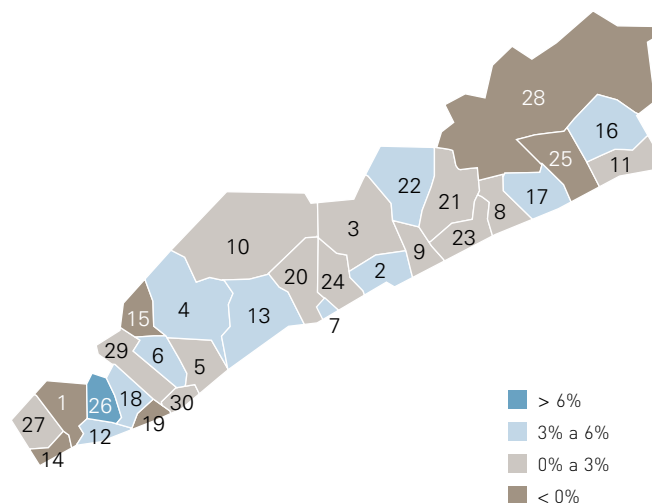
Els llocs de treball augmenten en el treball assalariat (2,9%), 0,8 punts per sota de la mitjana provincial. En canvi els autònoms creixen un 1,5%, dues dècimes per sobre de la demarcació. Per grans sectors, en l'evolució destaca la pèrdua de llocs de treball a la indústria (-1,3%), i és que el Maresme és la comarca que més treballadors perd en aquest sector. Dels 10 subsectors principals (vegeu el recull estadístic al final del capítol), ressalta la pèrdua de llocs de treball en el subsector de la confecció (-4,7%), i els increments més destacats es registren en activitats especialitzades de la construcció d'immobles (5,9%). En termes absoluts i si considerem tots els subsectors (vegeu els gràfics 5 i 6), les pèrdues d'ocupació es produeixen a la indústria alimentària (-318). Els increments se situen principalment en els subsectors de la administració pública (544) i en la construcció (357).

A l'any 2018 el Maresme és la comarca de la demarcació que percentualment més llocs de treball perd en el sector industrial (-1,3%).

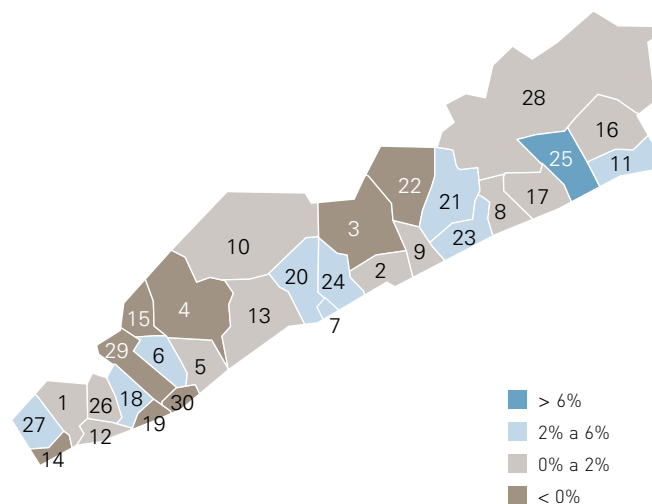
La variació interanual dels llocs de treball (vegeu el mapa 3) registra reduccions en sis municipis, entre els quals destaca Montgat (-10,4%), Òrrius (-6,6%), Santa Susanna (-5,2%) i Premià de Mar (-3,7%). Dels vint-i-quatre municipis que augmenten sobresurten: Teià (6,2%), Pineda de Mar (5,5%), Mataró (4,7%), i el Masnou (3,3%). Pel que fa a l'evolució de les empreses (vegeu el mapa 4), es registren reduccions en vuit municipis, dels quals destaca Argentona (-4,1%). Per contra, destaca l'augment d'empreses a Santa Susanna (7,7%) Mataró (1,9%) i Malgrat de Mar (2,7%).

Segons el Sistema d'Anàlisi de Balanços Ibèrics, el 2017 vuitanta-cinc empreses tenen una facturació de més de 10 milions d'euros, i d'aquestes, una en factura més de dos-cents: Bioibèrica (fabricació de productes farmacèutics de base). La segueixen Serhs Distribució i Logística (comerç a l'engròs de begudes), Laboratorios Hartmann (comerç farmacèutic a l'engròs), Sehrs Tourism (activitats d'agències de viatges), Hallotex (confecció de peces de vestir), Escorxador d'Aus Torrent i Fills (processat i conservació d'aviram), i Aletex 2008 (confecció de peces de vestir). El 65% de les 200 primeres empreses en volum de vendes són exportadores o importadores.

Mapa 3
Variació llocs de treball registrats. Maresme, 2018
(en percentatge)

Mapa 4
Variació empreses registrades. Maresme, 2018
(en percentatge)

1 Alella	17 Pineda de Mar
2 Arenys de Mar	18 Premià de Dalt
3 Arenys de Munt	19 Premià de Mar
4 Argentona	20 Sant Andreu de Llavaneres
5 Cabrera de Mar	21 Sant Cebrià de Vallalta
6 Cabrils	22 Sant Iscle de Vallalta
7 Caldes d'Estrac	23 Sant Pol de Mar
8 Calella	24 Sant Vicenç de Montalt
9 Canet de Mar	25 Santa Susanna
10 Dosrius	26 Teià
11 Malgrat de Mar	27 Tiana
12 Masnou (EI)	28 Tordera
13 Mataró	29 Vilassar de Dalt
14 Montgat	30 Vilassar de Mar
15 Òrrius	
16 Palafolls	

L'atur disminueix (-6,7%) per sisè any consecutiu a la comarca del Maresme, la que més redueix l'atur percentualment després del Berguedà.

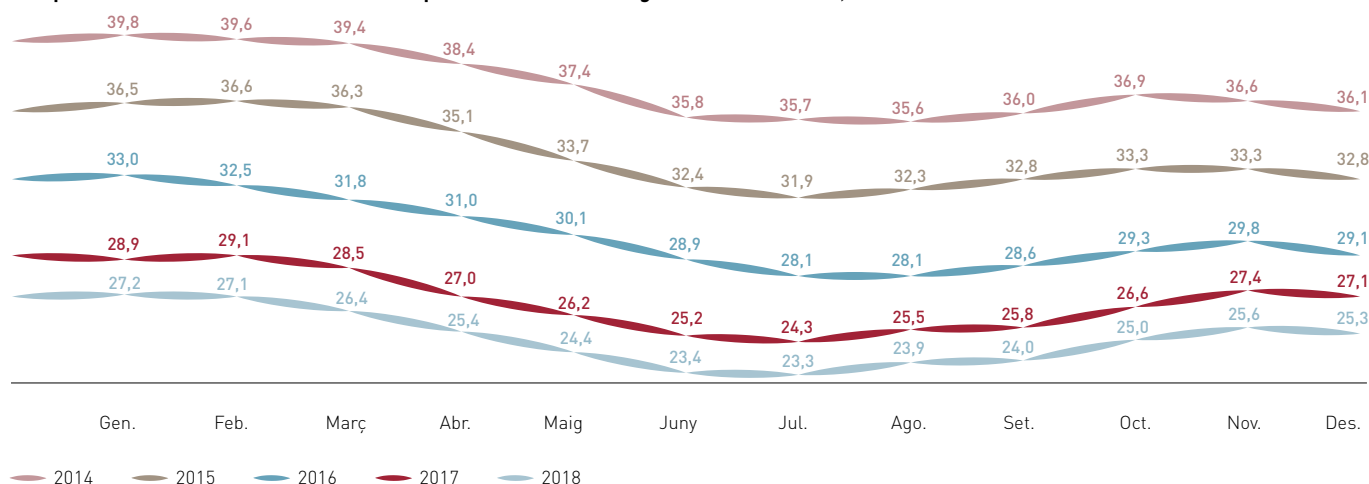
Tot i així, la taxa d'atur registral (12,3%) continua com la tercera més alta de la demarcació, darrere del Garraf i de l'Anoia.

L'evolució de l'atur registrat (vegeu el gràfic 8) continua davallant any rere any. El 2018 l'atur disminueix un 6,7% (-1.828), la segona reducció més important de les comarques barcelonines després del Berguedà. A final del 2018 hi ha 25.262 persones aturades registrades a la comarca, el 8,9% dels aturats de la demarcació.

La taxa d'atur registral és del 12,3%, 1,2 punts inferior a la de l'any anterior i la tercera taxa més alta entre les dotze comarques barcelonines. La taxa d'atur femenina és del 14,9%, 1,0 punts inferior a la de l'any anterior i més de dos punts superior al valor de la demarcació. La taxa masculina se situa en el 10%, 1,2 punts inferior a la taxa de l'any anterior i més d'un punt per sobre de la mitjana provincial. Per edat, destaca el pes del 5,7% dels menors de 25 anys, el menor pes, juntament amb el Moianès, entre les comarques de la demarcació. Interanualment, tots tres grups d'edat redueixen l'atur excepte els menors de 25 anys (0,6%).

Per sectors d'activitat econòmica, el 70,3% dels aturats pertanyen al sector serveis; el 13,6%, a la indústria; el 8,5%, a la construcció; el 1,9%, a l'agricultura, i el 5,7%, al grup sense ocupació anterior (SOA). Interanualment, l'atur es redueix en tots els sectors, destacant el -23,6% a l'agricultura.

Gràfic 8
Comparació de l'evolució mensual de las persones aturades registrades. Maresme, 2014-2018 (en milers)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

L'atur disminueix interanualment en tots els nivells formatius, especialment entre els d'educació general (-7,5%), estudis primaris incomplets (-11,8%) i estudis primaris complets (-10,3%). L'atur de la població estrangera disminueix un 7,8%, i se situa en les 4.414 persones aturades, el 17,5% de l'atur comarcal, un percentatge similar al pes que tenen en l'àmbit de la demarcació. Els aturats nacionals disminueixen un 6,5%.

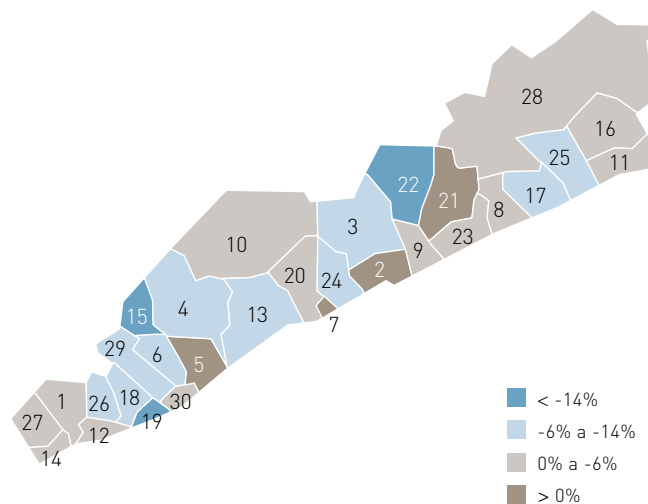
L'atur disminueix en 26 municipis dels 30 de la comarca (vegeu el mapa 5), i destaca Sant Cebrià de Vallalta (15,2%) d'entre les que han augmentat. Les reduccions més notables es troben a Òrrius (-25%), Sant Iscle de Vallalta (-14,6%) i Premià de Mar (14,1%). D'entre els municipis amb una taxa d'atur superior a la mitjana comarcal (vegeu el mapa 6) destaquen els situats al nord de la comarca: Malgrat de Mar (15,4%), Tordera (16%), Sant Cebrià de Vallalta (16,5%), Calella (16,7%), Santa Susanna (19,1%) i Pineda de Mar (19,5%). Per contra, les taxes més baixes es donen al Maresme sud: Alella (6%), Tiana (6,4%), Cabrera de Mar (6,9%) i Teià (7,1%).

El pes de l'atur dels joves (5,7%) sobre el total d'aturats de la comarca és el més baix de la demarcació juntament amb el Moianès.

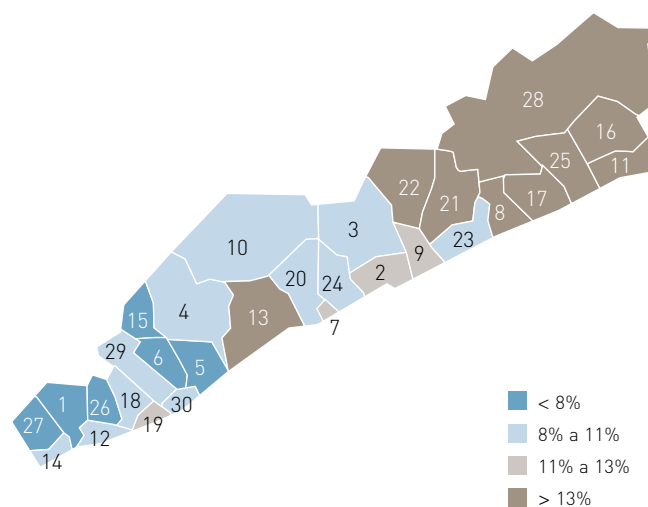
A final del 2018 hi ha concedides 16.215 **prestacions per desocupació**, un 3,6% menys que en l'any anterior. La taxa de cobertura puja del 65,9% el 2017 al 68,1% el 2018, la taxa més elevada de totes les comarques. Dues de les tres tipologies de prestació per desocupació disminueixen el nombre de prestacions respecte a l'any anterior: un -7,9% les assistencials i un -17,7% les de renda activa d'inserció. Les prestacions contributives augmenten un 5,9%.

La **contractació laboral** baixa un 0,4%, l'única comarca de la demarcació de Barcelona on cauen el nombre total de contractes registrats. El 2018 acaba amb 110.283 contractes signats. Per tipologia, la contractació indefinida augmenta un 11,5% i la temporal baixa un 2,5%. Per sexe, la contractació masculina baixa un 2,5%, i la femenina augmenta un 1,8%. Pel que fa a l'edat ressalta l'augment del 17,6% dels menors de 20 anys.

Mapa 5
Variació de l'atur registrat. Maresme, 2018
(en percentatge)

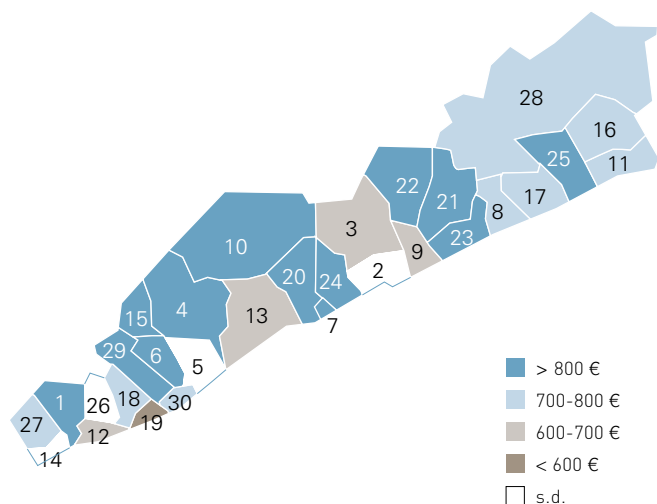

Mapa 6
Taxa d'atur registrat. Maresme, 2018
(en percentatge)

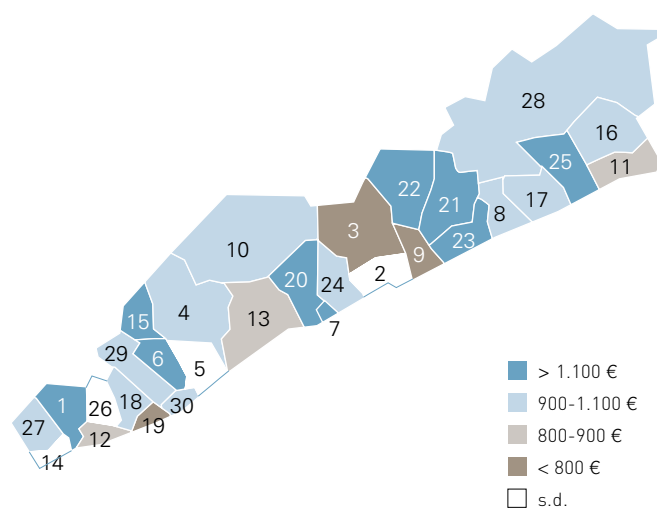

1 Alella	17 Pineda de Mar
2 Arenys de Mar	18 Premià de Dalt
3 Arenys de Munt	19 Premià de Mar
4 Argentona	20 Sant Andreu de Llavaneres
5 Cabrera de Mar	21 Sant Cebrià de Vallalta
6 Cabrials	22 Sant Iscle de Vallalta
7 Caldes d'Estrac	23 Sant Pol de Mar
8 Calella	24 Sant Vicenç de Montalt
9 Canet de Mar	25 Santa Susanna
10 Dosrius	26 Teià
11 Malgrat de Mar	27 Tiana
12 Masnou (El)	28 Tordera
13 Mataró	29 Vilassar de Dalt
14 Montgat	30 Vilassar de Mar
15 Òrrius	
16 Palafolls	

Mapa 7
Ingressos tributaris per habitant. Maresme, 2018
 (en euros)

Mapa 8
Despeses corrents per habitant. Maresme, 2018
 (en euros)

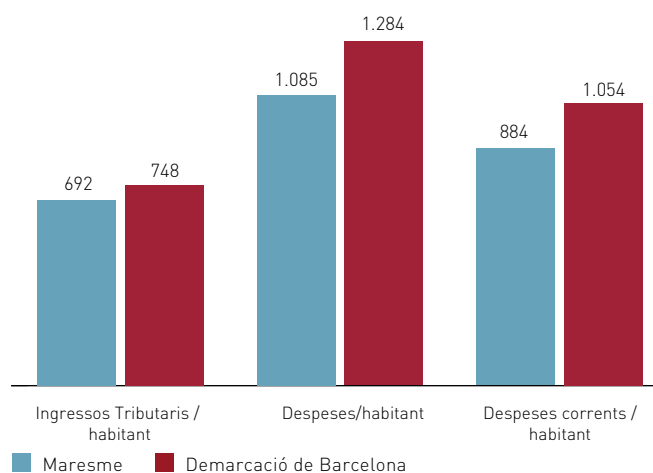
1 Alella	17 Pineda de Mar
2 Arenys de Mar	18 Premià de Dalt
3 Arenys de Munt	19 Premià de Mar
4 Argentona	20 Sant Andreu de Llavaneres
5 Cabrera de Mar	21 Sant Cebrià de Vallalta
6 Cabrils	22 Sant Iscle de Vallalta
7 Caldes d'Estrac	23 Sant Pol de Mar
8 Calella	24 Sant Vicenç de Montalt
9 Canet de Mar	25 Santa Susanna
10 Dosrius	26 Teià
11 Malgrat de Mar	27 Tiana
12 Masnou (El)	28 Tordera
13 Mataró	29 Vilassar de Dalt
14 Montgat	30 Vilassar de Mar
15 Òrrius	
16 Palafolls	

En relació amb les **finances públiques**, el pressupost inicial de l'exercici 2018 augmenta un 2,7% respecte al 2017 pel que fa als ingressos i un 2,7% en les despeses. Pel que fa a la demarcació, en conjunt augmenta un 2,1% tant en ingressos com en despeses. Per habitant, al Maresme les despeses suposen 1.085 euros, amb 884 euros de despeses corrents i 117 euros de despeses d'inversió, una xifra inferior a la de la demarcació en despeses (1.284), i igualment per sota en despeses corrents (1.054) i també en despeses d'inversió (166). Els ingressos corrents suposen 985 euros per habitant, amb 692 euros d'ingressos tributaris, dada per sota de la xifra de la demarcació en els ingressos corrents (1.180) i similar en els tributaris (748).

En la distribució municipal dels ingressos tributaris (vegeu el mapa 7) destaca la ràtio euros/habitant en els municipis de Santa Susanna (2.315), Caldes d'Estrac (1.314), Sant Pol de Mar (1.233) i Cabrils (1.032). Pel que fa a les despeses corrents (vegeu el mapa 8), a més de Santa Susanna (2.284) i Caldes d'Estrac (1.411), ressalten Sant Pol de Mar, amb 1.370 €, i també Sant Iscle de Vallalta amb 1.321 €.

En el 2018 augmenten els ingressos i les despeses del Maresme un 2,7% respecte l'any anterior, per sobre de la mitjana de la demarcació (2,1%).

Gràfic 9
Finances públiques, 2018 (ratios euro per habitant)

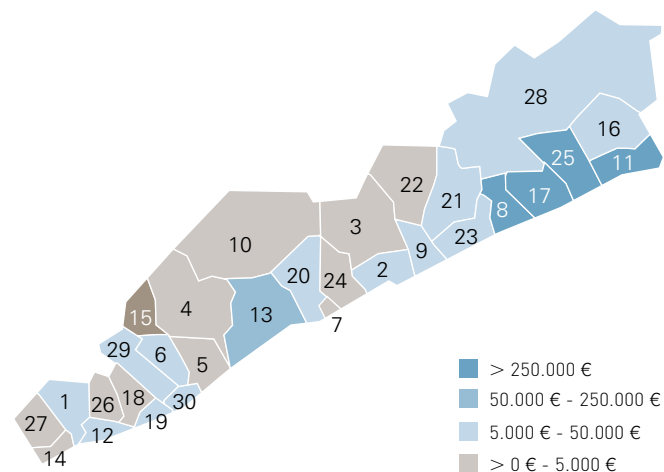
Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Ministeri d'Hisenda i Funció Pública

El Maresme és, després del Barcelonès, la comarca amb més volum d'activitat **turística**, tant en termes d'oferta com de demanda. Aquest 2018, les places de càmpings i les d'hotels s'han mantingut respecte el 2017. En canvi, l'oferta de places en establiments de turisme rural ha augmentat un 19,3% (26 places noves), la d'apartaments turístics ha crescut un 36,3% (130 places noves), i l'oferta d'habitatsges d'ús turístic un +34,3% (4.982 places noves). D'aquesta manera, els HUT representen més del 27% del total de la oferta de places de la comarca.

Pel que fa als indicadors de demanda, els resultats són positius en hotels, però negatius pel que fa a càmpings. No es disposa de dades oficials de demanda en turisme rural. El nombre de viatgers en establiments hotelers ha crescut un 2,5% respecte el 2017 i un 0,1% en el nombre de pernoctacions. En canvi, el nombre de viatgers allotjats i pernoctacions en càmpings han disminuït (-12,0% i -4,5% respectivament). El grau d'ocupació en hotels ha retrocedit 2,0 punts percentuals i el de càmpings ha retrocedit 2,8 punts percentuals. Tot i aquests resultats, els graus d'ocupació segueixen per sobre la mitjana de l'Entorn de Barcelona.

El Maresme ha recaptat més de 2,9 milions d'euros aquest 2018 en taxa turística, una xifra un 4,5% superior a la de l'any anterior. Aquesta comarca recapta el 43,7% del total de l'impost recaptat a l'Entorn de Barcelona

Mapa 9
Recaptació de l'impost sobre les estades en establiments turístics. Maresme, 2018 (en euros)

Font: Elaboració pròpia a partir de la Direcció General de Turisme

Creixements importants pel que fa a l'oferta de places turístiques extrahoteleres i creixement de la recaptació de l'Impost sobre les estades turístiques (+4,5%) amb un total de més de 2,9 milions d'euros recaptats.

Quadre 1
Indicadors d'evolució turística al Maresme, 2017-2018

	Maresme			Entorn de Barcelona*		
	2017	2018	% var. 2017-2018**	2017	2018	% var. 2017-2018**
Places en establiments hotelers	32.861	32.835	-0,1	63.959	64.082	0,2
Places en càmpings	18.876	18.876	0,0	44.343	44.352	0,0
Places en establiments de turisme rural	135	161	19,3	5.063	5.310	4,9
Places en apartaments	358	488	36,3	2.213	2.412	9,0
Places en HUTs	14.538	19.520	34,3	35.726	44.787	25,4
Viatgers allotjats en establiments hotelers	1.140.546	1.169.041	2,5	4.036.350	3.861.281	-4,3
Viatgers allotjats en càmpings	275.684	242.693	-12,0	719.560	711.975	-1,1
Viatgers allotjats en establiments de turisme rural	nd	nd	nd	128.879	144.341	12,0
Pernoctacions en establiments hotelers	5.871.825	5.874.973	0,1	11.603.227	11.091.691	-4,4
Pernoctacions en càmpings	1.145.043	1.093.989	-4,5	2.775.656	2.725.156	-1,8
Pernoctacions en establiments de turisme rural	nd	nd	nd	367.668	365.054	-0,7
Grau d'ocupació hotelera (per hab., en %)	79,6	77,5	-2,1	75,7	74,8	-0,9
Grau d'ocupació en càmpings (per parcel·la, en %)	54,8	52,0	-2,8	47,6	46,7	-0,9
Grau d'ocupació en els establiments de turisme rural (per hab., en %)	nd	nd	nd	25,1	26,2	1,1
Impost sobre les Estades en Establiments Turístics (euros)****	2.809.789	2.936.332	4,5	6.792.848	6.725.077	-1,0

*Demarcació de Barcelona sense el Barcelonès, a excepció del grau d'ocupació hotelera **La variació en el grau d'ocupació és en punts percentuals
 Places en HUTs estimades segons criteri de la Direcció General de Turisme * Import anual calculat sobre 1T, 2T, 3T 2018 i 4T 2017. Comparació amb el mateix període de l'any anterior nd: Dada no disponible nc: Dada no comparable
 Font: Laboratori de Turisme de la Diputació de Barcelona a partir de l'Idescat i la Direcció General de Turisme.

Quadre 2

Enquesta d'hàbits de consum i compra. Localització de la compra*. Maresme, 2019

	Barri de residència	Altres barris o zones del municipi	Fora del municipi	Per internet	Índex d'atracció i pèrdues**
Alimentació fresca	69,2%	29,7%	21,0%	2,8%	98,03%
Resta alimentació	60,1%	27,1%	26,2%	3,9%	100,83%
Altres productes quotidians no alimentaris	59,5%	25,8%	27,6%	4,3%	98,67%
Equipament persona	27,4%	32,1%	62,9%	14,3%	77,43%
Equipament de la llar	23,0%	25,9%	62,6%	13,4%	70,12%

Quadre 2b

Enquesta d'hàbits de consum i compra. Valoració de l'oferta comercial***. Maresme, 2017-2019

	2017	2019	% var. 2017-2019
Valoració global	6,75	6,63	-1,8%
Els preus	5,79	5,98	3,3%
La varietat de l'oferta comercial	6,72	6,56	-2,4%
Qualitat oferta comercial	7,31	7,11	-2,7%
L'oferta en restaurants, cafeteries i bars	7,24	7,15	-1,2%
La varietat de l'oferta en oci	4,78	4,77	-0,2%

* Resultat en percentatge de casos, sumen més del 100%

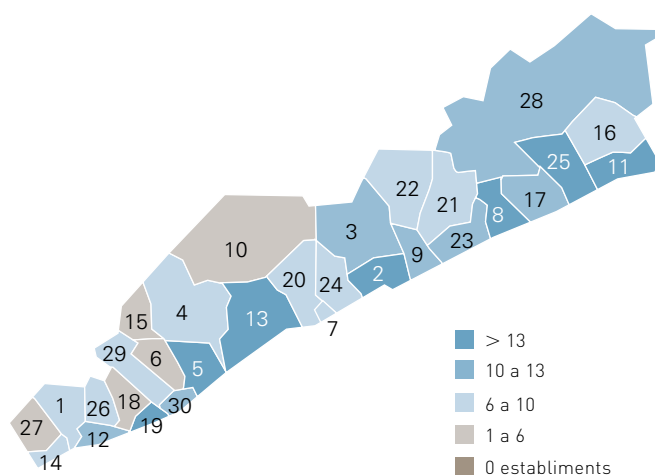
** Valors superiors a 100% indiquen guanys i els inferiors pèrdues.

***Puntuació de 0 a 10

Font: Enquesta d'hàbits de consum i compra a la província de Barcelona 2017-2019, Gerència de Serveis de Comerç de la Diputació de Barcelona

Mapa 10

Nombre d'establiments comercials per 1.000 habitants. Maresme, 2018

Font: Cens d'establiments comercials de Catalunya (CECC)

Els indicadors de **comerç** comptabilitzen un total de 5.487 establiments, el qual suposa un índex de 12,25 establiments per cada mil habitants. Segons les dades extretes del Cens d'Establiments de Catalunya (CECC), gener de 2017 i 2018, es confirma una lleugera disminució del nombre d'establiments (-1,2%). En quant a la superfície mitjana dels negocis comercials, amb un valor de 140 m², es constata la proximitat a la mitjana provincial, 139,35 m²/establiment (amb llandars entre 112 i 180).

Pel que fa als últims resultats de l'Enquesta d'hàbits de consum i compra a la comarca, on el 36,7% i el 22,1% dels enquestats són els responsables de compra de les llars conformades per parelles amb o sense fills, el 21,80% llars unipersonals i el 66,4% són dones, la valoració de l'oferta comercial al municipi de residència és d'un 6,63 sobre 10 (quan la mitjana provincial és del 7,15). Es detecta una oportunitat de millora pel que fa als preus, la varietat de l'oferta comercial i de l'oferta en oci, amb unes valoracions que es situen per sota dels valors globals de la província.

Es detecten oportunitats de millora en aspectes com la varietat de l'oferta comercial i de l'oferta en oci.

En quant a l'Índex d'atracció i pèrdues (quadre superior), s'observa una alta retenció de despesa per als productes quotidians. Aquest índex explica quina és la posició final respecte els compradors que els municipis de la comarca atreu i aquells altres que l'oferta comercial de la comarca perd. S'observa com per l'equipament de la persona i especialment per l'equipament de la llar, la comarca obté una relativa pèrdua de compradors degut a presentar uns índexs per sota del 100% (77,43% i 70,12%, respectivament).

Mapa de projectes estratègics locals del Maresme

Acord per al Desenvolupament Econòmic i l'Ocupació del Maresme

L'Acord és l'eina de concertació estratègica que lidera el Consell Comarcal del Maresme amb els trenta ajuntaments i els agents socials i econòmics (CCOO, UGT, FAGEM i PIMEC). L'objectiu principal és treballar de forma consensuada per detectar necessitats, dissenyar, planificar, coordinar i executar les polítiques corresponents per assolir una major eficàcia de gestió i l'optimització de recursos per tal de millorar la qualitat de l'ocupació i augmentar la competitivitat de l'economia en l'àmbit territorial, i així afavorir el desenvolupament econòmic. El Pla d'acció biennal 2018-2021 estableix cinc eixos estratègics: política industrial, economia social i solidària, comerç, restauració i turisme i Maresme Marítim.

Mataró 2022

L'estratègia Mataró 2022 és el resultat d'un procés de reflexió i definició estratègica, destinat a la projecció d'una nova perspectiva de futur per a la ciutat a partir d'un desenvolupament inclusiu, sostenible i intel·ligent. Es van identificar tres reptes de ciutat: lluita contra l'atur i creació d'ocupació de qualitat; igualtat d'oportunitats per a la cohesió social i territorial, i imatge, reconeixement i promoció de la ciutat. El pla es planteja com un marc d'actuació estratègic, essent necessària la identificació continuada d'actuacions durant tot el període de vigència. L'any 2018 es va iniciar el desplegament operatiu, amb especial atenció als 6 projectes més importants. Així mateix, s'han dissenyat el Quadre de Comandament i l'Oficina d'Oportunitats. Dos instruments cabdals que es posaran en marxa durant l'any 2019 amb l'objectiu de seguir vetllant per la coherència entre els diversos projectes i actius estratègics de la ciutat.

Mar en valor

Pla estratègic amb l'objectiu de definir i construir un marc de gestió global, pluridisciplinari i transversal. S'ha concebut com un pla integral de posada en valor del front marítim en la imatge interna i externa de ciutat, com a 1) espai de lleure i turisme, activitat esportiva i passeig per a tothom, 2) anella blava sostenible, com a recurs de gran valor a tenir-ne cura i a gaudir-ne i 3) port multiservei urbà i turístic de la costa de Barcelona. Algunes de les actuacions més immediates previstes són: el traspass efectiu tram urbà de l'N-II, els estudis previs de reordenació del front de mar com a nou eix urbà, les millores del passeig Marítim, el seguiment de les obres de l'escullera presentat per ADIF i la reivindicació que esdevingui una senda marítima, i la disposició d'elements esportius a una de les platges més emblemàtiques de la ciutat (Platja del Callao).

Pla d'impuls del centre de Mataró

Projecte de transformació del centre històric de ciutat i de la seva zona d'influència. Es tracta de definir l'estratègia integral per millorar la qualitat de vida, la imatge i l'activitat econòmica del centre de Mataró, per fer-lo més atractiu per a residents, visitants i agents econòmics; que posi en valor el patrimoni, i que generi les condicions òptimes per potenciar l'activitat econòmica. S'ha dut a terme i finalitzat un concurs d'idees obert on s'han recollit propostes per definir d'estratègia i el model d'intervenció. S'ha previst la creació d'una comissió tècnica de desenvolupament i seguiment del Pla amb una primera selecció d'accions prioritàries del projecte guanyador.

Procés d'impuls de la transició energètica de Mataró

Mataró ha iniciat el procés per a la transició energètica, un projecte que pivota en un nou agent central, l'Oficina per a la Transició Energètica de Mataró (OTEM), que s'encarregarà de vetllar, dirigir i coordinar totes les actuacions de canvi de model energètic del municipi. En una primera fase, cofinançada pel FEDER de Catalunya 2014-2020, es combinarà una acció estratègica (el desplegament de l'oficina) amb actuacions de reducció directa del consum

d'energia (programa d'eficiència de l'enllumenat públic) i de generació renovable (programa d'autoconsum en equipaments públics).

Es tracta d'un procés que persegueix un canvi de model energètic amb uns objectius ambiciosos tant en la reducció d'energia (superior al 45%) com en la generació renovables (superior al 20%).

Yes We Rent

El projecte, seleccionat en la convocatòria europea de Urban Innovative Actions (UIA), té per objectiu explorar solucions basades en l'economia social i cooperativa per generar una oferta alternativa d'habitatge assequible i estable a la ciutat de Mataró. La proposta busca posar en comú la necessitat de mobilitzar habitatge desocupat i la voluntat de donar suport a fórmules d'habitatges col·laboratiu a partir de dos eixos: creació d'incentius per a la mobilització de l'habitatge desocupat per mitjà de l'oferiment als propietaris de garanties al cobrament del lloguer i suport per a la realització d'obres de rehabilitació i gestió dels habitatges mobilitzats per mitjà d'una «cooperativa d'habitatge dispers».

EnXarxa Maresme

EnXarxa Maresme és un projecte impulsat pel Consell Comarcal del Maresme i els 30 ajuntaments de la comarca, amb l'objectiu de generar noves oportunitats de col·laboració entre l'empresa i l'administració pública. Els serveis que s'ofereixen des de l'EnXarxa estan enfocats en 3 àmbits principals: serveis adreçats a fomentar la competitivitat empresarial, serveis per fomentar l'emprenedoria i serveis de foment de l'ocupació. El punt d'atenció del servei està centralitzat en el Consell Comarcal del Maresme.

Programa comarcal per fer front a la pobresa i la vulnerabilitat social al Maresme

Programa amb l'objectiu de diagnosticar, caracteritzar i identificar la pobresa i la vulnerabilitat social a la comarca i, de forma paral·lela, posar en marxa una oficina itinerant d'atenció a la pobresa energètica. Aquesta Oficina donarà atenció als 25 municipis de la comarca que conformen l'àrea bàsica de serveis socials i esdevindrà un punt d'informació i assessorament a les persones, alhora que intervingrà a les llars elaborant auditories energètiques i instal·lant kits energètics. També prestarà suport administratiu als EBAS (equips bàsics d'atenció social).

El Maresme per l'Economia Social i Solidària

Acció liderada pel Consell Comarcal del Maresme i treballada conjuntament amb els ajuntaments de la comarca que té com a objectiu dinamitzar i impulsar les pràctiques o les iniciatives de l'economia social i solidària al Maresme a través del foment de la compra i contractació pública socialment responsable i la sensibilització i formació a prescriptors territorials. El projecte disposa d'altres recursos de treball d'àmbit comarcal com són: la Taula d'Economia Social i Solidària del Maresme, que lidera el Consell Comarcal del Maresme; el Cafè de Mar, que gestiona l'Ajuntament de Mataró, i l'Ateneu Cooperatiu del Maresme.

Punt d'Atenció a l'Emprenedor del Maresme (Punt PAE)

El Servei d'Emprenedoria del Consell Comarcal del Maresme gestiona aquest servei amb l'objectiu d'oferir a les persones emprenedores un punt acreditat per la tramitació de la constitució i alta d'empreses. Aquesta acció s'incorpora a la cartera de serveis complementant els que ja s'ofereixen en aquest territori per tal d'oferir un assessorament personalitzat i integral en l'àmbit de la creació d'empreses mitjançant un Document Únic Electrònic (DUE), facilitant l'alta en la seguretat social i d'activitat de l'empresa a la persona emprenedora. Aquest punt PAE està centralitzat a les dependències del Consell Comarcal del Maresme.

Recull estadístic. Maresme

	Maresme		Demarcació Barcelona		Variació 2017-2018		Pes	
	2017	2018	2017	2018	Maresme	Demarcació	2017	2018
Entorn								
Nombre de municipis		30		311				9,6%
Superfície total (km²)		398,5		7.726,4				5,2%
Superfície mitjana municipal (km²)		13,3		24,8				nc
Demografia								
Població Total	444.046	447.824	5.576.037	5.609.350	0,9%	0,6%	8,0%	8,0%
Densitat (hab/km²)	1.114	1.124	722	726	0,9%	0,6%	nc	nc
Homes	219.202	221.045	2.718.621	2.733.466	0,8%	0,5%	8,1%	8,1%
Dones	224.844	226.779	2.857.416	2.875.884	0,9%	0,6%	7,9%	7,9%
Població de menys de 16 anys	76.877	76.787	915.587	914.938	-0,1%	-0,1%	8,4%	8,4%
Població potencialment activa (16-64)	287.997	289.816	3.621.380	3.640.005	0,6%	0,5%	8,0%	8,0%
Població de 65 anys i més	79.172	81.221	1.039.070	1.054.407	2,6%	1,5%	7,6%	7,7%
Projecció Població 2018-2028	442.072	479.053	5.571.966	5.866.767	8,4%	5,3%	7,9%	8,2%
Pob. resident a l'estranger	10.371	11.116	220.660	234.423	7,2%	6,2%	4,7%	4,7%
Índex de dependència global	54,2	54,5	54,0	54,1	0,3	0,1	nc	nc
Índex d'envelliment	103,0	105,8	113,5	115,2	2,8	1,8	nc	nc
Nacionalitat espanyola	396.364	398.032	4.864.723	4.865.569	0,4%	0,0%	8,1%	8,2%
Nacionalitat estrangera	47.682	49.792	711.314	743.781	4,4%	4,6%	6,7%	6,7%
Taxa d'estrangeria total	10,7%	11,1%	12,8%	13,3%	0,4pp	0,5pp	nc	nc
Taxa d'estrangeria extracomunitaria	8,5%	8,7%	9,7%	10,1%	0,3pp	0,4pp	nc	nc
Població de menys de 16 anys	8.391	8.581	111.138	114.753	2,3%	3,3%	7,6%	7,5%
Població potencialment activa (16-64)	37.081	38.787	577.682	604.336	4,6%	4,6%	6,4%	6,4%
Població de 65 anys i més	2.210	2.424	22.494	24.692	9,7%	9,8%	9,8%	9,8%
Àfrica	20.185	20.189	160.369	162.850	0,0%	1,5%	12,6%	12,4%
Amèrica	9.378	10.265	206.669	221.620	9,5%	7,2%	4,5%	4,6%
Àsia	4.947	5.404	130.534	136.198	9,2%	4,3%	3,8%	4,0%
Europa	13.132	13.893	212.938	222.319	5,8%	4,4%	6,2%	6,2%
Unió Europea	10.131	10.743	168.912	176.066	6,0%	4,2%	6,0%	6,1%
Resta del món	40	41	804	794	2,5%	-1,2%	5,0%	5,2%
5 principals nacionalitats (comarca)	24.615	25.124	228.509	236.500	2,1%	3,5%	10,8%	10,6%
Marroc	13.622	13.770	119.779	121.931	1,1%	1,8%	11,4%	11,3%
Xina	3.529	3.744	48.464	50.507	6,1%	4,2%	7,3%	7,4%
Itàlia	2.666	2.904	44.199	47.925	8,9%	8,4%	6,0%	6,1%
Gàmbia	2.574	2.541	5.368	5.292	-1,3%	-1,4%	48,0%	48,0%
Senegal	2.224	2.165	10.699	10.845	-2,7%	1,4%	20,8%	20,0%
Activitat econòmica								
Nombre d'empreses	12.228	12.353	185.911	187.341	1,0%	0,8%	6,6%	6,6%
Agricultura	42	42	782	800	0,0%	2,3%	5,4%	5,3%
Indústria	1.512	1.491	18.778	18.590	-1,4%	-1,0%	8,1%	8,0%
Construcció	1.166	1.226	15.701	16.358	5,1%	4,2%	7,4%	7,5%
Serveis	9.508	9.594	150.650	151.593	0,9%	0,6%	6,3%	6,3%
Dimensió mitjana	7,9	8,0	11,0	11,3	0,1p	0,3p	nc	nc
Agricultura	3,4	3,8	3,4	3,3	0,4p	-0,1p	nc	nc
Indústria	10,8	10,9	16,9	17,5	0,0p	0,5p	nc	nc
Construcció	4,3	4,5	5,5	5,6	0,2p	0,2p	nc	nc
Serveis	7,9	8,0	10,9	11,2	0,2p	0,3p	nc	nc
10 Principals sectors d'activitat	23.397	25.825	283.934	289.258	10,4%	1,9%	8,2%	8,9%
Comerç detall, exc. vehicles motor	1.911	1.868	27.780	27.330	-2,3%	-1,6%	6,9%	6,8%
Serveis de menjar i begudes	1.390	1.405	17.396	17.586	1,1%	1,1%	8,0%	8,0%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	1.025	1.032	15.142	15.140	0,7%	0,0%	6,8%	6,8%
Activitats especialitzades construcció	728	751	9.202	9.426	3,2%	2,4%	7,9%	8,0%
Altres activitats de serveis personals	500	518	7.496	7.543	3,6%	0,6%	6,7%	6,9%
Activitats immobiliàries	459	475	8.109	8.347	3,5%	2,9%	5,7%	5,7%
Construcció d'immobles	411	452	6.062	6.480	10,0%	6,9%	6,8%	7,0%
Educació	428	431	5.895	5.955	0,7%	1,0%	7,3%	7,2%
Activitats sanitàries	317	330	5.296	5.344	4,1%	0,9%	6,0%	6,2%
Venda i reparació de vehicles motor	346	329	4.418	4.301	-4,9%	-2,6%	7,8%	7,6%
Compravenda d'Habitatges	5.294	6.078	59.046	60.602	14,8%	2,6%	9,0%	10,0%
Habitatge lliure	5.264	6.009	57.726	59.321	14,2%	2,8%	9,1%	10,1%
Habitatge protegit	30	69	1.320	1.281	130,0%	-3,0%	2,3%	5,4%
Habitatge nou	368	585	4.522	4.980	59,0%	10,1%	8,1%	11,7%
Habitatge usat	4.926	5.493	54.524	55.622	11,5%	2,0%	9,0%	9,9%

Recull estadístic. Maresme (Continuació)

	Maresme		Demarcació Barcelona		Variació 2017-2018		Pes	
	2017	2018	2017	2018	Maresme	Demarcació	2017	2018
Mercat de treball								
Població ocupada	176.927	182.398	2.292.806	2.358.040	3,1%	2,8%	7,7%	7,7%
Homes	93.740	96.470	1.202.122	1.235.933	2,9%	2,8%	7,8%	7,8%
Dones	83.187	85.928	1.090.684	1.122.107	3,3%	2,9%	7,6%	7,7%
Nacionals	160.554	164.383	2.002.985	2.038.076	2,4%	1,8%	8,0%	8,1%
Estrangers	16.373	18.015	289.821	319.964	10,0%	10,4%	5,6%	5,6%
Menys de 30 anys	24.829	26.054	355.999	374.270	4,9%	5,1%	7,0%	7,0%
De 30 a 44 anys	71.329	71.138	949.164	944.757	-0,3%	-0,5%	7,5%	7,5%
De 45 a 54 anys	50.258	52.637	616.239	644.210	4,7%	4,5%	8,2%	8,2%
Més de 55 anys	30.511	32.569	371.404	394.803	6,7%	6,3%	8,2%	8,2%
Taxa d'ocupació registrada	61,4%	62,9%	63,3%	64,8%	1,5pp	1,5pp	nc	nc
Llocs de treball	131.336	134.624	2.430.935	2.511.646	2,5%	3,3%	5,4%	5,4%
Agricultura	834	832	8.153	8.127	-0,2%	-0,3%	10,2%	10,2%
Indústria	19.570	19.308	351.151	356.307	-1,3%	1,5%	5,6%	5,4%
Construcció	9.452	10.077	129.769	137.037	6,6%	5,6%	7,3%	7,4%
Serveis	101.480	104.407	1.941.862	2.010.175	2,9%	3,5%	5,2%	5,2%
Activitats d'alt contingut tecnològic ¹	6.913	7.052	231.270	241.511	2,0%	4,4%	3,0%	2,9%
Assalariats	96.218	98.970	2.044.003	2.119.653	2,9%	3,7%	4,7%	4,7%
Autònoms	35.118	35.654	386.932	391.993	1,5%	1,3%	9,1%	9,1%
10 Principals sectors d'activitat	79.549	81.302	1.190.495	1.223.639	2,2%	2,8%	6,7%	6,6%
<i>Comerç detall, exc. vehicles motor</i>	15.375	15.333	253.427	256.647	-0,3%	1,3%	6,1%	6,0%
<i>Activitats sanitàries</i>	11.234	11.472	147.032	151.518	2,1%	3,1%	7,6%	7,6%
<i>Serveis de menjar i begudes</i>	10.207	10.464	149.542	153.361	2,5%	2,6%	6,8%	6,8%
<i>Adm. pública, Defensa i SS obligatòria</i>	9.580	10.124	135.454	140.898	5,7%	4,0%	7,1%	7,2%
<i>Comerç engròs, exc. vehicles motor</i>	9.367	9.679	161.789	165.920	3,3%	2,6%	5,8%	5,8%
<i>Educació</i>	6.624	6.859	136.467	140.731	3,5%	3,1%	4,9%	4,9%
<i>Activitats especialitzades construcció</i>	6.090	6.447	83.945	87.546	5,9%	4,3%	7,3%	7,4%
<i>Serveis socials amb allotjament</i>	3.978	3.947	35.115	36.906	-0,8%	5,1%	11,3%	10,7%
<i>Transport terrestre i per canonades</i>	3.495	3.546	75.845	78.753	1,5%	3,8%	4,6%	4,5%
<i>Confecció de peces de vestir</i>	3.599	3.431	11.879	11.359	-4,7%	-4,4%	30,3%	30,2%
Persones aturades registrades	27.090	25.262	302.569	284.283	-6,7%	-6,0%	9,0%	8,9%
Homes	11.895	10.798	132.788	123.029	-9,2%	-7,3%	9,0%	8,8%
Dones	15.195	14.464	169.781	161.254	-4,8%	-5,0%	8,9%	9,0%
Nacionals	22.301	20.848	249.149	233.833	-6,5%	-6,1%	9,0%	8,9%
Estrangers	4.789	4.414	53.420	50.450	-7,8%	-5,6%	9,0%	8,7%
Agricultura	619	473	3.288	2.668	-23,6%	-18,9%	18,8%	17,7%
Indústria	3.788	3.439	37.414	34.279	-9,2%	-8,4%	10,1%	10,0%
Construcció	2.505	2.144	26.681	23.002	-14,4%	-13,8%	9,4%	9,3%
Serveis	18.622	17.763	215.533	205.515	-4,6%	-4,6%	8,6%	8,6%
Sense ocupació anterior	1.556	1.443	19.653	18.819	-7,3%	-4,2%	7,9%	7,7%
Població activa local estimada	201.276	204.764	2.656.868	2.703.919	1,7%	1,8%	7,6%	7,7%
Taxa d'atur registral	13,46%	12,34%	11,39%	10,51%	-1,1pp	-0,9pp	nc	nc
Homes	11,23%	10,03%	9,76%	8,88%	-1,2pp	-0,9pp	nc	nc
Dones	15,93%	14,90%	13,10%	12,23%	-1,0pp	-0,9pp	nc	nc
Nombre total de contractes	110.758	110.283	2.389.366	2.522.789	-0,4%	5,6%	4,6%	4,4%
Beneficiaris de prestacions	16.827	16.215	167.617	162.810	-3,6%	-2,9%	10,0%	10,0%
Taxa cobertura prestacions	65,90%	68,08%	59,25%	61,33%	2,2pp	2,1pp	nc	nc
Comerç								
Establiments	5.556	5.487	74.299	72.964	-1,2%	-1,8%	7,5%	7,5%
Sup. Venda [m ²]	775.810	770.876	10.350.337	10.167.256	-0,6%	-1,8%	7,5%	7,6%
establ./1.000 hab.	12,5	12,3	13,3	13,0	-2,1%	-2,4%	nc	nc
m ² /1.000 hab.	1.747	1.721	1.856	1.813	-1,5%	-2,4%	nc	nc
Sup. Mitjana [m ²]	140	140	139	139	0,3%	0,0%	nc	nc
Turisme								
Places en establiments hotelers	32.861	32.835	145.727	147.145	-0,1%	1,0%	22,5%	22,3%
Places en càmpings	18.876	18.876	44.343	44.352	0,0%	0,0%	42,6%	42,6%
Places en establiments de turisme rural	135	161	5.063	5.310	19,3%	4,9%	2,7%	3,0%
Places en apartaments	358	488	3.483	3.581	36,3%	2,8%	10,3%	13,6%
Places en HUTs ²	14.538	19.520	92.857	101.981	nc	nc	15,7%	19,1%
Finances públiques³								
Pressupostos municipals: ingressos	454.299	466.400	6.964.487	7.112.704	2,7%	2,1%	6,5%	6,6%
Pressupostos municipals: despeses	454.237	466.333	6.963.059	7.109.836	2,7%	2,1%	6,5%	6,6%
Deute viu municipal ⁴	262.473	236.956	2.637.930	2.417.953	-9,7%	-8,3%	9,9%	9,8%

1. Es consideren d'alt contingut tecnològic les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta i els serveis de tecnologia alta-punta

2. Places Habitatges ús turístic estimades segons la Direcció General de Turisme. 3. Xifres en milers d'euros. 4. Dades de 2016-2017

nd: no disponible. nc: no calculable. p: punts absoluts. pp: punts percentuals.

Vegeu l'apartat de metodologia per a la definició dels indicadors. Per ampliar les dades, consulteu el programa Hermes (www.diba.cat/hermes).

Mar en Valor

Àngel Remacha Grimal, director d'Ocupació i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Mataró

Els recursos naturals esdevenen un molt important valor a integrar en les estratègies de desenvolupament territorials. I no des d'una perspectiva única com podria ser l'ambiental, sinó des d'un punt de vista pluridisciplinar, ja que la relació del medi natural amb els territoris i les persones genera dinàmiques enriquidores també en l'àmbit econòmic o el social.

Aquest és el cas dels territoris marítics, que al llarg del temps han tingut l'oportunitat de basar el seu modus vivendi en les relacions personals, de treball, comercials, etc. amb el mar.

La realitat, però, és que a moltes ciutats de la costa Mediterrània activitats marítimes tradicionals com la pesca o la construcció d'embarcacions han anat perdent protagonisme, o directament desapareixent, pels diferents canvis productius i econòmics. Fins i tot s'ha produït una notable desvinculació emocional entre ciutat, ciutadania i els fronts marítics.

Mataró no és una excepció, i tot i que ja fa anys que la ciutat aposta per focalitzar oportunitats de desenvolupament turístic, formatiu, ocupacional, esportiu, portuari, urbanístic... al seu front marítim, els seus lligams amb el mar són menys intensos dels que voldríem i podrien ser. La relació de Mataró amb el mar ha de tenir una mirada de futur per garantir que la connexió social i econòmica de la ciutat amb l'àmbit marítim no només es preservi físicament sinó que creixi progressivament com a element diferenciador, identitari i dinàmic de la ciutat. Així es reflecteix a les conclusions de l'estratègia de ciutat Mataró 2022.

Antecedents del projecte

Des de 2006, amb l'aprovació del document "El front de mar de Mataró, una estratègia de desenvolupament", el mar ha esdevingut un eix vertebrador de moltes de les polítiques municipals a la ciutat. Al 2008 s'acorda iniciar un procés de reflexió estratègica que comporta l'any següent, al 2009, la constitució de la comissió d'impuls del projecte "Mataró Marítim" que avança línies de treball en referència a l'àmbit de la formació, l'empresa, lúdic, esportiu i del coneixement del sector marítim a la ciutat. Al llarg dels últims anys s'han elaborat també un seguit d'estudis i iniciat diversos projectes relacionats amb impulsar el mar com element estratègic i eix central de desenvolupament de Mataró.

Entre els documents recents que es vinculen directament amb el projecte Mar en Valor destaquen el Pla estratègic 2016-2030 del Port de Mataró, el Pla estratègic de promoció i marca de ciutat i la pròpia Reflexió i planificació estratègica Mataró 2022 que a la seva visió aposta clarament pel recurs marítim com un element essencial de desenvolupament i projecció.

El context de les polítiques i estratègies blaves

L'aposta de Mataró vers el recurs marítim no és un fet inconnex amb els contextos territorials superiors. Des d'Europa, i reconeixent el mar com un dels actius claus per un creixement econòmic, ambiental i social del conjunt del territori europeu, amb els anys s'han proposat diversos plans i estratègies per alinear les regions costaneres europees en el desenvolupament d'aquest actiu. Com a referència podem citar la Directiva Marítima europea (2008/56/CE), com a primer instrument legislatiu de la UE relacionat amb la protecció de la biodiversitat, i la Política Marítima Integrada (COM/2017/183), que té una visió coordinadora dels diferents assumptes marítics amb l'objectiu de donar un plantejament més coherent al concepte de mar i el que se'n deriva.

La Generalitat de Catalunya, per la seva banda, també s'alinea amb les polítiques europees envers el mar, i ha aprovat recentment (2018) la primera Estratègia marítima de Catalunya 2030, que concreta quatre àmbits d'actuació: desenvolupament sostenible, integrat i harmònic de l'economia blava, respectuós amb el conjunt dels usos humans del mar; ecosistemes marins resilient i plenament funcionals; millora de la qualitat de vida dels ciutadans; i un marc de governança innovador que doni impuls a l'estratègia i en garanteixi l'operativitat.

L'estratègia Mar en Valor, de Mataró, pretén ajustar-se i coordinar-se amb l'enfocament estratègic marítim català, amb les directrius sectorials europees i per suposat amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible – ODS (Nacions Unides, 2015).

Com fer-ho? Objectius i enfocament de l'Estratègia

L'objectiu general és definir i construir un marc de gestió global, pluridisciplinar i transversal al voltant de les oportunitats que té Mataró derivades del concepte "mar", per tal de revalorar el mar en el context de ciutat mediterrània, tant a nivell extern com intern.

Aquest objectiu, i el pla per aconseguir-lo, configura una estratègia de desenvolupament de ciutat al voltant del mar i s'entén alhora com un pla estratègic del Front Marítim que ha de dibuixar les línies estratègiques que materialitzin l'aposta de ciutat per l'actiu mar i les activitats socioeconòmiques que se'n deriven.

L'enfocament estratègic es basa en l'esquema metodològic proposat a l'AtlasDEL de la Diputació de Barcelona, que determina com en el desenvolupament econòmic local hi tenen cabuda tres dimensions (la d'atracció, la de valorització i la de col·laboració en clau endògena) que cal articular de cara a planificar-hi una intervenció des de les polítiques públiques.

Tres línies estratègiques i vuit línies d'acció

A partir d'aquesta metodologia a Mataró es plantegen tres escenaris que no són excloents sinó complementaris, i que configuren les tres línies estratègiques determinades al projecte: **1.** Indústria blava; **2.** Obertura al mar, i **3.** Cultura marítima.

El desplegament coordinat d'aquestes tres línies -amb dimensions, impactes i ritmes específics- persegueix en el seu conjunt la revaloració del concepte "mar" en el context local i supralocal, amb una visió integradora. Aquestes tres línies estratègiques defineixen alhora vuit línies d'acció: **a.** accessibilitat al front marítim; **b.** convivència i interacció social; **c.** indústries blaves; **d.** formació; **e.** turisme i comerç; **f.** dinamització d'activitats ciutadanes; **g.** esports nàutic, i, també, **h.** relat i imatge de ciutat.

Com a resultat, el Pla d'acció derivat de l'estratègia general Mar en Valor apunta més de 45 activitats de diferent tipologia i abast.

Amb tot, s'espera que el seu desenvolupament permeti a mig i sobretot a llarg termini la consolidació i el reconeixement de Mataró com a ciutat marítima, actual i de futur, tot diversificant i emfasitzant les seves oportunitats socials i econòmiques.

Per finalitzar remarcar que el projecte ha estat possible gràcies al suport del Servei d'Ocupació de Catalunya a través del programa de suport i acompanyament a la planificació estratègica, i a la col·laboració tècnica de la Diputació de Barcelona i d'un gran ventall d'agents socials i econòmics de Mataró i el seu entorn.

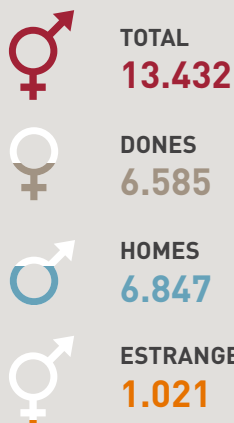

Moianès

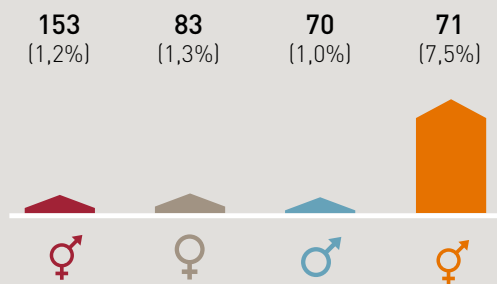
Població, 2018

Moianès

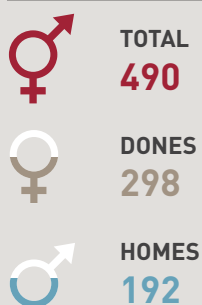
Variació interanual

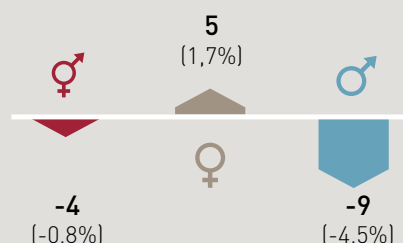
1,2%

La població creix lleugerament

Població aturada registrada, 2018

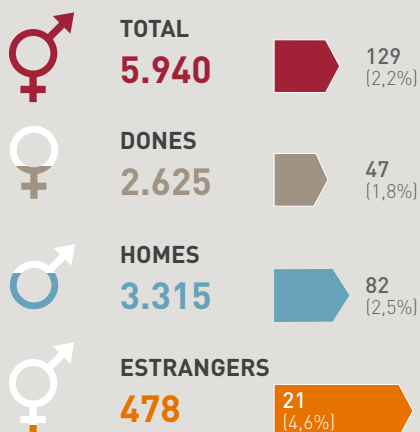
Variació interanual

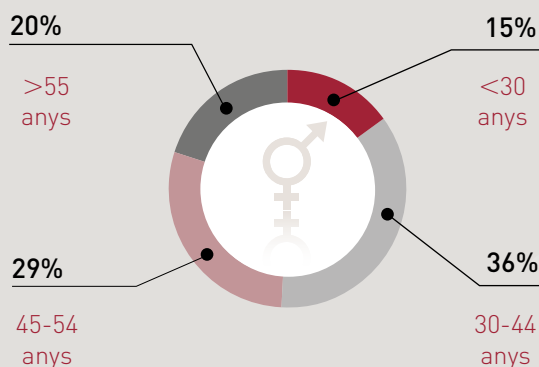
8,2%

Taxa d'atur registral

Població ocupada registrada (residents a la comarca), IVT 2018

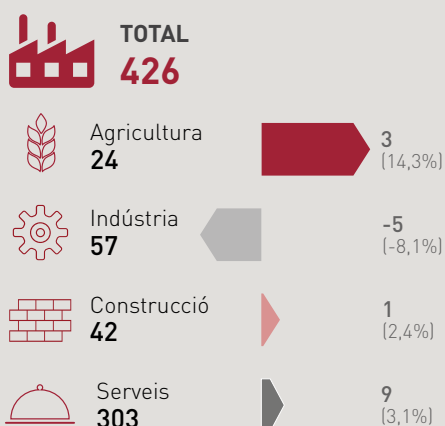
Distribució per edat sobre total d'ocupats (pes %)

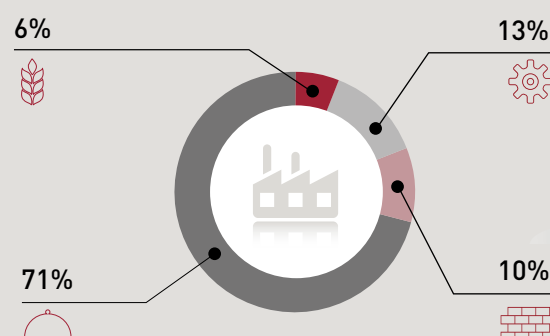
69,2%

Taxa d'ocupació registrada

Empreses de la comarca, IVT 2018

Distribució per sectors (pes %)

1,9%

Creix el nombre d'empreses

Moianès

La comarca del Moianès, creada l'any 2015, té una superfície de 337,9 km², i representa el 4,4% de la superfície de la demarcació. Està formada per 10 municipis amb una superfície mitjana de 33,8 km², una xifra significativament més gran que la mitjana provincial. Moià n'és la capital.

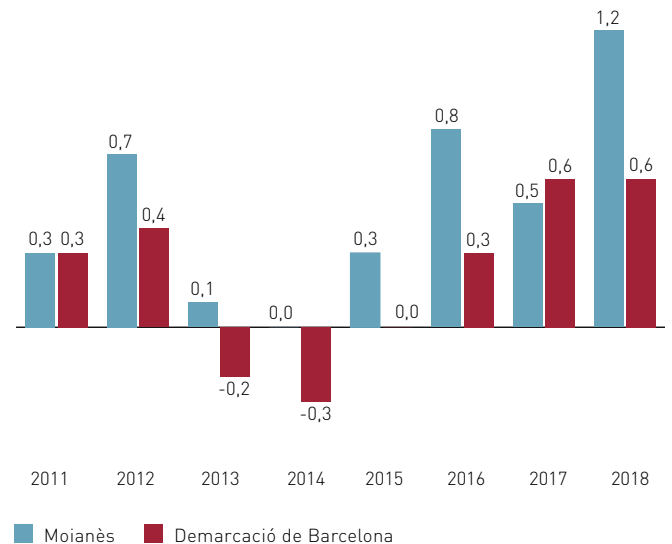
Amb 13.432 habitants, el Moianès és la comarca menys poblada de la demarcació, i hi resideix el 0,2% de la **populació** total de les dotze comarques barcelonines. La població (vegeu el gràfic 1) s'incrementa en un 1,2% respecte a l'any anterior, el percentatge més elevat dels obtinguts els darrers anys. La població resident a l'estranger augmenta un 2,9% el 2018, i arriba a les 323 persones.

Amb una densitat de població de 39,8 hab./km², és la segona més baixa de la demarcació, darrere del Berguedà. La capital, Moià, aplega el 46,1% (6.190) de la població comarcal, i el segon municipi més poblat, Castellterçol, el 18% (2.418). Set municipis dels deu de la comarca han augmentat la població, i destaca l'increment de Moià (125) i Castellterçol (44); en canvi, els municipis que perden més població són Calders (-16) i l'Estany (-12).

La proporció de població estrangera del Moianès és del 7,6%, la segona més baixa de totes les comarques barcelonines. Tot i així, respecte al 2017, l'augment de població estrangera és del 7,5%, fins a arribar a les 1.021 persones. El 77% és població extracomunitària. La maliana és la nacionalitat més nombrosa, amb 195 persones (19,1% del total d'estrangers de la comarca). Els romanesos, són la segona nacionalitat més nombrosa i representen el 12,1% d'aquest grup. La nacionalitat hindú és la tercera amb un 10,3% de la població, i destaca per l'augment del 17% en el darrer any.

El 16,8% de la població és menor de 16 anys, lleugerament per sobre de la mitjana provincial (16,3%), i el 19,2% té 65 anys o més, un percentatge lleugerament superior a la mitjana de la demarcació (18,8%). La població en edat de treballar (vegeu el gràfic 2) n'agrupa el 63,9% restant, un percentatge per sota del valor mitjà d'entre totes les comarques (64,9%). L'índex d'envelliment, 114,1, és una mica més baix que el del conjunt de la demarcació (115,2). Respecte a la projecció de població, i segons l'escenari mitjà elaborat per l'Idescat, el 2028 al Moianès hi haurà una augment del 5,7% de població respecte al 2018.

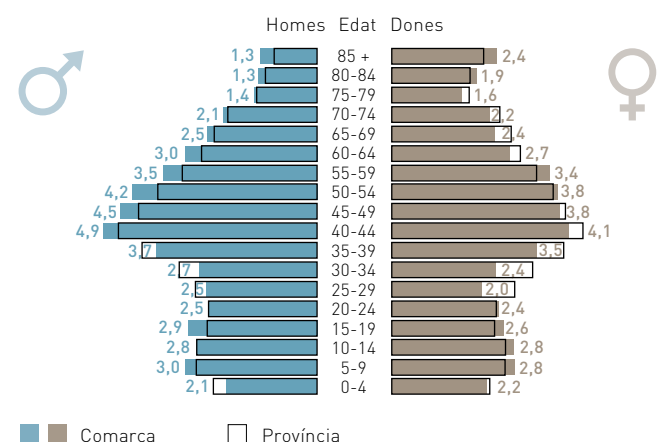
Gràfic 1
Taxes de variació de la població total, 2011-2018 (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

La població del Moianès augmenta un 1,2% en el padró del 2018, el major creixement dels darrers deu anys.

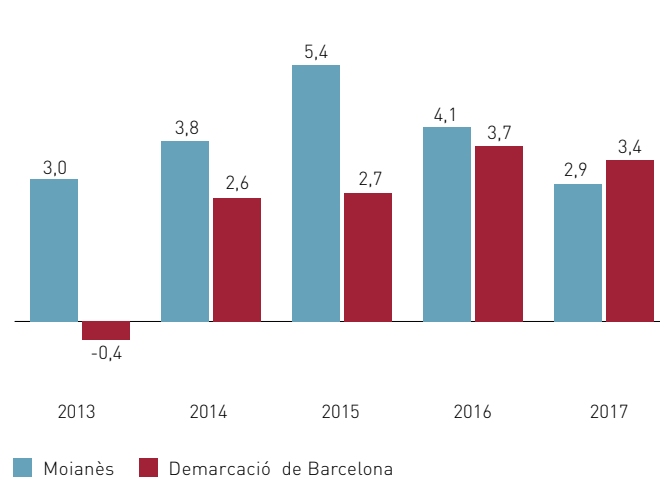
Gràfic 2
Piràmide d'edats del Moianès i Província, 2018 (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

Gràfic 3

Taxes de variació real del Valor Afegit Brut (VAB) (en percentatge)

■ Moianès ■ Demarcació de Barcelona

Font: BBVA CX. Anuari Econòmic Comarcal

La població ocupada resident al Moianès augmenta un 2,2% l'any 2018, la tercera comarca amb un creixement més baix d'ocupats.

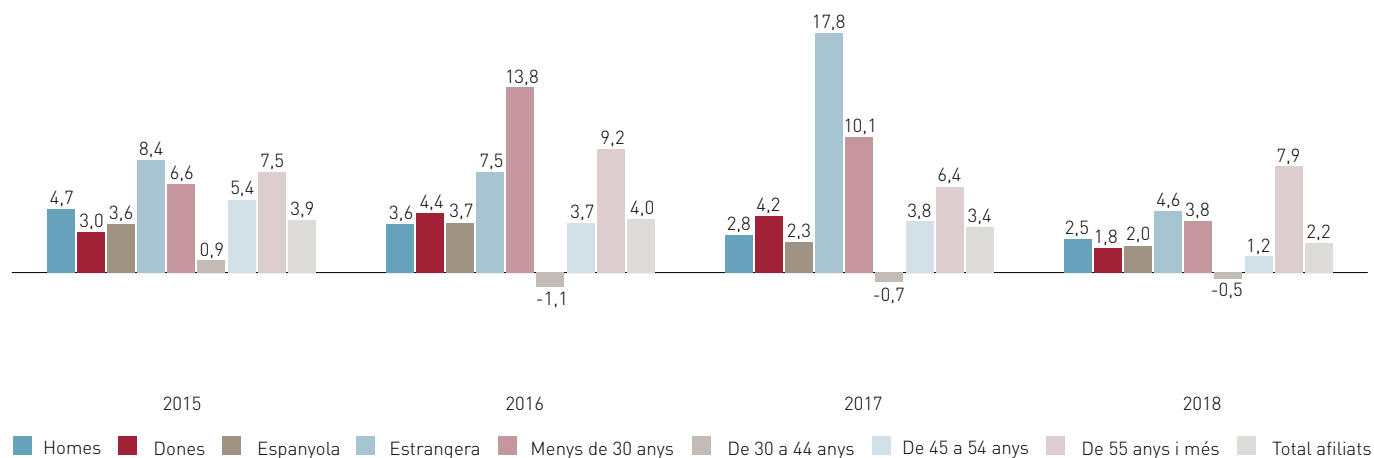
Segons l'*Anuari Econòmic Comarcal 2018*, del BBVA, el **VAB** de la comarca del Moianès (vegeu el gràfic 3) experimenta en el 2017 un increment del 2,9%, un registre inferior al de l'any anterior (4,1%), i per sota del de la demarcació de Barcelona (3,4%). L'increment del VAB el 2017 expressa els increments importants de la indústria (3,6%), del sector serveis (3,4%) i de la construcció (3,4%). El sector primari, en canvi, va patir una davallada significativa (-5,8%).

A la finalització de l'any 2018, l'**ocupació** registrada de la població resident al Moianès assoleix un increment del 2,2%, inferior a la de l'any anterior (3,4%) i també per sota del de la demarcació (2,8%). L'any acaba amb 5.940 persones ocupades residents a la comarca, 129 més que el 2017. Amb aquestes xifres, el Moianès es troba entre les tres comarques que menys han crescut, només per sobre d'Osona (2,1%) i l'Alt Penedès (1,9%).

Per sexes, l'ocupació masculina creix a un ritme més elevat que la femenina (2,5% la masculina i 1,8% la femenina). Aquests augments fan que els homes ocupats arribin als 3.315 (82 més que l'any anterior) i les dones ocupades a les 2.625 (47 més que l'any anterior). Els homes representen el 55,8% de les persones ocupades, mentre que les dones ho són el 44,2%, de fet el Moianès és la comarca amb el pes de dones ocupades més baix de la demarcació de Barcelona.

Gràfic 4

Taxes de variació interanual de la població ocupada registrada (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades de l'Idescat

Pel que fa a la nacionalitat, els estrangers ocupats l'any 2018 són 478 i els espanyols, 5.462. Així, les persones ocupades amb nacionalitat estrangera s'incrementen en un 4,6%, mentre que d'entre els de nacionalitat espanyola aquesta xifra és del 2%. La variació entre les dades d'ocupació del 2017 i 2018 a la comarca del Moianès és la més baixa de totes de la demarcació. El pes del col·lectiu estranger (8%) se situa 5,6 punts percentuals per sota de la mitjana de la província.

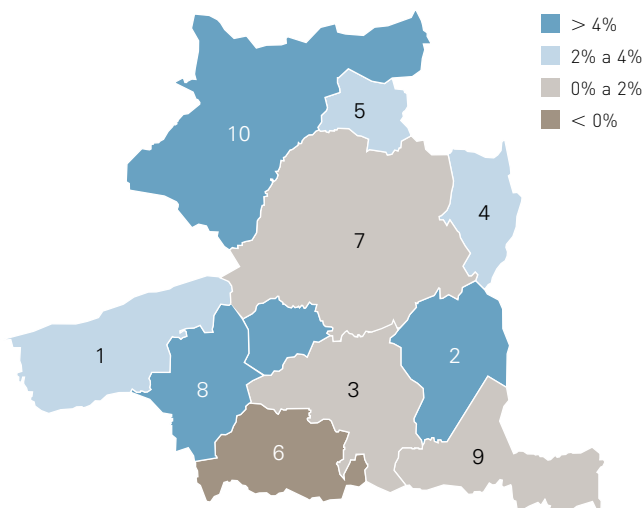
Per edats, 903 persones són menors de 30 anys; 2165 tenen entre 30 i 44 anys; 1.702 entre 45 i 54 anys, i 1.170, més de 55 anys. Respecte a l'any anterior, destaca el creixement de la cohort de majors de 55 anys (7,9%). Per contra, disminueixen les persones ocupades entre 30 i 44 anys (-0,5%). El pes de les edats reflecteix una població ocupada de les més envellides de la demarcació, el grup dels majors de 55 anys (19,7%) és el més elevat de la demarcació.

El Moianès és la comarca que té la taxa d'ocupació més elevada de la demarcació (69,2%).

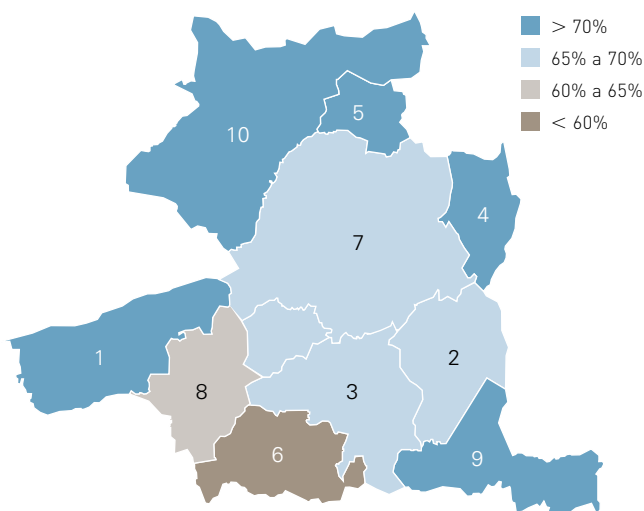
La variació interanual (vegeu el mapa 1) de la població ocupada resident al Moianès només registra pèrdues en un municipi: Granera, on les persones ocupades disminueixen un 13,6%. Per contra, els nou municipis restants augmenten l'ocupació, entre els que destaquen, en termes absoluts, les 33 de Moià, 29 persones a Santa Maria d'Oló, i 20 a Monistrol de Calders. Percentualment, l'augment de Monistrol de Calders és el més elevat (7,8%).

La taxa d'ocupació registrada global de la població resident en edat de treballar a la comarca és la més elevada de totes les comarques barcelonines (69,2%), 4,4 punts per sobre de la mitjana de la demarcació. Per municipis (vegeu el mapa 2), lideren la taxa d'ocupació Santa Maria d'Oló (79,5%), l'Estany (75,9%) i Collsuspina (75,4%). Castellcir (69,6%), Moià (68%) i Castellterçol (67,4) es situen al voltant del 70%. A Granera, en canvi, la taxa d'ocupació es situa per sota del 60%.

Mapa 1
Variació població ocupada registrada. Moianès, 2018 (en percentatge)

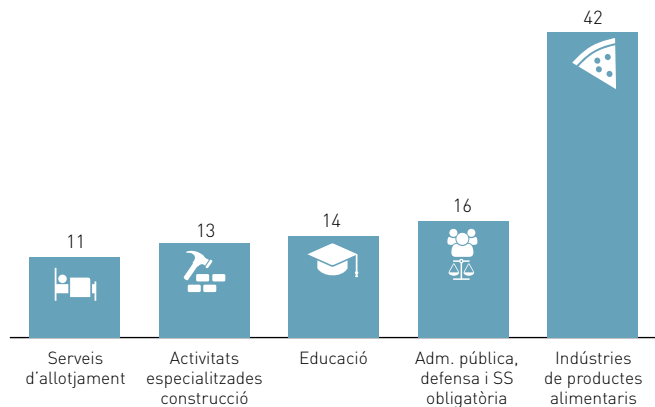

Mapa 2
Taxa d'ocupació registrada. Moianès, 2018 (en percentatge)

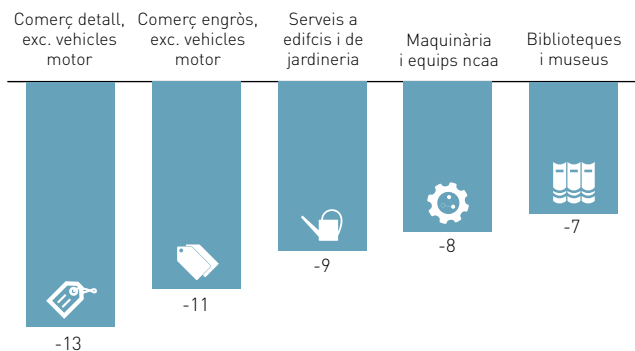
1 Calders	6 Granera
2 Castellcir	7 Moià
3 Castellterçol	8 Monistrol de Calders
4 Collsuspina	9 Sant Quirze Safaja
5 Estany, L'	10 Santa Maria d'Oló

Gràfic 5
Subsectors d'activitat amb més guanys de llocs de treball
Moianès, 2018 (absoluts)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Gràfic 6
Subsectors d'activitat amb més pèrdua de llocs de treball
Moianès, 2018 (absoluts)

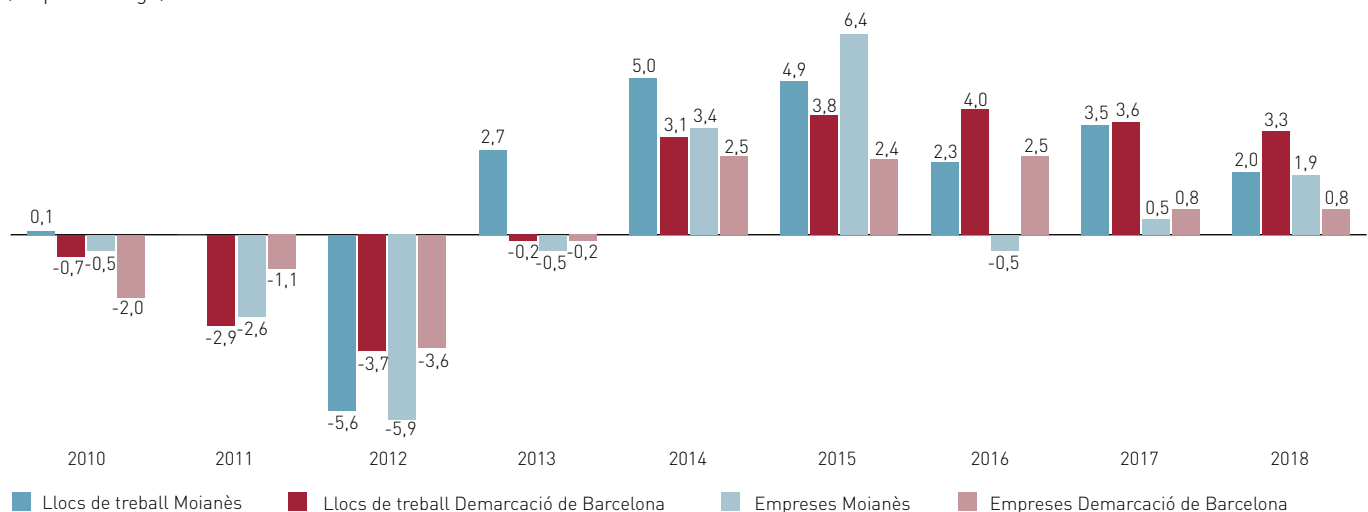

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

El Moianès ocupa la darrera posició pel que fa al creixement de llocs de treball (2%), però encapçala el rànquing de l'augment d'empreses (1,9%).

El nombre de **llocs de treball** (treballadors de les empreses de la comarca, hi resideixin o no) al Moianès creix un 2%, xifra que fa caure la comarca a l'última posició, lluny del 3,3% que es registra a la demarcació. En el cas de les empreses, la tendència positiva del darrer any s'ha consolidat, amb una pujada de l'1,9% respecte a l'any anterior. Aquest increment situa el Moianès en la primera posició. Per sectors, les empreses que han crescut més han estat les del sector de l'agricultura (14,3%), i en canvi, les que han patit una davallada han estat les de la indústria (-8,1%).

Gràfic 7
Taxes de variació interanuals dels llocs de treball i empreses
(en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

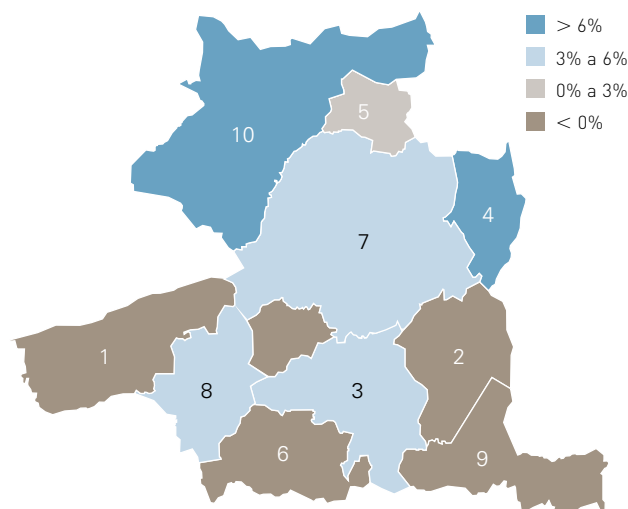
Els llocs de treball augmenten tant en el treball assalariat (2,3%) com en l'autònom (1,5%). En relació al creixement dels assalariats, aquest és el més baix de totes les comarques de la demarcació. En canvi, el treball autònom, es situa lleugerament per sobre de la mitjana de la demarcació (1,3%). Per grans sectors, destaca el creixement dels llocs de treball en el sector de la construcció (4,3%). Dels 10 subsectors principals (vegeu el recull estadístic al final del capítol) es perd un 6,6% dels llocs de treball en el subsector del comerç a l'engròs i un 3,5% en el comerç al detall. Es guanyen, en canvi, en l'administració pública (7,5%), les activitats especialitzades en la construcció (5,3%) i en la indústria de productes alimentaris (4,6%) entre d'altres. En nombres absoluts, i si considerem tots els subsectors (vegeu els gràfics 5 i 6), els increments principals es donen en la indústria de productes alimentaris (42) i en l'administració pública (16). Pel que fa als subsectors d'activitat amb més pèrdua de llocs de treball, aquests són el comerç al detall (-13) i el comerç a l'engròs (-11).

L'any 2018 a la comarca del Moianès quatre municipis perden llocs de treball i dos empreses.

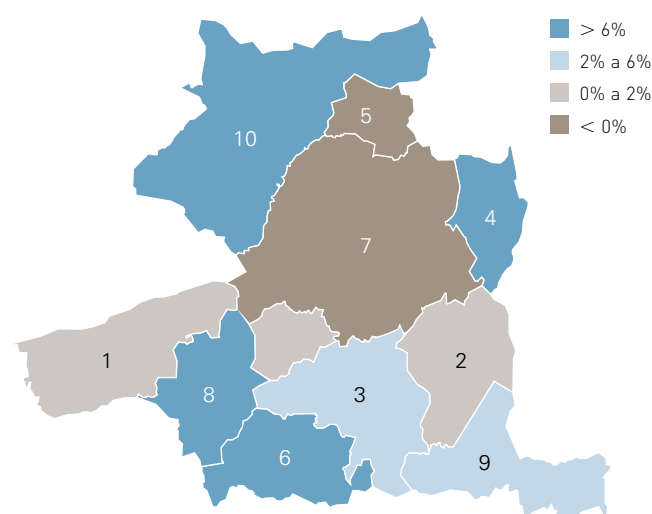
La variació interanual dels llocs de treball (vegeu el mapa 3) registra reduccions en 4 municipis, entre els quals destaquen Granera (-11,1%) i Calders (-9,2%). Els augments més importants es donen a Santa Maria d'Oló (7,3%) i a Collsuspina (6,7%). Pel que fa a l'evolució de les empreses (vegeu el mapa 4), augmenten un 27,3% a Monistrol de Calders i un 25% a Granera. A l'Estany, es registra un decreixement del 9,1% i a Moià un -1,4%.

Segons el Sistema d'Anàlisi de Balanços Ibèrics, sis de les deu primeres empreses per facturació el 2017 pertanyen a la indústria alimentària. Les cinc primeres empreses presenten vendes superiors als deu milions d'euros: Escorxador Comarcal del Moianès, Gas-Oils Rovira (comerç a l'engròs de combustibles), Sosa Ingredients (elaboració d'espècies i condiments), Casa Mas Alimentación (elaboració de productes alimentaris) i Vegetalia (elaboració de preparats alimentaris i dietètics). El 10% de les empreses són exportadores o importadores.

Mapa 3
Variació llocs de treball registrats. Moianès, 2018
(en percentatge)

Mapa 4
Variació empreses registrades. Moianès, 2018
(en percentatge)

1 Calders	6 Granera
2 Castellcir	7 Moià
3 Castelltretgòl	8 Monistrol de Calders
4 Collsuspina	9 Sant Quirze Safaja
5 Estany, L'	10 Santa Maria d'Oló

El Moianès segueix sent la comarca amb la taxa d'atur registral més baixa (8,2%), 2,3 punts per sota de la mitjana de la demarcació.

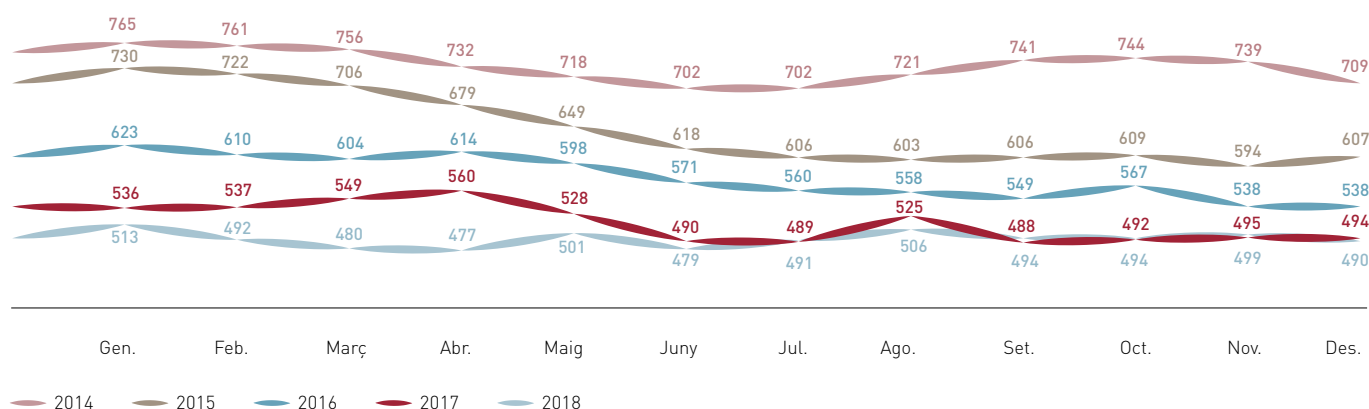
A l'any 2018 la comarca del Moianès és la que menys baixa l'atur total (-0,8%) a la demarcació.

L'evolució de l'atur (vegeu el gràfic 8) segueix amb la tendència decreixent dels últims anys. El 2018, la disminució de l'atur és del 0,8% (-4), lluny de la mitjana provincial on la reducció es fixa en un 6%. En acabar el 2018 hi ha 490 persones aturades registrades, que representen el 0,2% dels aturats de la demarcació.

La taxa d'atur registral és del 8,2%, 0,3 punts percentuals menys que l'any anterior i segueix sent la més baixa entre les comarques barcelonines, 2,3 punts per sota de la mitjana de la demarcació (10,5%). La taxa d'atur femenina és del 10,5%, i la masculina se situa al 6,1%, amb tendència a la baixa respecte a l'any anterior i significativament per sota de la mitjana provincial. Per edat, el 5,7% és menor de 25 anys, el 36,7% té entre 25 anys i 44 anys i el 57,5% té més de 45 anys. Interanualment, només es redueix l'atur en el grup entre 35 i 44 anys (-10,3%) i del 45 a 54 anys (-2,4%). Destaca el creixement de l'atur entre els menors de 25 anys, un 27,3%.

Per sectors d'activitat econòmica, el 66,3% de l'atur l'aplega el sector serveis; el 23,1%, la indústria (el percentatge més elevat de totes les comarques); el 5,5%, la construcció; l'1,2%, l'agricultura, i el 3,9%, el grup sense ocupació anterior (SOA). Les reduccions en desocupació es donen en tres sectors d'activitat: agricultura (-45,5%), construcció (-18,2%) i en el sector serveis (-1,5%). No es produeixen, en canvi, entre el col·lectiu sense ocupació anterior (18,8%), ni en el sector de la indústria (8,7%).

Gràfic 8
Comparació de l'evolució mensual de las persones aturades registrades. Moianès, 2014-2018

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

L'atur disminueix en el 2018 respecte a l'any anterior en la majoria dels nivells formatius, destacant en els que tenen estudis universitaris de primer cicle (-20%), i en estudis primaris incomplets (-20%), i puja especialment en universitaris de segon i tercer cicle (47,8%). Entre la població estrangera, l'atur es redueix en cinc persones respecte a l'any anterior, i se situa en 37 persones. El pes de les persones aturades estrangeres és del 7,6%, un percentatge clarament inferior al que representen al conjunt de la demarcació (17,7%). Els aturats nacionals s'incrementen un 0,2% i se situen en les 453 persones.

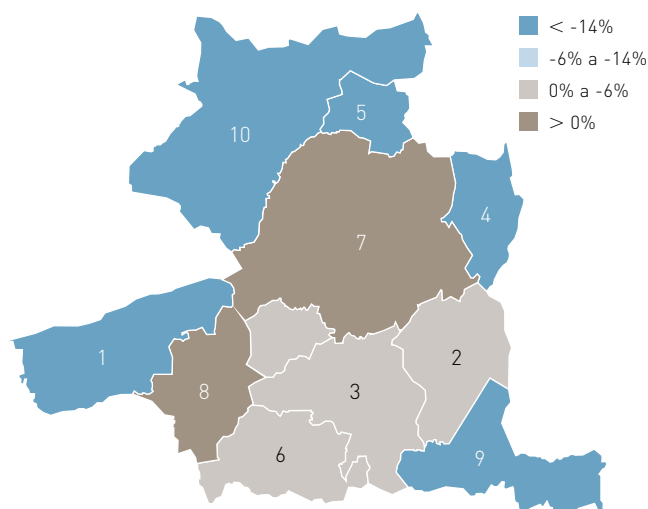
Són 6 els municipis de la comarca que redueixen l'atur interanualment (vegeu el mapa 5), destacant la disminució a Collsuspina (-70%), Santa Maria d'Oló (-44,4%) i Calders (-37,8%). En els municipis on ha augmentat l'atur són: Moià (15,7%), amb 34 nous aturats i Monistrol de Calders (9,3%) amb 4 aturats més. Dels municipis que registren les taxes d'atur més elevades (vegeu el mapa 6) encapçala la llista Granera (16,7%), seguit de Monistrol de Calders (14,2%). Collsuspina (1,9%) i Santa Maria d'Oló (3%), registren les taxes d'atur més baixes de la comarca.

Dos municipis augmenten l'atur al llarg del 2018 (Moià i Monistrol de Calders) i la resta disminueixen.

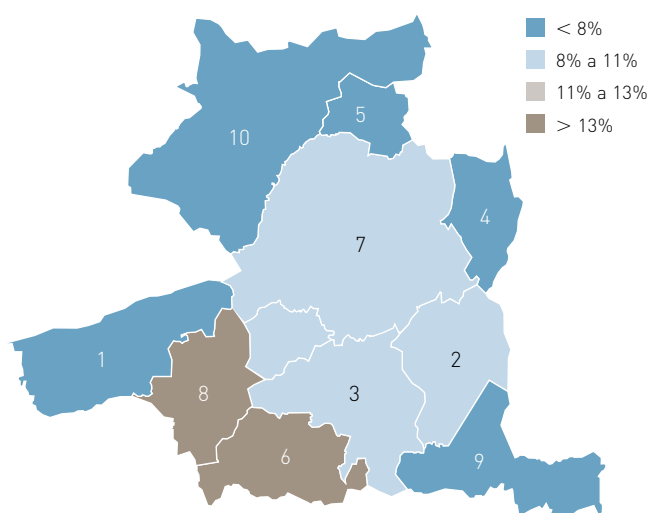
A final del 2018 hi ha concedides 292 **prestacions per desocupació**, un 9,3% menys que el 2017. La taxa de cobertura pateix un descens d'un any a l'altre, i passa del 67,4% al 62%, situant-se set dècimes per sobre de la mitjana de la demarcació. Dues de les tres tipologies de prestació per desocupació disminueixen el nombre respecte a l'any anterior: la renda activa per inserció (-55,5%) i les prestacions assistencials (-13,7%), mentre que les prestacions contributives augmenten (5,3%).

Tanmateix, la **contractació laboral** augmenta un 18,1%, 12,5 punts percentuals més que el total de la demarcació. El 2018 acaba amb 3.514 contractes signats, 539 més que l'any anterior. Per tipologia, la contractació indefinida augmenta un 0,18% i la temporal creix un 22,3%. Per sexe, la contractació masculina puja un 17,7% i la femenina ho fa un 18,5%. Es produeix un augment contractual positiu en tots els grups d'edat especialment del 24% en el de la cohort entre 20 i 25 anys i del 23% entre els de 25 i 30 anys.

Mapa 5
Variació de l'atur registrat. Moianès, 2018
(en percentatge)

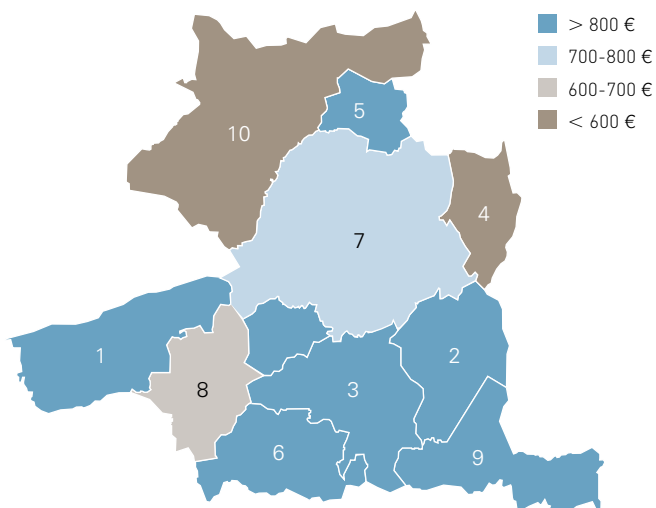

Mapa 6
Taxa d'atur registrat. Moianès, 2018
(en percentatge)

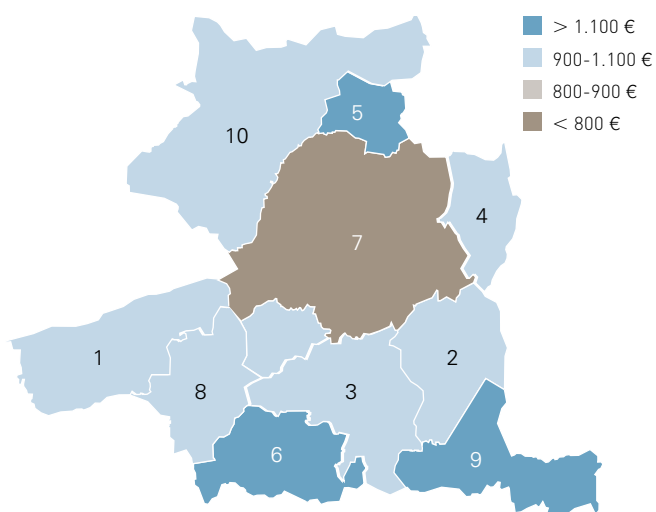

1 Calders	6 Granera
2 Castellcir	7 Moià
3 Castellterçol	8 Monistrol de Calders
4 Collsuspina	9 Sant Quirze Safaja
5 Estany, L'	10 Santa Maria d'Oló

Mapa 7
Ingressos tributaris per habitant. Moianès, 2018
(en euros)

Mapa 8
Despeses corrents per habitant. Moianès, 2018
(en euros)

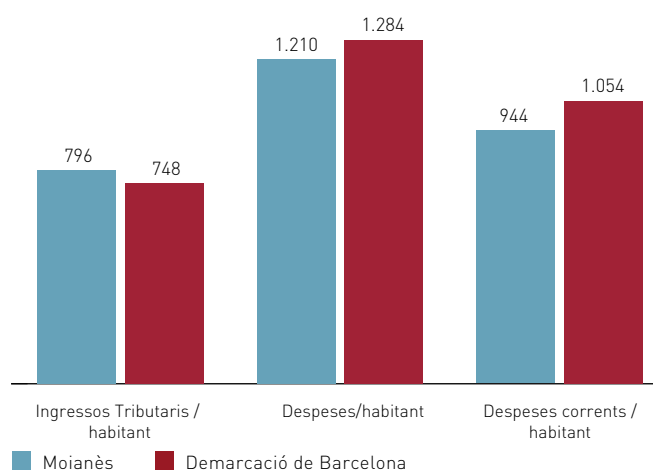
1 Calders	6 Granera
2 Castellcir	7 Moià
3 Castellterçol	8 Monistrol de Calders
4 Collsuspina	9 Sant Quirze Safaja
5 Estany, L'	10 Santa Maria d'Oló

En relació amb les **finances públiques**, el pressupost inicial de l'exercici 2018 augmenta un 3,8% respecte al 2017 pel que fa als ingressos i les despeses, mentre que la demarcació en conjunt augmenta un 2,1% en els dos aspectes. Per habitant, al Moianès les despeses suposen 1.210 euros, amb 944 euros de despeses corrents i 172 euros de despeses d'inversió, uns valors per sota de la mitjana de la demarcació en despeses (1.284), i també en despeses corrents (1.054) i per sobre en despeses d'inversió (166). Els ingressos corrents (1.109) es troben per sota de la mitjana de la demarcació, per sobre es troben els ingressos tributaris amb 796 euros.

En la distribució municipal dels ingressos tributaris (vegeu el mapa 7) destaca la ràtio euros/habitant en els municipis de Granera (1.278), l'Estany (1.157) i Sant Quirze Safaja (1.041). Pel que fa a les despeses corrents (vegeu el mapa 8), a més dels tres municipis anteriors, que repeteixen, ressalten els municipis de Monistrol de Calders (1.065) i Castellcir (1.049).

La mitjana d'ingressos tributaris per habitant al Moianès és de 796 €, la tercera més alta de les comarques barcelonines després del Berguedà i Garraf.

Gràfic 9
Finances públiques, 2018 (ratios euro per habitant)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Ministeri d'Hisenda i Funció Pública

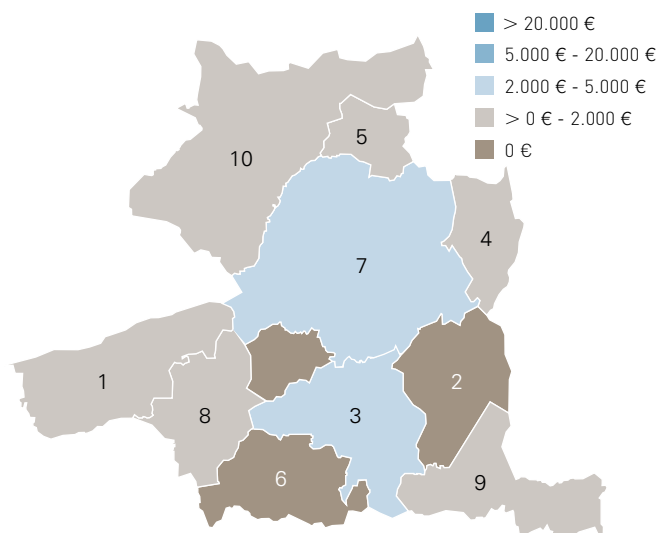
A la comarca del Moianès, l'oferta de places en allotjaments **turístics** es manté en comparació al 2017. El nombre de places en establiments hotelers, en càmpings i en apartaments turístics es manté igual que l'any passat, i el nombre de places en turisme rural s'incrementa lleugerament (5 places noves). L'oferta de places en habitatges d'ús turístics registra un augment una mica més significatiu, un 22,2% (20 places noves), i representa més del 12% del total de places ofertes a la comarca.

Aquest 2018 el Moianès no disposa de dades oficials de demanda turística. Per tant, per fer una aproximació a la realitat de l'àrea s'han d'analitzar les dades de la marca turística Paisatges de Barcelona, que engloba les comarques d'Osona, el Bages, l'Anoia i el Moianès. Paisatges de Barcelona ha registrat un total de 214.400 turistes, 390.400 pernотacions i un grau d'ocupació del 44,1% en establiments hotelers; 44.700 turistes, 113.600 pernотacions i un grau d'ocupació del 39,1% en càmpings; i 63.500 turistes i 156.000 pernотacions i un grau d'ocupació del 22,7% en establiments de turisme rural.

El Moianès ha recaptat 8.224 euros d'impost sobre les estades en establiments turístics, un 0,8% menys que el 2017, que representa el 0,12% del total de l'Entorn de Barcelona (província de Barcelona menys el Barcelonès).

Mapa 9

Recaptació de l'impost sobre les estades en establiments turístics. Moianès, 2018 (en euros)

Font: Elaboració pròpia a partir de la Direcció General de Turisme

L'oferta d'allotjament de la comarca arriba a les 900 places. La recaptació en l'impost sobre les estades en establiments turístics es manté en més de 8.000 euros.

Quadre 1
Indicadors d'evolució turística al Moianès, 2017-2018

	Moianès			Entorn de Barcelona*		
	2017	2018	% var. 2017-2018**	2017	2018	% var. 2017-2018**
Places en establiments hotelers	147	147	0,0	63.959	64.082	0,2
Places en càmpings	390	390	0,0	44.343	44.352	0,0
Places en establiments de turisme rural	227	232	2,2	5.063	5.310	4,9
Places en apartaments	20	20	0,0	2.213	2.412	9,0
Places en HUTs	90	110	22,2	35.726	44.787	25,4
Viatgers allotjats en establiments hotelers	nd	nd	nd	4.036.350	3.861.281	-4,3
Viatgers allotjats en càmpings	nd	nd	nd	719.560	711.975	-1,1
Viatgers allotjats en establiments de turisme rural	nd	nd	nd	128.879	144.341	12,0
Pernотacions en establiments hotelers	nd	nd	nd	11.603.227	11.091.691	-4,4
Pernотacions en càmpings	nd	nd	nd	2.775.656	2.725.156	-1,8
Pernотacions en establiments de turisme rural	nd	nd	nd	367.668	365.054	-0,7
Grau d'ocupació hotelera (per hab., en %)	nd	nd	nd	75,7	74,8	-0,9
Grau d'ocupació en càmpings (per parcel·la, en %)	nd	nd	nd	47,6	46,7	-0,9
Grau d'ocupació en els establiments de turisme rural (per hab., en %)	nd	nd	nd	25,1	26,2	1,1
Impost sobre les Estades en Establiments Turístics (euros)****	8.287	8.224	-0,8	6.792.848	6.725.077	-1,0

*Demarcació de Barcelona sense el Barcelonès, a excepció del grau d'ocupació hotelera **La variació en el grau d'ocupació és en punts percentuals
 Places en HUTs estimades segons criteri de la Direcció General de Turisme * Import anual calculat sobre 1T, 2T, 3T 2018 i 4T 2017. Comparació amb el mateix període de l'any anterior nd: Dada no disponible nc: Dada no comparable
 Font: Laboratori de Turisme de la Diputació de Barcelona a partir de l'Idescat i la Direcció General de Turisme.

Quadre 2

Enquesta d'hàbits de consum i compra. Localització de la compra*. Moianès, 2019

	Barri de residència	Altres barris o zones del municipi	Fora del municipi	Per internet	Índex d'atracció i pèrdues**
Alimentació fresca	62,1%	23,9%	32,5%	1,2%	83,33%
Resta alimentació	46,5%	22,1%	43,3%	2,1%	61,11%
Altres productes quotidians no alimentaris	43,3%	21,3%	45,5%	4,3%	61,11%
Equipament persona	9,2%	8,8%	85,3%	14,3%	0,00%
Equipament de la llar	10,7%	11,6%	79,1%	12,9%	0,00%

Quadre 2b

Enquesta d'hàbits de consum i compra. Valoració de l'oferta comercial***. Moianès, 2017-2019

	2017	2019	% var. 2017-2019
Valoració global	6,54	6,24	-4,6%
Els preus	5,43	5,81	7,0%
La varietat de l'oferta comercial	6,34	6,14	-3,2%
Qualitat oferta comercial	7,44	7,23	-2,8%
L'oferta en restaurants, cafeteries i bars	7,58	7,40	-2,4%
La varietat de l'oferta en oci	3,76	2,91	-22,6%

* Resultat en percentatge de casos, sumen més del 100%

** Valors superiors a 100% indiquen guanys i els inferiors pèrdues.

***Puntuació de 0 a 10

Font: Enquesta d'hàbits de consum i compra a la província de Barcelona 2017-2019, Gerència de Serveis de Comerç de la Diputació de Barcelona

En quant al sector del **comerç**, i segons les dades extretes del Cens d'Establiments de Catalunya (CECC), gener de 2018, es comptabilitzen un total de 148 establiments a la comarca, amb un indicador de 11,0 establiments per cada mil habitants, l'índex més baix de la província.

En quant a la superfície total de venda, hi ha hagut un creixement interanual del 6,2% respecte l'any 2017, amb un rati de superfície de venda per cada 1000 habitants de 1.235 m², encara allunyat de la mitjana provincial (1.812,51 m²/1000 habitants). Aquest índex està directament relacionat amb la dimensió mitjana de l'establiment mig que és 112 m², el més baix de la demarcació.

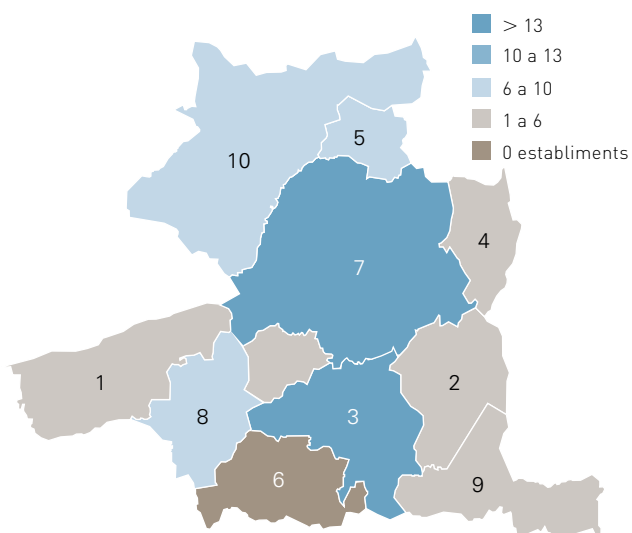
La dimensió de l'establiment mitjà comercial a la comarca és de 112 m², el més baix de la demarcació.

En quant a l'Índex d'atracció i pèrdues, s'observa una significativa pèrdua de retenció de compra per a l'alimentació quotidiana (61,1%) especialment per a la resta d'alimentació i la categoria d'altres productes quotidians no alimentaris. Aquests índexs expliquen quina és la posició final respecte els compradors que el territori atrau i aquells altres que l'oferta comercial de la comarca perd. En concret, pel que fa als productes no quotidians, el Moianès presenta una situació especial, donat que cap dels responsables de compra que han sigut entrevistats han realitzat la despesa al comerç del seu municipi de residència (per equipament de la persona i de la llar) i totes elles han fet la compra fora de la comarca. Aquesta situació explica l'índex igual a zero que presenta el territori.

En quant al percentatge de compra per internet, s'observa per a totes les categories de compra uns índexs molt similars a la resta de les comarques.

Mapa 10

Nombre d'establiments comercials per 1.000 habitants. Moianès, 2018

Font: Cens d'establiments comercials de Catalunya (CECC)

Mapa de projectes estratègics locals del Moianès

Pla Estratègic del Moianès i Programa d'Actuació Comarcal

Davant la realitat comarcal generada per la creació de la comarca del Moianès (Llei 4/2015, del 23 d'abril) i del Consell Comarcal del Moianès (juliol de 2015), el territori està davant d'un escenari nou ple d'oportunitats i reptes als quals ha de donar resposta mitjançant els instruments de la planificació estratègica. Per això s'elabora el Pla estratègic comarcal del Moianès i el Programa d'actuació comarcal (2018-2019). L'elaboració es basa en un procés participatiu i consultiu obert a tota la població, els agents econòmics i socials, els ajuntaments, el Consorci del Moianès i el Consell Comarcal així com la Diputació de Barcelona, la Generalitat, experts, etc. per cercar el consens territorial. El Pla d'Actuació Comarcal (PAC), el Pla Estratègic «Com volem el Moianès del demà?» i el conjunt de la trajectòria del Consorci constitueixen l'antecedent i un poderós actiu per a la nova etapa. Durant el 2018, i un cop identificats els objectius i els agents implicats s'ha treballat en la definició d'aspectes com el procés participatiu, les fases, el calendari i el pla de comunicació.

Ecomuseu del Moianès

L'Ecomuseu és una iniciativa territorial i transversal que té per objectiu revaloritzar el patrimoni existent a la comarca i convertir-lo en un producte cultural, ambiental i social que pugui atraure i generar activitat econòmica així com llocs de treball arrelats a les singularitats del lloc, especialment en l'activitat turística. Està format per radials que, a través de diverses àrees temàtiques, integren diferents espais i abasten amb més de cent llocs visitables tots els municipis del Moianès. Aquest projecte és un dels pilars de la visió de desenvolupament a llarg termini del Moianès i té la implicació de les institucions i la comunitat.

Oficina tècnica mancomunada

L'OSTEM és un servei mancomunat centrat en la prestació dels serveis tècnics de competència municipal (arquitecte i enginyer). Aquests serveis actualment s'estan oferint als deu ajuntaments de la comarca amb l'objectiu de millorar en eficàcia –millorant els serveis públics actuals– i en eficiència –reduint els costos pel fet de compartir– i, de l'altra, oferir uns serveis coordinats i integrals des d'una perspectiva municipal i comarcal. En el futur l'OSTEM integrarà l'aparellador i coordinarà els serveis d'assessorament a l'emprenedoria i a les empreses i l'Oficina Local d'Habitatge del Moianès.

Moianès 42: innovació en models de gestió territorial

La iniciativa pretén consolidar un model de gestió territorial innovador dissenyant serveis integrals entre els Consell Comarcal, el Consorci i els Ajuntaments. I també, amb altres serveis públics que intervenen en el territori i que no en tenim competència però amb la creació de xarxes informals que permetin bons sistemes de derivacions i coordinacions (per exemple, amb sanitat). Un model de gestió amb una perspectiva integrada i transversal que respon als nous reptes que planteja la situació econòmica, ocupacional i social actual.

El Moianès Ve de Gust

La marca «El Moianès Ve de Gust» busca promocionar i afavorir el consum dels productes de la comarca i els plats que se'n deriven. Aquest impuls es fonamenta en el pes cada vegada més important de la producció agroalimentària a la comarca. La producció local inclou des d'explotacions agrícoles i ramaderes —convencionals i ecològiques— passant per la gran tradició de cansaladers, forners, pastissers, xocolaters, formatgers i elaboradors de productes derivats de la soja, fins als distribuïdors i restauradors especialitzats en aquests productes de qualitat. També sota el nom Fòrum El Moianès Ve de Gust, trobem un espai de participació i treball en xarxa entre els sectors primari, agroalimentari, turístic i comercial, amb vincles i sinergies entre ells.

Polígons industrials del Moianès

El Consell Comarcal del Moianès ha elaborat un estudi que actualitza la informació sobre els polígons d'activitat econòmica a la comarca. El document radiografia la situació i ofereix informació detallada de les naus ocupades i desocupades, així com la tipologia d'empreses que desenvolupen la seva activitat en aquests espais. A més, s'ha posat a disposició dels usuaris un geoportall que busca dinamitzar els polígons i les àrees industrials amb dades actualitzades de les infraestructures, els serveis i la mobilitat. Amb aquesta eina es pretén contribuir a la millora de la competitivitat i a fomentar la creació d'ocupació.

Oficina Empresarial del Moianès

L'Oficina complirà la funció d'una finestra única que agrupi tots els serveis i tràmits que han de realitzar els emprenedors i les empreses amb l'administració local per exercir l'activitat empresarial. Es planteja com un espai àgil i col·laborador amb vocació de facilitar l'activitat econòmica. La iniciativa permet disposar d'una eina web amb tota la informació d'interès empresarial i d'un registre únic de consultes empresarials d'origen municipal i comarcal per tal de facilitar la informació entre les diferents administracions/agents implicats i donar un servei homogeni i de qualitat amb independència de la porta d'entrada utilitzada. Millor coordinació entre administracions que participen en els tràmits i iniciatives de les empreses, així com millorar la comunicació entre elles per a poder disposar d'un cens empresarial amb criteris de tractament homogenitzats i ha de servir per avaluar de manera periòdica l'evolució del teixit empresarial i detectar actuacions que cal fer.

Model de prestació de serveis centrat en la persona

En el marc del Pla d'acció de serveis a les persones s'ha definit un model organitzatiu de l'àrea de serveis a les persones del Consell Comarcal. Es fa una mirada de caràcter comarcal i centrada en la persona a l'hora de prestar els serveis, amb un model organitzatiu que inclou tots els agents que actuen en aquest àmbit. Aquest model, dona l'oportunitat de dissenyar serveis i projectes tenint en compte els canals existents a nivell de comarca i la seva adaptació a les necessitats de les persones, amb la voluntat de fomentar la seva autonomia personal, la integració social i ocupacional. Per altra banda, és una oportunitat per potenciar l'activitat econòmica fomentant la creació d'ocupació i diversificant l'economia local en el sector de serveis a les persones.

Som Oportunitats

El Consorci del Moianès treballa per fomentar l'ocupabilitat i per potenciar les empreses i l'emprenedoria del territori. El projecte singular Som Oportunitats: Forma't i Ocupa't al Moianès consisteix en la creació de perfils professionals que donin resposta a les necessitats del teixit productiu en el sector turístic i l'hostaleria. Els itineraris d'inserció es basen en la capacitat especialitzada en aquests àmbits, combinats amb formació complementària i transversal. En concret es vol enfortir la formació en guies turístics del Moianès, restauració del patrimoni, comerç i atenció al client, hostaleria i restauració i agricultura ecològica, combinat amb l'educació transversal i complementària de català, anglès, prevenció de riscos laborals i manipulació d'aliments.

Observatori Estratègic del Moianès

És una eina de recollida i anàlisi de la informació socioeconòmica i de suport al coneixement i a la presa de decisions dels agents del territori en la planificació estratègica i el seguiment de les polítiques territorials. Els principals productes i serveis inclouen: butlletí amb informació específica dels deu municipis del Moianès i del territori centrada en dades d'actualitat; informe socioeconòmic amb anàlisi i evolució de la conjuntura econòmica i el mercat de treball; informe d'un àmbit concret, considerat estratègic en el desenvolupament del territori; anàlisi i definició d'indicadors d'impacte territorial; elaboració d'estudis estratègics sobre sectors productius, socials i culturals del territori, i servei d'atenció de consultes, per via presencial i/o per via telemàtica, a més de l'elaboració de documents en funció de la demanda.

Recull estadístic. Moianès

	Moianès		Demarcació Barcelona		Variació 2017-2018		Pes	
	2017	2018	2017	2018	Moianès	Demarcació	2017	2018
Entorn								
Nombre de municipis		10		311				3,2%
Superfície total (km²)		337,9		7.726,4				4,4%
Superfície mitjana municipal (km²)		33,8		24,8				nc
Demografia								
Població Total	13.279	13.432	5.576.037	5.609.350	1,2%	0,6%	0,2%	0,2%
Densitat (hab/km²)	39	40	722	726	1,2%	0,6%	nc	nc
Homes	6.777	6.847	2.718.621	2.733.466	1,0%	0,5%	0,2%	0,3%
Dones	6.502	6.585	2.857.416	2.875.884	1,3%	0,6%	0,2%	0,2%
Població de menys de 16 anys	2.294	2.263	915.587	914.938	-1,4%	-0,1%	0,3%	0,2%
Població potencialment activa (16-64)	8.454	8.586	3.621.380	3.640.005	1,6%	0,5%	0,2%	0,2%
Població de 65 anys i més	2.531	2.583	1.039.070	1.054.407	2,1%	1,5%	0,2%	0,2%
Projecció Població 2018-2028	13.330	14.091	5.571.966	5.866.767	5,7%	5,3%	0,2%	0,2%
Pob. resident a l'estranger	314	323	220.660	234.423	2,9%	6,2%	0,1%	0,1%
Índex de dependència global	57,1	56,4	54,0	54,1	-0,7	0,1	nc	nc
Índex d'envelliment	110,3	114,1	113,5	115,2	3,8	1,8	nc	nc
Nacionalitat espanyola	12.329	12.411	4.864.723	4.865.569	0,7%	0,0%	0,3%	0,3%
Nacionalitat estrangera	950	1.021	711.314	743.781	7,5%	4,6%	0,1%	0,1%
Taxa d'estrangeria total	7,2%	7,6%	12,8%	13,3%	0,4pp	0,5pp	nc	nc
Taxa d'estrangeria extracomunitaria	5,5%	5,9%	9,7%	10,1%	0,3pp	0,4pp	nc	nc
Població de menys de 16 anys	169	176	111.138	114.753	4,1%	3,3%	0,2%	0,2%
Població potencialment activa (16-64)	762	825	577.682	604.336	8,3%	4,6%	0,1%	0,1%
Població de 65 anys i més	19	20	22.494	24.692	5,3%	9,8%	0,1%	0,1%
Àfrica	269	288	160.369	162.850	7,1%	1,5%	0,2%	0,2%
Amèrica	261	278	206.669	221.620	6,5%	7,2%	0,1%	0,1%
Àsia	144	166	130.534	136.198	15,3%	4,3%	0,1%	0,1%
Europa	275	288	212.938	222.319	4,7%	4,4%	0,1%	0,1%
Unió Europea	217	234	168.912	176.066	7,8%	4,2%	0,1%	0,1%
Resta del món	1	1	804	794	0,0%	-1,2%	0,1%	0,1%
5 principals nacionalitats (comarca)	526	568	194.288	197.148	8,0%	1,5%	0,3%	0,3%
Mali	176	195	3.213	3.189	10,8%	-0,7%	5,5%	6,1%
Romania	110	124	33.172	33.392	12,7%	0,7%	0,3%	0,4%
Índia	90	105	14.864	16.194	16,7%	8,9%	0,6%	0,6%
Equador	87	85	23.260	22.442	-2,3%	-3,5%	0,4%	0,4%
Marroc	63	59	119.779	121.931	-6,3%	1,8%	0,1%	0,0%
Activitat econòmica								
Nombre d'empreses	418	426	185.911	187.341	1,9%	0,8%	0,2%	0,2%
Agricultura	21	24	782	800	14,3%	2,3%	2,7%	3,0%
Indústria	62	57	18.778	18.590	-8,1%	-1,0%	0,3%	0,3%
Construcció	41	42	15.701	16.358	2,4%	4,2%	0,3%	0,3%
Serveis	294	303	150.650	151.593	3,1%	0,6%	0,2%	0,2%
Dimensió mitjana	6,4	6,5	11,0	11,3	0,0p	0,3p	nc	nc
Agricultura	2,2	2,2	3,4	3,3	-0,1p	-0,1p	nc	nc
Indústria	20,2	22,3	16,9	17,5	2,1p	0,5p	nc	nc
Construcció	2,4	2,5	5,5	5,6	0,1p	0,2p	nc	nc
Serveis	4,4	4,4	10,9	11,2	0,0p	0,3p	nc	nc
10 Principals sectors d'activitat	676	733	271.085	275.866	8,4%	1,8%	0,2%	0,3%
Comerç detall, exc. vehicles motor	60	58	27.780	27.330	-3,3%	-1,6%	0,2%	0,2%
Serveis de menjar i begudes	48	51	17.396	17.586	6,3%	1,1%	0,3%	0,3%
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	40	41	2.043	2.051	2,5%	0,4%	2,0%	2,0%
Activitats especialitzades construcció	28	31	9.202	9.426	10,7%	2,4%	0,3%	0,3%
Indústries de productes alimentaris	25	25	1.681	1.646	0,0%	-2,1%	1,5%	1,5%
Agricultura, ramaderia i caça	20	22	680	690	10,0%	1,5%	2,9%	3,2%
Venda i reparació de vehicles motor	18	20	4.418	4.301	11,1%	-2,6%	0,4%	0,5%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	21	19	15.142	15.140	-9,5%	0,0%	0,1%	0,1%
Altres activitats de serveis personals	12	13	7.496	7.543	8,3%	0,6%	0,2%	0,2%
Activitats immobiliàries	11	12	8.109	8.347	9,1%	2,9%	0,1%	0,1%
Compravenda d'Habitatges	131	147	59.046	60.602	12,2%	2,6%	0,2%	0,2%
Habitatge lliure	131	147	57.726	59.321	12,2%	2,8%	0,2%	0,2%
Habitatge protegit	0	0	1.320	1.281	0,0%	-3,0%	0,0%	0,0%
Habitatge nou	6	1	4.522	4.980	-83,3%	10,1%	0,1%	0,0%
Habitatge usat	125	146	54.524	55.622	16,8%	2,0%	0,2%	0,3%

Recull estadístic. Moianès (Continuació)

	Moianès		Demarcació Barcelona		Variació 2017-2018		Pes	
	2017	2018	2017	2018	Moianès	Demarcació	2017	2018
Mercat de treball								
Població ocupada	5.811	5.940	2.292.806	2.358.040	2,2%	2,8%	0,3%	0,3%
Homes	3.233	3.315	1.202.122	1.235.933	2,5%	2,8%	0,3%	0,3%
Dones	2.578	2.625	1.090.684	1.122.107	1,8%	2,9%	0,2%	0,2%
Nacionals	5.354	5.462	2.002.985	2.038.076	2,0%	1,8%	0,3%	0,3%
Estrangers	457	478	289.821	319.964	4,6%	10,4%	0,2%	0,1%
Menys de 30 anys	870	903	355.999	374.270	3,8%	5,1%	0,2%	0,2%
De 30 a 44 anys	2.176	2.165	949.164	944.757	-0,5%	-0,5%	0,2%	0,2%
De 45 a 54 anys	1.681	1.702	616.239	644.210	1,2%	4,5%	0,3%	0,3%
Més de 55 anys	1.084	1.170	371.404	394.803	7,9%	6,3%	0,3%	0,3%
Taxa d'ocupació registrada	68,7%	69,2%	63,3%	64,8%	0,4pp	1,5pp	nc	nc
Llocs de treball	4.050	4.133	2.430.935	2.511.646	2,0%	3,3%	0,2%	0,2%
Agricultura	157	157	8.153	8.127	0,0%	-0,3%	1,9%	1,9%
Indústria	1.460	1.492	351.151	356.307	2,2%	1,5%	0,4%	0,4%
Construcció	368	384	129.769	137.037	4,3%	5,6%	0,3%	0,3%
Serveis	2.065	2.100	1.941.862	2.010.175	1,7%	3,5%	0,1%	0,1%
Activitats d'alt contingut tecnològic ¹	70	65	231.270	241.511	-7,1%	4,4%	0,0%	0,0%
Assalariats	2.689	2.752	2.044.003	2.119.653	2,3%	3,7%	0,1%	0,1%
Autònoms	1.361	1.381	386.932	391.993	1,5%	1,3%	0,4%	0,4%
10 Principals sectors d'activitat	2.985	3.044	919.973	945.361	2,0%	2,8%	0,3%	0,3%
Indústries de productes alimentaris	911	953	40.024	40.109	4,6%	0,2%	2,3%	2,4%
Comerç detall, exc. vehicles motor	367	354	253.427	256.647	-3,5%	1,3%	0,1%	0,1%
Serveis de menjar i begudes	332	326	149.542	153.361	-1,8%	2,6%	0,2%	0,2%
Activitats especialitzades construcció	244	257	83.945	87.546	5,3%	4,3%	0,3%	0,3%
Indústries tèxtils	250	255	13.823	13.832	2,0%	0,1%	1,8%	1,8%
Serveis socials amb allotjament	243	252	35.115	36.906	3,7%	5,1%	0,7%	0,7%
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	213	229	135.454	140.898	7,5%	4,0%	0,2%	0,2%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	166	155	161.789	165.920	-6,6%	2,6%	0,1%	0,1%
Agricultura, ramaderia i caça	145	146	7.219	7.167	0,7%	-0,7%	2,0%	2,0%
Construcció d'immobles	114	117	39.635	42.975	2,6%	8,4%	0,3%	0,3%
Persones aturades registrades	494	490	302.569	284.283	-0,8%	-6,0%	0,2%	0,2%
Homes	201	192	132.788	123.029	-4,5%	-7,3%	0,2%	0,2%
Dones	293	298	169.781	161.254	1,7%	-5,0%	0,2%	0,2%
Nacionals	452	453	249.149	233.833	0,2%	-6,1%	0,2%	0,2%
Estrangers	42	37	53.420	50.450	-11,9%	-5,6%	0,1%	0,1%
Agricultura	11	6	3.288	2.668	-45,5%	-18,9%	0,3%	0,2%
Indústria	104	113	37.414	34.279	8,7%	-8,4%	0,3%	0,3%
Construcció	33	27	26.681	23.002	-18,2%	-13,8%	0,1%	0,1%
Serveis	330	325	215.533	205.515	-1,5%	-4,6%	0,2%	0,2%
Sense ocupació anterior	16	19	19.653	18.819	18,8%	-4,2%	0,1%	0,1%
Població activa local estimada	5.822	5.988	2.656.868	2.703.919	2,9%	1,8%	0,2%	0,2%
Taxa d'atur registral	8,49%	8,18%	11,39%	10,51%	-0,3pp	-0,9pp	nc	nc
Homes	6,55%	6,10%	9,76%	8,88%	-0,5pp	-0,9pp	nc	nc
Dones	10,64%	10,49%	13,10%	12,23%	-0,2pp	-0,9pp	nc	nc
Nombre total de contractes	2.975	3.514	2.389.366	2.522.789	18,1%	5,6%	0,1%	0,1%
Beneficiaris de prestacions	322	292	167.617	162.810	-9,3%	-2,9%	0,2%	0,2%
Taxa cobertura prestacions	67,36%	62,00%	59,25%	61,33%	-5,4pp	2,1pp	nc	nc
Comerç								
Establiments	155	148	74.299	72.964	-4,5%	-1,8%	0,2%	0,2%
Sup. Venda [m ²]	15.618	16.588	10.350.337	10.167.256	6,2%	-1,8%	0,2%	0,2%
establ./1.000 hab.	11,7	11,0	13,3	13,0	-5,6%	-2,4%	nc	nc
m ² /1.000 hab.	1.176	1.235	1.856	1.813	5,0%	-2,4%	nc	nc
Sup. Mitjana [m ²]	101	112	139	139	11,2%	0,0%	nc	nc
Turisme								
Places en establiments hotelers	147	147	145.727	147.145	0,0%	1,0%	0,1%	0,1%
Places en càmpings	390	390	44.343	44.352	0,0%	0,0%	0,9%	0,9%
Places en establiments de turisme rural	227	232	5.063	5.310	2,2%	4,9%	4,5%	4,4%
Places en apartaments	20	20	3.483	3.581	0,0%	2,8%	0,6%	0,6%
Places en HUTs ²	90	110	92.857	101.981	nc	nc	0,1%	0,1%
Finances públiques³								
Pressupostos municipals: ingressos	15.654	16.256	6.964.487	7.112.704	3,8%	2,1%	0,2%	0,2%
Pressupostos municipals: despeses	15.654	16.256	6.963.059	7.109.836	3,8%	2,1%	0,2%	0,2%
Deute viu municipal ⁴	11.702	10.295	2.637.930	2.417.953	-12,0%	-8,3%	0,4%	0,4%

1. Es consideren d'alt contingut tecnològic les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta i els serveis de tecnologia alta-punta
 2. Places Habitatges ús turístic estimades segons la Direcció General de Turisme. 3. Xifres en milers d'euros. 4. Dades de 2016-2017
 nd: no disponible. nc: no calculable. p: punts absoluts. pp: punts percentuals.

Vegeu l'apartat de metodologia per a la definició dels indicadors. Per ampliar les dades, consulteu el programa Hermes (www.diba.cat/hermes).

«BCN Smart Rural» Un projecte de dinamització agrària de la Barcelona rural

Sònia Callau i Berenguer, cap de la Unitat de Suport als Espais Agraris de la Diputació de Barcelona

Innovació i dinamització agrària, una oportunitat –necessària– pels territoris rurals

La demarcació de Barcelona ha sofert en els darrers 60 anys una veritable transformació en els usos del sòl. Segons estudis del Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF), mentre la superfície destinada a conreus ha disminuït un 40% i la de matollars-prats un 14%, la superfície forestal ha tingut un increment relatiu del 21% i l'urbà i viari del 330%. En nombres absoluts, la superfície cultivada en el període 1956-2018 ha passat de 268.375,73 ha (1956) a 160.274 ha (2018). L'increment de la superfície forestal, la disminució de la superfície cultivada, i la baixa rendibilitat d'algunes activitats econòmiques directament vinculades a la gestió dels espais agroforestals (activitat agrosilvopastoral i gestió forestal) han estat factors determinants en l'increment i magnitud dels incendis forestals dels darrers anys. Només en els darrers 30 anys s'han cremat prop de 90.000 ha a la demarcació de Barcelona.

En una societat que reivindica l'autosuficiència energètica i alimentària, i en un context polític que aposta per models de desenvolupament en base a una economia verda i circular, els territoris rurals esdevenen espais estratègics des d'una perspectiva econòmica, social i ambiental. En aquest sentit, el projecte «BCN Smart Rural» té com a objectiu l'establiment d'accions innovadores de desenvolupament agrari per articular un territori intel·ligent, a partir de l'aprofitament dels recursos endògens (alimentaris, energètics i socioambientals) i la generació de sinèrgies entre els agents socioeconòmics de la quàdruple hèlix. La visió «BCN Smart Rural» incorpora com a objectiu estratègic la reconexió camp-ciutat, món urbà-rural, en el marc d'una concepció sistèmica i metabòlica del territori (metabolisme circular). Les ciutats com Barcelona i el seu entorn metropolità no es poden entendre de manera separada del territori que les sustenta, formen part d'una bioregió que, més enllà d'una realitat ecològica, incorpora les dimensions cultural, social i econòmica:

Una visió territorial, una estratègia de governança

El projecte «BCN Smart Rural» s'ha definit i es desenvolupa aprofitant l'estructura, la diversitat i l'arrelament dels seus socis al territori, garantint així la col·laboració públic-privada dels diferents agents que participen i també la visió territorial dels àmbits d'actuació. Més concretament, formen part del projecte dotze entitats (tres beneficiàries i nou participants) que s'organitzen en base a un model de governança que han acordat i que són representatives de la quàdruple hèlix.

- Administració local: Diputació de Barcelona (coordinadora del projecte), Consell Comarcal del Moianès i Consorci del Lluçanès.
- Entorn d'innovació: Consorci Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya.
- Sector privat: Associació d'Iniciatives Rurals de Catalunya, Federació Catalana d'Associacions de Propietaris Forestals, els quatre grups Leader de la demarcació de Barcelona i el Clúster de Biomassa de Catalunya.
- Entitats de dret públic: Centre de la Propietat Forestal.

El conjunt d'entitats constitueixen una xarxa d'organitzacions amb un àmbit d'actuació que cobreix un total de 565.975 ha, que suposen el 85% del total de l'àmbit potencial d'actuació. Entre els seus objectius estratègics hi figura el desenvolupament de l'activitat agrària en tota la cadena de valor.

El marc de debat per a la definició i planificació dels projectes es concreta en la creació de xarxes dinàmiques de reflexió i debat i en la integració al projecte d'agents externs diversos que contribueixin a la creativitat i l'aparició d'idees emergents no convencionals.

Producció, transformació, distribució i consum en clau de proximitat

L'objectiu estratègic del projecte «BCN Smart Rural» és impulsar i desenvolupar una estratègia intel·ligent de desenvolupament territorial –rural–, sustentada en la innovació i el coneixement aplicats, i en la creació i implementació de noves solucions en matèria de desenvolupament agrari vinculades amb la valorització i millora del sector agroforestal. Aquesta estratègia s'articula en base als criteris de: i) economia verda i circular; ii) el foment del model de micro-explotació agrària; així com iii) la promoció dels recursos "locals". Tots tres criteris responen a un model de desenvolupament dels territoris rurals que aporta beneficis en l'àmbit econòmic (transferència tecnològica i de coneixement, millora en la comercialització i diversificació econòmica), social (generació de llocs de treball, reducció del risc d'incendis forestals), ambiental (racionalització en l'obtenció de recursos, manteniment i/o desenvolupament del paisatge en mosaic i la biodiversitat) i del reequilibri territorial.

Les actuacions del projecte s'estructuren en els quatre àmbits principals de la cadena de valor dels sistemes agroalimentaris. Aquesta concepció "sistèmica" contribueix a garantir la resiliència dels models empresarials de les microexplotacions agràries i també del model de desenvolupament dels territoris rurals. Així, el projecte desplega un seguit d'actuacions amb una visió "integral" i en clau "local" i que volen incidir en: la producció, la transformació, la distribució i el consum d'aliments (propis de la cadena alimentària) o bé en la transferència i intercanvi de coneixement entre els agents públic-privats.

- Àmbit producció: creació d'espais test per a pagesos i petits elaboradors artesans; TIC i innovació en la planificació forestal estratègica; gestió forestal intel·ligent (prevenció d'incendis forestals mitjançant ramaderia extensiva), i creació de bancs de terres per afavorir l'accés a la terra.
- Àmbit transformació: equipaments de suport a la transformació de productes agroalimentaris de proximitat (escorxadors de baixa capacitat i obradors col·lectius).
- Àmbit distribució: suport a la creació de cooperatives d'activitat empenedora.
- Àmbit consum: desenvolupament de sinèrgies urbà-rura.
- Àmbit transferència de coneixement: *vouchers* de recerca per incorporar innovació en microempreses del sector agroramader; creació d'espais de coworking per promoure la col·laboració empresarial; creació d'un observatori BCN Smart Rural, i cadena de valor de la biomassa km0.

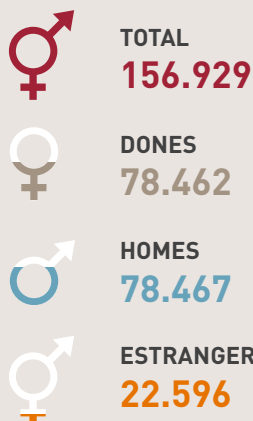
Els reptes per un futur immediat

BCN Smart Rural, més enllà de projecte, és i vol esdevenir una visió i un model de desenvolupament territorial –rural– de futur. Visió i model enfocats a plantejar els territoris rurals com a territoris "smart", entesos com aquells que incorporen els conceptes d'autosuficiència de recursos (energia, aigua i aliments) i resiliència. La resiliència es tradueix en una simbiosi urbà-rural, dos espais productius que han de cercar nous mecanismes de relació i complexitat, dos espais que conformen un sistema únic, l'"agroubà", en el qual la ciutadania ha de tenir un paper fonamental. Sense la complicitat ciutadana els territoris rurals tindran serioses dificultats per a desenvolupar-se. Camp i ciutat han estat íntimament connectats per l'aliment produït i consumit. El principal repte és conscienciar la ciutadania sobre aquest cordó umbilical entre camp i ciutat, que és l'aliment. Per això és important impulsar accions d'"empatia urbano-rural", visibilitzar el lloc d'origen dels aliments i la pagesia que els ha produït, la mobilitat dels aliments i el concepte del quilòmetre alimentari, entre d'altres. En definitiva, cal incorporar ciutadania i consumidors com a part del sistema agroalimentari i també la governança alimentària com a objectiu final de les estratègies de desenvolupament agrari i territorial.

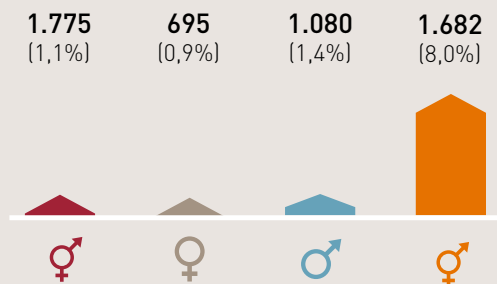

Osona

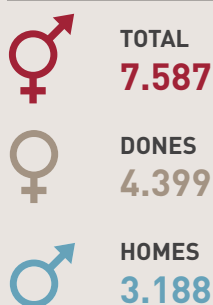
Població, 2018

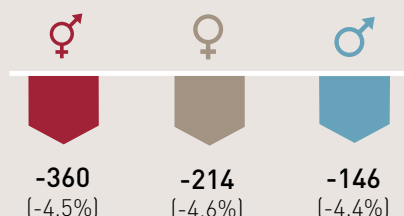
Variació interanual

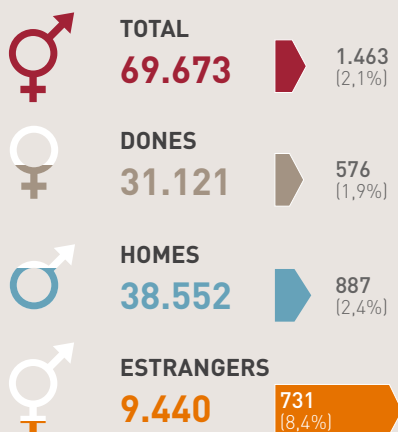
Població aturada registrada, 2018

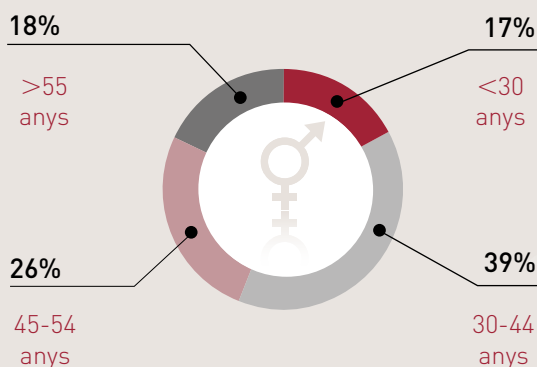
Variació interanual

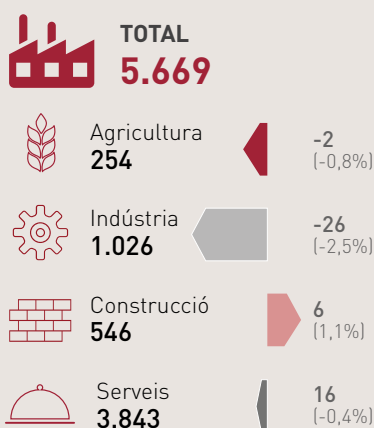
Població ocupada registrada (residents a la comarca), IVT 2018

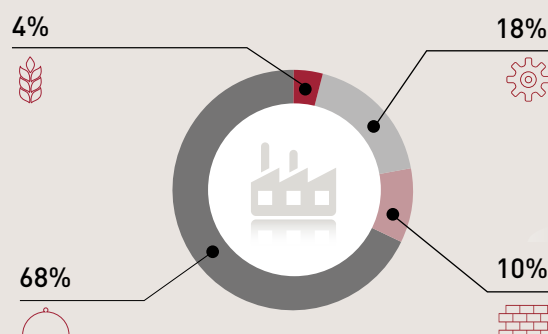
Distribució per edat sobre total d'ocupats (pes %)

Empreses de la comarca, IVT 2018

Distribució per sectors (pes %)

Osona

La comarca d'Osona està integrada per 50 municipis, dels quals 47 pertanyen a la demarcació de Barcelona (les dades d'aquest anàlisi fan referència als 47 barcelonins) i els 3 restants, a la de Girona. Osona té una superfície de 1.142,6 km², ocupant el 14,8% de la demarcació de Barcelona, amb una superfície mitjana municipal de 24,3 km², Vic n'és la capital.

Osona té 156.929 habitants, el 2,8% de la **població** de la demarcació. La població (vegeu el gràfic 1) manifesta un increment de l'1,1%, cinc dècimes superior al de la província (0,6%). Pel que fa a la població resident a l'estranger, augmenta un 13% el 2018, fins arribar a les 4.727 persones.

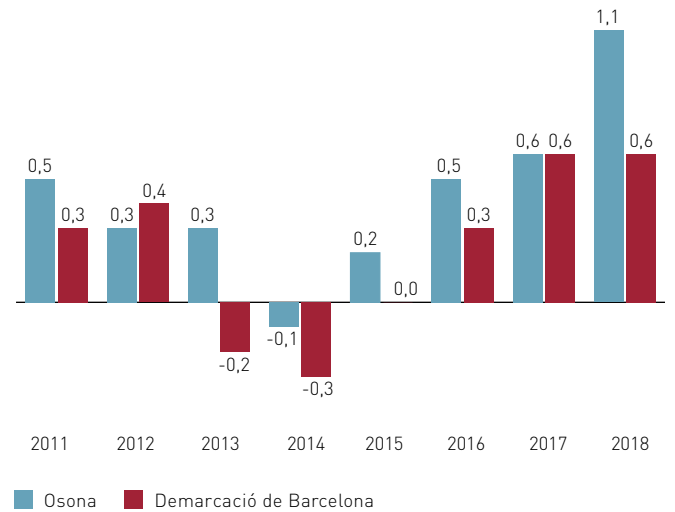
Amb una densitat de població de 137,3 hab./km², es manté com la tercera més baixa de la demarcació, davant de la del Moianès i la del Berguedà, i molt semblant a l'Anoia. La capital, Vic, aplega el 28,70% (45.040) de la població comarcal, i el segon municipi, Manlleu, el 12,87% (20.194). La població ha augmentat en vint-i-sis municipis dels quaranta-set, i destaquen els creixements de Vic (1076), Manlleu (187) i Torelló (177).

Osona és la segona comarca barcelonina amb més proporció de població estrangera (14,4%), només per darrere del Barcelonès (17,8%). Interanualment, la població estrangera augmenta un 8%, fins a arribar als 22.596. El 57,6% prové del continent africà, i per nacionalitats la marroquina (8.429) és la més nombrosa, tot augmentant un 5,6% en l'últim any. La comunitat ghanesa, la meitat de la demarcació viu a Osona, representa la segona comunitat més nombrosa, 2.599. Els romanesos es situen al tercer lloc (1.682), i destaca el creixement del 19% dels hindús.

El 17,5% de la població és menor de 16 anys (per sobre del 16,3% de mitjana de la demarcació) i el 17,7% té 65 anys o més, un percentatge inferior al 18,8% de mitjana. La població en edat de treballar (vegeu el gràfic 2) n'agrupa el 64,8% restant. L'índex d'envelliment, amb un valor de 101,1 se situa catorze punts per sota del 115,2 de la demarcació. Respecte a la projecció de població, i segons l'escenari mitjà elaborat per l'Idescat, Osona guanyaria un 8,1% de la població actual en el 2028, la segona comarca que més creixeria de la demarcació.

Gràfic 1

Taxes de variació de la població total, 2011-2018 (en percentatge)

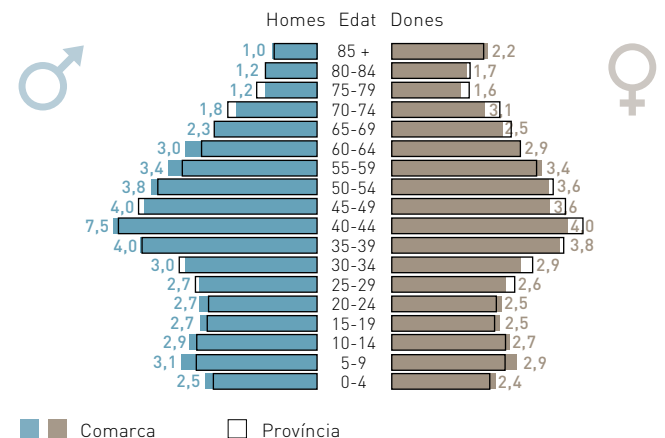

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

A l'any 2018, tot i l'augment de població a la comarca (1,1%), 20 municipis dels 47 perden població.

Gràfic 2

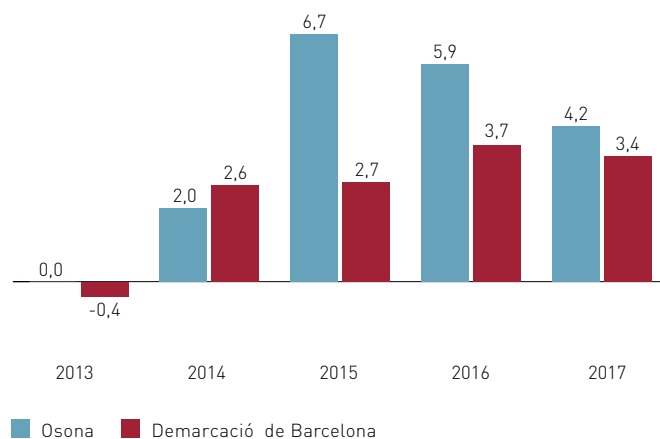
Piràmide d'edats d'Osona i Província, 2018 (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

Gràfic 3

Taxes de variació real del Valor Afegit Brut (VAB) (en percentatge)

Font: BBVA CX. Anuari Econòmic Comarcal

De totes les comarques de la demarcació de Barcelona, Osona es troba entre les dues on menys augmenta l'ocupació (2,1%), només amb l'Alt Penedès per darrere (1,9%).

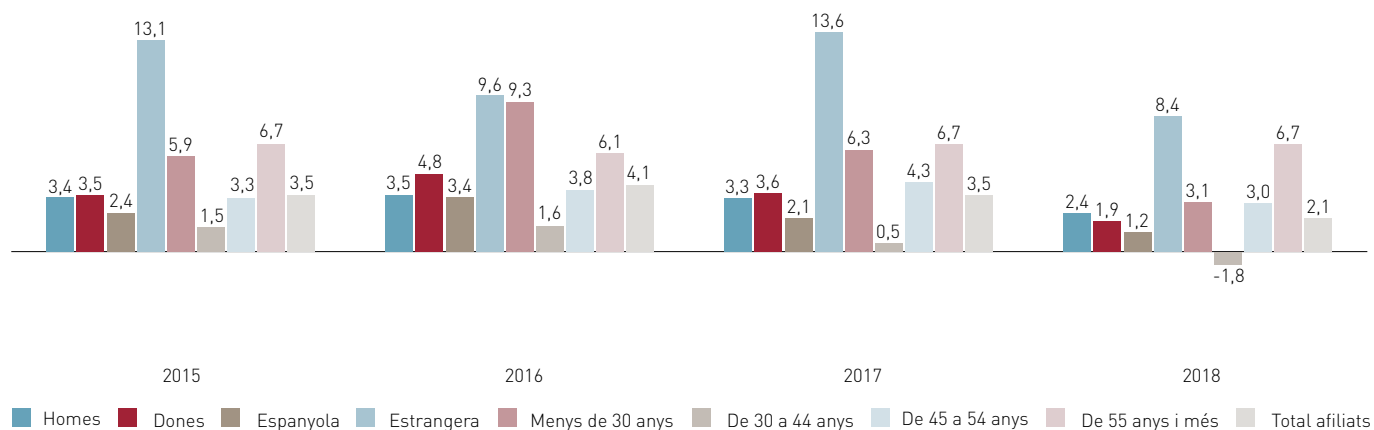
Segons l'*Anuari econòmic comarcal 2018*, del BBVA, el **VAB** de la comarca d'Osona (vegeu el gràfic 3) experimenta en el 2017 un notable increment del 4,2%, un registre per sobre de la mitjana de la demarcació (3,4%). L'activitat industrial (7%) i el sector de la construcció han adquirit una forta dinàmica de creixement (4,8%). El sector serveis també es troba a l'alça (2,8%). La contrapart es troba en el sector primari que recula prop d'un 6%.

A la finalització de l'any 2018, l'**ocupació** de la població resident a la comarca d'Osona registra un increment del 2,1%, 1,4 punts per sota del valor de l'any anterior i el valor més inferior dels cinc últims anys. D'aquesta manera, l'any acaba amb 69.673 persones ocupades residents a la comarca, 1.463 més que l'any anterior. En aquest indicador, Osona es troba en les últimes posicions, només per davant de la comarca de l'Alt Penedès que viu un creixement de l'1,95%.

Per sexe, l'ocupació creix més en els homes (2,4%) que en les dones (1,9%). Els homes ocupats es xifren en 38.552 (887 més que en l'any anterior) i l'ocupació femenina arriba a les 31.121 dones (576 més). Els homes representen el 55,3% de les persones ocupades, mentre que les dones el 44,7%. En l'anàlisi per comarques, Osona és la tercera on el pes de les dones és menor, per darrere de l'Anoia (44,6%) i del Moianès (44,2%).

Gràfic 4

Taxes de variació interanual de la població ocupada registrada. Osona (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades de l'Idescat

Pel que fa a la nacionalitat, els estrangers arriben a 9.940 persones ocupades i els espanyols, a 60.233. Així, el percentatge de persones ocupades amb nacionalitat estrangera s'incrementa un 8,4%, molt més que els de nacionalitat espanyola (1,2%). Així, el pes dels estrangers ocupats sobre el total de la població ocupada es situa en un 13,5%, el segon més alt darrere del Barcelonès.

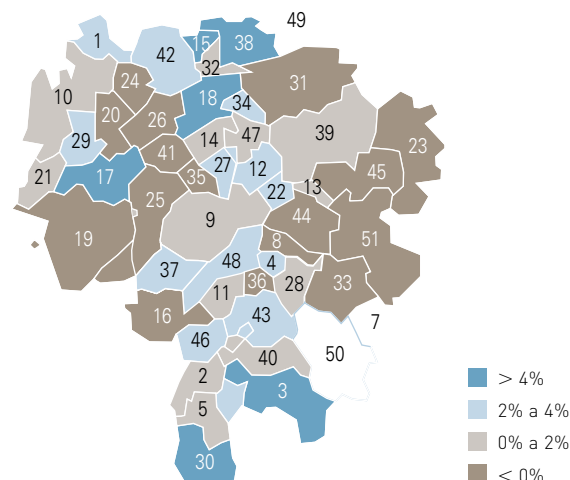
Per edats, 11.836 són menors de 30 anys; 26.958 tenen entre 30 i 44 anys; 18.425 entre 45 anys i 54, i 12.454, més de 55 anys. Respecte a l'any anterior, destaca el creixement del segment de més de 55 anys (6,7%) i el decreixement del grup entre 30 i 44 anys (-0,8%). El pes de les edats reflecteix una població ocupada menys envellida que la de la resta de comarques, així Osona és la comarca amb més pes dels menors de 30 anys (17%).

La taxa d'ocupació registrada en el 2018 a la comarca d'Osona (68,5%) és la segona més alta de tota la demarcació, només superada pel Moianès (69,2%).

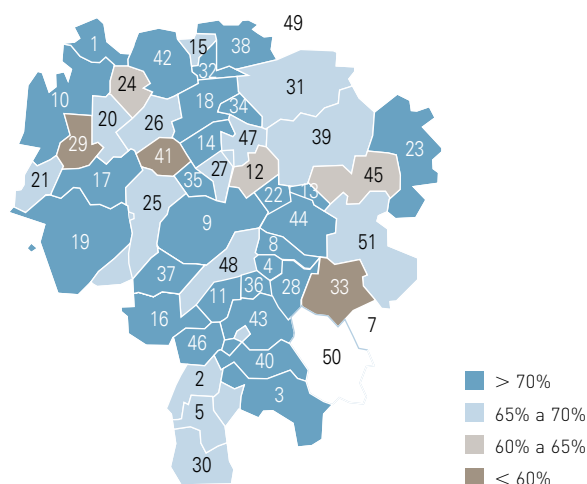
La variació interanual (vegeu el mapa 1) de la població ocupada resident a la comarca registra reduccions en setze municipis dels quaranta-set, entre els quals destaquen Sobremunt (-34,2%), Sant Sadurní d'Osormort (-33,3%) i Sant Agustí de Lluçanès (-33,3%). A l'altre extrem, es a dir, als municipis amb una variació d'ocupació positiva trobem Santa Maria de Besora (11,9%), Orís (7,8%) o El Brull (7,3%). En termes absoluts, destaca l'augment d'ocupació a Vic (686), Manlleu (217) i Tona (89).

La taxa d'ocupació registrada global de la població en edat de treballar a Osona se situa al 68,5%, sent la segona taxa d'ocupació més alta de totes les comarques, només superada pel Moianès (69,2%). Per municipis (vegeu el mapa 2) Malla (81,8%), Santa Cecília de Voltregà (81,7%) i Oristà (81,4%) es situen per sobre del 80%. A l'extrem contrari, Sobremunt (44,6%) i Sant Sadurní d'Osormort (48,1%) es troben per sota del 50%.

Mapa 1
Variació població ocupada registrada. Osona, 2018 (en percentatge)

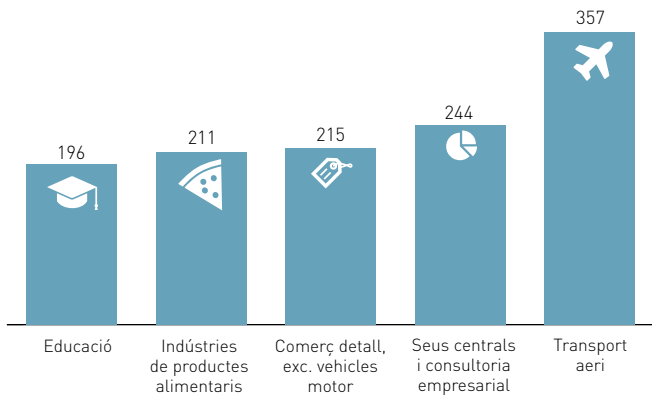

Mapa 2
Taxa d'ocupació registrada. Osona, 2018 (en percentatge)

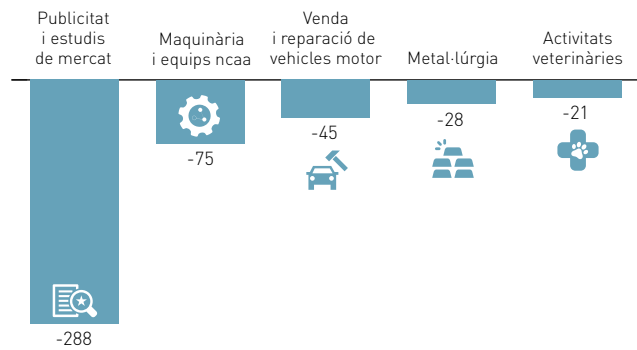
1 Alpens	19 Oristà	36 Santa Eugènia de Berga
2 Balenyà	20 Perafita	37 Santa Eulàlia de Riuprimer
3 Brull (El)	21 Prats de Lluçanès	38 Santa Maria de Besora
4 Calldetenes	22 Roda de Ter	39 L'Esquirol
5 Centelles	23 Rupit i Pruit	40 Seva
7 Espinelves	24 Sant Agustí de Lluçanès	41 Sobremunt
8 Folgueroles	25 Sant Bartomeu del Grau	42 Sora
9 Gurb	26 Sant Boi de Lluçanès	43 Taradell
10 Lluçà	27 Sant Hipòlit de Voltregà	44 Tavèrnoles
11 Malla	28 Sant Julià de Vilatorrada	45 Tavertet
12 Manlleu	29 Sant Martí d'Albars	46 Tona
13 Masies de Roda (Les)	30 Sant Martí de Centelles	47 Torelló
14 Masies de Voltregà (Les)	31 Sant Pere de Torelló	48 Vic
15 Montesquiu	32 Sant Quirze de Besora	49 Vidrà
16 Muntanyola	33 Sant Sadurní d'Osormort	50 Viladrau
17 Olost	34 Sant Vicenç de Torelló	51 Vilanova de Sau
18 Orís	35 Santa Cecília de Voltregà	

Gràfic 5
Subsectors d'activitat amb més guanys de llocs de treball
Osona, 2018 (absoluts)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Gràfic 6
Subsectors d'activitat amb més pèrdua de llocs de treball
Osona, 2018 (absoluts)

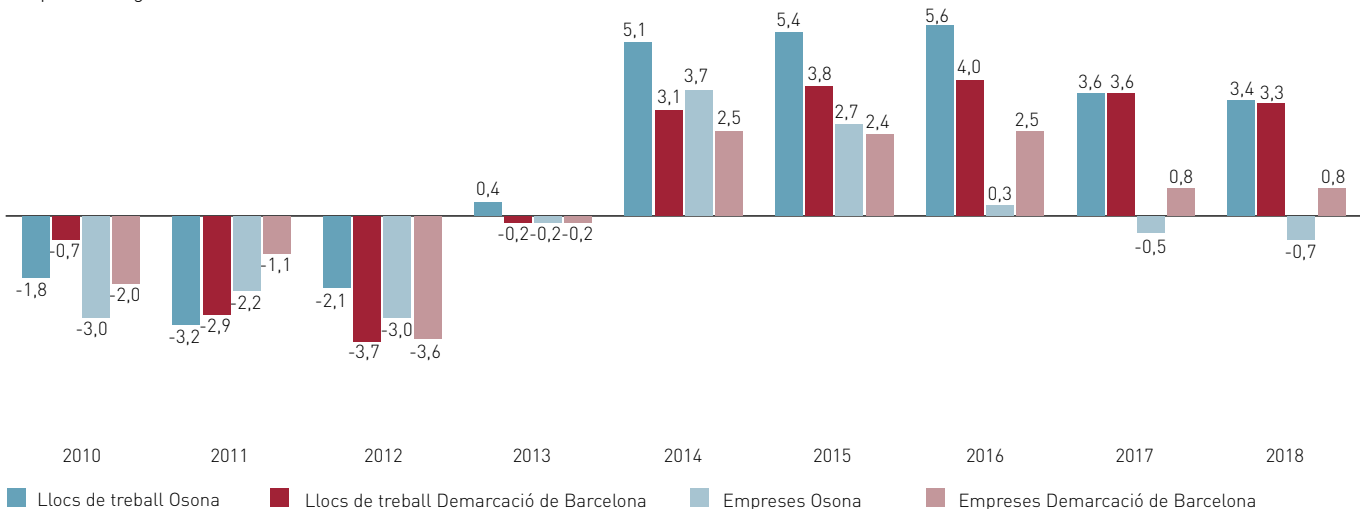

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

El nombre d'empreses cau un 0,7% a la comarca d'Osona, i en canvi, els llocs de treball augmenten un 3,4%.

L'evolució dels **llocs de treball** (professionals de les empreses de la comarca, hi resideixen o no) continua la tendència positiva, amb un creixement del 3,4%, lleugerament per sobre de la mitjana de la demarcació de Barcelona (3,3%). En el cas de les empreses es produeix un decreixement del 0,7%, seguint la tendència de l'últim any. Aquesta diferència entre l'augment dels llocs de treball i les empreses s'explica perquè el creixement dels llocs de treball s'ha donat principalment en grans empreses o empreses mitjanes i petites ja creades.

Gràfic 7
Taxes de variació interanuals dels llocs de treball i empreses
 (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

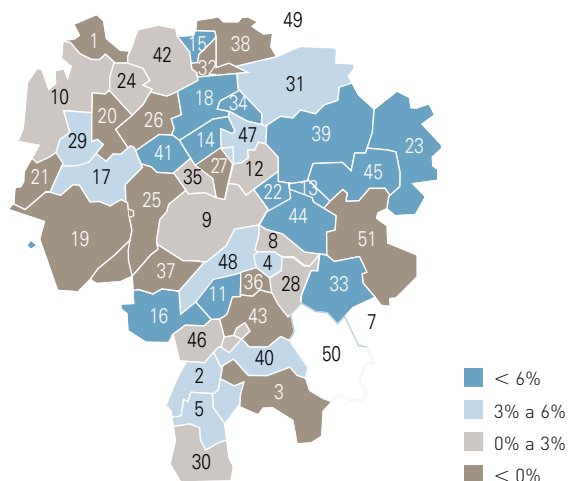
Els llocs de treball augmenten un 7,1% en els assalariats i el nombre de autònoms baixa un 7,5% (canvi produït per la conversió de falsos autònoms en assalariats en diverses empreses del sector càrnic de la comarca). Per grans sectors, destaca el creixement dels llocs de treball en el sector de la construcció (5,1%). Dels 10 subsectors principals (vegeu el recull estadístic al final del capítol) només es perden llocs de treball en les activitats especialitzades en la maquinària (-3,3%), i els increments més destacats es registren en l'educació (5,8%) i el comerç a l'engròs (4,2%). En termes absoluts i si considerem tots els subsectors (vegeu els gràfics 5 i 6), la pèrdua d'ocupació més notable es dona en les activitats relacionades amb la publicitat i estudis de mercat (-288). Els increments se situen principalment en el transport aeri (357) i en les seues centrals i la consultoria empresarial (244).

La comarca d'Osona a l'any 2018 augmenta un 3,9% els llocs de treball en el sector serveis, la segona que més augmenta darrere de l'Alt Penedès.

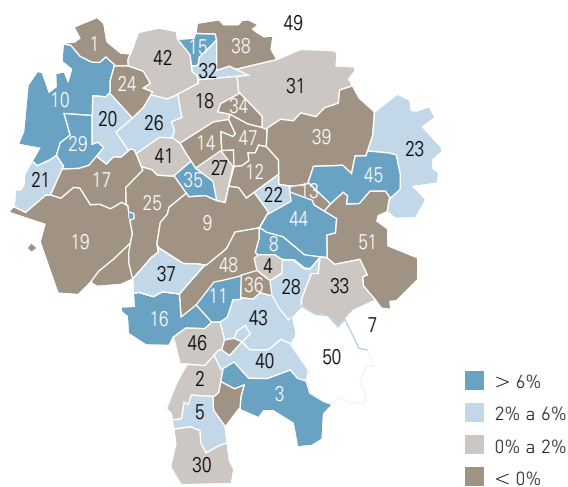
La variació interanual dels llocs de treball (vegeu el mapa 3) registra reduccions en 14 municipis, entre els quals destaquen Santa Eugènia de Berga (-17,1%) i Santa Maria de Besora (-10,3%), i dels 33 municipis que es mantenen igual o augmenten sobresurten Muntanyola (25,2%) i Tavertet (19,3%). Pel que fa a l'evolució de les empreses (vegeu el mapa 4) registra reduccions en setze municipis, i ressalten: Alpens (-30%), Oristà (-11,8%) o Santa Maria de Besora (-11,1%). Per contra, destaca l'augment d'empreses a Montesquiu (13,6%) i Folgueroles (12,7%).

Segons el Sistema d'Anàlisi de Balanços Ibèrics, el 2017 cent tretze empreses osonenques tenen una facturació de més de deu milions d'euros i d'aquestes, vuit en facturen més de cent, i una més de mil, Bon Preu. A més d'aquesta, les empreses dels dos sectors industrials més importants de la comarca, la indústria alimentària i la metal·lúrgia, encapçalen el rànquing: Casa Tarradellas (elaboració de productes alimentaris), seguida per dues empreses del Grup La Farga (producció de coure i fosa de metalls), i Patel (processat i conservació de carn). El 67% de les 200 primeres empreses per facturació són exportadores o importadores.

Mapa 3
Variació llocs de treball registrats. Osona, 2018
(en percentatge)

Mapa 4
Variació empreses registrades. Osona, 2018
(en percentatge)

1 Alpens	19 Oristà	36 Santa Eugènia de Berga
2 Balenyà	20 Perafita	37 Santa Eulàlia de Riuprimer
3 Brull (El)	21 Prats de Lluçanès	38 Santa Maria de Besora
4 Calldetenes	22 Roda de Ter	39 L'Esquirol
5 Centelles	23 Rupit i Pruit	40 Seva
7 Espinelves	24 Sant Agustí de Lluçanès	41 Sobremunt
8 Folgueroles	25 Sant Bartomeu del Grau	42 Sora
9 Gurb	26 Sant Boi de Lluçanès	43 Taradell
10 Lluçà	27 Sant Hipòlit de Voltregà	44 Tavèrnoles
11 Malla	28 Sant Julià de Vilatorrada	45 Tavertet
12 Manlleu	29 Sant Martí d'Albars	46 Tona
13 Masies de Roda (Les)	30 Sant Martí de Centelles	47 Torelló
14 Masies de Voltregà (Les)	31 Sant Pere de Torelló	48 Vic
15 Montesquiu	32 Sant Quirze de Besora	49 Vidrà
16 Muntanyola	33 Sant Sadurn d'Osormort	50 Viladrau
17 Olost	34 Sant Vicenç de Torelló	51 Vilanova de Sau
18 Orís	35 Santa Cecília de Voltregà	

L'atur disminueix un 4,5% i es situa en 7.587 persones, però és el menor descens dels darrers anys.

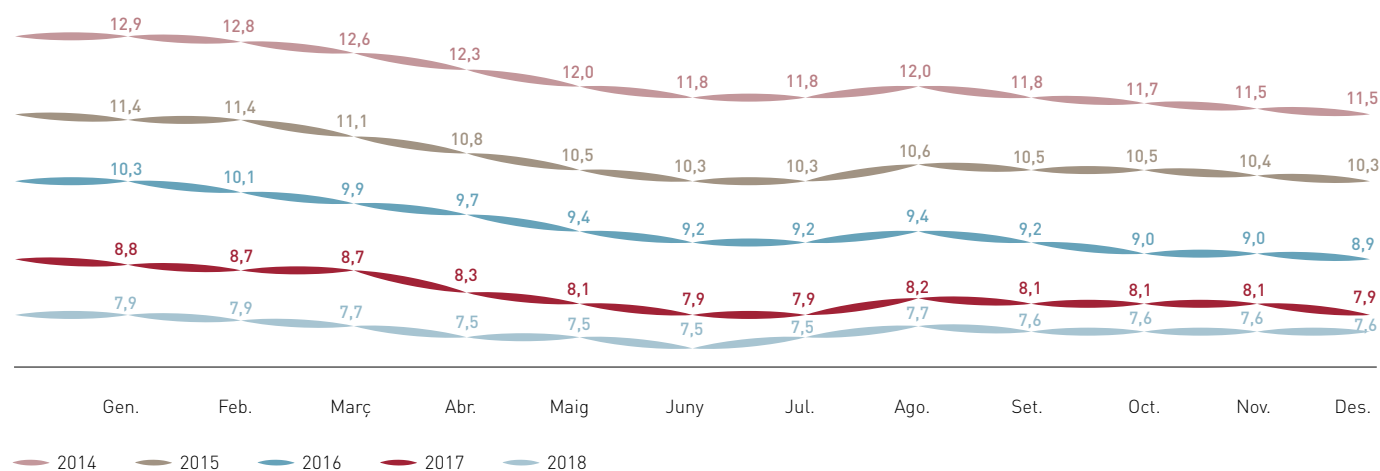
La taxa d'atur registral d'Osona (9,6%) és la segona més baixa de totes les comarques, darrere del Moianès (8,2%).

L'evolució de l'atur (vegeu el gràfic 8) continua davallant any rere any. El 2018 l'atur disminueix un 4,5% (-360). A final del 2018 hi ha 7.587 persones aturades registrades, el 2,7% dels aturats de la demarcació.

La taxa d'atur registral és del 9,6%, sis dècimes inferior a la de l'any anterior, i la segona més baixa entre les comarques barcelonines. La taxa d'atur femenina és del 12,1%, 0,8 punts inferior a la de l'any anterior, i similar a la taxa mitjana a la demarcació (12,2%). La taxa masculina se situa en el 7,5%, 0,5 punts inferior a la de l'any anterior i 1,4 punts per sota de la mitjana de les comarques barcelonines. Per edat, el 7,4% és menor de 25 anys, el 37% té entre 25 anys i 44 anys i el 55,7% té més de 45 anys. Interanualment, destaca l'augment de l'atur del 9,4% entre els 16 i 24 anys. Es produeix una davallada d'aquest indicador en tots els grups de més de 34 anys, especialment entre els majors de 55 anys (-7,8%).

Per sectors d'activitat econòmica, el 58,7% de l'atur l'aplega el sector serveis; el 21,5%, la indústria; el 6,3%, la construcció; el 1,9%, l'agricultura, i el 11,7%, el grup sense ocupació anterior (SOA). Interanualment, destaca la reducció de l'atur en la construcció (-17,7%), en el col·lectiu sense ocupació anterior (-8,1%) i en el sector de l'agricultura (-5,3%).

Gràfic 8 Comparació de l'evolució mensual de las persones aturades registrades. Osona, 2014-2018 (en milers)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

L'atur disminueix interanualment en la majoria dels nivells formatius, especialment entre els universitaris de primer cicle (-20,3%) i entre les persones amb estudis primaris complets (-18,5%). L'atur de la població estrangera es redueix un 4,5%, i se situa en les 2.208 persones aturades, el 29,1% de l'atur comarcal, un percentatge superior al pes que tenen en l'àmbit de la demarcació (17,7%). Els aturats nacionals disminueixen un 4,6% i se situen en les 5.379 persones.

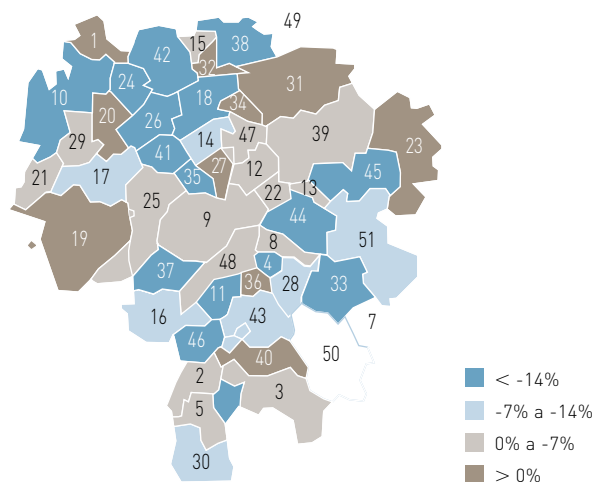
L'atur disminueix (vegeu el mapa 5) en 33 municipis dels 47 de la comarca, en nombres absoluts es redueix especialment a Vic (144) i Manlleu (84). En canvi, augmenta de manera més important a Seva (22) i Sant Quirze de Besora (16). Percentualment, destaca la reducció d'un 20% a Calldetenes i un 14,6% a Tona. En canvi, augmenten un 20% a Sant Vicenç de Torelló i un 21,6% a Sant Quirze de Besora. Respecte a la taxa d'atur registral (vegeu el mapa 6), 43 municipis tenen una taxa d'atur inferior a la mitjana de la demarcació, entre els quals destaca Taradell (7,4%), Les Masies de Voltregà (7,5%) i Santa Eugènia de Berga (7,6%). Per contra, les taxes per sobre de la mitjana de la demarcació es donen a Balenyà (11,3%), Sant Martí de Centelles (12,2%) i Manlleu (14,4%).

El 90% dels municipis de la comarca d'Osona tenen taxes d'atur inferiors a la mitjana de la demarcació.

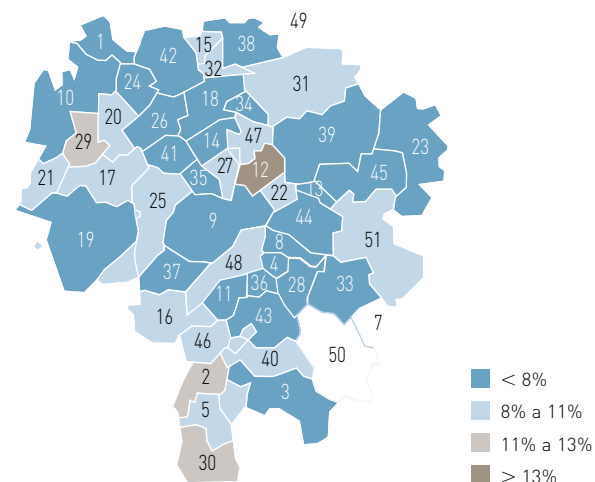
A final del 2018 hi ha concedides 4.293 **prestacions per desocupació**, un 1,9% menys que l'any anterior. La taxa de cobertura augmenta i passa del 62,7% el 2017 al 64,1% el 2018, gairebé tres punts (2,8) per sobre de la mitjana de la demarcació. Dues de les tipologies de prestació per desocupació disminueixen: les prestacions de renda activa d'inserció (-29,7%) i les assistencials (-8,1%). Augmenten, en canvi, les prestacions contributives (11,8%).

El 2018 tanca amb 44.943 contractes signats, que representa un augment del 0,8%, un dels menors increments comarcals. Per tipologia, la contractació indefinida augmenta un 16,5% i la temporal decreix un 2,4%. Per sexe, la contractació masculina augmenta un 0,1% i la femenina, un 1,7%; i per edat ressalta l'augment del 10% dels menors de 20 anys.

Mapa 5
Variació de l'atur registrat. Osona, 2018
(en percentatge)

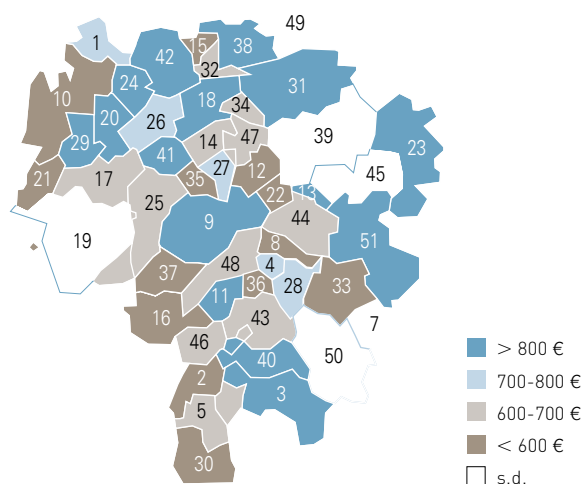

Mapa 6
Taxa d'atur registrat. Osona, 2018
(en percentatge)

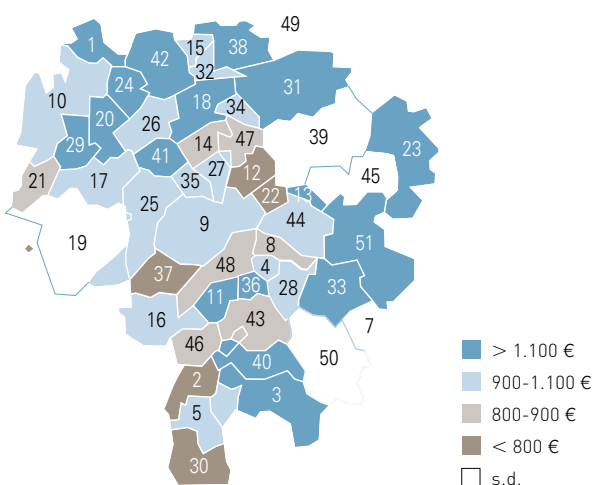

1 Alpens	19 Oristà	36 Santa Eugènia de Berga
2 Balenyà	20 Perafita	37 Santa Eulàlia de Riuprimer
3 Brull (El)	21 Prats de Lluçanès	38 Santa Maria de Besora
4 Calldetenes	22 Roda de Ter	39 L'Esquirol
5 Centelles	23 Rupit i Pruit	40 Seva
7 Espinelves	24 Sant Agustí de Lluçanès	41 Sobremunt
8 Folgueroles	25 Sant Bartomeu del Grau	42 Sora
9 Gurb	26 Sant Boi de Lluçanès	43 Taradell
10 Lluçà	27 Sant Hipòlit de Voltregà	44 Tavernoles
11 Malla	28 Sant Julià de Vilatorrada	45 Tavertet
12 Manlleu	29 Sant Martí d'Albars	46 Tona
13 Masies de Roda (Les)	30 Sant Martí de Centelles	47 Torelló
14 Masies de Voltregà (Les)	31 Sant Pere de Torelló	48 Vic
15 Montesquiu	32 Sant Quirze de Besora	49 Vidrà
16 Muntanyola	33 Sant Sadurní d'Osormort	50 Viladrau
17 Olost	34 Sant Vicenç de Torelló	51 Vilanova de Sau
18 Orís	35 Santa Cecília de Voltregà	

Mapa 7
Ingressos tributaris per habitant. Osona, 2018
 (en euros)

Mapa 8
Despeses corrents per habitant. Osona, 2018
 (en euros)

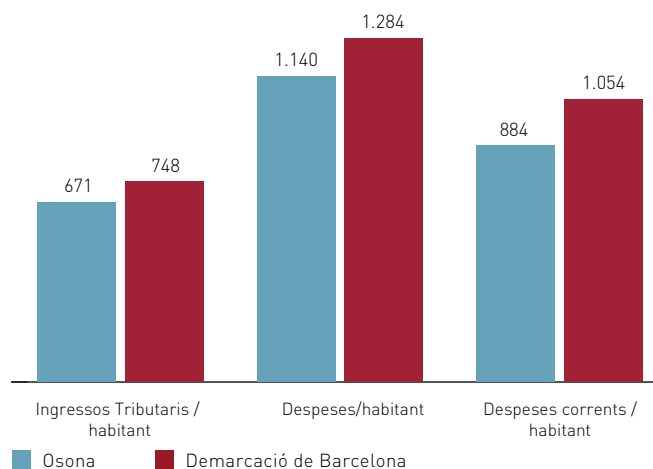
1 Alpens	19 Oristà	36 Santa Eugènia de Berga
2 Balenyà	20 Perafita	37 Santa Eulàlia de Riuprimer
3 Brull (EI)	21 Prats de Lluçanès	38 Santa Maria de Besora
4 Calldetenes	22 Roda de Ter	39 L'Esquirol
5 Centelles	23 Rupit i Pruit	40 Seva
7 Espinelves	24 Sant Agustí de Lluçanès	41 Sobremunt
8 Folgueroles	25 Sant Bartomeu del Grau	42 Sora
9 Gurb	26 Sant Boi de Lluçanès	43 Taradell
10 Lluçà	27 Sant Hipòlit de Voltregà	44 Tavèrnoles
11 Malla	28 Sant Julià de Vilatorrada	45 Tavertet
12 Manlleu	29 Sant Martí d'Albars	46 Tona
13 Masies de Roda (Les)	30 Sant Martí de Centelles	47 Torelló
14 Masies de Voltregà (Les)	31 Sant Pere de Torelló	48 Vic
15 Montesquiu	32 Sant Quirze de Besora	49 Vidrà
16 Muntanyola	33 Sant Sadurní d'Osormort	50 Viladrau
17 Olost	34 Sant Vicenç de Torelló	51 Vilanova de Sau
18 Orís	35 Santa Cecília de Voltregà	

En relació a les **finances públiques**, el pressupost inicial de l'exercici 2018 augmenta un 2,6% respecte al del 2017 pel que fa als ingressos i a les despeses augmenta un 2,6% ambdós valors superiors als de la demarcació (2,1%). Per habitant, a Osona les despeses suposen 1.140 euros, amb 884 euros de despeses corrents, i 191 euros de despeses d'inversió, per sota de la demarcació en despeses (1.284), en despeses corrents (1.054) i una xifra superior en despeses d'inversió (166). Els ingressos corrents suposen 983 euros per habitant, amb 671 d'ingressos tributaris, i esdevé així la comarca amb una ràtio euros/habitant més baixa en aquesta categoria.

En la distribució municipal dels ingressos tributaris (vegeu el mapa 7) destaca la ràtio euros/habitant en els municipis de Rupit i Pruit (1.314), Vilanova de Sau (1.281) i Sant Agustí de Lluçanès (1.218). Pel que fa a les despeses corrents (vegeu el mapa 8), els que ressalten són Sant Agustí de Lluçanès (2.348), Sobremunt (2.214) i Sant Martí d'Albars (1.851).

Osona és la comarca amb els ingressos tributaris (671 €), ingressos corrents (983 €) i despeses corrents (884 €) més baixos de la demarcació de Barcelona.

Gràfic 9
Finances públiques, 2018 (ratios euro per habitant)

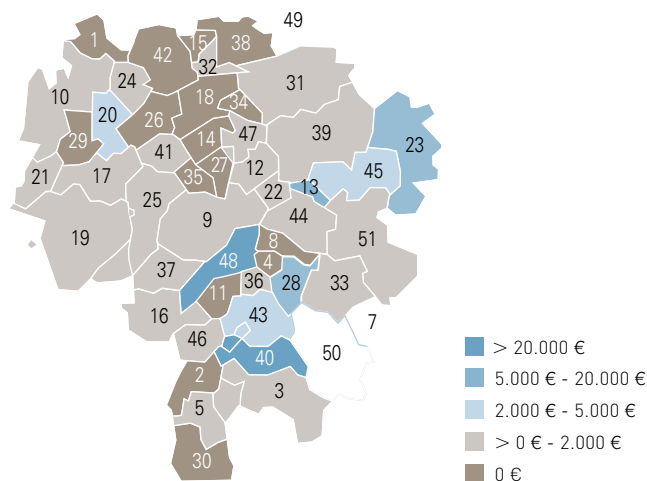
Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Ministeri d'Hisenda i Funció Pública

La comarca d'Osona presenta el 2018 una oferta **turística** de 1.940 places d'hotel (+2,0%), 3.141 places de càmping (+0,0%), 1.230 places en establiments de turisme rural (2,8% més), i 100 places en apartaments turístics (+17,6%). Finalment els habitatges d'ús turístic (HUT) a Osona s'han incrementat un 32,9%, suposant el 9,8% del total d'oferta de places d'allotjament de la comarca.

En quant als visitants, hi ha un important creixement de turistes allotjats en establiments de turisme rural (un 41,7%; 11.263 viatgers) que generen un 10,0% més de pernотacions, fins arribar a les 85.583 nits. El grau d'ocupació del turisme rural presenta xifres per sota de la mitjana de l'Entorn de Barcelona, amb un creixement d'un 2,7 punts percentuals. Els usuaris de càmpings han vist reduïda la seva activitat (-1,3% respecte 2017). Per als establiments hotelers, enguany, no es disposa de dades.

Pel que respecta a la recaptació de la taxa turística, Osona recapta un total de 105.705 euros aquest 2018, amb una disminució d'un 14,9% respecte 2017, quantitat que representa un 1,6% del total de la província sense el Barcelonès.

Mapa 9
Recaptació de l'impost sobre les estades en establiments turístics. Osona, 2018 (en euros)

La comarca incrementa un 3,8% el nombre de places turístiques, sobretot les places d'HUT. El nombre de viatgers en turisme rural, i les pernотacions en aquesta tipologia d'allotjament també es veuen incrementades.

Quadre 1
Indicadors d'evolució turística a Osona, 2017-2018

	Osona			Entorn de Barcelona*		
	2017	2018	% var. 2017-2018**	2017	2018	% var. 2017-2018**
Places en establiments hotelers	1.902	1.940	2,0	63.959	64.082	0,2
Places en càmpings	3.141	3.141	0,0	44.343	44.352	0,0
Places en establiments de turisme rural	1.197	1.230	2,8	5.063	5.310	4,9
Places en apartaments	85	100	17,6	2.213	2.412	9,0
Places en HUTs	526	699	32,9	35.726	44.787	25,4
Viatgers allotjats en establiments hotelers	nd	nd	nd	4.036.350	3.861.281	-4,3
Viatgers allotjats en càmpings	31.674	31.251	-1,3	719.560	711.975	-1,1
Viatgers allotjats en establiments de turisme rural	27.013	38.276	41,7	128.879	144.341	12,0
Pernотacions en establiments hotelers	nd	nd	nd	11.603.227	11.091.691	-4,4
Pernотacions en càmpings	80.188	79.954	-0,3	2.775.656	2.725.156	-1,8
Pernотacions en establiments de turisme rural	77.778	85.583	10,0	367.668	365.054	-0,7
Grau d'ocupació hotelera (per hab., en %)	nd	nd	nd	75,7	74,8	-0,9
Grau d'ocupació en càmpings (per parcel·la, en %)	38,3	37,7	-0,6	47,6	46,7	-0,9
Grau d'ocupació en els establiments de turisme rural (per hab., en %)	20,9	23,6	2,7	25,1	26,2	1,1
Impost sobre les Estades en Establiments Turístics (euros)****	124.186	105.705	-14,9	6.792.848	6.725.077	-1,0

*Demarcació de Barcelona sense el Barcelonès, a excepció del grau d'ocupació hotelera **La variació en el grau d'ocupació és en punts percentuals
 Places en HUTs estimades segons criteri de la Direcció General de Turisme * Import anual calculat sobre 1T, 2T, 3T 2018 i 4T 2017. Comparació amb el mateix període de l'any anterior nd: Dada no disponible nc: Dada no comparable
 Font: Laboratori de Turisme de la Diputació de Barcelona a partir de l'Idescat i la Direcció General de Turisme.

Quadre 2

Enquesta d'hàbits de consum i compra. Localització de la compra*. Osona, 2019

	Barri de residència	Altres barris o zones del municipi	Fora del municipi	Per internet	Índex d'atracció i pèrdues**
Alimentació fresca	67,5%	33,0%	25,1%	0,2%	101,90%
Resta alimentació	55,9%	32,1%	25,2%	0,5%	113,81%
Altres productes quotidians no alimentaris	55,4%	30,9%	25,9%	0,7%	99,04%
Equipament persona	20,6%	35,6%	67,4%	11,0%	89,34%
Equipament de la llar	24,3%	31,5%	56,8%	7,8%	85,39%

Quadre 2b

Enquesta d'hàbits de consum i compra. Valoració de l'oferta comercial***. Osona, 2017-2019

	2017	2019	% var. 2017-2019
Valoració global	6,47	6,73	4,0%
Els preus	5,94	6,41	7,9%
La varietat de l'oferta comercial	6,44	6,69	3,9%
Qualitat oferta comercial	7,16	7,43	3,8%
L'oferta en restaurants, cafeteries i bars	6,79	6,86	1,0%
La varietat de l'oferta en oci	4,77	4,98	4,4%

* Resultat en percentatge de casos, sumen més del 100%

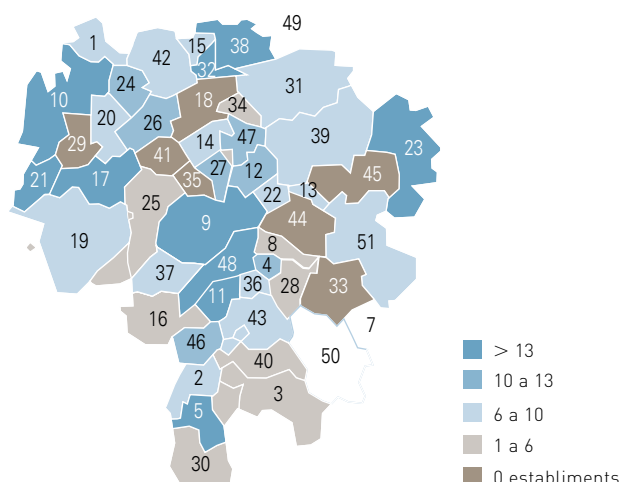
** Valors superiors a 100% indiquen guanys i els inferiors pèrdues.

***Puntuació de 0 a 10

Font: Enquesta d'hàbits de consum i compra a la província de Barcelona 2017-2019, Gerència de Serveis de Comerç de la Diputació de Barcelona

Mapa 10

Nombre d'establiments comercials per 1.000 habitants. Osona, 2018

Els indicadors de **comerç**, a la comarca comptabilitzen un total de 2.069 establiments, 13,07 establiments per cada mil habitants, gairebé coincident a la mitjana provincial (13,01). Segons les dades extretes del Cens d'Establiments de Catalunya (CECC), gener de 2017 i 2018, es confirma una lleugera disminució del nombre d'establiments totals (-1,7%) i una superfície mitjana dels comerços de 156 m², per sobre de la mitjana provincial (139,35 m²/establiment).

Pel que fa als últims resultats de l'Enquesta d'hàbits de consum i compra a la comarca, on el 36,10% i el 22,30% dels enquestats són els responsables de compra de les llars conformades per parelles amb o sense fills, el 21,4% llars unipersonals i el 69% són dones, la valoració de l'oferta comercial al municipi de residència és d'un 6,73 sobre 10 (la mitjana provincial és de 7,15). Es destaca la bona percepció de la qualitat de l'oferta comercial (7,43), la més alta de totes les comarques de la demarcació, a diferència de la baixa valoració relativa de la varietat de productes que s'ofereix (6,69).

Bona valoració de la qualitat de l'oferta comercial i amb oportunitat de millora en la varietat de productes que s'ofereix.

En quant a l'Índex d'atracció i pèrdues, s'observa una bona atracció i contenció en totes les categories de productes. Destaca l'atracció que l'oferta comercial és capaç de generar en la categoria "resta d'alimentació" amb un índex de 113,81%. S'observa com per l'equipament de la persona i de la llar, la comarca obté una relativa pèrdua de compradors (89,34% i 85,39% respectivament)

Així mateix, destaca el baix percentatge relatiu de compra per internet dels productes d'equipament de la llar (7,80%), per sota de la resta de comarques.

Mapa de projectes estratègics locals d'Osona

Projecte d'especialització i competitivitat territorial (PECT): «Osona Transformació Social»

El 2018 ha arrencat el projecte «Osona Transformació Social» presentat entre Consell Comarcal d'Osona, el Consorci Hospitalari de Vic, Creació i la Universitat de Vic, concretament en els següents temes: «Agroecologia i sistemes alimentaris», «Serveis socio-sanitaris avançats» i «Innovació, empremderia i talent». En el marc d'aquest projecte s'executaran 7 actuacions, entre les quals destaquen el *living lab* alimentari Crealiment, per la innovació al sector agroalimentari, l'adquisició d'equipaments de recerca i innovació en l'àmbit de la salut per impulsar la R+D+i en aquest sector, i la capacitat en innovació entre empreses i emprenedors.

Pla estratègic de la formació professional Osona 2020

Dins el Pla estratègic, durant el 2018, s'han dut a terme algunes activitats concretes com: 1. Edició d'un vídeo de promoció de la formació professional sota el mateix lema "Osona Territori FP"; 2. Participació dels centres FP en les Jornades d'Orientació Càpsula d'Osona; 3. Elaboració d'un model de Consell Orientador consensuat per al seguiment de les transicions educatives vinculat al Consell Orientador dels centres i a l'Observatori Socioeconòmic d'Osona; 4. Recollida de dades i activació del dispositiu en fase experimental; 5. Planificació d'un projecte pilot per a les noves oportunitats amb mirada territorial àmplia de comarca, anomenat "Clau de Pas"; 6. Planificació d'unes jornades per a l'orientació transversals entre educació-jovenut i promoció econòmica; i 7. Dos seminaris de reflexió, debat i suport per a l'orientació adreçats a professionals de dins i de fora els centres educatius.

Osona és indústria-«Fab»

L'estratègia d'aquest projecte passa per l'enfortiment d'un ecosistema format per professionals i petites empreses dels àmbits tecnològic, el disseny i els serveis a la indústria, i per equips d'empreses industrials que busquen integrar-se en un entorn favorable a la innovació, que fomenta l'intercanvi de coneixement i l'accés a eines i recursos per al prototipatge i el disseny de nous productes i serveis. Aquest nou espai conjugarà l'allotjament de projectes amb un taller de fabricació digital i pretén multiplicar la densitat de projectes i professionals per crear una zona de referència que actui com a *hub* professional del territori.

Impuls del sector agroalimentari a Osona

Projecte que té com a objectiu impulsar la innovació dins del sector alimentari a Osona. S'estan identificant i definint actuacions que facilitin la posada en marxa d'innovacions significatives i nous models de negoci en l'àmbit agroalimentari, com per exemple, les oportunitats de l'ecològic de sectors com el lacti i l'aviram. A més es pretén estendre el debat i la reflexió sobre els reptes de futur a la indústria sobre els reptes del futur i la introducció de la innovació com a motor de canvi.

Dignificació i professionalització del sector forestal

El Centre de Formació Forestal Especialitzada treballa des de l'any 2006 per la dignificació i professionalització del treball forestal així com la millora de la productivitat i la disminució dels riscos i accidents associats al treball. Fins a l'actualitat, el centre ha format més de 2.800 persones en diferents modalitats: manteniment i ús de la serra mecànica, tala d'arbres, trepa, poda, desembosc amb maquinària forestal, treballs forestals en corredors de línies elèctriques, etc. El CFFE participa en diversos projectes europeus per a l'acreditació de competències en treballs forestals i per a la millora de la mobilitat de persones treballadores. Destaquen les acreditacions NPTC i carnets de motoserrista europeu ECC1, ECC2, ECC3 i ECC4.

Taula per a la gestió sostenible de la ramaderia a Osona

Des de Creació, el Consell Comarcal d'Osona i la Universitat de Vic es va impulsar la creació de la Taula per a la Gestió Sostenible de la Ramaderia a Osona per alinear i coordinar tots els agents implicats amb la finalitat d'aconseguir una gestió sostenible de les dejeccions ramaderes a nivell comarcal, tenint en compte que el sector ramader constitueix, juntament amb la resta del sector agroalimentari, el primer motor econòmic d'Osona. El principal objectiu de la taula és fer compatible la ramaderia intensiva amb la qualitat ambiental del territori per assegurar-ne la seva viabilitat futura. El projecte compta amb la participació del Centre Tecnològic en Biodiversitat, Ecologia i Tecnologia Ambiental i Alimentària (CT BETA) de la UVic-UCC. El CT BETA té l'acreditació TECNIO per part d'ACCIÓ i té el reconeixement de Grup SGR Consolidat per la Generalitat de Catalunya.

Cuidem Lluçanès

Cuidem Lluçanès, SCCL, és una cooperativa de consum que neix amb el suport del Consorci del Lluçanès per tal d'oferir treballs de qualitat i dignes relacionats amb les cures i el suport a la llar. Els objectius principals són afllorar demandes laborals que fins ara es cobreixen a través de l'economia informal i donar oportunitats laborals a persones amb més dificultat d'inserció. Es tracta de promoure i impulsar una cooperativa des del seu inici, per tal de generar activitat econòmica en el marc de l'economia social, fomentar el cooperativisme com a mecanisme de desenvolupament econòmic integral, reduir l'economia submergida i generar oportunitats d'ocupació a dones majors de 45 anys.

Transformació econòmica i social del territori a través del lideratge col·laboratiu de projectes tecnològics i innovadors (UVic-UCC)

El projecte optimitzarà el sistema de generació i transferència del coneixement intern dels dos campus, el de Manresa i el de Vic. La seva voluntat és actuar de referent tecnològic en liderar projectes que fomentin la innovació, la internacionalització i l'empremderia en les entitats del territori de la Catalunya Central, potenciant les col·laboracions intersectorials per a l'execució de projectes conjunts. Com a objectiu final es busca contribuir a superar els reptes socials produint un impacte significatiu en les persones, entitats i empreses i en el territori en general.

Model d'atesa a la iniciativa emprenedora d'Osona

Projecte amb vocació d'acompanyar a les persones emprenedores a desenvolupar el seu projecte empresarial i les seves competències emprenedores aportant-hi valor afegit i qualitat i a connectar-lo a l'ecosistema emprenedor de la comarca. Per aconseguir-ho s'han desenvolupat unes eines innovadores que serveixen per treballar des de la idea del negoci a la viabilitat del mateix utilitzant metodologies *lean start-up* i impulsant un programa formatiu que ajuda a desenvolupar aquestes eines i treballar amb més profunditat tant el seu projecte com les competències emprenedores. Amb aquest model s'ajuda a impulsar un ecosistema emprenedor amb capacitat transformadora de la comarca. El model incorpora dues línies específiques; una primera per impactar en l'àmbit rural i agroalimentari, i una segona per impactar en l'àmbit social.

Congrés internacional de fotofarmacologia

Els principals referents mundials en fotofarmacologia es van reunir a la ciutat de Vic, en el segon Simposi Internacional que va tenir lloc a l'entorn d'aquesta branca emergent de la ciència, que utilitza la llum per controlar l'activitat dels medicaments. Unes 130 persones procedents d'universitats i centres de recerca de 15 països diferents van participar a la trobada, organitzada conjuntament per la Universitat de Vic i altres centres de recerca de referència. El simposi va esdevenir un fòrum de debat dels principals investigadors i referents en fotofarmacologia de tot el món. S'hi van presentar les principals novetats de la disciplina i van tenir una especial rellevància les teràpies i eines de diagnòstic innovadores basades en la llum.

Recull estadístic. Osona

	Osona		Demarcació Barcelona		Variació 2017-2018		Pes		
	2017	2018	2017	2018	Osona	Demarcació	Osona/ Demarcació	2017	2018
Entorn									
Nombre de municipis		47		311					15,1%
Superfície total (km²)		1142,6		7.726,4					14,8%
Superfície mitjana municipal (km²)		24,3		24,8					nc
Demografia									
Població Total	155.154	156.929	5.576.037	5.609.350	1,1%	0,6%	2,8%		2,8%
Densitat (hab/km²)	136	137	722	726	1,1%	0,6%	nc		nc
Homes	77.387	78.467	2.718.621	2.733.466	1,4%	0,5%	2,8%		2,9%
Dones	77.767	78.462	2.857.416	2.875.884	0,9%	0,6%	2,7%		2,7%
Població de menys de 16 anys	27.419	27.493	915.587	914.938	0,3%	-0,1%	3,0%		3,0%
Població potencialment activa (16-64)	100.440	101.652	3.621.380	3.640.005	1,2%	0,5%	2,8%		2,8%
Població de 65 anys i més	27.295	27.784	1.039.070	1.054.407	1,8%	1,5%	2,6%		2,6%
Projecció Població 2018-2028	156.592	169.224	5.571.966	5.866.767	8,1%	5,3%	2,8%		2,9%
Pob. resident a l'estranger	4.183	4.727	220.660	234.423	13,0%	6,2%	1,9%		2,0%
Índex de dependència global	54,5	54,4	54,0	54,1	-0,1	0,1	nc		nc
Índex d'envelliment	99,5	101,1	113,5	115,2	1,6	1,8	nc		nc
Nacionalitat espanyola	134.240	134.333	4.864.723	4.865.569	0,1%	0,0%	2,8%		2,8%
Nacionalitat estrangera	20.914	22.596	711.314	743.781	8,0%	4,6%	2,9%		3,0%
Taxa d'estrangeria total	13,5%	14,4%	12,8%	13,3%	0,9pp	0,5pp	nc		nc
Taxa d'estrangeria extracomunitaria	11,2%	12,1%	9,7%	10,1%	0,9pp	0,4pp	nc		nc
Població de menys de 16 anys	4.403	4.656	111.138	114.753	5,7%	3,3%	4,0%		4,1%
Població potencialment activa (16-64)	16.009	17.341	577.682	604.336	8,3%	4,6%	2,8%		2,9%
Població de 65 anys i més	502	599	22.494	24.692	19,3%	9,8%	2,2%		2,4%
Àfrica	12.082	13.021	160.369	162.850	7,8%	1,5%	7,5%		8,0%
Amèrica	2.243	2.567	206.669	221.620	14,4%	7,2%	1,1%		1,2%
Àsia	2.483	2.747	130.534	136.198	10,6%	4,3%	1,9%		2,0%
Europa	4.099	4.254	212.938	222.319	3,8%	4,4%	1,9%		1,9%
Unió Europea	3.492	3.566	168.912	176.066	2,1%	4,2%	2,1%		2,0%
Rest del món	7	7	804	794	0,0%	-1,2%	0,9%		0,9%
5 principals nacionalitats (comarca)	14.138	15.220	220.931	226.931	7,7%	2,7%	6,4%		6,7%
Marroc	7.981	8.429	119.779	121.931	5,6%	1,8%	6,7%		6,9%
Ghana	2.336	2.599	4.652	4.907	11,3%	5,5%	50,2%		53,0%
Romania	1.560	1.682	33.172	33.392	7,8%	0,7%	4,7%		5,0%
Índia	1.340	1.597	14.864	16.194	19,2%	8,9%	9,0%		9,9%
Xina	921	913	48.464	50.507	-0,9%	4,2%	1,9%		1,8%
Activitat econòmica									
Nombre d'empreses	5.707	5.669	185.911	187.341	-0,7%	0,8%	3,1%		3,0%
Agricultura	256	254	782	800	-0,8%	2,3%	32,7%		31,8%
Indústria	1.052	1.026	18.778	18.590	-2,5%	-1,0%	5,6%		5,5%
Construcció	540	546	15.701	16.358	1,1%	4,2%	3,4%		3,3%
Serveis	3.859	3.843	150.650	151.593	-0,4%	0,6%	2,6%		2,5%
Dimensió mitjana	8,6	9,2	11,0	11,3	0,7p	0,3p	nc		nc
Agricultura	3,9	4,0	3,4	3,3	0,1p	-0,1p	nc		nc
Indústria	15,4	17,5	16,9	17,5	2,1p	0,5p	nc		nc
Construcció	3,5	3,8	5,5	5,6	0,3p	0,2p	nc		nc
Serveis	7,7	8,1	10,9	11,2	0,4p	0,3p	nc		nc
10 Principals sectors d'activitat	7.404	7.831	269.477	274.466	5,8%	1,9%	2,7%		2,9%
Comerç detall, exc. vehicles motor	759	747	27.780	27.330	-1,6%	-1,6%	2,7%		2,7%
Serveis de menjar i begudes	418	427	17.396	17.586	2,2%	1,1%	2,4%		2,4%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	413	409	15.142	15.140	-1,0%	0,0%	2,7%		2,7%
Activitats especialitzades construcció	308	305	9.202	9.426	-1,0%	2,4%	3,3%		3,2%
Agricultura, ramaderia i caça	241	239	680	690	-0,8%	1,5%	35,4%		34,6%
Construcció d'immobles	227	236	6.062	6.480	4,0%	6,9%	3,7%		3,6%
Productes metàl·lics	227	224	3.616	3.540	-1,3%	-2,1%	6,3%		6,3%
Transport terrestre i per canonades	228	223	6.000	6.116	-2,2%	1,9%	3,8%		3,6%
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	204	204	2.043	2.051	0,0%	0,4%	10,0%		9,9%
Venda i reparació de vehicles motor	203	200	4.418	4.301	-1,5%	-2,6%	4,6%		4,7%
Compravenda d'Habitatges	1.392	1.539	59.046	60.602	10,6%	2,6%	2,4%		2,5%
Habitatge lliure	1.388	1.535	57.726	59.321	10,6%	2,8%	2,4%		2,6%
Habitatge protegit	4	4	1.320	1.281	0,0%	-3,0%	0,3%		0,3%
Habitatge nou	70	74	4.522	4.980	5,7%	10,1%	1,5%		1,5%
Habitatge usat	1.322	1.465	54.524	55.622	10,8%	2,0%	2,4%		2,6%

Recull estadístic. Osona (Continuació)

	Osona		Demarcació Barcelona		Variació 2017-2018		Pes	
	2017	2018	2017	2018	Osona	Demarcació	2017	2018
Mercat de treball								
Població ocupada	68.210	69.673	2.292.806	2.358.040	2,1%	2,8%	3,0%	3,0%
Homes	37.665	38.552	1.202.122	1.235.933	2,4%	2,8%	3,1%	3,1%
Dones	30.545	31.121	1.090.684	1.122.107	1,9%	2,9%	2,8%	2,8%
Nacionals	59.501	60.233	2.002.985	2.038.076	1,2%	1,8%	3,0%	3,0%
Estrangers	8.709	9.440	289.821	319.964	8,4%	10,4%	3,0%	3,0%
Menys de 30 anys	11.483	11.836	355.999	374.270	3,1%	5,1%	3,2%	3,2%
De 30 a 44 anys	27.172	26.958	949.164	944.757	-0,8%	-0,5%	2,9%	2,9%
De 45 a 54 anys	17.884	18.425	616.239	644.210	3,0%	4,5%	2,9%	2,9%
Més de 55 anys	11.671	12.454	371.404	394.803	6,7%	6,3%	3,1%	3,2%
Taxa d'ocupació registrada	67,9%	68,5%	63,3%	64,8%	0,6pp	1,5pp	nc	nc
Llocs de treball	65.312	67.537	2.430.935	2.511.646	3,4%	3,3%	2,7%	2,7%
Agricultura	2.124	2.134	8.153	8.127	0,5%	-0,3%	26,1%	26,3%
Indústria	20.837	21.337	351.151	356.307	2,4%	1,5%	5,9%	6,0%
Construcció	3.877	4.076	129.769	137.037	5,1%	5,6%	3,0%	3,0%
Serveis	38.474	39.990	1.941.862	2.010.175	3,9%	3,5%	2,0%	2,0%
Activitats d'alt contingut tecnològic ¹	4.556	4.662	231.270	241.511	2,3%	4,4%	2,0%	1,9%
Assalariats	48.796	52.253	2.044.003	2.119.653	7,1%	3,7%	2,4%	2,5%
Autònoms	16.516	15.284	386.932	391.993	-7,5%	1,3%	4,3%	3,9%
10 Principals sectors d'activitat	39.906	40.862	1.042.250	1.066.726	2,4%	2,3%	3,8%	3,8%
Indústries de productes alimentaris	9.035	9.246	40.024	40.109	2,3%	0,2%	22,6%	23,1%
Comerç detall, exc. vehicles motor	8.755	8.970	253.427	256.647	2,5%	1,3%	3,5%	3,5%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	3.677	3.830	161.789	165.920	4,2%	2,6%	2,3%	2,3%
Educació	3.356	3.552	136.467	140.731	5,8%	3,1%	2,5%	2,5%
Productes metàl·lics	3.049	3.096	40.072	40.662	1,5%	1,5%	7,6%	7,6%
Serveis de menjar i begudes	2.907	3.015	149.542	153.361	3,7%	2,6%	1,9%	2,0%
Activitats especialitzades construcció	2.472	2.570	83.945	87.546	4,0%	4,3%	2,9%	2,9%
Activitats sanitàries	2.405	2.404	147.032	151.518	0,0%	3,1%	1,6%	1,6%
Maquinària i equips ncaa	2.284	2.209	22.733	23.065	-3,3%	1,5%	10,0%	9,6%
Agricultura, ramaderia i caça	1.966	1.970	7.219	7.167	0,2%	-0,7%	27,2%	27,5%
Aturats registrats	7.947	7.587	302.569	284.283	-4,5%	-6,0%	2,6%	2,7%
Homes	3.334	3.188	132.788	123.029	-4,4%	-7,3%	2,5%	2,6%
Dones	4.613	4.399	169.781	161.254	-4,6%	-5,0%	2,7%	2,7%
Nacionals	5.636	5.379	249.149	233.833	-4,6%	-6,1%	2,3%	2,3%
Estrangers	2.311	2.208	53.420	50.450	-4,5%	-5,6%	4,3%	4,4%
Agricultura	151	143	3.288	2.668	-5,3%	-18,9%	4,6%	5,4%
Indústria	1.666	1.629	37.414	34.279	-2,2%	-8,4%	4,5%	4,8%
Construcció	583	480	26.681	23.002	-17,7%	-13,8%	2,2%	2,1%
Serveis	4.584	4.450	215.533	205.515	-2,9%	-4,6%	2,1%	2,2%
Sense ocupació anterior	963	885	19.653	18.819	-8,1%	-4,2%	4,9%	4,7%
Població activa local estimada	77.463	78.677	2.656.868	2.703.919	1,6%	1,8%	2,9%	3,0%
Taxa d'atur registral	10,26%	9,64%	11,39%	10,51%	-0,6pp	-0,9pp	nc	nc
Homes	7,99%	7,51%	9,76%	8,88%	-0,5pp	-0,9pp	nc	nc
Dones	12,91%	12,15%	13,10%	12,23%	-0,8pp	-0,9pp	nc	nc
Nombre total de contractes	44.585	44.943	2.389.366	2.522.789	0,8%	5,6%	1,9%	1,8%
Beneficiaris de prestacions	4.376	4.293	167.617	162.810	-1,9%	-2,9%	2,6%	2,6%
Taxa cobertura prestacions	62,66%	64,06%	59,25%	61,33%	1,4pp	2,1pp	nc	nc
Comerç								
Establiments	2.104	2.069	74.299	72.964	-1,7%	-1,8%	2,8%	2,8%
Sup. Venda [m ²]	330.831	322.432	10.350.337	10.167.256	-2,5%	-1,8%	3,2%	3,2%
establ./1.000 hab.	13,4	13,1	13,3	13,0	-2,8%	-2,4%	nc	nc
m ² /1.000 hab.	2.113	2.036	1.856	1.813	-3,6%	-2,4%	nc	nc
Sup. Mitjana [m ²]	157	156	139	139	-0,8%	0,0%	nc	nc
Turisme								
Places en establiments hotelers	1.902	1.940	145.727	147.145	2,0%	1,0%	1,3%	1,3%
Places en càmpings	3.141	3.141	44.343	44.352	0,0%	0,0%	7,1%	7,1%
Places en establiments de turisme rural	1.197	1.230	5.063	5.310	2,8%	4,9%	23,6%	23,2%
Places en apartaments	85	100	3.483	3.581	17,6%	2,8%	2,4%	2,8%
Places en HUTs ²	526	699	92.857	101.981	nc	nc	0,6%	0,7%
Finances públiques³								
Pressupostos municipals: ingressos	171.332	175.757	6.964.487	7.112.704	2,6%	2,1%	2,5%	2,5%
Pressupostos municipals: despeses	171.182	175.708	6.963.059	7.109.836	2,6%	2,1%	2,5%	2,5%
Deute viu municipal ⁴	50.976	46.063	2.637.930	2.417.953	-9,6%	-8,3%	1,9%	1,9%

1. Es consideren d'alt contingut tecnològic les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta i els serveis de tecnologia alta-punta

2. Places Habitatges ús turístic estimades segons la Direcció General de Turisme. 3. Xifres en milers d'euros. 4. Dades de 2016-2017

nd: no disponible. nc: no calculable. p: punts absoluts. pp: punts percentuals.

Vegeu l'apartat de metodologia per a la definició dels indicadors. Per ampliar les dades, consulteu el programa Hermes (www.diba.cat/hermes).

Les fires mercats de Vic, una eina per al desenvolupament econòmic i la cohesió social

Bernat Vilarasau Alsina, gerent de l'Organisme Autònom de Fires i Mercats de Vic

Les primeres referències al Mercat del Ram de Vic les trobem cap a l'any 888, al precepte del rei Odó, fet que il·lustra la tradició mil·lenària de Vic com a punt de trobada i intercanvi comercial. Avui en dia Vic segueix sent un referent en l'organització de Fires, amb una oferta de 18 esdeveniments firals per aquest 2019. Aquesta realitat respon a una aposta estratègica de la ciutat per impulsar les fires com element estratègic per al desenvolupament local del territori.

Aquest article pretén reflexionar, modestament, sobre quin sentit tenen les fires en un món en plena revolució tecnològica, quin és l'impacte real de les fires i el seu benefici, i quines perspectives de futur els veiem a Vic.

El sentit de les fires al segle XXI

Podem distingir dues tipologies fonamentals d'esdeveniments firals, les fires professionals sectorials que pretenen ser un punt de trobada d'un sector productiu concret i les fires mercat adreçades a consumidor final i amb un marcat caràcter lúdic i festiu. La primera tipologia està vivint un replegament del nombre d'esdeveniments i una concentració en certàmens internacionals situats a les grans ciutats europees. En aquest sentit Barcelona juga un paper molt destacat. Això no vol dir que a la resta de ciutats no puguem dur a terme algunes fires amb aquesta vocació professional. En el cas de Vic tenim el Mercat de Música Viva de Vic, la Fira de la Biomassa de Catalunya, la Fira de la Fusta Constructiva o de l'Autoconsum Elèctric.

Aquestes fires professionals tenen tres funcions principals, la funció comercial de les empreses del sector, la visualització externa del seu potencial i la de generar un espai de trobada entre el mateix sector que actua de motor d'innovacions i sinergies. Per la viabilitat d'aquests esdeveniments el més important és l'existència d'un sector econòmic fort i implicat, amb necessitat de mostrar els seus productes i d'explicar-se, i un mercat dinàmic i obert amb potencial de compra.

Per altra banda, els últims anys les fires mercat han experimentat un lleuger però continu creixement a nivell català. El poble i les ciutats veuen aquests esdeveniments com una oportunitat per promocionar el municipi, atraure visitants i dinamitzar l'economia local. La nostra experiència amb fires molt consolidades i amb gran capacitat d'atracció de públic confirma el potencial dels esdeveniments des d'aquesta perspectiva. Les fires esdevenen un moment privilegiat per construir un relat atractiu i oferir un experiència vivencial al visitant que pot actuar com multiplicador de l'oferta turística permanent del territori. Per altra banda, les fires són esdeveniments que es duen a terme físicament a la ciutat i que acaben repercutint a una bona part del teixit productiu local.

Tanmateix, cada cop té més rellevància la capacitat de les fires i mercats com a factors de dinamització social, com a punts de trobada que generen un enfortiment de la cultura i la cohesió dels pobles. En un món cada cop més globalitzat i líquid, les fires actuen com un contrapunt d'arrelament i reconeixement de les viles i pobles. La majoria de fires locals impulsades a Catalunya tenen com a eix vertebrador algun element cultural del seu patrimoni històric, artístic o gastronòmic.

L'impacte econòmic de les fires

L'any 2017 i 2018, amb el suport de la Diputació de Barcelona, hem dut a terme un seguit d'estudis sobre l'impacte econòmic d'algunes

de les fires que fem a Vic. Aquests estudis rigorosos no es poden fer anualment, pel cost que suposen, però convé fer-los periòdicament per poder mesurar el retorn que té la inversió de la ciutat en les fires i l'impacte que generen en l'economia local.

Els resultats mostren una gran variabilitat entre les fires estudiades. Trobem l'impacte més rellevant en el cas del Mercat Medieval arribant a un retorn de 147€ per € invertit i un impacte total de quasi 30 milions d'euros. No obstant la Fira Lactium ens dona a unes xifres, igualment importants, d'1 milió d'€ d'impacte total i 12 € de retorn per € invertit.

Els dos casos evidencien que, més enllà dels beneficis socials i culturals esmentats, les fires segueixen sent una eina per a la dinamització econòmica local de primer ordre. A més dels beneficis directes dels intercanvis comercials de la fira existeixen els impactes indirectes i induïts sobre els altres sectors afectats. És per això que podem afirmar que la inversió pública per la promoció firal és una inversió amb un retorn important, tangible i a curt termini.

Perspectives de futur de les Fires a Vic

A dia d'avui podem destacar alguns eixos de treball generals i consolidats en coherència amb la realitat del territori i les tendències socioeconòmiques generals.

Les fires ofereixen l'oportunitat insubstituïble de la trobada física de diversitat d'agents i col·lectius de la nostra societat i cal potenciar tots els elements que reforcin aquest valor central del fet firal. Per tant cal treballar amb totes les eines de millora metodològica per enfortir aquesta experiència de contacte directe. Aquestes millores suposen des d'activitats complementàries a la part expositiva fins a la innovació mateixa de la presència física de les empreses. Ens trobem en un moment de revolució digital i cal aprofitar al màxim les noves tecnologies per facilitar la trobada, per millorar l'experiència, per personalitzar els intercanvis, i fer-ho donant la centralitat a l'espai físic que suposa la fira. Així, cal fer una aposta per la modernització de les fires amb una incorporació justificada i tranquil·la d'aquells canals i eines que permetin millorar l'experiència firal.

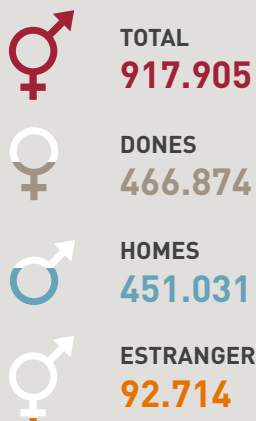
L'aposta estratègica de les fires ha de ser coherent amb l'estructura del teixit productiu d'Osona i de Vic. Hi ha sectors tradicionals potents com el sector agroalimentari que ja tenen una presència a l'oferta firal que fem però amb marge per incorporar noves propostes vinculades als reptes de futur d'aquest sector. Per altra banda, cal seguir impulsant esdeveniments relacionats amb l'ús eficient dels recursos i a les alternatives energètiques donat que són sectors amb un fort dinamisme i cridats a tenir un gran protagonisme a curt termini. Per últim, el sector de l'oci i del turisme centrat en l'experiència i lligat al territori té una gran capacitat per atraure públic i comporta una activitat econòmica amb alt impacte a l'economia local.

En el cas de Vic, cal fer un esment especial al sector de la música, ja que és una ciutat vinculada a la creativitat i la cultura musical des de fa més de trenta anys amb el Mercat de Música de Vic com a màxim exponent. En tots aquests àmbits tenim propostes d'esdeveniments firals que cal consolidar o renovar per mantenir viva la imatge de Vic com a ciutat de fires i mercats.

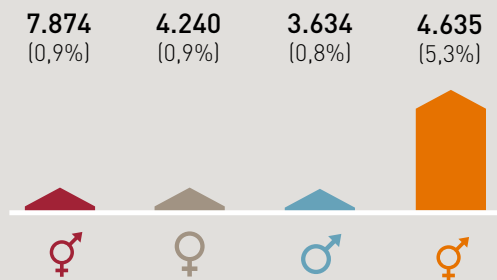

Vallès Occidental

Població, 2018

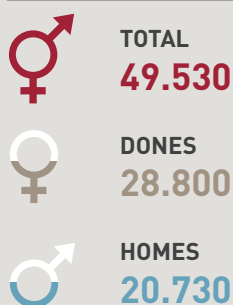

Variació interanual

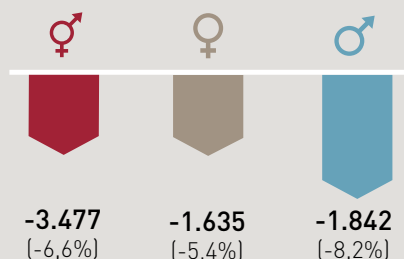

0,9%
La població creix lleugerament

Població aturada registrada, 2018

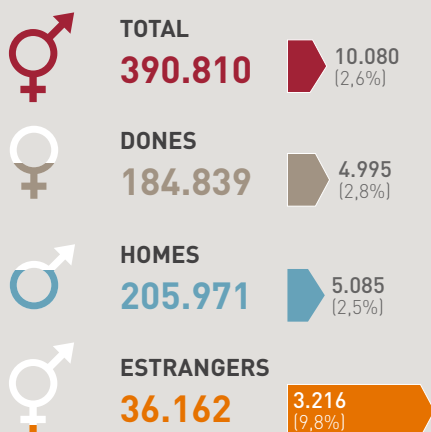

Variació interanual

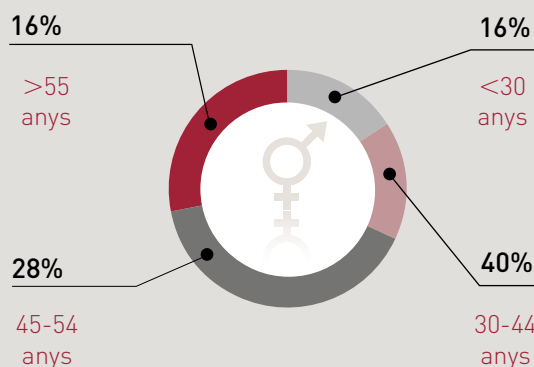

11,1%
Taxa d'atur registral

Població ocupada registrada (residents a la comarca), IVT 2018

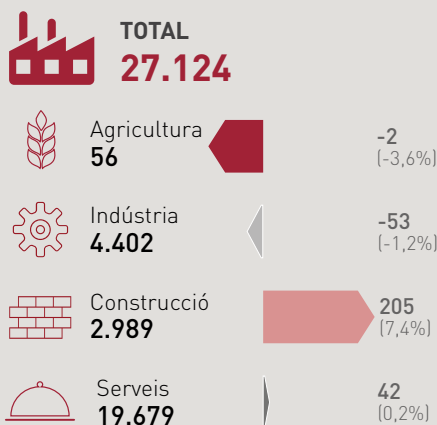

Distribució per edat sobre total d'ocupats (pes %)

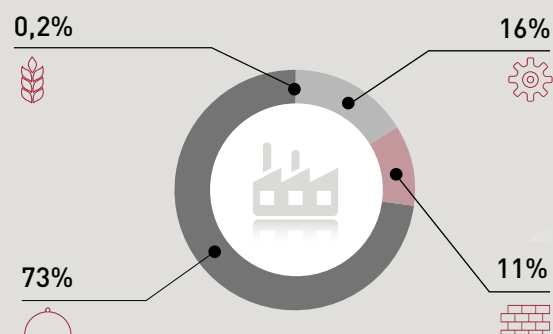

65,2%
Taxa d'ocupació registrada

Empreses de la comarca, IVT 2018

Distribució per sectors (pes %)

0,9%
Creix el nombre d'empreses

Vallès Occidental

La comarca del Vallès Occidental té una superfície de 583,1 km², el 7,5% de la superfície de la demarcació de Barcelona, i comprèn 23 municipis. Sabadell i Terrassa comparteixen la capitalitat.

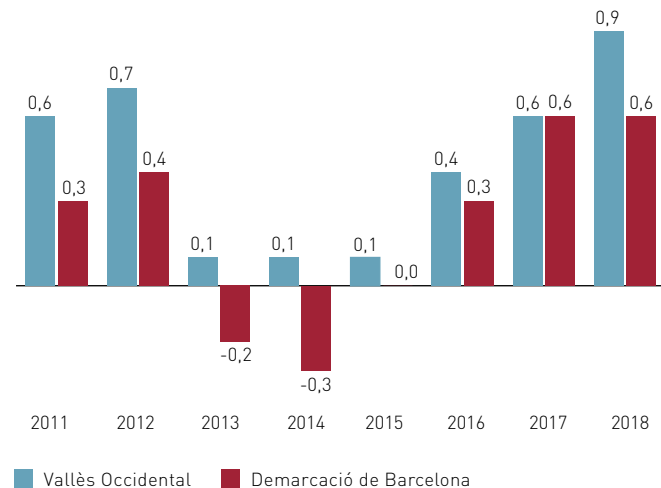
El Vallès Occidental és, amb 917.905 habitants, la segona comarca més poblada de la demarcació, després del Barcelonès, i hi resideix el 16,4% de la població de la demarcació. La població (vegeu el gràfic 1) augmenta un 0,9% respecte el 2018, un increment lleugerament superior al del conjunt de la demarcació (0,6%). La població resident a l'estranger incrementa un 8,7% i segueix la tendència a l'alça d'anys anteriors, arribant a la xifra de 20.474.

El Vallès Occidental és la tercera comarca amb més densitat de població, amb 1.574,2 hab./km². Les dues capitals apleguen el 46,9% de la població: Terrassa, el 23,8% (218.535) i Sabadell, el 23,1% (211.734). Cap altre municipi no supera el 10% de la població i només tres superen el 5% de la població. De vint municipis que incrementen la població, destaquen: Terrassa (2.107), Sabadell (1.803) i Sant Cugat del Vallès (1.148). Perden població: Badia del Vallès (-49), Barberà del Vallès (-21) i Gallifa (-11).

El 10,1% de la població és estrangera (92.714), un percentatge per sota la demarcació (13,3%). El 80,9% dels estrangers són extracomunitaris. Les cinc primeres nacionalitats són: marroquina (25,9%), romanesa (5,9%), xinesa (5,3%), boliviana (4,5%) i equatoriana (4,1%). La comunitat que més creix respecte del 2017 és la xinesa (3,7%), seguit de la romanesa (2,5%). Els bolivians es mantenen, mentre que els equatorians decreixen (-1%).

El 18,3% de la població és menor de 16 anys (per sobre del 16,3% de la demarcació) i el 16,4% té 65 anys o més, un percentatge inferior al 18,8% de mitjana. La població en edat de treballar (vegeu el gràfic 2) representa el 65,3% restant. L'índex d'envelliment del Vallès Occidental (89,3) és el més baix de la demarcació. Respecte a la projecció de població, i segons l'escenari mitjà elaborat per l'Idescat, Vallès Occidental guanyaria un 7,9% de la població actual en el 2028.

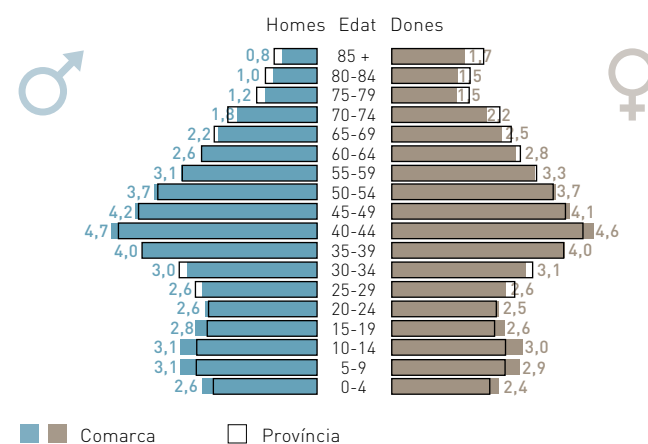
Gràfic 1
Taxes de variació de la població total, 2011-2018 (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

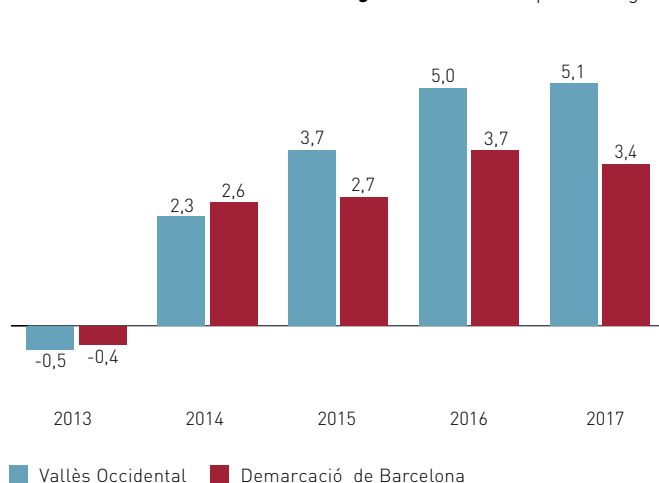
A l'any 2019 la població de la comarca augmenta un 0,9%, l'augment més important des de 2010.

Gràfic 2
Piràmide d'edats del Vallès Occidental i Província, 2018 (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

Gràfic 3
Taxes de variació real del Valor Afegit Brut (VAB) (en percentatge)

Font: BBVA CX. Anuari Econòmic Comarcal

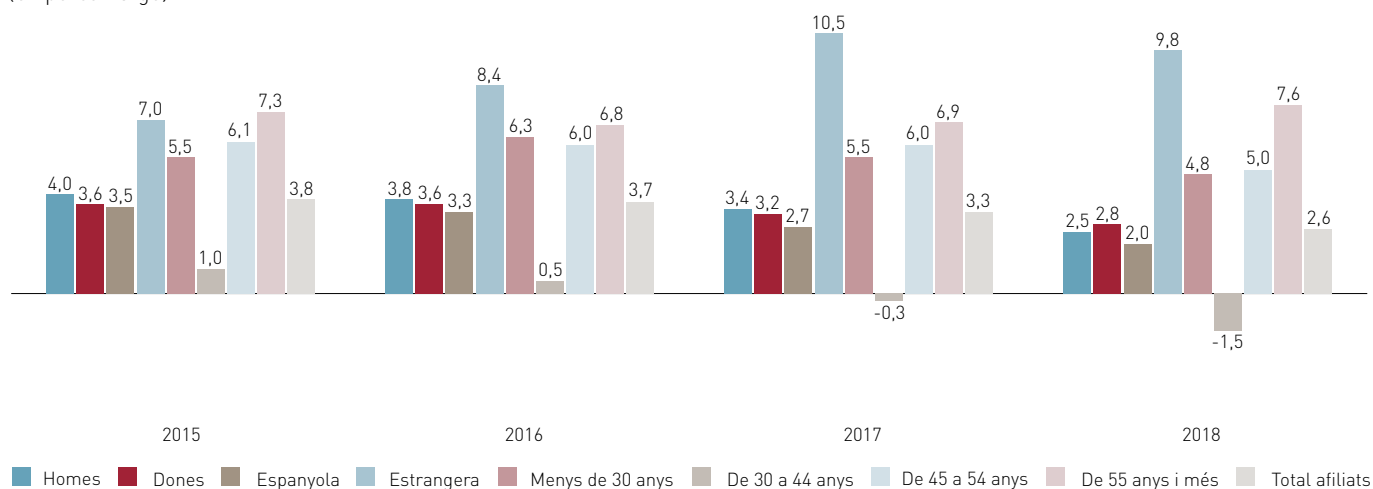
Segons l'*Anuari econòmic comarcal 2018*, del BBVA, el **VAB** de la comarca del Vallès Occidental (vegeu el gràfic 3) experimenta el 2017 un creixement del 5,1%, el major creixement de totes les comarques de la demarcació i superior al del conjunt de Catalunya (3,3%). L'increment del VAB el 2017 reflecteix les fortes dinàmiques de creixement de la indústria (5,4%) i la construcció (5,8%).

A la finalització de l'any 2018, l'**ocupació** registrada de la població resident al Vallès Occidental augmenta un 2,6%, un creixement lleugerament inferior al de l'any anterior (3,3%) i dues dècimes per sota del de la demarcació (2,8%). D'aquesta manera l'any acaba amb 390.810 persones ocupades residents a la comarca, 10.080 més que l'any anterior.

Per sexe, l'ocupació creix lleugerament més en les dones (2,8%) que en els homes (2,5%). En nombres absoluts, a la comarca s'assoleix una ocupació femenina de 184.839 ocupades (4.995 més que l'any anterior) i una de masculina de 205.971 (5.085 més). L'ocupació femenina representa el 47,3% de l'ocupació de la comarca i la masculina el 52,7%.

Sisè any consecutiu d'augment de la població ocupada resident a la comarca, el que representa prop de seixanta mil nous ocupats en el període 2013-2018.

Gràfic 4
Taxes de variació interanual de la població ocupada registrada. Vallès Occidental (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades de l'Idescat

Quant a la nacionalitat, els estrangers assoleixen la xifra de les 36.162 persones, amb un increment del 9,8%, i els espanyols arriben a 354.648 persones en augmentar un 2% respecte a l'any anterior. Sobre el total de la població ocupada, els estrangers suposen el 9,25%.

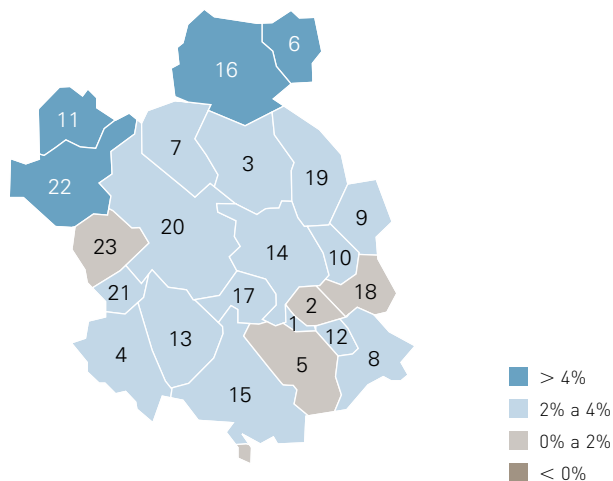
Per franges d'edat, 61.159 són menors de 30 anys; 157.554 tenen entre 30 anys i 44 anys; 109.761, entre 45 anys i 54 anys, i 62.336, més de 55 anys. Respecte a l'any anterior, els majors de 55 anys experimenten un increment més gran (7,6%), per contra, els ocupats d'entre 30 anys i 44 anys baixen (-1.5%). En la resta d'edats, els menors de 30 anys han augmentat un 4,8% i els de 45 anys a 54 anys ho fan un 5%. Pel que fa al pes sobre el total d'ocupats, els de 30 anys a 44 anys (40,3%) i els de 45 anys a 54 anys (28,1%) representen el 68,4% dels ocupats.

L'any 2018 al Vallès Occidental, els vint-i-tres municipis han registrat una variació positiva en l'ocupació.

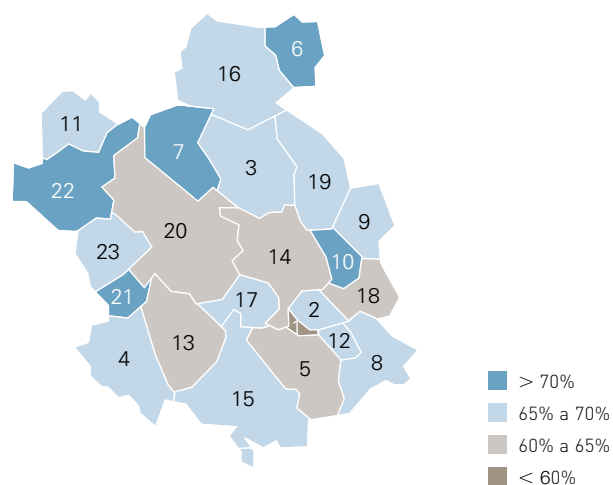
La variació interanual de la població ocupada resident a la comarca (vegeu el mapa 1) registra valors positius en tots els municipis de la comarca. Els vint-i-tres municipis presenten augments en el nombre de persones ocupades. En nombres absoluts destaquen els increments de Terrassa (2.695), Sabadell (2.660), Rubí (845) i Sant Cugat del Vallès (822). En percentatges, la variació positiva destaca a Rellinars (10,2%), Vacarisses (6,9%), Gallifa (6,3%) i Sant Llorenç Savall (4,7%).

La taxa d'ocupació registrada global de la població en edat de treballar al Vallès Occidental se situa en el 65,2%, 0,4 punts percentuals per sobre de la mitjana de la demarcació. Per municipis (vegeu el mapa 2), vint-i-dos municipis superen el 60% de taxa d'ocupació. Ullastrell (74,8%) és el municipi amb la taxa d'ocupació més alta i Badia del Vallès (58,2%) té la taxa més baixa de la comarca.

Mapa 1
Variació població ocupada registrada. Vallès Occidental, 2018 (en percentatge)

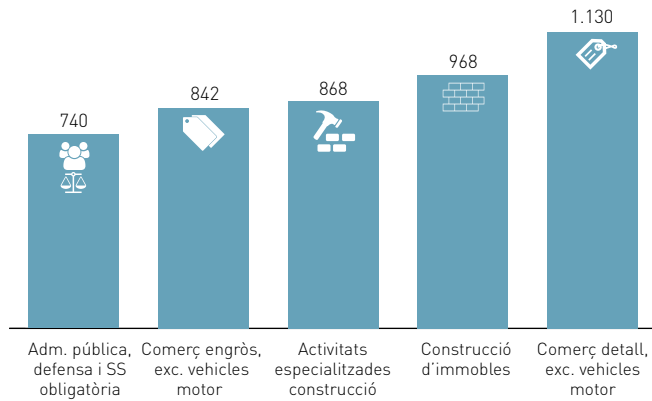
Mapa 2
Taxa d'ocupació registrada. Vallès Occidental, 2018 (en percentatge)

1	Badia del Vallès	13	Rubí
2	Barberà del Vallès	14	Sabadell
3	Castellar del Vallès	15	Sant Cugat del Vallès
4	Castellbisbal	16	Sant Llorenç Savall
5	Cerdanyola del Vallès	17	Sant Quirze del Vallès
6	Gallifa	18	Santa Perpètua de Mogoda
7	Matadepera	19	Sentmenat
8	Montcada i Reixac	20	Terrassa
9	Palau-solità i Plegamans	21	Ullastrell
10	Polinyà	22	Vacarisses
11	Rellinars	23	Viladecavalls
12	Ripollet		

Gràfic 5

Subsectors d'activitat amb més guanys de llocs de treball Vallès Occidental, 2018 (absoluts)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Gràfic 6

Subsectors d'activitat amb més pèrdua de llocs de treball Vallès Occidental, 2018 (absoluts)

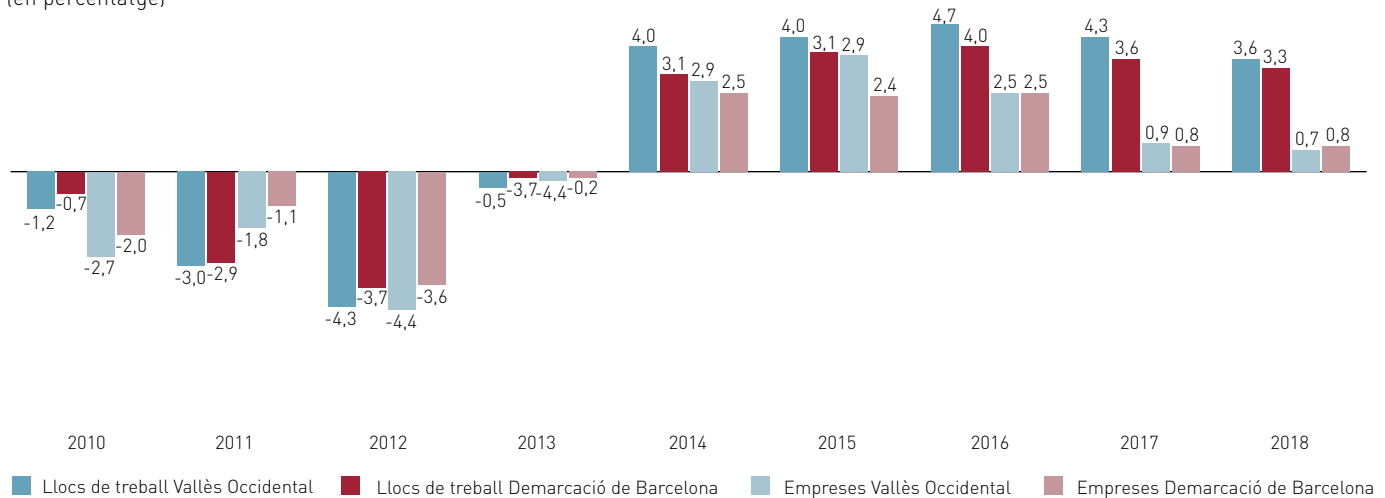
Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Per cinquè any consecutiu durant l'any 2018 continua el creixement dels llocs de treball, i ja sumen més de setanta-dos mil nous treballadors en el període 2013-2018.

L'evolució dels **llocs de treball** experimenta un creixement del 3,6%, segona comarca després del Baix Llobregat (3,7%) i tres dècimes per sobre de la mitjana a la demarcació (3,3%). Aquests resultats mostren la tendència a l'alça dels últims cinc anys. En el cas de les empreses l'increment és del 0,7%, una xifra semblant a la mitjana de la demarcació (0,8%).

Gràfic 7

Taxes de variació interanuals dels llocs de treball i empreses (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

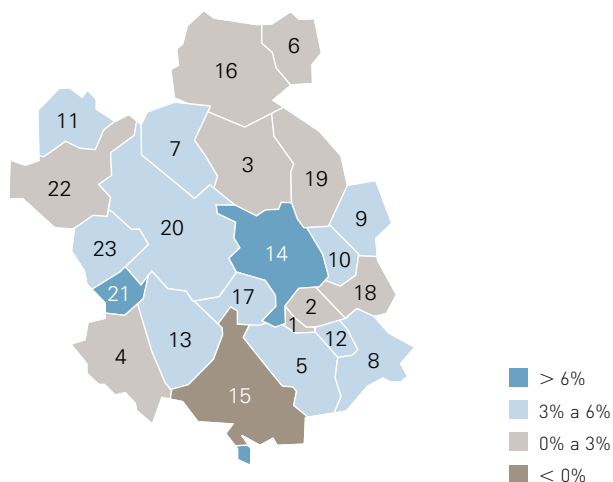
L'increment de l'ocupació es basa en l'evolució positiva del treball assalariat (4,1%), i els autònoms augmenten un 1,5%. Per grans sectors, destaca l'increment de l'ocupació en la construcció d'un 8%, i el descens de l'agricultura un 7,5%. Dels 10 subsectors principals tots s'incrementen (3,2%). Els augments més significatius es donen en les activitats especialitzades en la construcció (5,6%) i en el sector del comerç i l'hostaleria. En termes absoluts, i si considerem tots els subsectors (vegeu els gràfics 5 i 6), les pèrdues d'ocupació més notables es produeixen en arts gràfiques i suports enregistrats (-186), així com en les activitats jurídiques i de comptabilitat (-128), i els increments més destacats es donen en el comerç al detall (1.130), en la construcció d'immobles (968) i en les activitats especialitzades en la construcció (868).

Al Vallès occidental 22 dels 23 municipis augmenten el nombre de llocs de treball l'any 2018.

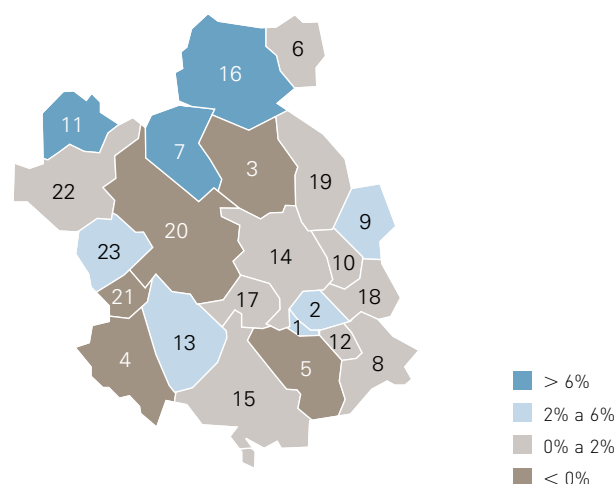
En la variació interanual dels llocs de treball (vegeu el mapa 1) destaca l'augment i el descens en dos municipis: Sant Cugat del Vallès (-4,2%) i Sabadell (12,4%), però és degut al canvi d'adscripció administrativa del treballadors d'una gran entitat bancària, que els adscriu a Sabadell en el 2018 quan abans els tenia a Sant Cugat. Dels vint-i-un municipis restants destaquen els increments d'Ullastrell (8,9%), Cerdanyola del Vallès (4,7%), i Terrassa (3,5%). Pel que fa a l'evolució de les empreses (vegeu el mapa 2) ressalta el creixement a Rubí (55), i la baixada a Terrassa (-27) entre d'altres.

Segons el Sistema d'Anàlisi de Balanços Ibèrics, cinquanta empreses tenen una facturació de més de 100 milions d'euros el 2017 i, d'aquestes, dues facturen més de mil milions: Lidl Supermercados (comerç al detall de productes alimentaris), i Punto Fa (comerç al detall de tèxtils). Entre les deu primeres també hi ha Compañia Española de Laminación, del Grup Barna Steel, SA (fabricació de productes bàsics de ferro); Condis Supermercats (comerç a l'engròs de productes alimentaris); i Lípidos Santiga (fabricació d'olis i greixos). El 79% de les empreses són exportadores o importadores.

Mapa 3
Variació llocs de treball registrats. Vallès Occidental, 2018
(en percentatge)

Mapa 4
Variació empreses registrades. Vallès Occidental, 2018
(en percentatge)

1	Badia del Vallès	13	Rubí
2	Barberà del Vallès	14	Sabadell
3	Castellar del Vallès	15	Sant Cugat del Vallès
4	Castellbisbal	16	Sant Llorenç Savall
5	Cerdanyola del Vallès	17	Sant Quirze del Vallès
6	Gallifa	18	Santa Perpètua de Mogoda
7	Matadepera	19	Sentmenat
8	Montcada i Reixac	20	Terrassa
9	Palau-solità i Plegamans	21	Ullastrell
10	Polinyà	22	Vacarisses
11	Rellinars	23	Viladecavalls
12	Ripollet		

Sisè any consecutiu de disminució dels aturats registrats de la comarca i s'acumula un -39,9% (-32.864) de descens des del 2013.

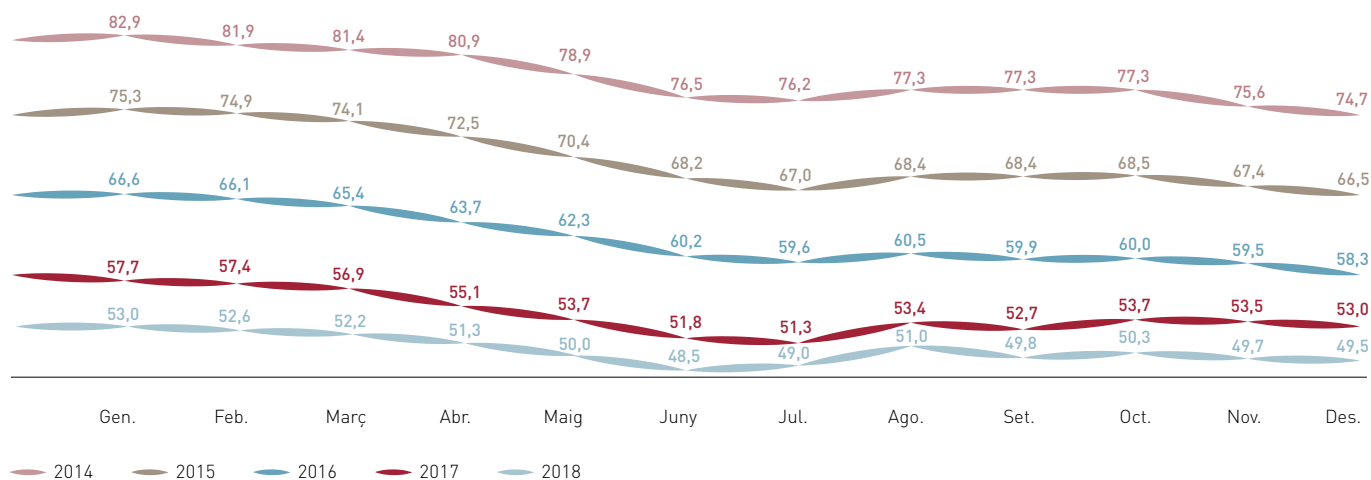
La taxa d'atur de la comarca (11,1%) és lleugerament superior a la de la demarcació (10,5%).

L'evolució de l'atur (vegeu el gràfic 8) segueix la dinàmica a la baixa dels anteriors anys. El 2018 l'atur disminueix un 6,6% (-3.477), una reducció lleugerament superior a la de la demarcació (6%). Així, a final del 2018 hi ha 49.530 persones aturades registrades, el 17,4% dels aturats de la demarcació.

La taxa d'atur registral és del 11,1%, un punt inferior a la de l'any anterior i 0,6 punts per sobre de la taxa mitjana a la demarcació (10,5%). Per gènere, la taxa d'atur femení (13,3%) és més alta que la d'atur masculí (9,1%). L'evolució interanual mostra que la reducció en la taxa d'atur masculí i femení és la mateixa, un punt percentual en ambdós casos. Per edat, el 7% és menor de 25 anys, el 38,8% té entre 25 anys i 44 anys i el 54,1% té més de 45 anys. Interanualment, l'atur baixa entre tots els grups d'edat, amb més força en les persones entre 45 i 54 anys (-8,4%) a excepció dels menors de 25 anys, entre els quals creix un 1,7%.

El 67,4% de l'atur es concentra en els serveis; el 14,8%, en la indústria; el 9,2%, en la construcció, i només el 0,7%, en l'agricultura. El 7,8% restant són persones aturades sense ocupació anterior. Interanualment, l'atur de l'agricultura és el que més disminueix (-19,6%), seguit de la construcció (-17,1%) i de la indústria (-10%). Les persones aturades sense ocupació es redueixen un 4,5%, i el sector serveis un 4,2%.

Gràfic 8 Comparació de l'evolució mensual de las persones aturades registrades. Vallès Occidental, 2014-2018 (en milers)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

L'atur disminueix interanualment en la majoria de nivells formatius. En nombres absoluts, destaca la reducció en l'educació general (-7%; -2.420). L'atur de la població estrangera disminueix un -8,4% (-715), i se situa en les 7.761 persones aturades, el 15,7% de l'atur comarcal, dos punts per sota del valor a nivell de demarcació (17,7%). Les persones aturades nacionals disminueixen un -6,2% (-2.762) i se situen en les 41.769.

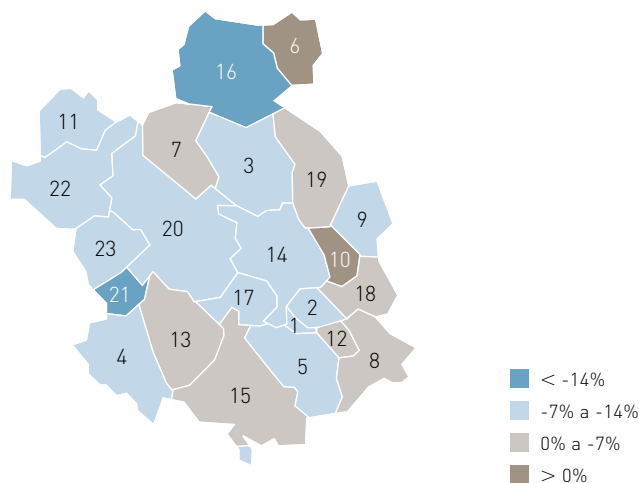
La xifra d'aturats disminueix (vegeu el mapa 5) a tots els municipis excepte a Gallifa (20%) i Polinyà (0,5%). Destaquen les reduccions a Ullastrell (21,7%) i a Sant Llorenç Savall (20,5%). Les taxes d'atur (vegeu el mapa 6) més elevades es donen a Badia del Vallès (17,4%), Rellinars (13,6%) i Ripollet (13,2%). Les més baixes es donen a Matadepera (4,7%) i Sant Cugat del Vallès (6,1%).

Tretze municipis de la comarca tenen una taxa d'atur inferior a la mitjana de la demarcació (10,5%).

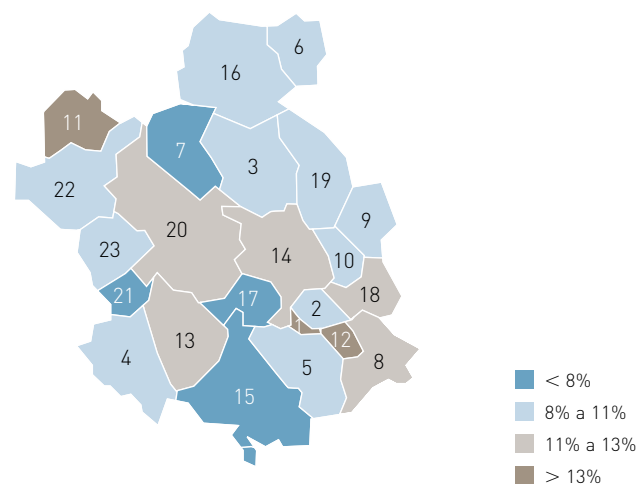
A final del 2018 hi ha concedides 26.742 **prestacions per desocupació**, un 3,8% menys que l'any anterior. La taxa de cobertura puja fins a 58,6%, 2,7 punts per sota la mitjana de la demarcació. Dues de les tres tipologies de prestació per desocupació disminueixen el nombre respecte a l'any anterior: les rendes actives d'inserció (-24,3%) i les assistencials (-9%). En canvi, es produeix un augment de les contributives (8,3%).

L'any 2018 es comptabilitzen 342.289 nous **contractes laborals** a la comarca, un 85% dels quals són temporals. Aquest volum de contractació representa un augment respecte a l'any anterior del 5,4%, una variació inferior a l'experimentada en l'àmbit de la demarcació (5,6%). Per tipologia, la contractació indefinida incrementa un 12,5% i la temporal ho fa un 4,2%. Per sexe, la contractació masculina augmenta un 4,4% i la femenina, un 6,5%. Per edat destaca l'increment d'un 27,2% de la contractació dels menors de 20 anys i d'un 10% dels majors de 45 anys.

Mapa 5
Variació de l'atur registrat. Vallès Occidental, 2018
(en percentatge)

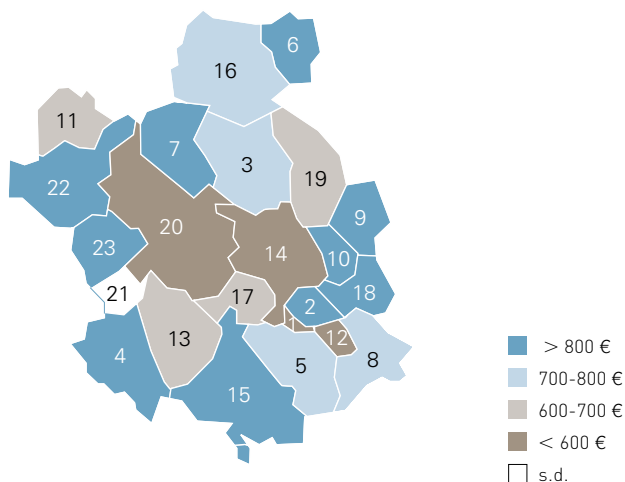

Mapa 6
Taxa d'atur registrat. Vallès Occidental, 2018
(en percentatge)

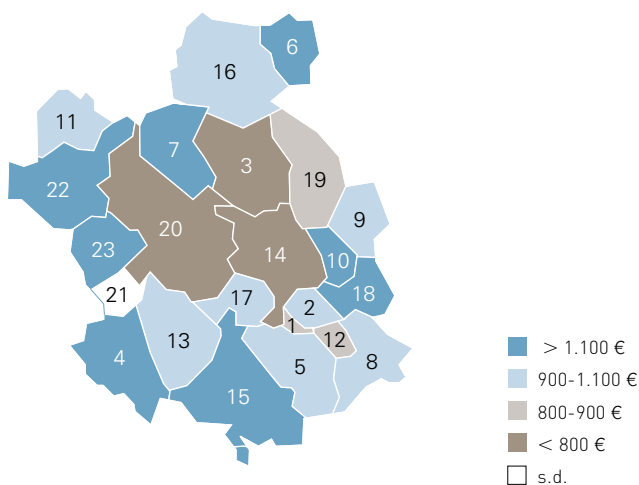

1 Badia del Vallès	13 Rubí
2 Barberà del Vallès	14 Sabadell
3 Castellar del Vallès	15 Sant Cugat del Vallès
4 Castellbisbat	16 Sant Llorenç Savall
5 Cerdanyola del Vallès	17 Sant Quirze del Vallès
6 Gallifa	18 Santa Perpètua de Mogoda
7 Matadepera	19 Sentmenat
8 Montcada i Reixac	20 Terrassa
9 Palau-solità i Plegamans	21 Ullastrell
10 Polinyà	22 Vacarisses
11 Rellinars	23 Viladecavalls
12 Ripollet	

Mapa 7
Ingressos tributaris per habitant. Vallès Occidental, 2018
 (en euros)

Mapa 8
Despeses corrents per habitant. Vallès Occidental, 2018
 (en euros)

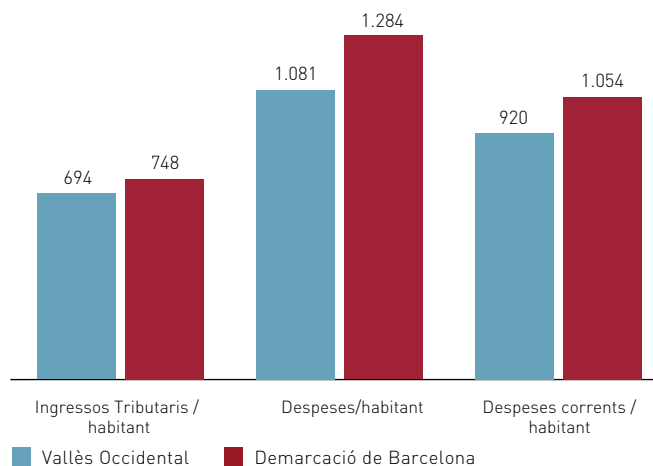
1 Badia del Vallès	13 Rubí
2 Barberà del Vallès	14 Sabadell
3 Castellar del Vallès	15 Sant Cugat del Vallès
4 Castellbisbal	16 Sant Llorenç Savall
5 Cerdanyola del Vallès	17 Sant Quirze del Vallès
6 Gallifa	18 Santa Perpètua de Mogoda
7 Matadepera	19 Sentmenat
8 Montcada i Reixac	20 Terrassa
9 Palau-solità i Plegamans	21 Ullastrell
10 Polinyà	22 Vacarisses
11 Rellinars	23 Viladecavalls
12 Ripollet	

En relació amb les **finances públiques**, el pressupost inicial de l'exercici 2018 augmenta un 3,8% respecte al 2017 pel que fa als ingressos i les despeses, increments superiors a la mitjana de la demarcació (2,1%). Per habitant, al Vallès Occidental les despeses suposen 1.081 euros, amb 920 euros de despeses corrents, i 97 euros de despeses d'inversió, valors per sota de la mitjana de la demarcació tant en despeses (1.284), en despeses corrents (1.054) com en despeses d'inversió (166). Els ingressos corrents suposen 1.000 euros per habitant, amb 694 euros d'ingressos tributaris, per sota de la mitjana de la demarcació en ambdues categories d'ingressos.

En la distribució municipal dels ingressos tributaris (vegeu el mapa 7) destaca la ràtio euros/habitant en els municipis de Castellbisbal (1.354), Polinyà (1.111), Gallifa (1.105). Pel que fa a les despeses corrents (vegeu el mapa 8), a més de Gallifa (1.685) i Castellbisbal (1.616), destaquen Polinyà (1.297), Matadepera (1.266) i Sant Cugat del Vallès (1.244).

El Vallès Occidental és la comarca amb menys despeses per habitant (1.081 €) de la demarcació de Barcelona.

Gràfic 9
Finances públiques, 2018 (ratios euro per habitant)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Ministeri d'Hisenda i Funció Pública

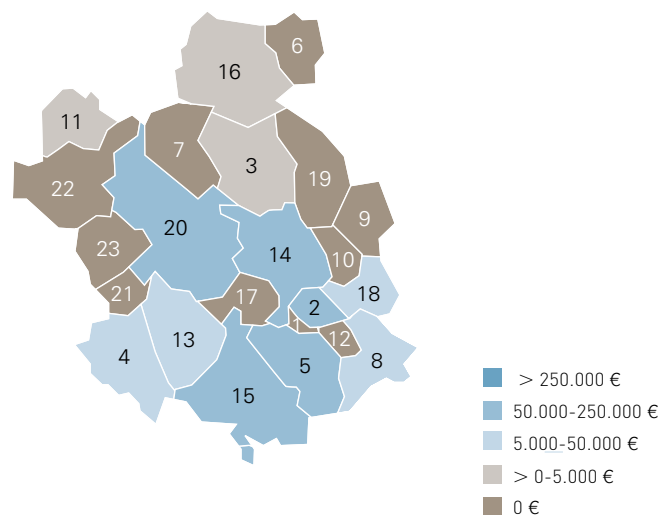
L'oferta de places a la comarca s'incrementa un 4,8% arribant a les 7.210 places. Aquest any 2018 destaca l'increment del 47,5% de les places d'habitatges d'ús turístic (HUT) i un increment mínim de les places hoteleres (+0,1%). L'oferta de càmpings, turisme rural i apartaments turístics es manté en els mateixos valors de 2017.

Les dades de demanda recollides el 2018 presenten resultats superiors als de l'any anterior. La demanda (basada només en les xifres disponibles dels establiments hotelers) presenta un augment del 4,8% i registra un total de 525.808 turistes. El nombre de pernoctacions decreix un 1,3%, i se situa en un total de 1,1 milions de nits. El grau d'ocupació per habitació s'incrementa 4,3 punts percentuals respecte el 2017, fins a establir una mitjana anual del 65,8% d'ocupació.

Pel que respecta a la recaptació de la taxa turística, el Vallès Occidental ha registrat una reducció del 3,7% en l'import total respecte el 2017, arribant als 670.998 €. Aquesta comarca recapta el 10,0% del total de l'impost a l'Entorn de Barcelona (província de Barcelona sense el Barcelonès).

Mapa 9

Recaptació de l'impost sobre les estades en establiments turístics. Vallès Occidental, 2018 (en euros)

Font: Elaboració pròpia a partir de la Direcció General de Turisme

Destaca l'increment del 47,5% del nombre de places d'habitatges d'ús turístic (HUT) entre 2017 i 2018, sent la segona modalitat amb més places de la comarca, per darrera dels hotels.

Quadre 1
Indicadors d'evolució turística al Vallès Occidental, 2017-2018

	Vallès Occidental			Entorn de Barcelona*		
	2017	2018	% var. 2017-2018**	2017	2018	% var. 2017-2018**
Places en establiments hotelers	6.156	6.163	0,1	63.959	64.082	0,2
Places en càmpings	0	0	0,0	44.343	44.352	0,0
Places en establiments de turisme rural	30	30	0,0	5.063	5.310	4,9
Places en apartaments	5	5	0,0	2.213	2.412	9,0
Places en HUTs	686	1.012	47,5	35.726	44.787	25,4
Viatgers allotjats en establiments hotelers	501.613	525.808	4,8	4.036.350	3.861.281	-4,3
Viatgers allotjats en càmpings	0	0	0,0	719.560	711.975	-1,1
Viatgers allotjats en establiments de turisme rural	nd	nd	nd	128.879	144.341	12,0
Pernoctacions en establiments hotelers	1.136.484	1.121.976	-1,3	11.603.227	11.091.691	-4,4
Pernoctacions en càmpings	0	0	0,0	2.775.656	2.725.156	-1,8
Pernoctacions en establiments de turisme rural	nd	nd	nd	367.668	365.054	-0,7
Grau d'ocupació hotelera (per hab., en %)	61,5	65,8	4,3	75,7	74,8	-0,9
Grau d'ocupació en càmpings (per parcel·la, en %)	0,0	0,0	0,0	47,6	46,7	-0,9
Grau d'ocupació en els establiments de turisme rural (per hab., en %)	nd	nd	nd	25,1	26,2	1,1
Impost sobre les Estades en Establiments Turístics (euros)****	696.826	670.998	-3,7	6.792.848	6.725.077	-1,0

*Demarcació de Barcelona sense el Barcelonès, a excepció del grau d'ocupació hotelera **La variació en el grau d'ocupació és en punts percentuals
 Places en HUTs estimades segons criteri de la Direcció General de Turisme * Import anual calculat sobre 1T, 2T, 3T 2018 i 4T 2017. Comparació amb el mateix període de l'any anterior nd: Dada no disponible nc: Dada no comparable
 Font: Laboratori de Turisme de la Diputació de Barcelona a partir de l'Idescat i la Direcció General de Turisme.

Quadre 2

Enquesta d'hàbits de consum i compra. Localització de la compra*. Vallès Occidental, 2019

	Barri de residència	Altres barris o zones del municipi	Fora del municipi	Per internet	Índex d'atracció i pèrdues**
Alimentació fresca	74,0%	31,2%	13,8%	1,6%	97,74%
Resta alimentació	69,3%	28,3%	13,0%	4,2%	102,83%
Altres productes quotidians no alimentaris	68,2%	28,1%	15,0%	4,1%	101,22%
Equipament persona	30,8%	40,6%	52,6%	13,3%	75,27%
Equipament de la llar	28,1%	38,8%	47,2%	13,4%	95,45%

Quadre 2b

Enquesta d'hàbits de consum i compra. Valoració de l'oferta comercial***. Vallès Occidental, 2017-2019

	2017	2019	% var. 2017-2019
Valoració global	6,58	6,81	3,5%
Els preus	5,85	6,44	10,1%
La varietat de l'oferta comercial	6,47	6,56	1,4%
Qualitat oferta comercial	7,12	7,25	1,8%
L'oferta en restaurants, cafeteries i bars	6,9	7,00	1,4%
La varietat de l'oferta en oci	4,2	4,50	7,1%

* Resultat en percentatge de casos, sumen més del 100%

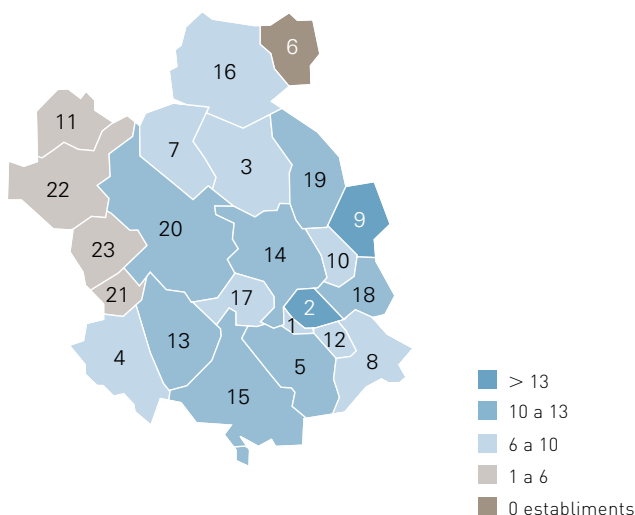
** Valors superiors a 100% indiquen guanys i els inferiors pèrdues.

***Puntuació de 0 a 10

Font: Enquesta d'hàbits de consum i compra a la província de Barcelona 2017-2019, Gerència de Serveis de Comerç de la Diputació de Barcelona

Mapa 10

Nombre d'establiments comercials per 1.000 habitants Vallès Occidental, 2018

Font: Cens d'establiments comercials de Catalunya (CECC)

En quant al sector del **comerç**, a la comarca es comptabilitzen un total de 10.247 establiments i un indicador de 11,16 establiments per cada mil habitants (a la província de Barcelona varia entre els 11,02 i 16,06). Segons les dades extretes del Cens d'Establiments de Catalunya (CECC), gener de 2017 i 2018, es confirma una lleugera disminució del nombre d'establiments totals (-1,8%) però un augment de la superfície de venda total (1,4%). En quant a la superfície mitjana dels comerços (162 m²) es constata la major dimensió dels establiments en referència a la mitjana provincial (139,35 m²/establiment).

Pel que fa als últims resultats de l'Enquesta d'hàbits de consum i compra a la comarca, on el 38,4% i el 22,4% dels enquestats són els responsables de compra de les llars conformades per parelles amb o sense fills, el 20,5% llars unipersonals i el 68,6% són dones, la valoració de l'oferta comercial al municipi de residència és d'un 7,06 sobre 10 (gairebé la mitjana provincial és del 7,15). Es destaca la percepció dels residents envers la qualitat de l'oferta comercial, amb una valoració de 7,43, la segona més alta de totes les comarques de la demarcació.

Bona percepció de la qualitat de l'oferta comercial, la segona més alta de la demarcació.

En quant a l'Índex d'atracció i pèrdues, s'observa una bona contenció de les categories de productes quotidians amb uns índex al voltant del 100%. Pel que fa a l'equipament de la persona s'obté una relativa pèrdua de compradors, 75,27%. En canvi, l'oferta comercial és capaç de contenir la despesa de l'equipament de la llar, 95,45%, situant-se com la segona comarca amb el millor índex de la demarcació per aquests productes.

Mapa de projectes estratègics locals del Vallès Occidental

Vocacions industrials al Vallès Occidental

En el marc del Pla d'Acció 2018-2019 del Pacte per la Reindustrialització del Vallès Occidental, es desenvolupen diferents actuacions específiques com per exemple: tallers als instituts amb la participació d'empreses industrials i, alhora, s'impulsen vistes a les fàbriques per trencar barreres i visions clàssiques i antigues dels sectors. A més s'ha elaborat un catàleg de vocacions prioritàries de la comarca on s'han identificat les 15 vocacions amb més demanda, entre les quals destaquen: indústria alimentària, manteniment industrial, automoció, robòtica, informàtica i comunicacions, impressió 3D, disseny tèxtil i fabricació tèxtil.

Xarxa d'espais de fabricació i divulgació digital

Els espais de fabricació digital són un mecanisme útil i atractiu per a la dinamització i el desenvolupament del territori entre els joves. El projecte, que forma part de la mesura "Indústria 4.0: coneixement i innovació del Pacte per la Reindustrialització del Vallès Occidental", té com a finalitat promoure el treball en xarxa dels espais de fabricació i divulgació digital i els agents públics i privats del territori per tal de consolidar i ampliar l'abast de les estratègies i línies de desenvolupament econòmic (adreçades al teixit productiu) social (adreçades a les persones) i territorial (per a la competitivitat i sostenibilitat) que es porten a terme a la comarca.

Taula de fiscalitat local i simplificació administrativa amb afectació a la indústria

La Taula de fiscalitat local és un òrgan integrat pels responsables polítics dels ajuntaments en què participen també agents socials i econòmics. Disposa d'un grup de treball tècnic per desplegar les experiències i propostes acordades en relació amb la millora de les ordenances i la fiscalitat local. Les actuacions actualment en curs acordades a la sessió del maig del 2018 i que formen part del Pla d'acció del pacte per a la reindustrialització són: difusió i actualització anual dels incentius i bonificacions locals contemplats a les ordenances fiscals; impuls d'una bonificació del 95% en l'ICIO per a la reconstrucció i rehabilitació de naus industrials obsoletes i en desús; avaluació i impacte de les bonificacions vigents relacionades amb la fiscalitat verda; seguiment i valoració del document de recomanacions i millores en l'elaboració de les ordenances i la fiscalitat local amb afectació a l'activitat industrial, i elaboració d'un protocol de qualitat compartit pels tràmits de llicències d'obres i llicències d'obertura d'activitats.

Plataforma col·laborativa de coneixement i assessorament en economia circular

Plataforma de treball col·laboratiu que té com a objectiu apropar a les empreses coneixements i tecnologies facilitadores per implantar l'Economia Circular, un recurs estratègic per al desenvolupament econòmic i sostenible de l'activitat econòmica comarcal. S'ofereixen solucions circulars als reptes ambientals de les empreses i la societat: tecnologies de tractament i reutilització d'aigües residuals, transformació de residu a recurs, optimització processos, simbiosi industrial, eficiència energètica, ecodisseny de producte i procés. Durant l'any 2018 s'ha treballat en el disseny dels procediments de treball i col·laboració entre els membres de la plataforma i s'han dut a terme activitats com l'edició de fulletons temàtics o assessorament a 18 empreses per a la incorporació de millores en l'economia circular.

Sinèrgies simbiòtiques als polígons de Barberà del Vallès, Sabadell i Sant Quirze del Vallès

El concepte de simbiosi industrial, molt relacionat amb els d'economia circular i ecologia industrial, es presenta com una gran oportunitat per incrementar l'eficiència econòmica, la sostenibilitat ambiental i la competitivitat empresarial. La simbiosi industrial pretén millorar l'eficiència en l'ús dels recursos, reduir costos i augmentar els beneficis mitjançant l'intercanvi comercial d'ex-

cedents o subproductes de l'empresa i compartint actius, logística i experiència. Les iniciatives de simbiosi industrial són programes de negocis on la primera finalitat és la millora de la competitivitat empresarial i el creixement del teixit industrial, però que presenta, alhora, impactes ambientals i socials positius. Es tracta d'animar empreses a treballar juntes en benefici mutu i a tenir cura dels seus comptes d'explotació particulars.

Indústria 4.0 local a Sabadell

L'Ajuntament de Sabadell aposta per la transició cap a la indústria 4.0. L'objectiu del projecte és la posada en marxa d'una sèrie de fàbriques dotades d'intel·ligència artificial (conegudes també com *smart factories*), capaces d'adaptar-se a les necessitats dels consumidors i guanyar eficiència en el procés de producció. Les bases tecnològiques de la nova indústria són: internet de les coses, sistemes ciberfísics, cultura basada en el fes-ho tu mateix i fàbrica 4.0.

Terrassa, ciutat UNESCO del cinema

El 2017 la UNESCO va atorgar la distinció de ciutat del cinema a Terrassa, que es convertia així amb la tretzena del món. La Taula de l'audiovisual, que és un observatori social que aplega centres de formació, creadors, entitats socials i culturals, fou un actor clau en la seva designació. Després del reconeixement, la ciutat ha posat en marxa una sèrie d'activitats per acostar el cinema a la ciutadania, incloent les de caràcter educatiu, s'han establert relacions amb altres ciutats del món vinculades amb el cinema -Roma n'és una-, s'ha treballat en la recuperació d'obres i materials antics. La participació a aquesta xarxa de ciutats creatives ha de servir, també, per aprofundir en el cinema com a eina de cohesió social urbana i explorar nous llenguatges i tecnologies.

Anella Verda de Terrassa

Entre l'entorn urbà de Terrassa i els límits municipals s'estén el 65% del territori de la ciutat. L'Anella Verda té per objectius equilibrar ambientalment el municipi; proveir d'aliments i primeres matèries en el sector forestal; custodiar una part de la memòria històrica i oferir als ciutadans un espai lliure de lleure, esbarjo i educació ambiental. L'abril de 2019 s'ha aprovat la modificació puntual del POUM a l'àmbit de l'Anella Verda, el Pla especial i el Catàleg de masies per garantir la seva protecció urbanística i ambiental a través de modificacions de qualificacions, els ajustos de règim de sòl, la regulació dels usos i també de les construccions, tant existents com futures.

Participa a Terrassa

Participa a Terrassa és un nou model d'enfocar la participació de la ciutadania en els PAM de manera que sigui contínua. Així, l'Ajuntament ha posat en marxa una plataforma de participació ciutadana que permet presentar propostes en qualsevol moment, sense que hi hagi cap limitació temporal. Les propostes s'agrupen en eixos d'activitat: economia, empresa i ocupació; medi ambient i sostenibilitat ambiental; igualtat d'oportunitats; convivència ciutadana, via pública i gestió de l'espai; transparència, participació, qualitat i govern obert; educació, cultura, esports i promoció de la ciutat. Un cop són aprovades s'incorporen al pla d'actuació municipal.

Ateneu Cooperatiu del Vallès Occidental

L'Ateneu Cooperatiu del Vallès Occidental és una iniciativa promoguda pel Departament de Treball, Afers Socials i Famílies i sorgida a partir de l'aliança de diversos actors públics, cooperatius i comunitaris de l'economia social del territori, amb l'objectiu de donar a conèixer i impulsar l'economia social, el tercer sector i les cooperatives, un model d'economia transformadora per donar resposta a la necessitat del territori, genera riquesa i ocupació estable i de qualitat. Els eixos de treball són l'assessoria i acompanyament, la formació en professorat i alumnat, la capacitació de prescriptors, la difusió, la transformació d'empreses en crisi i l'enfortiment de les xarxes locals i la intercooperació.

Recull estadístic. Vallès Occidental

	Vallès Occidental		Demarcació Barcelona		Variació 2017-2018		Pes	
	2017	2018	2017	2018	Vallès Occid.	Demarcació	2017	2018
Entorn								
Nombre de municipis		23		311				7,4%
Superfície total (km²)		583,1		7.726,4				7,5%
Superfície mitjana municipal (km²)		25,4		24,8				nc
Demografia								
Població Total	910.031	917.905	5.576.037	5.609.350	0,9%	0,6%	16,3%	16,4%
Densitat (hab/km²)	1.551	1.561	717	722	0,6%	0,6%	nc	nc
Homes	1.561	1.574	722	726	0,9%	0,6%	nc	nc
Dones	447.397	451.031	2.718.621	2.733.466	0,8%	0,5%	16,5%	16,5%
Població de menys de 16 anys	462.634	466.874	2.857.416	2.875.884	0,9%	0,6%	16,2%	16,2%
Població potencialment activa (16-64)	168.763	168.429	915.587	914.938	-0,2%	-0,1%	18,4%	18,4%
Població de 65 anys i més	594.497	599.074	3.621.380	3.640.005	0,8%	0,5%	16,4%	16,5%
Projecció Població 2018-2028	915.486	987.806	5.571.966	5.866.767	7,9%	5,3%	16,4%	16,8%
Pob. resident a l'estranger	18.831	20.474	220.660	234.423	8,7%	6,2%	8,5%	8,7%
Índex de dependència global	53,1	53,2	54,0	54,1	0,1	0,1	nc	nc
Índex d'envelliment	87,0	89,3	113,5	115,2	2,3	1,8	nc	nc
Nacionalitat espanyola	821.952	825.191	4.864.723	4.865.569	0,4%	0,0%	16,9%	17,0%
Nacionalitat estrangera	88.079	92.714	711.314	743.781	5,3%	4,6%	12,4%	12,5%
Taxa d'estrangeria total	9,7%	10,1%	12,8%	13,3%	0,4pp	0,5pp	nc	nc
Taxa d'estrangeria extracomunitaria	7,8%	8,2%	9,7%	10,1%	0,3pp	0,4pp	nc	nc
Població de menys de 16 anys	17.158	17.675	111.138	114.753	3,0%	3,3%	15,4%	15,4%
Població potencialment activa (16-64)	68.349	72.122	577.682	604.336	5,5%	4,6%	11,8%	11,9%
Població de 65 anys i més	2.572	2.917	22.494	24.692	13,4%	9,8%	11,4%	11,8%
Àfrica	30.314	30.560	160.369	162.850	0,8%	1,5%	18,9%	18,8%
Amèrica	27.889	30.385	206.669	221.620	8,9%	7,2%	13,5%	13,7%
Àsia	9.163	9.898	130.534	136.198	8,0%	4,3%	7,0%	7,3%
Europa	20.645	21.801	212.938	222.319	5,6%	4,4%	9,7%	9,8%
Unió Europea	16.738	17.718	168.912	176.066	5,9%	4,2%	9,9%	10,1%
Resta del món	68	70	804	794	2,9%	-1,2%	8,5%	8,8%
5 principals nacionalitats (comarca)	41.770	42.336	250.874	254.123	1,4%	1,3%	16,6%	16,7%
Marroc	23.697	23.996	119.779	121.931	1,3%	1,8%	19,8%	19,7%
Romania	5.292	5.424	33.172	33.392	2,5%	0,7%	16,0%	16,2%
Xina	4.755	4.929	48.464	50.507	3,7%	4,2%	9,8%	9,8%
Bolívia	4.212	4.211	26.199	25.851	0,0%	-1,3%	16,1%	16,3%
Equador	3.814	3.776	23.260	22.442	-1,0%	-3,5%	16,4%	16,8%
Activitat econòmica								
Nombre d'empreses	26.932	27.124	185.911	187.341	0,7%	0,8%	14,5%	14,5%
Agricultura	56	54	782	800	-3,6%	2,3%	7,2%	6,8%
Indústria	4.455	4.402	18.778	18.590	-1,2%	-1,0%	23,7%	23,7%
Construcció	2.784	2.989	15.701	16.358	7,4%	4,2%	17,7%	18,3%
Serveis	19.637	19.679	150.650	151.593	0,2%	0,6%	13,0%	13,0%
Dimensió mitjana	11,6	12,0	11,0	11,3	0,4p	0,3p	nc	nc
Agricultura	3,9	3,6	3,4	3,3	-0,3p	-0,1p	nc	nc
Indústria	16,4	17,0	16,9	17,5	0,6p	0,5p	nc	nc
Construcció	5,4	5,5	5,5	5,6	0,2p	0,2p	nc	nc
Serveis	11,5	11,9	10,9	11,2	0,4p	0,3p	nc	nc
10 Principals sectors d'activitat	47.104	47.902	283.836	289.269	1,7%	1,9%	16,6%	16,6%
Comerç detall, exc. vehicles motor	3.633	3.581	27.780	27.330	-1,4%	-1,6%	13,1%	13,1%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	2.628	2.614	15.142	15.140	-0,5%	0,0%	17,4%	17,3%
Serveis de menjar i begudes	2.109	2.144	17.396	17.586	1,7%	1,1%	12,1%	12,2%
Activitats especialitzades construcció	1.709	1.802	9.202	9.426	5,4%	2,4%	18,6%	19,1%
Construcció d'immobles	999	1.111	6.062	6.480	11,2%	6,9%	16,5%	17,1%
Altres activitats de serveis personals	1.055	1.059	7.496	7.543	0,4%	0,6%	14,1%	14,0%
Transport terrestre i per canonades	1.037	1.028	6.000	6.116	-0,9%	1,9%	17,3%	16,8%
Productes metàl·lics	1.016	981	3.616	3.540	-3,4%	-2,1%	28,1%	27,7%
Activitats immobiliàries	918	950	8.109	8.347	3,5%	2,9%	11,3%	11,4%
Educació	860	865	5.895	5.955	0,6%	1,0%	14,6%	14,5%
Compravenda d'Habitatges	10.380	10.589	59.046	60.602	2,0%	2,6%	17,6%	17,5%
Habitatge lliure	10.184	10.291	57.726	59.321	1,1%	2,8%	17,6%	17,3%
Habitatge protegit	196	298	1.320	1.281	52,0%	-3,0%	14,8%	23,3%
Habitatge nou	781	718	4.522	4.980	-8,1%	10,1%	17,3%	14,4%
Habitatge usat	9.599	9.871	54.524	55.622	2,8%	2,0%	17,6%	17,7%

Recull estadístic. Vallès Occidental (Continuació)

	Vallès Occidental		Demarcació Barcelona		Variació 2017-2018		Pes	
	2017	2018	2017	2018	Vallès Occid.	Demarcació	2017	2018
Mercat de treball								
Població ocupada	380.730	390.810	2.292.806	2.358.040	2,6%	2,8%	16,6%	16,6%
Homes	200.886	205.971	1.202.122	1.235.933	2,5%	2,8%	16,7%	16,7%
Dones	179.844	184.839	1.090.684	1.122.107	2,8%	2,9%	16,5%	16,5%
Nacionals	347.784	354.648	2.002.985	2.038.076	2,0%	1,8%	17,4%	17,4%
Estrangers	32.946	36.162	289.821	319.964	9,8%	10,4%	11,4%	11,3%
Menys de 30 anys	58.366	61.159	355.999	374.270	4,8%	5,1%	16,4%	16,3%
De 30 a 44 anys	159.923	157.554	949.164	944.757	-1,5%	-0,5%	16,8%	16,7%
De 45 a 54 anys	104.525	109.761	616.239	644.210	5,0%	4,5%	17,0%	17,0%
Més de 55 anys	57.916	62.336	371.404	394.803	7,6%	6,3%	15,6%	15,8%
Taxa d'ocupació registrada	64,0%	65,2%	63,3%	64,8%	1,2pp	1,5pp	nc	nc
Llocs de treball	373.507	387.134	2.430.935	2.511.646	3,6%	3,3%	15,4%	15,4%
Agricultura	440	407	8.153	8.127	-7,5%	-0,3%	5,4%	5,0%
Indústria	78.902	80.740	351.151	356.307	2,3%	1,5%	22,5%	22,7%
Construcció	23.193	25.042	129.769	137.037	8,0%	5,6%	17,9%	18,3%
Serveis	270.972	280.945	1.941.862	2.010.175	3,7%	3,5%	14,0%	14,0%
Activitats d'alt contingut tecnològic ¹	43.988	45.573	231.270	241.511	3,6%	4,4%	19,0%	18,9%
Assalariats	313.127	325.832	2.044.003	2.119.653	4,1%	3,7%	15,3%	15,4%
Autònoms	60.380	61.302	386.932	391.993	1,5%	1,3%	15,6%	15,6%
10 Principals sectors d'activitat	197.309	203.642	1.263.273	1.298.732	3,2%	2,8%	15,6%	15,7%
<i>Comerç detall, exc. vehicles motor</i>	41.239	42.369	253.427	256.647	2,7%	1,3%	16,3%	16,5%
<i>Comerç engròs, exc. vehicles motor</i>	30.712	31.554	161.789	165.920	2,7%	2,6%	19,0%	19,0%
<i>Serveis de menjar i begudes</i>	20.534	21.201	149.542	153.361	3,2%	2,6%	13,7%	13,8%
<i>Educació</i>	20.407	20.898	136.467	140.731	2,4%	3,1%	15,0%	14,8%
<i>Activitats sanitàries</i>	17.611	18.213	147.032	151.518	3,4%	3,1%	12,0%	12,0%
<i>Activitats especialitzades construcció</i>	15.487	16.355	83.945	87.546	5,6%	4,3%	18,4%	18,7%
<i>Serveis a edificis i de jardineria</i>	15.364	15.948	79.700	82.696	3,8%	3,8%	19,3%	19,3%
<i>Adm. pública, Defensa i SS obligatòria</i>	13.493	14.233	135.454	140.898	5,5%	4,0%	10,0%	10,1%
<i>Transport terrestre i per canonades</i>	11.513	11.585	75.845	78.753	0,6%	3,8%	15,2%	14,7%
<i>Productes metàl·lics</i>	10.949	11.286	40.072	40.662	3,1%	1,5%	27,3%	27,8%
Persones aturades registrades	53.007	49.530	302.569	284.283	-6,6%	-6,0%	17,5%	17,4%
Homes	22.572	20.730	132.788	123.029	-8,2%	-7,3%	17,0%	16,8%
Dones	30.435	28.800	169.781	161.254	-5,4%	-5,0%	17,9%	17,9%
Nacionals	44.531	41.769	249.149	233.833	-6,2%	-6,1%	17,9%	17,9%
Estrangers	8.476	7.761	53.420	50.450	-8,4%	-5,6%	15,9%	15,4%
Agricultura	419	337	3.288	2.668	-19,6%	-18,9%	12,7%	12,6%
Indústria	8.161	7.348	37.414	34.279	-10,0%	-8,4%	21,8%	21,4%
Construcció	5.516	4.571	26.681	23.002	-17,1%	-13,8%	20,7%	19,9%
Serveis	34.846	33.391	215.533	205.515	-4,2%	-4,6%	16,2%	16,2%
Sense ocupació anterior	4.065	3.883	19.653	18.819	-4,5%	-4,2%	20,7%	20,6%
Població activa local estimada	438.195	445.670	2.656.868	2.703.919	1,7%	1,8%	16,5%	16,8%
Taxa d'atur registral	12,10%	11,11%	11,39%	10,51%	-1,0pp	-0,9pp	nc	nc
Homes	10,04%	9,06%	9,76%	8,88%	-1,0pp	-0,9pp	nc	nc
Dones	14,27%	13,28%	13,10%	12,23%	-1,0pp	-0,9pp	nc	nc
Nombre total de contractes	324.739	342.289	2.389.366	2.522.789	5,4%	5,6%	13,6%	13,6%
Beneficiaris de prestacions	27.811	26.742	167.617	162.810	-3,8%	-2,9%	16,6%	16,4%
Taxa cobertura prestacions	56,82%	58,58%	59,25%	61,33%	1,8pp	2,1pp	nc	nc
Comerç								
Establiments	10.438	10.247	74.299	72.964	-1,8%	-1,8%	14,0%	14,0%
Sup. Venda [m ²]	1.633.525	1.656.898	10.350.337	10.167.256	1,4%	-1,8%	15,8%	16,3%
establ./1.000 hab.	11,5	11,2	13,3	13,0	-2,7%	-2,4%	nc	nc
m ² /1.000 hab.	1.795	1.805	1.856	1.813	0,6%	-2,4%	nc	nc
Sup. Mitjana [m ²]	156	162	139	139	3,5%	0,0%	nc	nc
Turisme								
Places en establiments hotelers	6.156	6.163	145.727	147.145	0,1%	1,0%	4,2%	4,2%
Places en càmpings	0	0	44.343	44.352	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Places en establiments de turisme rural	30	30	5.063	5.310	0,0%	4,9%	0,6%	0,6%
Places en apartaments turístics	5	5	3.483	3.581	0,0%	2,8%	0,1%	0,1%
Places en HUTs ²	686	1.012	92.857	101.981	nc	nc	0,7%	1,0%
Finances públiques³								
Pressupostos municipals: ingressos	953.368	990.001	6.964.487	7.112.704	3,8%	2,1%	13,7%	13,9%
Pressupostos municipals: despeses	953.333	989.965	6.963.059	7.109.836	3,8%	2,1%	13,7%	13,9%
Deute viu municipal ⁴	441.369	388.134	2.637.930	2.417.953	-12,1%	-8,3%	16,7%	16,1%

1. Es consideren d'alt contingut tecnològic les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta i els serveis de tecnologia alta-punta

2. Places Habitatges ús turístic estimades segons la Direcció General de Turisme. 3. Xifres en milers d'euros. 4. Dades de 2016-2017

nd: no disponible. nc: no calculable. p: punts absoluts. pp: punts percentuals.

Vegeu l'apartat de metodologia per a la definició dels indicadors. Per ampliar les dades, consulteu el programa Hermes (www.diba.cat/hermes).

L'economia social a Sant Cugat del Vallès: punt de partida i evolució

Esther Samon i Guasch, coordinadora de l'Oficina d'Atenció a l'Empresa de l'Ajuntament de Sant Cugat del Vallès

Context i antecedents

L'Ajuntament de Sant Cugat inicia el camí en l'àmbit de l'economia social (ES) l'any 2013 en plena crisi econòmica i amb un important creixement de l'atur. Des de l'àrea de Promoció Econòmica i de l'àrea d'Ocupació de l'Ajuntament es comença a pensar en un projecte per fomentar la creació de cooperatives amb l'objectiu de crear llocs de treball per absorbir especialment els col·lectius en atur de més difícil inserció.

Per tal de fer-ho, es van establir contactes amb diverses entitats que treballaven en el mateix sentit, com la Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya i la Direcció General d'Economia Social, el Tercer Sector, les Cooperatives i l'Autoempresa, així com amb altres agents econòmics del municipi com l'Associació Sant Cugat Empresarial i la Cambra de Comerç de Terrassa que van col·laborar en diferents moments i mesura en la definició i engegada d'uns primers projectes i accions. De la mà de tots ells es dissenya el primer Concurs de Cooperatives amb l'objectiu de crear llocs de treball i pal·liar les conseqüències de la crisi econòmica.

Aquest mateix any, la Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya va proposar a l'Ajuntament la seva adhesió al llavors acabat d'engegar projecte Municipi Cooperatiu, que consistia en signar uns principis comuns de promoció del cooperativisme i en la realització conjunta i pactada d'una sèrie d'accions de sensibilització i de suport en relació amb l'economia social.

L'Ajuntament va subscriure el compromís de participació en el projecte Municipi Cooperatiu i, des de llavors, l'Ajuntament i la Federació han realitzat anualment accions conjuntes.

L'any 2014 es realitza la segona edició del concurs i es canvia el nom per Concurs d'emprenedoria i d'economia social amb l'objectiu de donar cabuda a projectes o organitzacions que no necessàriament es constituïssin en cooperativa però sí que possessin a les persones i al progrés social en el centre de l'activitat, enllò del capital.

Durant l'any 2015 i 2016 hi ha un fort moviment a diferents municipis de Catalunya que fomenten la creació de xarxes d'economia social. Així neix l'any 2016 la Xarxa d'Economia Social de Sant Cugat i aquell mateix any organitza la 1a Fira d'Economia Social de Sant Cugat coincidint amb la realització de la segona edició del Social Weekend promogut per la Xarxa d'innovació social del Vallès que aquell any es va realitzar a Sant Cugat.

L'any 2016, finalitzada l'execució de l'edició 2015 del Concurs d'Emprenedoria i Economia Social de Sant Cugat i constatada la multiplicitat d'agents i iniciatives que van proliferar en aquest àmbit, tant l'equip de govern com l'equip tècnic implicat, van creure convenient iniciar un període d'anàlisi i reflexió dels resultats de les iniciatives realitzades fins a aquell moment i es va decidir definir estratègicament a través d'un pla director el full de ruta a seguir per dotar de coherència i major eficàcia les iniciatives que s'acordessin realitzar en aquest àmbit.

En aquest context, durant l'any 2017 es va dur a terme l'elaboració del Pla director de l'economia social de Sant Cugat 2018-2020.

Pla Director d'Economia Social 2018-2020

El Pla Director d'Economia Social va marcar les directrius i línies d'acció prioritàries a seguir en els tres anys posteriors. Aquest Pla Director es va elaborar amb la col·laboració i la complicitat dels diversos actors del territori.

Metodologia

El procés d'elaboració del document va contemplar tres fases que donaven total importància a la participació, a la inclusió i a la transparència per tal de que recollís les aportacions i opinions de tots els agents clau i les especificitats de cada barri.

La primera fase es va centrar en la diagnosi de l'economia social a Sant Cugat i en la identificació d'oportunitats. Amb la participació de diferents organismes de representació sectorial, d'entitats i agents socials i del sector educatiu es va obtenir un mapa d'iniciatives, d'equipaments i de recursos vinculats a l'economia social i es van identificar reptes i necessitats socials al municipi.

En la segona fase de coconstrucció dels objectius, es van definir les línies estratègiques i les accions on van participar el sector educatiu, l'empresarial, l'administració i la ciutadania.

Finalment a la tercera fase s'elabora el document definitiu i es fa el retorn del Pla a tots els agents que van participar en les fases d'anàlisi.

Línies estratègiques i actuacions

El Pla recull una totalitat de sis eixos i quinze accions, que han de ser implementats al llarg del trienni 2018-2020. La primera línia estratègica és referida a visibilitzar els valors i impacte social de l'economia social. La segona consisteix en promoure la creació de noves organitzacions de l'ES i l'atracció i retenció de les existents. La tercera pretén dotar d'eines i recursos o canalitzar els existents per la professionalització del sector. En quart lloc se cerca fomentar la cooperació de les organitzacions de l'ES i dels agents externs. Com a cinquena línia se situa incentivar la contractació de l'ES en l'àmbit públic, l'empresarial i entre la ciutadania. Per últim, la darrera línia estratègica és incrementar i adequar el finançament a les necessitats de l'ES.

Aquest Pla director constitueix el full de ruta, i esdevé l'eina transversal per donar compliment als reptes i les prioritats estratègiques de la ciutat. Els principis, amb els quals es va decidir treballar-hi (transversalitat, participació, sinèrgia i descentralització), no només han permès aprofitar sinèrgies amb les iniciatives i recursos disponibles al territori sinó que han contribuït a consolidar unes bases sobre les quals es pot construir amb criteri i consolidar una xarxa d'agents, entitats i organitzacions implicades del municipi.

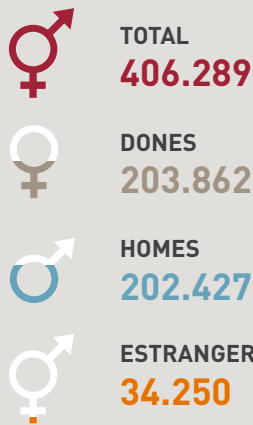

Vallès Oriental

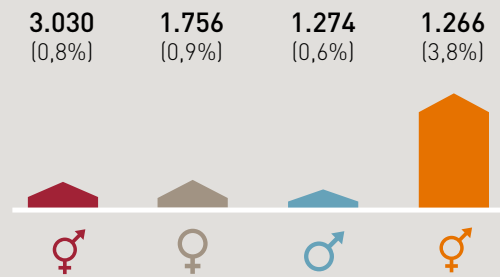

Vallès Oriental

Població, 2018

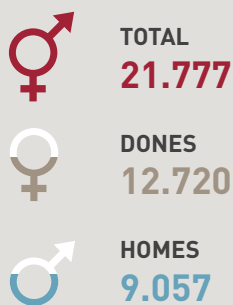

Variació interanual

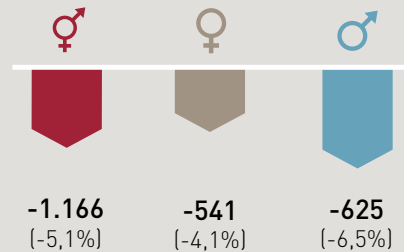

0,8%
La població creix lleugerament

Població aturada registrada, 2018

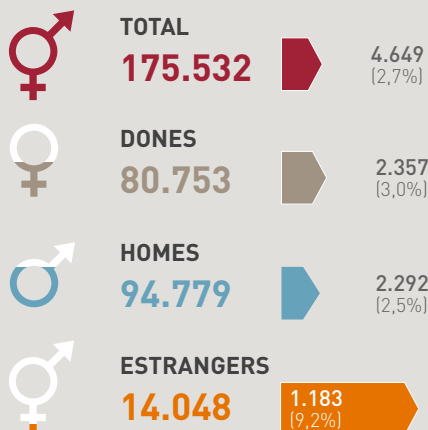

Variació interanual

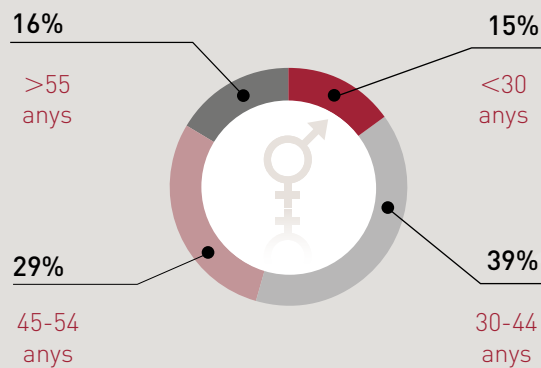

11,2%
Taxa d'atur registral

Població ocupada registrada (residents a la comarca), IVT 2018

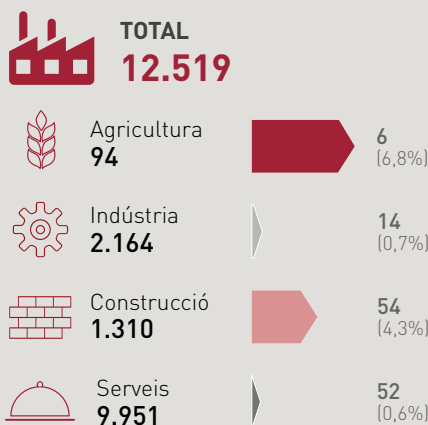

Distribució per edat sobre total d'ocupats (pes %)

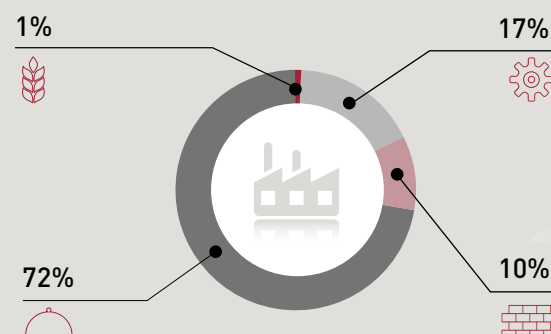

65,9%
Taxa d'ocupació registrada

Empreses de la comarca, IVT 2018

Distribució per sectors (pes %)

1,0%
Augment del nombre d'empreses

Vallès Oriental

La comarca del Vallès Oriental té una superfície de 735 km², el 9,5% de la superfície de la demarcació de Barcelona, i està integrada per 39 municipis que tenen una superfície mitjana de prop de 19 km², la tercera més petita, i a sis quilòmetres quadrats de la mitjana total. Granollers n'és la capital.

El Vallès Oriental és, amb 406.289 habitants, la cinquena comarca més poblada de la demarcació, i hi resideix el 7,2% de la població barcelonina. La població total (vegeu el gràfic 1) creix un 0,8%, el creixement més significatiu des de 2011. La població resident a l'estranger augmenta un 10,2%, fins a arribar a les 8.137 persones.

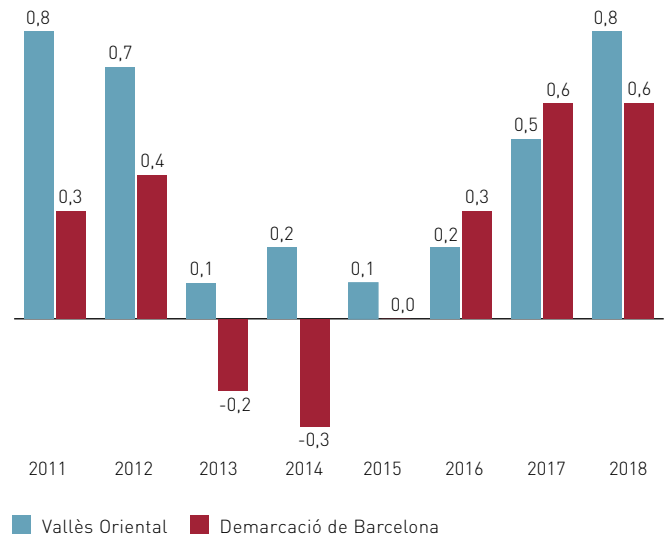
Una densitat de població de 552,8 hab./km² situa la comarca en la sisena posició en el rànquing de la demarcació. La capital, Granollers, aplega el 15% (60.981) de la població comarcal, seguida de Mollet del Vallès (12,6%, 51.133). La població ha augmentat en trenta-cinc municipis, i destaquen els creixements de Granollers (286), Caldes de Montbui (262) i La Garriga (243). Per contra, les disminucions, poc significatives, s'han produït a Cardedeu (-45) i Montseny (-22).

El 8,4% de la població comarcal és estrangera (34.250). Interanualment, la població estrangera creix en 1.266 persones (3,8%), la segona que menys augmenta de la demarcació, només per sobre de la comarca de l'Anoia. El 41,1% de la població estrangera prové del continent africà i un 60,6% d'aquesta és de nacionalitat marroquina (8.533). Destaca també que al Vallès Oriental hi viu el 23,6% dels senegalesos residents a la demarcació.

El 18,0% de la població és menor de 16 anys i el 16,4% té 65 anys o més. La població en edat de treballar (vegeu el gràfic 2) n'agrupa el 65,6% restant. L'índex d'envelliment mostra que la comarca, amb 91 persones de 65 anys i més per cada 100 joves menors de 16 anys, està notablement menys envellida que la demarcació (115), i es posiciona com la segona comarca menys envellida darrere del Vallès Occidental. Respecte a la projecció de població elaborada per l'Idescat, el Vallès Oriental guanyaria un 7,1% de població el 2028.

Gràfic 1

Taxes de variació de la població total, 2011-2018 (en percentatge)

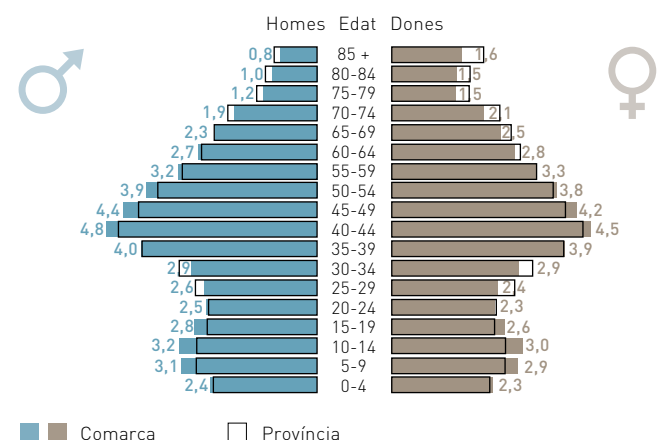

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

Al Vallès Oriental la població augmenta en 35 municipis dels 39 en el 2018, i destaquen Granollers, Caldes de Montbui i La Garriga.

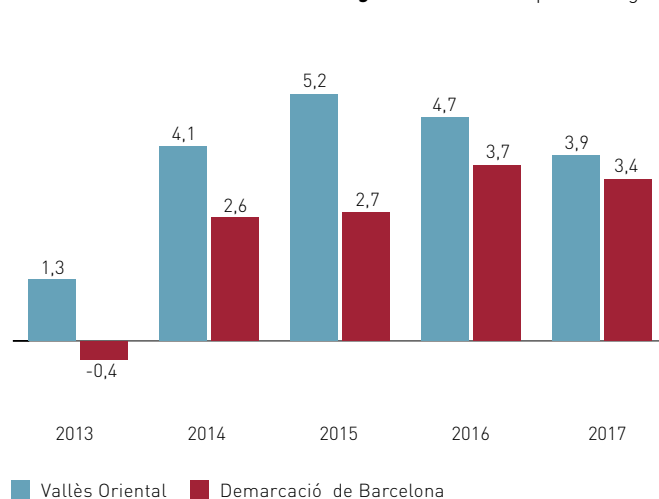
Gràfic 2

Piràmide d'edats del Vallès Oriental i Província, 2018 (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del padró d'habitants de l'INE

Gràfic 3
Taxes de variació real del Valor Afegit Brut (VAB) (en percentatge)

Font: BBVA CX. Anuari Econòmic Comarcal

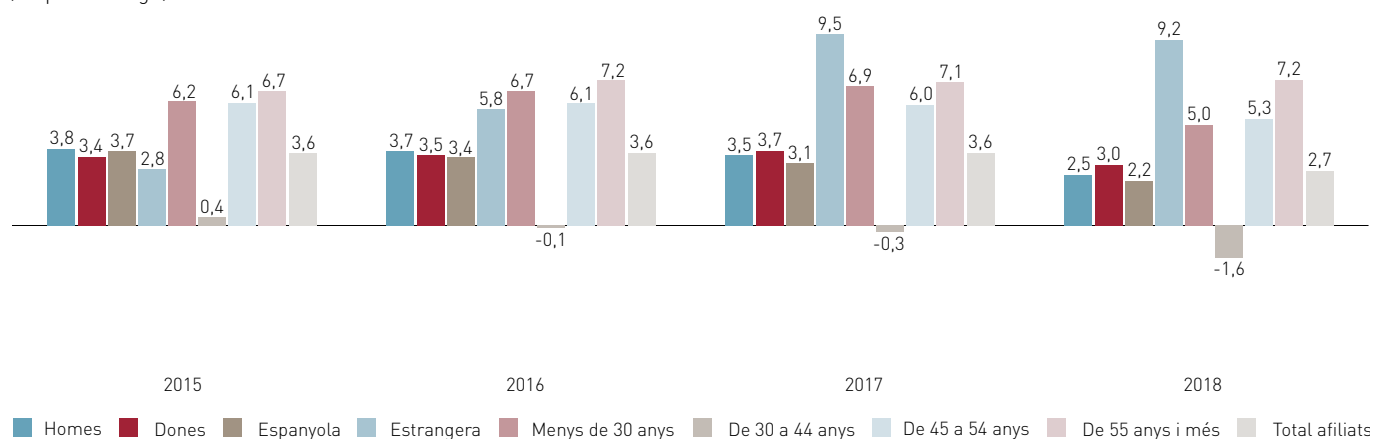
Segons l'*Anuari Econòmic Comarcal 2018*, del BBVA, el **VAB** de la comarca del Vallès Oriental (vegeu el gràfic 3) experimenta en el 2017 un increment del 3,9%, un registre mig punt percentual per sobre de la mitjana de la demarcació de Barcelona (3,4%). Són resultats que reflecteixen la intensa pulsio industrial (5,1 %) i de la dels serveis (3,0 %), recolzats en la construcció (5,6 %), mentre que el primari va caure d'un lleu -1,4 %..

A la finalització de l'any 2018, l'**ocupació** registrada de la població resident a la comarca del Vallès Oriental obté un increment del 2,7%, inferior a la de l'any anterior, i per sota de la mitjana de la demarcació de Barcelona. Amb aquesta xifra acumula cinc anys continuats de creixement de l'ocupació. Així, l'any acaba amb 175.532 persones ocupades residents a la comarca, 4.649 més que l'any anterior.

Per sexe, l'ocupació creix més en les dones (3,0%) que en els homes (2,5%). L'augment fa que l'ocupació femenina arribi a les 80.753 ocupades (2.357 més que l'any anterior) i la masculina, als 94.779 (2.292 més). Les dones representen el 46% del total de la població ocupada, percentatge similar a l'any anterior.

L'ocupació registrada i resident a la comarca del Vallès Oriental ha augmentat en vint-i-sis mil persones en el darrer quinquenni.

Gràfic 4
Taxes de variació interanual de la població ocupada registrada. Vallès Oriental (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades de l'Idescat

Pel que fa a la nacionalitat, les persones estrangeres arriben a 14.048 ocupats i els espanyols, a 161.484. Així, la població ocupada amb nacionalitat estrangera incrementa més (9,2%) que la de nacionalitat espanyola (2,2%). El pes dels estrangers sobre el total de la població ocupada creix cinc dècimes en el darrer any, i arriba a un 8%.

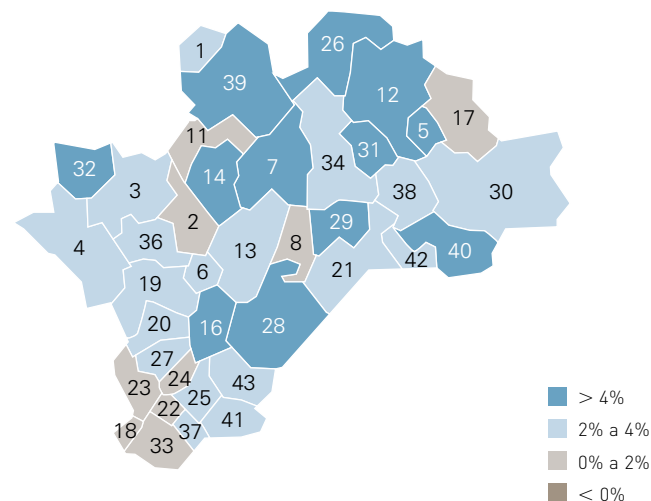
Per edats, 26.752 són menors de 30 anys; 69.062 tenen entre 30 anys i 44 anys; 51.071, entre 45 i 54 anys, i 28.647, més de 55 anys. Respecte a l'any anterior destaca el creixement dels majors de 55 anys (7,2%), un punt per sobre de la mitjana de la demarcació, l'augment dels de 45 a 54 anys (5,3%) i els de menys de 30 (5,0%), i el descens dels de 30 a 44 anys (-1,6%). El pes de les edats reflecteix una estructura molt similar a la de la demarcació de Barcelona: el pes dels menors de 30 anys se situa en el 15,2%; el de les persones d'entre 30 anys i 44 anys, en el 39,3%; el del grup d'entre 45 anys i 54 anys es troba en el 29,1%, i els majors de 55 anys tenen un pes del 16,3%.

Al llarg de l'any 2018, els trenta-nou municipis de la comarca del Vallès Oriental augmenten el nombre de població ocupada resident.

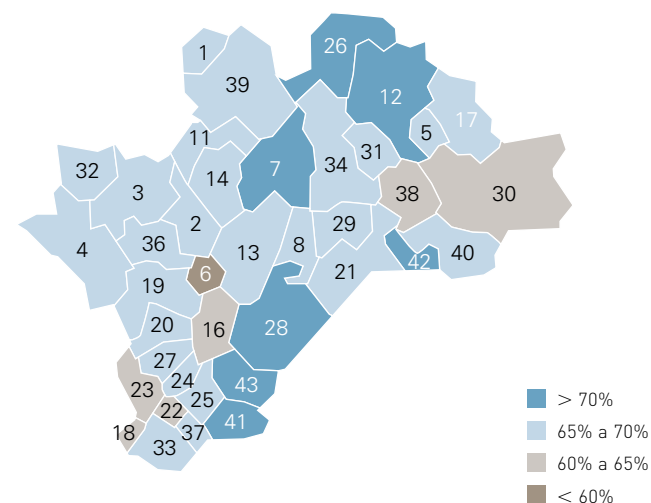
La variació interanual (vegeu el mapa 1) de la població ocupada resident a la comarca no registra reduccions en cap dels trenta-nou municipis. Per contra, destaca l'augment absolut d'ocupació a Granollers (728), Mollet del Vallès (379), La Garriga (282), Les Franqueses del Vallès (247), Canovelles (217), Lliçà d'Amunt (198), Parets del Vallès (193), La Roca del Vallès (191) i Montornès del Vallès (190). En percentatge la variació positiva destaca a Montseny (11,2%), Tagamanent (10,4%), Cànoves i Samalús (7,7%), Campins (7,7%) i Figaró-Montmany (7,3%).

La taxa d'ocupació registrada global de la població en edat de treballar al Vallès Oriental se situa al 65,9%, un punt per sobre de la mitjana de totes les comarques. Per municipis (vegeu el mapa 2), el Montseny, Vilalba Sasserà, La Roca del Vallès, Vilanova del Vallès, Fogars de Montclús, Vallromanes, i Cànoves i Samalús, sobresurten perquè tenen una taxa d'ocupació superior al 70%. Per contra, Canovelles és l'únic municipi que se situa per sota del 60%.

Mapa 1
Variació població ocupada registrada. Vallès Oriental, 2018 (en percentatge)

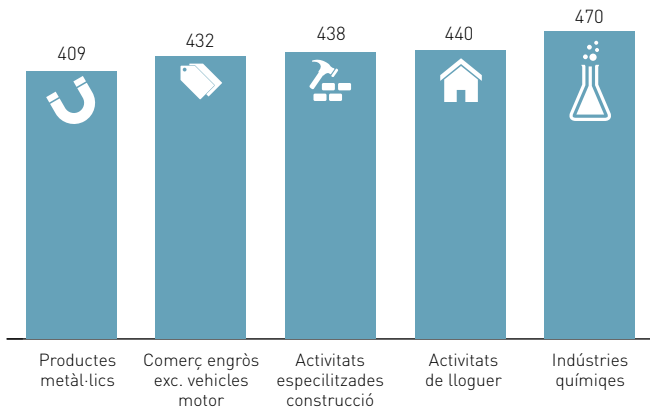
Mapa 2
Taxa d'ocupació registrada. Vallès Oriental, 2018 (en percentatge)

1 Aiguafreda	19 Lliçà d'Amunt	33 Sant Fost de Campsentelles
2 Ametlla del Vallès (L)	20 Lliçà de Vall	34 Sant Pere de Vilamajor
3 Bigues i Riells	21 Llinars del Vallès	36 Santa Eulàlia de Ronçana
4 Caldes de Montbui	22 Martorelles	37 Santa Maria de Martorelles
5 Campins	23 Mollet del Vallès	38 Santa Maria de Palautordera
6 Canovelles	24 Montmeló	39 Tagamanent
7 Cànoves i Samalús	25 Montornès del Vallès	40 Vallgorguina
8 Cardedeu	26 Montseny	41 Vallromanes
11 Figaró-Montmany	27 Parets del Vallès	42 Vilalba Sasserà
12 Fogars de Montclús	28 Roca del Vallès (La)	43 Vilanova del Vallès
13 Franqueses del Vallès (Les)	29 Sant Antoni de Vilamajor	
14 Garriga (La)	30 Sant Celoni	
16 Granollers	31 Sant Esteve de Palautordera	
17 Gualba	32 Sant Feliu de Codines	
18 Llagosta (La)		

Gràfic 5

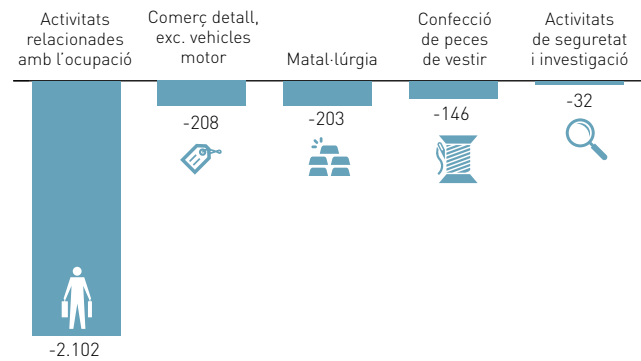
Subsectors d'activitat amb més guanys de llocs de treball Vallès Oriental, 2018 (absoluts)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Gràfic 6

Subsectors d'activitat amb més pèrdua de llocs de treball Vallès Oriental, 2018 (absoluts)

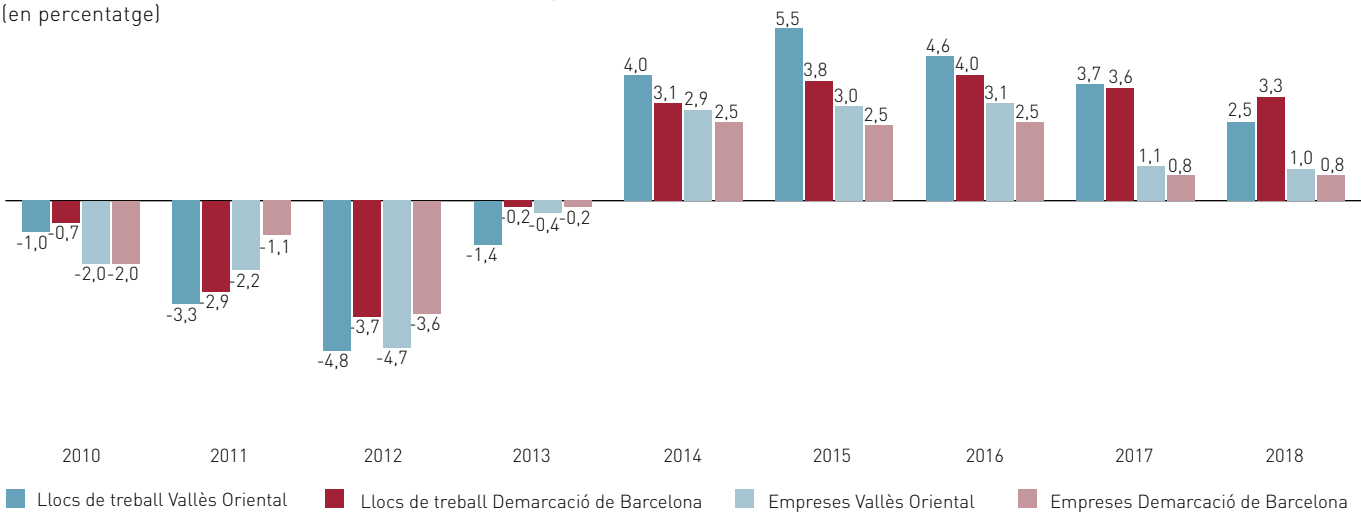
Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

El Vallès Oriental, tot i créixer un 2,5% el nombre de llocs de treball, és la segona comarca que menys creix en el 2018, darrere del Moianès.

L'evolució dels **llocs de treball** (treballadors de les empreses de la comarca del Vallès Oriental, hi resideixin o no) continua la tendència positiva, amb un creixement del 2,5%, tot i que amb la menor intensitat dels cinc anys anteriors, i per sota de la mitjana de la demarcació (3,3%). En el cas de les empreses el creixement ha estat de l'1,0%, un valor similar a l'any anterior i dues dècimes per sobre de la mitjana de la demarcació.

Gràfic 7

Taxes de variació interanuals dels llocs de treball i empreses (en percentatge)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

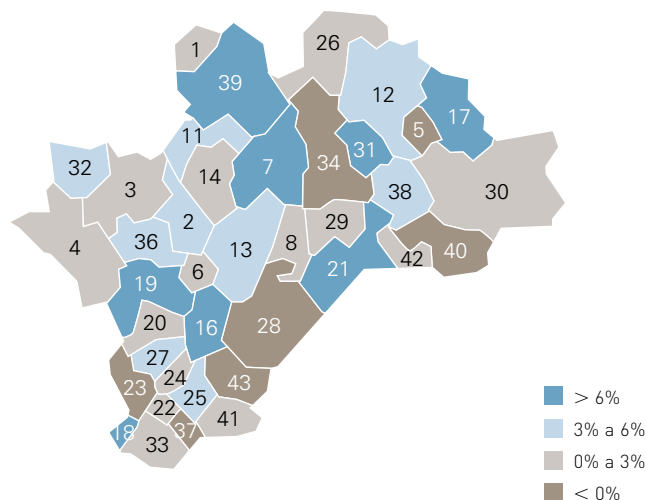
Els llocs de treball augmenten un 2,9% en el treball assalariat i un 0,8% en l'autònom. Per grans sectors, destaca el poc creixement dels serveis (1,5%), la comarca que menys creix de tota la demarcació. Dels 10 subsectors principals només es perden llocs de treball en el subsector del comerç al detall (-1,6%), i els increments més destacats es registren en les activitats especialitzades de la construcció (6,1%), la fabricació de productes metàl·lics (7,3%), i la indústria química (9,1%). En termes absoluts i considerant tots els subsectors (vegeu els gràfics 5 i 6), les indústries químiques lideren el creixement amb 470 nous ocupats, per contra les activitats relacionades amb l'ocupació (ETT) perden la meitat de les ocupacions, encara que degut a motius de caire d'adscripció administrativa en altra comarca i no de decreixement real.

La comarca del Vallès Oriental concentra el 22% dels llocs de treball de la indústria química de la demarcació de Barcelona.

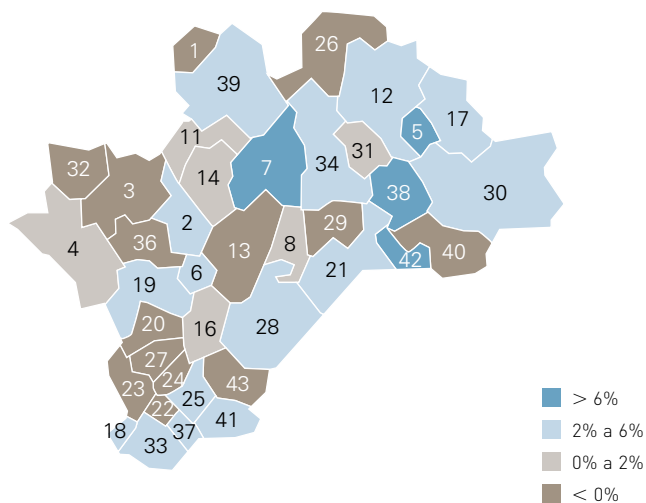
La variació interanual dels llocs de treball (vegeu el mapa 3) registra reduccions en set municipis, entre els quals destaquen: Mollet del Vallès (-8,7%), Sant Pere de Vilamajor (-4,8%) i La Roca del Vallès (-2%). Dels trenta-un municipis que augmenten sobresurten: La Llagosta (8,0%), Lliçà d'Amunt (6,8%) i Granollers (6,4%). Pel que fa a l'evolució de les empreses (vegeu el mapa 4) registra reduccions en catorze municipis, destacant Montmeló (-3,5%). Per contra, resalta l'augment d'empreses a Santa Maria de Palautordera (7,3%), Sant Fost de Campsentelles (5,7%), i L'Ametlla del Vallès (5,7%).

Segons el Sistema d'Anàlisi de Balanços Ibèrics, el 83% de les 200 empreses líders en vendes el 2017 són exportadores o importadores i quinze facturen més de cent milions d'euros. Destaquen Magneti Marelli España (fabricació de components per a vehicles de motor), Institut Grifols i Grifols Internacional (fabricació i comerç de productes farmacèutics), Reckitt Benckiser España (comerç a l'engròs de productes de cosmètica), Jacobs Douwe Egberts (elaboració de cafè, te i infusions), Superfícies de Alimentación (comerç al detall de productes alimentaris), i ThyssenKrupp Materials Iberica (comerç a l'engròs de metalls i minerals metàl·lics).

Mapa 3
Variació llocs de treball registrats. Vallès Oriental, 2018
(en percentatge)

Mapa 4
Variació empreses registrades. Vallès Oriental, 2018
(en percentatge)

1 Aiguafreda	19 Lliçà d'Amunt	33 Sant Fost de Campsentelles
2 Ametlla del Vallès (L)	20 Lliçà de Vall	34 Sant Pere de Vilamajor
3 Bigues i Riells	21 Llinars del Vallès	36 Santa Eulàlia de Ronçana
4 Caldes de Montbui	22 Martorelles	37 Santa Maria de Martorelles
5 Campins	23 Mollet del Vallès	38 Santa Maria de Palautordera
6 Canovelles	24 Montmeló	39 Tagamanent
7 Cànoves i Samalús	25 Montornès del Vallès	40 Vallgorguina
8 Cardedeu	26 Montseny	41 Vallromanes
11 Figaró-Montmany	27 Pareds del Vallès	42 Vilalba Sasserra
12 Fogars de Montclús	28 Roca del Vallès (La)	43 Vilanova del Vallès
13 Franqueses del Vallès (Les)	29 Sant Antoni de Vilamajor	
14 Garriga (La)	30 Sant Celoni	
16 Granollers	31 Sant Esteve de Palautordera	
17 Gualba	32 Sant Feliu de Codines	
18 Llagosta (La)		

L'atur baixa per sisè any consecutiu, però amb menys intensitat, i és la menor caiguda dels darrers anys

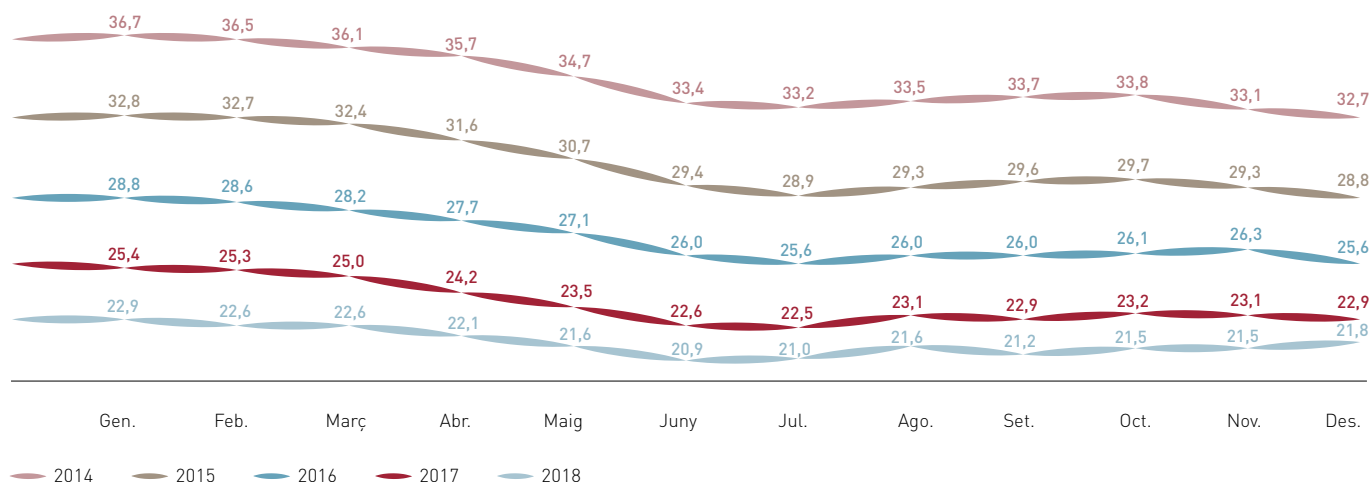
El nombre d'aturats en el 2018 cau en totes les franges d'edat excepte en els menors de 25 anys (+7,1%).

L'atur a l'any 2018 disminueix un 5,1% (-1.166), un punt per sota de la mitjana provincial. A final del 2018 hi ha 21.777 persones aturades registrades a la comarca del Vallès Oriental, el 7,7% dels aturats de la demarcació. Per sexe, destaca l'evolució dels aturats homes, amb una variació del -6,5%, mentre que les dones ho fan amb un -4,1%. Per edat, tots els grups d'edat experimenten una reducció de l'atur, excepte els menors de 25 anys que augmenten un 7,5%.

La taxa d'atur registral és del 11,2%, prop d'un punt inferior a la de l'any anterior, i sis dècimes per damunt de la taxa de la demarcació (10,5%). La taxa d'atur femenina és del 13,8%, un punt percentual inferior a la de l'any anterior, i més d'un punt per sobre del total de la demarcació. La taxa masculina se situa en el 8,8%, prop d'un punt inferior a la taxa de l'any anterior i similar a la mitjana de les comarques barcelonines.

Per sectors d'activitat, el 69,1% de les persones aturades pertany al sector serveis; el 15,8%, a la indústria; el 7,3%, a la construcció; el 1,1%, a l'agricultura, i el 6,7%, al grup sense ocupació anterior (SOA). Respecte a l'any anterior l'atur es redueix un 12,9% en la construcció; un 7,5%, en la indústria; un 1,9%, en el SOA, i un 3,5% ho fa en el sector serveis.

Gràfic 8 Comparació de l'evolució mensual de las persones aturades registrades. Vallès Oriental, 2014-2018 (en milers)

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

L'atur disminueix interanualment en tots els nivells formatius, excepte en els universitaris de segon i tercer cicle i en altes estudis post-secundaris. Cal destacar la reducció en els titulats en educació general (-4,7%) i el grup amb estudis primaris incomplets (-10,8%). L'atur de la població estrangera disminueix un 5,4%, i se situa a les 3.110 persones aturades, el 14,3% de l'atur comarcal, un percentatge més de tres punts per sota de la mitjana de la demarcació (17,7%). Els aturats nacionals disminueixen en un 5%.

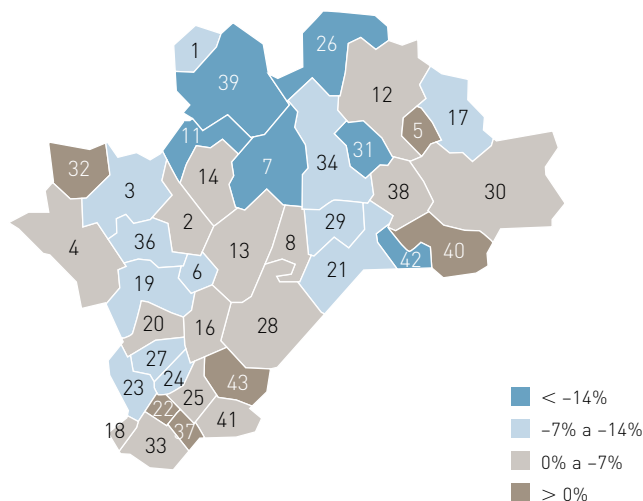
L'atur disminueix en trenta-tres municipis dels trenta-nou de la comarca (vegeu el mapa 5), i les reduccions més destacables es troben Cànoves i Samalús (-21,2%), Sant Pere de Vilamajor (-13,4%) i Montmeló (-12,6%). D'entre els municipis amb una taxa d'atur superior a la mitjana comarcal (vegeu el mapa 6) destaquen Canovelles (15,9%), Montornès del Vallès (13,8%), Mollet del Vallès (12,8%) i La Llagosta (12,7%). Per contra, les taxes més baixes es donen a Montseny (3,8%), l'Ametlla del Vallès (7,3%) i Sant Esteve de Palautordera (7,9%).

Prop del 85% dels municipis del Vallès Oriental disminueixen l'atur durant el 2018.

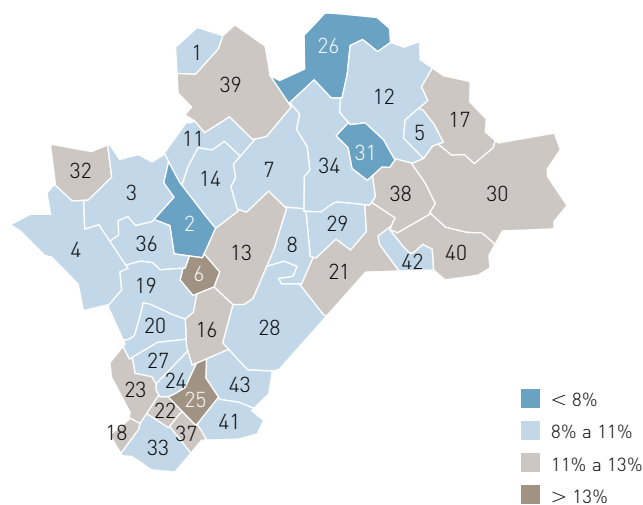
A final del 2018 hi ha concedides 12.456 **prestacions per desocupació**, un 1% menys que en l'any anterior. La taxa de cobertura varia del 58,6% [2017] al 61,3% [2018]. Per tipologies de prestació per desocupació, disminueixen el nombre respecte a l'any anterior: un -4% les assistencials, i un 18,2% les de renda activa d'inserció. La tipologia més nombrosa, les prestacions contributives, augmenta un 7,6%.

La **contractació laboral** augmenta un 6,1%, una variació superior al 5,6% de la demarcació. El 2018 acaba amb 163.804 contractes signats. Per tipologia, la contractació indefinida augmenta un 14,5%, i la temporal ho fa un 5%. Per sexe, la contractació masculina augmenta un 4,6% i la femenina, un 8,1%. Per edat, destaquen els contractes registrats dels menors de 20 anys, que augmenten un 35,4%.

Mapa 5
Variació de l'atur registrat. Vallès Oriental, 2018
(en percentatge)

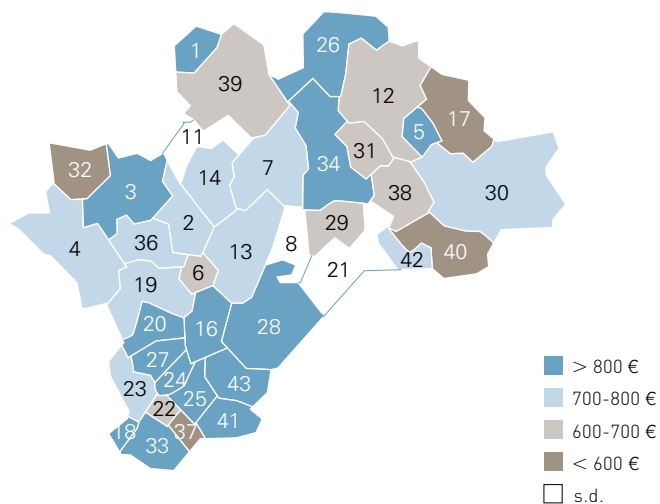

Mapa 6
Taxa d'atur registrat. Vallès Oriental, 2018
(en percentatge)

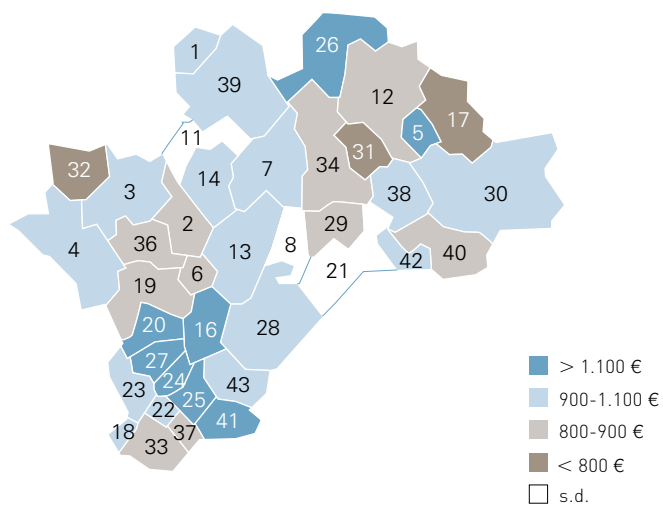

1 Aiguafreda	19 Lliçà d'Amunt	33 Sant Fost de Campsentelles
2 Ametlla del Vallès (L)	20 Lliçà de Vall	34 Sant Pere de Vilamajor
3 Bigues i Riells	21 Llinars del Vallès	36 Santa Eulàlia de Ronçana
4 Caldes de Montbui	22 Martorelles	37 Santa Maria de Martorelles
5 Campins	23 Mollet del Vallès	38 Santa Maria de Palautordera
6 Canovelles	24 Montmeló	39 Tagamanent
7 Cànoves i Samalús	25 Montornès del Vallès	40 Vallgorguina
8 Cardedeu	26 Montseny	41 Vallromanes
11 Figaró-Montmany	27 Paret del Vallès	42 Vilalba Sasserra
12 Fogars de Montclús	28 Roca del Vallès (La)	43 Vilanova del Vallès
13 Franqueses del Vallès (Les)	29 Sant Antoni de Vilamajor	
14 Garriga (La)	30 Sant Celoni	
16 Granollers	31 Sant Esteve de Palautordera	
17 Gualba	32 Sant Feliu de Codines	
18 Llagosta (La)		

Mapa 7
Ingressos tributaris per habitant. Vallès Oriental, 2018
 (en euros)

Mapa 8
Despeses corrents per habitant. Vallès Oriental, 2018
 (en euros)

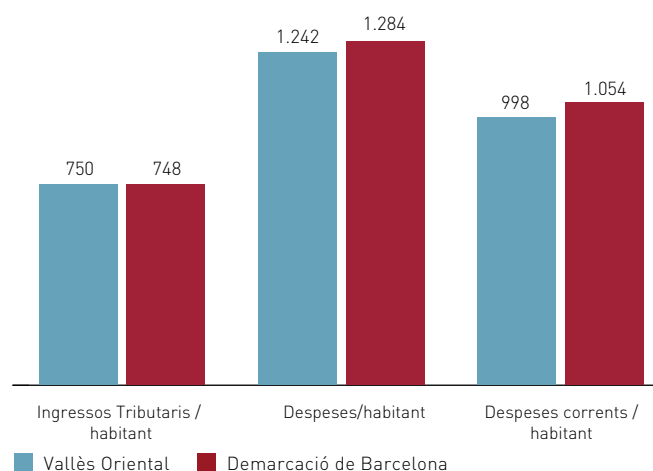
1 Aiguafreda	19 Lliçà d'Amunt	33 Sant Fost de Campsentelles
2 Ametlla del Vallès (L')	20 Lliçà de Vall	34 Sant Pere de Vilamajor
3 Bigues i Riells	21 Llinars del Vallès	36 Santa Eulàlia de Ronçana
4 Caldes de Montbui	22 Martorelles	37 Santa Maria de Martorelles
5 Campins	23 Mollet del Vallès	38 Santa Maria de Palautordera
6 Canovelles	24 Montmeló	39 Tagamanent
7 Cànoves i Samalús	25 Montornès del Vallès	40 Vallgorguina
8 Cardedeu	26 Montseny	41 Vallromanes
11 Figaró-Montmany	27 Parets del Vallès	42 Vilalba Sasserra
12 Fogars de Montclús	28 Roca del Vallès (La)	43 Vilanova del Vallès
13 Franqueses del Vallès (Les)	29 Sant Antoni de Vilamajor	
14 Garriga (La)	30 Sant Celoni	
16 Granollers	31 Sant Esteve de Palautordera	
17 Gualba	32 Sant Feliu de Codines	
18 Llagostia (La)		

En relació a les **finances públiques**, el pressupost inicial de l'exercici 2018 augmenta un 4% respecte al 2017 en ingressos i despeses, en canvi la demarcació en conjunt augmenta un 2,1% en ambdós conceptes. Per habitant, al Vallès Oriental les despeses suposen 1.242 euros, amb 998 euros de despeses corrents i 171 euros de despeses d'inversió, valors per sota de la mitjana de la demarcació en despeses (1.284), també en despeses corrents (1.054) i per sobre en despeses d'inversió (166). Els ingressos corrents suposen 1.105 euros per habitant, amb 750 d'ingressos tributaris, també per sota de la demarcació en els ingressos corrents (1.180) i similar en els tributaris (748).

En la distribució municipal dels ingressos tributaris (vegeu el mapa 7) destaca la ràtio euros/habitant en els municipis de Vallromanes (1.741), Lliçà de Vall (1.257) i Gualba (1.076). Pel que fa a les despeses corrents (vegeu el mapa 8), destaquen també Lliçà de Vall (1.454), Montmeló (1.351) i Vallromanes (1.320).

Només un terç dels municipis de la comarca superen la mitjana de la demarcació en despeses corrents per habitant (1.054 €).

Gràfic 9
Finances públiques, 2018 (ratios euro per habitant)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Ministeri d'Hisenda i Funció Pública

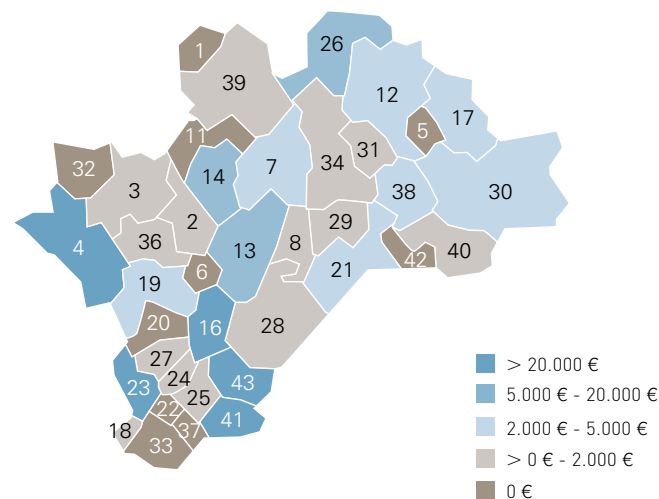
El Vallès Oriental registra al 2018 una oferta **turística** 3.873 places en hotels, 2.739 en càmpings i 500 en establiments de turisme rural. A més, ofereix 36 places d'apartaments i 1.172 places en habitatges d'ús turístic (HUT). Cal remarcar l'increment interanual del 20,2% en les places de turisme rural i del 18,9% en els HUT. Les places hoteleres i d'apartaments es mantenen respecte l'any anterior.

En relació a la demanda, el Vallès Oriental està entre les dues úniques comarques que registren pèrdues en el nombre de turistes allotjats en hotels (-17,6%). El grau d'ocupació registrat als hotels s'ha incrementat però 6,1 punts percentuals respecte el 2017, i s'estableix la mitjana en un 57,1%. Els càmpings veuen també reduït el nombre de viatgers (-12,7%) i el nombre de pernотacions (-16,3%). Els càmpings obtenen una ocupació (42,3%) inferior a la de la mitjana de la demarcació (46,7%). Finalment es disposa aquest any de dades d'activitat turística en l'allotjament rural, registrant un total de prop d'11.000 viatgers i més de 25.000 pernотacions.

El Vallès Oriental ha registrat l'any 2018 un total de 332.997 euros recaptats per la taxa turística, amb una disminució del -15,6% respecte el 2017. L'import recaptat representa un 4,9% del total de l'Entorn de Barcelona.

Mapa 9

Recaptació de l'impost sobre les estades en establiments turístics. Vallès Oriental, 2018 (en euros)

Font: Elaboració pròpia a partir de la Direcció General de Turisme

Creixements en l'oferta de places de HUT i de turisme rural respecte el 2017. La demanda en l'allotjament decreix en els hotels i els càmpings.

**Quadre 1
Indicadors d'evolució turística al Vallès Oriental, 2017-2018**

	Vallès Oriental			Entorn de Barcelona*		
	2017	2018	% var. 2017-2018**	2017	2018	% var. 2017-2018**
Places en establiments hotelers	3.873	3.873	0,0	63.959	64.082	0,2
Places en càmpings	2.730	2.739	0,3	44.343	44.352	0,0
Places en establiments de turisme rural	416	500	20,2	5.063	5.310	4,9
Places en apartaments	36	36	0,0	2.213	2.412	9,0
Places en HUTs	986	1.172	18,9	35.726	44.787	25,4
Viatgers allotjats en establiments hotelers	341.141	281.188	-17,6	4.036.350	3.861.281	-4,3
Viatgers allotjats en càmpings	36.451	31.833	-12,7	719.560	711.975	-1,1
Viatgers allotjats en establiments de turisme rural	nd	10.991	nd	128.879	144.341	12,0
Pernотacions en establiments hotelers	621.529	601.081	-3,3	11.603.227	11.091.691	-4,4
Pernотacions en càmpings	119.809	100.308	-16,3	2.775.656	2.725.156	-1,8
Pernотacions en establiments de turisme rural	nd	25.660	nd	367.668	365.054	-0,7
Grau d'ocupació hotelera (per hab., en %)	59,9	57,9	6,1	75,7	74,8	-0,9
Grau d'ocupació en càmpings (per parcel·la, en %)	50,7	42,3	-8,4	47,6	46,7	-0,9
Grau d'ocupació en els establiments de turisme rural (per hab., en %)	nd	22,9	nd	25,1	26,2	1,1
Impost sobre les Estades en Establiments Turístics (euros)****	394.583	332.997	-15,6	6.792.848	6.725.077	-1,0

*Demarcació de Barcelona sense el Barcelonès, a excepció del grau d'ocupació hotelera **La variació en el grau d'ocupació és en punts percentuals
 Places en HUTs estimades segons criteri de la Direcció General de Turisme * Import anual calculat sobre 1T, 2T, 3T 2018 i 4T 2017. Comparació amb el mateix període de l'any anterior nd: Dada no disponible nc: Dada no comparable
 Font: Laboratori de Turisme de la Diputació de Barcelona a partir de l'Idescat i la Direcció General de Turisme.

Quadre 2

Enquesta d'hàbits de consum i compra. Localització de la compra*. Vallès Oriental, 2019

	Barri de residència	Altres barris o zones del municipi	Fora del municipi	Per internet	Índex d'atracció i pèrdues**
Alimentació fresca	69,1%	31,7%	22,6%	0,8%	100,55%
Resta alimentació	58,7%	30,3%	26,1%	2,5%	101,66%
Altres productes quotidians no alimentaris	59,7%	26,4%	25,4%	3,6%	99,44%
Equipament persona	21,6%	26,8%	69,9%	12,5%	72,16%
Equipament de la llar	19,5%	21,7%	65,8%	15,0%	60,68%

Quadre 2b

Enquesta d'hàbits de consum i compra. Valoració de l'oferta comercial***. Vallès Oriental, 2017-2019

	2017	2019	% var. 2017-2019
Valoració global	6,58	6,81	3,5%
Els preus	5,85	6,44	10,1%
La varietat de l'oferta comercial	6,47	6,56	1,4%
Qualitat oferta comercial	7,12	7,25	1,8%
L'oferta en restaurants, cafeteries i bars	6,90	7,00	1,4%
La varietat de l'oferta en oci	4,20	4,50	7,1%

* Resultat en percentatge de casos, sumen més del 100%

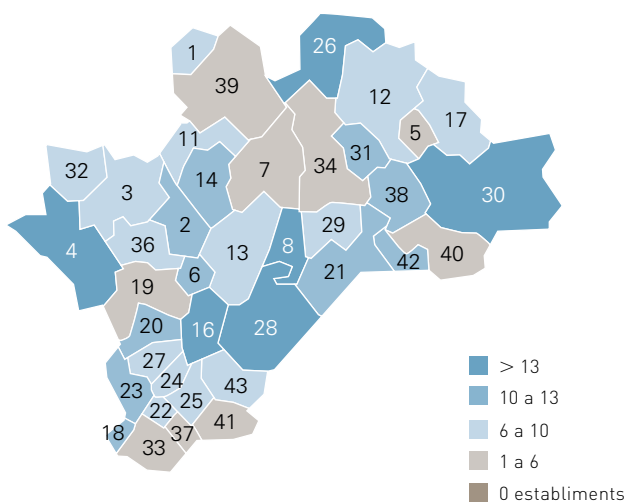
** Valors superiors a 100% indiquen guanys i els inferiors pèrdues.

***Puntuació de 0 a 10

Font: Enquesta d'hàbits de consum i compra a la província de Barcelona 2017-2019, Gerència de Serveis de Comerç de la Diputació de Barcelona

Mapa 10

Nombre d'establiments comercials per 1.000 habitants. Vallès Oriental, 2018

Font: Cens d'establiments comercials de Catalunya (CECC)

Els indicadors de **comerç**, comptabilitzen un total de 4.788 establiments i un indicador de 11,78 per cada mil habitants (a la província de Barcelona varia entre els 11,02 i 16,06). Segons les dades extretes del Cens d'Establiments de Catalunya (CECC), gener de 2017 i 2018, es confirma una lleugera disminució del nombre d'establiments totals (-1,4%). En quant a la superfície mitjana dels comerços, amb un valor de 158 m², es constata la major dimensió dels establiments en referència a la mitjana provincial (139,35 m²/establiment).

Pel que fa als últims resultats de l'Enquesta d'hàbits de consum i compra a la comarca, on el 37,9% i el 22,9% dels enquestats són els responsables de compra de les llars conformades per parelles amb o sense fills, el 19,4% llars unipersonals i el 69,8% són dones, la valoració de l'oferta comercial al municipi de residència és d'un 6,81 sobre 10 (quan la mitjana provincial és del 7,15). Es destaca la percepció dels residents envers els preus de l'oferta comercial, amb una valoració de 6,44, la segona més alta de totes les comarques de la demarcació.

Bona percepció del nivell de preus de l'oferta comercial, la segona més alta de la demarcació.

En quant a l'Índex d'atracció i pèrdues, s'observa una alta retenció de despesa per als productes quotidians. Aquest índex explica quina és la posició final respecte els compradors que els municipis de la comarca atreu i aquells altres que l'oferta comercial de la comarca perd. S'observa com per l'equipament de la persona i especialment per l'equipament de la llar, la comarca obté una relativa pèrdua de compradors degut a presentar un índex per sota del 100%, en concret, d'un 72,16% i un 60,68% respectivament.

Mapa de projectes estratègics locals del Vallès Oriental

Estratègia Vallès Oriental Avançada

La comarca segueix avançant en el procés de redacció del Pla estratègic de desenvolupament econòmic local i l'ocupació del Vallès Oriental 2018-2025. Aquest procés de planificació estratègica s'inicia en el marc de la Taula de concertació territorial Vallès Oriental Avançada. L'estratègia definida persegueix projectar el Vallès Oriental com a territori d'oportunitats, de creació i d'innovació reforçant el seu caràcter de pol industrial i el seu esperit empresarial; consolidar la comarca com a espai per a la diversificació empresarial i preparar un entorn econòmic que sigui un referent nacional i internacional d'especialització, singularitat i originalitat en sectors econòmics, actuals i de futur, com a enllaç clau per a la creació de riquesa i ocupació de forma sostenible i integradora.

Portal web dels polígons d'activitat econòmica del Vallès Oriental

Aquest projecte s'emmarca en una de les línies de treball prioritàries de la Taula de desenvolupament econòmic i l'ocupació del Vallès Oriental-El Vallès Oriental Avançada. El portal web de polígons d'activitat econòmica (PAE) del Vallès Oriental visualitza i geolocalitza tota la informació recollida en el cens d'empreses, naus i solars i informació de les infraestructures i serveis als PAE. Cada municipi tindrà accés a la seva informació i podrà actualitzar les dades corresponents al cens del seu territori. Gràcies a la col·laboració entre el Consell Comarcal del Vallès Oriental i l'Àrea Metropolitana de Barcelona el portal també visualitzarà les dades de naus i solars disponibles, dades que s'aniran actualitzant de manera mensual.

Consell industrial de Parets del Vallès

El Consell industrial de Parets del Vallès neix d'una visió compartida dels àmbits públic i privat d'un Parets industrial. El formen l'Ajuntament, els agents econòmics i un centre tecnològic. Les actuacions es vertebren en set programes: observatori, polígons, treball en xarxa, projectes tractors, ocupació, promoció empresarial i seguretat. La iniciativa «Tens valor, presenta'l a Consell Industrial» posa en contacte les PIME i els professionals amb les grans empreses i els posiciona com a clients i proveïdors per enfortir així les relacions interempresarials al territori.

GRID Granollers

GRID Granollers és una plataforma al servei de les empreses i entitats del territori per a l'ús eficient dels recursos no aprofitats de l'entorn industrial (residus, actius, usos, etc.). Aplica un model basat en la simbiosi industrial i en l'economia circular que requereix l'ajuda de professionals i institucions en la detecció de mecanismes que facilitin la identificació dels recursos disponibles o infrautilitzats per part de les empreses. A més, aquesta plataforma desenvolupa l'element col·laboratiu a través d'una secció específica anomenada Coopera, per activar projectes que necessiten de la participació del conjunt d'indústries, com poden ser serveis i projectes mancomunats. GRID Granollers és una iniciativa impulsada conjuntament entre l'Ajuntament de Granollers i les Associacions dels polígons de Granollers.

MolletHub: espai d'innovació i creativitat

Mollet Hub és el nou punt de trobada per a joves i per a emprenedors de l'Ajuntament de Mollet del Vallès on es promou la innovació, la creativitat, la formació i el *networking*. A més, és un espai de col·laboració entre l'administració pública i l'empresa privada per capacitar els joves i els emprenedors per tal que puguin tirar endavant noves idees. Per incentivar-ho, s'ofereixen la formació, les eines, el suport i l'orientació per part d'un equip professional. Els joves i els emprenedors són els col·lectius més oberts, per això s'han adaptat tots els espais del centre per poder fomentar nous estils de treball i de connexió.

Servei d'Assessorament Agrororienta't

Agrororienta't és un servei públic d'assessorament local al sector agroromader del Vallès amb l'objectiu d'afavorir la viabilitat de les empreses del sector que desitgen implementar millores en producció, viabilitat i sosteniment. El servei no té cap cost per a l'usuari, ja que està finançat íntegrament per l'Ajuntament de Cardedeu, el Consell Comarcal del Vallès Oriental i la Xarxa Productes de la Terra de la Diputació de Barcelona. Aquest servei ofereix assessorament amb experts especialistes en: creació i consolidació d'empreses, fiscalitat i tramitació administrativa, producció i planificació i ajuts públics. Les empreses que hi participin poden gaudir fins a un màxim de 8 hores d'assessorament per a cada explotació.

Programa anual de fires-mercats al Montseny

L'Ajuntament de Montseny ha treballat amb l'objectiu d'afavorir una actuació global i integradora del comerç, turisme i les empreses del municipi. S'ha treballat en la modernització i potenciació de les tres fires-mercat que constituïen una tradició local, i fer-ne quatre de nova creació i una més en projecte. Els principals actius sobre els quals s'han basat les propostes de dinamització són la restauració, el comerç i productors del Montseny. Les accions han realçat el patrimoni cultural, i s'han compaginat amb activitats ambientals i de lleure. Entre els resultats ja hi figuren afavorir l'emprenedoria i potenciar la xarxa de productes de la terra. L'atracció vers el municipi s'ha incrementat, i pren notorietat la centralitat del poble dins el parc natural.

Agricultura ecològica i desenvolupament local a Gallecs

El Consorci de Gallecs conjuntament amb l'Associació Agroecològica de Gallecs porta a terme la dinamització del territori amb la implantació de l'agricultura ecològica amb l'objectiu d'establir un nou model de desenvolupament local, a partir de criteris de subsidiarietat. S'hi conreen blats antics, lleguminoses i hortalisses i se'n realitza l'elaboració. La producció s'identifica amb el segell Producte de Gallecs Ecològic i de Proximitat i es pot trobar a l'agrobotiga de l'espai rural. Els pàgsos comercialitzen conjuntament tots els seus productes mitjançant la SAT Agroecològica de Gallecs, i són comunitat de l'aliment Slow Food.

Obrador Municipal de Tagamanent

L'obrador és un espai de cotreball d'empreses agroalimentàries al municipi de Tagamanent amb una doble funció: a) permetre als petits productors la possibilitat de disposar d'un registre sanitari local que els ajudi a impulsar i consolidar l'empresa i b) ser un espai multidisciplinari de trobada i de gestió perquè productors, elaboradors i cuiners treballin en xarxa, comparteixin experiències i on es dinamitzin projectes conjunts d'investigació i desenvolupament. Amb la creació d'aquest obrador municipal amb usos comarcals es vol oferir al petit productor del Vallès Oriental millorar les perspectives de futur valoritzant-ne la producció; oferint un producte elaborat de molta qualitat; millorant els canals de comunicació, i enfortint la rendibilitat i l'estabilitat de l'empresa.

Xarxa LismiVO

Les actuacions que ha dut a terme enguany la xarxa han estat principalment per sensibilitzar el teixit empresarial vers la contractació de persones amb discapacitat. Una actuació és la segona edició dels Premis LismiVO a les empreses que garanteixen el dret a la igualtat d'oportunitats i de tracte de les persones amb discapacitat a través de l'accés a l'ocupació, amb els quals es reconeix amb un distintiu les empreses amb centre de treball a la comarca i es guardona, a més, una d'elles amb la Dona d'aigua, realitzada pels treballadors del CET Taller Alborada, entitat integrant de la xarxa.

Recull estadístic. Vallès Oriental

	Vallès Oriental		Demarcació Barcelona		Variació 2017-2018		Pes Vallès Oriental/ Demarcació	
	2017	2018	2017	2018	V. Oriental	Demarcació	2017	2018
Entorn								
Nombre de municipis		39		311				12,5%
Superfície total (km²)		735,0		7.726,4				9,5%
Superfície mitjana municipal (km²)		18,8		24,8				nc
Demografia								
Població Total	403.259	406.289	5.576.037	5.609.350	0,8%	0,6%	7,2%	7,2%
Densitat (hab/km²)	546	549	717	722	0,5%	0,6%	nc	nc
Homes	549	553	722	726	0,8%	0,6%	nc	nc
Dones	201.153	202.427	2.718.621	2.733.466	0,6%	0,5%	7,4%	7,4%
Població de menys de 16 anys	202.106	203.862	2.857.416	2.875.884	0,9%	0,6%	7,1%	7,1%
Població potencialment activa (16-64)	73.501	73.179	915.587	914.938	-0,4%	-0,1%	8,0%	8,0%
Població de 65 anys i més	264.734	266.333	3.621.380	3.640.005	0,6%	0,5%	7,3%	7,3%
Projecció Població 2017-2026	405.236	433.950	5.571.966	5.866.767	7,1%	5,3%	7,3%	7,4%
Pob. resident a l'estranger	7.383	8.137	220.660	234.423	10,2%	6,2%	3,3%	3,5%
Índex de dependència global	52,3	52,5	54,0	54,1	0,2	0,1	nc	nc
Índex d'envelliment	88,5	91,3	113,5	115,2	2,8	1,8	nc	nc
Nacionalitat espanyola	370.275	372.039	4.864.723	4.865.569	0,5%	0,0%	7,6%	7,6%
Nacionalitat estrangera	32.984	34.250	711.314	743.781	3,8%	4,6%	4,6%	4,6%
Taxa d'estrangeria total	8,2%	8,4%	12,8%	13,3%	0,3pp	0,5pp	nc	nc
Taxa d'estrangeria extracomunitaria	6,6%	6,8%	9,7%	10,1%	0,2pp	0,4pp	nc	nc
Població de menys de 16 anys	5.346	5.461	111.138	114.753	2,2%	3,3%	4,8%	4,8%
Població potencialment activa (16-64)	26.661	27.698	577.682	604.336	3,9%	4,6%	4,6%	4,6%
Població de 65 anys i més	977	1.091	22.494	24.692	11,7%	9,8%	4,3%	4,4%
Àfrica	13.985	14.082	160.369	162.850	0,7%	1,5%	8,7%	8,6%
Amèrica	7.976	8.581	206.669	221.620	7,6%	7,2%	3,9%	3,9%
Àsia	2.729	2.896	130.534	136.198	6,1%	4,3%	2,1%	2,1%
Europa	8.265	8.660	212.938	222.319	4,8%	4,4%	3,9%	3,9%
Unió Europea	6.501	6.753	168.912	176.066	3,9%	4,2%	3,8%	3,8%
Resta del món	29	31	804	794	6,9%	-1,2%	3,6%	3,9%
5 principals nacionalitats (comarca)	16.345	16.719	238.313	242.526	2,3%	1,8%	6,9%	6,9%
Marroc	8.317	8.533	119.779	121.931	2,6%	1,8%	6,9%	7,0%
Senegal	2.561	2.563	10.699	10.845	0,1%	1,4%	23,9%	23,6%
Romania	2.389	2.430	33.172	33.392	1,7%	0,7%	7,2%	7,3%
Bolívia	1.659	1.681	26.199	25.851	1,3%	-1,3%	6,3%	6,5%
Xina	1.419	1.512	48.464	50.507	6,6%	4,2%	2,9%	3,0%
Activitat econòmica								
Nombre d'empreses	12.393	12.519	185.911	187.341	1,0%	0,8%	6,7%	6,7%
Agricultura	88	94	782	800	6,8%	2,3%	11,3%	11,8%
Indústria	2.150	2.164	18.778	18.590	0,7%	-1,0%	11,4%	11,6%
Construcció	1.256	1.310	15.701	16.358	4,3%	4,2%	8,0%	8,0%
Serveis	8.899	8.951	150.650	151.593	0,6%	0,6%	5,9%	5,9%
Dimensió mitjana	9,0	9,2	11,0	11,3	0,2p	0,3p	nc	nc
Agricultura	2,8	2,8	3,4	3,3	0,0p	-0,1p	nc	nc
Indústria	17,2	17,7	16,9	17,5	0,6p	0,5p	nc	nc
Construcció	4,8	5,1	5,5	5,6	0,3p	0,2p	nc	nc
Serveis	7,7	7,8	10,9	11,2	0,1p	0,3p	nc	nc
10 Principals sectors d'activitat	18.952	20.185	282.359	287.615	6,5%	1,9%	6,7%	7,0%
Comerç detall, exc. vehicles motor	1.677	1.664	27.780	27.330	-0,8%	-1,6%	6,0%	6,1%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	1.207	1.216	15.142	15.140	0,7%	0,0%	8,0%	8,0%
Serveis de menjar i begudes	1.069	1.072	17.396	17.586	0,3%	1,1%	6,1%	6,1%
Activitats especialitzades construcció	744	790	9.202	9.426	6,2%	2,4%	8,1%	8,4%
Transport terrestre i per canonades	519	504	6.000	6.116	-2,9%	1,9%	8,7%	8,2%
Productes metàl·lics	489	486	3.616	3.540	-0,6%	-2,1%	13,5%	13,7%
Construcció d'immobles	483	485	6.062	6.480	0,4%	6,9%	8,0%	7,5%
Altres activitats de serveis personals	496	484	7.496	7.543	-2,4%	0,6%	6,6%	6,4%
Venda i reparació de vehicles motor	443	452	4.418	4.301	2,0%	-2,6%	10,0%	10,5%
Activitats immobiliàries	398	405	8.109	8.347	1,8%	2,9%	4,9%	4,9%
Compravenda d'Habitatges	3.809	4.209	59.046	60.602	10,5%	2,6%	6,5%	6,9%
Habitatge lliure	3.752	4.152	57.726	59.321	10,7%	2,8%	6,5%	7,0%
Habitatge protegit	57	57	1.320	1.281	0,0%	-3,0%	4,3%	4,4%
Habitatge nou	190	246	4.522	4.980	29,5%	10,1%	4,2%	4,9%
Habitatge usat	3.619	3.963	54.524	55.622	9,5%	2,0%	6,6%	7,1%

Recull estadístic. Vallès Oriental (Continuació)

	Vallès Oriental		Demarcació Barcelona		Variació 2017-2018		Pes Vallès Oriental/ Demarcació	
	2017	2018	2017	2018	V. Oriental	Demarcació	2017	2018
Mercat de treball								
Població ocupada	170.883	175.532	2.292.806	2.358.040	2,7%	2,8%	7,5%	7,4%
Homes	92.487	94.779	1.202.122	1.235.933	2,5%	2,8%	7,7%	7,7%
Dones	78.396	80.753	1.090.684	1.122.107	3,0%	2,9%	7,2%	7,2%
Nacionals	158.018	161.484	2.002.985	2.038.076	2,2%	1,8%	7,9%	7,9%
Estrangers	12.865	14.048	289.821	319.964	9,2%	10,4%	4,4%	4,4%
Menys de 30 anys	25.475	26.752	355.999	374.270	5,0%	5,1%	7,2%	7,1%
De 30 a 44 anys	70.173	69.062	949.164	944.757	-1,6%	-0,5%	7,4%	7,3%
De 45 a 54 anys	48.508	51.071	616.239	644.210	5,3%	4,5%	7,9%	7,9%
Més de 55 anys	26.727	28.647	371.404	394.803	7,2%	6,3%	7,2%	7,3%
Taxa d'ocupació registrada	64,5%	65,9%	63,3%	64,8%	1,4pp	1,5pp	nc	nc
Llocs de treball	141.376	144.859	2.430.935	2.511.646	2,5%	3,3%	5,8%	5,8%
Agricultura	753	756	8.153	8.127	0,4%	-0,3%	9,2%	9,3%
Indústria	39.978	41.437	351.151	356.307	3,6%	1,5%	11,4%	11,6%
Construcció	10.341	10.995	129.769	137.037	6,3%	5,6%	8,0%	8,0%
Serveis	90.304	91.671	1.941.862	2.010.175	1,5%	3,5%	4,7%	4,6%
Activitats d'alt contingut tecnològic ¹	17.392	18.320	231.270	241.511	5,3%	4,4%	7,5%	7,6%
Assalariats	112.085	115.332	2.044.003	2.119.653	2,9%	3,7%	5,5%	5,4%
Autònoms	29.291	29.527	386.932	391.993	0,8%	1,3%	7,6%	7,5%
10 Principals sectors d'activitat	71.978	74.457	1.209.094	1.242.099	3,4%	2,7%	6,0%	6,0%
Comerç engròs, exc. vehicles motor	12.798	13.230	161.789	165.920	3,4%	2,6%	7,9%	8,0%
Comerç detall, exc. vehicles motor	13.073	12.865	253.427	256.647	-1,6%	1,3%	5,2%	5,0%
Activitats especialitzades construcció	7.133	7.571	83.945	87.546	6,1%	4,3%	8,5%	8,6%
Serveis de menjar i begudes	7.047	7.172	149.542	153.361	1,8%	2,6%	4,7%	4,7%
Productes metàl·lics	5.621	6.030	40.072	40.662	7,3%	1,5%	14,0%	14,8%
Adm. pública, Defensa i SS obligatòria	5.703	5.886	135.454	140.898	3,2%	4,0%	4,2%	4,2%
Educació	5.533	5.808	136.467	140.731	5,0%	3,1%	4,1%	4,1%
Indústries químiques	5.175	5.645	25.521	26.063	9,1%	2,1%	20,3%	21,7%
Transport terrestre i per canonades	5.207	5.323	75.845	78.753	2,2%	3,8%	6,9%	6,8%
Activitats sanitàries	4.688	4.927	147.032	151.518	5,1%	3,1%	3,2%	3,3%
Persones aturades registrades	22.943	21.777	302.569	284.283	-5,1%	-6,0%	7,6%	7,7%
Homes	9.682	9.057	132.788	123.029	-6,5%	-7,3%	7,3%	7,4%
Dones	13.261	12.720	169.781	161.254	-4,1%	-5,0%	7,8%	7,9%
Nacionals	19.657	18.667	249.149	233.833	-5,0%	-6,1%	7,9%	8,0%
Estrangers	3.286	3.110	53.420	50.450	-5,4%	-5,6%	6,2%	6,2%
Agricultura	334	248	3.288	2.668	-25,7%	-18,9%	10,2%	9,3%
Indústria	3.709	3.432	37.414	34.279	-7,5%	-8,4%	9,9%	10,0%
Construcció	1.826	1.590	26.681	23.002	-12,9%	-13,8%	6,8%	6,9%
Serveis	15.597	15.058	215.533	205.515	-3,5%	-4,6%	7,2%	7,3%
Sense ocupació anterior	1.477	1.449	19.653	18.819	-1,9%	-4,2%	7,5%	7,7%
Població activa local estimada	191.019	194.894	2.656.868	2.703.919	2,0%	1,8%	7,2%	7,3%
Taxa d'atur registral	12,01%	11,17%	11,39%	10,51%	-0,8pp	-0,9pp	nc	nc
Homes	9,63%	8,82%	9,76%	8,88%	-0,8pp	-0,9pp	nc	nc
Dones	14,66%	13,79%	13,10%	12,23%	-0,9pp	-0,9pp	nc	nc
Nombre total de contractes	154.379	163.804	2.389.366	2.522.789	6,1%	5,6%	6,5%	6,5%
Beneficiaris de prestacions	12.587	12.456	167.617	162.810	-1,0%	-2,9%	7,5%	7,7%
Taxa cobertura prestacions	58,64%	61,28%	59,25%	61,33%	2,6pp	2,1pp	nc	nc
Comerç								
Establiments	4.858	4.788	74.299	72.964	-1,4%	-1,8%	6,5%	6,6%
Sup. Venda [m ²]	777.367	756.724	10.350.337	10.167.256	-2,7%	-1,8%	7,5%	7,4%
establ./1.000 hab.	12,1	11,8	13,3	13,0	-2,2%	-2,4%	nc	nc
m ² /1.000 hab.	1.928	1.863	1.856	1.813	-3,4%	-2,4%	nc	nc
Sup. Mitjana [m ²]	160	158	139	139	-1,3%	0,0%	nc	nc
Turisme								
Places en establiments hotelers	3.873	3.873	145.727	147.145	0,0%	1,0%	2,7%	2,6%
Places en càmpings	2.730	2.739	44.343	44.352	0,3%	0,0%	6,2%	6,2%
Places en establiments de turisme rural	416	500	5.063	5.310	20,2%	4,9%	8,2%	9,4%
Places en apartaments	36	36	3.483	3.581	0,0%	2,8%	1,0%	1,0%
Places en HUTs ²	986	1.172	92.857	101.981	nc	nc	1,1%	1,1%
Finances públiques³								
Pressupostos municipals: ingressos	457.498	475.602	6.964.487	7.112.704	4,0%	2,1%	6,6%	6,7%
Pressupostos municipals: despeses	457.052	475.602	6.963.059	7.109.836	4,1%	2,1%	6,6%	6,7%
Deute viu municipal ⁴	163.722	148.748	2.637.930	2.417.953	-9,1%	-8,3%	6,2%	6,2%

1. Es consideren d'alt contingut tecnològic les activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta i els serveis de tecnologia alta-punta

2. Places Habitatges ús turístic estimades segons la Direcció General de Turisme. 3. Xifres en milers d'euros. 4. Dades de 2016-2017

nd: no disponible. nc: no calculable. p: punts absoluts. pp: punts percentuals.

Vegeu l'apartat de metodologia per a la definició dels indicadors. Per ampliar les dades, consulteu el programa Hermes (www.diba.cat/hermes).

Banc d'empreses de solucions tecnològiques 4.0

Teresa Argelés Toló, cap del Servei de Desenvolupament Local de l'Ajuntament de Santa Perpètua de Mogoda

La indústria 4.0, una de les prioritats estratègiques a la Riera de Caldes

Des de l'AMERC, l'Associació de Municipis de l'Eix de la Riera de Caldes, que aplega els ajuntaments de Caldes de Montbui, La Llagosta, Palau-solità i Plegamans, Polinyà, Santa Perpètua de Mogoda i Sentmenat, s'estan duent a terme diferents actuacions de suport al desenvolupament empresarial i de qualificació professional en l'àmbit de la indústria 4.0 com a línia de treball estratègica pel territori.

Durant l'any 2016, l'AMERC, amb la col·laboració del Centre Metal·lúrgic de Sabadell i Comarca i d'EURECAT, va realitzar un estudi sobre la realitat empresarial en relació amb la manufactura avançada i per a la definició d'un model d'acompanyament efectiu en la transició entre la situació actual de les empreses i els nous reptes i oportunitats competitiu que van apareixent.

L'estudi va mostrar que les tecnologies avançades són presents de manera generalitzada en la dimensió operativa del procés, però minoritàries en la dimensió del producte i molt escasses en la dimensió del model de negoci. També es va contrastar que les empreses més avançades ja incorporen, parcialment, tecnologies d'integració de sistemes de gestió, monitoratge en temps real de la producció i integració de la planificació de producció en els serveis de logística i aprovisionament. Tanmateix a les altres dues dimensions que, lògicament, estan estretament relacionades, la identificació i l'aplicació de tecnologies va amb retard.

Els resultats d'aquest treball evidencien febleses que calia continuar abordant:

- Manca generalitzada entorn al coneixement de la indústria 4.0, encara que les empreses haguessin iniciat processos de digitalització en la dimensió procés.
- Falta d'estratègia definida per incorporar tecnologies 4.0 a mig-llarg termini.
- Dificultat d'accés a les solucions aplicades d'implantació 4.0.

En síntesi, els reptes i els obstacles per a la transició de les empreses industrials a l'escenari 4.0 dibuixa una doble component. D'una banda, en termes d'estratègia empresarial, la transició requereix un impuls central que té a veure amb una reflexió sobre les característiques dels productes i dels models de negoci en uns mercats que estan incorporant molt ràpidament aquestes tecnologies, i que ha de poder arribar transversalment a totes les àrees funcionals de l'empresa, que de ben segur es veuran afectades. De l'altra, en termes més operatius, bona part de les empreses no disposen ni de la informació ni dels coneixements, i tampoc de professionals i tècnics qualificats, per fer front a implantacions de solucions tecnològiques.

Millorar la competitivitat de les empreses de la Riera de Caldes a partir de la introducció de tecnologies 4.0

Vista la necessitat de donar impuls a l'acceleració de la incorporació de la indústria 4.0 a les empreses del territori, es considera necessari la realització d'actuacions d'intervenció directa a les empreses per tal d'apropar-les i acompanyar-les en aquest procés. És a partir d'aquí que neix la iniciativa del Banc d'empreses de solucions tecnològiques 4.0.

Des de la seva creació, el Banc d'empreses, facilita la introducció de tecnologies i solucions tecnològiques digitals i connectades a les empreses industrials de la Riera de Caldes mitjançant la

difusió i contacte amb empreses proveïdores d'aplicacions tecnològiques prèviament seleccionades. Es pretén aconseguir que empreses industrials interessades a incorporar tecnologies vinculades a la indústria 4.0 puguin fer-ho de la manera més òptima a partir d'un assessorament especialitzat sobre les possibilitats tecnològiques que tenen al seu abast.

Actualment, el banc d'empreses 4.0 aplega empreses proveïdores capaces d'implantar directament solucions tecnològiques en els àmbits següents i que han estat seleccionades per la seva expertesa i grau d'innovació:

- Big data
- Ciberseguretat
- Robòtica col·laborativa
- Fabricació additiva
- Integració de sistemes
- Cloud computing
- Internet de les coses
- Simulació
- Realitat augmentada

Per al desenvolupament d'aquest servei es compta amb la col·laboració d'experts del CIM-UPC. A partir de la difusió, prospecció i captació d'empreses interessades per part dels tècnics i tècniques de promoció econòmica del territori, es deriven les demandes rebudes als experts per a la seva anàlisi. Posteriorment s'identifiquen les solucions tecnològiques més adients per cada necessitat i se cerca l'empresa proveïdora de tecnologia dins del Banc d'empreses.

L'empresa proveïdora realitza un estudi tècnic sobre la solució tecnològica requerida que es presenta a l'empresa per a la seva conformitat. En aquest procés hi és present tant l'expert del CIM-UPC com el personal tècnic de promoció econòmica. A més a més, es fa un seguiment durant el període d'implantació tecnològica i es valida la realització dels treballs de conformitat amb l'empresa per part d'experts del CIM-UPC.

Voluntat de continuar treballant per millorar l'entorn competitiu i el creixement de l'activitat empresarial del nostre territori

Els resultats del programa Banc d'empreses 4.0 ens situen en la direcció adequada, la vinculació amb l'àmbit universitari és central i així ho han valorat les empreses participants, la majoria d'elles han incorporat solucions tecnològiques que els han permès transformar els seus processos de fabricació pel que fa a la gestió de fluxos d'informació i dades en les plantes de producció, el control de costos, consum i hores de fabricació.

La dinàmica del projecte ens ha permès constatar que els agents principals de les transformacions en els sectors productius són un conjunt de tecnologies i solucions tecnològiques que permeten en molts casos capgirar processos tradicionals. Així mateix, les capacitats tecnològiques acumulades i la transversalitat de les diverses àrees de coneixement científic permeten aventurar un creixement accelerat del potencial de les innovacions en els productes i processos. De manera que les oportunitats i el recorregut de millora constitueixen un repte per a les empreses, individualment considerades, però també pels territoris que presenten una alta especialització industrial en la mesura que la seva fortalesa i esdevenidor hi està estretament vinculat.

Metodologia

Població: Xifra oficial de població a 1 de gener de cada any en base al Padró d'habitants municipal aprovat anualment pel govern de l'Estat. A l'informe es pren com a referència la darrera dada disponible a nivell municipal, 1 de gener de 2018.

Font: Programa Hermes (<http://www.diba.cat/hermes>) en base a dades d'Idescat (Institut d'Estadística de Catalunya) i INE (Instituto Nacional de Estadística).

Població resident a l'estranger: El Padró d'habitants residents a l'estranger (PERE) és el registre administratiu on consten les persones que viuen habitualment a l'estranger, que tenen la nacionalitat espanyola, sigui o no aquesta l'única nacionalitat, i l'últim municipi al qual estan inscrites és qualsevol dels que hi ha a Catalunya. Les persones inscrites en aquest padró es consideren veïnes del municipi espanyol que figura a les dades de la seva inscripció únicament a l'efecte de l'exercici del dret de sufragi, i no constitueix, en cap cas, població del municipi. La data de referència és a 1 de gener de cada any. Es constitueix amb les dades existents en el Registre de Matrícula de cada oficina consular o secció consular de les missions diplomàtiques.

Font: Programa Hermes en base a dades d'Idescat.

Població projectada: Les projeccions de població elaborades per Idescat amb el mètode dels components. Aquest mètode consisteix a afegir anualment a la piràmide de partida els components del creixement demogràfic (naixements, defuncions, immigracions i emigracions). La piràmide de partida de les noves projeccions és la població postcensal estimada a 1 de gener de 2018, calculada a partir de la informació del Cens de 2011 i del moviment demogràfic 2011-2017. La data de referència de les poblacions projectades és l'1 de gener de cada any. Es considera que els resultats s'han de valorar sobretot pel que fa a mitjà termini (horitzó 2030), atès que l'evolució futura dels components del creixement, i en particular de la migració, és molt incerta.

En aquest informe s'ha fet servir la projecció de població de les comarques barcelonines pel 2028, i l'escenari mitjà

Font: Programa Hermes en base a dades d'Idescat.

Densitat de població: Relació entre la població i la superfície de la comarca.

Índex de dependència global: Relació entre els individus en edat no activa (de 0 a 15 anys i de 65 anys i més) respecte a la població potencialment activa (de 16 a 64 anys).

Índex d'envelliment: Relació entre la població de 65 anys i més i la població de 0 a 15 anys.

Taxa d'estrangeria total: Relació entre la població de nacionalitat estrangera respecte el total de la població.

Taxa d'estrangeria extracomunitària: Relació entre la població de nacionalitat estrangera no comunitària respecte el total de la població.

Empreses (SABI): La base de dades SABI (*Sistema d'Anàlisi de Balanços Ibèrics*) recull la informació que les societats mercantils dipositen al Registre Mercantil. La selecció s'ha realitzat el mes de maig del 2019 sobre les societats actives de cadascuna de les comarques de Barcelona que han dipositat els comptes corresponents al 2017. Les empreses líders en facturació s'han triat a partir de l'import net de la xifra de negoci, que és el que obté l'empresa com a conseqüència de la realització de la seva activitat ordinària.

Font: SABI (Sistema d'Anàlisi de Balanços Ibèrics).

Empreses (Seguretat Social): Nombre de comptes de cotització donats d'alta al règim general de la Seguretat Social i al règim especial de la mineria i el carbó a 31 de desembre de cada any. Les empreses han de declarar com a mínim un compte de cotització per província: poden declarar-ne un per cada establiment o bé computar tots els seus treballadors en un sol compte de cotització per província. És una aproximació a la xifra real d'empreses, ja que hi poden haver empreses establertes en un municipi que cotitzen en altres comarques, i a la inversa, empreses que tenen la seva activitat en varies comarques de la província i adscriuen totes les empreses en un únic compte de cotització d'un municipi concret.

Malgrat això, la informació sobre els comptes de cotització, i sobre els afiliats que depenen d'aquests comptes, permet de forma força ajustada aproximar el volum d'empreses i llocs de treball localitzats en un territori.

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies.

Llocs de treball: Nombre de treballadors assalariats afiliats al règim general de la Seguretat Social (i a l'especial de la mineria i el carbó), més els afiliats al règim especial de treballadors autònoms, amb data de 31 de desembre de cada any. Respecte als treballadors assalariats conté les mateixes especificacions descrites a la definició d'empreses, amb la característica afegida a l'anàlisi del fet que els treballadors poden residir en un municipi diferent de la ubicació de l'empresa. Respecte als treballadors autònoms, la seva característica principal és el treball en activitats territorialment itinerants que en molts casos es donen en els treballadors adscrits en aquest règim.

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies.

Ocupats registrats: Nombre de treballadors de cada municipi afiliats a la Seguretat Social (Règim general, Règim especial de la mineria del carbó, Règim especial de treballadors autònoms, i Règim especial del mar) per sexe, edat i nacionalitat (espanyola o estrangera) a l'últim dia de cada trimestre. Els afiliats es comptabilitzen segons la seva residència.

Font: Programa Hermes en base a dades d'Idescat.

Atur registrat: Demandes d'ocupació pendents de cobrir l'últim dia de cada mes (a l'informe consten les del mes de desembre) a les oficines del Servei d'Ocupació de Catalunya. Les demandes d'ocupació són sol·licituds de llocs de treball fetes per persones treballadores, registrades a les oficines del Servei d'Ocupació de Catalunya, que estan actives l'últim dia laborable de cada mes. L'atur registrat es correspon amb les demandes d'ocupació pendents de cobrir que compleixen els criteris estadístics per mesurar l'atur registrat establerts en l'Ordre ministerial d'11 de març de 1985 (BOE de 14 de març de 1985). Estadísticament es registra l'aturat en el seu municipi de residència.

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies.

Població activa local estimada: Suma de la població aturada registrada i les afiliacions a la Seguretat Social de la població de 16 i més anys per lloc de residència.

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies.

Taxa d'atur registral: Relació entre la població aturada registrada a les oficines d'ocupació (SOC) i la suma de la població aturada registrada i les afiliacions a la Seguretat Social de la població de 16 i més anys per lloc de residència.

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies.

Beneficiaris de prestacions per desocupació: Les dades de Beneficiaris de prestacions per desocupació s'obtenen a partir de l'explotació estadística del fitxer del Servicio Público de Empleo Estatal (SEPE) dels registres administratius de persones beneficiàries d'aquest tipus de prestacions de la demarcació de Barcelona. Es divideixen en tres tipus de prestacions:

- La prestació contributiva (també anomenada prestació d'atur) és aquella a la que poden accedir les persones que han realitzat una cotització prèvia a la Seguretat Social per a tal contingència, sempre i quan es reuneixin tots els requisits.
- La prestació de nivell assistencial (també anomenada subsidi d'atur) es pot percebre per diferents motius: haver esgotat la prestació contributiva; no haver cobert el període mínim de cotització per accedir a la prestació contributiva; ésser emigrant retornat; haver estat excarcerat; etc.
- La renda activa d'inserció és una renda econòmica orientada a determinats col·lectius i vinculada a la realització d'accions en matèria de polítiques actives d'ocupació.

Font: Programa Hermes en base a dades del Observatorio de las Ocupaciones del SEPE de Barcelona.

Taxa de cobertura de prestacions: Proporció de persones perceptores de prestacions de desocupació en relació amb el total de persones aturades registrades a les oficines públiques d'ocupació menys el col·lectiu de sense ocupació anterior (SOA). Es tractaria d'una proporció "bruta" ja que alguns col·lectius no inclosos en l'atur registrat poden tenir dret a prestacions.

Contractes: Sumatori anual del nombre de contractes registrats –no de persones contractades– a les Oficines de Treball de la Generalitat de Catalunya. Els contractes

es comptabilitzen en el territori on esta localitzat el lloc de treball i no on resideix la persona contractada.

Font: Programa Hermes en base a dades del Departament d'Empresa i Ocupació.

Finances públiques: Estadística de pressupostos de les corporacions locals publicada pel Ministeri d'Hisenda i Administracions públiques que, en aquest cas, es refereix als pressupostos inicials dels anys 2015 i 2016 dels municipis de la demarcació. Els totals comarcals fan referència a la suma dels pressupostos municipals i no inclouen, per exemple, els pressupostos dels consells comarcals.

Les despeses inclouen, amb l'especificació pertinent, els crèdits necessaris per atendre al compliment de les obligacions. Les despeses corrents inclouen del capítol 1 al 5 de la classificació econòmica, i les inversions, desglossades a l'informe, corresponen als capítols 6 i 7 de la classificació econòmica de les despeses.

Els ingressos fan referència a les estimacions dels diversos recursos econòmics a liquidar durant l'exercici. Els ingressos corrents inclouen del capítol 1 al 5 de la classificació econòmica, mentre que els ingressos tributaris inclouen els tres primers capítols de la classificació econòmica dels ingressos.

El deute viu engloba les operacions de risc en crèdits financers, valors de renda fixa i préstecs o crèdits transferits a tercers. No inclou el deute comercial de les entitats locals, és a dir, la que mantenen amb els seus proveïdors.

Font: Programa Hermes en base a dades de la web del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques.

Turisme: Estadístiques de la capacitat d'allotjament turístic a la província de Barcelona (hotels, càmpings, establiments de turisme rural, apartaments turístics i habitatges d'ús turístic) expressades en places (oferta), així com de l'activitat turística expressada en nombre de viatgers (turistes allotjats en aquests establiments) i pernотacions (nits d'estada en els allotjaments). Aquest apartat també preveu l'ocupació turística (percentatge de places ocupades en els allotjaments oberts o disponibles).

Font: Laboratori de Turisme de la Diputació de Barcelona a partir de l'INE, l'Idescat i la Direcció General de Turisme.

Impost sobre les estades en establiments turístics: Tributo propi de la Generalitat de Catalunya que grava la capacitat econòmica de les persones físiques que es posa de manifest amb l'estada o el gaudiment del servei d'allotjament, per part d'aquestes, per dia o fracció, en un dels establiments i equipaments a què fa referència la llei de la creació de l'impost. La informació difosa en aquest informe fa referència a l'import en euros de la recaptació anual considerant el 4rt trimestre de 2017 i el 1r, 2n i 3r trimestre de 2018 de l'impost en cada municipi de la província de Barcelona.

Font: Direcció General de Turisme de la Generalitat de Catalunya.

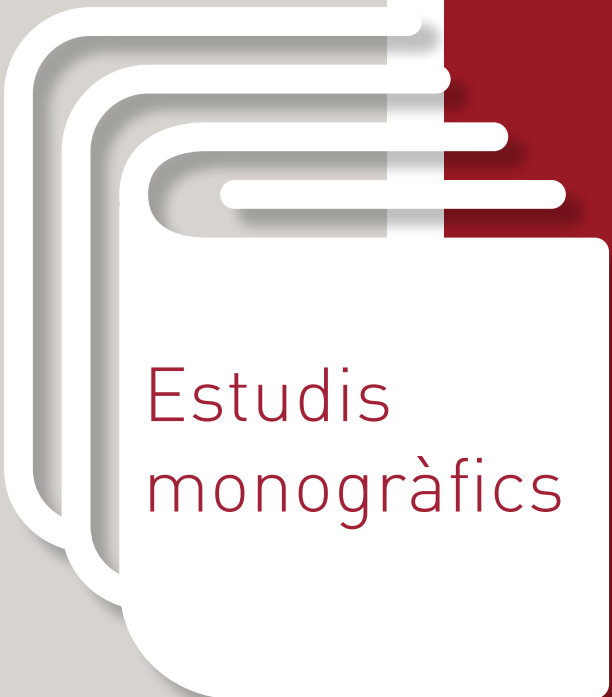
Enquesta d'hàbits de consum i compra: La 2ª edició de l'enquesta d'hàbits de consum i compra de la demarcació, portada a terme durant els mesos de gener i febrer de 2019, ha estat realitzada als responsables de compra d'una mostra de 8.001 llars familiars principals -primeres residències. L'anàlisi s'ha centrat en preguntes al voltant de la valoració de l'oferta comercial als municipis i barris, les freqüències de compra i tipologies d'establiment (segmentat per categories de producte i franja horària), ús d'internet i compra de productes de proximitat i de producció ecològica, directament de productor i de comerç just. En concret, es va realitzar l'enquesta telefònica, mitjançant sistema CATI (Computer Assisted Telephone Interview), amb una durada mitja de 13 minuts, a l'univers format pels responsables de compra exclusius o compartits de la llar familiar principal. El disseny i selecció de la mostra s'ha elaborat a partir del cens d'habitatges familiars principals de l'INE 2011.

La selecció aleatòria de telèfons (i llars) s'ha extret de la BGT (bases generals de telèfons) de les empreses operadores conjugant també la presència amb 14 % de telèfons mòbils. La selecció de les unitats de llar que han conformat l'estudi s'ha estratificat per quotes segons tipologia de la llar a nivell de la demarcació i per quotes d'edat.

Font: Direcció General de Turisme de la Generalitat de Catalunya.

Establiments comercials: El cens d'establiments comercials comercials de Catalunya (CECC) ha estat elaborat pel Departament d'Empresa i Coneixement en col·laboració amb el Consell General de Cambres de Catalunya. Les dades corresponen al cens d'establiment realitzats amb dades a 1 de gener de 2017 i 2018.

Font: Departament d'Empresa i Coneixement

A graphic consisting of several overlapping, rounded rectangular shapes in white, stacked on top of each other to resemble a stack of papers or documents. The shapes are positioned in the center of the page, overlapping the vertical white line that separates the light gray and dark red background sections.

Estudis
monogràfics

Els polígons d'activitat econòmica de la demarcació de Barcelona: principals característiques

Josep Maria Canals i Miquel, Diputació de Barcelona

1. Introducció

Aquest article presenta les dades del capítol «El Sistema d'Informació de Polígons d'Activitat Econòmica (SIPAE): anàlisi de les dades de la demarcació de Barcelona» de la publicació *Els polígons d'activitat econòmica de la demarcació de Barcelona. Explotació de les dades del Sistema d'Informació de Polígons d'Activitat Econòmica (SIPAE)*¹, presentat el passat 26 de març de 2019.

La publicació presenta l'anàlisi de les dades recollides al nou Sistema d'Informació de Polígons d'Activitat Econòmica (d'ara endavant nou SIPAE), projecte desenvolupat en el marc del Pacte Nacional per la Indústria, d'acord amb el mandat del parlament de Catalunya², amb què el Govern de Catalunya i els agents econòmics i socials tenen l'objectiu d'establir mesures de política industrial consensuades, i que serveixin per a la transformació del model industrial de Catalunya i la reactivació del sector productiu³.

L'àmbit d'infraestructures i energia del Pacte Nacional per la Indústria incorpora una línia d'actuacions específica en relació als polígons industrials amb l'objectiu de disposar d'una oferta de sòl industrial i de fomentar els polígons industrials com a eina de competitivitat. Una d'aquestes actuacions consisteix, precisament, en desenvolupar una base de dades dels polígons d'activitat econòmica existents i les seves capacitats.

En aquest sentit, el 3 de juliol de 2017 el Departament d'Empresa i Coneixement de la Generalitat de Catalunya i les Diputacions de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona signen un conveni que té per objecte elaborar un cens de polígons d'activitat econòmica (SIPAE) que incorpori les seves dades identificatives i que serveixi de base per definir actuacions que permetin millorar la competitivitat dels mateixos polí-

gons, de les empreses que hi estan instal·lades i faciliti l'atracció d'inversions.

El nou SIPAE s'ha realitzat durant la segona meitat del 2017 i el primer semestre 2018, i els seus resultats s'han presentat el dia 12 de desembre de 2018 a la seu del Departament d'Empresa i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

2. Consideracions metodològiques

Aquest article analitza la informació resultant del nou Sistema d'Informació de Polígons d'Activitat Econòmica (SIPAE) disponible el 3 de maig de 2019. Concretament presenta informació de 814 polígons situats en les comarques barcelonines, el 94,3% dels polígons de la demarcació de Barcelona, i es compara amb la informació de 1.436 polígons de Catalunya, el 93,6% dels polígons catalans⁴.

Els antecedents

El punt de partida del nou SIPAE, del què en aquest article es presenten les principals dades, és el SIPAE anterior, impulsat l'any 2006 per la Direcció General d'Indústria i altres organismes del Govern de la Generalitat de Catalunya. En aquella ocasió van participar en el projecte tots els Ajuntaments que disposaven d'almenys un polígon d'activitat econòmica mitjançant la validació de les dades dels seus polígons, corresponents a superfície, perímetre i coordenades geogràfiques.

Quines són les principals característiques del nou SIPAE?

El nou SIPAE presenta diferències metodològiques fonamentals en el tractament de les dades respecte l'anterior. Tot i

1. Canals i Miquel, Josep Maria (et al.). *Els polígons d'activitat econòmica de la demarcació de Barcelona. Explotació de les dades del Sistema d'Informació de Polígons d'Activitat Econòmica (SIPAE)*. Barcelona: Diputació de Barcelona, 2019.

2. Resolució 251/XI, de 13 de juliol de 2016, del Parlament de Catalunya, sobre la creació d'un Pacte nacional per a la indústria, que es concreta mitjançant Acord de Govern 124/ 2016 de 13 de setembre, pel qual s'aprova la creació i la composició de la Taula i els grups de treball del Pacte nacional per a la Indústria, i s'atribueix a la Comissió Executiva Permanent del Consell Català de l'Empresa la governança d'aquest Pacte (DOGC núm. 7206, de 15.9.2016)

3. El Pacte Nacional per a la Indústria el van signar el Govern de la Generalitat i els agents econòmics i socials el 24 de juliol de 2017.

4. La informació presentada en aquest article inclou la dels quatre polígons de Cornellà de Llobregat i la dels sis de La Roca del Vallès, dels què no es disposava d'informació en el moment d'elaborar la publicació. Això fa que les dades presentades en aquest article variïn lleugerament respecte les de la publicació.

que en ambdós casos es consideren polígons d'activitat econòmica aquells amb una superfície superior a les 0,5 ha, el SIPAE actual no incorpora polígons no desenvolupats ni transformats (encara que el sòl tingui la classificació d'activitat econòmica); s'han agregat, quan ha estat possible, polígons desenvolupats en diverses fases; i no s'hi han inclòs (llevat de casos singulars) espais ocupats per una única empresa que no siguin pròpiament polígons. A més, el SIPAE recull molta més informació que la informació sobre superfície, perímetre i coordenades territorials recollida en el cens anterior.

Quina informació s'ofereix?

La informació recollida i oferta es divideix en quatre àmbits:

- Dades generals: nom del polígon, municipi, comarca, perímetre, superfície, georeferenciació, any de creació.
- Dades urbanístiques: nombre de parcel·les, usos permeables, dimensions de les parcel·les, alçades màximes de la nau, coeficient d'edificabilitat, disponibilitat d'entitats de gestió, i recepció definitiva del polígon.
- Dades d'activitat: número d'empreses, sectors d'activitat predominant, i percentatge d'ocupabilitat.
- Dades de serveis, equipaments i infraestructures:
 - Dades de subministraments: aigua, gas (i tipologia), energia elèctrica, estació (i subestació) transformadora, telecomunicacions (telefonía fixa, mòbil, banda ampla).
 - Dades de serveis operatius: accessibilitat en transport públic (bus, metro, tren), i distància a infraestructures (port, aeroport, estacions de tren, autopistes/autovies), servei col·lectiu de recollida de residus, central depuradora col·lectiva, servei privat de seguretat i vigilància, nombre de places d'aparcament, i senyalització.

Quin territori s'analitza?

El nou SIPAE aplega informació de 814 polígons d'activitat econòmica situats en 198 municipis de la demarcació. No s'han tingut en compte els tres polígons d'activitat econò-

mica situats al municipi de Fogars de la Selva⁵, que tot i pertànyer a la demarcació de Barcelona, és un municipi de la comarca gironina de la Selva. En canvi, sí s'ha inclòs el polígon del municipi de Viladrau, que tot i pertànyer a la demarcació de Girona, és un municipi de la comarca d'Osona.

Quin ha estat el període de realització?

La recollida d'informació del nou SIPAE s'ha realitzat durant la segona meitat del 2017 i el primer semestre 2018.

Com es fa l'actualització del SIPAE?

La informació del SIPAE continguda a la plataforma web s'actualitza a mesura que els ajuntaments que encara no han aportat informació dels seus polígons la comuniquin.

La Direcció General d'Indústria del Departament d'Empresa i Coneixement es planteja fer actualitzacions regulars de la informació continguda al SIPAE. Aquestes actualitzacions també serviran per incorporar a la base de dades la informació dels polígons d'activitat econòmica que a hores d'ara no hi consta.

Quina és la representativitat del nou SIPAE?

El nou SIPAE recull informació actualitzada de 814 dels 863 polígons de més de 0,5 ha degudament identificats a la demarcació de Barcelona. Això representa el 94,3% dels polígons desenvolupats.

Per a Catalunya el nou SIPAE disposa d'informació actualitzada de 1.436 dels 1.535 polígons de més de 0,5 ha degudament identificats, el 93,6% dels polígons desenvolupats.

Tot i que en el moment de fer aquesta article encara no es disposa de la informació del 100% dels polígons d'activi-

5. A Fogars de la Selva hi ha 3 polígons, que sumen una superfície total de 43,89 ha, disposen de 38 parcel·les, de 42 empreses i d'una ocupabilitat del 91,7%.

tat econòmica (la informació és la disponible el 3 de maig de 2019), aquests elevats percentatges de resposta d'informació permeten fer una anàlisi exhaustiva i territorialitzada de la realitat dels polígons a la demarcació de Barcelona.

S'espera que aquests percentatges augmentin a mesura que els ajuntaments que encara no han aportat informació dels seus polígons la vagin comunicant.

Aquestes dades són significativament més baixes que les del cens anterior, en què s'identificaven 1.075 polígons a la demarcació de Barcelona i 1.930 a Catalunya. Aquesta reducció es deu, com s'ha dit anteriorment, a que en els casos en que el municipi ho ha indicat, s'han unificat dos o més polígons existents en un de sol, se n'han eliminat d'altres, i no s'han comptabilitzat els polígons que no han estat desenvolupats [encara que, en clau de planejament urbanístic, tinguin la classificació d'activitat econòmica].

Quines són les fonts d'informació?

A més de la informació facilitada pels ajuntaments dels municipis que disposen de polígons, s'ha comptat amb la col·laboració dels Consells Comarcals del Vallès Occidental, Alt Penedès, i Bages i de l'Agència de Desenvolupament del Berguedà, entitats que han aportat i validat la informació dels polígons dels seus territoris.

La Direcció General d'Energia i la Direcció General de Telecomunicacions i Societat de la Informació han verificat la informació en els àmbits dels subministraments.

L'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya ha actualitzat la capa de polígons de la cartografia amb la informació que han facilitat els ens locals, i s'ha incorporat als sistemes d'informació geogràfica corporatius de la Generalitat de Catalunya, i al Sistema d'Informació Territorial Municipal (SITMUN)⁶ de la Diputació de Barcelona.

6. <https://sitmun.diba.cat>

Com es difon la informació?

El Departament d'Empresa i Coneixement ha desenvolupat una plataforma web⁷ on es poden consultar les principals dades del nou SIPAE per àmbit territorial, comarca i municipi, i també permet georeferenciar cadascun dels polígons, així com a totes les seves dades vinculades, segons la informació facilitada i validada pels ens locals.

Quin ha estat l'equip del projecte?

L'equip de treball del projecte l'han format membres de la Direcció General d'Indústria del Departament d'Empresa i Coneixement, i de les Diputacions de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona.

A la Diputació de Barcelona la coordinació i seguiment del nou SIPAE l'ha realitzat l'Oficina Tècnica d'Estratègies per al Desenvolupament Econòmic (OTEDE)⁸ de l'Àrea de Desenvolupament Econòmic Local.

Quines han estat les col·laboracions?

L'OTEDE ha comptat amb el suport de la Xarxa d'Observatoris del Desenvolupament Econòmic Local⁹. Els observatoris, dispositius referents en l'anàlisi socioeconòmica local, han fet el seguiment de l'actualització de la informació dels polígons d'activitat econòmica existents als seus territoris.

També ha comptat amb la col·laboració activa en l'obtenció d'informació dels Consells Comarcals del Vallès Occidental, Alt Penedès, i Bages i de l'Agència de Desenvolupament del Berguedà, entitats que ja disposaven d'una línia mesura i suport dels polígons i que han aportat i validat la informació dels polígons dels seus territoris.

7. http://empresa.gencat.cat/ca/treb_ambits_actuacio/industria/sipae/

8. <https://www.diba.cat/en/web/economieslocals/estrategies-locales>

9. <http://xodel.diba.cat/>

3. Principals dades catalanes

Catalunya disposa de 1.436 polígons d'activitat econòmica repartits en 399 municipis. Aquests polígons sumen més de 29.000 ha de sòl i disposen de 44.004 parcel·les. De mitjana hi ha 38 parcel·les per polígon, gairebé dos polígons per cada 10.000 habitants i gairebé 39 hectàrees de polígons per cada 10.000 habitants¹⁰.

En el conjunt dels polígons catalans hi ha instal·lades 45.394 empreses, és a dir, 37 empreses per polígon, i l'ocupabilitat mitjana és del 72%.

El 53% dels polígons actualitzats tenen una superfície bruta de menys de 10 ha, percentatge que augmenta al 70% si hi afegim els polígons de menys de 20 ha. Els polígons de més de 50 ha apleguen el 9%.

Un 33% dels polígons van ser creats a partir de l'any 2000, i un 13% abans de 1970.

El 91% dels polígons permeten l'ús industrial, tot i que degut a la transformació actual dels espais, un 54% també permeten l'ús logístic i un 63% l'ús de serveis vinculats.

Dues tercers parts de les empreses instal·lades als polígons realitzen activitats industrials. En aquest conjunt, des-

taquen les activitats metal·lúrgiques i de fabricació de productes metàl·lics, amb el 13% del total; les activitats d'alimentació i begudes, amb el 9%; i les d'automoció i altres mitjans de transport, amb el 7%. L'altre terç d'empreses es reparteix entre les que realitzen activitats de serveis, amb el 14% del total; les que realitzen activitats comercials, amb l'11%; i les que realitzen activitats logístiques, amb el 9%.

Quant als serveis disponibles, el 39% dels polígons disposen de servei de recollida de residus, el 26% tenen central depuradora col·lectiva, i el 14% disposen d'algun tipus d'entitat de gestió. El 45% disposen de transport públic (bus a l'entrada del polígon, o bé estació de metro o de tren com a màxim a 500 metres del polígon), i només el 9% disposen de servei de seguretat i vigilància. El 53% han estat recepcionats definitivament.

Segons la informació facilitada pels ajuntaments i validada per la Secretaria de Telecomunicacions a través de consulta pública a les operadores d'aquest servei, el 69% dels polígons disposen d'un punt d'accés a fibra òptica a l'entrada del polígon.

Quant a la resta dels principals subministraments, el 70% dels polígons tenen accés a gas en qualsevol de les seves modalitats; i el 92% tenen estació i/o subestació transformadora pròpia.

Taula 1
Catalunya. Nombre de polígons, superfície, parcel·les i ratis dotacionals¹

Àmbit territorial	Municipis amb polígons	Polígons	Superfície en ha	Parcel·les	PR/PAE	PAES/hab.	ha/hab.
Alt Pirineu i Aran	10	16	94,3	325	23,2	2,2	13,1
Camp de Tarragona	40	109	3.804,4	3.251	36,9	2,1	73,9
Comarques Centrals	66	264	2.927,1	5.242	23,2	6,6	72,8
Comarques Gironines	88	273	3.510,7	3.766	22,8	3,7	47,0
Metropolità	91	445	13.119,6	22.827	58,4	0,9	27,2
Penedès	53	152	2.442,1	4.321	32,0	3,2	51,6
Ponent	32	106	1.755,9	2.977	35,9	2,9	48,5
Terres de l'Ebre	19	71	1.619,2	1.295	26,4	4,0	90,8
Total Catalunya	399	1.436	29.273	44.004	38	1,9	38,5

Font: Elaboració pròpia.

1. Els camps sense informació no s'han tingut en compte en el recompte final de dades.

PR/PAE: Parcel·les per polígon d'activitat econòmica

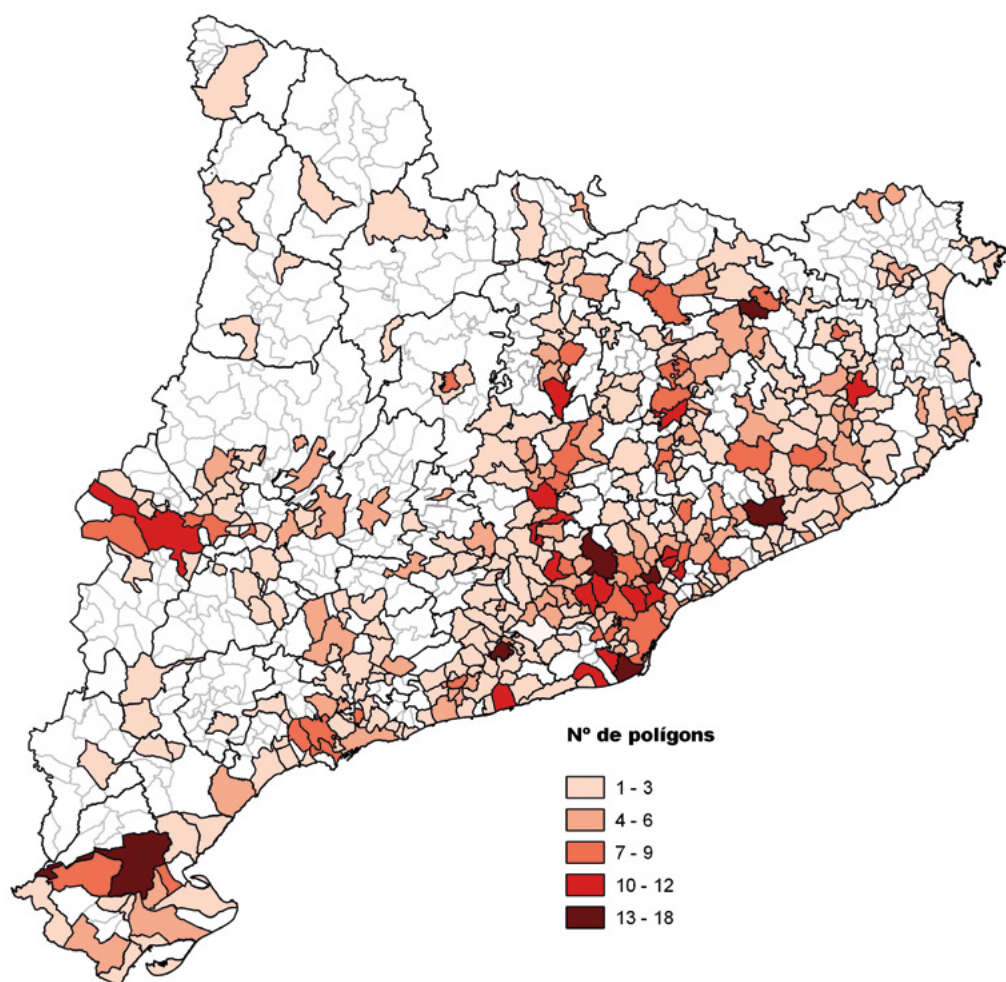
PAES/hab.: Polígons d'activitat econòmica per cada 10.000 habitants (a 1 de gener de 2018).

ha/hab.: Hectàrees de polígons d'activitat econòmica per cada 10.000 habitants (a 1 de gener de 2018).

10. Segons la informació resultant del nou SIPAE disponible el 3 de maig de 2019.

El mapa 1 mostra els 399 municipis catalans on es troben els 1.436 polígons dels què es disposa d'informació en el moment de fer aquest article. Com s'ha dit anteriorment, aquest article presenta informació del 93,6% dels polígons desenvolupats a Catalunya.

Mapa 1
Polígons als municipis de Catalunya

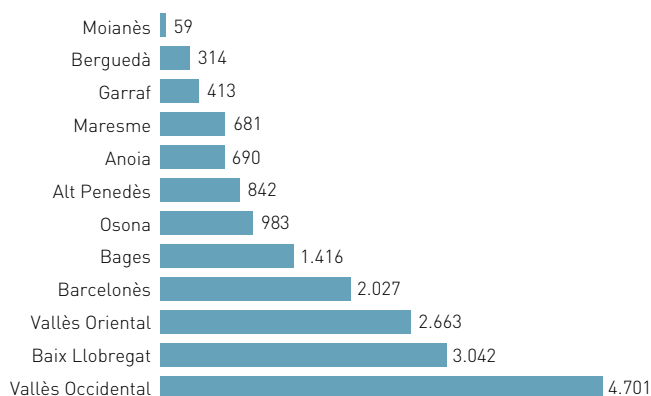
4. Principals dades de la demarcació de Barcelona

La demarcació de Barcelona aplega 814 polígons, que representen el 57% dels 1.436 polígons catalans que han aportat informació al cens. Aquests 814 polígons estan repartits en 198 municipis, que representen la meitat dels municipis catalans que tenen polígons. Les cinc primeres comarques de la demarcació de Barcelona amb major nombre de polígons (Vallès Occidental, Baix Llobregat, Vallès Oriental, Osona i Bages), apleguen el 70% dels polígons de la demarcació (gràfic 1). Aquestes mateixes comarques encapçalen també el rànquing català, i sumen el 40% del total de polígons catalans. Entre les 10 primeres comarques catalanes també hi ha l'Alt Penedès i el Maresme.

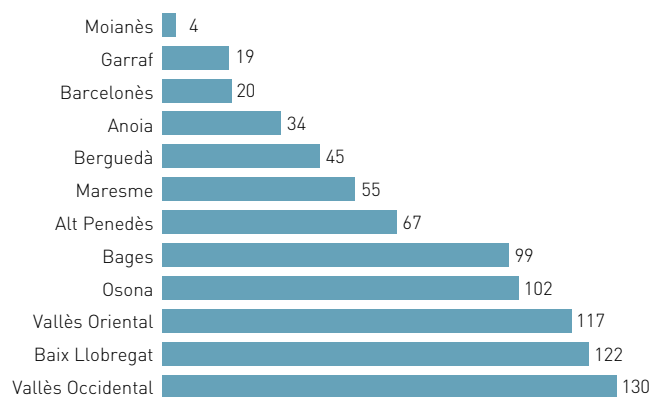
Els polígons de la demarcació sumen 17.833 hectàrees (el 61% de la superfície total dels polígons catalans). Més d'una quarta part de la superfície de la demarcació es troba al Vallès Occidental. Aquesta comarca, juntament amb el Baix Llobregat, Vallès Oriental i Barcelonès concentren el 70% de la superfície dels polígons de la demarcació i el 42% de la superfície del total de polígons catalans (gràfic 2). Entre les 10 primeres comarques catalanes amb més superfície també hi ha Bages, Osona i l'Alt Penedès.

La demarcació de Barcelona aplega el 57% dels polígons, el 61% de la superfície i el 71% de les parcel·les del total de polígons catalans.

Gràfic 2
Superfície dels polígons en hectàrees (Total: 17.833 ha)

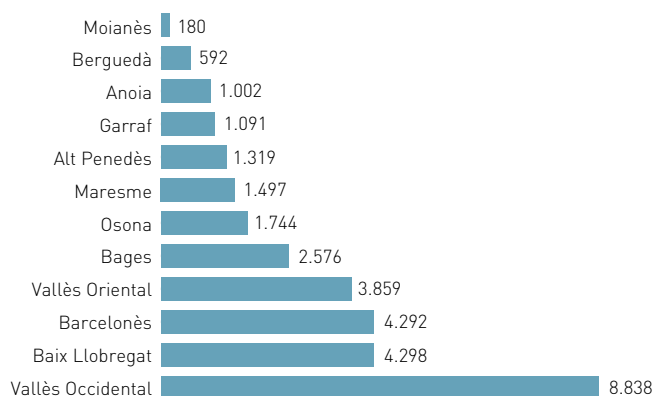
Gràfic 1
Número de polígons (Total: 814)

Les 31.288 parcel·les (dels 710 polígons de la demarcació que han aportat aquesta dada) representen el 71% de les parcel·les dels polígons catalans. Novament el Vallès Occidental encapçala el rànquing, amb el 28% de les parcel·les de la demarcació de Barcelona i el 20% de les parcel·les a Catalunya. Aquesta comarca, juntament amb el Baix Llobregat, Barcelonès i Vallès Oriental concentren dues terceres parts de les parcel·les de la demarcació, i gairebé la meitat del total de parcel·les disponibles en els polígons catalans (gràfic 3). Entre les 10 primeres comarques catalanes amb més parcel·les també hi ha Bages, Osona, Maresme i l'Alt Penedès.

A la demarcació de Barcelona, de mitjana, cada polígon té 45 parcel·les, valor que se situa per damunt de la mitjana catalana que és de 38 parcel·les per polígon. Com s'observa al

Gràfic 3
Número de parcel·les (Total: 31.288 ha)

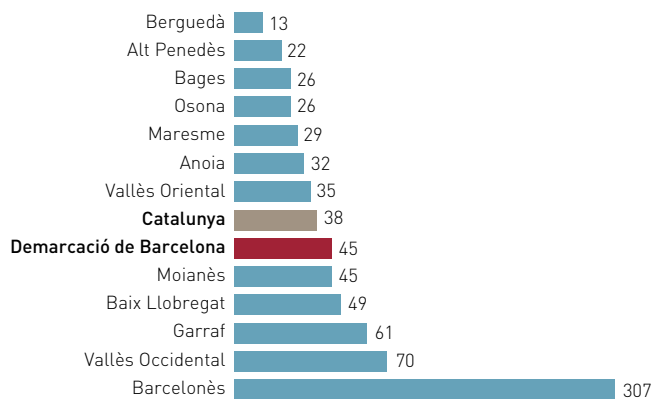
Taula 2
Principals dades. Demarcació de Barcelona i Catalunya

	Demarcació de Barcelona	Catalunya	% Demarcació BCN/Catalunya
Entorn			
Població ¹	5.609.497	7.600.065	73,8%
Superfície (km²)	7.853,1	32.108,0	24,5%
Densitat de població (hab./Km²)	714	237	
Municipis ²	314	947	33,2%
Municipis amb PAEs	198	399	49,6%
Polígons, superfície, parcel·les i ratís dotacionals			
Polígons	814	1.436	56,7%
Superfície (ha)	17.832,6	29.273,3	60,9%
Parcel·les	31.288	44.004	71,1%
Parcel·les / Polígon	44,5	38	
Polígons / 10.000 habitants	1,5	1,9	
Superfície (ha) / 10.000 habitants	31,8	38,5	
Superfície (ha)			
< 10 ha	407	754	54,0%
10 ha-20 ha	135	258	52,3%
20 ha-50 ha	189	301	62,8%
> 50 ha	83	123	67,5%
Any de creació³			
< 1970	118	180	65,6%
1970-1990	253	435	58,2%
1991-2000	191	348	54,9%
> 2000	252	473	53,3%
Empreses instal·lades i ocupabilitat⁴			
Empreses	37.221	45.394	82,0%
Empreses / Polígon	52	37	
Ocupabilitat	72,3%	72,0%	
Usos permesos			
Industrial	91%	91%	
Logístic	49%	54%	
Serveis	57%	63%	
Altres	56%	60%	
Sectors d'activitat predominants⁵			
Metal·lúrgic i fabricació de productes metàl·lics	7,2%	9,2%	
Activitats de serveis	5,6%	6,8%	
Activitats comercials	5,1%	5,0%	
Altres activitats industrials	1,9%	2,4%	
Activitats logístiques	3,2%	3,8%	
Alimentari i begudes	14,6%	13,0%	
Automoció i altres mitjans de transport	3,2%	3,0%	
Fusta i fabricació de mobles	2,9%	2,8%	
Tèxtil, cuir i pell	4,3%	3,8%	
Químic i productes farmacèutics	4,8%	3,6%	
Material elèctric, electrònic, òptic i maquinària	12,4%	13,0%	
Paper i arts gràfiques	12,5%	11,0%	
Plàstic i cautxú	12,8%	13,6%	
Altres prod. minerals no metàl·lics (ceràmica, vidre, etc.)	9,5%	9,0%	
Principals serveis disponibles⁶			
Recollida de residus / % sobre total de polígons	245 / 30%	560 / 39%	43,8%
Central depuradora col·lectiva ⁷ / % sobre total de polígons	145 / 18%	372 / 26%	39,0%
Entitat de gestió / % sobre total de polígons	151 / 19%	200 / 14%	75,5%
Transport públic / % sobre total de polígons	418 / 51%	647 / 45%	64,6%
Servei de vigilància i seguretat disponible / % sobre total de polígons	71 / 9%	127 / 9%	55,9%
Polígons recepcionats definitivament / % sobre total de polígons	457 / 56%	764 / 53%	59,8%
Principals subministraments disponibles⁸			
Gas / % sobre total de polígons	616 / 76%	1.010 / 70%	61,0%
Fibra òptica ⁹ / % sobre total de polígons	618 / 76%	988 / 69%	62,6%
Estació i/o subestació transformadora / % sobre total de polígons	776 / 95%	1.323 / 92%	58,7%

1. Població a 01/01/2018. 2. Als 311 municipis de la demarcació de Barcelona s'hi han afegit Espinelves, Vidrà i Viladrau, que tot i pertànyer a la demarcació de Girona, són municipis d'Osona; i Gósol, municipi del Berguedà que pertany a la demarcació de Lleida. S'ha exclòs Fogars de la Selva, que tot i pertànyer a la demarcació de Barcelona, és un municipi de la comarca gironina de la Selva. 3. Es considera any de creació el moment en què el polígon disposa almenys d'una fase urbanitzada. 4. Ocupabilitat: [nombre d'empreses actuals/(nombre d'empreses actuals + naus i solars buits)]*100 5. Es tenen en compte un màxim de quatre sectors principals per polígon. 6. Es considera que els polígons que no han notificat la dada no tenen el servei disponible, ja que no s'ha pogut confirmar. 7. Pròpia del polígon o amb permís per abocar a la xarxa pública d'aigua residual. 8. Es considera que els polígons que no han notificat la dada no tenen el subministrament disponible, ja que no s'ha pogut confirmar. 9. Es considera que hi ha fibra òptica quan es disposa almenys de connexió a l'entrada del polígon. Font: Elaboració pròpia.

Gràfic 4

Parcel·les per polígon

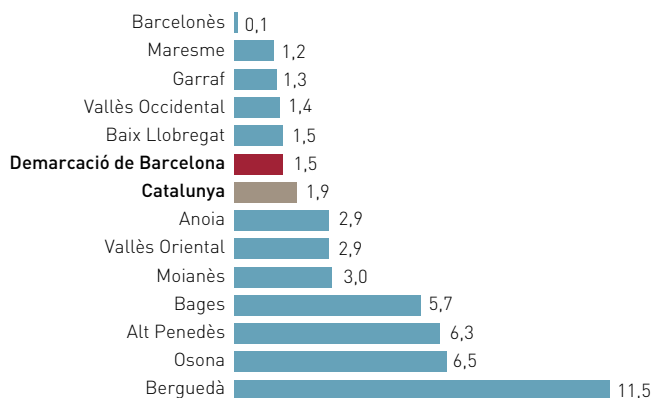
gràfic 4, el Barcelonès clarament destaca per ser la comarca amb més parcel·les per polígon, 307, degut a la gran superfície dels seus polígons, que, de mitjana, superen les 100 ha de superfície. Per damunt de la mitjana també hi ha el Vallès Occidental, Garraf i el Baix Llobregat.

Els polígons de les comarques barcelonines tenen de mitjana 45 parcel·les, per damunt de les 38 del total de polígons catalans.

A la demarcació de Barcelona hi ha 1,5 polígons per cada 10.000 habitants, valor que se situa per sota dels 1,9 registrats a Catalunya (gràfic 5). El Berguedà, amb 11,5, és la comarca que registra un valor més elevat, tant a la demarcació com a Catalunya. Entre les deu primeres comarques catala-

Gràfic 5

Polígons per cada 10.000 habitants

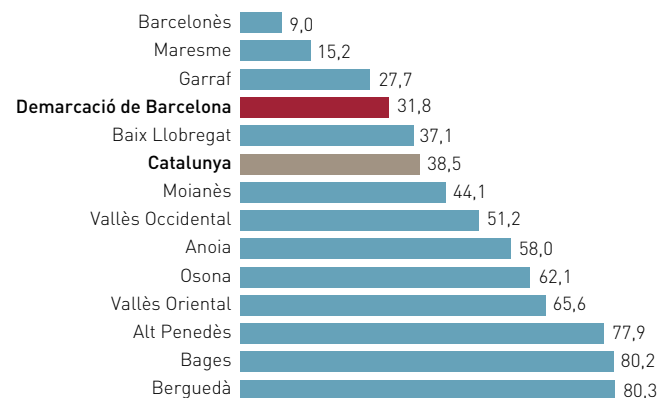
nes també es troben Osona, l'Alt Penedès i el Bages. El Baix Llobregat se situa en la mitjana de la demarcació, amb 1,5 polígons per cada 10.000 habitants, mentre que el Vallès Occidental, el Garraf i el Maresme se situen per sota. El Barcelonès tanca el rànquing català, amb 0,1 polígons per cada 10.000 habitants degut al seu elevat volum poblacional i poc número de polígons, tot i que de grans dimensions alguns d'ells.

A la demarcació de Barcelona hi ha 32 hectàrees de polígons per cada 10.000 habitants, valor que se situa per sota de les 38,5 hectàrees registrades a Catalunya (gràfic 6). Com en el cas anterior, el Berguedà és la comarca de la demarcació amb un valor més elevat, amb 80 hectàrees per cada 10.000 habitants, les mateixes que el Bages, i lleugerament superior a les 78 hectàrees de l'Alt Penedès. Aquestes tres comarques són les úniques de la demarcació que es troben entre les deu primeres comarques catalanes.

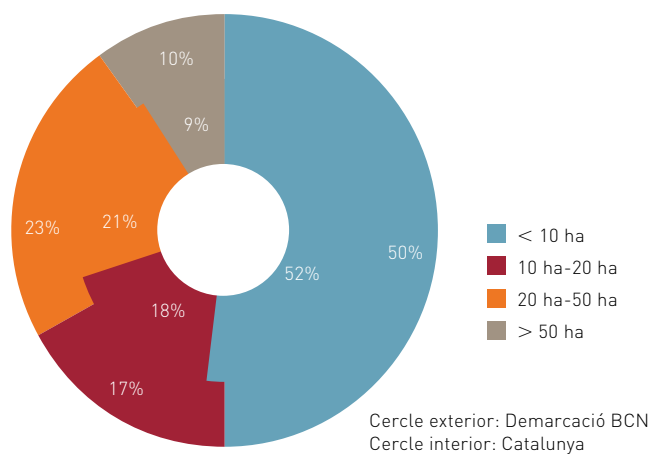
El 50% dels polígons actualitzats tenen una superfície bruta de menys de 10 ha, percentatge que augmenta al 67% si hi afegim els polígons de menys de 20 ha. Els polígons de més de 50 ha sumen el 10%. Aquestes proporcions són semblants a les del total català, si bé a la demarcació s'aprecia una sensible major proporció de polígons grans i una lleugera menor proporció de polígons petits (gràfic 7). El pes dels polígons grans de la demarcació respecte els de Catalunya també és superior que no pas el pes dels polígons més petits: el 67% dels polígons catalans de més de 50 ha es troben a les comarques barcelonines, mentre que aquest percentatge baixa al 54% en el cas de polígons de menys de 10 ha.

Gràfic 6

Hectàrees de polígons per cada 10.000 habitants

Gràfic 7
Polígons per superfície (ha). Demarcació de Barcelona i Catalunya

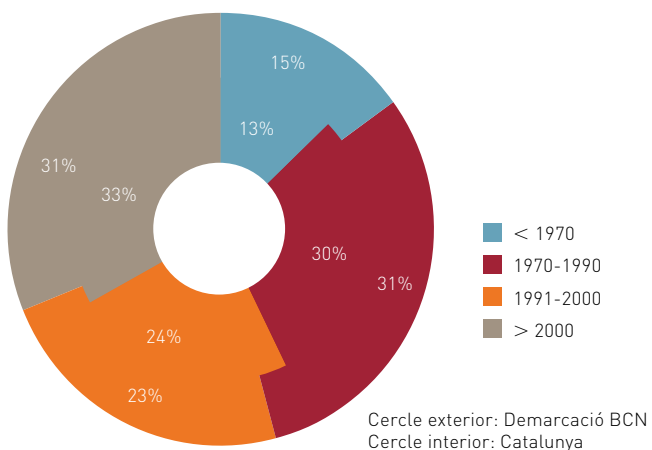

Vuit comarques barcelonines es troben entre les deu primeres comarques catalanes en nombre de polígons de menys de 10 ha, mentre que en són set en el cas de polígons de més de 50 ha.

Un de cada deu polígons de la demarcació té més de 50 ha de superfície, i la meitat té menys de 10 ha.

Un 31% dels polígons van ser creats a partir de l'any 2000, i un 15% abans de 1970. Els polígons creats entre 1970 i 1990 sumen el 31% del total i els creats entre 1991 i el 2000 un

Gràfic 8
Polígons per any de creació. Demarcació de Barcelona i Catalunya

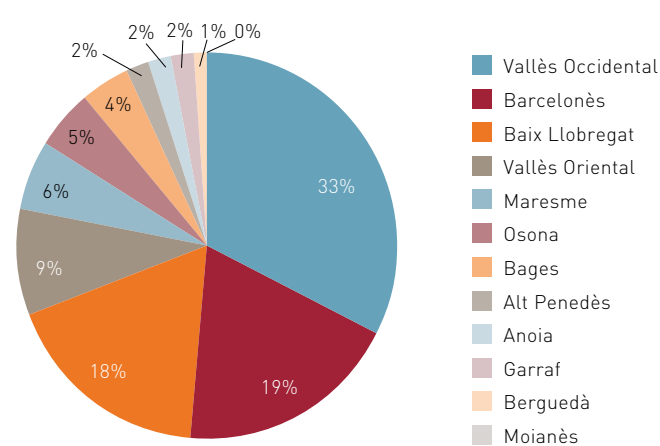
23%. Aquestes proporcions són semblants a les del total català (gràfic 8). El pes dels polígons més antics de la demarcació respecte els de Catalunya també és superior que no pas el pes dels polígons més recents: el 66% dels polígons catalans creats abans de 1970 es troben a les comarques barcelonines, mentre que aquest percentatge baixa al 53% en el cas de polígons creats a partir de l'any 2000.

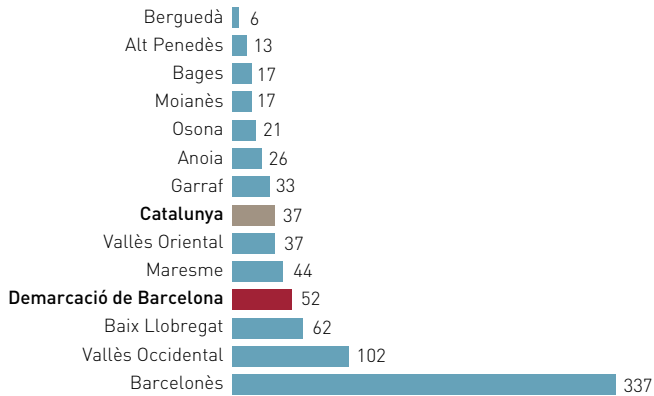
Un terç dels polígons de la demarcació van ser creats a partir de l'any 2000, i un 15% abans de l'any 1970.

En el conjunt dels polígons de la demarcació de Barcelona hi ha instal·lades 37.221 empreses, el 82% del total d'empreses instal·lades als polígons catalans. El 33% d'aquestes empreses es troben als polígons del Vallès Occidental, el 19% als del Barcelonès i el 18% als del Baix Llobregat. Les empreses instal·lades en els polígons d'aquestes tres comarques sumen el 57% de les empreses instal·lades al conjunt de polígons catalans (gràfic 9). De fet, les set primeres comarques catalanes en nombre d'empreses ubicades a polígons són barcelonines, xifra que arriba a les deu si s'amplia el rang a les quinze primeres comarques.

De mitjana a la demarcació hi ha 52 empreses per polígon, per damunt de les 37 empreses per polígon que hi ha a Catalunya. El Barcelonès està molt per damunt d'aquesta mitjana, amb 337 empreses per polígon, degut, com ja s'ha dit a la gran superfície dels seus polígons, que, de mitjana,

Gràfic 9
Empreses instal·lades (Total: 37.221)

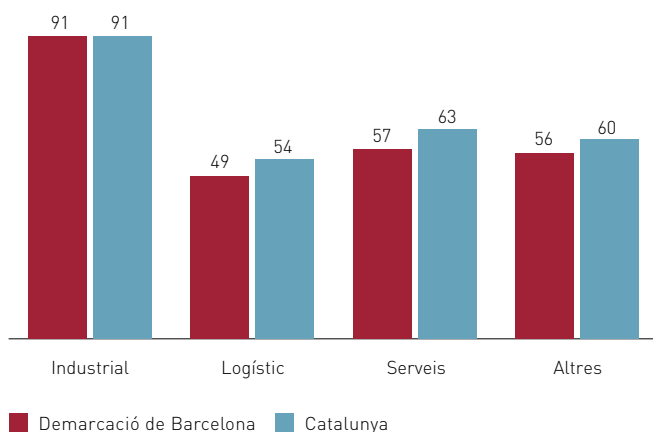
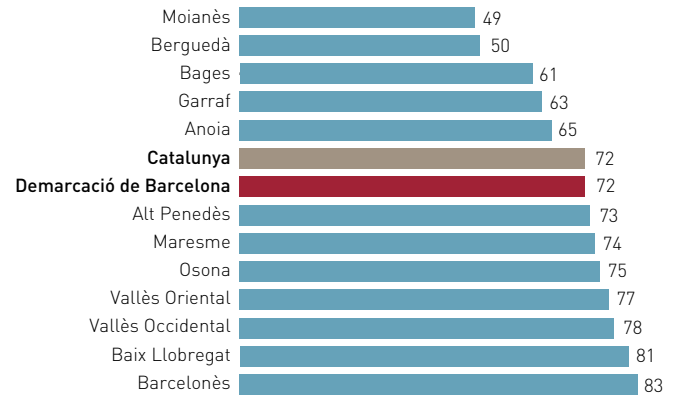

Gràfic 10**Empreses instal·lades per polígon**

superen les 100 ha de superfície, i al seu elevat nombre de parcel·les. Per darrere, a distància, hi ha el Vallès Occidental amb 102 (gràfic 10).

L'ocupabilitat mitjana és del 72%, la mateixa que la registrada a Catalunya. L'ocupabilitat màxima es troba al Barcelonès i el Baix Llobregat, amb un 83% i 81% respectivament, mentre que la mínima es registra al Berguedà i Moianès, amb un 50% i 49% respectivament (gràfic 11).

La immensa majoria dels polígons, el 91%, permeten l'ús industrial, el mateix percentatge que pel total català. Degut a la transformació actual dels espais els polígons també permeten altres usos: el 49% permeten l'ús logístic, per sota del 54%.

Gràfic 12**Polígons per usos permesos. Demarcació de Barcelona i Catalunya (en %)****Gràfic 11****Ocupabilitat (en %)**

regirat pel total català; el 57% permeten l'ús de serveis vinculats, per sota del 63% català; i el 56% permeten altres usos, per sota del 60% català (gràfic 12).

Nou de cada deu polígons permeten l'ús industrial, i més de la meitat permeten també l'ús de serveis vinculats, ús logístic i altres usos.

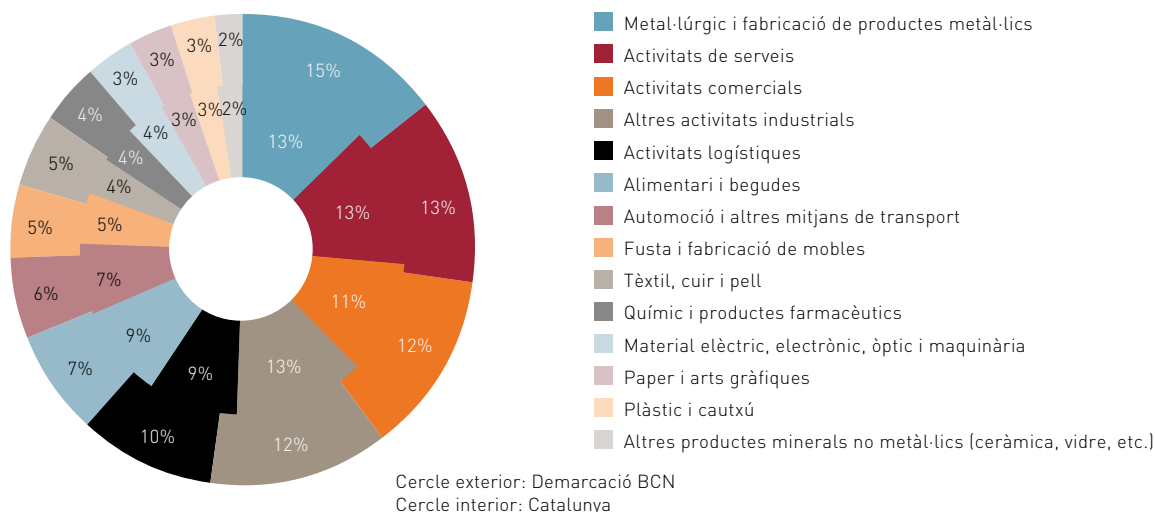
Dues tercers parts de les empreses instal·lades als polígons realitzen activitats industrials. En aquest conjunt, destaquen les activitats metal·lúrgiques i de fabricació de productes metàl·lics, amb el 15% del total; les activitats d'alimentació i begudes, amb el 7%, i les d'automoció i altres mitjans de transport, amb el 6%. L'altre terç d'empreses es reparteix entre les que realitzen activitats de serveis, amb el 13% del total, les que realitzen activitats comercials, amb el 12%, i les que realitzen activitats logístiques, amb el 10%. Aquests valors són molt semblants als del total català (gràfic 13).

Gairebé un terç dels polígons disposen de recollida de residus pròpia, i només dos de cada deu disposen de central depuradora col·lectiva i d'entitat de gestió.

El 30% dels polígons de la demarcació de Barcelona disposen de recollida de residus, nou punts percentuals per sota

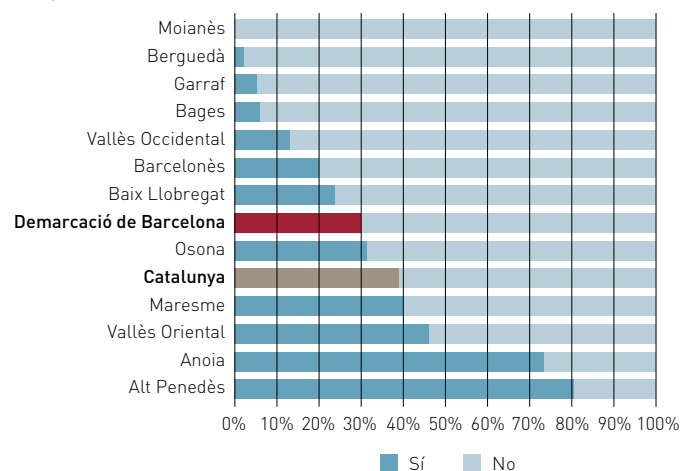
Gràfic 13

Sectors d'activitat predominants (Total: 37.211)

Gràfic 14

Polígons amb servei de recollida de residus

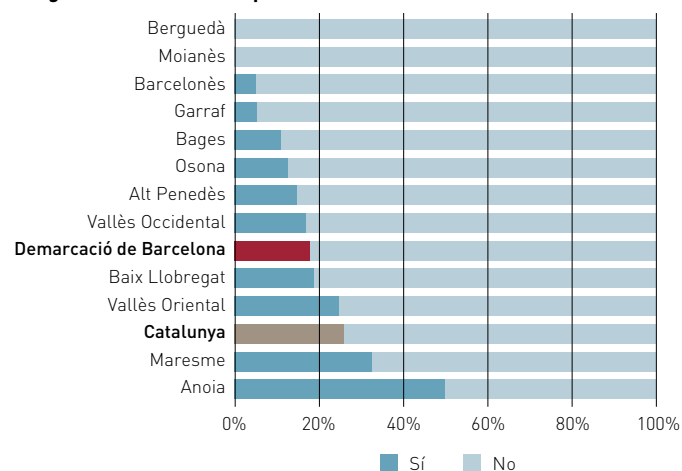

del total dels polígons catalans. Les comarques barcelonines reuneixen el 44% dels polígons catalans amb aquest servei. L'Alt Penedès i l'Anoia són les comarques amb major disponibilitat d'aquest servei, amb un 81% i un 74% respectivament (gràfic 14).

Només el 18% dels polígons barcelonins tenen central depuradora col·lectiva, molt per sota del 26% del total de polígons catalans. Les comarques barcelonines apleguen el 39% dels polígons catalans amb aquest servei (gràfic 15).

Gràfic 15

Polígons amb central depuradora col·lectiva

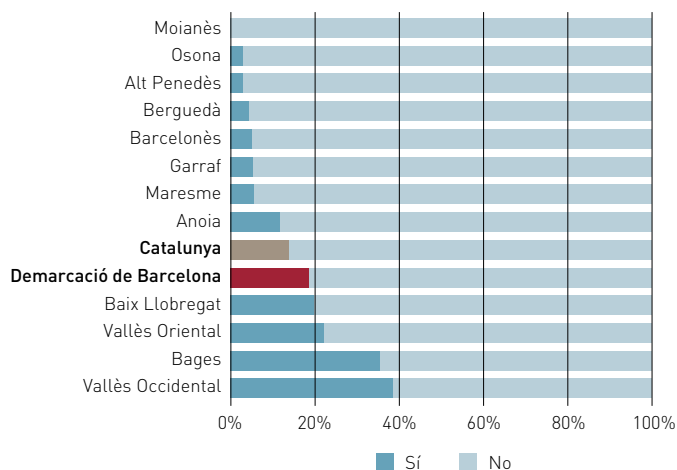

Només l'Anoia, Maresme, Vallès Oriental i Baix Llobregat estan per damunt de la mitjana de la demarcació, amb un 50%, 33%, 25% i 19% respectivament.

El 19% dels polígons barcelonins disposen d'entitat de gestió d'algun tipus, per sobre del 14% del total de polígons catalans. Les comarques barcelonines sumen el 76% dels polígons catalans amb aquest servei. Vallès Occidental i Bages encapçalen el rànquing a la demarcació, amb el 38% i 35% respectivament dels seus polígons amb algun tipus d'enti-

Gràfic 16

Polígons que disposen d'entitat de gestió

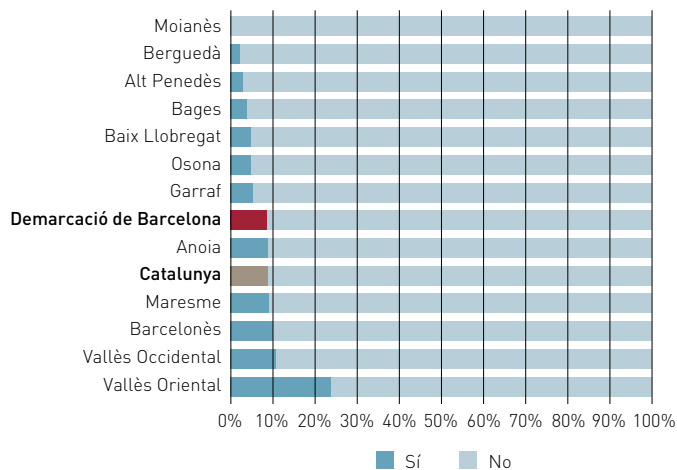

tat de gestió. El Vallès Oriental i el Baix Llobregat els segueixen, amb un 22% i 20% respectivament. La resta de comarques es troben per sota de la mitjana de la demarcació (gràfic 16).

El 51% dels polígons disposen de transport públic (bus a l'entrada del polígon, o bé estació de metro o de tren com a màxim a 500 metres del polígon), valor per sobre del 45% dels polígons catalans (gràfic 17). Les comarques barcelonines apleguen el 65% dels polígons catalans amb aquest servei. Barcelonès, Vallès Occidental i Garraf encapçalen el rànquing, amb el 95%, 82% i 79% respectivament.

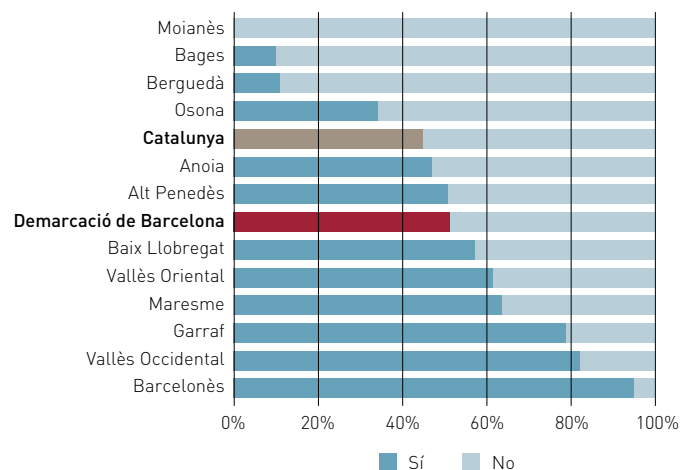
Gràfic 18

Polígons amb servei de vigilància i seguretat disponible

Gràfic 17

Polígons que disposen de transport públic

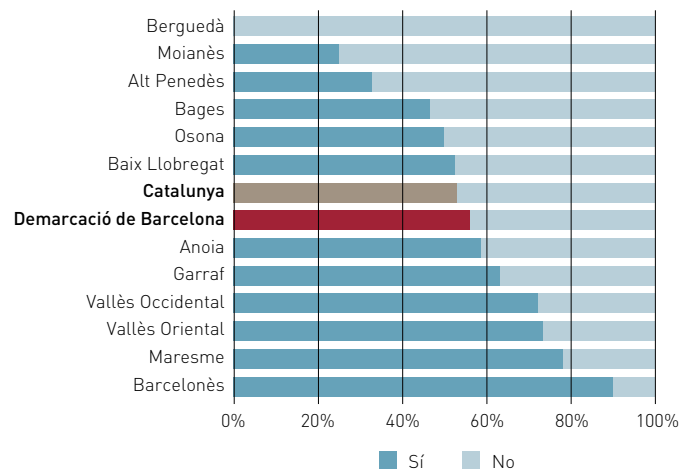

Els polígons de les comarques metropolitanes disposen de més transport públic que els polígons de les comarques més allunyades.

Només el 9% dels polígons de la demarcació disposen de servei de seguretat i vigilància, percentatge igual al català. Les comarques barcelonines reuneixen el 56% dels polígons catalans amb aquest servei. El Vallès Oriental és la comarca amb major presència d'aquest servei, amb un 24%, seguida pel Vallès Occidental, Barcelonès i Maresme. La resta de co-

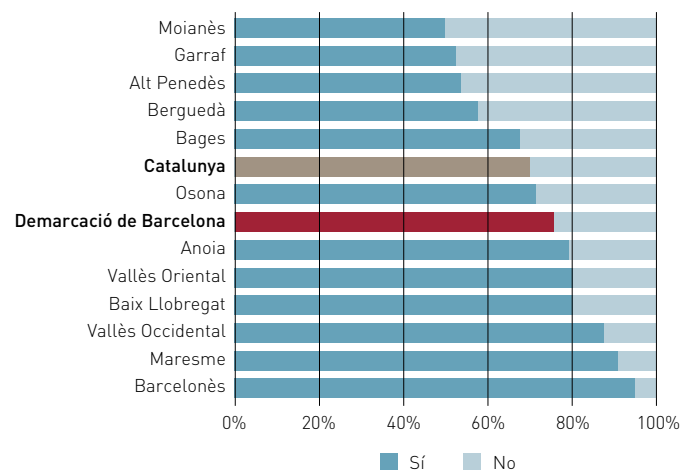
Gràfic 19

Polígons recepcionats definitivament

Gràfic 20

Polígons amb subministrament de gas disponible

marques es troben per sota de la mitjana de la demarcació i de la de Catalunya (gràfic 18).

El 56% dels polígons han estat recepcionats definitivament, percentatge semblant al 53% del total català (gràfic 19). Les comarques barcelonines apleguen el 60% dels polígons catalans amb aquest servei. El 90% dels polígons del Barcelonès han estat recepcionats definitivament, seguit pel 78% dels del Maresme, 74% dels del Vallès Oriental i 72% dels del Vallès Occidental.

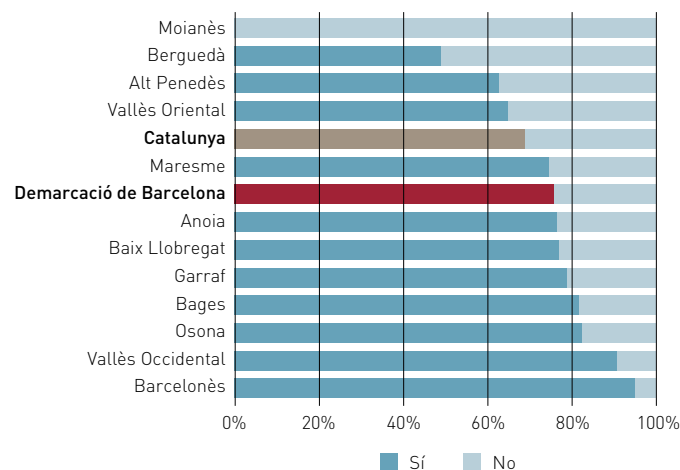
El 76% dels polígons de la demarcació tenen accés a gas en qualsevol de les seves modalitats, percentatge sis punts superior al 70% del total català (gràfic 20). Les comarques barcelonines sumen el 61% dels polígons catalans amb aquest servei. El 95% dels polígons del Barcelonès disposen d'accés a gas, seguit pel 91% dels del Maresme i el 88% dels del Vallès Occidental. Només el 50% dels polígons del Moianès, el 53% dels del Garraf i el 54% dels de l'Alt Penedès en disposen.

Tres quartes parts dels polígons de la demarcació de Barcelona tenen accés a gas i a fibra òptica, i gairebé tots disposen d'estació transformadora.

Segons la informació facilitada pels ajuntaments i validada per la Secretaria de Telecomunicacions a través de consulta públi-

Gràfic 21

Polígons amb fibra disponible

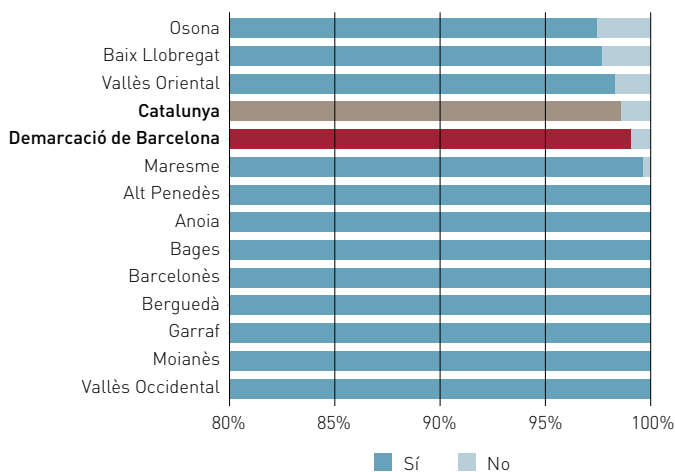

ca a les operadores d'aquest servei, el 76% dels polígons de la demarcació disposen d'un punt d'accés a fibra òptica a l'entrada del polígon, valor set punts percentuals superior al del total català. El Barcelonès és la comarca amb major percentatge de polígons amb accés a fibra òptica, el 95% dels seus polígons en tenen, seguida pel Vallès Occidental, amb el 91%. En canvi, la meitat dels polígons del Berguedà no disposen d'aquest servei, ni cap dels quatre polígons del Moianès (gràfic 21).

Gairebé la totalitat dels polígons de la demarcació, el 97%, disposen d'estació i/o subestació transformadora pròpia, com

Gràfic 22

Polígons amb estació transformadora i/o subestació transformadora disponible

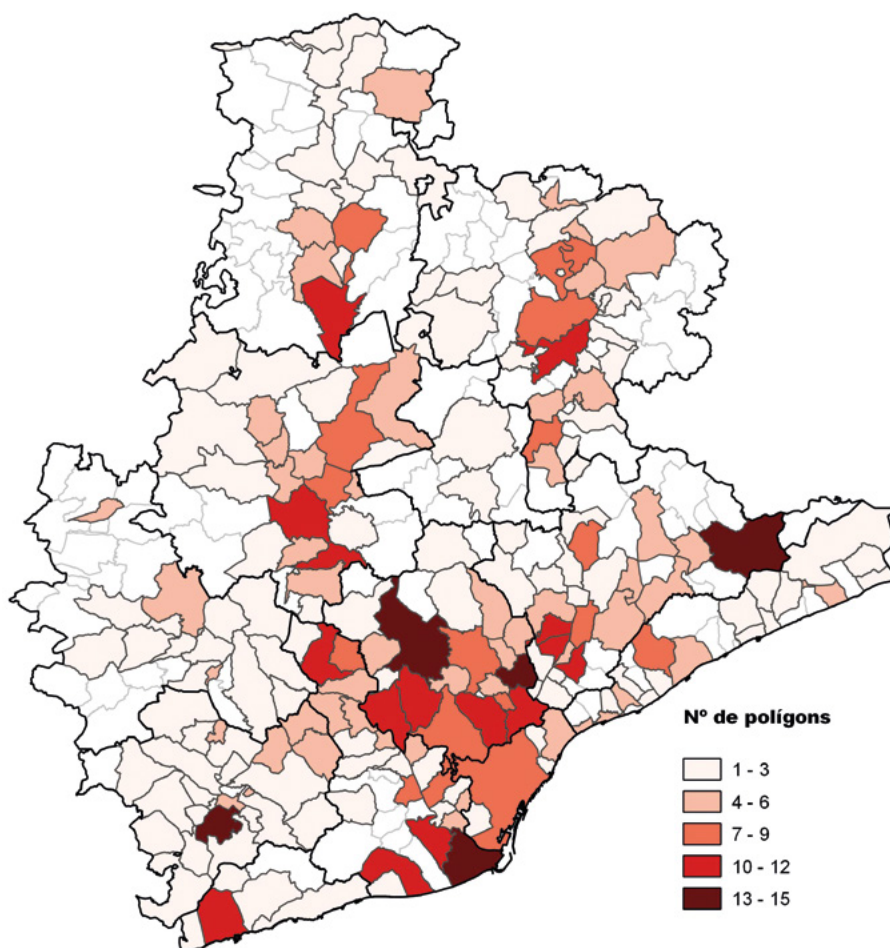

també passa a la resta de polígons catalans (gràfic 22). Només hi ha quatre comarques on encara existeixen alguns polígons sense aquest servei: Osona, amb el 13%, el Baix Llobregat, amb el 12%, el Vallès Oriental amb el 9%, i el Maresme, amb el 2%.

El mapa 2 mostra els 198 municipis de la demarcació de Barcelona on es troben els 814 polígons dels què es disposa d'informació en el moment de fer aquest article¹¹. Com s'ha dit a l'apartat de consideracions metodològiques, aquest article presenta informació del 94,3% dels polígons reals de la demarcació de Barcelona.

A les cinc primeres comarques de la demarcació en número de polígons (Vallès Occidental, Baix Llobregat, Vallès Oriental, Osona i Bages) hi ha 117 dels 198 municipis amb polígons dels que es disposa d'informació, el 59% del total. Aquests municipis apleguen el 70% dels polígons de la demarcació de Barcelona. Aquestes mateixes comarques encapçalen també el rànquing català, i sumen el 40% del total de polígons catalans. Entre les 10 primeres comarques catalanes també hi ha l'Alt Penedès i el Maresme.

Mapa 2
Polígons als municipis de la demarcació de Barcelona

11. Segons la informació resultant del nou SIPAE disponible a 3 de maig de 2019.

Anàlisi territorial d'afiliacions i empreses al sector TIC, situació i recorregut del 2008 al 2018

Alejandra Marly, Gabinet d'Estudis Econòmics i Infraestructures de la Cambra de Comerç de Barcelona

1. Introducció i objectius

En plena era digital, el sector de les noves tecnologies de la informació i comunicació (TIC) està adoptant un protagonisme creixent a les grans urbs del món i tot apunta que serà un dels pilars fonamentals de la nova economia. Una economia cada cop més automatitzada, connectada, intangible i de major valor afegit. A Catalunya, el Valor Afegit Brut (VAB) del sector TIC va assolir un pes sobre el total de l'economia del 2,9% i va generar el 2,7% de l'ocupació total el 2016¹. Per grans sectors econòmics², el pes tant del VAB com dels ocupats no superava l'1% a la indústria, però en els serveis, el VAB del sector TIC va superar el 3,9% del total i, en el cas dels ocupats, el 3,5% el mateix any. A més, s'ha vist que és un sector del qual se'n deriven nombroses externalitats positives: crea llocs de treball altament qualificats i remunerats per sobre de la mitjana, atrau empreses d'altres sectors per subministrar serveis especialitzats, capta talent, augmenta la productivitat de l'economia i té un impacte negatiu menor en el medi ambient, per exemple. Així mateix, quan les TIC s'implementen en altres activitats, fan augmentar la seva productivitat i la competitivitat del territori on s'ubiquen. Per tot això, es considera que les TIC serà un sector estratègic del desenvolupament futur.

Cal tenir present que les activitats TIC tenen una doble vessant. D'una banda, conformen un sector en sí mateix que genera ocupació, empreses i inversions, i, d'altra banda, transversalment doten de competitivitat a la resta d'activitats de l'economia com són el comerç, les activitats logístiques, les finances o els béns d'equipament, entre d'altres. Així doncs, en vista del rol creixent de les activitats TIC a les zones urbanes de les economies desenvolupades i els efectes positius sobre el territori, l'objectiu del present estudi és analitzar les TIC des del punt de vista de la primera vessant, és a dir, com a sector productiu. Concretament, s'observarà el seu desenvolupament a través de l'evolució del nombre d'afiliacions (al règim general, assalariats, i al règim d'autònoms, autònoms) i comptes de cotització (empreses) a la

demarcació i comarques de Barcelona del 2008 al 2018 que tenen una activitat en el sector TIC. És important tenir en compte que aquesta aproximació no considera les afiliacions en l'àmbit de les TIC a empreses d'altres activitats. La finalitat és comprovar si el gran dinamisme que està tenint el sector a les grans urbs, s'estén a la resta de territoris o està molt concentrat, i si es poden distingir pautes de comportament diferenciades segons la fase del cicle econòmic (crisi i recuperació en aquest cas).

Quant a l'estructura, després de la introducció es presenta la metodologia aplicada on s'especifiquen les definicions de conceptes clau, les fonts estadístiques i s'acota la mostra d'anàlisi. En tercer lloc, s'ofereix una visió general a nivell de la província de Barcelona, des de la situació actual en termes d'afiliacions i empreses (amb una classificació de les 25 empreses tecnològiques amb més volum d'ocupats el 2017), passant per l'evolució i fins a identificar quins han estat els subsectors que més han contribuït al creixement del sector en el període. Seguidament, es fa una anàlisi similar desagregada per comarques, on s'explica com es distribueixen les afiliacions i empreses del sector pels diferents territoris, quina és la situació el 2018 i quina ha estat l'evolució, centrant l'atenció en tres anys clau: 2008, 2014 i 2018. A continuació, s'exposen les conclusions, on es resumeixen les idees principals. Finalment, els annexos sintetitzen les dades disponibles en termes absoluts del sector per comarques i a nivell de la demarcació del 2008 al 2018.

2. Metodologia

En primer lloc, és important matisar què s'entén per sector TIC i quines activitats engloba. Així doncs, la definició que s'utilitza en aquest estudi es basa en el marc conceptual que fan servir tant l'Idescat com l'INE i que deriva de la metodologia proposada per l'OCDE, harmonització que possibilita la comparativa internacional. La darrera definició del sector TIC que es va efectuar és del 2007, data en què s'actualitza la llista d'activitats acordada l'any 1998 amb l'objectiu de considerar "totes aquelles empreses que produeixen béns o presten serveis que permeten el processament de la informació i la seva comunicació per mitjans electrònics, incloent-hi la transmissió i presentació

1. Darreres dades disponibles. Font: elaboració pròpia a partir d'Idescat, (2019). *Comptes econòmics anuals de Catalunya*. Accessible a: <https://www.idescat.cat/pub/?id=aec&n=362> i Idescat, (2019). *Estadística i comptes de les empreses del sector TIC*. Accessible a: <http://www.idescat.cat/pub/?id=etic>

2. Les activitats TIC només es troben presents al sector industrial i al sector serveis. Veure la taula 1 a la pàgina 243 per a major detall.

visual”³. La llista d’activitats, segons la Classificació Catalana d’Activitats Econòmiques (CCA) del 2009 a tres dígit, es mostra a continuació (taula 1):

Taula 1
Definició del sector TIC

INDÚSTRIA
Indústries manufactureres TIC
261 Fabricació de components electrònics i circuits impresos acoblats
262 Fabricació d’ordinadors i equips perifèrics
263 Fabricació d’equips de telecomunicacions
264 Fabricació de productes electrònics de consum
268 Fabricació de suports magnètics i òptics
SERVEIS
Comerç a l’engròs
465 Comerç a l’engròs d’equips per a les tecnologies de la informació i les comunicacions (TIC)
Serveis TIC
582 Edició de programes informàtics
Telecomunicacions
611 Telecomunicacions per cable
612 Telecomunicacions sense fils
613 Telecomunicacions per satèl·lit
619 Altres activitats de telecomunicacions
Activitats de tecnologia de la informació i del servei informatiu
620 Serveis de tecnologies de la informació
Portals web, processament de dades, hostatge i activitats relacionades
631 Processament de dades, hostatge i activitats relacionades; portals web
Reparació d’ordinadors i equips de comunicació
951 Reparació d’ordinadors i equips de comunicació

Font: Idescat (2019).

Segon lloc, respecte a les fonts estadístiques emprades, s’han fet servir les dades d’assalariats (segons la ubicació del lloc de treball), autònoms i comptes de cotització (o empreses) del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya a 31 de desembre de cada any considerat. S’ha treballat amb un detall estadístic de tres dígit segons la CCAE, però sempre presentant les dades de manera que es preservi el secret estadístic. Pel que fa a les dades d’autònoms, només es disposa de xifres a partir del 2014, per aquest motiu, l’anàlisi d’evolució tant a nivell de la demarcació com de les comarques solament es fa en termes d’assalariats i empreses. Les dades d’autònoms s’inclouen amb les dels assalariats (conjuntament sumen les afiliacions) en les gràfiques de situació el 2018. A més, la

3. Idescat, (2019). *Definició del sector TIC*. Accessible a: <https://www.idescat.cat/pub/?id=etic&m=m>

informació referent a les empreses TIC a nivell de la demarcació s’ha complementat amb les dades d’empreses que proporciona el *Sistema de Anàlisis de Balances Ibèriques* (SABI). Aquesta base de dades facilita informació general (activitat, balanços, personal ocupat, localització, etc.) de totes les empreses ubicades a Espanya i Portugal que en el moment de donar-se d’alta al Registre Mercantil van donar el seu consentiment perquè fossin analitzades. A partir dels comptes que presenten les empreses anualment, es pot elaborar un perfil amb més detall de les característiques de les empreses del sector tecnològic, en aquest cas.

Finalment, cal esmentar que els límits administratius comarcals i provincials no coincideixen plenament, ja que hi ha diversos municipis que pertanyen administrativament a alguna comarca barcelonina, però no a la província o al contrari. Aquest és el cas d’Espinelles, Vidrà i Viladrau, que pertanyen a la comarca d’Osona, però a la província de Girona; i de Gósol, que pertany a la comarca del Berguedà, però a la província de Lleida. Al contrari, el municipi de Fogars de Tordera pertany a la comarca de la Selva (Girona), però a la província de Barcelona. Així doncs, les comarques que s’analitzaran, amb tots els seus municipis, són les següents: l’Alt Penedès, l’Anoia, el Bages, el Baix Llobregat, el Barcelonès, el Berguedà, el Garraf, el Maresme, el Moianès, Osona, el Vallès Occidental i el Vallès Oriental.

3. Una visió de conjunt del sector TIC a la demarcació

El sector TIC al conjunt de la demarcació de Barcelona va registrar un total de 94.400 afiliacions a finals del 2018, xifra que suposa un 6,7% més que l’any anterior. Si es diferencia per tipus d’afiliació, els assalariats van tenir un pes notablement majoritari (86,3% –81.492 assalariats–) enfront dels autònoms (13,7% –12.908 autònoms–). En relació amb el conjunt d’afiliacions a la província, s’observa que el sector tecnològic representa el 3,8% de les afiliacions totals (taula 2). Tanmateix, si es desagreguen les dades per sectors, s’observa una diferència notable (de 3,2 punts percentuals, p.p.) entre el pes de les afiliacions TIC a la indústria i als serveis, amb pesos de l’1,3% i del 4,5%, respectivament. Segons el règim d’afiliació, el pes dels assalariats TIC és superior a la indústria (92,9%) que als serveis (86%), relació que,

lògicament, s'inverteix en el cas dels autònoms: 7,1% a la indústria i 14% als serveis. En comparació amb el conjunt de Catalunya, en el cas dels assalariats, un 4,9% del total d'assalariats TIC treballava en activitats industrials (95,1% en el sector serveis TIC) el 2016⁴.

Quant als resultats segons els comptes de cotització, el 2018 hi havia un total de 5.052 empreses dedicades al sector TIC a la demarcació, un 4,1% més en comparació amb l'any anterior. Respecte al total d'empreses tecnològiques a l'economia, aquestes representen un 2,7% del total provincial, mitjana que prové d'uns pesos força diferents segons els grans sectors d'activitat. Igual que en el cas de les afiliacions, un 1,3% del total d'empreses industrials es dediquen al sector TIC, xifra que augmenta fins al 3,2% en el cas del sector serveis (suposa una diferència d'1,9 p.p.). A nivell de Catalunya, la distribució d'empreses entre les activitats industrials i els serveis és molt semblant a la de les afiliacions, però encara s'accentua més la presència al sector terciari (97,1% del total TIC el 2016⁴).

Del pes més elevat de les TIC entre els assalariats respecte al de les empreses, es desprèn que la majoria són empreses que compten amb un cert nombre d'assalariats a la plantilla. Si es calcula el quocient entre assalariats i empreses al sector TIC, s'obté una ràtio de dimensió empresarial de 16 assalariats per empresa de mitjana a la demarcació el 2018, superior als 11 assalariats de mitjana a l'economia total.

Una proporció que en termes acumulats no ha variat des del 2008, però que ha evolucionat amb la fase del cicle econòmic. Així, la dimensió mitjana empresarial va disminuir gradualment fins al 2014, any en què registra un mínim de 14 assalariats i a partir del qual es comença a recuperar progressivament.

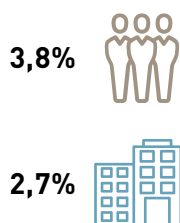
Per tal de conèixer amb més profunditat com és el perfil de les empreses dedicades al sector TIC a la província, s'ha fet servir la informació que proporciona la base de dades del SABI. La taula 3 (veure pàg. 246) mostra la classificació de les 25 primeres empreses TIC segons la quantitat de personal ocupat el 2017. A més, la taula mostra l'activitat principal dins del sector, els ingressos d'explotació en milers d'euros i la seva ubicació. D'aquest rànquing se'n deriven tres idees principals. En primer lloc, si se centra l'atenció en la quantitat de personal ocupat, s'observa com de les 13.100 persones que ocupaven aquestes 25 empreses el 2017, la primera n'ocupa 2.544 i la segona 2.098 (el 35,4% conjuntament). Ambdues empreses realitzen activitats de consultoria informàtica (a Barcelona i Sant Cugat del Vallès, respectivament). La resta d'empreses es troba força per darrere amb plantilles que oscil·len entre els 195 i els 651 ocupats (la mitjana de treballadors d'aquestes 23 empreses es troba al voltant dels 368). En segon lloc, quant a les activitats que realitzen aquestes empreses, només tres estan al sector industrial, la resta desenvolupa activitats pròpies del sector terciari. D'entre aquestes, les activitats principals majorità-

Taula 2

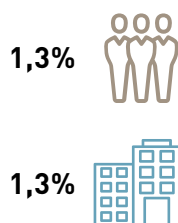
Pes de les afiliacions i les empreses al sector TIC a la demarcació de Barcelona, 2018

(en percentatge sobre el total de l'economia, de la indústria i dels serveis)

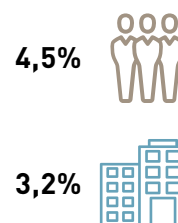
TIC a l'economia

TIC a la indústria

TIC als serveis

Font: Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya.

4. Idescat, (2019). *Estadística i comptes de les empreses del sector TIC*. Empreses i ocupació. Accessible a: <https://www.idescat.cat/pub/?id=emptic&n=10839&lang=es>

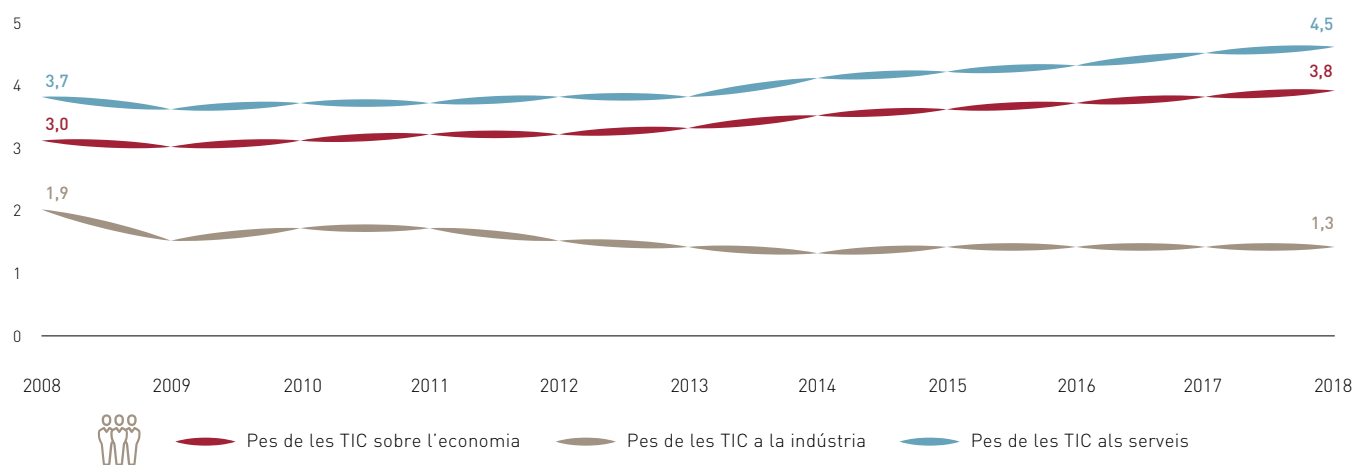
ries són: els altres serveis relacionats amb les tecnologies de la informació i la informàtica (en nou empreses) i la consultoria informàtica (en set casos). La primera activitat fa referència als serveis d'instal·lació d'ordinadors i software, o la recuperació d'errors de programes. En el segon cas, les empreses es dediquen fonamentalment a l'assessoria sobre equips o programes i a l'anàlisi de les necessitats i problemes dels usuaris, així com a l'assessorament sobre possibles solucions. Finalment, i com es veurà a la resta del monogràfic, 18 de les 25 empreses estan ubicades al Barcelonès –un 72% del total. Per darrere, se situarien els dos vallesos amb un total de cinc empreses. L'activitat principal de tres d'aquestes empreses és la fabricació de components electrònics, fet que lliga amb la tradició de producció industrial d'aquestes dues comarques.

Amb una perspectiva temporal de 10 anys es pot observar com el pes del sector en l'ocupació total de l'economia s'ha mantingut força estable els primers anys i augmenta considerablement a partir del 2013 (gràfic 1). El 2008 tenia un pes del 3% i ha incrementat en vuit dècimes fins al 3,8% el 2018. Només registra un descens d'una dècima el 2009 (2,9%). En el cas dels assalariats TIC en el sector serveis, el comportament és idèntic, però amb pesos superiors (3,7% el 2008 i 4,5% el 2018). En canvi, les activitats TIC al sector industrial han patit un descens pronunciat durant la crisi. Amb un pes dels assalariats de l'1,9% el 2008, aquest va decreixer set

dècimes fins a un mínim de l'1,2% el 2014. Durant la fase de recuperació i fins al 2018, el pes se situa en l'1,3%. Si es fa la mateixa anàlisi en el cas de les empreses, s'observen tendències pràcticament idèntiques.

Aquestes dades, doncs, apunten a que el sector TIC ha estat resilient durant els anys de crisi, a més d'estable enfront les diferents fases del cicle econòmic, al menys pel que fa a les activitats vinculades als serveis. De fet, el progressiu creixement que s'ha donat a llarg termini indica que el sector obeeix més a canvis de fons en l'economia (estructurals), que no pas a variacions de curt termini (conjunturals). No obstant això, no es pot concloure el mateix per a les activitats tecnològiques vinculades a la indústria, on la pauta ha estat decreixent i estable en els darrers quatre anys (el mateix ha succeït amb les empreses industrials TIC). Per tal d'identificar les causes d'aquesta diferència entre sectors, caldria analitzar variables addicionals com el VAB, el comerç amb l'exterior o la productivitat, entre d'altres, per tal de saber si és una qüestió exclusiva de diferents nivells de productivitat propis de cada sector (la indústria presenta major productivitat que els serveis); si les millores tecnològiques substitueixen o complementen el factor treball; si està vinculat al procés gradual de terciarització i integració que pateix la indústria des de fa anys (és a dir, d'una banda, l'augment dels serveis requerits per a la fabricació d'un producte, i, d'altra banda, la dedicació de branques dels serveis als consums intermedis); o si, pel

Gràfic 1
Evolució del pes dels assalariats al sector TIC a la demarcació de Barcelona, 2018
 (en percentatge sobre el total de l'economia, de la indústria i dels serveis)

Font: Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya

Taula 3

Classificació de les primeres 25 empreses segons el personal ocupat dedicades al sector TIC a la demarcació de Barcelona, 2017*

Empresa	Sector TIC d'activitat	Codi CNAE 2009 (4 dígits)	Sector primari d'activitat	Persones ocupades	Ingressos d'explotació (MIL EUR)	Localitat	Comarca
1 T SYSTEMS ITC IBERIA SAU	Serveis	6202	Activitats de consultoria informàtica	2.544	285.677	Barcelona	Barcelonès
2 GFT IT CONSULTING SL	Serveis	6202	Activitats de consultoria informàtica	2.098	157.552	St. Cugat del Vallès	Vallès Occidental
3 A D P EMPLOYER SERVICES IBERIA SL	Serveis	6209	Altres serveis relacionats amb les tecnologies de la informació i la informàtica	651	57.165	Barcelona	Barcelonès
4 SABADELL INFORMATION SYSTEMS SA.	Serveis	6209	Altres serveis relacionats amb les tecnologies de la informació i la informàtica	645	508.646	Sabadell	Vallès Occidental
5 SOGETI ESPAÑA SLU	Serveis	6202	Activitats de consultoria informàtica	606	32.769	Barcelona	Barcelonès
6 SEIDOR CONSULTING SL	Serveis	6202	Activitats de consultoria informàtica	603	52.857	Vic	Osona
7 SII CONCATTEL SL.	Serveis	5829	Edició d'altres programes informàtics	556	30.238	L'Hospitalet del Llobregat	Barcelonès
8 INDRA BUSINESS CONSULTING SL.	Serveis	6209	Altres serveis relacionats amb les tecnologies de la informació i la informàtica	549	52.792	Barcelona	Barcelonès
9 ZEMSANIA TECH OUTSOURCING SERVICES SL.	Serveis	6201	Activitats de programació informàtica	531	16.322	Barcelona	Barcelonès
10 LOGICALIS SPAIN SL.	Serveis	6209	Altres serveis relacionats amb les tecnologies de la informació i la informàtica	390	76.714	Barcelona	Barcelonès
11 SERVICIOS RICH SAU	Serveis	6209	Altres serveis relacionats amb les tecnologies de la informació i la informàtica	382	43.254	Barcelona	Barcelonès
12 DIMENSION DATA ESPAÑA SL	Serveis	4652	Comerç a l'engròs d'equips electrònics i de telecomunicacions i els seus components	352	38.931	Barcelona	Barcelonès
13 E G O APPLIANCE CONTROLS SL	Indústria	2611	Fabricació de components electrònics	310	57.748	Lliçà de Valls	Vallès Oriental
14 SERVICIOS AUDIOVISUALES OVERON SL	Serveis	6130	Telecomunicacions per satèl·lit	282	69.851	Barcelona	Barcelonès
15 FICOSA ELECTRONICS SLU	Indústria	2611	Fabricació de components electrònics	271	83.335	Viladecavalls	Vallès Occidental
16 CRITEO EUROPA MM SL.	Serveis	6209	Altres serveis relacionats amb les tecnologies de la informació i la informàtica	260	24.576	Barcelona	Barcelonès
17 TECSIDEL SA	Serveis	6209	Altres serveis relacionats amb les tecnologies de la informació i la informàtica	252	22.876	Barcelona	Barcelonès
18 SILK APLICACIONES SL.	Serveis	6209	Altres serveis relacionats amb les tecnologies de la informació i la informàtica	251	358.755	Barcelona	Barcelonès
19 TRADIA TELECOM SA	Serveis	6120	Telecomunicacions sense fils	248	85.626	Barcelona	Barcelonès
20 TELEMARKETING MASET SL	Serveis	6190	Altres activitats de telecomunicacions	240	4.572	La Granada	Alt Penedès
21 ACCELYA WORLD SLU	Serveis	6209	Altres serveis relacionats amb les tecnologies de la informació i la informàtica	229	51.203	Barcelona	Barcelonès
22 UNIVERSAL DE DESARROLLOS ELECTRONICOS SA	Indústria	2611	Fabricació de components electrònics	222	64.580	Terrassa	Vallès Occidental
23 OPENTRENDS SOLUCIONS I SISTEMES SL	Serveis	6202	Activitats de consultoria informàtica	219	14.343	Barcelona	Barcelonès
24 INFOR SOFTWARE IBERIA SA.	Serveis	6202	Activitats de consultoria informàtica	214	29.981	Barcelona	Barcelonès
25 AUTODESK SA	Serveis	6201	Activitats de programació informàtica	195	22.932	Barcelona	Barcelonès

Font: SABI

*S'han contemplat totes aquelles empreses que han presentat els seus comptes anuals a 31 de desembre de 2017.

contrari, hi ha certes activitats TIC industrials que estan en procés de deslocalització, atès que, de fet, moltes estan vinculades a la fabricació de circuits i components elèctrics que normalment les empreses obtenen del mercat asiàtic; entre d'altres possibles explicacions.

Mostra d'aquesta tendència positiva en l'evolució del sector TIC és la variació acumulada del nombre d'assalariats i d'empreses, que en aquests deu anys ha estat del 34,1% i 35,4%, respectivament (molt superiors a les variacions per al total de l'economia: 6,1% en el primer cas i -3,7% en el segon). Tanmateix, aquests són resultats globals i no mostren quines activitats han estat les que s'han desenvolupat més o menys en aquest període. Per aquest motiu, seguint la fórmula que es mostra a continuació, s'ha calculat quina ha estat la contribució (positiva o negativa) de cada subsector al creixement global del sector TIC del 2008 al 2018 tant per als assalariats com per a les empreses:

$$Cont_{i(tf)} = \left(\frac{Var_{i(t0,tf)} \times Pes_{i(t0)}}{Var_{n(t0,tf)}} \right)$$

En què:

i: subsector TIC (de la CCAE09 a tres dígit), i: 1, ..., n; n = 14

n: conjunt d'activitats econòmiques

t₀: any inicial (2008)

t_f: any final (2018)

Var_i: variació acumulada dels assalariats o empreses en el subsector "i" entre el 2008 i el 2018 (en tant per 1).

Pes_i: quocient dels assalariats al mateix subsector sobre el total d'assalariats (en el sector TIC) el 2008 (en percentatge).

Var_n: variació acumulada dels assalariats totals (en el sector TIC) del 2008 al 2018 (en percentatge).

Així doncs, els gràfics 2 i 3 mostren els resultats d'aportació a la variació en percentatge sobre el total (igualat al 100%) per als assalariats i empreses, respectivament. En ambdós casos, la columna relativa a la "resta de subsec-

tors" engloba aquelles activitats que individualment han contribuït menys d'un 2% a la variació que ha experimentat el sector TIC i, per tant, difereix segons el subjecte d'anàlisi⁵.

En el cas dels assalariats, s'observen quatre activitats que han contribuït positivament al creixement del nombre d'assalariats en el sector TIC. En primer lloc, els serveis de tecnologies de la informació han contribuït amb diferència al creixement del sector amb un 147,8%, del total, i, de fet, els assalariats en aquesta activitat s'han multiplicat per més del doble en deu anys, sent el col·lectiu més nombrosos en termes absoluts. Aquest subsector engloba activitats com: la programació informàtica, la consultoria sobre les TIC, la gestió d'instal·lacions informàtiques i altres serveis vinculats. En segon lloc, amb una contribució del 7,6%, hi ha les "altres activitats de telecomunicació", categoria que inclou la provisió d'altres aplicacions especialitzades i l'explotació d'estacions de telecomunicacions per satèl·lit, així com certes provisions de telefonia i internet no incloses en la seves respectives branques. En tercer lloc, amb un 5,1% a l'aportació total, se situa el processament de dades i els portals web; bàsicament activitats vinculades a la gestió de plataformes que fan servir grans bases de dades, l'oferta d'infraestructures per a aquestes dades o l'aprovisionament de serveis vinculats. Finalment, la telecomunicació sense fils aporta el 2,1% a l'augment, dada que juntament amb la contribució negativa de la telecomunicació per cable (-13,6%) reflecteix el procés de canvi digital cap a la comunicació sense fils, amb especial èmfasi en el 4G i 5G.

Una de les connexions que inclou la telecomunicació per cable és la fibra òptica. En aquest sentit, pot sorprendre que aquesta activitat pateixi un descens del nombre d'as-

5. Per als assalariats, "resta de subsectors" inclou les següents activitats (entre parèntesi, la seva contribució): fabricació d'equips de telecomunicacions (0,5%), telecomunicacions per satèl·lit (0,1%), fabricació d'ordinadors i equips perifèrics (-0,6%), fabricació de suports magnètics i òptics (-0,8%), i comerç a l'engròs d'equips per a les TIC (-1,3%). Per a les empreses, inclou: telecomunicacions sense fils (1,7%), telecomunicacions per satèl·lit (0,3%), fabricació de productes electrònics (0,2%), fabricació de suports magnètics i òptics (0%), fabricació d'equips de telecomunicacions (-0,5%), i fabricació d'ordinadors i equips perifèrics (-1,2%).

6. El Govern de la Generalitat ha anunciat el seu compromís amb les Diputacions per fer arribar la fibra òptica a totes les capitals de comarca (per al 2020) i l'extensió cap als municipis de menys de 50 habitants (2023).

salariats quan un dels objectius dels governs és el desplegament de la fibra òptica a curt termini⁶. Tanmateix, d'una banda, s'ha de tenir present que aquesta activitat contempla molts altres aspectes de la comunicació per cable on la fibra òptica només és una part. D'altra banda, cal tenir present que en els darrers anys del període, el gruix de la població catalana ja disposa de connexió a internet per fibra (un 83,03% de la població tenia cobertura FTTH –*Fibre To The Home*– al juny de 2017 a Catalunya, segons la Secretaria d'Estat per a l'Avenç Digital) i que, sobre el terreny, falta connectar espais aïllats o amb pocs habitants. Atés que els costos són elevats, moltes empreses no tenen prou incentius i estan prioritant i destinant més recursos al desplegament de la tecnologia 4G i 5G (telecomunicació sense fils).

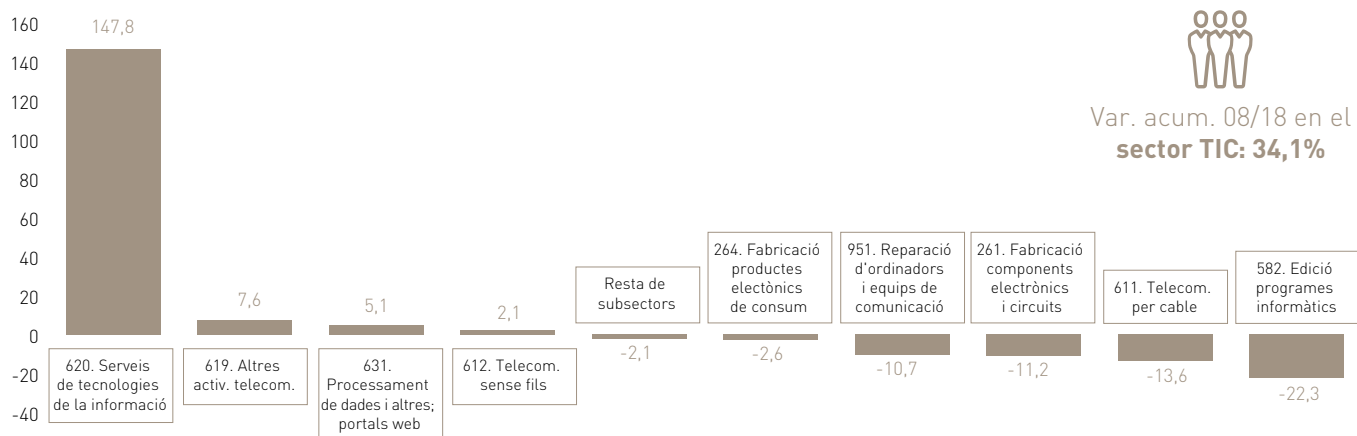
Dels sectors que han contribuït negativament, per tant que el seu nombre d'assalariats està en retrocés, destaquen: l'edició de programes informàtics (-22,3%) –videojocs o sistemes operatius–, i la fabricació de components electrònics i circuits (-11,2%). La reducció d'assalariats en aquestes categories podria ser un argument més en suport de la deslocalització de certes activitats TIC industrials. De fet, en el cas de l'edició de programes informàtics, la creació de videojocs o sistemes operatius són projectes, en general, de gran envergadura que tendeixen a assumir grans empreses on la proximitat entre desenvolupador web i client no és pri-

oritària. En aquests casos, el sistema es dissenya a països desenvolupats, però, per reduir costos laborals, l'execució es fa a països en vies de desenvolupament –sobre tot a l'Índia, on des de fa uns anys hi ha mà d'obra formada en aquest àmbit que, a més, parla anglès.

En el cas de les empreses del sector TIC, les activitats que han contribuït al seu creixement han estat quasi les mateixes que en el cas dels assalariats. Així, en la mateixa línia destaquen amb una aportació del 110,9% els serveis de tecnologies de la informació; amb un 18,9% se situen les "altres activitats vinculades a les telecomunicacions"; en tercer lloc, a diferència del cas anterior, es troba el comerç a l'engròs d'equips per a les TIC amb una contribució del 7,8%; i, finalment, les activitats de processament de dades i portals web. De fet, en el cas del comerç a l'engròs d'equips, el nombre d'empreses dedicades ha augmentat un 23,2% en deu anys. Aquest fenomen juntament amb el de la reducció d'empreses i assalariats en la fabricació de components electrònics i circuits (-17,6% i -41,4% en termes acumulats, respectivament), seria un indicatiu més de la possible deslocalització de certs processos de fabricació a la indústria TIC que s'apuntava anteriorment. En el cas de les quatre activitats que han contribuït negativament a l'increment, destaquen la reparació d'ordinadors i equips de comunicació, amb un -22,8%, i les telecomunicacions per cable (-17,3%).

Gràfic 2

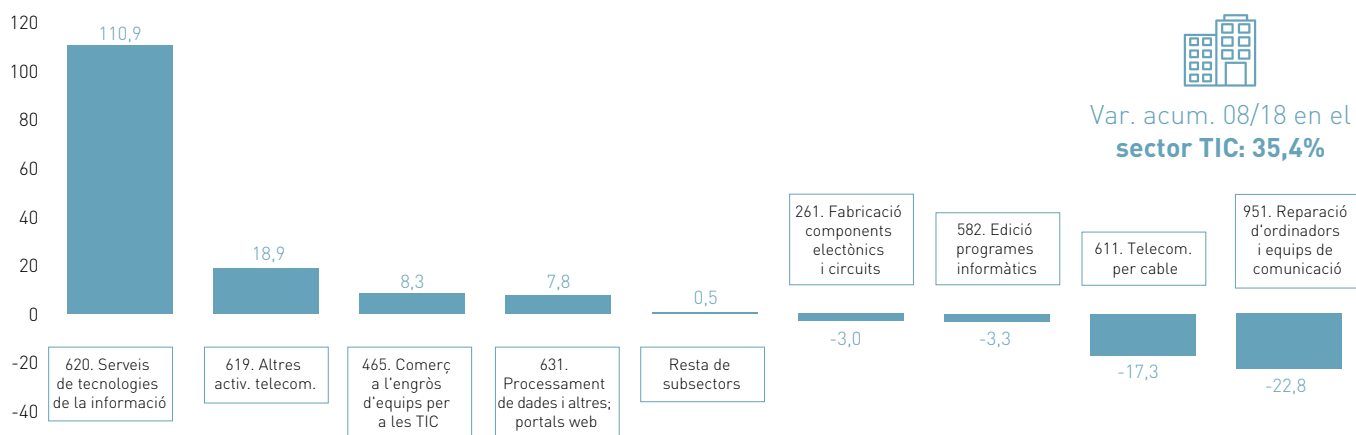
Contribució dels principals subsectors a l'evolució del nombre d'assalariats al sector TIC a la demarcació de Barcelona, 2008-2018
(en percentatge sobre el total del creixement al sector TIC igualat a 100%)

Font: Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya

Gràfic 3

Contribució dels principals subsectors a l'evolució del nombre d'empreses al sector TIC a la demarcació de Barcelona, 2008-2018
(en percentatge sobre el total del creixement al sector TIC igualat a 100%)

Font: Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya

4. Situació i evolució del sector TIC a les comarques

Un cop vista la situació del sector TIC a la demarcació de Barcelona, cal fer una anàlisi desagregada per comarques atès que es tracta d'un sector amb una distribució territorial molt diferenciada a causa de l'elevada concentració entorn a grans urbs, en aquest cas a la ciutat de Barcelona i al seu entorn més pròxim, com mostren els mapes de distribució (mapa 1 i mapa 2).

Tant la conformació territorial del nombre d'afiliacions (assalariats i autònoms) com d'empreses indica que quasi dues terceres parts es troben situades al Barcelonès amb un 68% i 62,4% del total, respectivament, el 2018. Aquests resultats no sorprenen, ja que a Barcelona s'ubiquen el districte tecnològic [22@], *Barcelona Tech City*⁷, la majoria d'universitats i centres de recerca, a més de disposar d'unes bones infraestructures digitals i un nombrós teixit d'empreses de serveis auxiliars que cobreixen les necessitats del sector. Igualment, a l'Hospitalet hi ha la Fira de Barcelona, l'Àrea@8 –que concentra el major nombre de *data centers* de Catalunya–, el consorci Biopol'H –clúster en l'àmbit biomèdic i biosanitari–, i el campus de la Universitat de Barcelona dedicat a la salut amb

7. Associació amb més de 650 membres i 800 empreses que posa en contacte els diferents agents de l'ecosistema tecnològic local i internacional.

la integració d'hospitals i centres de recerca. Tot plegat fa que aquest nucli sigui un pol d'innovació referent en el territori local i internacionalment, i, de fet, es retroalimenta atraient talent, congressos, institucions i projectes d'emprenedoria (*startups*). En segon lloc, tot i que molt per darrere de la capital catalana, hi ha algunes comarques de la primera corona de la demarcació amb un cert grau de concentració de llocs de treball i empreses del sector TIC. Així, al Vallès Occidental, comarca on s'ubiquen també alguns centres tecnològics (el Sincrotró Alba), universitats (el campus de Terrassa de la Universitat Politècnica de Catalunya o la Universitat Autònoma de Barcelona), i polígons industrial i centres empresarials (HP o ESADE Creapolis), es concentren el 14,8% de les afiliacions i el 13,6% de les empreses. Igualment, el Baix Llobregat, que acull l'Escola d'Enginyeria de Telecomunicacions i Aeroespacial de Castelldefels, és la tercera comarca en acollir una major quantitat d'afiliacions (7,5%) i empreses (9,1%) TIC. Pel que fa a la resta de comarques, els llocs de treball i empreses que genera el sector TIC no superen el 5% i, de fet, a excepció del Vallès Oriental, del Maresme i d'Osona, la majoria presenta percentatges per sota de l'1%.

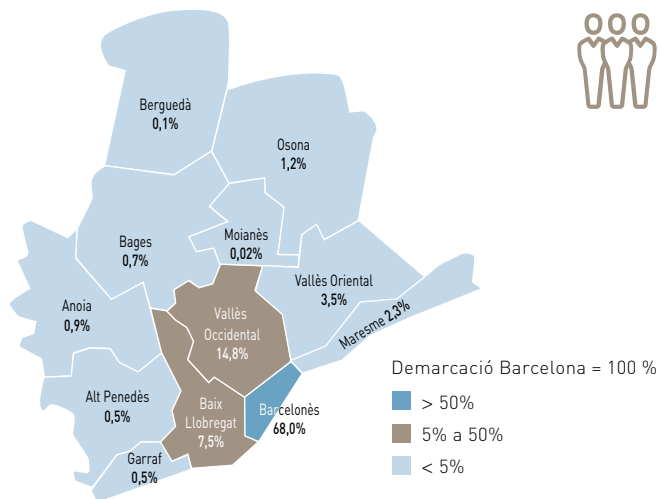
Aquests resultats estan en línia amb els d'altres estudis⁸ on s'ha detectat que es tracta d'un sector amb una aglomeració

8. Arauzo-Carod, JM., Coll-Martínez, E., Méndez-Ortega, C., (2018). Pautes locals dels sectors innovadors a escala metropolitana. *Revista Econòmica de Catalunya*, (78), 42-52.

Mapa 1

Distribució comarcal de les afiliacions al sector TIC, 2018

(en percentatge)

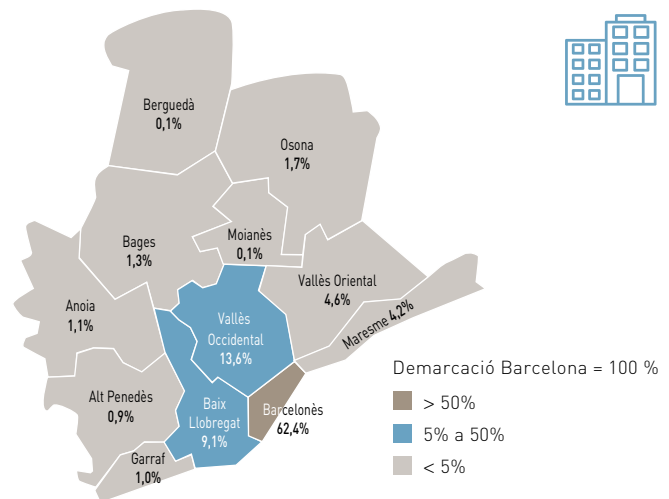

Font: Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya

Mapa 2

Distribució comarcal de les empreses al sector TIC, 2018

(en percentatge)

Font: Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya

superior a la d'altres activitats, atès a unes causes ben identificades. En aquest sentit, les activitats TIC tendeixen a compartir espais (*coworking*), infraestructures i la captació de talent; a més, la seva capacitat innovadora s'explica per l'entorn, és a dir, per l'accés a capital, a un ambient de negocis, a la disponibilitat d'unes bones infraestructures (especialment digitals) i que pugui haver una ràpida difusió del coneixement. De fet, els centres de recerca i coneixement són determinants per generar un ecosistema d'innovació i economia digital, entorn on s'ubiquen les empreses tecnològiques. Per aquestes raons i l'aplicació de polítiques de clústers⁹, és lògic que empreses i llocs de treball del sector conflueixin en els nuclis centrals de les àrees metropolitan-

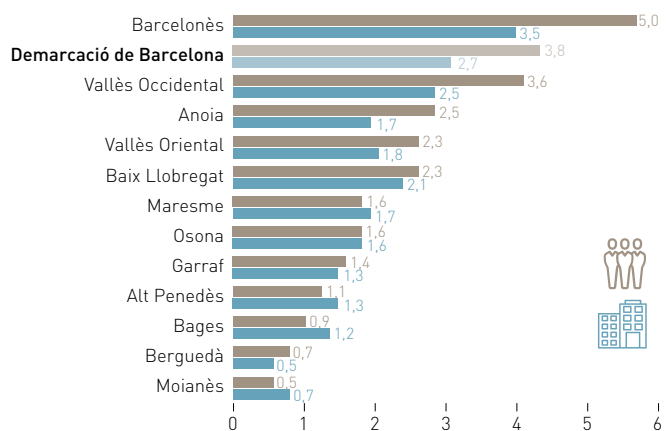
Si s'analiza el pes al sector TIC sobre l'economia de cada comarca el 2018 (gràfic 4), destaca igualment el Barcelonès per ser l'única comarca amb percentatges per sobre de la mitjana tant en afiliacions (5%) com en empreses (3,5%). A Barcelona ciutat, el pes de les afiliacions i de les empreses se situa per sobre de la xifra comarcal amb un 5,5% i 3,8%, respectivament. No obstant això, s'escurça la distància amb

la resta de territoris. Així, per darrere del Barcelonès se situa el Vallès Occidental, amb un pes de les afiliacions TIC sobre el total d'afiliacions a la comarca del 3,6% i un pes del 2,5% en el cas de les empreses (dues dècimes per sota de la mitjana en ambdós casos). Pel que fa a la resta de comarques, excepte les afiliacions a l'Anoia, totes tenen pesos tant en llocs de treball com en empreses per sota del 2,5% del

Gràfic 4

Pes de les afiliacions i les empreses al sector TIC a les comarques i a la demarcació de Barcelona, 2018

(en percentatge sobre le total de l'economia)

Font: Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya

9. Es tracta de polítiques destinades a millorar la competitivitat de grups d'empreses en un territori a través de la cooperació entre elles i amb d'altres institucions.

total respectiu, tot i que s'observen certes diferències segons el territori. Per exemple, amb pesos de les afiliacions TIC per sobre del 2% (xifra similar en el cas de les empreses) es podria agrupar l'Anoia, el Baix Llobregat i el Vallès Oriental. A continuació, el Maresme, el Garraf, Osona i l'Alt Penedès, amb xifres entre l'1% i el 2% d'afiliacions respecte al total comarcal, presenten dimensions similars (1,6% les dues primeres comarques, 1,4% el Garraf i 1,1% l'Alt Penedès). Finalment, la resta de comarques –Bages, Berguedà i Moianès– té un pes molt reduït d'afiliacions TIC sobre el total (per sota de l'1%).

Un darrer aspecte diferenciador entre comarques que es pot intuir del gràfic anterior és la ràtio de dimensió empresarial a cada territori. Si es té com a referència que aquesta ràtio era de 16 assalariats per empresa a la demarcació el 2018, a nivell comarcal només hi ha dos territoris amb unes xifres superiors: el Barcelonès amb 18 assalariats per empresa i el Vallès Occidental amb 17. Pel que fa a la resta, s'observa certa heterogeneïtat. D'una banda comarques amb més de 8 assalariats per empresa al sector TIC: el Baix Llobregat (11 assalariats), el Vallès Oriental (10), l'Anoia (11) i Osona (8); i, d'altra banda, la resta de territoris amb microempreses (ràtios inferiors a cinc assalariats).

Igual que en l'anàlisi de la província, es poden matisar les xifres comarcals globals del sector TIC si es fa una distinció segons el sector d'activitat (taula 4) –tot i que és previsible que l'especialització sectorial de cada comarca condicioni en bona mesura la classificació. Pel que fa al pes de les afiliacions TIC a la indústria el 2018, s'observen quatre comarques per sobre de la mitjana (1,3%): el Vallès Oriental (3,1%), el Vallès Occidental, el Baix Llobregat i Osona (1,4% en tots tres casos), i la resta, inclosa el Barcelonès, se situen per sota amb percentatges que no superen l'1%. En el cas del sector serveis, hi ha major diversitat de xifres entre comarques. El Barcelonès torna a ser comarca capdavantera amb un pes del 5,6% d'afiliacions TIC als serveis sobre el total d'afiliacions al sector, seguida del Vallès Occidental amb un 4,6% (ambdós per sobre de la demarcació). El pes a la resta de comarques descendeix gradualment i oscil·la entre el 3,9% de l'Anoia, que se situa per sobre del Baix Llobregat i del Vallès Oriental, i l'1% del Moianès.

Quant al pes de les empreses TIC a la indústria i al sector serveis, aquest darrer any, la classificació és força similar a la de les afiliacions. Les comarques amb major pes d'empreses industrials dedicades al sector TIC, per sobre de la mitjana de la demarcació (1,3%), són: Osona (1,9%), el Vallès

Taula 4

Pes de les afiliacions i les empreses per sectors TIC a les comarques i a la demarcació de Barcelona, 2018 (en percentatge sobre el total de la indústria i dels serveis de la comarca)

Afiliacions		Empreses	
TIC a la indústria		TIC als serveis	
Vallès Oriental	3,1	Barcelonès	5,6
Vallès Occidental	1,4	Vallès Occidental	4,6
Baix Llobregat	1,4	Demarcació Barcelona	4,5
Osona	1,4	Anoia	3,9
Demarcació Barcelona	1,3	Baix Llobregat	2,7
Barcelonès	0,9	Vallès Oriental	2,2
Maresme	0,5	Maresme	2,0
Garraf	0,5	Osona	2,0
Anoia	0,4	Alt Penedès	1,8
Bages	0,3	Garraf	1,7
Moianès	0,1	Bages	1,3
Alt Penedès	0,1	Berguedà	1,1
Berguedà	0,0	Moianès	1,0
		Osona	1,9
		Vallès Occidental	1,6
		Demarcació Barcelona	1,3
		Barcelonès	1,6
		Vallès Oriental	1,5
		Garraf	1,2
		Baix Llobregat	1,2
		Maresme	0,5
		Bages	0,5
		Anoia	0,3
		Alt Penedès	0,3
		Berguedà	0,0
		Moianès	0,0
		Barcelonès	3,9
		Demarcació Barcelona	3,2
		Vallès Occidental	3,1
		Baix Llobregat	2,5
		Anoia	2,3
		Vallès Oriental	2,2
		Maresme	2,1
		Osona	1,8
		Alt Penedès	1,7
		Bages	1,5
		Garraf	1,5
		Moianès	1,0
		Berguedà	0,6

Font: Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya.

Occidental (1,6%), el Barcelonès (1,6%) i el Vallès Occidental (1,5%). Just per sota se situa el Baix Llobregat i el Garraf (1,2% ambdues), i la resta de comarques presenten xifres inferiors a l'1%. Respecte a la proporció d'empreses TIC al sector serveis, el rànquing és força similar a la tendència global (gràfic 4) amb el Barcelonès per sobre de la mitjana amb un 3,9% del total d'empreses del sector serveis de la comarca dedicades a les activitats TIC. Per darrere i amb valors per sobre del 2% del total, es troben bàsicament les comarques de la primera corona, juntament amb l'Anoia. Per sota del llindar del 2%, els percentatges a la resta de comarques fluctuen entre l'1,8% d'Osona i el 0,6% del Berguedà.

Fins ara, a nivell comarcal, s'ha mostrat la situació del sector TIC en matèria d'afiliacions (assalariats més autònoms) i empreses el 2018. A continuació, s'analitza l'evolució dels assalariats i empreses en aquestes activitats amb deu anys de perspectiva. Per tal de fer-ho s'han seleccionat tres anys, coincidint amb les diferents fases del cicle econòmic. Així, es presenten dades del 2008 (inici de la crisi econòmica), del 2014 (inici de la recuperació) i del 2018 (darrer any disponible).

El gràfic 5 mostra com ha estat l'evolució del pes dels assalariats al sector TIC en els anys seleccionats, així com la variació acumulada del 2008 al 2018. A primera vista, s'obser-

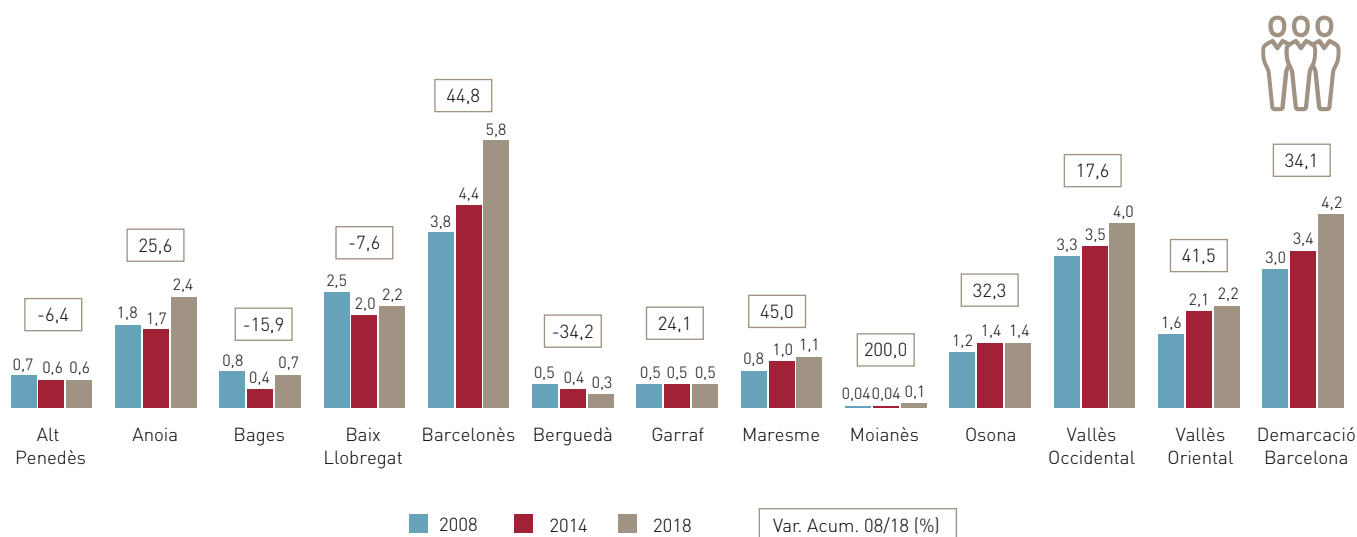
va que totes les comarques han vist augmentat el pes dels assalariats al sector TIC en major o menor mesura, a excepció de l'Alt Penedès, el Bages, el Baix Llobregat, el Berguedà i el Garraf. Si es pren com a referència l'augment del pes de la demarcació (+1,2 p.p.), només el Barcelonès (+2 p.p.) ha experimentat un creixement superior en el període. Altres augments destacables, però per sota de la mitjana, han estat els dels dos vallesos (+0,7 p.p. en el cas del Vallès Occidental i +0,6 p.p. en el Vallès Oriental) i l'Anoia (+0,6 p.p.). A la resta de casos els increments no superen els +0,3 punts. Si s'agafa la variació acumulada, els percentatges són considerables tant en el cas dels augments com de les reduccions, atès que la majoria de territoris presenten valors absoluts força reduïts (de tres o menys dígits). De les comarques que tenen més assalariats en termes absoluts, destaquen les variacions del Barcelonès amb un increment del 44,8% fins als 58.386 llocs de treball, el Vallès Occidental amb un 17,6% fins als 12 mil i el Baix Llobregat amb una reducció del 7,6% dels llocs de treball (quasi 500 menys).

Una altra lectura interessant és com ha estat l'evolució en cada fase del cicle en els territoris que registren augments. Hi ha comarques on l'augment ha estat continuat i independent de la fase, com és el cas del Barcelonès, el Vallès Occidental i el Maresme. També hi ha d'altres on el pes dels assalariats ha

Gràfic 5

Pes dels assalariats al sector TIC a les comarques i la demarcació de Barcelona: evolució 2008, 2014, 2018

(en percentatge sobre el total de l'economia comarcal)

Font: Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya

augmentat més durant els anys de crisi (probablement degut a la reducció dels llocs de treball totals combinat amb l'estabilitat que ha mostrat el sector durant aquesta fase). Aquest seria el cas del Vallès Oriental i la comarca d'Osona. I, finalment, comarques on l'increment ha estat més fort amb la recuperació econòmica, com ha succeït a l'Anoia i al Moianès.

L'anàlisi que es pot fer en el cas de l'evolució del pes de les empreses TIC és similar al dels assalariats i, en comparació, presenten tant variacions acumulades amb menys intensitat (a cinc comarques) com amb més (a sis) (gràfic 6). Aquest fet dona a entendre que quasi a la meitat de la demarcació, la majoria d'empreses noves són de dimensions força reduïdes. Així doncs, amb una mitjana d'increment del pes de +0,8 p.p., el pes d'empreses TIC ha augmentat per sobre només en el Barcelonès (+1,3 p.p.). La resta registra variacions positives que fluctuen entre els +0,5 punts del Vallès Occidental i el +0,1 p.p. del Garraf. Les úniques comarques que presenten un descens en la proporció d'empreses tecnològiques són l'Alt Penedès (-0,1 p.p.) i el Bages (-0,1 p.p.). D'altra banda, s'observa que, en general, l'evolució ha estat progressiva a la majoria de comarques, tot i que també hi ha excepcions. Per exemple, el pes a Osona, als dos vallesos i al Baix Llobregat va augmentar amb més intensitat del 2008 al 2014. Per contra, al Moianès, al Garraf i a

l'Anoia, ho va fer a partir del 2014, amb la recuperació econòmica.

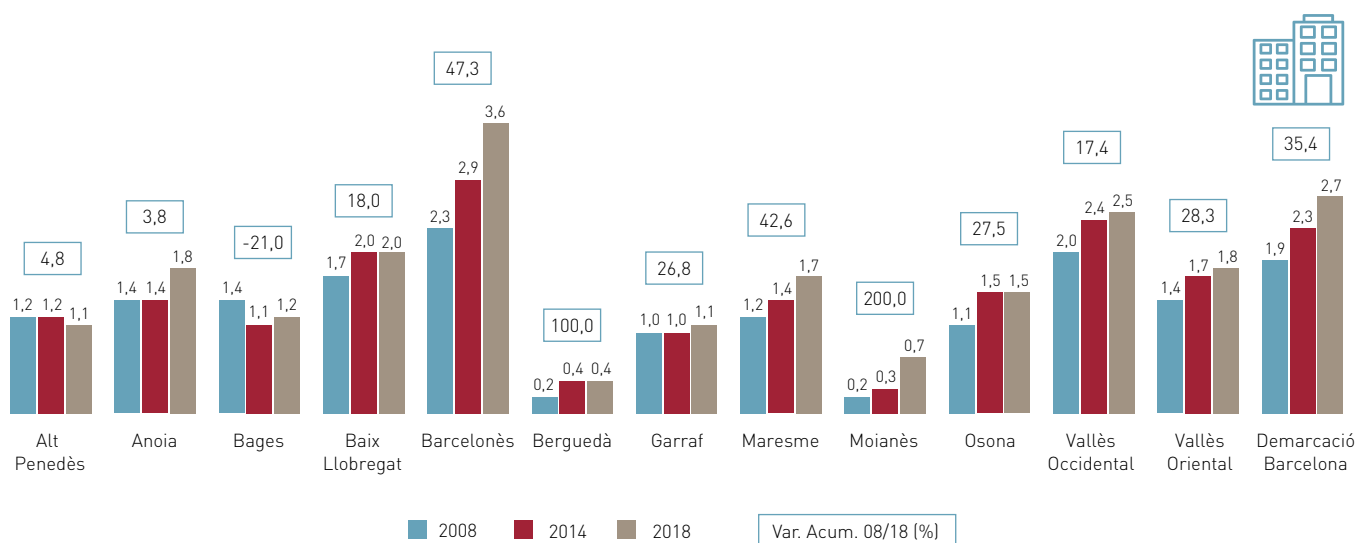
5. Conclusions principals

- El 2018, el sector TIC a la demarcació de Barcelona comptava amb un total de 94.400 assalariats i autònoms, a més de 5.052 empreses. En termes relatius suposen un 3,8% i un 2,7%, respectivament, del total de l'economia. Si es diferencia entre sectors, indústria i serveis, hi ha força més afiliacions i empreses TIC en els serveis (4,5% i 3,2% del total, respectivament), que a la indústria (1,3% en ambdós casos). La dimensió mitjana de les empreses en aquest sector és de 16 assalariats (superior als 11 assalariats en mitjana al total de l'economia de la província).
- Si es fa una anàlisi de com ha evolucionat el nombre d'assalariats i d'empreses al sector TIC en conjunt, aquest destaca per mostrar una major resiliència durant els anys de crisi econòmica, així com una major estabilitat al llarg de les fases del cicle econòmic. De fet, s'observa una tendència de fons de creixement progressiu, el que dona a entendre que l'evolució d'aquest sector és fruit de canvis més estructurals que conjunturals en l'economia.

Gràfic 6

Pes de les empreses al sector TIC a les comarques i la demarcació de Barcelona: evolució 2008, 2014, 2018

(en percentatge sobre el total de l'economia comarcal)

Font: Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya

- El creixement del sector els últims quatre anys s'ha centrat en els serveis TIC. Des del 2014 el pes dels assalariats en activitats TIC del sector serveis ha augmentat en 0,5 p.p. fins a representar el 4,5% del total, mentre que en el cas de la indústria, l'increment ha estat només d'una dècima (fins a l'1,3%). Aquesta diferència entre sectors pot ser deguda a diverses causes: diferents nivells de productivitat, impacte desigual de les millores tecnològiques o a la deslocalització de certes activitats, per exemple.
- Un estudi detallat de la contribució que ha fet cada subsector a l'increment acumulat del nombre d'assalariats i empreses TIC a la demarcació de Barcelona del 2008 al 2018 posa de manifest el ràpid creixement d'aquelles activitats vinculades a la programació informàtica¹⁰, la consultoria sobre les TIC, la gestió d'instal·lacions informàtiques, les telecomunicacions per satèl·lit, el processament i gestió de grans bases de dades, els portals web i la transformació digital cap a una telecomunicació sense fils.
- A nivell comarcal, la distribució de les afiliacions i les empreses a la província mostra una gran concentració a la comarca del Barcelonès (pràcticament dues terceres parts del total). Aquest pauta respon al fet que les empreses TIC s'aglomeren al nucli de les grans àrees metropolitanes on disposen d'unes bones infraestructures digitals, ambient de negocis, accés a talent i espais, i serveis compartits, així com contacte directe amb centres d'investigació d'on es difon el coneixement i la innovació. A banda del Barcelonès, també destaquen algunes comarques de la primera

corona com el Vallès Occidental i el Baix Llobregat, amb certa presència d'empreses dedicades al sector TIC (s'ubiquen un 13,6% i 9,1% de les empreses, respectivament), però a molta distància del Barcelonès.

- Si l'anàlisi global es desagrega per sectors, s'observen majors diferències entre comarques, pròpies també de l'especialització sectorial de cadascuna. Quant al sector TIC a la indústria, el Vallès Oriental, el Vallès Occidental, el Baix Llobregat i Osona presenten una proporció d'afiliacions en activitats TIC sobre el total de les activitats industrials major que la mitjana de la demarcació (superiors a l'1,3%). Per contra, a la classificació en el cas d'activitats TIC dins del sector serveis, el Barcelonès és la comarca capdavantera.
- Amb una perspectiva temporal de deu anys, del 2008 al 2018, el pes dels assalariats i de les empreses al sector TIC sobre el total ha augmentat a pràcticament totes les comarques (a set en el cas dels assalariats i a deu en el cas de les empreses). No obstant això, excepte el Barcelonès, la resta ho ha fet per sota de la mitjana de la demarcació. Aquest fet no sorprèn ates que la mitjana de la província queda altament influenciada per la tendència del Barcelonès a causa de l'elevada concentració de llocs de treball i empreses TIC. Així doncs, per sota de la mitjana, els creixements acumulats més intensos pel que fa al pes dels assalariats s'han donat al Vallès Occidental, al Vallès Oriental i a l'Anoia. Respecte a les empreses, per darrere del Barcelonès se situen el Maresme, el Moianès i el Vallès Occidental.

10. No confondre amb l'edició de programes informàtics. La programació informàtica fa referència al disseny de l'estructura i del contingut del codi informàtic necessari per crear i implantar programes, aplicacions, bases de dades o pàgines web. Per contra, l'edició de programes (aplicacions o sistemes operatius) o videojocs fa referència a l'execució pròpiament.

6. Annexos

Annex 1

Nombre d'afiliacions al Règim General al sector TIC per comarques i al conjunt de la demarcació de Barcelona

Assalariats	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2105	2016	2017	2018	Var. 17/18	Var. 08/18	Var. 14/18
Alt Penedès	235	208	195	214	179	161	154	164	191	175	220	25,7	-6,4	42,9
Anoia	488	421	332	339	359	367	376	406	474	482	613	27,2	25,6	63,0
Bages	428	397	480	496	437	453	181	225	297	338	360	6,5	-15,9	98,9
Baix Llobregat	5.894	5.203	4.993	5.093	4.582	4.481	4.359	4.672	4.720	4.729	5.449	15,2	-7,6	25,0
Barcelonès	40.321	37.001	37.856	37.630	36.404	37.266	42.382	46.901	50.085	54.242	58.386	7,6	44,8	37,8
Berguedà	38	32	33	27	30	26	26	23	24	22	25	13,6	-34,2	-3,8
Garraf	133	104	91	107	117	126	97	106	123	163	165	1,2	24,1	70,1
Maresme	725	630	702	759	793	753	796	896	993	1.003	1.051	4,8	45,0	32,0
Moianès	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1	3	200,0	200,0	200,0
Osona	561	685	632	634	595	547	577	637	685	687	742	8,0	32,3	28,6
Vallès Occidental	10.215	8.444	9.445	9.446	9.399	8.976	9.348	8.942	10.504	11.575	12.010	3,8	17,6	28,5
Vallès Oriental	1.744	1.804	1.917	1.920	1.811	1.847	2.015	2.204	2.326	2.364	2.468	4,4	41,5	22,5
Dem. Barcelona	60.783	54.930	56.677	56.667	54.708	55.004	60.312	65.177	70.423	75.781	81.492	7,5	34,1	35,1

Font: Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya.

Annex 2

Nombre d'afiliacions al Règim d'Autònoms al sector TIC per comarques i al conjunt de la demarcació de Barcelona

Autònoms*	2014	2105	2016	2017	2018	Var. 17/18	Var. 14/18
Alt Penedès	237	237	234	225	224	-0,4	-5,5
Anoia	277	268	255	252	249	-1,2	-10,1
Bages	291	293	281	288	281	-2,4	-3,4
Baix Llobregat	1.615	1.612	1.593	1.614	1.632	1,1	1,1
Barcelonès	5.551	5.625	5.593	5.612	5.826	3,8	5,0
Berguedà	69	65	61	60	55	-8,3	-20,3
Garraf	341	342	338	338	331	-2,1	-2,9
Maresme	1.141	1.128	1.132	1.154	1.145	-0,8	0,4
Moianès	20	16	17	17	19	11,8	-5,0
Osona	380	376	374	350	349	-0,3	-8,2
Vallès Occidental	1.965	1.960	1.944	1.911	1.934	1,2	-1,6
Vallès Oriental	912	911	893	881	863	-2,0	-5,4
Demarcació Barcelona	12.799	12.833	12.715	12.702	12.908	1,6	0,9

Font: Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya. *Dades disponibles només a partir del 2014.

Annex 3

Comptes de cotització al sector TIC per comarques i al conjunt de la demarcació de Barcelona

Empreses	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2105	2016	2017	2018	Var. 17/18	Var. 08/18	Var. 14/18
Alt Penedès	42	44	39	44	40	37	38	40	38	40	44	10,0	4,8	15,8
Anoia	53	52	51	46	43	43	44	42	50	51	55	7,8	3,8	25,0
Bages	81	69	60	65	67	59	57	63	68	66	64	-3,0	-21,0	12,3
Baix Llobregat	388	370	381	413	393	401	418	424	417	433	458	5,8	18,0	9,6
Barcelonès	2.139	2.077	2.048	2.210	2.196	2.333	2.470	2.641	2.835	3.032	3.151	3,9	47,3	27,6
Berguedà	3	4	5	3	5	5	5	4	5	4	6	50,0	100,0	20,0
Garraf	41	41	38	39	40	47	37	37	48	54	52	-3,7	26,8	40,5
Maresme	148	139	153	156	154	142	158	189	203	197	211	7,1	42,6	33,5
Moianès	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1	3	200,0	200,0	200,0
Osona	69	62	65	67	63	67	86	84	90	88	88	0,0	27,5	2,3
Vallès Occidental	587	569	532	558	554	573	604	628	662	678	689	1,6	17,4	14,1
Vallès Oriental	180	175	172	180	182	185	191	198	196	211	231	9,5	28,3	20,9
Dem. Barcelona	3.732	3.603	3.545	3.783	3.739	3.893	4.109	4.351	4.613	4.855	5.052	4,1	35,4	22,9

Font: Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya.

Situació i evolució de les compravendes d'habitatges des del punt de vista comarcal

Alejandra Marly Omedes i Sandra Gutiérrez Cubero, Gabinet d'Estudis Econòmics i Infraestructures de la Cambra de Comerç de Barcelona

1. Introducció i objectiu

Aquest monogràfic té l'objectiu d'analitzar l'evolució de la demanda de les compravendes d'habitatge a nivell territorial a la demarcació de Barcelona i a les dotze comarques que en formen part, deixant de banda el mercat de lloguer.

L'any 2018 el sector immobiliari mostra una evolució molt favorable dels principals indicadors i unes xifres força més positives que el 2013, any en què el sector va tocar fons. Tot i la recuperació de l'activitat del sector, el seu pes sobre el PIB està en mínims des del 2013, al voltant del 4,4% (ha passat del 10,7% el 2006 al 4,5% el 2018) i les xifres actuals del sector es mantenen lluny de les que hi havia el 2005 ó 2006, anys de la bombolla immobiliària quan l'oferta (construcció d'habitatges), la demanda (compravendes), els preus i el finançament creixien desmesuradament.

Si es compara la situació actual amb la passada, pel que fa a l'oferta, des de l'inici de la recuperació el nombre d'habitatges en construcció (visats d'obra) a la demarcació ha crescut un 20% de mitjana anual fins als 15.056 immobles el 2018, xifra que suposa un 22% dels habitatges en construcció del 2006 (67.291 habitatges), segons el Ministeri de Foment. La demanda, en canvi, s'està recuperant molt més ràpidament, però encara està molt lluny dels nivells del 2006. El nombre de compravendes totals a la demarcació de Barcelona el 2018 suposa un 63% de les compravendes que es van efectuar el 2006. Com la demanda es recupera amb més intensitat que l'oferta, el resultat és que els preus totals també han augmentat notablement. Finalment, quant a l'oferta de crèdit hipotecari, tot i que els baixos tipus d'interès i l'escassa rendibilitat de les alternatives d'inversió és un clar estímul a la compra d'habitatge per a ús propi o per a inversió, les entitats financeres són molt més prudentes i estrictes a l'hora de concedir una hipoteca que en el passat. El resultat és que el nombre de compravendes finançades amb hipoteques ha baixat fins al 61%, en contraposició a la situació passada, quan pràcticament totes les compres es finançaven amb hipoteca i, a més, hi havia habitatges que s'hipotecaven més d'una vegada.

En definitiva, el mercat immobiliari s'està recuperant ràpidament i de moment suposa el retorn a una situació de

normalitat i sostenibilitat. Tanmateix, l'anàlisi immobiliari només té sentit si s'analitza territorialment perquè la causalística pot ser molt diferent a les grans ciutats, a les zones costaneres o d'interior i a les poblacions més petites.

Respecte a l'estructura de l'estudi, primer s'exposa la metodologia amb les fonts utilitzades i altres especificitats del sector. Seguidament, es descriu l'evolució de les compravendes a la demarcació des de l'any 2004 fins al 2018, en nombre (segons origen del comprador, antiguitat dels habitatges i règim de protecció) i en valor mitjà. A continuació, es mostra la disgregació per comarques i la comparativa entre elles en funció del panorama actual del nombre d'habitatges i de la trajectòria des del 2004 en termes d'antiguitat i règim de protecció. I, finalment, les conclusions resumeixen les idees principals de l'estudi.

2. Metodologia i definicions

La font emprada principalment en la realització de l'estudi ha estat l'estadística de transaccions immobiliàries del Ministeri de Foment¹. Aquesta estadística trimestral ofereix la informació relativa a les compravendes d'habitatges elevades a escriptura pública davant notaria, així com el valor total i mitjà dels habitatges transmesos en compravenda. Es tracta d'una estadística censal obtinguda a partir de les dades remeses trimestralment per l'Agència Notarial de Certificació (Ancert). Aquesta estadística proporciona dades a diferents nivells territorials: el nombre de compravendes està per a tots els municipis del territori nacional, la qual cosa ha permès elaborar informació a nivell comarcal, i el valor de les compravendes (total i mitjà) té com a màxima desagregació territorial la província.

L'estadística proporciona dades dels habitatges transmesos segons l'antiguitat (nova o de segona mà) i el règim de protecció (habitatge lliure o de protecció). L'habitatge lliure és aquell no sotmès a cap règim de protecció pública i pot ser transmès sense restricció entre parts, mentre que per habitatge de protecció s'entén aquell que està sotmès a algun tipus de protecció pública.

1. L'única font addicional que s'ha fet servir ha estat l'Idescat per a les xifres d'ocupació (gràfic 1) i de població (gràfic 7).

Pel que fa a les sèries estadístiques, cal esmentar que aquestes s'han vist afectades per dos fets:

- La fi de les deduccions a l'IRPF per inversió en l'habitatge habitual a partir de l'1 de gener de 2013, fet que va comportar un efecte avançament en la compra per part de molts usuaris l'any 2012 per tal d'aprofitar la desgravació a l'IRPF.
- La fi del compte estalvi per a habitatge a partir del 2013. L'objectiu d'aquest compte era la compra d'un habitatge futur en un termini de 4 anys i en contraprestació es podia desgravar a l'IRPF el 15% de les aportacions realitzades (amb un màxim de 9.024 €).

L'INE també proporciona dades de compravendes a través de l'Estadística de Transmissions de Drets de la Propietat (ETDP), però no s'utilitzarà aquesta font atès que només les proporciona amb una desagregació màxima d'unitats provincials.

3. El mercat immobiliari a la demarcació de Barcelona

El 2018 es van registrar 60.602 compravendes immobiliàries² a la demarcació de Barcelona, segons les dades del Ministeri de Foment en base a la informació que remet trimestralment l'Agència Notarial de Certificació (Ancert). Tal i com es pot observar al gràfic 1, amb la bombolla immobiliària les compravendes d'habitatge van assolir el seu punt màxim l'any 2005 amb més de 100.000 transaccions efectuades. L'arribada d'una crisi econòmica i financera mundial lligada al sector es va fer notar el 2007 amb una reducció de les transaccions del 31,5%, tendència que es va accentuar encara més els dos anys posteriors quan el volum de compravendes va decreixer fins a les 35.000 aproximadament.

2. Atès que en alguns casos els límits administratius de la província no coincideixen amb els de les comarques perquè hi ha municipis que estan adherits administrativament a una comarca de Barcelona, però no formen part de la província, o a la inversa; els valors totals que apareixen per a la demarcació de Barcelona a aquest apartat 3 d'anàlisi provincial no coincideixen amb els de l'apartat 4 (anàlisi comarcal). El primer correspon a la dada que proporciona el Ministeri de Foment per a la província i el segon és el resultat de la suma de les 12 comarques que es consideren. Tanmateix, la diferència per al darrer any, per exemple, és de només 15 transaccions (60.602 amb la dada de la demarcació i 60.587 amb la suma de les 12 comarques).

No obstant això, després d'un lleuger repunt el 2010 (+23,2%), el mínim de la sèrie es va registrar el 2011. Amb 27.841 compravendes, el sector va tocar fons per una segona recessió, vinculada al deute sobirà dels països de la zona euro. Els anys posteriors estan marcats pel canvi legislatiu que va entrar en vigor l'1 de gener de 2013 i que comportava l'eliminació de les deduccions a l'IRPF per inversió en habitatge habitual. Aquest canvi va donar lloc a un avançament de les compres abans d'aquesta data per tal d'aprofitar les bonificacions i per aquest motiu s'observa un creixement (i posterior descens de magnitud similar) de les compravendes entre 2012 i 2013. A partir del 2014, la tendència ha estat marcada per un augment gradual i progressiu amb taxes força elevades (21,1% en mitjana en el període 2014-2018). Només el darrer any, s'observa un cert alentiment del creixement de les compravendes (2,6% interanual).

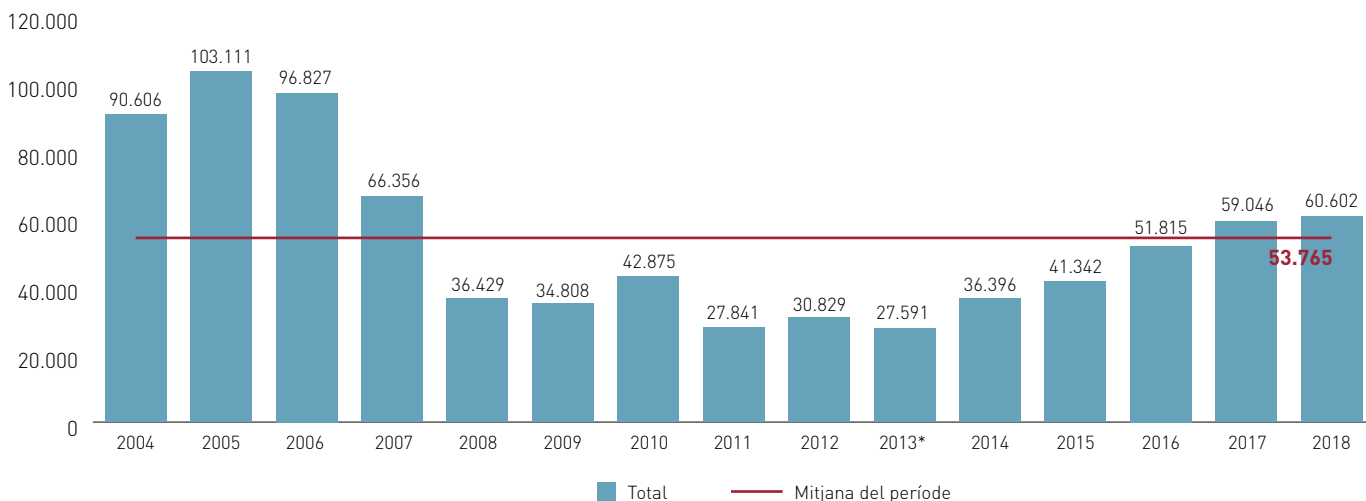
Disposar d'una sèrie de 15 anys consecutius on es veuen reflectides les tendències de les diferents fases del cicle econòmic (expansió, recessió i recuperació) permet intuir quin seria el nivell de transaccions immobiliàries òptim per tal de satisfer una demanda previsiblement similar (sense tenir en compte en aquest cas les projeccions demogràfiques), créixer de manera sostenible i sostinguda a llarg termini i no caure en els excessos del passat que van originar una bombolla econòmica en el sector i una posterior crisi sistèmica. Així, si la mitjana de transaccions immobiliàries al llarg del període 2004-2018 es pren com a punt de referència a l'entorn del qual hauria d'oscil·lar el volum de transaccions en el futur, la xifra se situaria al voltant de les gairebé 54.000 transaccions anuals. Una dada que es va pràcticament duplicar del 2004 al 2006 i que del 2008 al 2016 s'ha mantingut per sota. En els darrers dos anys s'ha superat lleugerament el llindar de les 54.000 transaccions, però la moderació del creixement experimentada el 2018 no fa preveure, de moment, un augment accelerat i insostenible de la demanda d'habitatge.

Les transaccions immobiliàries són un bon indicador d'activitat de la demanda interna (consum i inversió). En aquest sentit, doncs, és interessant comparar la seva evolució amb la de l'ocupació, atès que a major ocupació més estímuls rep la demanda que alhora es reflecteixen en les dades de compravendes; i a la inversa (un sector immobiliari dinàmic dona lloc a més ocupació), atès que ambdues tendències es retroalimenten.

Gràfic 1

Evolució del nombre total de compravendes immobiliàries a la demarcació de Barcelona, 2004-2018

(en nombre)

Font: Ministeri de Foment a partir de l'Agència Notarial de Certificació.

*Nota: a partir de l'1 de gener de 2013 entra en vigor la fi de les deduccions a l'IRPF per inversió a l'habitatge habitual i desapareixen els comptes estalvi per a habitatge.

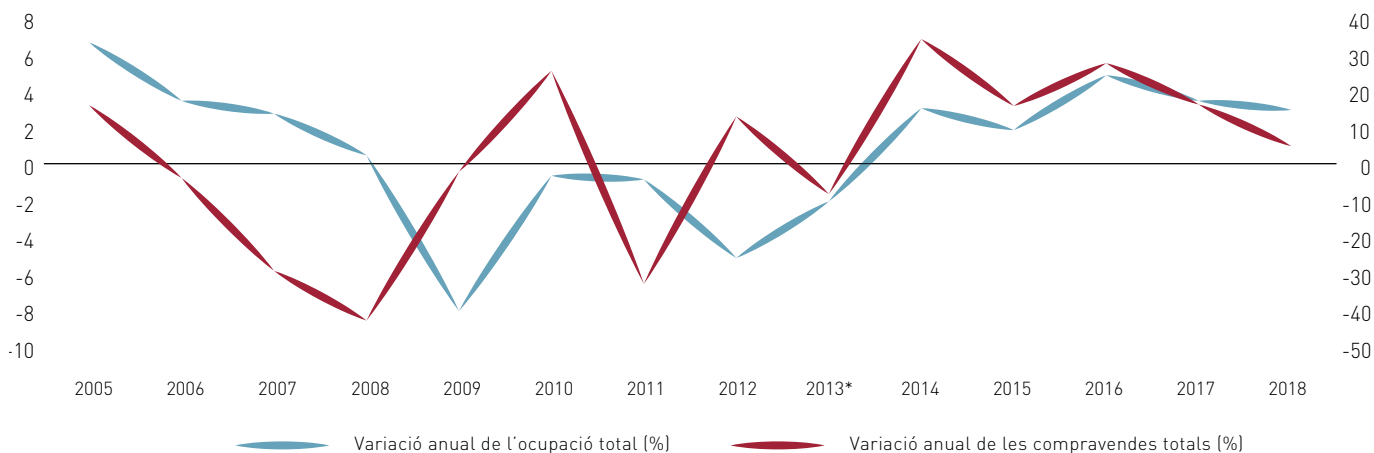
Així, el gràfic 2 mostra l'evolució en taxes de variació anual de les compravendes immobiliàries juntament amb les de l'ocupació del 2005 al 2018 a la província de Barcelona. Si s'observen ambdues tendències, les variacions de les transaccions immobiliàries són força més pronunciades que les d'ocupació i també mostren una evolució idèntica a cada canvi de

fase del cicle econòmic, però amb un període (1 any) de diferència. És a dir, que enfront d'un canvi de fase del cicle, l'indicador de transaccions avança un any la tendència futura del cicle i, per tant, la de l'ocupació també. Es veu com a l'inici de la crisi econòmica, les compravendes immobiliàries van caure el 2008 (-45%) i l'ocupació ho va fer el 2009 (-8,5%). A

Gràfic 2

Evolució de les compravendes immobiliàries totals i de l'ocupació total a la demarcació de Barcelona, 2005-2018

(taxa de variació anual, en percentatge)

Font: Ministeri de Foment a partir de l'Agència Notarial de Certificació (per a les compravendes immobiliàries) i Idescat (per a la variació de l'ocupació).

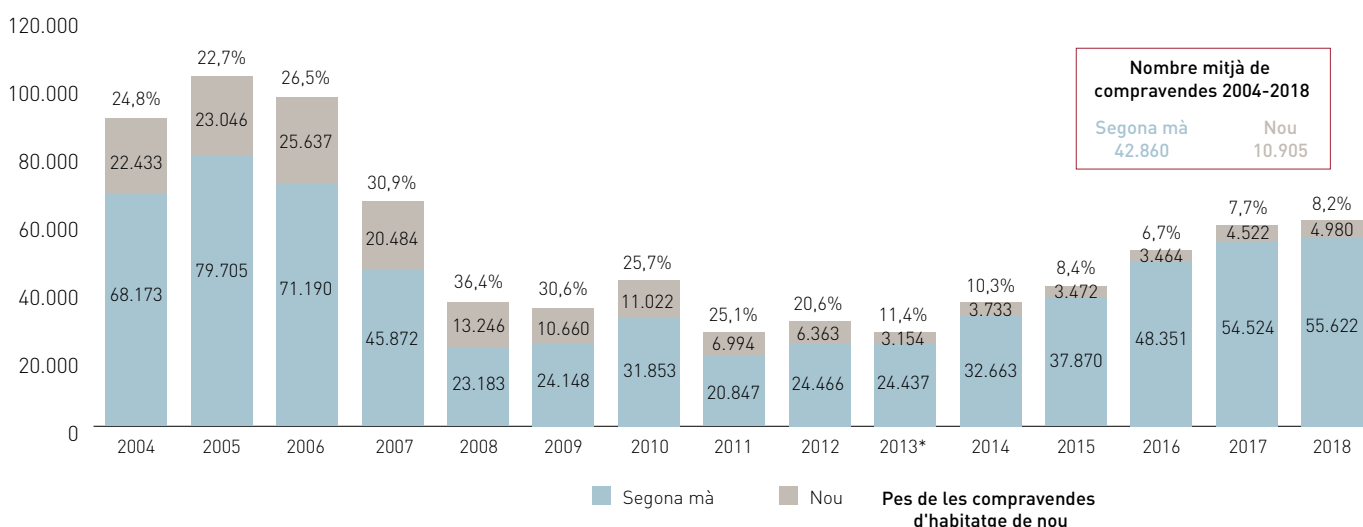
*Nota: a partir de l'1 de gener de 2013 entra en vigor la fi de les deduccions a l'IRPF per inversió a l'habitatge habitual i desapareixen els comptes estalvi per a habitatge.

continuació, el sector immobiliari es va reactivar de nou el 2010 (23,2%) per tornar a caure el 2011 (-35,1%). Aquesta «W» és la forma que han marcat les dues recessions viscu- des des de l'inici de la crisi i que s'observa igualment en les dades d'ocupats. L'excepció es troba el 2013, que com ja s'ha esmentat, la disminució de les transaccions va estar motiva- da per l'avançament de compra a l'any anterior pel canvi legi- slatiu i no per la situació econòmica. A partir del 2014 les compravendes han augmentat amb força, però el 2018 sem- bla que el mercat s'ha desaccelerat. Si es prenen les transac- cions immobiliàries com a un indicador de demanda avançat del cicle, seria previsible esperar igualment una desacce- ració del creixement de l'ocupació.

El Ministeri de Foment proporciona les dades totals de com- pravendes desglossades segons si és habitatge nou o de se- gona mà, o si són immobles lliures o protegits. El gràfic 3 mostra la distribució de les compravendes d'habitatges a la demarcació segons la combinació de les quatre tipologies esmentades. De les 60.602 transaccions que s'han efectuat el 2018, un 90,3% (54.752 compravendes) van ser d'habitatge lliure de segona mà, un 7,5% d'habitatge lliure i de nova construcció i, en tercer i quart lloc, resten les compravendes d'habitatge protegit amb un pes de l'1,4% les de segona mà i un 0,7% les de nova construcció (en conjunt aquestes dues sumen un total de 1.281 habitatges).

Gràfic 4.1

Evolució del nombre de compravendes immobiliàries segons la tipologia d'ús d'habitatge a la demarcació de Barcelona, 2004-2018
(en nombre)

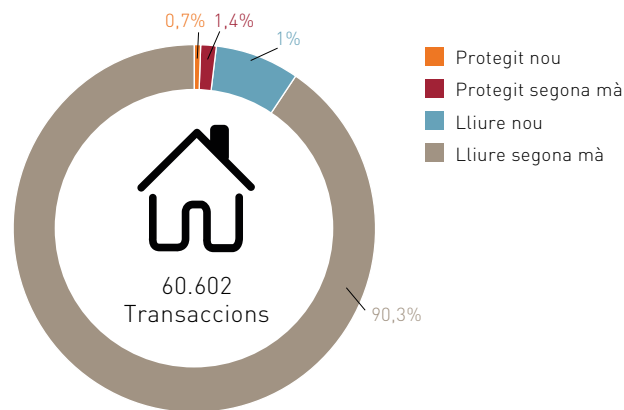
Font: Ministeri de Foment a partir de l'Agència Notarial de Certificació.

*Nota: a partir de l'1 de gener de 2013 entra en vigor la fi de les deduccions a l'IRPF per inversió a l'habitatge habitual i desapareixen els comptes estalvi per a habitatge.

Gràfic 3

Distribució de les compravendes immobiliàries per tipologia d'habitatge a la demarcació de Barcelona, 2018

(en percentatge sobre le total)

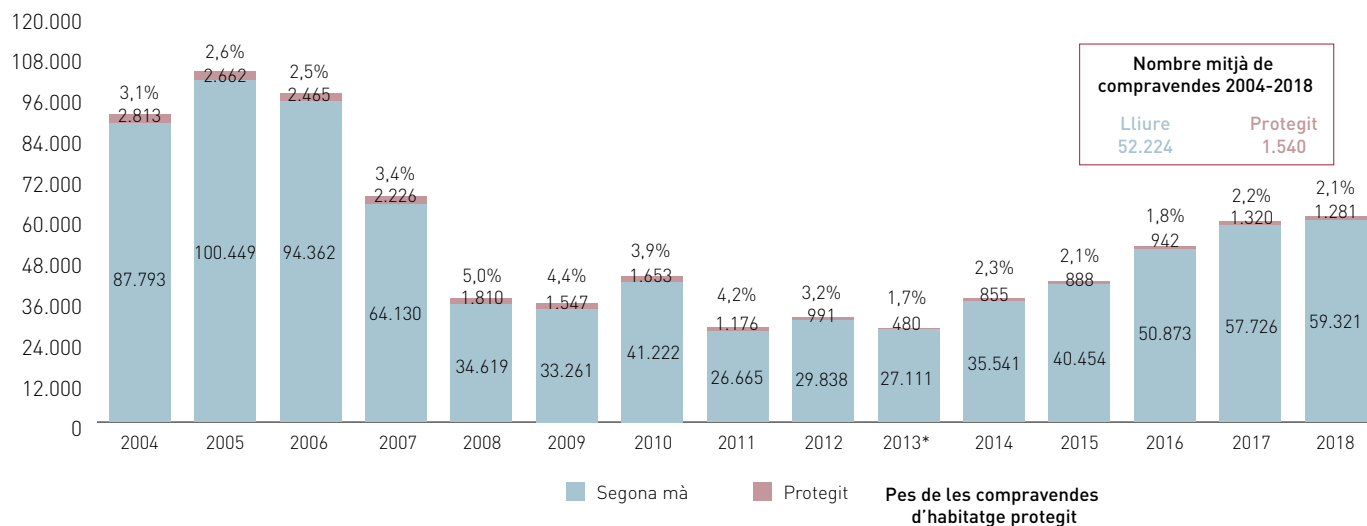

Font: Ministeri de Foment a partir de l'Agència Notarial de Certificació.

Els gràfics 4.1. i 4.2. mostren l'evolució de les compravendes de cada tipologia d'immoble en valor i en proporció sobre el total en els darrers 15 anys. En ambdós casos, tant en les compravendes segons ús com segons tipus de mercat, la ten- dència és la mateixa que la de les compravendes globals: uns primers anys d'auge marcats per la bombolla, reduccions per les dues recessions consecutives i progressiva recuperació

Gràfic 4.2

Evolució del nombre de compravendes immobiliàries segons la tipologia de mercat d'habitatge a la demarcació de Barcelona, 2004-2018 (en nombre)

Font: Ministeri de Foment a partir de l'Agència Notarial de Certificació.

*Nota: a partir de l'1 de gener de 2013 entra en vigor la fi de les deduccions a l'IRPF per inversió a l'habitatge habitual i desapareixen els comptes estalvi per a habitatge.

en els darrers cinc anys. Així doncs, el que és rellevant destacar d'aquests gràfics és l'evolució dels pesos en cada cas i el valor mitjà fruit de les oscil·lacions que ha experimentat el sector des del 2004.

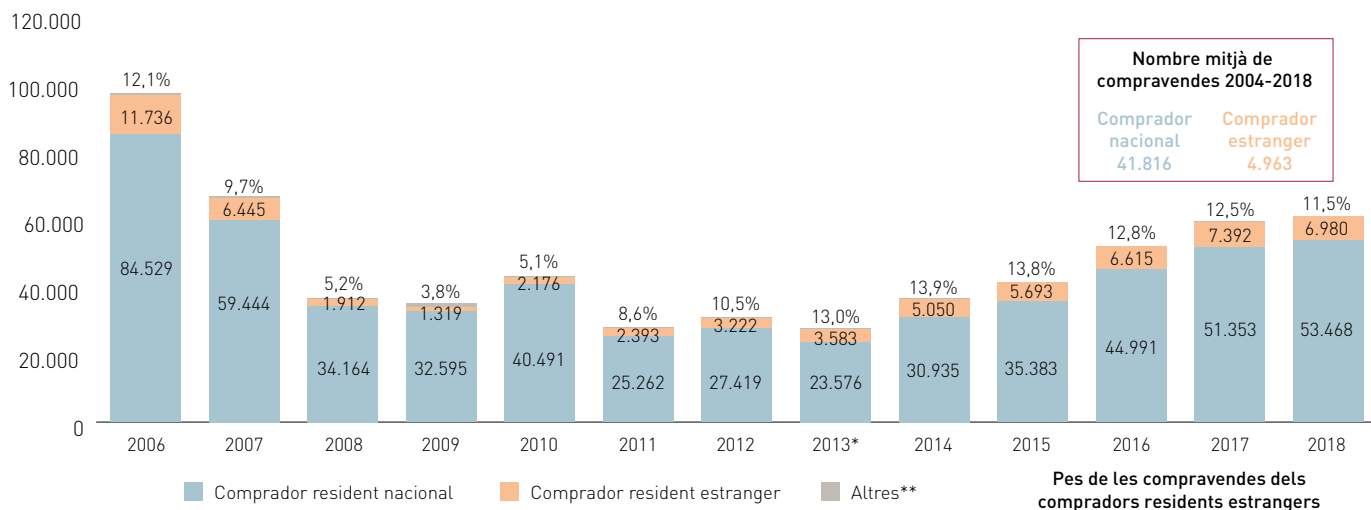
Quant a les compravendes segons ús de l'habitatge, s'han de destacar tres aspectes de la sèrie. En primer lloc, les compravendes d'obra nova segueixen la mateixa evolució que les de segona mà, però sempre amb un o dos anys de retard. Atès que aquestes són xifres que corresponen a compravendes d'habitatges elevades a escriptura pública davant notaria, és possible que en el seu moment la compravenda s'acordés anteriorment (en molts casos es van vendre habitatges sobre plànol) i que s'escripturés un cop finalitzat l'habitatge. En segon lloc, les transaccions d'immobles nous mostren indirectament en quina situació es troba el sector de la construcció. Fins al 2012, el seu pes sobre el total de transaccions era superior al 20%. De fet en el 2008, la proporció sobre el total va assolir un màxim del 36%. Després de la segona recessió, el pes es va reduir significativament en 9,2 punts percentuals (p.p.) fins a l'11,4% el 2013 amb un mínim de 3.154 compravendes d'habitatge nou. En els darrers cinc anys, tot i que en volum les transaccions han augmentat, la proporció sobre el total ha disminuït, el que mostra probablement una falta d'oferta que s'haurà de confirmar

amb l'evolució dels preus. En darrer lloc, com en el cas de les compravendes totals, la mitjana pot donar idea de quin seria el nivell òptim de creixement sostenible a llarg termini per una demanda constant. En el cas dels immobles de segona mà, la mitjana se situa al voltant de les 43.000 transaccions i 11.000 pel que fa a les de nova construcció. Les xifres dels dos últims anys mostren que aquesta xifra s'ha assolit per a les transaccions d'habitatge de segona mà, i fins i tot superat amb més de 55.000 compravendes efectuades. Però, en el cas d'habitatge d'obra nova, amb poc menys de 5.000 transaccions el 2018, es troba un 65% per sota de la mitjana del període, fet que indica que de moment el sector està creixent de forma sostenible i lluny dels excessos que es van viure durant la bombolla.

En relació amb les compravendes segons l'estructura del mercat, cal tenir present que la planificació de la construcció d'immobles protegits, així com la seva adjudicació i tramitació es fa amb força antelació i abasta períodes de temps llargs. Com s'observa a la sèrie, el 2004 es van registrar un màxim de 2.813 compravendes d'habitatge públic, el que va suposar un 3,1% de les transaccions totals. Durant els primers anys de crisi econòmica, tot i que en volum es van reduir aquest tipus de transaccions, el pes sobre el total va augmentar a l'entorn del 4,7% perquè les

Gràfic 5

Evolució del nombre de compravendes immobiliàries segons la nacionalitat del comprador a la demarcació de Barcelona, 2006-2018
(en nombre)

Font: Ministeri de Foment a partir de l'Agència Notarial de Certificació.

*Nota: a partir de l'1 de gener de 2013 entra en vigor la fi de les deduccions a l'IRPF per inversió a l'habitatge habitual i desapareixen els comptes estalvi per a habitatge.

**Nota: la categoria d'"altres" inclou els estrangers no residents a Espanya i casos on no consta aquesta informació.

ventes d'immobles de segon mà van caure amb més força. Del 2012 al 2016 no es van superar les 1.000 transaccions en cap any, el que denota en part la impossibilitat per part de les administracions de posar un marxa plans d'urbanisme d'habitatge protegit durant la crisi, així com la falta de mitjans dels col·lectius més desfavorables per comprar un immoble fins i tot del parc públic. Per tot això i les reformes fiscals que van entrar en vigor l'1 de gener de 2013, aquest mateix any es van registrar un mínim de 480 compravendes. En els darrers dos anys (2017 i 2018), aquest mercat ha recuperat el pes que havia tingut històricament, però amb xifres absolutes (a l'entorn de les 1.300 transaccions) un 15% per sota de la mitjana d'aquests 15 anys (1.540 compravendes). Aquesta xifra juntament amb el fet que en els darrers vuit anys s'ha duplicat el nombre de famílies que esperen entrar a viure en un habitatge protegit a Catalunya³, posa de manifest la necessitat d'augmentar el parc públic d'habitatge, un mercat amb molt marge de creixement i potencial en el futur.

3. Segons l'«Informe sobre el sector de l'habitatge a Catalunya», el 2018 hi havia 125.426 famílies al registre de sol·licitants d'habitatges amb protecció oficial per a lloguer o compra. D'aquests, un 32% estan al Registre de Barcelona (un 10% més que el 2017). El 2018 es van iniciar 1.368 habitatges de protecció oficial a la demarcació de Barcelona (el 86% en règim de lloguer o venda i la resta només de lloguer) i se'n van acabar 768.

Una darrera comparativa que permeten fer les dades del Ministeri de Foment és en funció de la nacionalitat del comprador. El gràfic 5 desglossa les compravendes totals segons si el comprador és resident amb nacionalitat espanyola o si per contra és resident estranger. La categoria d'«altres» fa referència a casos d'estrangers no residents o transaccions on no consta aquesta informació. El 2018, de les 60.602 compravendes de la província, un 88,2% (poc més de 53.000) les van efectuar compradors amb nacionalitat espanyola i un 11,5% (quasi 7.000), compradors estrangers residents a l'Estat. Quant a l'evolució interanual, hi ha certes diferències entre els dos perfils de compradors residents.

Pel que fa a la primera meitat del període analitzat (les fases d'expansió i recessió), mentre que el volum de compravendes efectuades pel comprador nacional es va reduir de 2007 al 2013 (a excepció del 2010 i 2012⁴), en el cas dels compradors estrangers les transaccions només es van reduir del 2007 al 2009. A partir d'aquest darrer any van tornar a augmentar amb força intensitat, tot i que en cap moment s'ha tornat a assolir el nivell del 2006 quan es van efectuar quasi

4. En aquest darrer any s'ha de recordar que el mercat experimenta un repunt pel canvi legislatiu ja explicat a la metodologia.

12.000 compravendes. A més, cal destacar que el 2007 i 2008 les reduccions relatives van ser més intenses entre els residents estrangers que els nacionals. Si es pren com a referència la dada de 2006, el 2007 es van registrar la meitat de les transaccions de l'any anterior (un 70% en el cas de compradors espanyols) i el 2008 poc menys d'un terç de les de 2007 (el 60% entre compradors espanyols). Aquestes reduccions de les compravendes més intenses entre els compradors residents estrangers en comparació amb el volum total, va donar lloc a que el seu pes sobre el total registrés un mínim del 3,8% el 2009.

En la segona meitat del període (els anys de recuperació econòmica), aquest perfil de comprador ha recuperat progressivament la xifra de compravendes que tenia abans de la crisi econòmica (6.445 el 2017 i 6.980 el 2018), però en aquest cas es tracta majoritàriament d'estrangers amb un alt nivell de renda. Cal destacar que entre el 2014 i el 2015 la proporció era molt propera al 14%, el que deixa entreveure que el mercat de compra per part dels residents estrangers es va recuperar abans i més ràpid que el nacional. De fet, el 2018 les compravendes entre els estrangers cauen un 5,6% –anticipant probablement una desacceleració de l'activitat econòmica internacional, sobretot si són persones amb ingressos que procedeixen de l'exterior–, men-

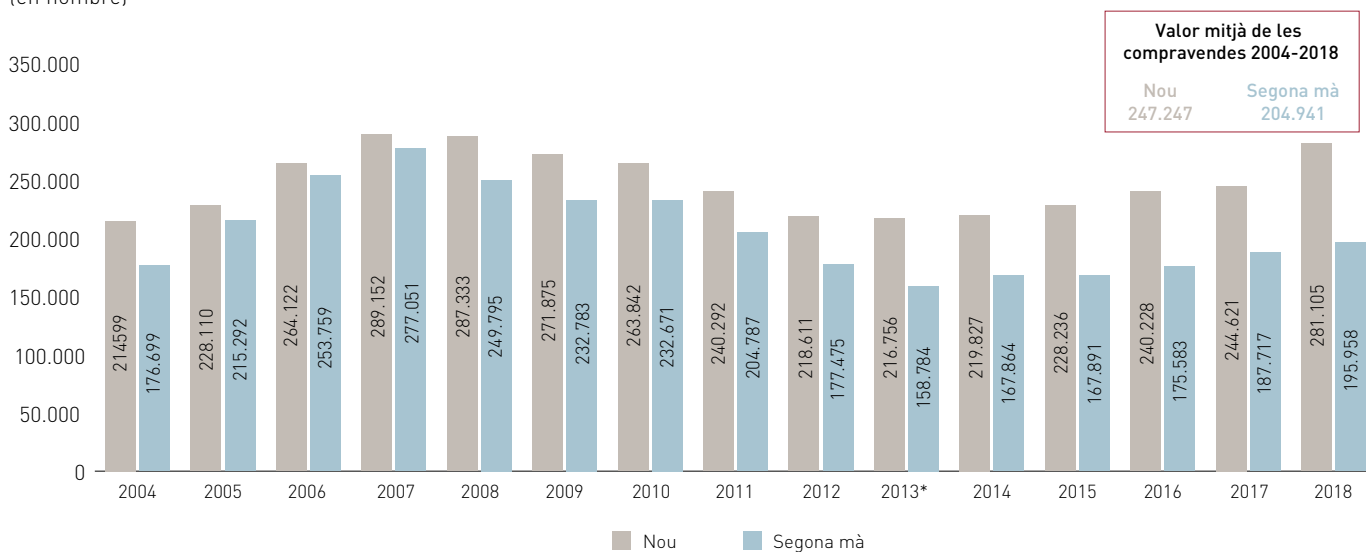
tre que les compravendes entre els de nacionalitat espanyola creixen un 4,1%. Al marge de la tendència que ha seguit cada perfil de comprador, és cert que en cap dels dos s'han registrat els nivells de compra de l'any 2006 (punt àlgid del sector) i de fet encara es troben lluny (al voltant del 40% per sota en ambdós casos). En mitjana, el volum de transaccions del client estranger és de quasi 5.000, xifra vuit vegades inferior a la del consumidor espanyol (gairebé 42.000).

Finalment, a nivell de la demarcació, el gràfic 6 mostra l'evolució del valor mitjà de les compravendes d'habitatges de segona mà i nous. En el cas dels preus s'observen tres fases clarament diferenciades. En primer lloc, una fase del 2004 al 2007 de fort creixement del valor dels habitatges, 34% en els nous i 56,8% en els de segona mà. Del 2008 al 2013, any en què el valor dels immobles registra el mínim de la sèrie, els preus es redueixen considerablement, un 25% el d'obra nova i un 42,7% el de segona mà en termes acumulats. La tercera etapa, a partir del 2014, seria la de recuperació, on en cinc anys els preus de nova construcció han augmentat un 29,7% acumulat i els de segona mà un 23,4%. A banda d'aquesta evolució del preu mitjà en consonància amb el cicle econòmic, hi ha dos fets a destacar en l'anàlisi dels preus.

Gràfic 6

Gràfic 6. Evolució del valor mitjà de les compravendes immobiliàries segons la tipologia d'ús d'habitatge, 2004-2018

(en nombre)

Font: Ministeri de Foment a partir de l'Agència Notarial de Certificació.

*Nota: a partir de l'1 de gener de 2013 entra en vigor la fi de les deduccions a l'IRPF per inversió a l'habitatge habitual i desapareixen els comptes estalvi per a habitatge.

En primer lloc, el nivell de preus de l'habitatge nou s'ha mantingut en tot moment per sobre del de segona mà, tanmateix el que ha variat significativament ha estat el diferencial entre ambdós. En la fase d'expansió i part de la recessió, els preus s'han situat força propers (entre els 25.000€ i 30.000€ de diferència), de fet és en l'any 2006 on el diferencial entre ambdós era mínim (poc més de 10.000€). Aquest és el resultat probablement d'una gran oferta de construcció d'obra nova que més o menys satisfia la demanda, alhora que d'una gran demanda d'habitatges de segona mà, atreta per la seva revalorització en el mercat. A partir del 2010 el diferencial comença a eixamplar-se i passa de poc més de 30.000€ en aquell mateix any a més de 85.000€ el 2018 (un 43% més en termes relatius). Aquest pot ser un indicador que en el cas dels habitatges nous, caldria augmentar-ne l'oferta per distendre els preus.

De fet, i aquest és el segon aspecte a destacar, el preu d'un immoble nou el 2018 (281.105 €) es troba pràcticament a nivells del 2007 (punt àlgid de la bombolla immobiliària). Aquesta xifra doncs, se situa també per sobre de la mitjana de la sèrie analitzada (247.247 €). Per contra, el preu mitjà de la compravenda d'un habitatge de segona mà, està encara lleugerament per sota de la mitjana (valor de referència per a un creixement sostenible) i un 30% per sota del de 2007 tot i que, en volum de transaccions, sigui un mercat molt més dinàmic com s'ha vist en els gràfics anteriors. D'aquestes tendències es podria desprendre que l'oferta satisfà la demanda en el cas dels immobles de segona mà, però no en els d'obra nova.

En darrer lloc, si s'agafa el valor mitjà total de l'habitatge lliure i el nivell salarial mitjà de la demarcació de Barcelona⁵, es podria fer una aproximació a grans trets de l'esforç que ha de fer una persona per pagar un immoble. El salari mitjà per assalariat a nivell provincial que proporciona l'Agència Tributària és de 22.782€ el 2017 (la sèrie comença el 2006 amb un volum de 19.385€). En aquests 12 anys el nivell salarial mitjà no ha variat gaire i s'ha situat entorn als 22.000 €. Tanmateix, els preus de l'habitatge (i els tipus d'interès) si que han variat força i, per tant, també l'esforç que han de fer

5. Les dades de salari mitjà per assalariat a la província de Barcelona les proporciona l'Agència Tributària de forma anual i hi ha dades disponibles del 2006 al 2017. Per a més detall, accedir al següent enllaç: https://www.agenciatributaria.es/AEAT.internet/datosabiertos/catalogo/hacienda/Mercado_de_Trabajo_y_Pensiones_en_las_Fuentes_Tributarias.shtml

les famílies per comprar un immoble. Amb preu i nivell salarial del 2007 la compra d'un habitatge representava 13 anys de salari d'una persona. És cert que aquesta situació és utòpica en tant que no és viable que una persona destini la totalitat del seu sou a l'habitatge, i en tant que no es tenen en compte despeses addicionals com són els impostos i l'interès de l'hipoteca (en la majoria de casos poden suposar un 40% més del valor de l'immoble, depenent sobretot del període d'amortització). No obstant això, si es compara aquesta ràtio amb la de 2017 –quasi 8,5 anys per adquirir un habitatge–, es pot concloure que l'esforç personal per tenir un immoble en propietat s'ha reduït considerablement i que aquest darrer valor (que pràcticament no ha variat des del 2012) seria el punt de referència per a un creixement del sector econòmic i socialment sostenible.

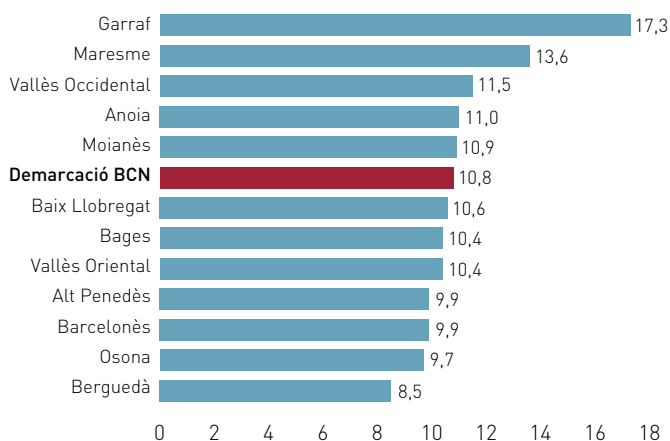
4. El mercat immobiliari a les comarques de Barcelona

El total de compravendes immobiliàries que s'efectua cada any a la demarcació de Barcelona es distribueix amb una pauta clara. Amb dades de 2018, el Barcelonès és la comarca que ha concentrat el major volum de compravendes, amb un 37% del total de la demarcació. A continuació, les comarques amb major pes se situen a la primera corona i són el Vallès Occidental (17,5%) el Baix Llobregat (14,3%) i el Maresme (10%). En un tercer nivell de concentració se situarien el Vallès Oriental (6,9%) i el Garraf (4,3%). A la resta de territoris els valors oscil·len entre el 3% del Bages i l'1,8% de l'Alt Penedès (al Berguedà i el Moianès les xifres són inferiors a l'1%).

Tanmateix, per tal de fer una comparació més ajustada en termes relatius, el gràfic 7 mostra el nombre de compravendes per cada 1.000 habitants (població empadronada). Hi ha, però, dos aspectes a tenir en compte. D'una banda, es parla de població total i no de llars o unitats familiars, atès que no es disposen de dades recents. D'altra banda, s'ha d'assumir que una part de les compravendes les efectuen persones que estan empadronades a altres comarques, atès que adquireixen una segona residència. Aquest efecte és especialment intens a les comarques costaneres i a les d'interior. Sota aquest criteri, la classificació varia força. En les primeres posicions destaquen el Garraf i el Maresme amb 17,4 i 13,6

Gràfic 7

Nombre de compravendes per cada 1.000 habitants a les comarques de la demarcació de Barcelona, 2018

Font: Ministeri de Foment a partir de l'Agència Notarial de Certificació (per a les compravendes immobiliàries) i Idescat (per a la població).

transaccions per cada 1.000 habitants, respectivament. A banda de ser comarques atractives perquè són actives econòmicament i estan situades al litoral, val a dir que estan molt ben comunicades amb Barcelona i, per tant, és probable que molts compradors tinguin la segona residència ubicada en aquestes comarques. A certa distància, se situen el Vallès Occidental, l'Anoia i el Moianès amb valors a l'entorn de les 11 compravendes per cada 1.000 habitants. Per sota de la mitjana de la demarcació, s'hi troben la resta. Comarques que abans eren les que tenien més pes com el Baix Llobregat, el Vallès Oriental i el Barcelonès presenten ràtios inferiors, el que significa que el volum de compravendes no és tant elevat en relació amb la població empadronada. En darrer lloc se situa el Berguedà amb una ràtio de 8,5 transaccions. Cal tenir present que és una zona d'interior, amb menys activitat econòmica i pitjor comunicada que el litoral català.

Quant a l'anàlisi segons la tipologia de l'habitatge, en l'apartat per comarques s'han seleccionat les dades d'habitatges nous i immobles de protecció oficial per dos motius. En primer lloc, el pes d'ambdós sobre el total és minoritari de manera que és més interessant ressaltar les zones on hi ha més diferències. En segon lloc, com s'ha dit, les dades de compravendes d'habitatges nous indiquen on el sector de la construcció és més actiu i on s'està construint més obra nova, i les dades d'habitatge protegit mostren també en

quins territoris hi ha municipis que estan fomentant més polítiques socials d'habitatge en aquesta direcció.

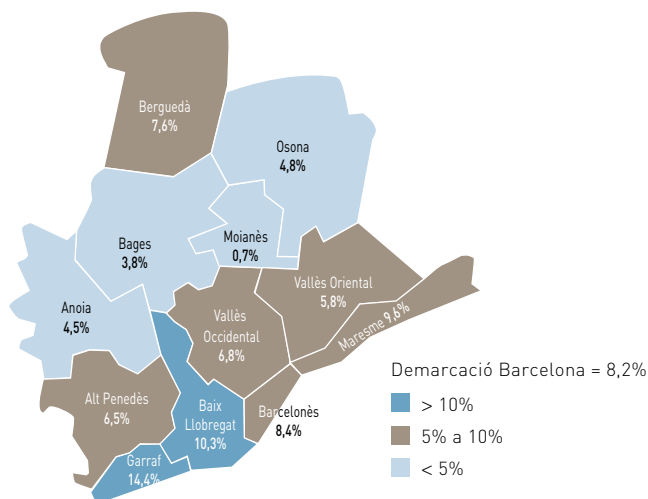
Així doncs, el mapa 1 mostra el pes de la compravenda d'habitatges nous sobre el total a cada comarca de la demarcació el 2018. Com s'observa, les comarques es poden classificar en tres grups segons el nivell d'intensitat de les compravendes d'habitatges nous. A força distància de la mitjana de la demarcació (8,2%) se situen el Garraf amb un 14,4% i el Baix Llobregat amb un 10,3%. Ambdues són zones costaneres, que, a més, serveixen com a via d'alleujament enfront de la falta d'espai i la saturació que hi ha al Barcelonès, especialment a la ciutat Comtal. De fet, el Barcelonès, amb un pes de les transaccions d'obra nova del 8,4% sobre el total, se situaria en el segon grup juntament amb el Maresme (9,6%), el Berguedà (7,6%), el Vallès Occidental (6,8%) i el Vallès Oriental (5,8%). Excepte al Berguedà, la bona comunicació d'aquests territoris també fa que molta gent que treballa a la ciutat de Barcelona decideixi viure a les afores on els preus no estan tan tensionats i en teoria es pot accedir a habitatges amb més superfície. A la resta de comarques d'interior el pes de les compravendes d'immobles nous no supera el 5%. En aquestes zones pitjors comunicades per transport públic i amb menys demanda, s'hauria d'analitzar també si encara s'estan absorbint promocions dels anys de la bombolla immobiliària.

Quant al pes de les transaccions d'habitatge de protecció oficial sobre el total, aquest era del 2,1% a la demarcació el 2018. Com s'observa al mapa 2, només hi ha quatre comarques que se situïn per sobre d'aquesta mitjana: el Baix Llobregat (3,5%), el Vallès Occidental (2,8%), l'Alt Penedès (2,4%) i el Barcelonès (2,2%). En un punt intermediari se situarien el Vallès Oriental (1,4%) i el Maresme (1,1%). A la resta de comarques d'interior i al Garraf, el pes d'aquestes transaccions no supera l'1%, sent el Moianès l'única comarca on el 2018 no en va registrar cap compravenda d'habitatge protegit.

Hi ha molts factors que poden influir en aquestes variacions entre comarques com, per exemple, la demanda, el nivell socioeconòmic de la població i per tant les seves necessitats, els recursos dels quals disposi l'ajuntament que al seu torn dependran de l'activitat econòmica, la disponibilitat de sòl i les polítiques que es fomentin des de la Generalitat de

Mapa 1

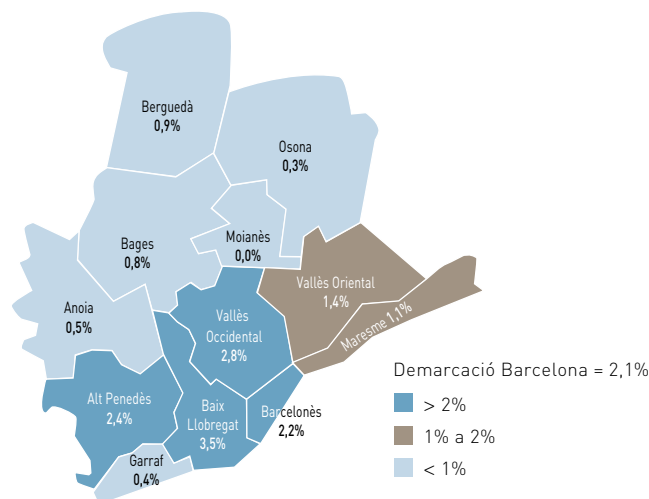
Pes de la compravenda d'habitatges nous sobre el total a les comarques de la demarcació de Barcelona, 2018 (en percentatge)*

Font: Ministeri de Foment a partir de l'Agència Notarial de Certificació.
*Nota: el percentatge restant (fins a 100%) correspon al pes de les compravendes d'habitatges de segona mà.

Mapa 2

Pes de la compravenda d'habitatges protegits sobre el total a les comarques de la demarcació de Barcelona, 2018 (en percentatge)*

Font: Ministeri de Foment a partir de l'Agència Notarial de Certificació.
*Nota: el percentatge restant (fins a 100%) correspon al pes de les compravendes d'habitatges lliures.

Catalunya i des dels diferents consistoris en termes de prioritats i planificació.

Pel que fa a l'evolució de les compravendes a la demarcació, les taules que es presenten a continuació (taula 1 i taula 2) mostren els valors absoluts totals i per tipologia d'habitatge del 2004 i 2018, així com la mitjana d'aquest període de 15 anys. Si es comparen les xifres totals de 2004 i 2018, totes les comarques registren el 2018 xifres inferiors a les de

2004. Aquesta pauta també es repeteix en el cas que s'analitzin les dades desagregades segons si és un immoble nou o usat, o de mercat lliure o protegit (en aquest darrer cas, tan sols el Bages registre més compravendes d'habitatges de protecció oficial el 2018 que el 2004). Les comarques que han registrat un nivell de compravendes totals més baixos en comparació amb els de 2004 són: el Barcelonès (-7.441 transaccions), el Baix Llobregat (-5.966) i el Vallès Occidental (-4.537).

Taula 1

Evolució de les compravendes d'habitatge nou i de segona mà a les comarques de la demarcació de Barcelona, 2004 i 2018

Comarques	2008			2018			Mitjana 2004-2018			Comparativa del volum total de compravendes: 2018 vs Mitjana període 04-18
	Nou	2a mà	Total	Nou	2a mà	Total	Nou	2a mà	Total	
Alt Penedès	582	1.063	1.645	70	1.005	1.075	400	693	1.092	↑
Anoia	617	1.281	1.898	59	1.256	1.315	341	820	1.162	↑
Bages	629	3.063	3.692	70	1.760	1.830	574	1.366	1.940	↓
Baix Llobregat	2.845	11.765	14.610	890	7.754	8.644	1.362	6.030	7.392	↑
Barcelonès	5.340	24.348	29.688	1.871	20.376	22.247	2.539	17.181	19.720	↑
Berguedà	109	499	608	25	306	331	89	289	378	↓
Garraf	1.221	2.335	3.556	371	2.212	2.583	481	1.491	1.972	↑
Maresme	2.626	6.662	9.288	585	5.493	6.078	1.129	3.801	4.930	↑
Moianès	46	170	216	1	146	147	40	93	133	↑
Osona	1.136	1.605	2.741	74	1.465	1.539	534	1.044	1.578	↓
Vallès Occidental	4.919	10.207	15.126	718	9.871	10.589	2.423	7.242	9.665	↑
Vallès Oriental	2.217	5.149	7.366	246	3.963	4.209	968	2.800	3.768	↑
Dem. Barcelona*	22.287	68.147	90.434	4.980	55.607	60.587	10.904	42.860	53.765	↑

Font: Ministeri de Foment a partir de l'Agència Notarial de Certificació.

*Nota: les dades referents a la demarcació de Barcelona fan referència a la suma dels valors de les 12 comarques que s'analitzen.

Taula 2

Evolució de les compravendes d'habitatge lliure i protegit a les comarques de la demarcació de Barcelona, 2004 i 2018

Comarques	2008			2018			Mitjana 2004-2018			Comparativa del volum total de compravendes: 2018 vs Mitjana període 04-18
	Lliure	Protegit	Total	Lliure	Protegit	Total	Lliure	Protegit	Total	
Alt Penedès	1.610	35	1.645	1.049	26	1.075	1.069	23	1.092	↓
Anoia	1.844	54	1.898	1.309	6	1.315	1.152	10	1.162	↑
Bages	3.684	8	3.692	1.816	14	1.830	1.891	49	1.940	↓
Baix Llobregat	14.270	340	14.610	8.342	302	8.644	7.134	259	7.392	↑
Barcelonès	28.578	1.110	29.688	21.756	491	22.247	19.044	676	19.720	↑
Berguedà	594	14	608	328	3	331	374	4	378	↓
Garraf	3.540	16	3.556	2.572	11	2.583	1.959	13	1.972	↑
Maresme	9.148	140	9.288	6.009	69	6.078	4.873	57	4.930	↑
Moianès	213	3	216	147	0	147	133	1	133	↑
Osona	2.484	257	2.741	1.535	4	1.539	1.530	48	1.578	↓
Vallès Occidental	14.367	759	15.126	10.291	298	10.589	9.339	326	9.665	↑
Vallès Oriental	7.289	77	7.366	4.152	57	4.209	3.692	75	3.768	↑
Dem. Barcelona*	87.621	2.813	90.434	59.306	1.281	60.587	52.224	1.541	53.765	↑

Font: Ministeri de Foment a partir de l'Agència Notarial de Certificació.

*Nota: les dades referents a la demarcació de Barcelona fan referència a la suma dels valors de les 12 comarques que s'analitzen.

Per tipologies, aquestes comarques es troben igualment en posicions capdavanteres, tot i que destaca també alguna altra per presentar valors distants. En el cas de les transaccions d'habitatge nou, el Maresme registra el 2018 més de 2.000 transaccions menys que el 2004 (-70%), i en immobles usats, al Bages s'han efectuat 1.300 menys (-50%). Quant a les compravendes segons l'estructura del mercat, les comarques que en valor absolut han patit una major reducció acumulada de les compravendes d'habitatge de protecció oficial entre el 2004 i el 2018 han estat el Barcelonès (-619 compravendes), el Vallès Occidental (-461) i Osona (-253). En el cas dels immobles de mercat lliure, en mitjana, les transaccions del 2018 suposen un 68% de les de 2004. Els percentatges oscil·len entre el 49% del Bages i el 76% del Barcelonès.

No obstant això, cal recordar que ateses les greus conseqüències econòmiques que va originar la bombolla immobiliària, no és desitjable basar el creixement futur de l'habitatge de mercat lliure en els nivells de la passada fase d'auge. Per aquest motiu és pertinent comparar els valors de 2018 amb la mitjana total del període per tal de saber si el mercat es troba en una situació de creixement sostenible o no. Les fletxes de l'última columna d'ambdues taules mostren si el nivell de les transaccions totals registrades el 2018 es troba per sota o per sobre de la mitjana de la sèrie. Mentre que en la majoria de comarques el valor del 2018 és superior al de la mitjana del període, l'Alt Penedès, el Ba-

ges, el Berguedà i Osona registren valors inferiors tot i que molt propers (un 6% per sota en mitjana). Pel que fa a les comarques que han sobrepassat el nivell de compravendes totals mitjà, destaquen el Garraf (un 31% per sobre), el Maresme (23%) i el Baix Llobregat (17%). A les comarques que resten, els percentatges se situen al voltant de l'11%. Si se centra l'atenció en les compravendes de segona mà, les quals tenen un pes del 85% o més a totes les comarques barcelonines, la dada del 2018 és superior a la mitjana en tots els casos i amb percentatges més significatius. Les comarques amb els majors percentatges i amb un volum significatiu en valor absolut –per sobre de les 1.000 compravendes el darrer any– són: l'Anoia (53%), el Garraf (48%) i el Maresme (45%) –la mitjana es troba en el 30%. Per complementar l'anàlisi i concloure si aquest creixement és sostenible o no també s'hauria d'analitzar si s'està produint de manera accelerada en els darrers anys, així com les variacions en els nivells de preus.

5. Conclusions

El sector immobiliari a la província de Barcelona, analitzat a través de les compravendes elevades a escriptura pública davant notaria que facilita el Ministeri de Foment, mostra signes de recuperació respecte al 2013 (any en què va tocar fons), però es manté lluny dels nivells de la bombolla immobiliària (del 2004 al 2006).

El 2018, es van registrar 60.602 transaccions a la demarcació, de les quals el 90,3% van ser d'habitatge lliure de segona mà, el 7,5% lliure nou, l'1,4% protegit de segona mà i el 0,7% protegit nou. Si s'analitza l'evolució de les compravendes totals del 2004 al 2018 hi ha dues idees clau que calen ressaltar. En primer lloc, aquest període de 15 anys permet prendre com a referència el volum anual mitjà de les transaccions registrades (54.000 aproximadament) per tal de saber quin és el nivell òptim que satisfà una demanda previsiblement similar a l'anterior fase d'expansió, alhora que permet créixer de manera sostenible a llarg termini sense generar una nova bombolla. Del 2004 al 2006 aquest llindar pràcticament es va duplicar i només s'ha tornat a superar lleugerament aquests dos darrers anys. No obstant això, la moderació del creixement el 2018 (2,6%) no fa preveure augmentos accelerats i insostenibles. A banda d'això, també és cert que s'haurien de considerar altres factors que afecten la demanda com les projeccions demogràfiques, l'activitat econòmica i les condicions de finançament, fora de l'abast d'aquest estudi.

En segon lloc, cal tenir present que les compravendes són un indicador d'activitat de la demanda interna. Existeix una elevada relació entre l'evolució de les transaccions i de l'ocupació total, però les transaccions s'avancen un any a l'ocupació. És a dir, davant d'un canvi de fase del cicle, l'indicador de compravendes avança un any la tendència futura. En aquest sentit, enfront de l'alentiment que experimenten les compravendes el 2018, seria d'esperar una moderació de l'augment de l'ocupació per al 2019.

Un darrer aspecte que s'ha analitzat a nivell de la demarcació ha estat l'evolució del preu mitjà dels habitatges nous i de segona mà. En tot el període els preus dels immobles nous s'han mantingut per sobre dels de segona mà, però des de 2011 aquest diferencial ha anat augmentat progressiva-

ment fins a assolir els més de 85.000€ el 2018. En aquest darrer any, el preu mitjà d'un habitatge d'obra nova ha estat de 281.105€ i el d'un de segona mà de 195.958€. Des del 2013, els preus dels immobles nous han augmentat un 30% acumulat. Aquest fet, juntament amb la notable reducció del pes de les compravendes d'aquest tipus d'habitatge sobre el total, pot ser un indicatiu que l'oferta d'obra nova no satisfà la demanda i de possibles tensions futures en el mercat.

A nivell comarcal, el Barcelonès i la primera corona (excepte el Vallès Oriental) concentren el major nombre de compravendes de la demarcació amb un 78,5% del total. Tanmateix, si es tenen en compte els habitants censats a cada comarca, la ràtio compravendes totals-població mostra que les comarques amb una activitat immobiliària més intensa són el Garraf amb 17,4 transaccions per cada 1.000 habitants i el Maresme amb 13,6.

Pel que fa a les transaccions segons la tipologia de l'immoble, l'estudi se centra en el pes de les compravendes d'habitatges nous i protegits a cada comarca el 2018. Segons l'ús de l'habitatge, les zones més dinàmiques són les costaneres per la seva ubicació (a prop de Barcelona, serveixen també com a via d'alleujament enfront de la limitació d'espai), la bona comunicació, especialment per transport públic, i per la forta activitat econòmica, sobretot impulsada pel turisme. Destaquen doncs, per exemple, el Garraf i el Baix Llobregat amb el major volum de compravendes d'immobles nous sobre el total (14,4% i 10,3% el 2018, respectivament). Quant al tipus d'habitatge segons l'estructura del mercat, el pes de les compravendes d'immobles protegits és força reduït a totes les comarques el 2018. En aquest darrer cas hi ha molts factors que poden influir en les diferències entre comarques, des de la demanda i necessitats socioeconòmiques de la població fins als recursos i prioritats de cada consistori.

Els models de desenvolupament econòmic local als municipis

Jordi Boixader i Solé, Diputació de Barcelona

1. Introducció

L'evolució econòmica dels municipis catalans ve marcada, a dia d'avui, per tres dinàmiques que se sobreposen. La primera és la inèrcia dels territoris, resultat de les trajectòries històriques condicionades per la geografia física i humana. La segona és el procés de globalització en què apareixen lògiques relativament independitzades de la proximitat física i prenen importància aspectes com la disponibilitat de sòl i de comunicacions. La tercera és l'aparició de noves cultures econòmiques «glocals» que suposen una revalorització dels nivells locals de govern, amb models de desenvolupament més participatius i inclusius

En aquest context, l'article analitza els models de desenvolupament de la demarcació de Barcelona a escala municipal. Així, en primer lloc, es presenten els grans factors que incideixen en el comportament econòmic dels territoris. En segon lloc, s'elabora un balanç d'aquests factors. Es tracta de veure, per als diferents perfils de municipis, quines són les palanques principals de desenvolupament. En tercer lloc, s'estudien els projectes estratègics locals de manera que els aspectes quantitius anteriors es complementen amb les voluntats dels agents. Amb aquests elements, i tenint en compte casos de referència a nivell internacional, s'identifiquen onze models que es descriuen breument i s'il·lustren amb els exemples més representatius.

L'objectiu de l'article és respondre sumàriament les qüestions següents: quina és la situació dels factors de desenvolupament als municipis de la demarcació? I quins són els models de desenvolupament als diferents territoris? Aquests models fan èmfasi en la promoció d'alguns aspectes de desenvolupament en relació amb d'altres, i orienten el disseny de les estratègies. Sovint, es mostren com a visions integrals dels llocs, i per tant són més comprensibles i faciliten processos oberts de debat públic. La metodologia comparativa tracta, en darrer terme, d'ajudar a l'aprenentatge mutu entre els municipis.

1. Aquest text sintetitza i actualitza una part de les anàlisis del projecte Atlas-DEL. Tota la informació d'aquesta plataforma de coneixement és a l'adreça: <https://www.diba.cat/es/web/estrategies/atlesdel>

2. Un recorregut pels factors de desenvolupament als municipis

Els factors de desenvolupament són els elements que contribueixen al procés de dinamització local: la seva presència o absència, així com la forma en què es combinen entre ells, expliquen que els territoris presentin resultats diferents entre si. En aquest apartat s'ofereix una imatge global de la demarcació.

2.1 L'entorn físic

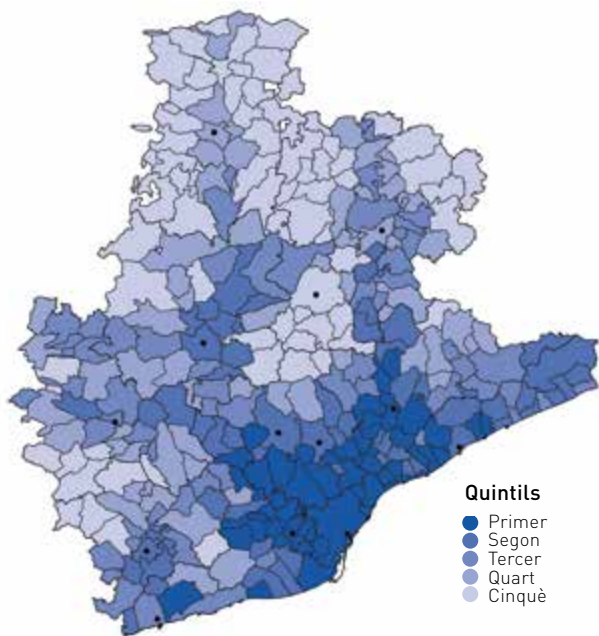
Hi ha un conjunt de factors que tenen un caràcter eminentment físic. Així, l'accessibilitat és la posició d'un territori respecte els factors de producció i els mercats i, per tant, constitueix a priori un avantatge en les relacions cap a fora. El mapa 1 mostra la connectivitat amb la xarxa principal de carreteres i a Barcelona que funciona com a capçalera del conjunt.

Els espais per a activitat són l'altre gran aspecte hard dels municipis en sentit econòmic. La importància dels polígons no pot fer oblidar que el sòl i el sostre orientat a la producció és extraordinàriament divers: de les terres agrícoles als *coworkings* passant pels llocs abandonats que acullen temporalment funcions econòmiques.

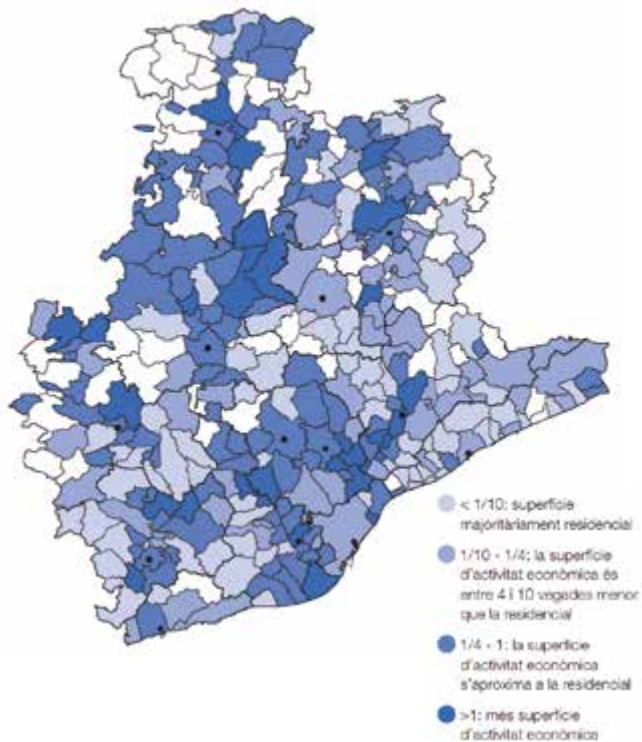
El tercer pilar físic del desenvolupament és l'ordenació urbana. La complexitat dels usos del sòl, la disponibilitat d'habitatge, les xarxes de serveis urbans, etc. formen un capital públic que facilita les activitats econòmiques existents, augmenta el potencial per atreure'n i, a més, tenen un paper cabdal en la qualitat de vida.

Per cloure aquest apartat, la comparació entre la superfície de sòl urbà destinat a activitat econòmica i a ús residencial ens aproxima a les estratègies de desenvolupament de base física. Barberà, Polinyà o Castellbisbal tenen més sòl urbà destinat a activitat econòmica que no pas a l'ús residencial, una pauta que es dona en 31 municipis. Conformen economies especialitzades que destaquen per la dotació infraestructural, compten sovint amb la presència de grans empreses i tenen una notable obertura relacional, rarament es tracta de pols aïllats. Però existeixen altres pautes de pro-

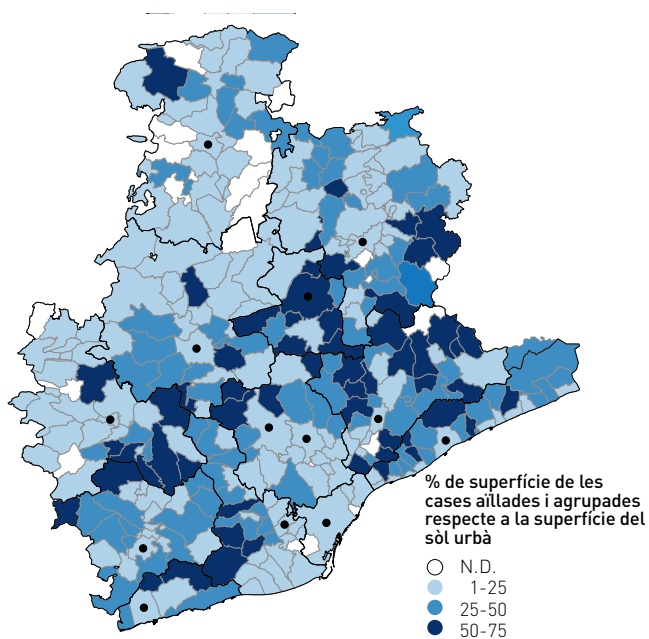
Mapa 1
Connectivitat viària

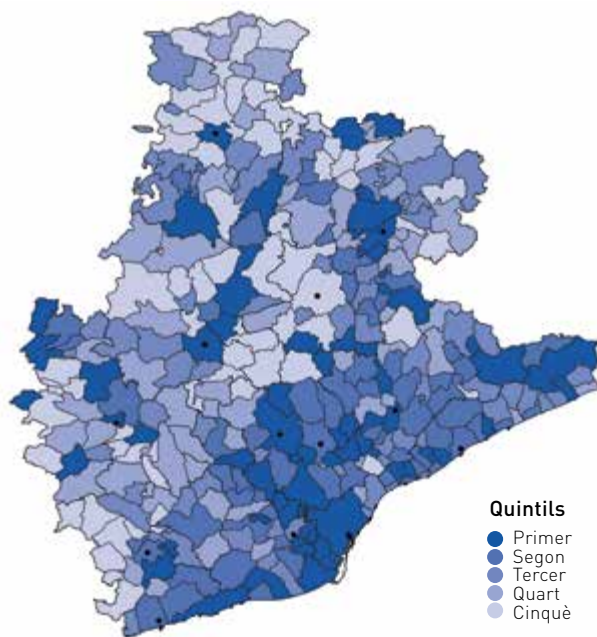
Mapa 2
Ús dominant del sòl urbà

Mapa 3
Superfície de la baixa densitat

Mapa 4
Cultura empresarial

ducció de sòl: Igualada, Cornellà de Llobregat o Sant Adrià de Besòs també dediquen una part important de la superfície urbana a funcions econòmiques que combinen amb les residencials. En l'altre extrem, la urbanització de baixa densitat dificulta les dinàmiques d'aglomeració i interacció de manera que genera espais d'escàs contingut econòmic.

2.2 Els elements intangibles

Al costat dels aspectes materials que s'han presentat fins aquí, la *performance* dels municipis ve igualment condicionada per una sèrie de factors de caràcter intangible. Concretament, entre els molts aspectes que es podrien tenir en compte, en aquest article que estudia la demarcació de Barcelona des d'un gra municipal es consideren especialment rellevants la cultura empresarial, la disponibilitat financera i la qualitat institucional.

D'entrada, la capacitat de crear d'empreses, l'actitud davant el risc i la flexibilitat per adaptar-se a l'entorn influeixen en l'evolució dels territoris. Essencialment, la cultura empresarial es relaciona amb la iniciativa emprenedora i la dinàmica de les activitats existents. Ambdós elements es presenten de forma sintetitzada al mapa 4.

En segon lloc, el capital i les finances fan referència als diners que circulen a l'economia local i el crèdit disponible per a la inversió amb finalitats vinculades al desenvolupament, de manera que pot orientar-se a les empreses i també, en sentit ampli, als projectes territorials. Una manera d'acostar-se a la disponibilitat financera és la renda per càpita que dona una idea del paper de les llars. Però, com dèiem, els ingressos de les entitats locals també s'han de tenir en compte perquè es transformen en polítiques públiques. El mapa 5 reflecteix la recaptació de l'IAE, un tribut que grava la realització de qualsevol tipus d'activitat econòmica i és declarat per establiments que tenen un import net de volum de negocis igual o superior al milió d'euros².

2. En aquest punt convé explicar que malgrat que l'IBI representa prop de les dues terceres parts dels impostos directes i l'IAE un 9%, aquest darrer dona una idea més clara de les diferències en les capacitats econòmiques pròpies dels municipis (la més de recollir l'efecte inversos dels establiments residencials). El càlcul es realitza mitjançant la quota íntegra que és el resultat d'aplicar a la base liquidable el tipus de gravamen.

La capacitat institucional és un factor present als grans esquemes d'innovació del desenvolupament local i regional³. En el context que ens ocupa es pot resumir com la qualitat i influència de les administracions públiques, incloent la coherència de les polítiques locals i la cooperació. El mapa 6 sintetitza la despesa en polítiques de desenvolupament econòmic local i el nombre de treballadors i treballadores públics per municipi, entenent que aquest volum de professionals indica les possibilitats d'incidir transversalment al territori i, a la vegada, d'abordar la pluralitat de matèries que en cada indret es vinculen al desenvolupament (des de les llicències als serveis socials).

2.3 L'entramat social local

Des del punt de vista del desenvolupament, la idea de «local» engloba l'espai de producció, intercanvi i consum, una esfera de drets (socials, de participació, etc.) i les xarxes de relacions. El capital social ha estat considerat des de fa dècades un element central en les trajectòries territorials⁴. Així mateix, avui són molts els interrogants oberts sobre els efectes de les desigualtats en el creixement de les ciutats per la via de la creativitat⁵. En definitiva, podem afirmar que els aspectes socioculturals tenen rellevància, però figuren entre els més difícils de mesurar i són objecte d'un debat roent. A continuació els descomponem en tres factors: la cohesió, la cultura i la participació.

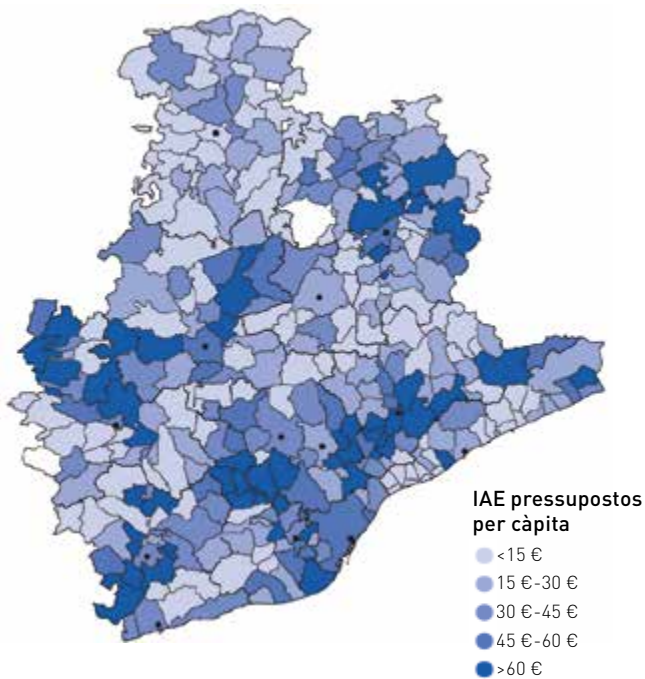
La cohesió social es un terme utilitzat per descriure els nexes o lligams que uneixen a les persones en la societat, particularment en el context de desigualtats econòmiques i diversitat cultural. La cohesió social és, com es deia més amunt, un concepte multifacètic que abasta significativament l'autonomia personal, les condicions de les llars, la pobresa, la marginació i els grups d'incidència com dones, joves, etc., amb una estreta relació amb el mercat de treball. El mapa 7 recull la taxa d'atur femení i el 8 presenta les pensions no contributives.

3. Pensem per exemple només amb grans referències com el diamant ampliat de Porter o la idea d'estat emprenedor de Mazzucato, 2015.

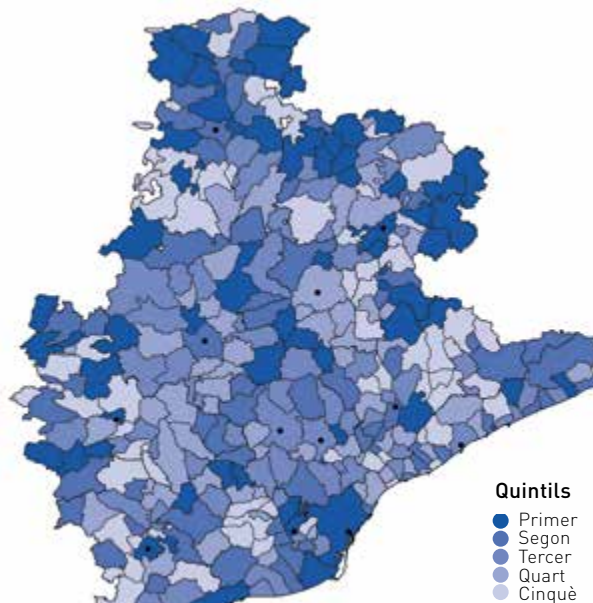
4. Vegeu Bourdieu, P. (2003). *Las estructuras sociales de la economía*. Barcelona: Anagrama o Camagni, R. (2003): *Incertidumbre, capital social y desarrollo local: enseñanzas para una gobernabilidad sostenible del territorio*, *Investigaciones Regionales*, 2.

5. Per exemple Florida, R. (2017). *The new urban crisis: How our cities are increasing inequality, deepening segregation, and failing the middle class—And what we can do about it*. Basic Books.

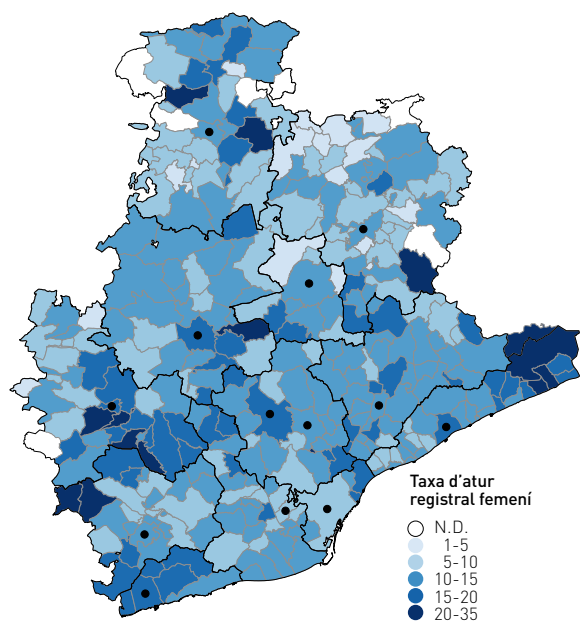
Mapa 5
Ingressos per IAE

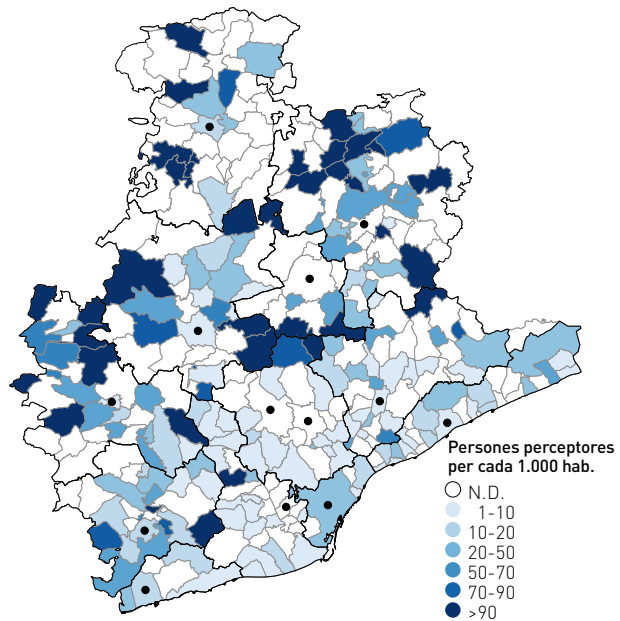
Mapa 6
Capacitat institucional en desenvolupament econòmic local

Mapa 7
Atur femení

Mapa 8
Pensions no contributives

En el vessant cultural del desenvolupament, el patrimoni esdevé una font d'activitat i projecció local. I, relacionat amb la dimensió simbòlica de pobles i ciutats, la creativitat se situa com a base de la innovació⁶, que obeeix doncs a un complex entramat de relacions de producció, de treball i de vida social⁷. El mapa 9 mostra que la infraestructura patrimonial i el coneixement simbòlic són més distribuïts pel territori, a diferència del que succeeix amb les xarxes de connectivitat i els equipaments de recerca.

Per acabar, la participació són les pràctiques adreçades a influir directa o indirectament sobre alguna dimensió del que és col·lectiu. La trama social comunitària, la capacitat de col·laborar, l'actitud de la població envers el desenvolupament, etc. són aspectes difícils de quantificar, però no per això deixen de constituir una poderosa explicació de per què uns territoris avancen més que uns altres. Els mapa 10 mostra les entitats de l'economia social als municipis.

2.4 Les activitats: estructura i tendències

L'estructura territorial de les activitats econòmiques es caracteritza per la integració a escala regional, la diversitat i el sinecisme (mapa 11). Així, les activitats econòmiques predominants permeten dibuixar cinc tipologies de municipis (val a dir que amb fronteres difuses): els serveis i el comerç es localitzen als principals pols urbans. La indústria conforma grans eixos de caràcter supramunicipal. Els municipis preferentment residencials s'estenen com taques per tota la geografia. L'especialització turística es dona sobretot al litoral, malgrat que comarques com el Berguedà han multiplicat per 10 les places turístiques en només trenta anys. I àmplies àrees d'interior mantenen el caràcter agroindustrial.

Aquest esquema pràcticament visible quan hom es desplaça per les comarques és el punt de partida per estudiar tres qüestions essencials de cara al futur: quina és la força de les economies d'aglomeració? En quina mesura poden contribuir l'educació i el coneixement a la prosperitat econòmica? I, finalment, quin és el grau de preparació per a la transició verda?

6. Mumford, L. (1961). *The City in history: its origins, its transformations, and its prospectes*. Londres: Secker&Warburg.

7. Scott, A. (2006). Creative cities. Conceptual issues and Policies Questions. *Journal of Urban Affairs*, 28.

Comencem per la primera qüestió: la combinació de les diferents activitats econòmiques proporcionen als municipis una estructura que es relaciona de manera estreta amb el potencial de creixement i la vulnerabilitat respecte els canvis de determinats sectors (quan apareix un nou país competidor, una forma de produir queda obsoleta, etc.) El mapa 12 ofereix una lectura sintètica de les economies d'aglomeració. Per una part, recull la concentració geogràfica dels sectors, per exemple, les extractives de Súria. Concretament, el que es calcula és el nombre d'especialitzacions presents a un mateix municipi. Destaquen en aquest sentit: Barcelona, Granollers, Manresa i Terrassa⁸. Per altra part, també es reflecteix, en un 50 per cent, el grau de diversificació a escala municipal. En aquest aspecte sobresurten Caldes de Montbuí, Manlleu o la Garriga, entre altres.

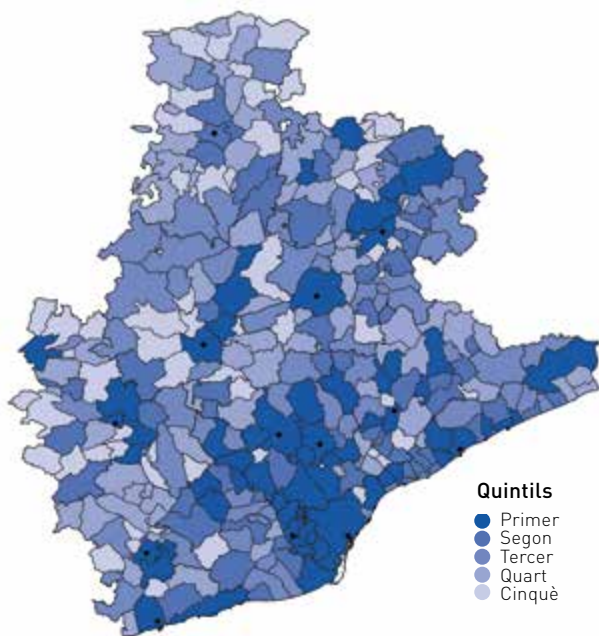
A partir d'aquí, quina capacitat tenen aquestes estructures econòmiques d'evolucionar als propers anys? En un món marcat per la incertesa i pel canvi tecnològic, probablement l'educació i el coneixement científic-tècnic que es pugui incorporar als processos productius apareixen com els aspectes decisius més invariants. Des de l'òptica de la gestió del desenvolupament local a llarg termini doncs, es necessita augmentar el nivell d'estudis de la població (el mapa 13 mostra la continuïtat en els estudis després de l'educació obligatòria) i portar talent, competències STEM⁹, etc. a les empreses. El mapa 14 reflecteix la distribució dels 125 mil llocs de treball en activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta, i el mapa 15 la dels 100 mil que hi ha actualment en serveis de tecnologia alta o punta.

L'altra gran clau de transformació de l'activitat econòmica és la que imposa l'emergència climàtica. Les activitats de l'economia verda superen els 75.000 llocs de treball i es troben en una trajectòria marcadament a l'alça. Però sembla que la transició de l'estructura productiva serà insuficient si no s'acompanya amb un canvi dels patrons de con-

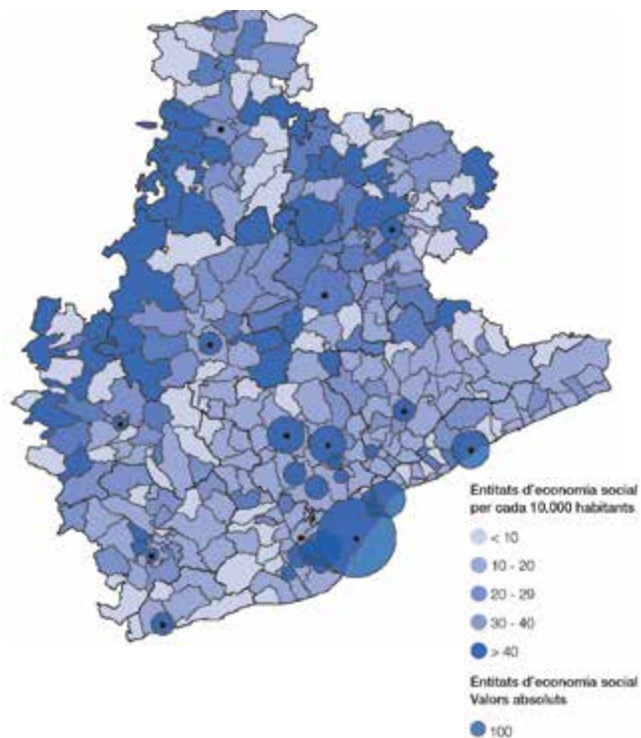
8. El nombre d'especialitzacions locals d'un municipi es mesura a través dels quocients de localització regional d'Isard amb valor igual o major que 1. Com a sectors, s'utilitzen 24 agrupacions. En l'indicador, cada especialització aporta una unitat, independentment del QL. Així, en cas d'un municipi amb $QL_i=3$ i $QL_j=6$, el valor de la seva especialització és 2. D'altra banda, s'aplica un filtre de massa crítica: per tal que existeixi especialització d'un municipi en un sector, aquest sector ha d'aportar com a mínim l'1% del total del sector a la demarcació.

9. Ciències, tecnologia, enginyeria i matemàtica en les seves inicials en anglès.

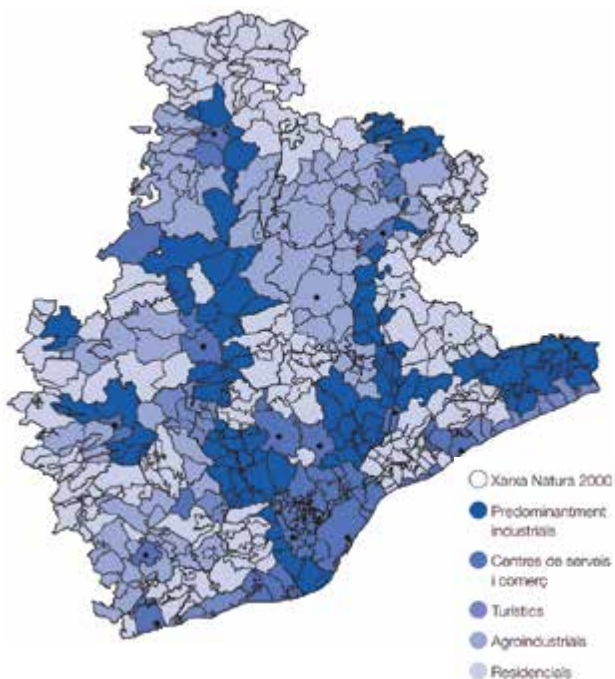
Mapa 9
Patrimoni i creativitat

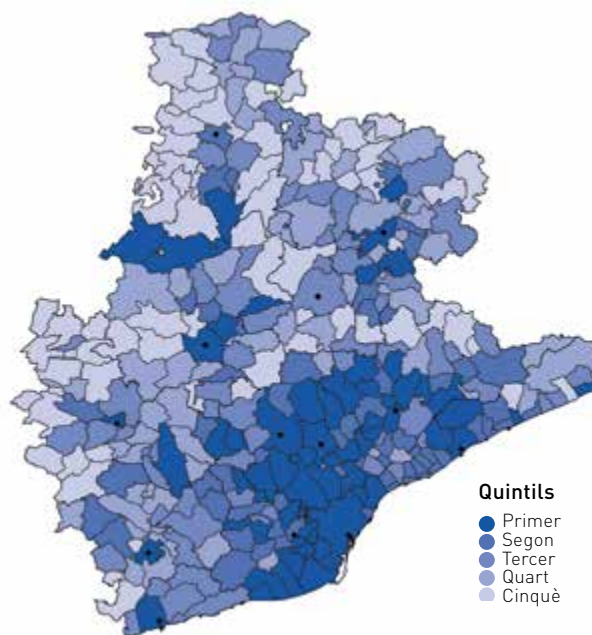
Mapa 10
Entitats d'economia social

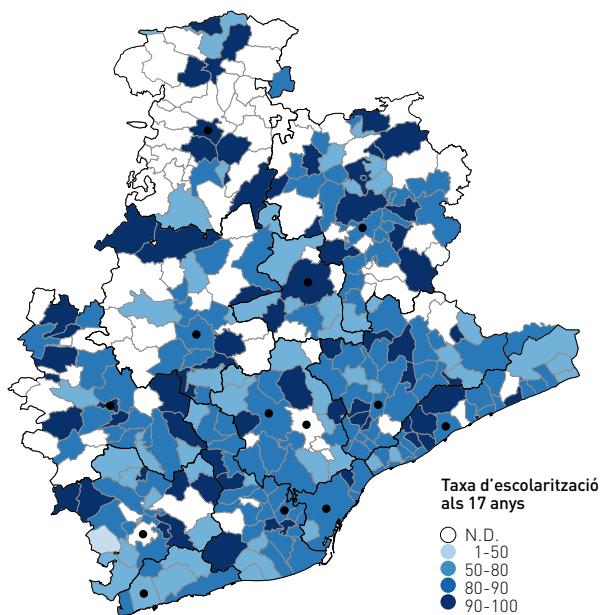
Mapa 11
Estructura territorial de les activitats

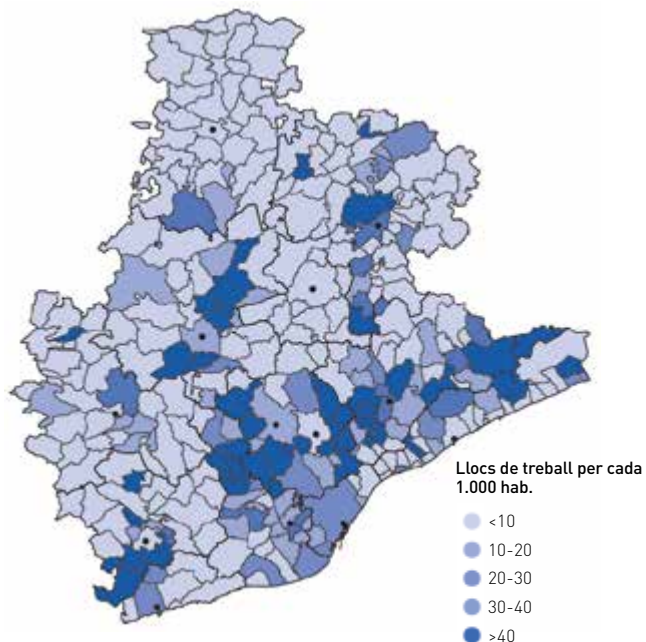
Mapa 12
Economies d'aglomeració

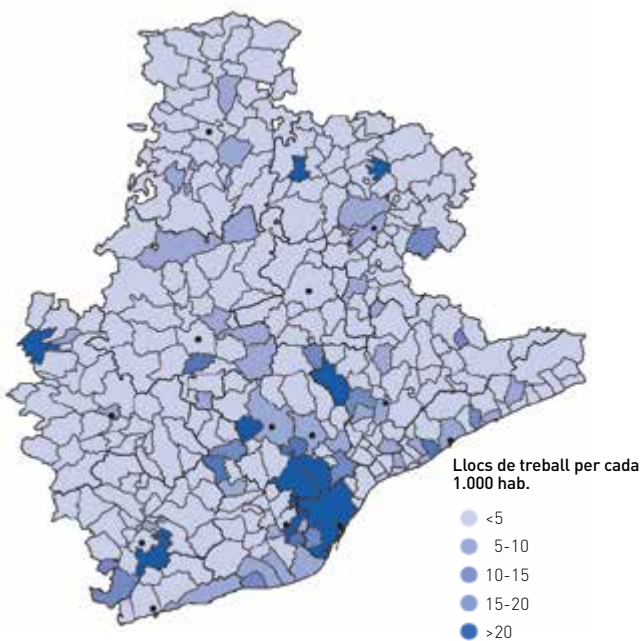
Mapa 13
Continuïtat en els estudis

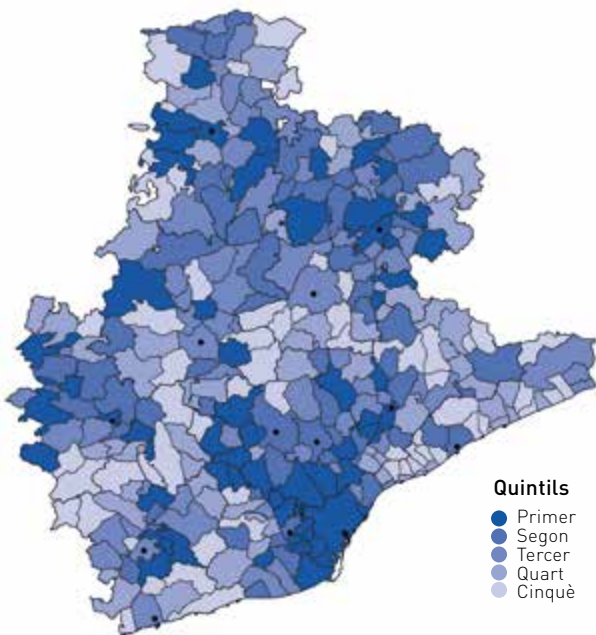
Mapa 14
Activitats industrials de tecnologia alta i mitjana-alta.

Mapa 15
Serveis de tecnologia alta o punta

Mapa 16
Viabilitat ambiental en producció i consum

sum. En aquest sentit, el mapa 16 combina els llocs de treball en l'economia verda als municipis amb el consum domèstic d'aigua. Malgrat el seu caràcter parcial pot entendre's com una aproximació bàsica a la doble dimensió de la viabilitat ambiental a escala local.

3. El balanç de factors als municipis

A partir del que s'ha explicat fins aquí, podem elaborar un balanç comparatiu entre municipis que ens aproximem a les capacitats econòmiques dels territoris? Es tracta de veure quines són les palanques que marquen el comportament de les economies locals als diferents indrets.

3.1 Metodologia: avaluació comparativa

Metodològicament, la quantificació del rendiment relatiu dels municipis requereix una sèrie d'operacions. Es parteix dels dotze aspectes que s'han repassat a l'apartat anterior.

Per cada un d'aquests aspectes, s'escullen dues variables explicatives que permetin fer les mesures a escala municipal (en part s'han avançat ja en forma de mapes).

L'aspecte diferencial del treball és el caràcter comparatiu: cada un dels municipis és avaluat en relació amb tots els municipis de la demarcació de Barcelona (en total són 311) i s'ofereixen els resultats segons la posició obtinguda. Així doncs podem comparar dos municipis similars (Artés i Avinyó), però també coneixerem quina és la seva situació a nivell regional.

A la taula 1 es presenta l'esquema per generar el balanç de factors de desenvolupament econòmic local.

Per a cada una d'aquestes variables es normalitzen els valors amb una mitjana zero i una desviació típica 1 amb la finalitat de poder sumar els parells de dades de cada factor. Aleshores, és possible establir una ordenació dels municipis de 1 a 311 en els diferents factors. L'ordinalitat és útil quan cerquem models perquè dona protagonisme als patrons diferencials.

Taula 1
Dimensions del desenvolupament econòmic local i variables de mesura

Factor	Variables associades	Sentit de l'indicador
Accessibilitat	Accessibilitat en minuts a Barcelona	-
	Accessibilitat en minuts a una carretera principal	-
Espais d'activitat	% de cobertura d'internet amb xarxes fixes >=100MB	+
	Superfície de sòl urbà per a activitat econòmica / superfície sòl urbà residencial	+
Ordenació urbana	Preu mig del lloguer d'habitatge	-
	Establiments comercials per 1.000 habitants	+
Cultura empresarial	Taxa de creació d'empreses. Empreses creades (SA i SL) per cada 1.000 habitants	+
	Llocs de treball en serveis a les empreses per cada 1.000 habitants	+
Capital i finances	Impost d'Activitats Econòmiques per habitant	+
	Renda Bruta Familiar Disponible per habitant	+
Capacitat institucional	Despesa en polítiques de promoció econòmica per habitant	+
	Llocs de treball a l'administració pública per cada 1.000 habitants	+
Cohesió social	Pensions no contributives per cada 1.000 habitants	-
	Taxa d'atur femení	-
Patrimoni i creativitat	Béns inclosos a l'Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya	+
	Llocs de treball en activitats creatives per cada 1.000 habitants	+
Participació	Associacions per cada 10.000 habitants	+
	Entitats de l'economia social per cada 10.000 habitants	+
Estructura econòmica	Nombre d'especialitzacions locals segons el quocient de localització regional	+
	Coefficient de diversificació	-
Educació i coneixement	Taxa d'escolarització als 17 anys	+
	Llocs de treball en activitats intenses en coneixement i tecnologia per cada 1.000	+
Viabilitat ambiental	Llocs de treball en economia verda per cada 1.000 habitants	+
	Consum anual domèstic d'aigua per habitant	-

Font: Elaboració pròpia

Per tal de corregir els biaixos de les fonts¹⁰ s'ha procurat utilitzar dades provinents de diferents orígens. Aquesta diversitat implica que el grau d'actualització de les dades no és el mateix. Davant d'aquest fet, s'ha optat per homogeneïtzar les dades a 1 de gener de 2017 sempre que ha estat possible.

3.2 Resultats per trams de població

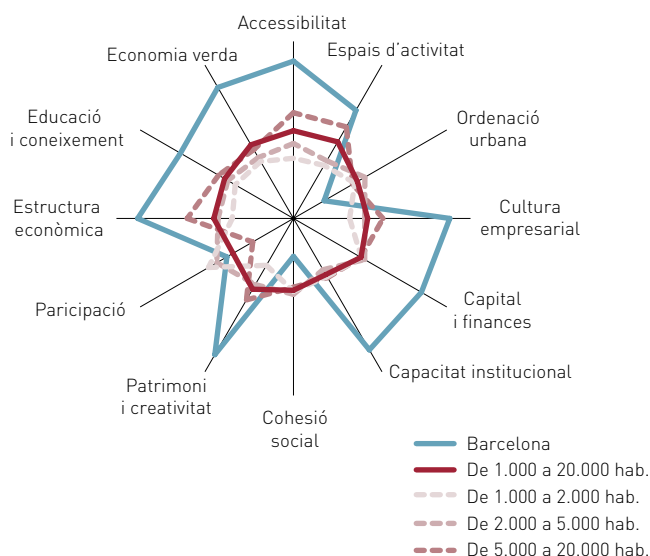
Del pic de Costa Cabirolera al delta de la Tordera els factors que expliquen el desenvolupament econòmic local dels municipis canvien, i ho fa també la manera com es combinen entre ells. Als municipis grans, les trajectòries de desenvolupament resulten de la combinació de l'accessibilitat, l'estructura econòmica, el dinamisme empresarial i la vitalitat cultural. Dins d'aquest grup Barcelona, diferencialment, té una *performance* elevada en els aspectes immaterials i d'activitat tal com s'observa a la figura 1.

Als petits municipis, en canvi, el patró de desenvolupament s'assenta sobre l'accés a l'habitatge i el comerç, la renda, la cohesió social, la participació a la vida de la comunitat i la feina dels ajuntaments.

Entre mig, les franges de municipis entre els mil i els vint mil habitants són les més equilibrades en factors (la variança de les distribucions és menor). Tanmateix, aquest equilibri és també, en ocasions, la incapacitat per trobar una palanques fortes de desenvolupament. En canvi, quan existeixen factors diferencials mostren rendiments molt bons com posen de manifest els casos de Castellbisbal, el Papiol, Lliçà de Vall, Gurb, Olèrdola, Parets del Vallès o Sant Fruitós de Bages. Són territoris d'oportunitat.

10. Les fonts utilitzades provenen de: Diputació de Barcelona. OTEDE i SIEM; Generalitat de Catalunya. Idescat (Cens d'Establiments Comercials de Catalunya, Consum d'aigua, Indicadors socials territorials i Pensions no contributives), Observatori del Treball i Model Productiu, Indicadors i estadístiques d'habitatge, Mapa urbanístic de Catalunya, Muncat, Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya, registres d'economia social del Departament de Treball i Guia d'Entitats del Departament de Justícia; Instituto Nacional de la Seguridad Social; Ministerio de Hacienda y Función Pública. Estadístiques cadastrals i Liquidacions de les entitats locals; Ministeri d'Energia, Turisme i Agenda Digital. Informació de cobertura de banda ampla; Registre Mercantil; Servei de Google Maps; Xarxa d'Observatori de Desenvolupament Econòmic Local.

Figura 1
Balanç de factors de Barcelona i els municipis d'entre 1.000 i 20.000 habitants

Font: Elaboració pròpia.

4. Els projectes estratègics

El Mapa de projectes estratègics locals (MPEL) identifica anualment les iniciatives estructurants del desenvolupament a les comarques de Barcelona. En el període 2013-2018, la Diputació de Barcelona amb la col·laboració de les entitats locals de referència (ajuntaments, consells comarcals, consorcis, etc.) ha recollit 326 projectes diferents¹¹.

La figura següent visualitza una mostra d'aquestes iniciatives classificades en les grans orientacions del desenvolupament local a dia d'avui: la competitivitat que és la més tradicional i recull qüestions vinculades amb la clusterització, el suport al teixit productiu, les grans infraestructures, etc.; la sostenibilitat que engloba l'economia circular, la transició energètica, les polítiques alimentàries, la gestió del paisatge...; i la comunalitat, principalment, l'economia social i solidària, la inclusió al mercat de treball i la governança participativa. Entre mig, hi trobem nombroses hibridacions

11. Es poden consultar en les diferents edicions d'aquest Informe a l'apartat Mapa de projectes estratègics locals de cada comarca.

Figura 2
Grans orientacions dels projectes estratègics locals

Font: Elaboració pròpia a partir del Mapa de projectes estratègics locals

d'interès, significativament en qüestions com els usos socials de la tecnologies, la creativitat, l'activació de béns comuns, el reequilibri territorial, etc.

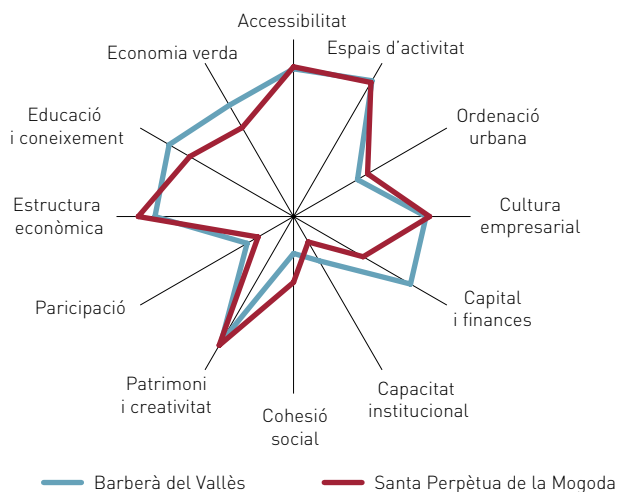
5. Els models de desenvolupament

A partir de l'anàlisi territorial i dels projectes estratègics dels apartats precedents, tenint en compte també referències internacionals destacades¹², és possible distingir diversos models de desenvolupament econòmic local, entesos com a representacions simplificades de la realitat i, a la vegada, com a esquemes cap als quals avançar.

Així, aquests models es focalitzen en reptes i fan èmfasi en la promoció de determinats factors de desenvolupament. Val a dir que, en la línia que hem seguit fins aquí, en la literatura actual i la major part de pràctiques renovadores els aspectes estrictament econòmics es relacionen amb les dimensions social i ambiental, incloent els trets físics per exemple derivats de l'ordenació urbana, constituint esque-

12. Vegeu-ne un recull a DDAA (2017). *Models i factors per a un nou desenvolupament econòmic local*. *AtlesDEL*. Barcelona: Diputació de Barcelona.

Figura 3
Balanç de factors de desenvolupament de Barberà del Vallès i Santa Perpètua de Mogoda

Font: Elaboració pròpia.

mes de desenvolupament que, de fet, proposen visions globals del territori articulades sobre aspectes com el talent, la creativitat, la transició energètica, la cooperació, etc.

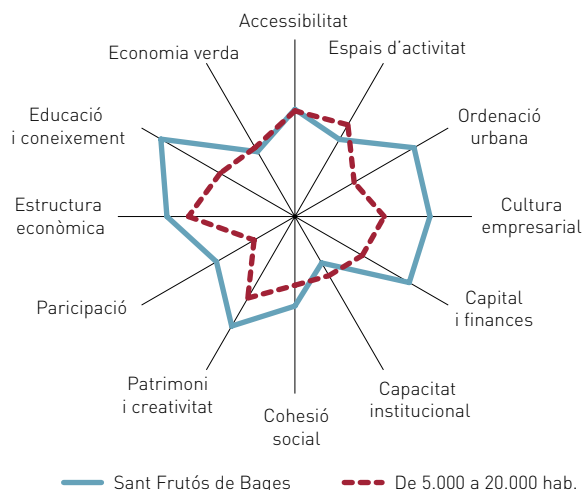
A continuació es descriuen onze patrons d'escala municipal i s'aporten casos representatius:

Infraestructurals. Es caracteritzen per les bones condicions d'accessibilitat, degut a la presència de grans infraestructures viàries, aeroportuàries, etc., i la dotació d'espais per a l'activitat econòmica. Al llarg dels anys, aquests avantatges de caràcter físic han facilitat la localització d'empreses a municipis com el Prat de Llobregat, Santa Perpètua de Mogoda o Barberà del Vallès.

De talent. Sistemes productius locals que obtenen resultats sistemàticament per sobre de la resta de municipis en determinats sectors i, fins i tot, tenen un posicionament clar en el context internacional. Igualada és un cas molt representatiu, amb una estructura econòmica amb forta especialització en la pell i un dinamisme elevat de les activitats endògenes. També Martorell presenta un patró concentrat, en aquest cas en l'automoció.

De coneixement. Territoris amb una part significativa de l'estructura productiva i social especialitzada en la produc-

Figura 4
Balanç de factors de desenvolupament de Sant Fruitós de Bages i els municipis del seu tram de població

Font: Elaboració pròpia.

ció, l'ús i l'intercanvi de coneixement. Destaca Cerdanyola del Vallès per l'efecte de la UAB, el sincrotró, el parc tecnològic, etc. i, a les comarques centrals, Sant Fruitós de Bages.

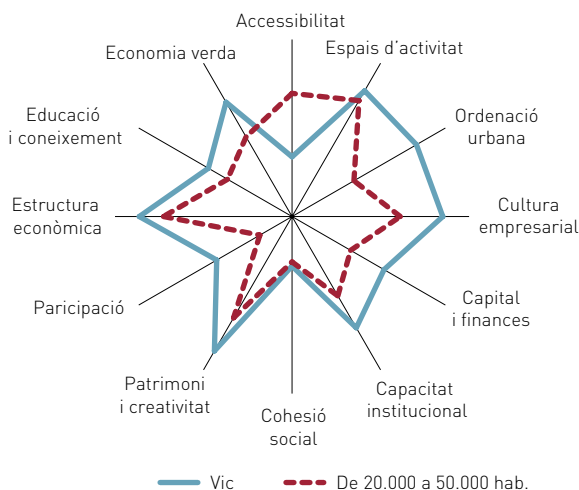
Emprenedors. Poblacions amb una forta empenta emprenedora, que es retroalimenta tant amb les activitats existents com amb els elements més immaterials. Per exemple, Sant Cugat del Vallès i Sant Joan Despí.

Catalitzadors. Són els nodes principals de la xarxa de ciutats de la demarcació: Granollers, Manresa, Terrassa, etc. Hi destaquen les economies d'aglomeració, els efectes de la capitalitat i un rendiment elevat en tots els factors en els trams de població corresponents.

Creatius. Entorns amb predomini de les activitats vinculades al coneixement creatiu: edició, audiovisual, publicitat, disseny, activitats relacionades amb el patrimoni, etc. Barcelona, Vic i Sitges s'engloben dins aquest grup, que tanmateix conté una notable diversitat interna.

Resilients. Els patrons de desenvolupament d'aquests municipis, representats per casos com Berga o Moià, venen marcats per la fortalesa interna en l'ordenació urbana, el patrimoni, la creativitat i la participació, a més d'un posicionament creixent en les economies de la sostenibilitat.

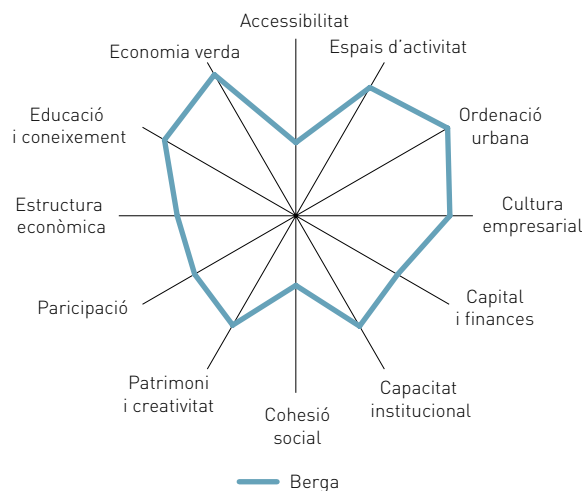
Figura 5
Balanç de factors de desenvolupament de Vic

Font: Elaboració pròpia.

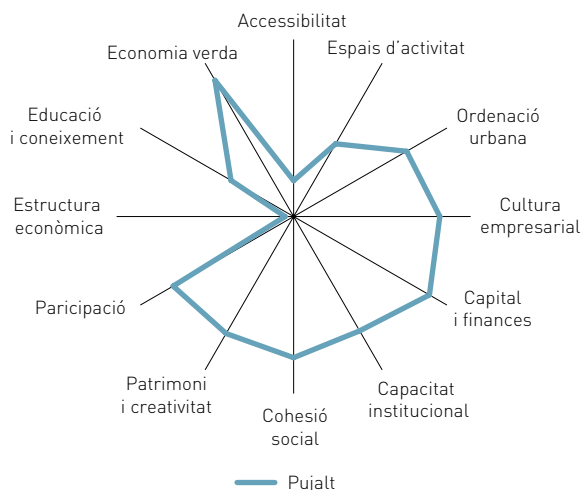
De transició. Territoris amb projectes i oportunitats significatives en l'economia verda, i que sobresurten per una certa anticipació dels agents del territori en aquest camp. Exemples són Pujalt, que amb 200 habitants produeix energia per a 54.000 persones, o Castellbisbal, pioner de l'economia circular a l'empresa

Figura 6
Balanç de factors de desenvolupament de Berga

Font: Elaboració pròpia.

Figura 7
Balanç de factors de desenvolupament de Pujalt

Font: Elaboració pròpia.

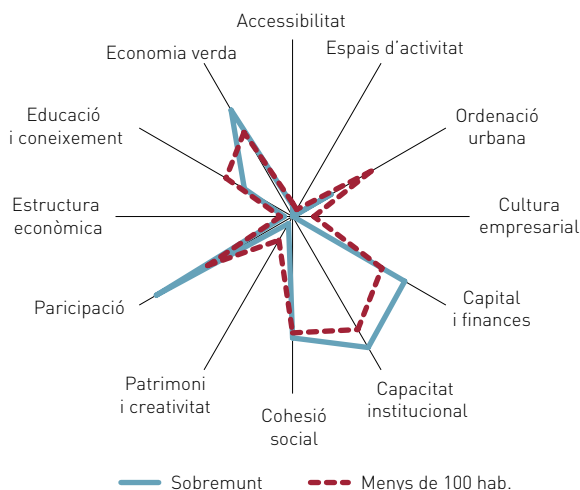
Serens. Entorns d'elevada qualitat paisatgística i patrimonial, amb una proposta de desenvolupament arrelada als valors del lloc. Olost, Oristà i, generalitzant, el Lluçanès se situarien en aquest esquema.

Participatius. Poblacions en què el procés de desenvolupament s'assenta en la participació i la formació de capital social (a través d'associacions, entitats, projectes que fan protagonista la ciutadania...) Hi destaquen Mura i Capellades, en els trams respectius de població.

Cooperatius. Municipis amb fort protagonisme de l'economia social i cooperativa en el model de desenvolupament. Per exemple, Vilafranca del Penedès o Sobremunt, que compten en termes per càpita amb un nombre elevat d'entitats d'economia social, i Manlleu, amb una estratègia decidida d'impuls públic.

Per tancar aquest apartat, convé remarcar que la identificació dels models més convenients per a cada territori no és una qüestió que es pugui resoldre des d'un punt de vista tècnic. Els models estan lògicament relacionats amb visions inherents i valors. La figura 9 sintetitza els models davant de les grans orientacions del desenvolupament econòmic local a dia d'avui.

Figura 8
Balanç de factors de desenvolupament de Sobremunt

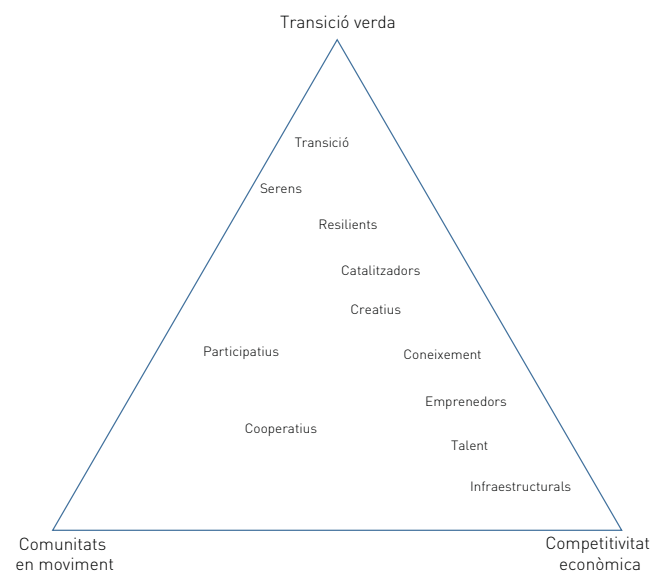

Font: Elaboració pròpia.

6. Conclusions

L'anàlisi presentada ofereix diverses claus interpretatives. D'una banda, s'evidencia un «efecte nau» derivat de la integració econòmica i la dinàmica global que implica una evolució compartida. Al mateix temps, i sense que sigui contra-

Figura 9
Models i grans orientacions del desenvolupament

Font: Elaboració pròpia.

dictori amb l'anterior, existeixen models diferenciats donada una dotació de factors plural, i en ocasions desigual. Fins i tot, les diferències poden arribar a ser grans entre espais molt propers.

Els casos de referència recollits en l'apartat 5 es troben, pràcticament tots, en el quintil superior pel que fa al rendiment global (mesurat com a suma dels dotze rànquings de factors). Atès que els patrons són molt diferents entre si, podem afirmar que la prosperitat local no s'ha de produir sempre amb els mateixos esquemes, sinó que les estratègies han de ser adaptades a cada context territorial. El desenvolupament basat en el lloc cerca les singularitats per establir una relació virtuosa entre els recursos i les capacitats locals.

Els projectes estratègics en curs mostren que els municipis poden optar per aprofundir el model vigent i modernitzar-lo tot incidint en els factors més distintius; fer una transició cap a nous esquemes per exemple posant més l'èmfasi en els reptes ambientals; o bé hibridar diferents tendències i cercar oportunitats enriquint les estratègies vigents. Les característiques del medi, però també la trajectòria prèvia i la capacitat d'acció col·lectiva, condicionen les possibilitats de moviment. Sigui com sigui, els casos, com a referents inspiradors, constitueixen una eina d'aprenentatge de primer ordre en un moment del desenvolupament econòmic local marcat per la innovació.

Relació d'estudis especials i treballs monogràfics publicats a l'Informe territorial de la província de Barcelona*

Títol	Any	Pàgines
Estudis especials de la província de Barcelona		
Parcs científics o tecnològics i territori a Barcelona i Catalunya	2004	23-25
Efectes socioeconòmics del TAV en ciutats mitjanes	2004	25-26
La dimensió metropolitana de l'estratègia a Barcelona. Una aproximació territorial	2004	29-30
El sector de l'automòbil a la província de Barcelona	2004	31-32
La indústria tèxtil a la província de Barcelona	2004	33-35
Els observatoris del mercat de treball local: observar per actuar	2004	49-50
La planificació estratègica local catalana en la societat de la informació	2004	50-51
Pactes territorials	2004	52-53
Del valor afegit a la renda familiar a les províncies catalanes i a les comarques de Barcelona l'any 2000	2005	24-30
Impacte de la nova Llei d'hisendes locals en els municipis de la província de Barcelona	2005	33-35
La inversió pública a la província de Barcelona. Una comparació amb la Comunitat de Madrid	2005	36-38
Equipaments culturals a la província de Barcelona	2005	38-40
Situacions de pobresa i exclusió social a la província de Barcelona	2005	41-43
El suport de la Diputació de Barcelona als municipis en el marc de les polítiques de dinamització del teixit productiu local	2005	57-59
La província de Barcelona i l'ocupació	2005	60-63
El pensament estratègic, primer pas cap a la definició d'un model territorial sostenible i competitiu del món local	2005	64-65
La hisenda local a Espanya amb relació a altres països europeus	2006	22-24
La localització de l'activitat industrial a la província de Barcelona	2006	32-34
Factors que influencien la demanda de sòl industrial	2006	35-37
L'associacionisme als polígons industrials: situació actual	2006	37-38
Problemes d'accessibilitat a la regió metropolitana de Barcelona	2006	55-57
El sistema logístic de l'àrea de Barcelona	2006	58-61
Una iniciativa local d'ocupació en el sector de serveis a les persones. El projecte ILO-SER	2006	62-63
El clúster de l'automoció a Catalunya	2007	26-29
L'ocupació estrangera a la província de Barcelona	2007	33-34
Les empreses multinacionals manufactureres a la província de Barcelona: una breu anàlisi geogràfica i sectorial	2007	35-36
Reptes per al desenvolupament logístic a la província de Barcelona	2007	37-38
La població estrangera a la província de Barcelona	2008	33-35
Determinants de la despesa pública de capital dels municipis de la província de Barcelona	2008	36-38
La qualitat de vida a la província de Barcelona. Una anàlisi comarcal 1991-2004	2008	39-40
Estudis especials de les comarques de Barcelona		
Diagnosi qualitativa de la comarca de l'Alt Penedès	2004	60-62
Mercat de treball i Pla Delta	2004	81-82
El mercat del sòl i sostre industrial a la Regió Metropolitana de Barcelona. Evolució recent i tendències	2004	88-90
L'observatori de la societat de la informació de Mataró	2004	108-111
Evolució socioeconòmica de la comarca d'Osona	2004	118-119
La comarca del Vallès Oriental: una anàlisi estratègica (DAFO)	2004	132-133
Els reptes de futur de l'economia de l'Anoia	2005	79-80
Anàlisi socioeconòmica de la comarca del Berguedà	2005	108-109
Les infraestructures de muntanya: El Pla comarcal de muntanya del Berguedà	2005	110-111
Mobilitat i infraestructures de transport a la comarca d'Osona	2005	132-134
El parc tecnològic de la Catalunya central	2006	85-86
L'economia del Baix Llobregat: reptes i oportunitats	2006	94-95
Els centres tecnològics: l'aeronàutica i l'espai	2006	103-105
Innovació en el sector mitjà	2006	105-107
Els reptes de futur de la comarca del Garraf	2006	122-123
Plans d'innovació d'àmbit local	2007	56-58

Relació d'estudis especials i treballs monogràfics publicats a l'Informe territorial de la província de Barcelona* (Continuació)

Títol	Any	Pàgines
El desenvolupament estratègic de les comarques centrals	2007	59-60
Estratègia urbana i governança democràtica: Cap a una planificació estratègica de 2a generació	2007	61-62
Els centres locals de serveis a les empreses de la província de Barcelona	2007	63-64
Les oficines tècniques laborals (OTL): fent xarxa per a la inserció laboral de les persones amb trastorns mentals	2007	65-66
Les polítiques locals de consolidació d'empreses de creació recent: el projecte pilot INDRA	2007	67-69
Una aproximació als factors clau per a l'èxit dels serveis locals d'ocupació (SLO)	2007	70-71
L'Alt Penedès, una economia dinàmica i diversificada	2007	79-80
Reorientació i canvi estratègic: clústers a Catalunya, el cas del gènere de punt a Igualada	2007	88-90
La comarca del Bages: Principals línies de creixement industrial	2007	98-99
El Vallès Oriental, una comarca de contrastos	2007	150-152
L'anàlisi dels mercats de treball locals a través d'un índex sintètic. Avantatges i inconvenients	2008	58-60
La promoció i gestió dels polígons d'activitat econòmica: el paper dels ajuntaments	2008	61-64
Les agències de desenvolupament econòmic local: cap a un nou model d'organització del desenvolupament local a la província de Barcelona	2008	65-68
La gestió dels polígons: una escala necessàriament supramunicipal	2008	69-70
Més enllà de la Llei de barris: desenvolupament de polítiques laborals associades.	2008	71-73
Projecte «treball als barris» Aspectes diferencials de la producció d'habitatge protegit a la província de Barcelona (1977-2006)	2008	74-77
La indústria vitivinícola davant dels reptes del segle XXI	2008	87-89
El futur de la política industrial: prioritzar tecnologies o potenciar els clústers.		
Té sentit la dualitat? Dos exemples pràctics: el Bages i el Baix Llobregat	2008	108-110
L'ampliació de l'aeroport del Prat: noves capacitats i noves limitacions	2008	120-127
El perquè de l'ampliació del port de Barcelona	2008	136-138
L'impacte socioeconòmic del turisme al Berguedà	2008	148-150
El Maresme, una comarca en transformació profunda	2008	169-170
Pla d'innovació d'Osona	2008	180-182
Tendències demogràfiques recents a l'Alt Penedès	2009	34-36
El futur dels polígons d'activitat de l'Anoia	2009	48-49
Món Sant Benet, un any d'un món obert als sentits	2009	62-63
El Parc Mediterrani de la Tecnologia	2009	76-78
El Barcelonès Nord i l'Hospitalet de Llobregat: protagonistes de grans transformacions urbanes	2009	90-92
Pla estratègic metropolità de Barcelona: reflexions al cap de 20 anys. Una introducció, tres reflexions i unes conclusions finals	2009	93-95
Posa el Berguedà al teu plat	2009	108-110
El model de desenvolupament econòmic de la comarca del Garraf	2009	122-124
Xarxa d'emprenedoria del Maresme	2009	136-137
Gestió dels purins porcins a la comarca d'Osona	2009	150-152
Triangle d'innovació del Vallès»: un territori dinàmic on es forgen projectes	2009	164-165
La indústria química al Vallès Oriental	2009	178-180
Les escoles i programes d'ensenyament de l'àmbit hotelier i de restauració a la província de Barcelona	2010	22-24
L'entourisme a l'Alt Penedès	2010	38-39
El nou Aeroport Corporatiu - Empresarial de Catalunya	2010	52-55
L'impuls del clúster sociosanitari de Manresa, en el marc del pla estratègic Manresa 2015	2010	68-70
El Parc Aeroespacial i de la Mobilitat de Viladecans	2010	84-87
Projecte Biopol	2010	100-102
Una aproximació integral en la renovació d'un nucli antic: la Llei de barris a Berga	2010	116-118
Acord per al desenvolupament econòmic i l'ocupació del Garraf	2010	130-131
Maresme 2015: un pla estratègic amb estil propi	2010	144-145
L'impacte econòmic d'una universitat en el seu territori d'influència: el cas de la Universitat de Vic a Osona	2010	158-160
Projectes rellevants Horitzó 2013	2010	174-176

Relació d'estudis especials i treballs monogràfics publicats a l'Informe territorial de la província de Barcelona* (Continuació)

Títol	Any	Pàgines
Els clústers amb més potencial de creixement i innovació al Vallès Oriental	2010	190-192
Economia i territori a l'Alt Penedès	2011	34-34
Pla estratègic de l'Anoia	2011	46-46
Estructura empresarial del Bages	2011	58-58
INNOBAIX, Agència d'innovació i coneixement del Baix Llobregat	2011	70-70
Pla estratègic de turisme de la ciutat de Barcelona	2011	82-83
El Pla Estratègic Metropolità «L'actualització de la proposta estratègica»	2011	83-84
Els canvis en la base productiva d'una comarca d'interior: el cas del Berguedà	2011	96-96
L'agència de desenvolupament econòmic del Garraf, una realitat en construcció	2011	108-108
Costa Barcelona: una marca comuna amb molt futur	2011	120-120
El potencial dels clústers a la comarca d'Osona	2011	132-132
El parc de l'Alba, una actuació estratègica per al desenvolupament econòmic i social de Catalunya, Espanya i el sud d'Europa	2011	144-144
La planificació estratègica del Vallès Oriental: El II pla estratègic de Granollers	2011	156-156
El desenvolupament local en xarxa: RECEVIN	2012	38-38
Viver Tecnològic Ig-Nova Tecnoespai	2012	50-50
Iloquid, un projecte per a la dinamització del mercat de treball en el sector de les persones amb dependència als territoris del Bages i el Moianès	2012	62-62
El Clústeróm de millores a la mobilitat	2012	74-74
Barcelona City Protocol	2012	86-86
Do it in Barcelona, programa d'atracció i retenció de talent internacional a Barcelona	2012	87-88
Catcentral 2.0 Innovació i talent	2012	98-98
Els recursos energètics en el desenvolupament econòmic	2012	112-112
L'impacte econòmic de l'activitat turística al Maresme	2012	124-124
Oficina tècnica laboral d'Osona	2012	136-136
Sant Cugat Smart City	2012	148-148
Roca Umbert fàbrica de les arts de Granollers	2012	160-160
Evolució del PIB de la província de Barcelona els anys 2011 i 2012	2013	12-13
Vilafranca, inclusió. Una nova generació de plans d'ocupació	2013	42-42
4D Health, Centre d'Innovació per a la Simulació en Salut	2013	54-54
Bages, Regió Verda	2013	66-66
El Parc Agrari del Baix Llobregat, un territori agroeconòmic	2013	78-78
Almogàvers Business Factory	2013	90-90
Cultura emprenedora a l'escola	2013	91-92
Esport i feina, un binomi guanyador	2013	104-104
Alineem actius, valoritzem el territori	2013	116-116
El Maresme Marítim	2013	128-128
Impacte econòmic de l'activitat turística a Osona	2013	140-140
Orbital 40: present i futur	2013	152-152
El Centre de Suport Empresarial i Tecnològic de Cardedeu. Una eina per a la concertació pública, la dinamització econòmica i l'especialització tecnològica	2013	164-164
Mapa de projectes estratègics locals de l'Alt Penedès	2014	43-43
L'observatori de la mancomunitat Penedès-Garraf: cap als 30 anys d'història	2014	44-44
Mapa de projectes estratègics locals de l'Anoia	2014	58-58
La dinamització d'espais en desús a Igualada: rec.0, micronegocis amb aparador i fineart	2014	61-61
Mapa de projectes estratègics locals del Bages	2014	71-71
Jove ocupa't al Moianès	2014	72-72
Mapa de projectes estratègics locals del Baix Llobregat	2014	85-85
Coboi, laboratori cívic d'emprenedoria i economia social	2014	86-86
Mapa de projectes estratègics locals del Barcelonès	2014	99-99

Relació d'estudis especials i treballs monogràfics publicats a l'Informe territorial de la província de Barcelona* *(Continuació)*

Títol	Any	Pàgines
20 anys de turisme de Barcelona. 100 milions de turistes	2014	100-100
Avaluació del multiplicador local 3 (LM3) com a eina de dinamització del comerç i l'economia local a Santa Coloma de Gramenet	2014	101-101
Mapa de projectes estratègics locals del Berguedà	2014	115-115
L'agència de desenvolupament del Berguedà	2014	116-116
Mapa de projectes estratègics locals del Garraf	2014	129-129
El banc de terres, una eina útil per reactivar terres de conreu en desús	2014	130-130
Mapa de projectes estratègics locals del Maresme	2014	143-143
Dinamització de la DO Alella	2014	144-144
Mapa de projectes estratègics locals d'Osona	2014	157-157
Creació, l'agència d'emprenedoria, innovació i coneixement	2014	158-158
Mapa de projectes estratègics locals del Vallès Occidental	2014	171-171
Mapa d'activitats empresarials de l'eix de la Riera de Caldes 2012. Anàlisi de l'activitat d'alt contingut tecnològic i intensiva en coneixement	2014	172-173
Mapa de projectes estratègics locals del Vallès Oriental	2014	187-187
El primer any del projecte reempresa a Granollers	2014	188-188
Mapa de projectes estratègics locals de l'Alt Penedès	2015	43-43
Economia social i solidària en un municipi petit	2015	44-44
Mapa de projectes estratègics locals de l'Anoia	2015	57-57
Igualada Leather Cluster Barcelona	2015	58-58
Mapa de projectes estratègics locals del Bages	2015	71-71
Bages Metall Dual	2015	72-72
Mapa de projectes estratègics locals del Baix Llobregat	2015	85-85
Del procés junts pro Gavà a la marca Made in Gavà, una estratègia compartida de promoció econòmica	2015	86-86
Mapa de projectes estratègics locals del Barcelonès	2015	99-99
Dels Fab Labs a les Fab Cities. Com canviaran les ciutats gràcies a la fabricació digital?	2015	100-100
Esa BIC Barcelona	2015	101-101
Mapa de projectes estratègics locals del Berguedà	2015	115-115
Estudi del senderisme com activitat turística pel desenvolupament econòmic	2015	116-116
Mapa de projectes estratègics locals del Garraf	2015	129-129
Activa't per a l'ocupació	2015	130-130
Mapa de projectes estratègics locals del Maresme	2015	143-143
AE Mataró, una estratègia concertada de reindustrialització avançada	2015	144-144
Mapa de projectes estratègics locals d'Osona	2015	157-157
Anàlisi sectors estratègics: aproximació des de la cadena de valor	2015	158-159
Mapa de projectes estratègics locals del Vallès Occidental	2015	173-173
Rubí brilla, oportunitats a nivell local del nou model energètic. pla d'acció per a la millora de la competitivitat del teixit industrial i comercial	2015	174-174
Mapa de projectes estratègics locals del Vallès Oriental	2015	187-187
El banc de llavors del Vallès Oriental: recuperar i conservar els productes de proximitat	2015	188-188
Mapa de projectes estratègics locals de l'Alt Penedès	2016	41-41
Adapt Penedès. Ocupació a la indústria local a l'Alt Penedès	2016	42-42
Mapa de projectes estratègics locals de l'Anoia	2016	55-55
Campus Motor	2016	56-56
Mapa de projectes estratègics locals del Bages	2016	69-69
Els geoparcs i l'etiqueta UNESCO	2016	70-70
Mapa de projectes estratègics locals del Baix Llobregat	2016	83-83
Sant Feliu eCOL-laboratiu, comunitat local d'economia col·laborativa digital	2016	84-84
Mapa de projectes estratègics locals del Barcelonès	2016	97-97
El Pla de Barris de Barcelona, un pla per revertir les causes estructurals de la desigualtat	2016	98-98
El Campus de l'Alimentació de Torribera, un projecte estratègic per la Universitat de Barcelona	2016	99-99

Relació d'estudis especials i treballs monogràfics publicats a l'Informe territorial de la província de Barcelona* (Continuació)

Títol	Any	Pàgines
Mapa de projectes estratègics locals del Berguedà	2016	113-113
Una aposta per la sostenibilitat energètica i l'ocupació: la Mancomunitat de Municipis per la Biomassa del Berguedà	2016	114-114
Mapa de projectes estratègics locals del Garraf	2016	127-127
Projecte Matí-Oficina tècnica laboral del Garraf. Un model d'orientació sociolaboral especialitzat en salut mental	2016	128-128
Mapa de projectes estratègics locals del Maresme	2016	141-141
Turisme i esport a Calella. Les claus del nou posicionament estratègic de ciutat: Calella continua situant-se al món	2016	142-142
Mapa de projectes estratègics locals del Moianès	2016	155-155
Moianès 42: Territori d'oportunitats	2016	156-156
Mapa de projectes estratègics locals d'Osona	2016	169-169
La C-17	2016	170-170
Mapa de projectes estratègics locals del Vallès Occidental	2016	173-173
Centre d'Empreses industrials, CEI Can Roqueta de Sabadell	2016	184-184
Mapa de projectes estratègics locals del Vallès Oriental	2016	197-197
Granollers, una ciutat industrial i sostenible: Projecte EcoCongost	2016	198-198
Mapa de projectes estratègics locals de l'Alt Penedès	2017	42-42
La responsabilitat social empresarial en els programes territorials	2017	43-43
Mapa de projectes estratègics locals de l'Anoia	2017	58-58
Projecte Fènix: orientació per al foment de l'ocupació de les persones majors de 45 anys en situació d'atur	2017	59-59
Mapa de projectes estratègics locals del Bages	2017	74-74
«Olis del bages, un autèntic tresor, assaboreix-los», projecte de recuperació de varietats locals d'oli del Bages	2017	75-75
Mapa de projectes estratègics locals del Baix Llobregat	2017	90-90
CUEME, els petits grans emprenedors de Martorell	2017	91-91
Mapa de projectes estratègics locals del Barcelonès	2017	106-106
Oficina tècnica laboral de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet, Gestionada per l'empresa municipal GRAMEIMPULS	2017	107-107
Una estratègia col·lectiva per a un turisme sostenible. Pla Estratègic de Turisme 2020.	2017	108-108
Mapa de projectes estratègics locals del Berguedà	2017	124-124
És la innovació...	2017	125-125
Mapa de projectes estratègics locals del Garraf	2017	140-140
La contractació pública responsable: Una línia estratègica de la responsabilitat social a l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú	2017	141-141
Mapa de projectes estratègics locals del Maresme	2017	156-156
L'Experiència del Cafè de Mar de Mataró: Una aposta per L'Economia Social i Solidària (ESS)	2017	157-157
Mapa de projectes estratègics locals del Moianès	2017	172-172
L'Estany: Història i natura. El patrimoni natural i cultural com a dinamitzador turístic	2017	173-173
Mapa de projectes estratègics locals d'Osona	2017	188-188
Carta del paisatge del Lluçanès	2017	189-189
Mapa de projectes estratègics locals del Vallès Occidental	2017	204-204
Els observatoris territorials: una eina per a la presa de decisions i de suport a l'execució de polítiques públiques	2017	205-205
Mapa de projectes estratègics locals del Vallès Oriental	2017	220-220
La terminal intermodal ferroviària de La Llagosta, una prioritat per al Vallès i per al Corredor Mediterrani	2017	221-221
Polígons d'activitat econòmica de l'Alt Penedès: Eina digital d'informació	2018	43-43
Escoles per al desenvolupament dels micropobles	2018	59-59
Bages Ocupació +45	2018	75-75
Molins de Rei, model de polítiques de consolidació empresarial	2018	91-91
El Districte Cultural de l'Hospitalet, una aposta per la cultura com a motor de desenvolupament	2018	107-107
Expo Innova Petit	2018	123-123
La Llotja DO Terra i Mar	2018	139-139
InserText. Promoció de l'ocupació a la indústria Tèxtil a Mataró i el Maresme	2018	155-155
OFEM - Oficina Empresarial del Moianès	2018	171-171

Relació d'estudis especials i treballs monogràfics publicats a l'Informe territorial de la província de Barcelona* (Continuació)

Títol	Any	Pàgines
Mar d'acció en Economia Social i Solidària: una economia plural per al desenvolupament harmònic de Manlleu	2018	187-187
El Servei Local d'Ocupació de Santa Perpètua de Mogoda, una experiència de col·laboració	2018	203-203
Observatori del Vallès Oriental: de la informació a l'estratègia	2018	219-219
Foment de l'ocupació local en clau competencial a Santa Margarida i els Monjos	2019	46-46
Igualada desenvolupa el "Healthy Destinations Lab", una aposta per a un turisme més sostenible	2019	62-62
Dones amb idees	2019	78-78
Salut mental i gestió forestal, dos sectors units per la inserció sociolaboral	2019	94-94
Per a què serveix un Pla de Desenvolupament Econòmic de Districte?	2019	110-110
El Berguedà, un territori per emprendre...	2019	126-126
Node Film Clúster	2019	142-142
Mar en Valor	2019	158-158
«BCN Smart Rural» Un projecte de dinamització agrària de la Barcelona rural	2019	174-174
Les fires mercats de Vic, una eina per al desenvolupament econòmic i la cohesió social	2019	190-190
L'economia social a Sant Cugat del Vallès: punt de partida i evolució	2019	206-206
Banc d'empreses de solucions tecnològiques 4.0	2019	222-222

Monografies

La planificació estratègica territorial a Catalunya	2001	87-136
Ciència, tecnologia i territori: el cas de Barcelona	2001	137-155
La localització de l'activitat econòmica als mercats locals de treball locals de la província de Barcelona: canvis recents en el model territorial	2001	156-186
Diferències territorials en l'evolució econòmica de la província de Barcelona	2001	187-231
Els grans projectes de l'àrea metropolitana de Barcelona. De la ciutat a la regió.		
Del pensament estratègic a l'acció	2004	161-181
El mercat immobiliari de la regió metropolitana de Barcelona i les Comarques Centrals de Catalunya	2004	182-255
El comerç local	2004	256-282
Política fiscal municipal i creació d'ocupació als municipis de la província de Barcelona	2004	283-312
Polítiques de desenvolupament local a la província de Barcelona	2005	189-209
Creixement i canvi a la població de Catalunya. Les transformacions a la demarcació de Barcelona	2005	210-244
L'activitat turística a la província de Barcelona: Reptes i oportunitats	2005	245-266
Mobilitat laboral obligada i sistemes urbans a la província de Barcelona 1991-2001	2006	191-220
Els sistemes productius locals industrials a la província de Barcelona	2006	221-243
Distribució i evolució de la renda familiar disponible en les comarques i municipis de la demarcació territorial de Barcelona 1999-2002	2006	244-281
Diagnosi estratègica territorial de la província de Barcelona: principals reptes de futur	2006	282-305
La contractació externa de serveis locals a la província de Barcelona	2007	193-207
Pla d'infraestructures del transport de Catalunya (PITC)	2007	208-228
Remodelant els barris: Reflexions per a una bona pràctica. La Llei de Barris: un nou referent en la regeneració a Catalunya	2007	229-245
Valoració de les propostes per a millorar l'accessibilitat a tres polígons industrials de la Regió Metropolitana de Barcelona amb transport públic col·lectiu	2007	246-265
El projecte 22@Barcelona. Present i futur	2008	239-264
El districte econòmic Granvia l'Hospitalet	2008	253-265
Mobilitat quotidiana a la província de Barcelona i a Catalunya. Una anàlisi a partir de l'enquesta de mobilitat quotidiana 2006	2008	266-281
El mercat de treball de la província de Barcelona segons les dades de l'«Enquestade condicions de vida i hàbits de la població»	2009	186-202
L'impacte sectorial de la crisi a les comarques barcelonines	2009	203-224

Què pot esperar Barcelona del Pacte nacional per a les infraestructures?	2010	199-220
Transformació i tendències del teixit empresarial de la província de Barcelona	2011	163-210
L'exportació a la província de Barcelona en el període 2000-2011	2012	167-194
Les economies locals a la província de Barcelona	2013	174-202
El mercat laboral i la situació familiar durant la crisi a la província de Barcelona	2013	203-215
Els sistemes d'innovació comarcals a la província de Barcelona	2014	196-223
Sectors amb potencial de creixement a la província de Barcelona: una primera aproximació quantitativa	2014	224-240
Tipologia i evolució de la dotació de capital a la província de Barcelona	2015	198-209
Els components del creixement a les economies locals de la província de Barcelona. Anàlisi <i>shift-share</i>	2015	210-231
Recuperació del sector immobiliari: es repetiran els errors del passat?	2016	206-220
Projectes territorials en l'àmbit del desenvolupament econòmic local a la província de Barcelona (2011-2015)	2016	221-242
Estructura empresarial de la demarcació de Barcelona	2017	230-238
Les empreses exportadores a la demarcació de Barcelona: una anàlisi comarcal	2017	239-249
Mapa municipal de la indústria a la demarcació de Barcelona	2017	250-259
Quantificació de les jubilacions futures en la indústria	2017	260-273
Enquesta d'hàbits de consum i compra a la demarcació de Barcelona. Principals resultats	2018	228-241
Especialització turística comarcal des del punt de vista de l'ocupació	2018	242-252
Quines han estat les principals activitats que han generat contractació indefinida a la demarcació?	2018	253-263
Els ciutadans i l'economia circular	2018	264-279
Els polígons d'activitat econòmica de la demarcació de Barcelona: principals característiques	2019	228-241
Anàlisi territorial d'afiliacions i empreses al sector TIC, situació i recorregut del 2008 al 2018	2019	242-255
Situació i evolució de les compravendes d'habitatges des del punt de vista comarcal	2019	256-267
Els models de desenvolupament econòmic local als municipis	2019	268-280

* Aquests documents també estan disponibles en format PDF al web de la Cambra de Comerç de Barcelona (www.cambrabcn.org) i de la Diputació de Barcelona (www.diba.cat)

www.cambrabcn.org

www.diba.cat

Cambra de Comerç de Barcelona

Oficines i serveis

Av. Diagonal, 452 - 08006 Barcelona
Telèfon 902 448 448

Seu corporativa

Casa Llotja de Mar
Passeig d'Isabel II, 1 - 08003 Barcelona

Diputació de Barcelona

Àrea de Desenvolupament Econòmic Local

Recinte Maternitat. Pavelló Mestral
Travessera de les Corts, 131-159
08028 Barcelona
Telèfon 934 022 227

Cambra de Comerç de Barcelona

**Diputació
Barcelona**

**Àrea de Desenvolupament
Econòmic Local**